

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Canadiana

HERODOTI HISTORIAR.

T. VI. P. II.

ADNOTATIONES

AD LIB. VII. c. 172. - IX.

ET AD VITAM HOMERI.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SEPTIMUM.

CAP. CLXXII. ^{1 seq.} Θεσσαλοί δὲ ὑπὸ ἀναγκῆς etc.) Pavii acumen scopas hic animadvertit dissolutas. Nam quid? an Thessali Medorum partes sequebantur, cum propagulam ostendebant, sibi displicere quod ab Aleuadis factum? quae tamen in verbis eorumque cohaerentia mens. Velle Scriptorem, Thessalos, Aleuadarum dominatione pressos, primis belli initiis ad Persas inclinasse: cognitis autem perfidorum consiliis, ad Graeciae concilium legatos de communi salute misisse. Itaque, aut excidisse aliquid, aut fuisse olim, τοπρῶτον μηδίσαντες διέδεξαν, ὅτι οὐ σφιν ἤνδανε etc. cum principio Medorum partes fovissent, ostenderunt sibi non placere etc. Non profecto inutiliter. Mihi ex schedis Arch., parum adiutis, placuisse memini, ὡς δὲ ἐδεξαν, ita vero demonstrarunt, sibi displicere etc. ὡς δὲ hoc fere modo lib. IX. 34. Sed coniecturae non indulgeo. WESS. — Nec emendatione nec coniecturâ indiget hic locus. Ac primum quidem minime sollicitandum verbum διέδεξαν: amat enim Scriptor pro simplici δεικνύειν compositum illud ponere, I. 31, 16. 73, 18. II. 134, 16. 162, 7. III. 72, 29. (ubi ex codd. Arch. et Vind. διαδεικνύσθω recipi debuerat.) III. 82, 17. VIII. 3, 10. IX. 58, 10. Tum vero etiam bene recteque habet ὡς particula, quae in plerisque locis modo citatis eadem ratione cum eodem verbo iuncta legitur. Nec vero ὡς διέδεξε debebat cum Valla, et qui eum secuti sunt, quum ostenderent intelligi, nec postquam ostenderunt, ut nos reddidimus, nec quoniam demonstravere, ut Schulzio placuit: sed plane sicut in locis laudatis, uti, sicuti, quemadmodum ostenderunt; nempe uti

Herodot. T. VI. P. II.

A 2

quidem ea re, quae continuo deinde exponitur, (nempe legatis ad Graecorum concilium missis, cum eis mandatis quae mox commemorantur) *satis et perspicue ostenderunt: satis, inquam et perspicue*; nam compositō verbo διαδέξαι paullo maior quaedam vis, quam simplici, inesse videtur. Ostenderunt autem ea ratione, *non placere sibi Aleuadarum artificia*, (de quibus vide supra, c. 6. et cap. 130.) *neque se partes amplexuros esse Persarum, nisi necessitate fuerint coacti.* conf. c. 174. S.

[5. ἐν δὲ τῷ Ἰσθμῷ etc.) Conf. c. 145. S.]

11. ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου) Male absentiam praepositionis in Cod. Arch. laudavit Th. Galeus. Redibit c. 215. ἔσαν ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου. Quo de genere plura lib. I. 143. WESS.

17. οὐδεμίην οἱοί τέ ἐστε προσφέρειν) *Nec debetis, neque aequum erit*; qualem dictionis usum explicuimus et excussimus antea. Nimium sane et solo e docti viri arbitrio pendens, αἰτίνην ἡμῖν οὐδεμίην δίκαιοι ἐστε προσφέρειν, *nullam nobis culpam obiectare iure poteritis.* Ἀναγκασίην sequentia defendunt: estque saepe verissimum, Κρείσσον οὐδὲν ἀνάγκας, Euripid. Alcest. vs. 965. WESS. — Similiter Reiskius: *nulum vobis est ius et fas nos armis cogendi.* Satis, puto, fuerat, *non potestis nobis necessitatem imponere*, scil. ut nos soli Persarum exercitui nos opponamus. S.

CAP. CLXXIII. 5. τῆς Ἀχαΐης ἐς Ἄλωνα) Nomen urbis litera liberavit superflua Gronov. Urbis incolas Ἀλέας dixit Demosthenes, more istius aevi scriptoribus usitato: sic legit Harpocr. ubi nostris in Edd. Demosth. vulgatur: διαλλάττειν τοὺς Ἀλεῖς πρὸς τοὺς Φαρσάλιους, p. 205, 64. infra οἱ Ἀλεῖς recte scriptum §. 68. sed τοὺς Ἀλέας dicebant: alterum apud eundem recurrit p. 238. et 316. recte scribitur p. 256. Ἄλωνα πολιορκουμένον: et p. 88. 1. Φαρσάλιους Ἄλωνα παρέδωκεν: ad hunc locum notata ubi citat Ulpianus qui vocatur, p. 205, 64., nomen Ἄλος in ὅλως fuit depravatum. Mendosa apud Suidam sic possunt quodammodo redintegrari, si legatur: Ἀλέας - - - [Ἄλος] πόλις Θεσσαλική· αἱ δὲ πολῖται Ἀλεῖς. VALCK.

10. ἐπλήται συλλεγόντες) Eadem redibunt IX. c. 29. et c. 27. συλλεγῆναι. Alibi συλλεχθεῖς, συλλεχθῆναι, et similia, Nostro frequentantur: nihil quidem interest utrum scripserit, sed scripsisse tamen videbitur ista talia ad eandem

normam. Contra apud *Demosthenem* uno loco praebent Editiones συλλεχθέντες, Codices vero συλλεγέντες: hoc iure *Pier-sonus* alteri praetulit ad *Moer. Att. p. 208.* Aetate *Demosthenis* suaviores istas formas probabant Attici; asperiores aetate *Herodoti.* VALCK.

12. Εὐαίνετος ὁ Καρήνιου) *Diodori* Συνετός est lib. XI. 2. perperam scriptus. *Polemarchi*, e quibus *Euaenetus*, [lin. 13.] Spartanorum regum in castris atque expeditione primarii fuerunt administri apud *Thucydid.* V. 66.; in civitate aliis, de quibus *Nic. Cragius* Reip. Spartan. lib. II. 14. inpositi negotiis. Hinc vero, ab illo neglectum, cognoscimus, regio plerumque genere fuisse: *Aldum* enim, particulam negantem omittentem, bene *H. Stephan.* ex Codicum consensione correxit. WESS.

16. ἄγγελοι παρὰ Ἀλεξάνδρου) *Venientes ab Alexandro* nuntii. Istius *Alexandri*, tanquam Φιλέλληνες, sed huius inprimis beneficii, saepius Athenienses grati meminerunt. Hanc respicit *Herodoti* narrationem, ex *Damaste* diversa quaedam admiscens, inter *Socraticas* Epistolae 28. scriptor, adversus *Isocratem* ad *Philippum* datae: *Speusippum* auctorem dat *L. Allatii* haud absurda coniectura; cui quidpiam obmovisse *Pearsonum* in *Vind. Ignat.* aut *Bentleium* in *Diss. de Epist. Phalar.* non opinor. De *Isocrate*: *Debuerat*, inquit malevolus ille, τὰς Ἀλεξάνδρου τοῦ σοῦ προγόνου, καὶ τῶν ἄλλων τὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα γενομένας εὐεργεσίας ἐξαγγέλλειν. Quod primum ille ponit beneficium; legatos *Alexander Darii* (hunc dicere, non *Xerxen* debebat) contrucidari iussit, haud sanequam ut Graecis gratificaretur, sed ut ulcisceretur iniuriam sibi suisque factam: ὕστερον δὲ, addit, στασιαζόντων (scribendum-ne πλησιαζόντων,) τῶν βαρβάρων οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ ἡμέτερον (leg. ὑμέτερον) Ἡράκλειον ἀπήντησαν Ἀλεξάνδρου δὲ τὴν - - Θετταλῶν προδοσίαν τοῖς Ἕλλησι μνηύσαντες, ἀναξυύξαντες οἱ Ἕλληνες δι' Ἀλέξανδρον ἐσώθησαν: tandem subdit: καὶ τοι τούτων χρῆν μὴ μόνον Ἡρόδοτον καὶ Δαμάστην μνηῆσθαι τῶν εὐεργεσιῶν, sed et, secundum suam legem, *Artis oratoriae* Scriptorem; postrema, in istum olim sensum scripta, nigrae sunt loliginis plena, neque *Speusippo* disconveniunt. De *Heracléo* Macedoniae, deque *Heracléa*, in radicibus *Oetae* montis sita, hic non est agendi locus. VALCK.

17. συνεβούλευόν σφι ἀπαλλάσσεσθαι) *Consilium Alexandri Macedonis suasionemque*, laudato *Herodoto*, *Scriptor Epistolae xxviii.* inter *Socraticas Allatii* his exsequitur: ὕστερον δὲ στασιαζόντων (πελαζόντων) τῶν βαρβάρων, οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ ὑμέτερον Ἡράκλειον ἀπήντησαν, Ἀλεξάνδρου δὲ τὴν τῶν Ἀλέου καὶ Θετταλῶν προδοσίαν ταῖς Ἕλλησι μὲνύσαντος, ἀναξεύξαντες οἱ Ἕλληνες δι' Ἀλέξανδρον ἐσώθησαν. In quis, postulante re, ἡμέτερον Ἡρακλ. mutavi et τὴν Ἀλέου, prava ab *Allatio* relicta. *Valckenarii* non dispar coniectura fuit ab cap. 6. sed hic ope-rosior. Cetera partim falsa, partim ab *Herodoti* mente aliena sunt. *WESS.*

CAP. CLXXIV. 5. οὕτω δὲ ἐμῆδισαν προθύμως) *Tum vero Thessali Persarum partes animose sunt sequuti.* Incerti verba *Suidas* habet in Ἐμῆδισαν: μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην Θεσσαλοὶ ἐμῆδισαν, δέισαντες τὴν ἀπόφραξιν τῶν Τεμπῶν. [conf. *Zonarae Lex.* p. 707. ubi perperam ἐμῆδισαν.] sed quae praebet in Ἀγχότερες, *Kiistero* non designata, *Herodoti* verba sunt ex proximo cap. [175, 5.] petita: στεिनότερη ἐφαίνετο καὶ ἀγχότερη ἢ ἐσβολή. In his dum frequens recurrit mentio τῆς ἐσβολῆς, introitus in Thessaliam, alieno vocem loco posuerat librarius in Cod. Ms. initio cap. 174. Αὕτη ἐγένετο ἡ ἐς Θεσσαλίαν ἐσβολή: ubi vulgatur στρατιή, scribi debet στρατιήη. *VALCK.* — Vocab. ἐσβολή, quum nullo in cod. msto vel a *Wess.* vel a nobis repertum sit, videtur ex coniectura ab *H. Stephano* in ora suae editionis positum pro mendoso στρατιή, quod olim vulgabatur. Haud raro enim me observare memini, notam γρ'. quam ille lectionibus marginalibus praemittere solet, non semper γράφεται, sed subinde nihil aliud nisi γράφε, significare. *S.*

CAP. CLXXV. 2. τὰ λεχθέντα ὑπ' Ἀλεξάνδρου) Quod hic margo dat *Stephani*, ἐξ Ἀλεξάνδρου, illud, a correctoribus non exspectandum, si habent et alii Codices, probarem ut *Herodoteum*. τρώπῳ τῷ εἰρημένῳ ἐξ Ὀτάνεος est lib. III. c. 71. τὸ ποιηθὲν ἐξ Ψαμμιτίχου, II. 151. τὸ προσταχθὲν ἐκ τοῦ Κύρου, I. 114. Apud *Quintilian.* *Inst. Orat.* VI. [1, 41.] p. 511., puer - - ex paedagogo se vellicari respondit. Passivis ἐκ frequenter sic adiungunt *Tragici*: in *Tragoediis*, quae supersunt, non puto reperiri dictum servatum *M. Antonino* VII. 41. Εἰ δ' ἡμελήθην ἐκ Θεῶν. In *Longino*, castigatissimo scriptore, a *Zach. Pearcio* revocatum non feret, ut puto, *Io. Toupius*,

Longino dignissimus futurus editor, Sect. ix, 30. ἐν Κίρκης συνομορβουμένους. Tan. Faber bene correxit ἐν Κίρκης: prout *Plutarch.* etiam dederat T. II. p. 52. D. sed non illa socios Ulyssis fecit συνορβους, verum συνὼν μὲν ἔχειν κεφαλὰς, φωνήν τε, δέμας τε: scribamus itaque totidem literis, συνομορβουμένους. VALCK. — Revertit *Herodoto* adsueta dictio ἐξ Ἀλεξανδρου. Talis lib. III. 71. τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ἐξ Ὀτάνεος, et sine numero aliae. WESS. — Apud *Longin.* vulgatam scripturam tenuit probavitque *Toup. S.*

11. γῆς τῆς Ἰστιαϊώτιδος ἐπὶ Ἀρτεμίσιον) Non obliviscor φοιτᾶν - - ἐπ' ὕδωρ ἐπὶ τὴν Ἐννεάκρουνον libri VI. c. 137., nec huius libri c. 173. καὶ ἀπίκετο ἐς τὰ Τέμπεα ἐς τὴν ἐσβολὴν, recte posita, sed ad olim hoc collocatum loco (ἐπὶ γῆς τῆς etc.) haud gemina. Iure Mssstī praepositionem auferunt, noxiam et inutilem. Γῆς autem τῆς Ἰστιαϊώτιδος τὰς παραθαλασσίας κόμας lib. VIII. 23. memorans aliquid insuper moliminis vetat. WESS. — Quae *Histiaeotis* hic ionicā nominis formā *Herodoto*, communi vero Graecorum sermone *Hestiaeotis* vocatur, septemtrionalis est Euboeae regio; *Artemisium*, extrema *Histiaeotidis* ora cum promontorio, quod a *Dianae* templo, quod inibi erat, nomen invenerat. Alia Ἰστιαϊώτις, Thessaliae, supra memorata est lib. I. c. 56, 15. S.

13. τὰ κατ' ἐτέρους) Literas aliquot, quae repeti debebant, hic etiam absorptas suspicor, sic restituendas, ut legatur: ὥστε πυνθάνεσθαι τὰ κατ' ἐκατέρους ὄντα: quam lectionem commodum offert margo *Stephani*; ex Msto repertam etiam *Vallae* Latina monstrant. VALCK. — Vide Var. Lect. S.

CAP. CLXXVI. 12 seqq. Τῶν δὲ Θερμοπυλέων etc.) Accuratissima haec loci pictura, nulli, nec *Livianae* lib. XXXVI. 15. neque *Strabonis* lib. IX. p. 655. [p. 428. ed. Cas.] concedens. Ὡ ναύλοχα καὶ πετραῖα θέρμα λουτρὰ, καὶ πάγους Οἶτας περικιητάοντες culte ad accolas chorus *Trachin.* *Sophocl.* vs. 642. WESS.

13. ὄρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκημνον) ὕψηλόν, quod additur, in marginem libenter reiicerem. Recte iunguntur οὔρεα ὕψηλά καὶ ἄβατα, c. 198. sed ὄρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκημνον, esse ὕψηλόν, *Herodotus* lectorem non monuisset, qui dederat lib. III. c. 111. ἀποκημήνοισι οὔρεσι, ἔνθα πρόσβαινιν ἀνθρώπων

σὺδ' ἐμὴν εἶναι. Mox viam, qua spectat Orientem, θάλασσα ὑποδέκεται καὶ τενάγεια. Secundum Appian. Syr. [c. 17.] p. 157. τῇ μὲν θάλασσα τραχεῖα καὶ ἀλίμενος, τῇ δὲ ἔλος ἄβατόν τε καὶ βραχὺρῶδες. Loca usque ad mare invia palustri limo et voragini-bus dixit Livius XXXVI. 18. Idem c. 15., quia, inquit, calidae aquae in ipsis faucibus sunt, Thermopylae locus appellatur. conf. Strabo IX. p. 655. v. et Casaub. [ad p. 428. suae ed.] Appian. Syr. p. 158. Harpocrat. in Θερμοπύλαι, et Schol. in Aristoph. Nub. 1047. VALCK.

15 seq. "Ἔστι δὲ ἐν τῇ ἐσόδῳ ταύτῃ θερμὰ λουτρά, τὰ χύτρους καλέουσι οἱ ἐπιχώριοι) Excitans ista, χύτρας praebet Eustath. in Dionys. vs. 437. alterum Pausan. IV. [c. 35.] pag. 369 seq. memorans τὴν κολυμβήθραν, ἣν τινα ὀνομάζουσιν οἱ ἐπιχώριοι χύτρους γυναικείους. Praeceptor Pausaniae Herodes Atticus, ut erat aedificator pecuniosus, in gratiam Thessalorum et Meliensium, cellas aegrotantibus accommodas hic construi curavit, ut suspicor ex Philostr. in eius vita p. 551. τὰς ἐν Θερμοπύλαις κολυμβήθρας memorante τοῖς νοσοῦσι παιωνίους. Ex sacris nostris nota est Hierosolymitana κολυμβήθρα, πέντε στοάς ἔχουσα. VALCK. — Imprudentis audaciae Editor Genev. ob χύτρας, contra Porti sui admonitionem inculcatas, excusari nequit. Eustathii enim dubia lectio est; quae citra dubium si foret, manebit temerarius contra tabulas ausus. Ecce tibi Pausaniam lib. IV. 35. de piscina, in quam calidae hae influunt aquae, ἣν τινα ὀνομάζουσιν οἱ ἐπιχώριοι χύτρους γυναικείους. WESS.

18 seq. καὶ τό γε τοπαλικόν) Stare nequit ista Medicei lectio, [quam recipere non dubitaverat Gron.] ni sic paululum adiuvetur, καὶ τῷδε τὸ παλαιὸν πύλαι ἐπῆσαν: quae Koenii est suspicio. VALCK. — τό γε τοπαλικόν doctissimi viri D'Orvillius ad Charit. lib. I. 3. p. 41. et Abreschius Diluc. Thucyd. p. 4. recte auctius, quam decebat, censuerunt. WESS. — Vide Var. Lect. S.

21. οἰκήσαντες γῆν τὴν Αἰολίδην) Interrogationes Gronovianas non intelligo, nedum falsissimam et absurdissimam esse in Geographia veterem participii formam. Cur quaeso οἰκήσαντες γῆν τὴν Αἰολίδην Thessali, antea Aeolidis terrae habitatores, (ita enim Latina [Gronovii, vitiosum οἰκήσαντες imperite arripientis] habebant) in Thesprotos abierunt, indeque reduces Phocensibus vastitatem atque eversionem

machinati sunt? Nonne commodius et situi regionum congruentius, *Thessalos ex Thesprotis*, unde erant, *habitationem terram Aeolidem ivisse, quam deinde possederunt?* Nobil. *Palmerius*, veteris Graeciae adprime peritus, hanc verborum sententiam lib. II. Gr. Ant. c. 4. p. 262. perspexit. Et quidni? cum *Aeolis* sit illa regio, quam *Thessali* deinceps possessione tenuerunt. Clare *Diodorus* lib. IV. 67. de *Boeoto*, καταντήσας εἰς τὴν τότε μὲν Αἰολίδα, νῦν δὲ Θεσσαλίαν καλούμενην. Sine cuiusquam proinde invidia redire vulgata. cum *Vallae* Latinis potuit. WESS. — Recte enim *Valla* intepretatus erat, ex quo illi ex *Thesprotis terram Aeolidem iere habitatum, quam nunc possident.* S.

CAP. CLXXVII. 3. ὅτι οὔτε πλήθει --- ταύτῃ) Acutissimus *Gisb. Koenius* in literis ad me datis ad h. l. „*Alii forte, scribit, dudum viderunt legi debere τῇ --- ταύτῃ. Hoc ipsum Vallae codex habuit, qui vertit, ubi --- ibi. ἢ --- ταύτῃ, Polyaeus* p. 333. §. 12. et p. 232. §. 2.“ *Reiskio* ὅπῃ venit in mentem. Mihi iam olim etiam placuit nostratis illud: τῇ οὔτε πλήθει ἔξουσι χρέεσθαι οἱ βαρβαροὶ, οὔτε ἱππῶ, ταύτῃ. *Angustias quaerebant ne multitudine circumirentur:* [*Corn. Nep.* II. 3.] et hoc *Themistoclis* fuisse videtur consilium. Apud *Thucyd.* p. 180, 41. [lib. III. c. 23.] pro ὅτι scriberem ὅπῃ: sed *Herodoteum* est τῇ: pro ἢ χώρῃ. *Schol. in Sophocl. Ai.* vs. 826. τὸ ἢ ἐπὶ ῥῆμα (ἀποδίδεται) πρὸς τὸ ταύτῃ. VALCK. — Nec apud *Thucyd.* I. c. nec hic apud *Nostrum* ulla novatione opus est. S.

CAP. CLXXVIII. 4. ἀνέμοισι εὐχεσθαι) Vatis tale responsum, ὦ Δελφοὶ λίσσεσθ' ἀνέμους, καὶ λώϊον ἔσται, in *Clement. Alex. Stromat.* VI. pag. 753. [pag. 454. ed. *Sylburg. Lugd. Bat.* 1616.] adiungentis hanc in rem, βωμὸν καὶ θυσίαν ποιήσαντες τοῖς ἀνέμοις, ἀρωγὰς αὐτοῖς ἔσχον. In ambiguo autem haeret, utrum μεγίστους an μεγάλους reliquerit *Herodotus*. WESS. — Eruditione sua multiplici saepe sapienter usus ad Gentiles confutandos, *Clemens Alex.* verba nobis oraculi Delphici servavit *Strom.* VI. p. 753. Δελφοὶ, Εἰρξου ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύσαντος, ἀνειπούσης τῆς Πυθίας, ὦ Δελφοὶ, λίσσεσθ' ἀνέμους, καὶ λώϊον ἔσται, βωμὸν καὶ θυσίαν ποιήσαντες τοῖς ἀνέμοις, ἀρωγὰς αὐτοῖς ἔσχον. Oraculum eiusdem sententiae acceperunt *Athenienses*: vid. c. 189. Quos facere voluit, et revera reddidit, indignantem *Platone*, ναυ-

τικούς Themistocles, his effata talia facile Delphis comparavit: Δεινός γὰρ ἔρπειν πλοῦτος ἔς τε τὰ βαττα. VALCK.

10 seq. βαμόν τε ἀπέδεξαν ἐν Θυίης) *Aram Delphi ventis statuisset dicuntur in loco, mihi aliunde incognito, ἐν Θυίης: forte, prope Thyiae fanum? ἐν in talibus etiam loca nonnunquam designat circa templa: sunt autem usitatissima, ἐν Διονύσου· ἐν Ἀσκληπιοῦ· ἐν Θεσμοφόροις· ἐν Ἀρτέμιδος: hoc forte poni poterit, ubi legitur apud Pausan. II. [cap. 32 extr.] p. 189. Σαρώνια κατὰ ἔτος ἐν Ἀρτέμιδι ἑορτήν ἄγουσι.* Graece non dicitur κατὰ ἔτος ἐν, quotannis. *Pausaniae* sicut aliis est κατ' ἔτος et κατ' ἔτος ἕκαστον: aut hoc latet in ἐν, aut scribi poterit κατὰ ἔτος ἐν Ἀρτέμιδος ἑορτήν ἄγουσι, circa aedem Dianae quotannis festos, Saronia dictos, celebrant Troezenii. VALCK. — Ἀπέδεξαν Scriptorem male, [non ἀπέδεξαντο,] supra conmonstratum lib. V. 89. Ἐν Θυίης, videlicet τρέμεναι aut χῶρῳ, extra omnem est culpam. Thyia, modo eadem tamen. Castalii filia, Apollinis pellex, materque Delphi, a *Pausania* lib. X. 6. non negligitur. WESS. — Τὸ τῆς Θυίης τέμενος continuo deinde memoratur, unde hic locus (ὁ χῶρος οὗτος) nomen inveniit. Inde probabile fit, loci nomen fuisse ἡ Θυίη, adeoque ἐν Θυίῃ veram esse scripturam. S.

CAP. CLXXX. 4 seq. διαδέξιον ποιούμενοι τὸν εἶλον) *Ex formae praestantia illius, quem primum Graecorum ceperant, laetum omen captantes.* In hunc ferme sensum Herodotea recte mihi videtur *Aem. Portus* interpretatus in Διαδέξις, vicina periractans in Ἐπαύροιο. Διαδέξιόν τι ποιῆσαι (non mirabor si cui venerit in mentem Δία δεξιόν) idem videtur, quod saepius dicitur αἰωνόν τι θέσθαι vel ποιῆσαι. Euripides Iphig. Aul. 607. Ὅρνιθα μὲν τόνδ' (imo τόδ') αἴσιον ποιούμεθα, Τὸ σὸν γε χρηστὸν, καὶ λόγων εὐφημίαν. VALCK.

7. τάχα δ' ἂν τι καὶ τοῦ οὐνόματος ἐπαύροιο) *Forsan autem et ex nomine (Λέοντος, Leonis) fructum quendam percipit; ut nempe peius cum illo sit actum, atque idcirco hoc triste satum subierit.* Verbum Ἐπαύρεσθαι, significans fructum percipere, de bonis et malis in utramque partem adhiberi docuit H. Steph. in Indice Thes. Ling. Graec. Idem in usu significans Ἀπολχεῖν pertractavit Ti. Hemsterh. ad *Lucian.* [Tim. cap. 2.] p. 101. Egregium Democriti dictum

dat Stobaeus in Eclogis Canteri p. 205., 'ΑΦ' ὧν ἡμῖν τὰγαθὰ γίνεσθαι, ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ ἐπαυρισκόμεθα. Qui saepe Clementis Alex. libellum ingeniosissimum, Quis dives salvandus sit, interpolavit, vanissimus ille nostrae formulae virorum clarorum censor Combefisius, pag. 937, 5., posuit perperam, ὅπως αὖν - - ἐπαύροιντο τὰ τῆς ἐλπίδος: eii-ciendum est τὰ, ab illo inculcatum. τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐπαύρασθαι, scripsit Clemens p. 957, 7. VALCK. — Vallae mala olim Latina, ex Porti indicio iam bona. Fructum nominis sui Leo caedem abstulit. Verissime Democritus: 'ΑΦ' ὧν ἡμῖν τὰγαθὰ γίνεσθαι, ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ ἐπαυρισκόμεθα, malorum fructum nanciscimur, in Stob. Eclog. Eth. lib. II. p. 205. et Euripides Helen.-vs. 476. Τίν' αἰτίαν σχῶν ἤς ἐπαυρόμην ἐγώ; cuius ego culpam luerem? Ita verbo usus et prava in re constat. WESS.

CAP. CLXXXI. 5. ἐς ὃ κατεκρεουργήθη) Si Iorum sermonis ὑπεργός, Λυκόεργος, vice aliorum ὑπεργός, Λυκοῦργος, fuerint in Celeb. viri adnotatis ad lib. I. 65., quo iure κατεκρεουργήθη Pass. damnabitur? Verbum, Longini excusatione laudabile, Xanthus in Lydiacis suis haud aversatus Cambletem descripserat τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα κατακρεουργήσαντα καταφαγεῖν, apud Athen. lib. X. 3. p. 415. D. Philo Iud., Iosephus, Procopius, et incertus scriptor in Suidae Αἰθεροβατεῖν, in huiusmodi lancinata membrorum sciissura κρεουργηθῆναι maluerunt. WESS. — Rhiem Pythes aemulatus Cynaegiri; quem Pythen sive Pytheam κατακοπέντα dixit VIII. 92. Usus hic verbi laudans vicinorum tantum expressit sententiam, ut solet, Longinus περὶ Ὑψ. Sect. xxxi., ὁ Πύθης ἕως τοῦδε ἐπὶ τῆς νεῶς ἐμάχετο, ἕως ἅπας κατεκρεουργήθη. Cambletem Lydorum Regem πολυφάγον uxorem suam noctu κατακρεουργήσαντα καταφαγεῖν ex Lydiacis Xanthi scripsit Athen. X. p. 415. D. τοὺς ἄνδρας κρεουργηδὸν διασπάσαντες est in Herodot. III. c. 15. Ἀρταμεῖν similiter adhibuisse suspicor Euripidem ob ista Hesychii: Ἀρταμεῖν, κατακόπτειν Εὐριπίδης Πελειάσιν. Διηρτάμηνεν est Anaxandridae apud Athen. X. p. 455. F. ὁ κρεουργός, sive lanius, olim dicebatur ἄρταμος: quod pro μάγειρος restituendum ex Msto Xenophonti Κυρ. Παιδ. II. p. 27, 29. Senarius apud Etymol. pag. 149, 55. Ἡ γὰρ βέβηκε χεῖρας ἀρτάμων Φυγῶν; fragmentum videtur perditae tragoediae. VALCK.

12. ἐκπαγλεόμενοι) Adhaeserunt librarii tanquam ad scopulum, ἐκπλαγέμενοι pingentes hic, lib. VIII. 92. et IX. 47.. pauci tamen: an *Hesychii* exemplo, Ἐκπλαγούμεναι, ἐκπληττόμεναι? sed habeant sibi. Non sperno, quod *Aeschylus*, *Euripides*, *Dionysius Halic.* atque alii adprobarent. Par discordia in *Hippocratis* ἐκπαγλώς, *Erotiano* teste p. 50. Ed. *Eustachii*. ἐκπλαγῶς ex arbitrato fictum. WESS. — ἐκπάγλας, puto, et dein ἐκπλαγῶς scribere *Vir doctiss.* voluerat. *Erotiani* testimonium in *Franzii* editione *Glossariorum* (Lipsiae 1780.) reperire mihi non contigit. S.

CAP. CLXXXII. 2. Φέρμος) Atheniensis ille suum nomen Φέρμος recuperabit; cui Graecis auribus barbarum dederant quibus suae aetatis *Firmi* notiores erant. VALCK. — Mendosum Φέρμος tenuerat *Gronov.* S. — Attico civi patrium [imo, proprium] nomen Φέρμος rediit, quale Φορμίων et Φόρμις *Pausaniae* lib. V. 27. Namque Φέρμος, nec doctis latuit, latinae civitatis est. WESS.

8. πυνθάνονται παρὰ πυρσῶν) Aldinum Περσῶν optime *H. Steph.* in exilium egit; si qui insuper διὰ πυρσῶν maluerint, uti *Arch.*, poterunt; nec tuto tamen. Quod ad ipsam Φυντωρίας attinet rationem, de ea post *Bonav. Vulcanii* ad Auctor. Περὶ Κότμου p. 207. et *Stanleii* in *Aeschyli* *Agam.* vs. 1. diligentem curam nihil adiungo, nihil etiam de speculatoribus, ἡμεροδρόμοις, iterum iterumque memorandis c. 192. et 219., quippe dexterrime a *Turrebo* *Advers.* XXVII. 7. et *Dukero* ad *Livii* lib. XXXI. 24. illustratis. WESS. — Genuinum est παρὰ πυρσῶν, et *Vallae* lectum: περὶ Περσῶν, et διὰ πυρσῶν, sunt a correctoribus. Eximie quidem usurpatur παρὰ ἐπὶ τῶν ἐμψύχων: *Homerus* tamen etiam scribit Πὰρ νηῶν ἀνιόντες, Ἰλ. ξ'. vs. 28. Vulgo verbis μαθεῖν, πυνθέσθαι, ἀκούειν, similibusque succedit παρὰ, iuncta tamen ἐμψύχοις. Ἐπὶ ἀψύχου posuit *Antiphon* pag. 112, 12., αὐτῷ ἐξουσία ἦν σαφῶς εἰδέναι παρὰ τῆς βασάνου. Sicut *Soph.* habet πομπῶσι, pro διὰ πομπῶν, *Antig.* vs. 170. sic *Herod.* IX. cap. 3. πυρσοῖσι - - εἶδ' ὅκεε βασιλεῖ δηλώσειν. In bello Graeci quoque πυρσοῖς utebantur sive φιλίσι seu πολεμίσι: saepe meminerunt *Tactici*. Περὶ πυρσῶν qui egerint ubi indicantur a *Leopardo* *Emend.* V. c. xi., eadem emendatur operà *Suidas*, in quo tum legebatur περὶ Περσῶν, quae hic apud *Herodot.* est *Aldina* lectio. VALCK. — Παρὰ πυρσῶν,

ab ignibus, ex ignibus cognoverunt, quasi dicas, ab illis edocti. S.

CAP. CLXXXIII. 8. τὸ δὲ ἔρμα σφι κατηγήσατο etc.) Scribi Cl. de Pauw voluit, ἐς τὸ δὲ ἔρμα: quod si schedae iuberent, ferri posset. [Si ἐς adiectum voluisset Herodotus, non ἐς τὸ δὲ scripturus fuerat, sed ἐς δὲ τὸ ἔρμα.] Sed κατηγήσασθαι his in Musis idem nonnunquam ac monstrare aut praeendo indicare, sicuti lib. II. 49. et 56. VI. 135. Est certe prior ista divinatio multo tolerabilior, quam quidem sequens: τὸ δὲ ἔρμα σφι κατηγήσατο ἐν ἐν πόρῳ μάλιστα πάντων κύριον: sed saxeæ pila illis viam monstrabat, existens omnium in traiectu praecipua: ubi miror, pilam, de qua prius, huc advocari; saxum, quod intenditur, negligi: taceo, πάντων κύριον saxum inconmode dici, et mutationem nimiam minimeque videri necessariam. WESS. — Videtur (ut commode Larcherus observavit) saxum illud parum ac fere nihil super aquam eminuisse: quo magis necesse fuit, ut et indicaretur illud Persis ab homine locorum gnaro, et ut columna in illo erigeretur, qua de periculo monerentur navium gubernatores; quo spectat quod paullo ante dicebat Scriptor (lin. 5 seq.) ὥς σφι τὸ ἐμποδὼν ἐγγέγονε καθαρὸν. S.

11. μετὰξὺ Κασθαναίης) Arch. Κασταναίης urbis nomen vulgatius edit, in ea tamen scriptura non perseverans cap. 188. Ephorus, Strabo, et Plinius ex Harduini correctione, paria Herodoto faciunt. Videndus Steph. Byz. et Holstenius ibi. WESS.

CAP. CLXXXIV. 5. τὸν μὲν ἀρχαῖον ἐκίστων etc.) Sermonis hanc stribiliginem viderunt docti viri. Si existeret ὁ μὲν ἀρχαῖος ἐκίστων, et reliqua ad eum modum nominandi casu, quae Pavii opinio, lenius utique oratio volveretur. Namque ex praecedente εὐρίσκω pendere, quae nunc sunt, equidem haud crediderim. Ἀρχαῖον autem ἐθνέων ὄμιλον multitudinem adpellat, quam Xerxes tota Asia excitatam secum trahebat. WESS. — Nulla hic sermonis stribligo: recte atque ordine omnia procedunt. Accusativi illi, qui doctos turbarunt viros, utique a verbo εὐρίσκω pendent, quod e superiori formula, ὥς ἐγὼ συμβαλλεόμενος εὐρίσκω, hic veluti repetitum intelligitur, eadem fere ratione de qua in Adnot. ad I. 58, 7. et passim alibi monui. Quo vero

clarius pateat orationis gressus, commodius fortasse tolleretur levis illa distinctio, quam inter ἔμιλον et ἰόντα intersetui. Immo vero, quod pro ἰόντα ἔμιλον, quod olim vulgabatur, cum nostro cod. F. ἔμιλον ἰόντα edidi, videbatur quidem ea ratione paulo lenius faciliusque fluere oratio: sed nunc maxime recordor, amare Nostrum eiusmodi traiectionem verborum qualem hic alii praeferunt codices; adeoque ἰόντα ἔμιλον restitutum velim auctori. S.

[8. ἐπεβάτεον) De propugnatoribus sive militibus classariis sigillatim poni hoc verbum ad c. 96, 1. recte a *Wess.* monitum est, atque eodem modo hic intelligendum id verbum. Qui vero mox (lin. 9 seq.) nominantur ducenti ἐπιχώριαι ἐπιβάται, non debebunt, puto, propugnatores et armati milites intelligi, sed nautae et remiges. In quaque triremium Atticarum ad Salaminem, teste *Plutarcho*, (in *Themist.* p. 119. B.) nonnisi octodecim propugnatores erant, in quibus quatuor sagittarii, reliqui graviter armati. (Conf. *Potter* *Archaeol. Graec.* lib. III. c. 18.) In Persicis navibus soli illi triginta, quos modo dicebat Noster, propugnatores fuisse videntur; licet reliquos etiam ducentos deinde c. 185, 15. et 186, 5. in universo τῶν μαχίμων ἀνδρῶν numero comprehendat Scriptor. S.]

13. προσθήσω δ' ἔτι τούτῳ) Sic recte scribitur in marg. *Steph.* ut infra hoc cap. προσθήσω δ' ἔτι τούτοιςι --- πλήρεις ποιήσας δις μυρίους ἄνδρας. Nostro loco ποιήσας (intermedia paulo forsitan aliter scripta dabunt Codd.) ἀν' ὀγδώκοντα ἄνδρας ἐνεῖναι, ponens in earum singulis fuisse viros octoginta. Ποιῆσαι, pro τιθέναι, ponere, fingere, [sumere,] similiter adhibetur *Demostheni* c. *Leptin.* p. 279, 56., εἰς τῶν ξένων ἀτελεῖς, δέκα θήτω --- καὶ μὴν τῶν γε πολιτῶν οὐκ εἰς πέντε ἢ εἰς οὐκοῦν ἀμφοτέρων ἐκκαίδεκα ποιήσωμεν αὐτοὺς εἴκοσιν: ponamus illos esse viginti. Faciamus, quod est in scripto Codice, dederat, opinor, *Cicero*, ubi vulgatur facimus, de *Nat. Deor.* I. c. 30. Age et his vocabulis esse Deos faciamus, quibus a nobis nominantur; id est fingamus. *Cicero* ad *Fam.* I. Ep. 12. Eum te esse finge qui sum ego. Fac occurrit frequentius. *Tuscul.* III. 18. fac sane esse summum bonum non dolere. καὶ δὴ Graecis adhibentur in eundem usum: *Eurip.* *Med.* 386., Καὶ δὴ τεθνᾷσι· τίς με δέξεται πόλις; sed sint sane mortui. *Helenae* vs. 465. Καὶ δὴ παρέρχεν: Fac sane eum con-

cessisse. In animosa Xenophontis Imperatoris oratione Ἀναβ. V. p. 214, 21. Ποιῶ δ' ὑμᾶς (scrib. ποιῶ δὴ ὑμᾶς) ἐξαπατηθέντας - - ὅπ' ἐμοῦ ἤκειν εἰς Φᾶσιν· καὶ δὴ καὶ ἀποβαίνομεν εἰς τὴν χώραν. Herod. infra, c. 186., καὶ δὴ σφεας ποιέω ἴσους ἐκείνοις εἶναι. VALCK.

26. πλῆθος συντιθέμενον) Nihil hoc verius esse, praemissa declarant. Certissimum praeterea [lin. 28.] καὶ δεκάς ex computatione, quam καὶ δεκάδες δύο manifesto violant, praecedente: ad calculos qui sederit, haud dubitabit. WESS. — Colligitur sane universa ista summa 2317610 ex summis particularibus ante positis. Conficiunt enim

1207 × 200 (lin. 3 seqq. huius cap.)	241400
1207 × 30 (lin. 8 seqq.)	36210
3000 × 80 (lin. 13 seqq.)	240000

Unde prodit summa copiarum navalium (lin. 18 seqq.)	517610
His accedunt pedites (lin. 21. coll. c. 60.)	1700000
equites (lin. 22. coll. c. 87.)	80000
camelis et curribus vecti (ibid.)	20000

Unde prodit copiarum ex Asia transductarum summa, quae hinc subducitur 2317610

Iam his porro accedunt navales copiae ex Thracia et vicinis insulis, 120 × 200 (cap. 185, 1 seqq.)	24000
et terrestres copiae ex eisdem regionibus (c. 185, 7 seqq.)	300000

Unde hominum armatorum (in quorum quidem numero etiam remiges comprehenduntur) prodit summa (cap. 185, 55.) 2641610

Qui numerus duplicatus dat hominum summam 5283220 cap. 186. memoratam. Conf. c. 103, 19 seq. ibique notata. S.

CAP. CLXXXV. 3. δόκησιν δὲ δεῖ λέγειν) Ingratissima vocum est δὲ δὴ δεῖ copulatio atque adhaesio, soli accepta Med. ferenda: nam Pass. δὴ, scribentis lapsu, ex δεῖ, (uti saepius haec permutantur) venit. Prudenter Lichas Sophocleus, ταυτὸ δ' οὐχὶ γίνεται δόκησιν εἰπεῖν, ἀξιακριβῶσαι λόγον, Trachin. vs. 432. WESS.

7. διςμύριοι) Hactenus in numeris constans duravit consensio. Nunc τρισμύριοι Arch. turbant, et catalogum nimium adaugent. Si in singulis enim navibus duceni nau-tae, sicuti supra finivit, centum viginti naves dabunt viginti quatuor millia, reliquorum Codicum conspiratione bene firma; adde, quamquam non adparet in his fuisse navibus, adde tamen singulis triginta propugnatores, haud illi aequabunt decem millia, quibus numeri instruuntur atque augentur. An ergo pro centum viginti navibus paullo ante numerandum censuit scriba Arch. ἐβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν, centum et septuaginta? Nihil quidem isthic mutat, et eo tamen navium e numero triginta quatuor illa millia supputando procedunt. Indidem in consummatis, quas mox dabit, copiarum omnium rationibus incrementa denum millium, summaticque 5303220. Quo ille quidem modo secum ferme consentit, nec efficit, ne nihil in catalogo difficultatis insideat. Choënicum certe post pauca enumeratio et medimnorum hac Arch. auctione non adiuvatur. WESS.

9. Βρύγοι) Iidem lib. VI. 45., ubi docte Valckenarius. Φρύγοι Strabon. VII. p. 502. de sententia Casauboni Βρύγοι fuerunt. Appianus Bel. Civ. II. [cap. 59.] p. 743. eosdem Φρύγας ἐκ Φρυγῶν ἐπανελθόντας dicit. Vid. supra cap. 73. WESS. — Apud Appian. Βρίγας nobis dedere meliores libri. S.

CAP. CLXXXVII. 8. περδοῦναι τὰ ῥέεθρα τῶν ποταμῶν ἐνίῳν) Vallam, perperam ista vertentem, egregia G. Budaei de Asse p. 139. humanitas in viam revocavit. Quod Th. habet Magister ποταμῶν ἔστιν ὧν, Pass. stabilit, et manus Herodoteae videbatur Cl. Oudendorpio, speciose magis quam vere: in Thucyd. III. 92. aliisque ea formula. WESS. — Varia lectio duplex est in marg. Ed. Steph. ἔστι τῶν, et ἔστι ὧν. Ubi Thomas Magist. in Περσέδωκεν, citans Herodotea, habet ἔστιν ὧν, hoc quin ab Herodoti manus sit vix dubitat Oudendorpius: doctissimo viro placuit, quod saepe legerat apud scriptores Atticos, restituendum Aeliano de Nat. An. XVII. c. 19. pro (ὀρνίθων) ἔστιν ὧς. Hic illud ut legitimum crederemus, primum monstrandum erat, hunc etiam Herodoteum fuisse scribendi morem; deinde, hac illud in sede convenire. Sed, nisi valde fallor, neutrum

poterit ostendi: ex aliis multa sunt ad manum; nihil huius generis ex *Herodoto*; sed fieri facile potest, ut hac in parte fallar. Verum illud contendo, neque ἐνίων, neque ἔσται ὧν, hic congruere. Graece dicitur, ἔνιοι τῶν ποταμῶν, non item οἱ ποταμοὶ ἔνιοι. *Herodotum* ego scripsisse puto, προδοῦναι τὰ ῥέθρα τῶν ποταμῶν: effatum illud generale limitatum ab eruditulo lectore, adiecta voce ἐνίων vel ἔσται ὧν. Recte *Thomas* Προδοῦναι hic interpretatur ἐνδοῦναι καταποθύνα τῷ στρατοπέδῳ. Significatur vel flumina defecisse; vel destituisse, si nempe repetas e vicinia τοσαύτας μυριάδας: hac potestate activa verbum usurparunt *Aristophanes*, *Xenophon*, *Demosthenes*, aliique. VALCK. — Vide *Var. Lect.* nec fere dubitabis puto de veritate scripturae ἔσται τῶν: cuius formulae in locum, Ionibus propriae, alii ἔσται ὧν, alii magis etiam communem ἐνίων substituerunt. S.

10-14. εἰ χοίνικα πρῶν ἑκάστος etc.) Detegendus calculi error est, a *Budaeo* et *Io. Laurenbergio* Otii Sorani p. 5. perspectus. Si choenices quadraginta octo medimnum, quod *Pollux*, *Harpocraton*, atque hoc de grege alii asseverant, absolverint, patet medimnum tritici in milites XLVIII. erogari quot diebus solitum: ex quo, initis ex medimnorum hic signatorum numero rationibus, colligere licet, militum, in exercitu Xerxis merentium, 5296320. fuisse capita; atqui recensentur duntaxat 5283220; superant ergo choenices numerum hominum tredecim millibus et centum. Fac fuisse, quorsum schedae *Arch.* nos trahunt, omnem militantium ad 5303220 turbam, deerit diurnum sex millibus et nongentis militibus dimensum: nam, quae minime fallax *Cl. Askew* adnotatio, tot choenices ad eam summam desiderantur. Liquet calculi error; ubi commissus, non item. WESS. — Videtur ipse *Herodotus* in subducendis calculis leviter errasse. Quod si pro singulis hominibus in singulos dies choenix requirebatur, qui est quadragesima octava pars medimni; requirebantur pro 5283220 hominibus quotidie medimni 110067 cum 4 choenicibus; ut subiectum schema ostendit:

$$\begin{array}{r} 5283220 | 48 \\ 4 \quad 340 | 110067 \\ (4 \end{array}$$

Iam quum loco numeri 67 numerum 340 ponat Scriptor, manifestum fit, puto, oblitum illum esse postremum numerum 340, uti par erat, per 48 dividere. S.

CAP. CLXXXVIII. 6. *πρόκροσσαι ὀρμίωντο ἐς πόντον*) Loci sententiam *Portus* bene vestigavit. *Πρόκροσσαι naves*, quarum prorae ponto obversae erant, cum reliquae stationem ad littus haberent. Homeri versus *Iliad.* Ε'. 34 seq. habent simile quidpiam, nec prorsus tamen, naves certo ordine subductas describentes. Multa ibi *Eustathius*. Eleganter *Agathocles Babylonius*, καὶ οἱ Κυζικηνεὶ ἐξορμήσαντες ἐπ' αὐτὸν (*Pytharchum tyrannum*) ἐβονδρόμουν, πρόκροσσοι φερόμενοι ἐπὶ τὸν κίνδυνον: summo inpetu, sive, obversis, qualis arietum pugna, frontibus, in *Athen.* lib. I. p. 30. A. WESS. — De isto vocabulo, cuius propria vis minime in liquido est, iam supra ad IV. 152, 17. disputavi. Illud quidem perspicuum videtur, non satis esse quod *naves προκρόσσας Wess.* cum *Porto* intelligit *quarum prorae ponto obversae erant*: nam et, quae proxime terram stabant, perinde ponto obversam proram habebant. (conf. ad VI. 115, 2. notata.) Nec *Suidae* interpretatio (*Πρόκροσσαι ἄλλη ἐπ' ἄλλη*) satis facere videtur. Quod si enim nihil aliud significaret id vocabulum, satis fuerat quod paulo ante planissimis verbis scripsit *Herodotus*, ἄλλαι ἐπ' ἐκείνησι. Quare mihi probabilissima illa ratio visa est, qua *προκρόσσας νῆας* apud *Homerum* veteres Critici *κλιμακῆδόν locatas* interpretantur; quod gallice *par échelons* diceret, latine equidem *in quincuncem locatas* reddidi, sed id ita intelligens. ut de octo seriebus sive ordinibus, quos memorat Scriptor, quilibet ordo anterior una navi minor sive brevior esset quam consequens ordo, utque adeo veluti trianguli aequilateri (nunc quidem truncati) formam referret universa classis. Videndumque ne simili quadam ratione. qui apud *Athen.* lib. I. p. 30. dicuntur *προκρόσσοι* impetum fecisse in hostem, intelligendi sint *facto cuneo irrupisse*. His ita perscriptis, nunc demum animadverto. eandem in sententiam vocab. *πρόκροσσαι* a *Reiskio* esse expositum. „*Πρόκροσσαι*, ait, dicuntur res omnes *seriatim et per gradus porrectae et procedentes*, ita ut, quo magis procedatur in altum eo res „magis introrsum recedat, et quasi minuat. ut sunt gradus „*scalarum ad plani inclinati modum positarum.*“ S.

8. τῆς θαλάσσης ζεσάσης) Longini κακόστομον elegantissimae dictionis tantum modo in repetitis toties sibilantibus est literis, quas alii ad aestuantis stridorem maris aptissimas putarent: namque, uti Latinis *fervere mare*, *fervor maris*, ita κύματα Gregor. Naz. Stel. I. p. 55. b. ἐπὶ πολὺ μετεωρισθέντα καὶ ἀναζέσαντα: et Liban. T. II. p. 516. c. ἐν ζέοντι τῷ κλύδωνι, parili translationis figura. Ventus ex septemtrione et Hellesponto flans, proptereaue Hellespontias dictus [lin. 10.] Atticae regioni marisque Aegaei insulis gravis et damnosus accidebat, Aristotele Problem. XXVI. 57. p. 198. ed. Sylb. docente. Iucunda sunt Aristidis in tempestatis ἐκφράσει ad Arginusas, ἄρτι μὲν - - - ὠδινεν ἡ θαλάσσα, καὶ κατέβαινεν Ἑλλησποντίας λαμπρὸς, apud Hermogenem Form. Orat. I. 5. p. 280. WESS.

[15. ὅσας δὲ τῶν νεῶν μεταρσίᾳς ἔλαβε) In hoc interpretando loco dormitans equidem, et vocab. μεταρσίᾳς pro ἐπι-καρσίᾳς accipiens, obliquas in latinis nostris posui, pro eo quod recte Gronov. dederat, *quas naves ventus in alto nactus est*: pariterque iam olim H. Stephanus, quum Valla minus recte anteriores interpretatus esset, monuerat oportuisse altum tenentes. S.]

16. πρὸς Ἴπνοῦς καλεομένους) Adumbravit hinc sua Strabo lib. IX. p. 675. b. [p. 443. b. ed. Cas.] sed praeter alia, ὃ δ' εἰς Ἴπνοῦντα τόπον τραχὺν τῶν περὶ Πήλιον παρενεχθεῖς: ubi eam varietatem librariis inputandam monuit Vir magnus. Favet Geographo aliquantulum πρὸς Ἴπνοῦς Vindob., neque omnino tamen. WESS. — Ἴπνοῦντα habet nupera Strabonis editio Lipsiensis, praeceuntibus nonnullis codicibus. S.

17. περὶ αὐτὴν τὴν Σηπιάδα) Ex Codd. discernendum, αὐτὴν scripserit, an ἀκτὴν, an ἄκρην τὴν Σηπιάδα: in quibus permutandis saepius errarunt librorum scriptores. Σηπιάδος ἀκτῆς meminit Noster c. 183. et 191. Aliis ἄκρα ἐν Μαγνησίᾳ dicitur Σηπιάς: vid. Clar. Wess. ad Diod. T. I. p. 413. [lib. XI. c. 12.] et Cellar. Geogr. Ant. T. I. p. 870. Hic narrata spectans Clemens Alex. Strom. VI. p. 753, 36. (οἱ ἄνεμοι) πνεύσαντες, inquit, ἐβρώμένως περὶ τὴν Σηπιάδα ἄκραν συνέτριψαν πᾶσαν τὴν παρασκευὴν τοῦ Περσικοῦ στόλου. Eadem obversabantur Straboni IX. p. 675. c. n. ubi Xerxis στόλος partim dicitur ventis εἰς Ἴπνοῦντα τόπον τραχὺν τῶν περὶ Πήλιον παρενεχθεῖς: sic vocasse locum videtur Strabo: Hero-

dotus, quod *Casaub.* monuit, naves partim scribit delatas πρὸς Ἴπνοὺς καλεομένους τοὺς ἐν Πηλίου. Pelii montis Ἴπνοι apte dici potuerunt, instar similium, Ἴπνόεις vel Ἴπνεῦς. VALCK.

19. ἦν τε τοῦ etc.) Dederat Scriptor accuratissimus: ἦν τε τὸ τοῦ χειμῶνος χρῆμα ἀφόρητον: duae hic quoque literae sunt a vicinis absorptae, quas postulat sermonis genius, Contra χρῆμα πολλὸν νεῶν et similia recte scripta leguntur in huius Ed. p. 319. n. 22. [VIII. 43, 18.] Sed p. 252, 87. [III. 109, 14.] πολλὸν τι χρῆμα τῶν τέκνων: ut *Xenoph.* p. 23, 25. σφενδονητῶν πάμπολύ τι χρῆμα. ἀπειρόν τι χρῆμα νοημάτων, *Dionys. Halic.* II. p. 249, 1. Hinc etiam diversum hoc in loco τὸ τοῦ χειμῶνος χρῆμα, comparandum cum *Aristophaneis*: τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν· τὸ χρῆμα τῶν κόπων· τὸ χρ. τοῦ πλακοῦντος. Ἀσκητικὸν τὸ χρῆμα τοῦ νοσήματος. VALCK.

CAP. CLXXXIX. 4. τὸν Γαμβρόν ἐπίκουρον καλέσασθαι) Oraculo iussi, Boream intellexerunt Athenienses, qui κῆδος συνῆψε τοῖς Ἀθηναίοις, ἀρπάσας Ὠρεΐθυιαν Ἐρεχθέως, *Schol. in Soph. Antig.* 978. atque adeo generum Erechthei, Erechthidarumque affinem: *Suidas* videatur in Γαμβρός, qui in voc. Ἀφέται oraculo Deum iussisse scribit, ἀνέμῳ συγγενεῖ θύειν· εἶναι δὲ συγγενὴς λέγεται (ὁ Βορέας) διὰ τὴν Ὠρεΐθυιαν. Ubi dicitur Themistocles *Aristidi* T. III. p. 349. στησάμενος τὴν ναυμαχίαν κατιόντος τοῦ πνεύματος: *Schol. Ms.* οὕτω φησὶν ἔστησαν τὰς ναῦς, ὥστ' ἔχειν Βορέαν ὀπισθεν, ἵνα προτβαλὼν τοῖς Πέρσαις ἐξέως ἐπέλθοι· τοῦτο δὲ φησὶν ἀπὸ τοῦ μύθου, ὅτι ὁ Βορέας ἐραστής ἐν (ὦν) Ὠρεΐθυίας - - - συνέπραξε τοῖς Ἀθηναίοις· τούτου δὲ ὁ Ἡρόδοτος οὐ μέμνηται. Ob opem sibi latam Boreae sacellum ad Ilissum sacrarunt Athenienses iuxta *Herodotum*: [lin 16 seq.] neque tamen illud valde frequentatum aestimes e *Phaedro Platonis* p. 129. ubi ignorantem locum *Phaedro*, e quo puellam rapuerit Boreas, digito demonstrans *Socrates*, καὶ πού τις, ait, ἐστὶ βωμὸς αὐτόθι Βορέου. vid. *Meurs. Att.* II. c. 5. Secundum *Pausan.* II. p. 138. in monte Sicyoniae βωμὸς ἐστὶν ἀνέμων: et in foro Coroneae, lib. IX. p. 778. Megalopolitae apud eundem VIII. p. 673. θεῶν οὐδενὸς Βορέαν ὕστερον ἄγουσιν ἐς τιμὴν. VALCK.

6. κατὰ δὴ τὸ κῆδος τοῦτο) *Pausanias* hinc, Boream Atheniensibus διὰ τὸ κῆδος ἀμύναντα τῶν τριήρων τῶν βαρβαρικῶν ἀπολέται τὰς πολλὰς, prodidit lib. I. 19. p. 45. Proximum

ὡς φάτις ὤρηται [lin. 7.] relinquo. Quod si multitudinis numero φάτις haberetur, alienum ὠμέατο haud foret, nunc secus. Vid. lib. V. 104. WESS.

14. οὐκ ἔχω εἶπαι) Cautē satis. Βορεασμῶν Atticorum, de quibus Cl. Alberti ad Hesychium in Voc., et doctissimi viri in Aelian. Var. XII. 61., alii diversiore perhibebant originem. Praeterea Delphis ex responso Apollinis Persicae classis damnum arcessebant in Clement. Alex. Strom. VI. p. 675. Ut autem post deinceps [lin. 16. pro ἀπελθόντες] ἀπελθόντος, nempe Εἰρξέω, pingatur, [aut ἀπελθόντων, scil. βαρβάρων: quorum alterutrum Reiskius maluerat,] urgentem non video necessitatem. WESS.

CAP. CXC. 2. τετρακοσίων οὐκ ἐλάσσονας) De numero fractarum navium gemina Diodorus XI. 12. WESS.

8. χρύσεια ἄφατα χρήματα) Ex his ἄφατα abesse dicitur Codice Med.; omissam mallet vocem χρύσεια, paulo ante positam. Hic certe scribi potuit: ἀλλὰ τε ἄφατα καὶ χρήματα περιβάλετο: tum aliarum rerum affatim tum nummorum sibi comparavit. καὶ χρήματα praebet Plutarchus T. II. p. 864. c. VALCK. — Unde καὶ ante χρήματα in Plutarchi codices (qui perpauci hodie supersunt) invectum sit nescio: illud video, Herodoteos omnes coniunctivam illam particulam ignorare. Χρήματα non modo pecunias dici, sed quaslibet res pretiosas, iam saepius in his Musis observavimus. Video etiam, apud eundem Plutarchum (paulo post) τὰ χρυσᾶ χρήματα legi, nullā interiectā coniunctivā particulā. S.

10 seq. ἦν γὰρ τις καὶ τούτῳ (τούτον placet ex marg. Steph.) ἄχαρις συμφορὴ λυπεῦσα παιδοκτόνος. Haec si sic Latine legantur, ut convertenda censeo, namangebatur ob liberos dira quadam calamitate necatos; non ipse Aminocles haberi poterit παιδοκτόνος: qualem dum habuisse videtur, sumpsit hinc occasionem Plutarchus criminandi Herodotum, tanquam studiose quaerentem locum, ἐν ᾧ θήσεται τὴν Ἀμεινοκλέους παιδοφονίαν: hanc indignatus immixtam narrationi p. 871. b. Lapsus in minutis Palmerius se obiecit Plutarcho; cui defensor venit Reiskius Anim. ad Gr. Auctor. T. II. p. 523. VALCK.

11. τούτον ἄχαρις συμφορὴ λυπεῦσα παιδοκτόνος) Arbitror τούτον praestare. ἐλύπεε τοὺς Ἕλληνας et μᾶλλον σφεας ἐλύπεε lib. IX. 49. Plutarchi Codices [apud quem quidem τούτῳ

legitur in plerisque editionibus,] eodem tendunt. [Qui τούτῳ huc invexerunt, ad verbum ἦν retulerant hunc dativum: rectius vero iuncta intelliguntur ἦν λυπεῦσα.] Quam autem vellem, ab his ille vellicandis manum abstinuisset: malignitatis profecto dum *Herodotum* proterve arcessit, eiusdem criminis culpam sustinet. Postulat-ne παιδοκτόνος eius συμφορῇ, ut Aminocles παιδοφόνιας, sive, caedis liberorum, in reatu sit? Equidem, etsi dictio ex ambiguo aliquid offert, non opiner. Ἀχαῖς συμφορῇ παιδοφόνος, ingrati calamitatem, liberos occidentem, unice exprimit; quae quidem Aminoclem, alioqui opum copia fortunatum, sed casu liberis orbem, contristabat. Confer vindicias *Herodoto* a Nob. Palmerio paratas, Exerc. in Gr. Auctor. p. 37. WESS. — *Plutarchum Reiskius* (loco a *Valck.* citato) contra *Palmerium* hactenus defendit, non ut malignitatis patrociniū suscipiat, qua *Herodoti* hac in re commemoranda consiliū interpretatur Chaeronensis Polyhistor; sed ut contendat, recte illum interpretatum esse sententiam verbis istis *Herodoti* Ἀχαῖς συμφορῇ παιδοφονία, sive (ut apud *Plut.* legitur) παιδοκτονία. „Ego quidem, ait, nullus dubito ex *Herodoti* „verbis hoc efficere, liberorum *Aminoclis* aliquem patris matris, quacunque demum caussa vel ratione, periisse.“ In quo quidem verissime iudicasse mihi videtur Lipsiensis ille olim praeceptor meus, Vir optimus doctissimusque. Quisquis citra praeiudicatam opinionem *Nostri* verba I. 41, 5. coll. cum I. 55, 2. et lin. 10 seq. item III. 50, 1 seq. coll. cum c. 52, 16. consideraverit, de veritate huius interpretationis nullus, puto, dubitabit. S.

CAP. CXCI. [7. ἔντομά τε ποιεῦντες) De ista formula vide ad II. 119, 10. notata. S.]

7 seq. κατακείδοντες γόησι τῷ ἀνέμῳ οἱ μάγοι) Nulla in schedis variatio. Qui morbosa haec putant, aut γοιτηήσιν, praestigiis, aut χοῆσι, libationibus, quamquam haesitantes, uti Cl. *Reiskius*, illa reficiunt. Contra ea, nihil admodum novans, Cl. *de Pauw*, κατακείδοντες γόησι — — οἱ μάγοι, incantantes ventum cum praestigiatoribus, vertit, hoc uno anxius, quod magi ab incantatoribus distinguantur: fieri tamen potuisse, ut illi, inter Persas honoratiores, sub se γόητας, vilioris conditionis sacrificos, habuerint. Quod equidem, etsi auctoritate carens, non infitias ibo; opinatus, ne nihil dixisse videar,

καταείδοντες γόησι idem esse ac γόοις, h. e. sacro quodam ululatu, unde ipsi γόητες nomen habent: huic sane in magicis incantationibus sacrisque suus olim usus; sicuti ἐν-τόμοις lib. II. 119. Non nescio, γόην alibi haud inveniri; quam tamen ex γόω formari potuisse, quis neget? Restaret καταείδεν tertio nexum casui, nisi Portus id cum καταγελαῖν similis apud Herodotum structurae composuisset. Atque hoc si improbetur, τοῦτο μὲν ἐν τῷ ἀτλαφεί κείσθω. WESS. — Dativus τῷ ἀνέμῳ est ex Herodoteo more scribendi, neque debet adeo sollicitari. [Vide ad VII. 5, 5. notata.] Ingeniose Reiskius tentabat χαῖσι: sic dicerentur factis libaminibus incantantes ventum. Euripidis Iphigenia in Tauris vs. 1337. Ἀνωλόλυξε, καὶ κατῆδε βάρβαρα Μέλη, μαγεύουσ': ululatu barbarico magicos cantus (Seneca Med. 684.) occinebat: ita corrigo vulgatum ματεύουσ', illinc alienum. Καταείδεν, occinere, iuxta Budaeum, Herodotus posuit pro incantare. Filiam niactatam putabat ad ventum sedandum Aeschyli Clytaemnestra in Agam. vs. 1427. ἐπ' ὁδὸν Θρηκίων αἰμαάτων, ut optime restituit Gul. Canterus. Apud Sicyonios sacerdos sacra faciebat, ἡμερούμενος τῶν πνευμάτων τὸ ἄγριον καὶ δὴ καὶ Μηδείας, ὡς λέγουσιν, ἐπ' ὁδὸς ἐπάδει, Pausan. II. [c. 12.] p. 138. VALCK. — Wesselingii coniecturam γόοις, probat Schneider in Lexic. crit. De scriptura autem vocabuli tenendum, in edit. quidem Ald. et aliis γόησι cum iota subscripto pingi, incertum vero esse, utrum inssti item libri iota hic subscriptum aut ad latus positum agnoscant, an suo arbitratu primus Editor illud adiecerit. Nostra quidem membrana F. quae plerumque alioquin, ubi opus est, iota ad latus scriptum habet, hic illud ignorat. Itaque verum fortasse fuerit γόησι, quod et Pavius probavit, et nos cum Schaeff. edidimus: nec vero hoc ego cum praestigiatoribus, sed per praestigiatores latine reddendum censeam. Fuerint autem forsitan γόητες classis quaedam Magorum. S.

10. ἐκόπασε) Nullum Longini ἐκοπίασε in schedis patrociniū adipiscitur: Scholiastes praeterea San-Germān. ἄνεμος ἐκόπασε hinc excerpserit. Abydenus, τρίτῃ δὲ ἡμέρῃ ἐπεὶ τε ὦν ἐκόπασε tempestas eluvionis caussa, in Euseb. Pr. Evang. lib. V. 12. Et Aelian. apud Suidam voc. Ἐστόρεσεν: οἱ δὲ ἄνεμοι παραχρηῖμα ἐκόπασαν καὶ τὸ κύμα ἐστόρεθη: quo de genere alia I. Iac. Wetsten. ad Matth. c. xiv, 32. WESS.

Ibid. ἢ αὐτὸς ἐθέλων ἐκόπασε) *Aut sponte sua velut lassus conquievit ventus.* Tanquam ἄσμενον τὸ Κοπιάσαι (ἐκοπίασε legisse videtur) καὶ ἰδιωτικόν hic notavit Longinus π. Ὑψ. XLII, 2. Legitur in Ev. Matth. xiv. vs. 32. ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, et alibi, apud Clar. Albertum ad Hesych. in voc. et Wetstenium. Reprehendendus idcirco Longinus illis videri poterit, qui in libris nostris sacris, ad populi captum sapientissime scriptis, voces tamen notatas nolunt ut ἰδιωτικὰς, quique, bonum Thomam Mag. supra modum nuper criminati, incogitanter Atticam verborum etiam venantur elegantiam, ubi sola rerum erat quaerenda puraeque disciplinae magnificentia. VALCK.

CAP. CXCI. 9. ἐναυλόχρον, Ποσειδέωνος σωτήρος etc.) Vallae Latina, Stationem habuere ad templum Neptuni cognomine Servatoris, servari non debuerant: quid enim hic de Neptuni ad Artemisium aede? Solum Σωτήρος Neptuni cognomen describitur. Itaque mutavi, ne prona sit erroris, quae et illustr. virum Dissert. VII. Us. et Praest. Num. p. 416. abstulit, occasio. WESS.

CAP. CXCV. 1 seq. ὡς ἐπαύσατό τε ὁ ἄνεμος, καὶ τὸ κύμα ἔστρωτο) Eustath. in Od. γ'. p. 119, 38., Ἡρόδοτος εὐδίαν φράζων φησὶν, ἐπαύσατο (sic Ἐκόπασεν reddidit Hesych.) ἄνεμος, καὶ τ. κ. ἔστρ. His usus est inimitabilis A. Schultens ad Iobi xxx, 27. vid. St. Bergler in Alciph. p. 2. Docte A. Gellius Noct. Att. II. 30. Fluctus. - - simul ac ventus posuit, sternuntur et conflaccescunt, et mox fluctus esse desinunt. κύματα οὐκ ἔτι εἰς κύματα, aequore nempe pacato. Stratum aequor attigit I. F. Gronov. Obs. III. c. 22. Tueri voluit vir clar. P. Burm. in Ovidii Her. XV. vs. 213. vulgata: Solve ratem; Venus, orta mari, mare praestat amanti: me iudice recte diceretur, mare praestet aequor; ut Metam. XI. 749. ventos arcet Aeolus egressu, praestatque nepotibus aequor; id est ἀκύμονα Πόντου τίθῃσι νῶτα, Eurip. Iph. in Taur. 1445. Sed in altero loco legendum, partim cum Slichtenhorstio: Venus, orta mari, mare sternet amanti: sic Epist. XIX. vs. 16. auso Venus ipsa favebit; sternet et aequoreas aequore nata vias. VALCK.

8. ἐπὶ τὸ κῶας ἔπλεον ἐς Αἶαν) Dum ad aureum vellus petendum Aeam navigabant: id enim semper notat in talibus ἐπὶ: ἐπὶ τὸ κῶας, ἐπὶ τὸ νάκος πλεῦσαι. Poëtis μετὰ: Theocrit.

XIII. 16. Ἄλλ', ὅτε τοι χρύσειον ἔπλει μετὰ κῶας Ἰήτων Αἰσονίδας,
οἱ δ' αὐτῶ, ἀριστῆες συνέποντο. *Lecti iuvenes, Argivae robora
pubis, Auratam optantes Colchis avertere pellem, Catullo Carm.*

LXIII. 5. Theocrito praeivit aliisque Homerus Od. α. 184.

Πλέων - - Ἐς Τεμέσσην μετὰ χαλκόν: id est, ἐκεῖθεν ἀπάξων χαλκόν. In Theocriti Παιδικοῖς: βαῖν - - - πίδα (id est μετὰ) Κέρβερον. Apud Xenoph. Ἀναβ. VI. p. 220, 31., ἔνθα λέγεται Ἡρακλῆς ἐπὶ τὸν Κέρβερον κύνא καταβῆναι. Aristoph. Βατρ. vs. 111. ἡνίκ' ἦλθες ἐπὶ τὸν Κέρβερον. Meminit peninsulae Diodorus XIV. p. 666, 3.; ὅπου φασὶν Ἡρακλέα τὸν ἐξ ἄδου Κέρβερον ἀναγαγεῖν. Corrigatur Herodoto nostro tributus libellus de Vita Hom. p. 561, 36. [c. 17., 10.] ἐς δὲ τὴν Ἑρυθραίην τινὲς ἐπὶ ξύλον παρεσκευάζοντο πλεῖν: male vulgatum, nuper etiam Londini, ἐπὶ ξύλου. In his ἐπὶ cum ἐς ponuntur ut nostro loco, et semper apud accuratiores, solos ferme dignos, quorum phrasis cum Herodotea componatur: Thucyd. IV. c. 13. ἐπὶ ξύλα ἐς μηχανάς (ut ἐς τειχισμὸν, p. 406, 94.) παρέπεμψαν τῶν νεῶν τινὰς ἐς Ἀσίην. Xenoph. Ἑλλ. V. p. 337, 2. πέμπουσιν - - ἀνδράς ἐς Παγασάς ἐπὶ σῖτον: p. 260, 19. πέμψας τριήρεις ἐς Λακεδαιμόνα ἐπὶ χρήματα: paulo post legitur, ἔπεμψα χρήματα ἄξοντας. Aristoph. Ἑκκ. 814. Ἔπειτ' ἐχώρου ἐἰς ἀγορὰν ἐπ' ἄλφιστα. VALCK. — Notissimus et pervulgatus iste praepositionis ἐπὶ usus; quam quidem eodem modo, eadem etiam lineā ad quam ista tam late disputantur, positam habemus, ἐπ' ὕδωρ πεμφθέντα, aequatum missum. S.

10. ἐπὶ τούτου δὲ τῷ χώρῳ οὐνομα γέγονε Ἀφείται) Sexcenties talem Scriptoris dictionem vidimus, monuitque vir Celeb. lib. IV. 45. Quo magis miror Medic. silentium, ni tamen excerptis oculi aberrarunt, ἐπὶ, huic debitum loco, sequentibus, ubi omnes alii ἐν τούτῳ, tribuentes. Fieri id potuit. Ego Codicibus non reluctor, *Aphetas*que praetereo, notissimas *Apollonii Rh.* lib. I. 591. *Strabonis*, aliorumque explicationibus. WESS. — De ἐπὶ τούτου vide *Var. Lect.* S.

CAP. CXIV. 4. ἔπεσον ἐς τοὺς πολεμίους) Elegi simplex verbum. Ἐπιπίπτειν vim plerumque, quae hic nulla, ingruentium innuit, c. 189. et 210. [Sed peraptum huic loco ἐσέπεσον.] Visum quoque [lin. 6.] verius Θάμασιον nomen, aliquid barbarici olens, cum ex interiore Graecia Θωμάσιον titulus descendat. WESS.

8. βασιλικῶν δικαστέων) Vide supra, lib. III. 14, 31. Ὅτι, [ante ὁ Σαυδῶκης,] Codicum de sententia inprobū, Gronovio consentiens eieci: neque displicuit [lin. 10.] λογιζόμενος. Restitutum autem fuit εὖρέοι, ad nexum sermonis opportunum, atque ob εὐρών δὲ pro Scriptoris adsuetudine necessarium, tum quoque ex Persicae huius clementiae declaratione lib. I. cap. 137. WESS.

10. λογιζόμενος ὁ Δαρεῖος πλέω ἀγαθὰ) Revocarem antiquam lectionem. Reputans, ἀναλογιζόμενος ὁ Δαρεῖος, [at in simplex λογίζ. consentiunt probatissimi quique libri,] εὖρέοι πλέω ἀγαθὰ τῶν ἀμαρτημάτων πεποιημένα ἐς οἶκον τὸν βασιλικόν. Antiquae videlicet Persarum legi Darius libenter obsecundavit; de qua, laudata I. 137., quaedam notata sunt in lib. VI. c. 30. sed praeter *Brissonium* citari debebat *Des. Heraldus* *Advers.* I. cap. 9. Horum non recordatus *Iac. Gronov.* in *Addendis* ad *Notas* suas in p. 57, 12. *Haec, ait, lex quidem fuit, sed quando observata?* Mox [lin. 12 seq.] intellexisse dicitur Darius, ὡς ταχύτερα ἢ σφωτέρω εἰργασμένος εἶη: sic enim omnino legendum, reiecta lectione *Flor.* [Vide *Var. Lect.*] Paulo post [lin. 16.] commodè mihi Vir doctus emendasse videtur, ἔμελλε οὐ τὸ δεύτερον διαφυγῶν περιέσεσθαι: et, ὡς γὰρ σφωας εἶδον προσπλέοντας οἱ Ἕλληνες. VALCK. — Ad διαφυγῶν ἔσεσθαι caute *Reiskius* adnotaverat: „Forte περιέσεσθαι.“ Speciosa utique coniectura, quam miror ne ullius quidem msti codicis auctoritate firmatam reperiri. Praeterita quidem verborum tempora frequenter per periphrasin effert Noster: quo de more ad I. 37, 7. post *Wesselingium* nonnihil disputavimus. Futuri temporis periphrasin, qualem hic habemus, [lin. 16.] διαφυγῶν ἔσεσθαι pro διαφεύξιν non memini alibi mihi observatam. S.

17. προσπλέοντας) Nescio cur προσπαίνοντας, semper in offensione et clade, etiam c. 210., obvium, obtruserint? Quod boni commatis schedae liberaliter donant, *Pavius*, *Reiskius*, alique iure laudarunt. WESS.

CAP. CXCVI. [4 seq. ἐσβεβληκῶς ἦν τριταῖος) δευτεραῖος, τριταῖος, plerumque altero, tertio die a profectione, significat: cui significatui hic non esse locus videtur. Potest vero τριταῖος perinde et tertio die ante, et tertio die post, significare: et mihi quidem adiectum verbum in

plusquamperfecto tempore (ἐσβεβληκώς ἦν) priorem notionem hīc indicare visum erat. S.]

9. Ὀνέχωνος) Tzetzae in Lycophr. vs. 1424. Ὀνώχων, commentanti de Ilisso et Maeandro, a Xerxis exercitu potando exsiccatis, et Herodoti quidem fide, quae alios in amnes c. 42. et 109. dicta fuerunt. Οὐκ ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ [lin. 10.] non turbo, quantumvis ἀντέχρησε tali in re cap. 127. et 187. Geminum ferme cap. 43., οὐδ' ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ - - - πινόμενος. Quod enim hic accessit τὸ βέεθρον, ex tacito κατὰ pendere, doctrina Porti est. Adi Abreschium Dil. Thucydid. p. 127. WESS. — Conf. ad VII. 43, 3. notata. S.

CAP. CXCVII. 4. Ἀφυστίου Διός) Suum Iupiter recuperabit Αφυστίου nomen, indicatum in Diss. Herod. Wess. p. 123. VALCK.

Ibid. Αφυστίου Διός) Habet suum sibi cognomentum Iupiter, ab Holstenio dudum laudatum. Αφύστιον Iovem in Phruxi Hellesque fabula Critici Apoll. Rh. II. 655. et Pausanias Attic. cap. 24. (ubi Kühnius bene) norunt; Bacchum Αφύστιον Etymologus. Mox [lin. 5.] μετέπειτα δέ, in his libris rarius, neque nullius tamen usus, accipi pro bono poterit. WESS. — Vide Var. Lect. et conf. VII. 8, 8. S.

7 seqq. ὅς ἂν ἦ τοῦ γένεος τ. πρεσβύτ. etc.) Primum, quod sequitur τούτου, in τούτον leniter flectendum censeo: τοῦτον ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι. Verbo ἐπιτάξαι, sicut verbo κελεύσαι, quartus etiam casus adiungitur infinitivo sequente. [τούτῳ meliores libri dedere.] Deinde, ut locus detur istis, Λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀχαιοὶ, Herodotei non immemor moris, puto tamen praecedere debere mentionem λήϊτου: hanc ego vocem in ista sede libenter collocarem, quam nunc occupat vox πρυτανήϊου, Herodotum hac ratione scripsisse iam olim suspicatus: ὅς ἂν ἦ τοῦ γένεος τούτου πρεσβύτατος, τοῦτον ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι τοῦ λήϊτου αὐτοὶ Φυλακῶς ἔχουσι. Λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀχαιοί. Quod esset populi, populicum, sive publicum, τὸ δημόσιον, pro diversa pronuntiatione vocis λαός, λεώς, λῆός, dixerunt veteres, λᾱίτον· λῆϊτον· λῑίτον· λῆϊτον· et λῆιτον. Horum primum suis in libris saepius invenisse Grammaticos, Hesychiana monstrant, quae Küsterus et Eruditiss. noster Dav. Ruhnken. Epist. Crit. I. p. 54., redintegrarunt: Λαί-

τον, τὸ ἀρχεῖον· Λαίτον, πρυτανεῖον· Λαίταν, τῶν δημοσίων τόπων. Cetera Piersonus attigit ad Moer. Att. p. 252 seq. De Graeciae civitatum prytaneis luculenta est Is. Casauboni Dissertatio Animadv. in *Athen.* XV. c. 19. [Vide Animadv. in *Athenaeum* T. VIII. nuperae editionis p. 356 seq.] Inventis Casauboni quaedam addiderunt alii. VALCK.

8. τοῦ τῷ ἐπιτάξαντες) Pravum τούτου erat. Interpres *Apolonii* Rh. II. 655. in suam usque aetatem valuisse scribit, ἓνα τῶν Φερίξου ἀπογόνων εἰσιέναι εἰς τὸ πρυτανεῖον καὶ θύειν τῷ εἰρημένῳ Διὶ, h. e. Λαφυστίῳ, discrepans ab *Herodoto*, et de victima tacens, quam humanam fuisse viae duces *Xerxem* condocesfaciunt, adfirmatque *Plato* in *Minoë* p. 315. c. καὶ οἱ τοῦ Ἀθάμαντος ἔκγονοι, οἷας θυσίας θύουσιν Ἕλληνες ὄντες: namque victimas eum eiusmodi indicare, quae de crudelibus Carthaginensium aris et inmolatis ibi Saturno liberis fuerunt praescripta, patefaciunt. WESS.

11. ὥστε τι πρὸς τούτοις) Abbas *Melotus*, *Reiskius*, *Abreschius* ὥς τ' ἔτι πρὸς τούτοις voces recte ordinant. Frequens πρὸς δ' ἔτι τούτοις in talibus est, lib. III. 65. IX. 110. Ὡς continuat narrationem τῶν κατηγομένων, cuius initium, ὥς Ἀθάμας, tum ὥς ἐκ Θεοπροπίου, porro ὥς τ' ἔτι πρὸς τούτοις, et in sequentibus similiter. Iam ἐσελθόντες *Arch.*, [lin. 14.] loco ἐστέλλοντο, cum *Cl. Pavio* repudio. Illi, qui ultro in prytaneum se contra legem penetraverant, mactabantur; qui aufugerant, reversi in idem deducebantur invitati ad simile supplicium. Hoc docebant οἱ κατηγομένες regem. WESS.

11 et seqq. ὥστε τι πρὸς τούτοις) Intelligere haec se negat, qui supra tentabat corrigere πρὸς δὲ τούτῳ, p. 20, 43. [I. 41, 9.] Hoc nusquam apud *Herodotum*: frequentissime legerat πρὸς τούτοις, praeterea, πρὸς τούτοις λέγουσι I. 65. πρὸς τε τούτοις [ibid. et cap.] 86. et 179. III. 45. et 142. etc. καὶ πρὸς ἔτι τούτοις III. 65. πρὸς τε τούτοις ἔτι I. 99. ἔτι πρὸς τούτοις etiam apud alios. Scripserat et hic *Herod.* ὥστε, [immo divisus vocibus ὥς τε] ἔτι πρὸς τούτοις, (nempe ἔλεγον,) πολλοὶ ἤδη τῶν μελλόντων θύσεσθαι δέσαντες οἰχοντο etc. In proximis [lin. 14.] nimis diu haesit ἐστέλλοντο: sinceram, ut puto, lectionem nobis servavit *Arch.* lectam *Valliae*, ἣν ἀλίσκωνται ἐσελθόντες ἐς τὸ πρυτανεῖον: haec enim sic ex usu verbi ἀλίσκεσθαι coniungi debent; ut et sequen-

τις, [lin. 15.] ὡς δύνεται τε ἐξηγέοντο στέμμασι πᾶς πυκασθεῖς: *totus infulis coopertus*. Στεφάνοις πυκασθεῖς Euripidis est in Alc. 796. et vs. 832. κάρη στεφάνοις πυκασθεῖς. Κάρη στεφάνοις πυκασσάντας praebet oraculum in Demosthen. Mid. p. 332. Theocr. II. 153. καὶ φάτο οἱ στεφάνοισι τὰ δώματα τῆνα πυκασθεν. Εἰκόνισμα κισσῶ καὶ στεφάνοισιν ἀμπυκασθεν est in epigramm. Anthologiae ineditae Phalaeci. Phrisci filio quale datur hic nomen, Κυτίσσωρος, [lin. 17.] dederat et Apollon. Rhod. II. 1159. Genuino Κυτίσσωρος modulus reluctatur in versu. VALCK.

[15. Quod ista, στέμμασι πᾶς πυκασθεῖς, vulgo cum *Valla* vertunt *toto corpore coronis* (aut *infulis*, ut Gronov.) *coopertus*; aut (ut *Valck.*) *totus infulis coopertus*; id per se quidem, et pro reliquo usu pervulgato vocabuli πᾶς, videri poterat recte habere: nec tamen satis adparet, cur *totus* aut *toto corpore* coronis aut infulis ornatus miser homo dicatur. Ad haec, quamvis frequenter a plurali numero ad singularem, et vicissim, transire amet *Herodotus*; tamen nimis asper et insolens iste videri transitus debet, ἢν ἀλί-σκωνται ἐσελθόντες, δύνεται τε στέμμασι πυκασθεῖς. Quod si vero πᾶς intelligimus πᾶς τις sive ἕκαστος, quilibet, quisquis caeteroquin sit, nulla exceptione, nullo discrimine, recte atque ordine procedet orationis structura. S.]

17. Κυτίσσωρος) Criticis Apollon. Rhod. II. 1125., ipsique Apollonio vs. 1159. Κυτίσσωρος, Straboni lib. XII. pag. 820. [pag. 544 extr. ed. Cas.] Κύττωρες, sine ulla mendi suspicione, qua male a Palmerio Nostri lectio ibi premittitur. Κύττωρες quoque Apollodoro I. 9, 1., ad quem Galeus. [at mssti quidem Apollodori Κυτίσσωρος praeferunt.] Ceterum *Athamas*, ut καθαυρὸς regionis, arae fuit admotus, iam iam immolandus, at commodum liberatus a Cytissoro superveniente, uti *Herodotus*; sive, sicuti in Sophoclis *Athamante*, ab Hercule, apud Interpretes Aristophanis Nub. vs. 256. WESS.

CAP. CXCVIII. 6 seq. ἄβατα περικλήει) Mallem cum Reiskio ἄβατα, τὰ περικλήει. Scripsi ex schedis Μηλίδα γῆν, quoniam ita superius et cap. 201., tum lib. VIII. 31. In Stephan. Byz. Μηλὶς, ἡ χώρα. Sophocles Μηλίδα λίμναν dixit, Trachin. vs. 642. Iustae insuper Τερχινίαι πέτραι ex titulo Sophocleae fabulae, atque ob γῆν Τερχινίην cap. 199. et 201., aliaque. WESS.

9. Σπερχειός) Speciem Ionicam Σπερχήϊος praeferat, uti ἀνθρωπήϊος, βασιλήϊος, περτανήϊον, et similia, quae spreta non sunt, nec nunc sperni oportet. Σπερχειός passim, et Spercheos Latinis, significante ad *Lucanum* lib. VI. 367, *Fr. Oudendorpio*. WESS.

12 seq. Δύρας, τὸν μυθεύονται βοηθόντα Ἡρακλεῖ καιομένῳ ἀναφανῆναι) Ad λόγος ἐστὶ commodum μυθεύονται adponi potuit interpretamentum; quod mihi, verum videbitur etiam aliis, si plures dant Codices lectionem, quam dat margo *Steph.* τὸν βοηθόντα τῷ Ἡρακλεῖ καιομένῳ λόγος ἐστὶ ἀναφανῆναι. *Valla*: quem fama est emersisse ad ferendam Herculi opem. Sic loqui solet Noster: III. 5. ἐν τῇ λόγος τὸν Τυφῶ κεκρύφθαι: c. 115. ἀπὸ τευ τὸ ἤλεκτρον φοιτᾷ λόγος ἐστὶ: VII. 129. τὴν Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ τὸ παλαιὸν εἶναι λίμνην. In fabulosis, quae perpauca duntaxat attigit, λέγεται ponere solet *Thucydides*; quo historicorum principe mihi quidem minus digna videntur, quae prostant in fine p. 221. [lib. III. c. 88.] νομίζουσι δὲ etc. quo libenter referrem *Scholion* e MS. ad finem p. 219. relatum: τὰ ὠβελισμένα οὐδενὶ τῶν ἐξηγητῶν ἔδοξε: Θουκυδίδου εἶναι. Nostro loco *Dyras* fertur auxilio venisse *Herculi* καιομένῳ, in summo scilicet *Oetae* montis cacumine, cuius illinc ducta nomina suo more tractavit *Hemsterh.* in *Lucian.* p. 112. [Tim. c. 7.] *Straboni* IX. p. 655. c. [p. 428. ed. Cas.] memoratur Δύρας, ὃν Φασίην ἐπιχειρῆσαι τὴν Ἡρακλέους σβέσαι πυρᾶν. VALCK. — Ista, τὸν μυθεύονται etc. integra reliquisset, ni Codices *Herodoteam* obtulissent dictionem. Talis lib. III. 115. ἀπὸ τευ τὸ ἤλεκτρον φοιτᾷ λόγος ἐστὶ. Tales in *Porti* penu plures. *Strabonem* haec ob oculos lib. IX. p. 655. c. habuisse, *Casaubonus* docuit. WESS.

CAP. CXCIX. 5 seq. τοῦ δὲ οὐρεος - - - ἐστὶ διασφάξ) Hinc *Strabo* IX. p. 656. A. [p. 428. c.] πρὸς μεσημβρίαν τῆς Τραχῖνος Φοινὴν Ἡρόδοτος εἶναι βαθεῖαν διασφάγα: hinc illium sequentia quoque sumsisse monuit *Casaub.* Fluminis Μέλανος ex c. 198. meminit *Eustath.* in *Dionys.* vs. 414. Φοίνικες etiam *Strabo* ex cap. 200. VALCK.

CAP. CC. 5. ἀμαξιτός γὰρ μὴ μόνη δέδμηται) Non sane necessaria μὴ. Supra enim μόνη ἀμαξιτός c. 176. Sed in huiusmodi positionibus variatur. Illud autem δέδμηται, prima fronte in τέτμηται eruditi viri coniecturā abibat,

quod in muniendis id viis usurpetur, et τετμημένοι sint ὁδοὶ lib. IV. 136. Recte vero abiecit. Ὅδον τὴν ἔδειξαν legimus lib. II. 124.; cui Lucani simile, *construens vias*, II. 673., et *instructio viae publicae et pontium stratarumque* Legis VI. Cod. Theod. de Itin. muniend. WESS.

8. κώμη τέ ἐστὶ τῇ οὐνομα Ἀνθήλη κεῖται) In his verbis aut τὸ ἔστι aut τὸ κεῖται tollendum scribit Berkel. ad Steph. Byz. in Ἀνθήλη: et τὸ κεῖται omisit haec excitans Holsten. Prius e vicinis nasci potuit; si servant Codices, neutrum loco moverem. Herodoteum est κέεται: lib IV. 184. ἀλέσι γὰρ σφι ἔστι Ἀγλαντες οὐνομα, ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ αὐτέων οὐνομα οὐδὲν κέεται. VALCK.

10 seq. χωρὸς περὶ αὐτὴν εὐρύς etc.) Concludit ex his Nob. Palmerius, Exercit. p. 36., nullam Herodoti aetate urbem hic Pylaeam, cuius Plutarch. T. II. p. 409. A. meminerit, fuisse; non sine veri specie, modo Plutarchus talem huic tractui urbem dederit, super qua re dubito. Opinor Cererem Amphictyonidem non diversam a Pylaea esse. Δημητρὶ τῇ Πυλαίῃ τῇ τοῦτον οὐκ Πελασγῶν Ἀκρίσιος τὸν νηὸν ἔδειματο, Callimachus Epigr. XLI., templi eius conditorem ostendens Acrisium. Eadem Ceres ab Erotiano in Πύλαι memoratur. WESS. — Circa vicum Anthelen spatiosus erat campus, in quo templum fuisse traditur Cereris Ἀμφικτυονίδος. Δήμητρος etiam ἱερὸν commemorat Strabo p. 656. c. [pag. 429. ed. Cas.] ἐν ᾧ κατὰ πᾶσαν Πυλαίαν θυσίαν ἐτέλουν οἱ Ἀμφικτυόνες. Ulpian. in Demosthen. pag. 43, 27. τὴν σύνοδον Πυλαίαν ἐκάλουν - - - ἔθνον δὲ Δήμητρι οἱ Πυλαγόραϊ. Suspicio istius Cereris Πυλαίας templum intelligendum in Callim. Epigr. XLI. Δήμητρι τῇ Πυλαίῃ, τῇ τοῦτον οὐκ Πελασγῶν Ἀκρίσιος τὸν νηὸν ἔδειματο: nam sic dictam Cererem liquet ex Erotiano: Πύλας Τόπος Θεσσαλίας, ἐν ᾧ καὶ τὸ τῆς Πυλαίας Δήμητρος ἱερὸν ἴδρυται: quibus usus est in eam rem solis Io. Meursius Att. Lect. IV. c. 3. VALCK.

CAP. CCI. 9. Φερόντων ἐπὶ ταύτης τῆς ἡπείρου) Specimen nimii laboris Φερόντων τόπων ταύτης in coniectura docti viri est. Intelligi χωρίων aut τόπων adparet. Φέρειν ἐπὶ θαλάσσης aut θάλασσαν, Φέρειν ἐς τὴν μεσόγαιαν, de locis, quae ferunt et vergunt ad mare, aut mediterraneam regionem, saepe sese, uti lib. IV. 99. et seqq., offerunt. Sustuli incommodum τὸ, unde turbatur. WESS. — Viros Herodoteo

adsuetos stylo turbare non debuerat τὸ articulus pleonastica illa sive elliptica ratione adiectus, de qua conf. ad IV. 99, 1 seq. notata. Nec enim iuncta intelligi debent Φερόντων ἐπὶ ταύτης τῆς ἡπείρου; (quemadmodum ne loco quidem a *Wess.* citato IV. 99, 9 seq. Φέρουσαν ἐπὶ θαλάσσης legitur, sed ἐπὶ θαλάσσαν in accusativo casu:) sed iunguntur πρὸς νότον Φερόντων, sicut paulo ante πρὸς βορῆν ἐχόντων. Caeterum ista τὸ ἐπὶ ταύτης τῆς ἡπείρου non modò ad Graecos refertur, sed perinde etiam ad Persas, quos ait in hac continente (nempe, in Europa) quae inde a Trachine septemtrionem spectant, tenuisse. S.

CAP. CCII. 1 seqq. "Ἔσαν δὲ εἶδε Ἑλλήνων etc.) Eosdem ubi Graeciae populos ex *Herodoto* recenset *Pausan.* X. [cap. 20.] pag. 845., ex singulis totidem ad Thermopylas venisse scribit, quot hic nostris in exemplaribus memorantur. Quod si tamen ad calculos sedeas, ex *Herodoto* summam tantum colligas hominum 5200.; ex *Pausania* vero 11200. Hic nempe suspicatur Locros Opuntios fuisse 6000. Λοκροὺς, αἶτ, τοὺς ὑπὸ τῷ ἔρει τῇ Κνημίδι Ἑρόδοτος μὲν οὐχ ὑπήγαγεν εἰς ἀριθμὸν, ἀλλ' ἀφικέσθαι σφᾶς ἀπὸ πασῶν ἔφη τῶν πόλεων. *Herodoteum* est πανστρατιῇ. [cap. CCIII, 2.] Sed in hac recensione nonnihil est adiuvandus *Pausanias*: ista, prout vulgantur, ab illo scribi non potuerunt, παρεγένοντο δὲ καὶ Βοιωτῶν ἑπτακόσιοι· ἐκ δὲ Θεσπείας καὶ Θηβῶν τετρακόσιοι: populares, sed hostes acerrimi, non bene iunguntur Thespienses et Thebani; a Thebanis etiam perperam distinguuntur Boeoti. In plerasque civitates Boeotiae Thebani exercebant imperium, cui potentiores semper reluctabantur: una voce ἐκ transposità, cum Nostro *Pausanias*, et secum ipse, redibit in gratiam: scripserat procul dubio: παρεγένοντο δὲ καὶ Βοιωτῶν, ἑπτακόσιοι ἐκ Θεσπείας, καὶ ἐκ Θηβῶν τετρακόσιοι. *Herodotus*: ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν (παρῆσαν) Θεσπείων τε ἑπτακόσιοι, καὶ Θηβαίων τετρακόσιοι. Reliquis stationem deserentibus, cum Lacedaemoniis (iuxta *Herod.* cap. 222.) soli manserunt Thespienses et Thebani, hi quidem coacti, Θεσπείες δὲ ἐκόντες μάλιστα. Secundum *Diodor.* XI. cap. 9. Leonidas Θεσπιεῖς μόνους παρακατέσχε. Eiusdem *Diodori* XI. cap. 4., si rite exigatur, numerus Graecorum in univsum, qui cum *Leonida* ad tutandum introitum Graeciae narrantur profecti, non multum discrepat ab *Herodoteo*;

vicinos ille Locrenses illuc venisse statuit mille; totidemque Melienses; Μηλιέων enim nomen τῷ Μηλησίων substituendum cum *Wess.* Ceterum quae laus ab aliis constanter tribuitur Thespiensibus, illam dat libertatis amantissimis Plataeënsibus *Auctor* orat. c. Neaer. inter *Demostheneas* pag. 740. Μόνοι τῶν ἄλλων Βοιωτῶν --- μετὰ Λακεδαιμονίων καὶ Λεωνίδου ἐν Θερμοπύλαις παρατρεχόμενοι τῷ βαρβαρῶ ἐπιόντι συναπάλοντο. Mihi potius Athenienses videntur et Themistoclem sequuti Plataeënses, quam Leonidam et Lacedaemonios. VALCK.

3 seqq. καὶ Μαντινέων χίλιοι etc.) Laudem auferunt veteres schedae. Accedit *Pausanias* manifesto lib. X. 20., eundem Graecorum numerum hinc repetens, imprudenter tamen e Thespiensibus et Thebanis cccc. arcessens, cum illi Boeotis 1000. accesserint. *Herodotum* praeterea ait, Locros Epimenidios in catalogum nominatim non addidisse, sed ἀπὸ πασῶν πόλεων Locros venisse, Nostri πανστρατιῇ [CAP. CCIII. 2.] explicans: venisse vero, si quid suspicioni detur, ad sex capitum millia; cuius coniectionis causam subdit, me iudice, vagam et incertam; sequeretur sane, Locros ista ad Thermopylas excursionem conglobatam Graecorum multitudinem longe exsuperasse. *Diodorus* non plus mille annumerat lib. XI. 4., *Strabo* μετ' ὀλίγων ait τῶν ὁμῶν τοῖς τόποις Leonidam has fauces defendisse, lib. IX. pag. 656. B. WESS.

CAP. CCIII. 9. εἶναι δὲ θνητὸν οὐδένα) Frequenter a numero singulari transeunt ad pluralem; hic tamen cum *Koenio* legendum puto, θνητῶν οὐδένα, ob sequentia, τοῖσι δὲ μεγίστοισι αὐτέων μέγιστα. *Euripides* in *Antiope*: τῶν πολλῶν βροτῶν Δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυχεῖς, τοὺς δ' εὐτυχεῖς. Fortunatorum ullum aut esse aut futurum negat *Herodot.* [lin. 10.] τῷ κακὸν ἐξ ἀρχῆς γινόμενον οὐ συνμιχθή. *Euripidis* ex *Aeolo* sententia nobilis perplacuit Philosophis et *Platoni*: Οὐκ ἂν γέγοντο χωρὶς ἐσθλὰ καὶ κακὰ, Ἄλλ' ἔστι τις σύγκρησις, ὥστ' ἔχειν καλῶς. Alterum enim ex altero, sicuti *Plato* ait, verticibus inter se contrariis deligatum est; sustuleris unum, abstuleris utrumque, *A. Gellius* ex *Chrysippo*, Noct. Att. VI. e. 1. quod ex *Epitome Lactantii* p. 57., suppleri poterit et corrigi. VALCK.

CAP. CCIV. 8. In *Leonidae stemmate* nihil adeo *Herodot. T. VI. P. II.* C

desiderem, nisi ut Δορυάγον convertatur in verum nomen Δορύσσου ex Arch. et marg. Steph. VALCK.

Ibid. τοῦ Δορύσσου) Pausanias, Plutarchus, et quos Io. Meursius Regn. Lacedaem. c. 9. laudavit, regium nomen haud edunt aliter; praeterque eos omnes, clypei, ad veteris Spartae ruinas a Cl. Fourmontio eruti, haec inscriptio:

ΤΑΛΕΚΛΟΣ ΤΟ ΑΡΧΕΛΑΟ
ΤΟ ΑΓΕΣΙΑΔΟ ΤΟ ΔΟΡΥΣΣΟ
ΤΟ ΛΑΒΟΤΑΣ ΤΟ ΕΧΕΣΤΡΑΤΟ
ΒΑΓΟΣ.

tum medio in clypeo:

ΕΧΕΣΤΡΑΤΟΣ ΑΓΙΔΟΣ.

Provulgata ea est in Conment. Acad. Inscript. T. XVI. p. 103. Ed. Paris., per ad hunc locum utilis, cuius quidem ΛΑΒΟΤΑΣ una littera iusto auctior scribitur. ΒΑΓΟΣ gentili dialecto, teste Hesychio, βασιλεύς. ΕΧΕΣΤΡΑΤΟΣ ΑΓΙΔΟΣ, Ionum sermone τοῦ Ἡγίως, sicuti praeclare in schedis. WESS.

CAP. CCV. [4 seq. Δωριέος - - τελευτήσαντος ἐν Σικελίῃ) Vide lib. V. c. 42-46. S.]

9. τοὺς κατεστρωτάς τρηκοσίους) Omnes militari aetate τοὺς ἐν ἡλικίᾳ Demosthen. Philipp. I. p. 31. τοὺς ἐν ταῖς ἡλικίαις Polyb. IV. 82., sive ἐν ἡλικίᾳ ὄντας μέση τε καὶ καθεστηκυνία, quomodo Plato Ep. III. p. 316. c. et Thucydides II. 56. ubi Abreschius. Tales Epicurus, laxius tamen pro sua doctrina, ἐν αἰσθήσει καθεστῶτας dixit apud Stob. Serm. XVII. p. 159. WESS. — Eandem fere in sententiam Cameraarius (notante H. Steph. in ora suae edit.) pro eo quod in Vallae Latinis erat delegerat trecentos e primoribus viros, τοὺς κατεστρωτάς constantis aetatis viros interpretatus erat. Neque diversa puto mens Gronovio fuit, quum delectis trecentis compositis viris in latina versione, in qua nihil hoc loco Wesselingius mutavit, scriberet. Potuerat pro ista verbi notione, praeter alia testimonia, ad Cebeis Tab. (cap. iv. nostrae edit.) provocari, ubi est γυνὴ καθεστηκυνία τὸ πρόσωπον, mulier constanti, sive composito vultu: aliquatenus etiam ad Polyb. XXII. 14, 10. ubi θάλασσα καθεστηκυνία, mare sedatum, compositum. Eundem igitur ego in latina nostra versione secutus, adiectum τοὺς articulum (quem obstare huic interpretationi Larcherus

censuit) non tam ad κατεστῶτας, quam ad τρηκοσίους referendum putavi, quo nempe designarentur iidem illi trecenti, quos cap. 202, 2. iam memoraverat Scriptor. Sed nec dissimulo, etiam atque etiam me cum eodem Larchero et, qui huic accedit, Schulzio dubitare, nudum κατεστῶτας pro ἐν ἡλικίᾳ κατεστῶτας recte accipi. Tum vero, si vel maxime ita accipi posset id verbum, haud immerito subiret quaerere, cur tandem hoc potissimum monuerit Scriptor, fuisse illos homines militari aetate? An ergo, qui hos mox secuturi erant, non fuisse illos militari aetate putabimus? Denique, quidquid sit quod verbo εἰ κατεστῶτες proprie indicare Herodotus voluerit; illud plane perspicuum esse videtur, (quod etiam Valla prudens intellexerat) notabile aliquod genus civium Spartanorum, certum quoddam (ut Schulzius ait) et quasi omnibus notum agmen, significari. Atque hic praeclara eminet Larcheri opera, qui eruditâ disputatione, in Notis tum ad hunc locum, tum ad VIII. 124, 12 seq. institutâ, perquam probabile fecit, intelligendos esse trecentos ex honestioribus civibus Spartanos, qui (licet equis non uterentur teste Strab. X. 421 seq.) Equites nominabantur, regemque ad bellum proficiscentem comitabantur, et in acie ei praesto erant, coll. Thucyd. V. 72. Iam, quod ipsum verbum τοὺς κατεστῶτας idem Larcherus interpretatur le corps fixe et permanent, quasi latine diceret stabile et perpetuum agmen; id quidem minus convenire videtur cum eo quod hic legimus, selegisse regem hos trecentos; nam si stabile et perpetuum agmen, constansque illa cohors fuisset, delectui non fuerat locus, et ἀναλαβῶν, non ἐπιλεξάμενος, dicturus Scriptor erat. Quare superest ut intelligamus, Equitum, qui nominabantur Spartaë, multo maiorem fuisse numerum quam trecentorum; ex lege vero et instituto civitatis, Regem ad bellum profecturum de illo numero trecentos sibi comites selegisse, et quidem (quod ex hoc loco discimus) patresfamilias, quibus domi liberi essent. Itaque τοὺς κατεστῶτας τρηκοσίους recte cum Schulzio simpliciter latine reddemus constitutos illos (nempe lege constitutos) trecentos viros, sive legitimum numerum trecentorum virorum. S.

17. ἄλλοφρονέοντες) Auctore Diodoro XI. 4. scissi in fa-

ctiones Thebani ἀπὸ τῆς ἐτέρας μερίδος quadringentos misere; quod an ex hac male sumta voce, an aliunde acceptum prodiderit, non novi. Acriter hic *Plutarchus* insurgit, Malign. Herod. p. 867. A., *Leontiadem* Thebanorum ad Thermopylas ducem fuisse, testibus *Aristophane* et *Nicandro* negitans. Eos equidem Scriptores revereri soleo, sed tanto aetate seriores an valide Herodotea dissipare potuerint, apud me dubium manet, atque hoc magis, quod *Leontidae* filiiue eius *Eurymachi Herodotus* aevum proxime attigerit, et utrumque probe, ut cap. 233. innuit, noverit. WESS.

CAP. CCVI. 5. Κάρνεια γὰρ σφι ἦν ἐμποδῶν) Maligne Nostrum, ut solet, criminatur *Plutarch.* T. II. pag. 873. E. nam remorabantur illa saepius expeditiones suscipiendas, et natura bellicosos Lacedaemonios ab incepto tamen retardare solebant *Carnea* et *Hyacinthia*; quos dies festos libentius ante agebant domi, quam alibi tractarent bellica: vid. *Thucydid.* V. 75. 76. et cap. 54. ubi Schol. τοῦ Καρνείου, (ait, μηνὸς) πολλὰς ἔχοντας ἱερὰς ἡμέρας, οὐκ ἐστρατεύοντο: his ineptulus quis interiecerat ista: ἢ καὶ πάσας ἱερὰς μᾶλλον. Attigit in Κάρνεια P. *Castellanus*: plura de festo τῶν Καρνείων; (quod nomen pro Καρίων ponendum in Schol. ad *Aristoph.* "Ορν. vs. 11.) Lacedaemoniis horumque colonis cum aliis Doriensibus communi, dederunt *Meursius*, *Spanhemius*, et *Duker*. Athenis iterum occupatis a Mardonio, ab auxilio laborantibus ferendo Lacedaemonios *Hyacinthia* remorabantur, *Herod.* IX. 6., quod turpiter domi manentibus acerbè obiciunt Athenienses ibid. c. 11. ὑμεῖς μὲν, ᾧ Λακεδαιμόνιοι, αὐτοῦ τῇδε μένοντες, Ὑακίνθια δὲ τε ἄγετε καὶ παίζετε, καταπερδόντες τοὺς συμμαχοῦν. In Messenicis *Pausanias* [c. 19. lib. IV.] p. 326., quadraginta dierum pactas narrat cum Messeniis inducias, hac addita ratione: ἐπὶ γὰρ τὰ Ὑακίνθια. Eadem formā loquendi *Lacon Theocriti* V. vs. 85. ait, τὰ δὲ Κάρνεια καὶ δὴ ἐφέξει: est enim ἔρπεν *Dorice* idem ac ἐλθεῖν. VALCK.

9. ἦν γὰρ κατὰ τὸ Ὀλυμπιάς - - συμπεσοῦσα) Anni aestas erat media, τῆς ὥρης μέσον θέρους lib. VIII. 12., in quam et Spartanorum *Carnia* et *Olympias* LXXV. incurrebant. *Carnia* illos, Iudi Olympici ceteros ex Peloponneso ac Graecia, hosti ne obviam cuncti irent, impediabant. Res ad

Thermopylas opinione citius fuit peracta, et sub ipsum quidem ludorum tempus: nam perfugae ex ea clade Arcades, *Olympia cum maxime celebrari, gymnicaque a Graecis spectari certamina*, rogitantibus Persis respondent, VIII. 26. Quin Peloponnesii, audita Leonidae nece, ubi *Carnia* et *Olympia* praeterierant, frequentes ad Isthmum iter maturarunt, ibid. cap. 72. Atque haec de tempore. Ceterum ἐνεπώντο et διεπενώντο [lin. 8. et 12.] pro diversa formandi ratione alium habere tonum possunt, pingique ἐνένωντο et διενένωντο, Sylburgio accurate docente ad *Clenardi Grammat.* p. 473. Supra lib. I. 77. ἐνένωτο. WESS.

CAP. CCVII. 6. Λοκρῶν περισπερχέοντων τῇ γνώμῃ ταύτῃ) Ut centies alibi, hic quoque literae ΘΕ in EO fuerunt, ut puto, depravatae. Corrigo, περισπερχθέντων: ceteris Peloponnesiis ob istam sententiam cum vehementer indignabundi succensuissent Phocenses et Locri; neque mirum; vid. *Diodor. Sic. XI. c. 4.* Περιθύμως ἔχοντα dixit *Herod. II. 162.* κάρτα θυμωθῆναι VII. 39. Σπερχθῆναι τῇ γνώμῃ accipi potest, ut ἀθυμεῖν τοῖς γεγενημένοις, ἀχθεσθῆναι τινὶ προύγματι, etc. Iam vero neque Herodoteum est, quantum intelligo, nec Ionicum, σπερχέειν, sed σπέρχεσθαι et σπερχθῆναι. Quaedam leguntur adscripta ad *Herod. V. 33.* ἐσπέρχετο τῷ Ἀρισταγόρῃ, *Aristagorae succensuit.* In *Callim. Hymn. in Delum vs. 60.* Latonae Iuno dicitur Σπερχομένη μέγα δὴ τι καὶ οὐ φορόν: id est περισπερχομένη. *Hesychius:* Σπέρξομαι, ὀργισθῆσομαι. Ἐσπερξάμην, ὠργίσθην. *Phavorin.* Σπερχθεῖς ἀντὶ τοῦ θυμωθεῖς καὶ ταραχθεῖς λέγουσιν Ἴωνες: imo vero *Herodotus* illud oportet utroque adhibuerit significatu. *Suidas,* Σπερχθεῖς παρ' Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ταραχθεῖς, θυμωθεῖς. Horum prius, obivum et in gloss. *Herodot.* pertinet ad I. 32., ubi conturbatus Croesus dicitur σπερχθεῖς: posterius, θυμωθεῖς, mea sententia hunc spectat locum. Excerptentes ex *Herodoto* aliisque verba, saepe praefixas omisere praepositiones Grammatici. Color quidam vulgato conciliari poterit Ionicus; sed ludibria librariorum ut Ionicae formae nobis non debent adnumerari. VALCK. — Σπερχέειν nec Herodoteum nec Ionicum esse verbum ultro concedo. Sed, si probum vocabulum περισπερχής est, a verbo περισπέρχομαι derivatum, quidni ab eodem vocab. περισπερχής legitime formari potuerit verbum περισπέρχέω idem valens ac πε-

ρισπερχής είμι? ut λυσιτελέω, λυσιτελής είμι: ἀσεβέω, ἀσεβής είμι: ἀσελγέω, ἀσελγής είμι. Quare, in librorum consensu, nihil hic novari debuerat. Quod equidem h. l. in Latinis posui, *de communi horum consilio --- decrevit*, illam notionem verbo ἐψηφίζετο subiectam putavi, q̄um praesertim mox adiiciatur ταῦτα βουλευομένων σφέν. S.

CAP. CCVIII. 2. ἰδέσθαι ὅσοι τέ εἰσι) Gronoviana censura his infestior fuit, ut ὅσοι τέ εἰσι valeret. Magni momenti res non vertitur; inferior tamen pristina non est scriptura, siquidem explorator numerum, si posset, inspecturus advenit; quo utcunque cognito, (καὶ τὸ πλῆθος ἐμάνθανε dicetur brevi,) ad regem revertit. WESS.

Ibid. ἰδέσθαι ὅσοι τέ εἰσι) Redibit, opinor, melior lectio, ἰδέσθαι ὅσοι τε εἶεν καὶ ὅ, τι ποιόειεν. [In εἰσὶ haud male consentiunt libri: satis iam notus esse debet mos Scriptoris variandi verborum modos.] Sequentia Suidas hinc habet in Ἀλισμένοι. Paulo post [lin. 6.] ut genuina placet lectio *Flor.* ὡς δὲ προσέλασε ὁ ἱππεὺς πρὸς τὸ στρατόπεδον, prae vulgata ἐς τὸ στρατ. Contra apud *Thucyd.* pag. 357, 80. [V. 65.] loco τῆς πρὸς reciperem ex Msstis τὸ ὕδωρ ἐξέτρεπεν ἐς τὴν Μαντινικὴν, ut apud *Herod.* ἐκτρέψαι τοῦ ποταμοῦ τὸ ῥέεθρον ἐς etc. p. 75, 6. 92, 24. [I. 186. II. 11.] Quid ista duo distent vel haec monstrant *Thucyd.* eadem p. πρὸς τὸ Ἡράκλειον πάλιν ἐς τὸ αὐτὸ στρατόπεδον ἰόντες. *Xenoph.* Ἑλλ. lib. V. p. 328, 6., ἐς τὸ προάστειον καὶ ἐς αὐτάς τὰς πύλας ἤλαυνον: vs. 8. ἕως πρὸς αὐτὸ κατεδίωξε τὸ τεῖχος. VALCK.

7. πᾶν μὲν οὐ τὸ στρατόπεδον) Duo postrema si viderentur ex proximo versu male repetita, suspicarer venustum illud μὲν οὐ more Nostrum elegantioribus usitato hac ratione collocasse: ἐθνεῖτό τε καὶ κατῶρα τὸ πᾶν μὲν οὐ· τοὺς γὰρ ἔσω --- οὐκ εἶά τε ἦν κατιδέσθαι· ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάνθανε. Prae reliquis adamavit hanc scribendi formam *Xenophon*: in *Symp.* pag. 512, 12, ὠρχούμενη μὲν οὐ· (οὐ γὰρ πώποτε τοῦτ' ἔμαθον) ἐχειρενόμενον δέ. Scripserat in *Kyr.* Ἀναβ. IV. p. 200, 36., δασὺς δένδρεσι, παχέσι μὲν οὐ· πυκνοῖς δέ: de fluvio p. 193, 10. οὗτος δ' ἦν μέγας μὲν οὐ· καλὸς δέ: prout recte suis in exemplaribus legisse *Demetrium*, qui dicitur *Phalereus*, iudicabat *Muretus*; quem sequitur *Hutchins.* p. 298. Ad istam normam legi poterit in *Ephesio Xenoph.* lib. p. 46., Φάρμακον, θανόντι μὲν οὐχ, ὑπνωτικὸν δέ. *Anti-*

phon p. 139, 9. ἀπολομένους μὲν οὐκ κινδυνεύσαντας δέ. Videant harum rerum studiosi, recte-ne correxerim Philostratum, sic legendo quae prostant de Vit. Apoll. IV. 25. p. 165., ἐρῶσι δ' αὐται, (αἱ Ἑμπουσai) καὶ ἀφροδισίων μὲν οὐκ σαρκῶν δέ, καὶ μάλιστα ἀνθρωπείων, ἐρῶσι: καὶ πιαίνουσι (vid. pag. 333. F.) τοῖς Ἀφροδισίοις, οὓς ἂν ἐθέλωσι δαίσασθαι. VALCK.

13. τὰς κόμας κτενιζομένους) Ex vetere lege, de qua Demaratus, ad regem c. 209. et N. Cragius Reip. Lacedaem. lib. III. 4. Hinc Strabo X. p. 716. A. [p. 467. ed. Cas.] καὶ τοὺς περὶ Λαωνίδαν κτενιζομένους. Dio Chrysost. in Orat. Synesii de Calvit. p. 65. B. ἐκάθηντο ἀσκοῦντες τὰς κόμας: olim quoque Libanius Orat. pro Saltat. p. 489. c., nam, quod nunc legitur, Λακεδαιμονίους ὄραξ ἐν Θερμοπύλαις ἡτενιζομένους, verititurque acriter intuentes, absurdum est, et ex Herodoto, uti aliàs monui, refingendum. WESS. — Huc respicit, quod Casaubonum non latuit, Strabo X. p. 716. A. Synesius Calv. Encom. p. 65. B. Lacedaemonii, ὅτε μόνοι τῶν Ἑλλήνων ἔμελλον δέχεσθαι βασιλεία, τριακόσιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες, ἐκάθηντο ἀσκοῦντες τὰς κόμας. Libanius T. II. p. 489. c. Λακεδαιμονίους ὄραξ ἐν Θερμοπύλαις κτενιζομένους, καὶ μετὰ τὴν Φρεντίδα τῶν τριχῶν τὸ κάλλιστον ἔργον ἐξεργασμένους etc. sic locum emendavit, Morello non intellectum, Clar. Wesseling. in Diss. Herod. p. 48. Hunc, ait Herodoti Demaratus, morem habuisse Lacedaemonios, ἐπεὶ μὲλλωσι κινδυνεύειν τῇ ψυχῇ, τότε τὰς κεφαλὰς etc. An, ut libertatis insigne, quo gloriabantur mortis contemptores, ad finem usque vitae custodirent integrum? vid. N. Cragius de Rep. Lacon. pag. 256, et Io. Meursii Misc. lib. I. c. 16. VALCK.

16. ἀλογίης τε ἐνεκύρησε πολλῆς) Plerique Lexicorum conditores, ne Thesauri quidem excepto, citant ἀλογίης ἐνεκύρησε, memores, credo, cap. 218. ἐνεκύρησαν στρατῷ, similitumve in adnotat. Cl. Valckenarii ad lib. II. 82.; tum saltem, ut moris Ionici ratio haberetur, ἀλογίῃσι ἐνεκύρησαι. Sed hic compositum sequitur conditionem simplicis κυρῆσαι, sicuti ἐντυχόντες lib. IV. 19. Verterat autem dictionem Portus in Suida suo, magnamque sui contemtionem offendit, invito Küstero substituenteque, apud eos soluta omnia deprehendit: quod equidem valde miror. Non videtur ordinem rerum vir doctus dextre considerasse, neque recordatus Herodoteorum, ἐν ἀλογίῃ ἔχειν, ἐν ἀλογίῃ ποιεῖσθαι, quorum in contemptu perpetuus usus. WESS.

Ibid. ἀλογίης τε ἐνεκύρησε) In his apud Suidam in Ἀλογία similiter scriptis graviter lapsus est L. Küsterus; sententia quid postulare vidit Portus *ibid.* et in Lex. Ion. voc. Ἀλογία. Phrasin Herodoti per καταφρονηθῆναι interpretatur Strabo p. 716. A. Si sincerum est ἐνεκύρησε, cum amico meo ἔγριβendum ἀλογία τε ἐνεκύρησε πολλῇ: qua passim verbum illud adhibetur structura Herodoto ceterisque. Vid. huius Ed. pag. 141. n. 98. [Adnot. ad II. 82.] et corrigatur in Epimenidis epistola apud Diog. Laërt. I. 113.; αἱ δὲ πη ἐπ' ἀλατεία (huc illuc in peregrinatione vaganti,) ἐγκύρουντί τοι τοὶ τῆνω φίλοι. Sed nec Graece dicitur καταφρονῆσει ἐντυχεῖν, pro contemni, neque Ionice ἀλογία ἐγκυρῆσαι. Emendandum censeo ἀλογίης τε ἐκύρησε πολλῆς: id est ἄγαν κατεφρονῆθη. Contemptus Nostro dicitur ἀλογία: contemnere, certe ὀλιγωρεῖν, et ἐν ὀλιγωρίᾳ τι ποιεῖσθαι, apud Herod. est ἐν ἀλογίᾳ τι ἔχειν vel ποιεῖσθαι. Iam vero, sicut τυχεῖν ἐπαίνου, laudem consequi, idem est ac laudari; τυχεῖν κατηγορίας, accusari; ita τυχεῖν vel κυρεῖν ἀλογίης, contemni, vel negligi, ὀλιγωρεῖσθαι. Sepeliri Herodoto dicitur ταφῆς κυρῆσαι II. 136. contumeliose tractari, sive ἀτιμάζεσθαι, proprie ignominiam consequi, ἀτιμῆς κυρῆσαι VII. 158., ubi ad Graecos Gelon, ἀτιμῆς, αἰτ, πρὸς ὑμέων κυρῆσας οὐκ ὁμοιώσομαι ὑμῖν. Hinc paulum diversa sunt Sophoclea Elect. 855. Antig. 882. Philoct. 896. horumque similia. VALCK. — Vulgatum tenent libri omnes. S.

CAP. CCIX. 9. γέλωτά με ἔθου) Tale irati Cambysis, ἀτὰρ τοι ὑμεῖς γε οὐ χαίροντες γέλωτα ἐμὲ θήσεσθε, lib. III. 29., et quiritantis Iobi c. xvii, 6. ἔθου δὲ με θρύλλημα ἐν τοῖς ἔθνεσι καὶ ἀπέβην αὐτοῖς γέλως. Utrumque ex communi plerisque loquendi more; unde et, χλεύην με ποιεῖ καὶ γέλωτα καὶ λάσθην, Aeschryonis Philaenis. [apud Athen. VIII. p. 335. c.] WESS.

16. τὰς κεφαλὰς κοσμέονται) Mirum ni suum singuli hi Spartiatæ habuerint εἴλωτα, qui herilem tum comam ornaret; sed ne mulieres quidem Spartanæ, libenter ἀνδριζόμεναι, suas habebant, ut aliae mulierculæ Graecæ, ornatrices et κομμωτρίαι. Censeo equidem non sane muliebriter ornatam, sed bene pexam et viriliter nitidam Spartanos praelio paratos habuisse comam, tanquam palaestritas, λπαρᾶς ἔκτισθε παλαιστρας, Theocr. Eid. II. 51. Χρισταμένους ἀνδριστὶ παρ' Εὐρώτα λοέτροις, Eid. XVIII. 22. quo forte respiciens

Ovid. Heroic. XVI. 148. *More tuae gentis nitida dum nuda palaestra Ludis.* Huc ducunt N. Cragio et E. Spanhemio iam adhibita Plutarchi verba T. I. p. 53. d. de Lacedaemoniis: *μάλιστα περὶ τοὺς κινδύνους ἐθεράπευον τὴν κόμην, λιπαρὰν τε φαίνεσθαι καὶ διακεκριμένην*: bene interpretes, ut nitida appareret et discriminata. Eadem dixisse censebitur Herod. si verum est quod suspicor, hic non κοσμέονται, sed ab auctore σμέονται scriptum, τότε τὰς κεφαλὰς σμέονται. Habet ad hanc meam coniecturam apta quaedam ill. Spanhem. ad Callim. H. in Pall. Lav. vs. 32. *λιπαρὸν σμυσαμένα πλόκαμον*: Herodotea quoque ex lib. IX. c. 109. τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται. Vallae ornatur indicat ibi pravam lectionem κοσμέεται: genuinam esse σμέεται, demonstrant Ionismus et Athen. IV. p. 146. c. σμῆσάμενοι τὰς κεφαλὰς est in Herod. IV. 73. alterum quoque locum attigi supra p. 272. n. 58. [Adnot. ad III. 148.] VALCK. — Conferri possunt quae ad Gregor. Dial. ion. §. 15. Koenius adnotavit. S.

19. χεῖρας ἀνταειρόμενον) Non repudio Arch. ἀνταειρόμενον, quod et in membranis lib. VIII. 140. neque valde urgeo. Magis multo mihi ridet eiusdem et Vallae, πρὸς βασιλῆην τε καλλίστην τῶν Ἑλλήσι (sive ἐν Ἑλλ.) προσθ., καὶ ἄνδρας ἀρίστους. Verissimum enim de Spartanorum regno, et longe quam prius suavius ac concisius. Quod si enim καλλίστην πόλιν [lin. 20.] ad civitatis disciplinam et mores referas, uti oportebit, cur ἄνδρες ἀρίστοι accedunt? Qui aliter sentient, nihil his praescribitur. WESS.

24. ἐμοὶ χρᾶσθαι) Id est χρῶ. H. Steph. de me ut mendace, atque adeo pessimo, statue; nam et Persis αἵσχιστον τὸ ψεύδεσθαι νενόμισται, lib. I. c. 138. VALCK.

25. ἢν μὴ ταῦτά τοι ἐκβῇ etc.) Vocem Herodoti ex marg. Steph. reciperem in contextum: ἢν μὴ ταῦτά τοι ταύτη ἐκβῇ τῇ ἐγὼ λέγω, ista nisi isthuc tibi modo eveniant quo dico. οὐ ταῦτα ταύτη sic iunguntur in Aesch. Prom. 510. Euripid. Med. 365. Aristoph. Eq. 839. Nequaquam istuc istac ibit, est incerti Tragici apud Ciceron. de Nat. Deor. III. 26. VALCK. — In Var. Lect. adnotare debueram, scripturam istam ταῦτά τοι ταύτη cum Pass. Ask. et aliis offerre etiam marginem H. Steph. S.

Ibid. ταῦτά τοι ταύτη ἐκβῇ) Nihil dicto adstruxissem, nisi Codicum postulasset consensus: ταύτη ad eum fere

modum lib. I. 120. atque alibi. Illud autem ὡς ἐγὼ *Arch.* et *Vind.* Scholiastae debetur. Vide dicto loco et ibid. c. 86. WESS.

CAP. CCX. 1 seq. Τέσσερας μὲν δὴ παρεξῆκε ἡμέρας) Hoc significat, *quatrimum praeterlabi passus est*; ut παρεῖκεν est *intromisit*, vel *sivit ingredi*. Videatur *Portus* in *Παριέναι*. Lib. III. 146. *auxiliares, portis patefactis*, ἐξῆκε ἐπὶ τοὺς Πέρσας, *emisit in Persas*: *verti non debebat egreditur*. VALCK.

8 seq. καὶ οὐκ ἀπέλαυνον καὶ περ μεγάλως προσπταίοντες) *Iustius ἀπέλαυνον*: [quam ἀπελαύνοντο.] Post nonnulla cap. 211. extr. καὶ παντοίως προσβάλλοντες ἀπήλαυνον ὁπίσω: et cap. 212. *Medi alii, iique recentes, inpressionem faciebant, nec cessim ibant, quantumvis vehementer offenderent et mulcarentur*. Hoc verba volunt; neque enim προσπταίνειν *ingruendi*, quod *Vallae* visum, *notione gaudet*. WESS. — Quum ἀπελαύνοντο ante ed. *Wess.* legeretur, si simpliciter *abierunt* aut *se receperunt* intelligatur, *iustius* utique ἀπέλαυνον *iudicari* debebat; quamquam lib. V. c. 94, 1. Ἰππία δὲ ἐνθεῦτεν ἀπελαυνομένῳ, *Vallae* versionem, *Hippias inde profectus*, nullā adiectā censurā *Wesselingius* etiam tenuit. Sed, verum si quaerimus, passivo ἀπελαυνόμενος paulo diversior subiecta notio est: et V. 94. pro eo quod ibi a me quoque est positum, *Hippias - - profecto*, rectius ponetur *Hippias - - reiecto*, aut *eum repulsa dimisso*; hīc vero, loco eius quod equidem posui *se recepere*, rectius fuerit *repellebantur*, *repelli se passi sunt*; aut, quod cum *Gronovio* ipse etiam *Wess.* dederat, *depellebantur*. Quod ἀπέλαυνον hic *Arch.* et *Vind.* praeferunt, id ex scholio aut interpretatione hominis invectum est, qui simpliciter *abierunt, se receperunt*, intellexerat. S.

11. ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες) Quia proxima praecesserunt, δῆλον δ' ἐποιοῦν - - οὐκ ἤκιστα αὐτῷ βασιλεῖ, scripsisse *Nostrum* suspicabatur doctiss. G. Koern, ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι οἱ εἶεν. Eleganti coniecturae favet, praeter *Xerxis* dictum lib. VIII. c. 88., et *Frontinus* IV. 2, 9. *Xerxes hocse deceptum aiebat, quod multos quidem homines haberet*; (ὅτι - - οἱ εἶεν) viros autem nullos: nam, ut *Wesselingio*, mihi quoque scripsisse videtur *Frontinus*. Similibus quibusdam ista subiiciuntur apud *Eustath.* in Ἰλ. ε'. p. 537, 49. [p. 668. ed. Rom.] τὸ μέντοι, (ὅτι excidit)

πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες, σεμνότερον τῶν προῤῥη-
θέντων. Qui Graecis ἄνδρες, in talibus viri dicuntur Latinis.
Quintilian. Declam. p. 738. Illi vero fortes et viri fuerunt.
Apud Livium XXVII. 13. concio dimissa fatentium, iure ac
merito sese increpitos; neque illo die virum quemquam in acie
Romana fuisse praeter unum ducem. Arcades Lycomedem
μόνον ἄνδρα ἠγοῦντο, Xenoph. Ἑλλ. VII. p. 361, 25. Apud
Philosophos quidem ἄνθρωπος et homo saepe ponuntur in
laude, velut in senario Comici, Ὡς χάριέν ἐστ' ἄνθρωπος,
εἰάν ἄνθρωπος ᾗ, apud Clem. Alex. p. 916, 15. in his etiam,
si homo esset, Ciceronis ad Att. lib. II. Ep. 2. et, demus huic
aliquid aeris tanquam homines, non tanquam homini, Herodis
Att. apud A. Gell. Noct. Att. IX. 2. Ut in hoc Xerxis dicto,
ἄνθρωποι et ἄνδρες sic opponuntur in diversos usus. De C.
Mario Cicero Tusc. II. 21. Tulit dolorem ut vir; et, ut homo,
maiores ferre sine causa necessaria noluit. Apollonius dice-
bat Philostrati p. 20. οὐκ ἀνθρώπων ἑαυτῷ δεῖν, ἀλλ' ἀνδρῶν.
Xenophon in Hierone p. 533, 8. ἄνδρες καὶ οὐκ ἔτι ἄνθρωποι
μόνον νομιζόμενοι. Apud eundem Ἑλλ. VII. p. 363, 21. qui
fuerat in Perside legatus, Antiochus Arcas retulit πρὸς τοὺς
μυρίους, (ad commune gentis concilium,) ὅτι βασιλεὺς ἀρτοκόπους
καὶ ὄψοποιούς καὶ οἶνοχόους καὶ θυρωροὺς παμπληθεῖς ἔχει· (atque
adeo πολλοὺς ἀνθρώπους) ἄνδρας δὲ, οἳ μάχονται ἅν' Ἑλλήσι, πάνυ
ζητῶν οὐκ ἂν ἔφη δύνασθαι ἰδεῖν. VALCK.

11 seq. ἐγίνετο δὲ ἡ συμβολή δι' ἡμέρης) δι' ἡμέρης, toto die
dimicatum fuisse indicat, uti lib. I. c. 97. et δι' ἔτεος, toto
anno lib. II. 22. Δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ in
Harpocrate. WESS.

CAP. CCXI. 8. δόρασι βραχυτέροις χρεώμενοι) Ni-
hil referet, sive vulgatum maneat, seu μικροτέροις
probetur. Unice pravum est Vallae et Eton. μακροτέροις,
longioribus, contrariumque c. 61. Diodorus, praelium
lib. XI. c. 7. describens, Persarum breviores hastas negli-
git, non item eorundem clypeos breves et peltas. Iam
πλήθει χρῆσασθαι cur [a Gron. πλήθει praeferente] tanto-
pere taxetur, non equidem exputo. WESS.

13. βοῇ τε καὶ πατάγῳ) Persici hoc moris erat. βοῇ τε καὶ
πατάγῳ χρεώμενοι. ex aula erumpunt magorum interfecto-
res lib. III. 79. quamquam hic spectasse Scriptor videtur
Homericum Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν Iliad. Γ'. princ.
WESS.

CAP. CCXII. 8 seq. καὶ ἐν μέρει ἕκαστοι ἐμάχοντο) Latina, in suo quisque loco, ferri non possunt. Ἐν μέρει et ἐν τῷ μέρει, sua quisque vice, sive per vices. Euripides Cyclop. vs. 179. ἅπαντες αὐτὴν διεκροτήσας ἐν μέρει, cuncti per vices etc. Eleganter post Budaeum dictionem Iac. Gronovius illustravit ad Arrian. Ἀνκβ. III. 26. p. 142. WESS.

CAP. CCXIII. 1. ὅ, τι χρῆσαιτο τῷ etc.) Ex Codicum variante dissensu, si optio necessaria foret, sequeretur Arch. scriptionem, Nostro non insuetam, neque aliis in Perizonii Adnot. ad Aeliani Var. I. 32. Vulgatum plures ostentabant schedae lib. V. 12. estque, ut alios praeteream, Aeschinis Or. in Ctesiph. p. 66. ἀπερῶν δ' ὅ, τι χρῆσαιτο αὐτῷ. WESS. — Vide Var. Lect. S.

4. ἔφρασε τε τὴν ἀτραπὸν) Xerxi semitam indicavit Persique monstravit Ephialtes Meliensis sive Trachinius, de quo notavit Oudendorp. Vir clar. ad Frontin. II. c. 2, 13. In excerptis e Ctesia hoc facinus imputatur Trachiniis Calliadae et Timapherni. Iudice Pausania III. p. 214. ne Graeciam quidem vidisset Xerxes, εἰ μὴ κατὰ τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τῆς Οἰτῆς τείνουσαν περιελαγὰν τὴν μετὰ Ὑδάρνου στρατιάν ὁ Τραχίνιος κυκλώσασθαι σφισι τοὺς Ἕλληνας παρέσχε. Ut Ephialtes Xerxi, sic Alexandro M. monstratā semitā profuit proditor apud Diodor. XVII. c. 67. et Polyæn. IV. c. 3, 27. etc. Sed per eandem semitam postea temporis Brenno Galatisque viam in Graeciam Heracleotae patefecerunt et Aenianes apud Pausan. X. p. 852.; ubi duplex esse dicitur ἀτραπὸς διὰ τῆς Οἰτῆς· μία μὲν ἢ ὑπὲρ Τραχίνος, - - - ἐτέρα δὲ ἢ διὰ τῆς Αἰνεϊάνων, ὁδεῦσαι στρατῶ ῥάων, δι' ἧς καὶ Ὑδάρνης ποτὲ Μῆδος κατὰ νότου τοῖς περὶ Λεωνίδην ἐπέθετο Ἕλλησι: eandem memorat Appian. Syr. [cap. 18.] p. 158. VALCK.

7 seq. ὑπὸ τῶν πυλαγόρων τῶν Ἀμφ. etc.) Voces τῶν Ἀμφικτιόνων ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγομένων ex scholio Cl. Reiskius derivabat, aut duas saltem priores esse exterminandas. Fuit cum de interpretamento non dissentirem; unde, modo distinctio tollatur, vertaturque a Pylagoris Amphictyonum, nunc ab eo. Pylagorae legati erant Amphictyonici concilii, congregabanturque ad consessum Pylaeam, consultaturi de communi ac templi Delphici salute. Aeschines propterea in Ctesiph. p. 71. οἱ δ' ἄλλοι Ἀμφικτιόνες συνελήγσαν εἰς τὰς Πύλας, πλὴν μιᾶς πόλεως. Nec dissimilia Libanius Orat.

in Aeschin. p. 692. c. Poterit, hoc si displiceat, etiam legi καὶ τῶν Ἀμφικτυόνων, siquidem in coetum. quem Ἐκκλησίαν vocabant, praeter Pylagoras, Hieromnemonasque admittebantur plures sacrorum et concilii participes: hanc Ἀμφικτυόνων ἐκκλησίαν debemus Aeschini dicto loco. Ego in priore ob conspiracyonem schedarum acquiesco. Ubi vero Herodotus ἐν τοῖσι ὀπισθε λόγοισι de Epialtae nece, eiusque auctore Athenada verba fecit? Ut nunc libri isti sese dant, nusquam, si bene memini. Proinde aut oblitus eorum Scriptor est, aut desunt multa. WESS.

Ibid. τῶν Πυλαγόρων τῶν Ἀμφικτ.) Infra [c. 214, 7.] memorantur οἱ τῶν Ἑλλήνων Πυλαγόροι, et distinguuntur certe τῶν Ἀμφικτυόνων οἱ Πυλαγόροι: erant quidem οἱ Πυλαγόροι Ἀμφικτυόνες, sed non sanequam omnes οἱ Ἀμφικτυόνες Πυλαγόροι. Inter Amphictyonas, sive concilii Amphictyonici participes, quinam Πυλαγόροι dicerentur prae ceteris egregie nobis tradidit Auctor Etymolog. M. Πυλαγόροι, οἱ προεστῶτες Πυλαΐας, (conventus Amphictyonum principes,) ἢ οἱ πεμπόμενοι ἀπὸ τῶν πόλεων εἰς Ἀμφικτυονίαν ῥήτορες, ὥστε ἐκεῖ ἀγορεύσαι. De multis nunc satis sit Amphictyonum citasse decreta, servata Demostheni de Cor. p. 165. Ἐδοξε τοῖς Πυλαγόροις, καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων: alterius Δόγματος hoc est initium: Ἐπὶ ἱερέως Κλειναγόρου, ἱερμῆς Πυλαΐας Ἐδοξε τοῖς Πυλαγόροις καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων καὶ τῷ κοινῷ τῶν Ἀμφικτυόνων: quae mihi sic primitus scripta non videntur; sed in hac quoque parte Graecae antiquitatis, praesertim ubi ventum est ad recentiora tempora, multa sunt tenebricosa. VALCK. — Conf. mox ad c. 214, 7. S.

CAP. CCXIV. 6. τῷ δὲ χρὴ σταθμῶσασθαι) Hoc potius esse, [quam τὸδε,] non negabitur. Sic lib. III. 15. et inferius c. 237. Tale, tanquam ex Herodoto, cuius non est, in Stob. Serm. XXVIII. p. 197. ἄνδρα δὲ οὐκ ἔστι δεξιὸν γνώμῃ σταθμησάμενον ἀθρῆσαι. WESS.

7. Qui hic Πυλαγόροι ex Codicibus, extra dubii stant aleam: modo enim πυλαγόροι, modo πυλαγόροι hi legati. Aeschines in Ctesiph. p. 71. iterat τοὺς πυλαγόρους τοὺς εἰσαεῖ πυλαγοροῦντας, iungitque τοὺς πυλαγόρους καὶ τοὺς ἱερομήμονας. Libanius utramque vocis flexionem Or. in Aeschin. p. 699. c. et p. 706. deposuit: sunt quoque Πυλαγόροι ex Hesychio [hac voce, et voc. Ἀμφικτυόνες] noti. WESS. —

Quod si altera terminatio placuisset *Herodoto*, paulo ante non Πυλαγόρων fuerat scripturus, sed Πυλαγορέων. S.

11. εἰδεῖν μὲν γὰρ ἂν καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεύς) Post Aldi *Camerarii*que aetatem operarum negligentia μὴ ob simile insectae vocis principium excidit. *Herodoto* qui deinde cūram inpenderunt doctissimi viri, tametsi commentandi hoc genus negandi desideraret particulam, miranda supinitate coecos potius duces, quam *Aldum*, *Vallam*, et *Msstos* sequi maluerunt. Soli, quorum reminiscor, *Pavius* et *Reiskius*, οὐκ ἐὼν finxerunt. Sed satis. *Herodotus* suum sibi rediisse laetabitur. WESS. — Quod poscit sententia, καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεύς, quantumvis non esset *Meliensis*, ex *Msstis* et aliunde revocabitur: vid. *Diss. Herod. P. Wessel.* p. 15. Alii potius usitato more scripsissent, καίπερ οὐκ ὦν Μηλιεύς: sed et rarius illud *Herodoteum* est, καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεύς. Sic scripsit VI. c. 66. et IV. c. 144. τοὺς μὴ κηδίζοντας. *Philostat.* p. 186, 5. πῶς, εἶπεν, ὅγε μὴ μάντις ὦν: p. 494. οὐ παιδεύουσι τοὺς μὴ Πέρσας Πέρσαι μάγοι, ἢν μὴ ὁ βασιλεὺς ἔφη: scribendum φῆ, nisi Rex iusserit. *Tatian.* ad Graec. p. 14. ὅτι μὴ θεὸς ὦν τοῦτ' ὅπερ ἔλεγεν εἶναι κατεψεύδετο. Non invenustum est quod [*lin.* 12.] sequitur: εἰ τῇ χάρι πολλὰ ὠμιληκῶς εἴη. Lib. VII. c. 26. διαβάντες τὸν Ἄλυν ποταμὸν ὠμίλησαν τῇ Φρυγίῃ: neque illud protritum *Ecphantae* apud *Stobaeum* p. 333, 29. βασιλήα --- ὠμιλήσαντα: sic Regem vocat: in *Editis* legitur βασιλῆα --- ὁμ. *Spondanus* interpretatur, regem qui conversatur cum hominibus: τῇ βασιλείᾳ ὠμιλεῖν similiter dictum ut apud *Thucyd.* ὠμιληκῆναι τῇ ἀρχῇ. VALCK.

CAP. CCXV. 4. περὶ λύχων ἀφ᾽ αὐς) Ἀφ᾽ αὐς λύχων hinc *Suidas* excerpfit. Noctis designatur initium. *Philostat.* de Vit. *Apoll.* VII. 15. χρὴ περὶ λύχων ἀφ᾽ αὐς ἐς τὸν Ῥωμαίων λιμένα ἀφεῖναι. *Diodor.* XIX. 31. τῆς ὥρας οὔσης περὶ λύχων ἀφ᾽ αὐς: ubi notat *P. Wess.* Pro prima face legitur et λύχων ἡμμένων: vid. *Io. Brodae* Miscell. IV. c. 33. Intempesta nocte *Sophoclis* *Ajax* egressus tentorio, dicitur exiisse vs. 285. ἄκρας νυκτός ἡνίχ' ἔσπεροι λαμπτήρες οὐκ ἔτ' ἦβον: id est, ut legitur e *Schol.* apud *Suidam*, ὅτι ἐσβέσθησαν οἱ λύχνοι: altera enim interpretandi ratio alienior est, quam sequutus ill. *Ez. Spanhem.* stellas intelligit ad *Callim.* Hymn. in Del. vs. 303. Quales illic intelligi debeant λαμπτήρες, aestimare licet ex observatis *Is. Casaub.* in *Athen.* p. 995. VALCK.

— Vide Animadverss. in *Athen.* T. VIII. nuperae edit. p. 362 seq. Uno vocabulo *κυχναΐαν* Cephisodorus dixit, teste *Athenaeo* lib. XV. p. 702. b. S.

8. κατεδίδεκτο) Propter Aldinum κατεδίδαιτο H. Stephanus, videnda esse quae alibi scripserat, lectores monuerat. Gronovius vero: Quis ille angulus, ubi Stephanus mussitaverit de hoc non intelligendo loco, ut iubeat videre, quae alibi dixerit? Dixerat ad *Plutarchi* Theseum p. 5. Ed. *Bryani*, δαίμονας descendere ex δαίω apud *Herodotum*; qui composito κατεδίδαιτο, quod inde est, utatur pro cognita erat seu conperta, adposueratque haec Nostri. Profecto, modo schedarum stabiliretur κατεδίδαιτο imperio, haud inficete: namque in verbo nihil praeter raritatem inest, quod reprehendas: reprehendes tamen iniuriā, cum talia se passim dent. Quae quidem non eo scripsi, ut κατεδίδεκτο improbare velim, sed ut ingentibus *Stephani* meritis gratia perseveret. WESS. — Fortasse καταδέδεκτο neglecto augmento scripserat auctor, quod probabile facit codicis *Arch.* scriptura, quae ex duabus scripturis, καταδέδεκτο et κατεδίδεκτο, imperite iunctis nata videtur. Miror vero, ad haec quae continuo subiiciuntur, εἰς αὐτὰ οὐδὲν χρηστὴ Μηλιεῦσι, nihil a Viris doctis adnotatum reperiri. Nec enim apta admodum ad rem, quae hic agitur, sententia est, quam *Wess.* cum *Gron.* his verbis (quae Graecis quidem accurate videri poterant respondere) expressit: et ex tanto tempore monstratus est (ille trames) nihil utilis *Meliensibus*: nisi istud nihil utilis tali quadam ratione accipiatur, quali nos interpretati sumus, iam olim, quemadmodum etiam tunc, calle illo male usos esse *Malienses*. Prorsus extra oleas hic vagatus *Valla*, ἐκτός οὐ pro ἔκ τε τόσου legens, et κατεδίδεκτο (puto) pro κατεδίδεκτο, mira quadam hariolatione sic convertit hunc locum: Extrinsecus nihil admodum praeseptus transitus erat: quum nihil esset utilis *Maliensibus*. S.

CAP. CCXVI. 5. κατὰ τε Ἀλπηνὸν πόλιν) Oscitanter *Steph. Byz.*, conversā *Alpeno* hinc in *Locrorum metropolim*, *Herodotum* legisse, *L. Holstenii* iusta animadversio est. πρώτη τῶν Λοκρίδων πρὸς τῶν Μηλίων prima, non dignitate, sed situ erat. WESS. — Eodem iudice *Holstenio*, cui alii adsentiuntur docti viri, non differt haec Ἀλπηνὸς πέλις ab ea quae κώμη, Ἀλπῆνοι οὖνομα, supra cap. 176 extr. nominabatur, et nude Ἀλπῆνοι infra cap. 229. S.

7. κατὰ Μελάμπυγον --- λίθον) Mallem cum P. Leopardi Emend. VIII. 1. κατὰ Μελαμπύγου -- λίθον. *Herculis* enim Μελάμπυγος titulus, ex caussa doctissime ab Erasmo Chiliad. p. 207. *Suidae* et *Zenobii* fide adfirmata, fuit, non lapidis. De *Cercopibus* [lin. 8.] iidem conplura, quae missa facio. *Angustum* tramitem ad *Diodor.* XI. 8. explicare memini. WESS. — De *Cercopibus* fraudulentis consuli posse *Suidam* in Ἀγορὰ Κερκώπων et in voc. Ὀμηρος monuit *Schulzius*. S.

CAP. CCXVIII. 2. ἀναβαίνοντες γὰρ ἐλάνθανον) Idem accidit aevo recentiori, quando cum delectis suis *Gallis* *Brennus* ἐποίετο τὴν ὁδὸν διὰ τῆς ἀτραπῶ, apud *Pausan.* lib. X. [c. 22.] p. 853. Nam tum quoque temporis τῶν Φωκίων τοῖς ἔχουσιν ἐπὶ τῇ ἀτραπῷ τὴν Φρουρὰν, οὐ πρότερον ἐπιόντες οἱ βαρβαροὶ παρέσχοντο αἰσθησιν, πρὶν ἢ πλησίον ἐγγερόνεσσαν: ut apud *Herod.* c. 212. *Phocenses* ἐς τὸ οὖρος ἐτάχθησαν, φυλάξοντες τὴν ἀτραπὸν. VALCK.

[5. ἀνά τε ἔδραμον οἱ Φωκίες) *Perperam Valla*, *Phocenses recurrerunt*; quod non tenere debuerat *Wess.* cum *Gronov.* *Commodius Larcher*, aussitôt ils accoururent: nec tamen vim propriam verbi expressit. Ἀναδραμεῖν h. l. sicuti III. 78, 4. est ἀναστῆναι καὶ δραμεῖν, (vel προσδραμεῖν,) surgere et adcurrere, raptim surgere: quam in sententiam ἀνά τε ἔδραμον III. 78. prosiluerunt interpretatus sum; quod et hic tenere potueram, ubi nunc, strepitus excitavit eos ut ad arma concurrerent. S.]

8. οὐδέν σφι φανήσεσθαι ἀντίξον) Pro vetere οὐδέν α σφι consistent fortasse alii: mihi iudicium placet *Gronovii*, expressius illud arbitrati. *Aldinum* ἐνεκέρυσαν στρατῷ bene vir doctus ad eius editionis, quae inter manus est, marginem reformaverat, Porto consentiente. Typorum error fuit, turpiter propagatus. WESS.

14. φεύγοντες ἐπὶ τοῦ οὖρος τὸν κόρυμβον) Haec hinc attingit *Eustath.* in *Dionys.* vs. 566. ut ostendat, καὶ ἐπὶ ἐξοχῆς ὀρεινῆς Κόρυμβον adhiberi. *Aesch.* *Pers.* 660. ἔλθ' ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ὄχθου. *Schol.* ἐπὶ τὴν ἄκρην ἐξοχὴν καὶ περιωπὴν τοῦ τάφου. Vid. *Perizon.* in *Aelian.* *Var. Hist.* IV. 22. *Horum montium cacuminibus* quae nomina fuerint *Livius* tradidit XXXVI. 16. VALCK. — Graeci πάντα τὰ μετέωρα καὶ εἰς ὕψος ἀνατείνοντα κόρυμβους λέγουσι, *Hesychius*. Hic montis *cacumen*;

in Aeschyli Pers. vs. 661. *summa tumuli pars*, ἐλθ' ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ἔχθου. Ceterum ἐπιστάμενοι in Vallae Latinis *gnari*: melius *credentes*: nam *gnaros* fuisse, non monstrant sequentia. WESS.

17. Φωκίων Persae μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο: et postea, spre-
tis Phocensibus, Brennus cum suis recta Delphos petiit.
VALCK.

CAP. CCXIX. 1. πρῶτον μὲν ὁ μάντις Μεγιστίνης)
Est, cui πρῶτος, sine urgente tamen caussa, placet. Illud
Arch. [lin. 3.] ἅμα οἱ, sibi pariter et illis, [ubi rectius alii
ἅμα ἡοῖ] verum quidem praefert, sed non aequat ampli-
tudinem vulgati, ipsum tempus signantis. Quae deinceps
[lin. 6.] de transfugis, ad unum Tyrastiadem, domo Cuma-
num, Diodorus lib. XI. 8. adstringit. WESS.

3. ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτόμαλοι) Scribendum ἐπὶ δὲ, *deinde vero*.
Vallae *deinde*, non in *postquam* deformari, sed attendenti
monstrare debebat veram scriptionem, ἐπὶ δὲ, quod com-
mode succedit post πρῶτον μὲν. Exempla quaerenti dabunt
Portus in 'Επὶ δὲ, et L. Ros. Obs. Crit. p. 15. Eustath. in 'Ιλ.
α. p. 123, 6. τὸ μετὰ δὲ, ἀντὶ τοῦ μετὰ ταῦτα δὲ, καὶ ἐπὶ δὲ,
καὶ πρὸς δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τούτοις καὶ πρὸς τούτοις. VALCK.
— Imprudenti mihi accidit, ut ἐπειτεν καὶ, quod sua
de coniectura Schaeferus ediderat, propagari paterer in no-
strum exemplum. Ad ἐπεὶ δὲ, quod ante Schaefer. exhibe-
bant editiones omnes, nihil varietatis e Mssis adnotatum
est, in nostra vero membr. F. ἐπεὶ δὲ sic cum duobus ac-
centibus pictum video. Adsentior vero doctissimo Valcke-
nario, et ἐπὶ δὲ καὶ rescriptum velim. S.

10. οἱ μὲν ἀπαλλάσσοντο) Caeteros Graecos, ut Herodotus,
ἀπαλλάξινοντας nobis sistit Diodor. Siculus lib. XI. c. 9. et
duraturam sibi suisque Spartiatis laudem cupientis Leoni-
dae consilium, Nostro memoratum cap. seq. Apud Iustin.
II. c. 11., hortatur socios, recedant, et se ad meliora patriae
tempora reservent; sibi cum Spartanis fortunam experiendam.
Forsan scripserat Orosius p. 111, 3. [lib. II. c. 9.] sibi *vero*
cum Spartanis suis *aleam* [ubi vulgo *aliam sortem*] esse sub-
eundam. VALCK.

CAP. CCXX. 5. μᾶλλον τῇ γνώμῃ πλεῖστός εἰμι)
Scripsit lib. I. 120. ταύτῃ πλεῖστος γνώμην εἰμί: ubi Gro-
nov. Hoc eodem ducit, casu ex defectu praepositionis dis-
Herodot. T. VI. P. II. D

crepans. [τῇ γνώμῃ, quod hic est, idem valet ac γνώμην absque artic. I. 120, 20.] Congruit Sophocleum Oed. Tyr. vs. 565. καὶ νῦν ἔτ' αὐτὸς εἰμι τῷ βουλευμάτι. Itaque πιστὸς εἰμι in Ask., [quod ignorant alii,] etsi κτύποις πιστὸς Aeschyl. Prometh. vs. 915., παραδιόρθωσις est. Quid autem ὄχλος Archi. sibi velit, profiteor, me non nosse. WESS. — Imperitus puto homo ad πλείστος supplendum vocab. ὄχλος existimaverat. S.

Ibid. ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ) Sensus claret; rarissimā formā loquendi significatur, quod usitata magis diceretur, ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ προστίθεμαι, vel τίθεμαι. Neutiquam tamen tentari debebat sincerum πλείστος. Qua hic structura, Astyages I. 120. καὶ αὐτὸς, ὃ μάγοι, ταύτῃ πλείστος γνώμην εἰμι, - - - ἐξήκειν τὸν ὄνειρον: illic pro τῇ γνώμῃ, vulgatum ex Codicibus γνώμην: idem hic etiam admitterem, aut, quod non postponerem, ταύτῃ καὶ μᾶλλον τὴν γνώμην πλείστος εἰμι, Λεωνίδην - - - κελεύσαι. Lucian. in Demosth. Encom. T. III. p. 494., εἰ καὶ πλείων εἰμι τὴν γνώμην πρὸς Ὁμήρου τετάχθαι: etsi magis fert animus ab Homero stare. Quae proxima sequuntur, in tractandis Herodoteis solita sibi malevolentia Plutarchus excerpserit T. II. p. 865. B. VALCK.

10. ἐκέχρηστο) Nihil habet ἐκέχρηστο, cur sperni debeat: caussam ad lib. II. 127. exposui; cui pondus ex conspuratione tot membranarum gravius accedit. Post pauca [lin. 15.] ἀπολέσθαι locum occupavit veterem. WESS.

10 seq. ἐκέχρηστο - - - τοῖσι Σπαρτιήτησι) Iustinus II. c. 11, 8. Initio huius belli sciscitantibus Delphis oracula, responsum fuerat, aut regi Spartanorum, aut urbi cadendum. Ipsi quidem Delphi circa hanc tempestatem oraculum adhibuerunt, quibus responsum fuerat, ἀνέμοιτι εὐχεσθαι, Herod. VII. 178. At in istis Iustini non sane Delphi sunt sciscitantes, verum Lacedaemonii, quorum praecesserat mentio: his sciscitantibus, Delphis, oracula, (vel oraculum,) responsum fuerat, aut regi, aut urbi cadendum: nomen Spartanorum illic a prima manu non videtur collocatum. Solet ita loqui Iustin. II. c. 12, 13., adventante Xerxe consulentibus, (Atheniensibus nempe) Delphis oraculum, responsum fuerat: cf. III. 5, 4. XVI. c. 3, 4. VALCK.

16. εὐρυχόροιο) Spatiosae et choris aptae; neque enim, quae Fr. Vigeri sententia ad Euseb., Spartanorum regio in-

dicatur. Εὐρύχορος Κόρινθος in Epigr. 424., εὐρύχορος Τεγέα Epigr. 441. collection. Cephalae, ad eundem modum. Plura Cl. Taylor in Demosthen. Midian. p. 105. [in Reiskii Apparatu ad Demosth. Vol. I. p. 591.] Sequentis principium versus [lin. 17. ubi vulgo plene, ἄστν ἐρικυδὲς] considerandum ac si Ἡ μέγα ἄστν ἐρικυδὲς foret, aut Ἡ μέγα ἄστ' ἐρικυδὲς, qua illud forma Camerarius inter Epigrammata, iuncta Theocrito olim, exprimi curavit. Porro ὕπ' ἀνδράσι Περσείδῃσι, patronymico ex Περσεύς, gentis satore, c. 150. et VI. 54., cultius Pavius habet. WESS. — Lubens equidem diaeretica puncta vocabulo Περσείδῃσι imponenda admittam. Caeterum de Homérico epitheto εὐρύχορος consuli possunt Poëtae interpretes. S.

19. πενθήσει βασιλῆ) Tale Poëtae ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῇ στειλῶν Ἀχαιοὶ Iliad. Δ'. 384., loco Τυδεά, de quo Etymolog. in Πηλεΐς. Servare tamen βασιλῆα, modo postrema contraheretur, in promptu fuerat. WESS. — Ut hic ante Gronovii Ed. βασιλῆα φθίμενον, sic vulgatur in Eusebianis ex Oenomaio excerptis, Praep. Ev. V. p. 219. Πενθῆ|σει βασι|ληα φθι|με|: ubi pro dactylo paeon est primus; ut in oraculi versu secundo, Ἡ μεγα |α|στν ἐρι|. Vitium, ut illic occultari potest elisione vocalis ε, hic tegit lectio Med. βασιλῆ φθίμ. In Scymni Chii praefat. Perieg. vs. 59. τὸν Ἀπόλλωνα τὸν Διδυμῆ λέγω, corrigit Is. Voss. ad Melae I. cap. 17, 3. Talia nonnulla dedit Homerus. Ἴλ. δ'. 384. ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῇ στειλῶν Ἀχαιοί: etc. In Euripidis vulgatur Alcesti vs. 24. Ἦδ' ὃν δὲ Θάνατον εἰσὶν ὦ πέλας Ἱερῇ θανάτων. VALCK.

20. Οὐ γὰρ τὸν ταύρων optime Paris B., nempe Xerxem, quippe Iovis robore valide instructum, uti subditur. WESS. (cap. 23. βουλόμενος κλέος καταθέσθαι μοῦνον) Ut Thebanos suos tueretur, haec excitans Plutarchus de Herod. Malign. p. 865. E. rectius legisse videtur μούνων Σπαρτιπτεύων: et mox, ἢ τῇσι γνώμῃσι διενεχθέντας. Adfirmat τὸ μούνων Herodotea propemodum interpretatus Diodorus XI. c. 9. Λεωνίδης, --- φιλοτιμούμενος αὐτῷ τε δόξαν περιθεῖναι μεγάλην καὶ τοῖς Σπαρτιάταις, προσέταξε τοὺς μὲν ἄλλους Ἑλληνας ἅπαντας ἀπιέναι, καὶ σῶζειν ἑαυτοὺς, --- αὐτοὺς δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ἔφησε δεῖν μένειν. VALCK.

21. CAP. CCXXI. 1-3. Μαρτύριον --- οὐκ ἐλάχιστον τοῦτο πέρι γέγινε) Nexa his οὐ γὰρ μόνον τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ, Scho-

liastae nimis officioso transcribo. Abunde erat, ὅτι καὶ τὸν etc., monstrantque schedarum plures. WESS. — Sufficere haec utique poterant: sed ne copia quidem illa, quam alii Mssti cum Edd. offerunt, aliena ab Herodoti stylo debuit videri. S.

4. Μεγιστήν (τὴν τὸν Ἀκαρνῆνα) Megistiam Acarnanem Graeci celebrant; in his Philostratus Vit. Apollon. IV. 23., ubi docte Olearius. Θεμιστίας Plutarcho Lacon. Apophthegm. p. 221. c. Mitto Tzetzen Chil. X. vs. 685., multa perperam et stolidè miscentem, Megistiamque hunc et Telliam, de quo lib. VIII. 27., confundentem. WESS. — Egregii vatis, qui fati praescius, tamen Οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προσηπτεῖν, ut est in Simonidis epigr. cap. 228. [Anal. Brunckii T. I. p. 131. n.º xxxi.] nomen latebat apud Suidam in Ἀγαμαι et in Ἀκαρνᾶνα: verba sunt Philostr. Vit. Apoll. IV. c. 23., e quo τὸν δὲ Ἀκαρνᾶνα Μεγιστίαν Suidae restituendum vidit G. Olearius; et Aeliano, [Nat. Anim. VIII. 5.] quod ex Med. Cod. vir clar. Abr. Gronovius adfirmavit. De Acarnane Megistia, praeter cetera, falsa quoque nobis narrat Io. Tzetzes Chil. X. vs. 685. etc. in hunc transferens et in Laconas, quae de Tellia vate legerat et de Phocensibus apud Herod. VIII. c. 27. aliosve. Lectu non indigna sunt haec ex ineditis Schol. in Aristidis Panathen.: λέγουσιν ὅτι μάντις τις τῶν Λακεδαιμονίων εἶπεν ὅτι, ἐὰν μείνωμεν τελευτῶμεν καὶ ὅμως ἡγήσαντο μὴ φυγεῖν, ἀλλὰ ἐνδόξως θανεῖν. Si legitur, ut puto, in Cod. Ms. Petri Burm. ἡγήσαντο, mihi ἡγήσαντα aequè videtur inusitatum ac ἡγήσα: corrigerem, καὶ ὅμως ἡγήσαντο μὴ φυγεῖν, ἀλλὰ ἐνδόξως θανεῖν: nempe εἶλοντο, vel προεἶλοντο, nihilominus fugere recusantes, honestam mortem praeoptarunt. Utrumque est ex optimorum scriptorum usu: pervulgatum quidem ἡγήσαντο μὴ, alterum, noluerunt, sed, nempe maluerunt; ut Demosthen. pag. 620, 84., similesque. vid. in lib. VII. c. 104. notata: Schol. in Eurip. Phoen. p. 791, 4., ἀπέτρεπεν αὐτὸν τῆς ἐπὶ τὸν Ἀπόλλωνα ὁδοῦ, τῇ δὲ Ἥρᾳ μᾶλλον τῇ γάμοστόλῳ θύειν: videlicet ἐπέτρεπεν. VALCK.

5 seq. τοῦτον ἅπαντα ἐκ τῶν ἱρῶν τὰ μέλλοντά σοι ἐκβαίνειν εἰπόντα) Koenius suo Herodotum more scripsisse suspicabatur τοῦτον, εἰπάντα - - ἐκβαίνειν ἅπαντα: cui favet elegantiori coniecturae Medicus codex. VALCK. — Secutus

cupide sum Msstos libros, singulari constantia viam ad veritatem munientes. Sermonis quoque nexus nihil desiderat uberius. WESS. — Nempe εἰπαντα ab imperitis nonnullis librariis in ἅπαντα fuerat mutatum: post ἐκβαίνειν vero nullus codex mstus aut εἰπόντα aut ἅπαντα agnoscit. Venetus Editor, in principio ἅπαντα legens, in fine εἰπόντα sua de coniectura adiecit. S.

8. οὐκ ἀπελείπετο) Videtur οὐκ ἀπέλιπε ex Arch. prohijs. Deinceps c. 222. ἀπολιπόντες Λεωνίδην: et lib. VIII. 63. Plutarchus tamen Virt. Mulier. p. 261. c. τῆς δὲ Ἐρυξοῦς μὴ ἀπολιπομένης, ἀλλ' ἔπεσθαι -- βουλομένης, οὐδὲ ἡ μήτηρ, -- καίπερ οὕσα πρεσβύτις, ἀπελείπετο. At in huiusmodi verborum formis, etsi saepe inconsulta, ingens est librarium inconstantia. WESS. — Est vero etiam apud Xenoph. ἀπολείπεσθαι τινος, discedere ab aliquo, Cyrōp. I. 6, 21. III. 1, 42. et saepius alibi. S.

CAP. CCXXII. 2 seq. Θεσπίες δὲ καὶ Θηβαῖοι) Hic de Thebanis scripta Plutarchus ea ratione repellit T. II. p. 865., ut haec quoque criminatio suā quadam specie non destituatur. Solos secum Leonidam retinuisse Thespienses narrat Diodor. Siculus T. I. p. 410, 46. [lib. XI. c. 9.] ubi notat vir eximius. Herodoti Thebanis Mycenaeos octuaginta substituit Pausanias X. [c. 20.] p. 846., et II. [c. 16.] pag. 146., ubi, Μυκηναῖοι, inquit, πέμπουντες εἰς Θερμοπύλας ὀγδοήκοντα ἄνδρας, οἱ Λακεδαιμονίαις μετέσχον τοῦ ἔργου. VALCK.

5. κατεῖχε γὰρ σφείας Λεωνίδης) Cavillatorem audi Plutarchum: adeo insaniisse negat Leoniden, ὥστε κατέχειν ἐν ὁμήρων λόγῳ ταῖς τριακοσίαις τοὺς τετρακοσίους ὅπλα ἔχοντας, ut trecentis suis quadringentos Thebanos armis instructos obsidum loco retineret: immo vero vereri magis debuisse, ne ab his, quam ne a barbaris, circumveniretur. Quae inanem futilemque habent criminationem. Neque enim non plures quam trecenti cum Leonida fuere, verissime in Prolegom. respondente Ioach. Camerario. Nam praeter septingentos Thespienses, Spartano regi addictissimos, aderant trecentis ipsorum ditionis plures, siquidem quodam suorum satellitio cincti in expeditionem ire solerent, et singuli interdum ad septenos secum Hilotas traherent, teste Scriptore lib. IX. 28. Stipasse vero illos trecentos hac pugna Hilotarum haud paucos, nitidissime ex c. 229. et lib. VIII,

25. patescit. Quid ad haec malignitatis accusator? WESS.

CAP. CCXXIII. 8. ὡς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔξοδον ποιούμενοι) Leonidae quod fertur decantatum dictum, aut minus congruum iudicavit *Herodotus* huius diei gloriae personae-ve, aut excogitatum demum fuit post eius aetatem, sicut alia non pauca: nam alibi legerat *Seneca*, quod *Suasor*. II. pag. 18. putabat etiam apud *Herodotum* esse, οὕτως ἀριστᾶτε, ὡς ἐν ἄδου δειπνήτοντες. [Conf. *Diodor. Sic.* XI. 9. et ibi *Wess.*] Romana maiestate condignum dictum tribuni militum, qui se quadringentis secum morituris ducem offerebat consuli, nobis custodivit *A. Gellius* Noct. Att. III. 7., Ego hanc tibi et reipublicae animam do, etc. praeterea *M. Catonis* verba memoratu dignissima, virum illum excellentem iure comparantis cum *Leonida*. Periiit nobis et illa pars *Livii*, qua praeclarum illud facinus *Herodotea* suavitate narraverat. **VALCK.**

9. ἐς τὸ εὐρύτατον) Sive hoc, seu εὐρύτερον legatur, par trecentorum audacia: malim posterius, tanta Codicum conspiratione nixum. Quod adhaerescit, [lin. 10.] τὸ μὲν γὰρ ἔρυμα etc., pertinet ad superiores dies. Scriptum si fuisset, τὸ μὲν γὰρ ἔρυμα τοῦ τείχεος ἐφυλάσσετο ἀνὰ τὰς περὶ τῆς ἡμέρας, οἱ δὲ ὑπεξιόντες etc., sententia fuisset clarior, *Pavio* observante. **WESS.**

12. τότε δὴ συμμίσγοντες ἔξω τῶν στείνων) Falsum itaque quod *Plutarcho* Noster scripsisse perhibetur T. II. p. 866. Α. πεισεῖν πάντας εἰπὼν ἐν τοῖς στενῶς περὶ τὸν κολωνόν. Huc enim postea demum superstites se receperunt *Spartiatas*, quum iam *Leonidas* aliique multi cecidissent, postquam *Persas* quater in fugam verterant: tum demum cap. 225. ἔζοντο ἐπὶ τὸν κολωνόν πάντες ἄλλες οἱ ἄλλοι, πλὴν *Θηβαίων*. Fandum tamen foret *Leonidae* ceterorumque laudem hic imminutam, si verum esset, quod alios sequutus auctores tradidit *Plutarchus*, captis armis noctu *Spartiatas* cum duce suo castra irrupisse hostilia, ipsumque Regis petiisse praetorium, aut cum illo, aut, si ipsi oppressi essent, in ipsius potissimum sede morituros, ut loquitur *Iustinus*; quem sequitur *Orosius* II. c. 9. Νύκτωρ, inquit *Plutarchus*, ἀναστάντες ἐβάδιζον ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, καὶ τὴν σκηνὴν ἐλίγου δειν βασιλέως, ὡς ἐκείνων αὐτὸν ἀποκτενοῦντες, καὶ περὶ ἐκείνῳ τεθνηξόμενοι: conf. *Diodor.* XI. c. 10., et ibi *Clar. Wess.* Cur his

potius crederemus, quam Herodoto? quum illa praesertim narratio fidem superet, multaque mentiantur in historia Graeci. VALCK.

21. παραχρῆμαί τε καὶ ἀτέοντες) Laurentii *ingruentes et sese intrudentes* perstrinxit, tanquam aliena, Cl. L. Bos Obs. Critic. p. 157., eorumque in locum, quos spernebant et pro nihilo habebant, suffecit. Dubito de priore: belle memini lib. IV. 159. Vallae παραχρῆμαί τε fuisse contemptores, sed aptavit isthic, quae erant disiuncta: namque καὶ παραχρῆμαί διεφθάρησαν his consimiliter ponuntur de pugnantibus, qui sibi corporibusque suis nimio ardore haud parcant, ac σὺν παραχρῆμαί ἐαυτῶν in hostes ingruunt, quae et Porti doctrina. Posterius *ingruentes* ex ἀττέοντες Arch. fluxit; quo quidem, si tamen iidem Ionibus ac ἄττοντες, nihil accomodatius. "Αττοντες, ὀσμῶντες, πηδῶντες, Hesychio, Suidae [voc. "Αττει] et hac de familia aliis. Non diffitcor, mihi vehementer illud placuisse quondam: nunc vereri occepi, ut exempla Diss. Herod. p. 88. quaestioni faciant satis. [Et ista profecto rectius ἄττοντες et ἄττει scribentur: sunt enim ex αἰττοντες et αἰττει contracta.] Nec sequar tamen H. Stephanum, αἰτίοντες sive αἰτίζοντες scribentem: nam quae in Camerarium ille strinxit, ex Eustathio derivata, non feriunt admodum. Homeri enim ἀτέοντα Iliad. γ'. 332. explicant interpretes ἀτιμάζοντα, Hesychius cum Adnot. Clar. Alberti, aut ὀλιγοφροντιστοῦντα, ἀφροντιστοῦντα, aut diversius. Illud si arripiatur, valde desperantes et nullam suae salutis rationem ducentes sistet; tumque παραχρῆμαί τε καὶ ἀτέοντες aptissime nexi procedent. Diodorus simili in re, ἀφειδῶς ἐχρῶντο τοῖς ἰδίοις σώμασιν εἰς κοινήν σωτηρίαν, XIII. 60. et ἀφειδεῖν τῆς ψυχῆς ἕνεκα νίκης, XII. 62. WESS. — Notavit ad hunc locum Reiskius: „Cogitavi „aliquando λυττέοντες, ionice pro λυττῶντες: sed nunc placet vulgatae adquiescere, atque interpretari *furentes, rabiosi*.“ Haud dubie a Poëta mutuatus id verbum Herodotus est. Vide ad Iliad. γ'. 332. interpretes, et instar omnium immortalem Heynium; qui hunc ipsum etiam nostri locum expendens, istud καὶ ἀτέοντες verissime interpretatur et tamquam attoniti, mente capti. Quem ibi Valckenarium nominavit Vir doctissimus, eius loco Wesselingius erat nominandus; cuius quidem sententia haud multum discrepat ab Heynii interpretatione. S.

CAP. CCXXIV. 4 seq. ἕτεροι μετ' αὐτοῦ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων) ὀνομαστοὶ ex dialecti ritu. [sed vulgatum h. l. tenent libri omnes.] Accessio vocabulorum ex *Med.* laudatore (quod minime mirandum) utitur *Gronavio*, fluxae tamen fidei apud multos. Qui tandem illi οὐκ ὀνομαστοὶ, distincti a trecentis, quorum omnium sese accepisse nomina ait? An Helotae? quibus nusquam in *Spartanorum* catalogo locus. Non nescio, saepe inter simillimas posita voces supina librariorum socordia praetervideri et negligi. At coniurasse plerosque omnes scribas, et maculam schedis adpersisse, paene supra fidem est. Tueri ergo possessionem inserta e *Medic.* non posse videntur. *WESS.* — Ob vocem ὀνομαστοὶ repetitam, media quaedam facile, fateor, potuerunt excidere; si tamen aliis etiam absunt Codicibus, *Vallac* non lecta, neque ego desiderarem ex *Med.* vulgata: ex hac lectione *Med. Koenius* forte valde probabilem efformavit, hanc nimirum: καὶ ἕτεροι μετ' αὐτοῦ πολλοὶ τε καὶ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων. *Spartiatarum*, qui cum *Leonida* ceciderunt, ἐγὼ, inquit Noster, ὡς ἀνδρῶν ἀξίων γενομένων ἐπυθόμην τὰ ὀνόματα: neque hic requirerem omissam vocem ἀξίων, hoc sensu sic simpliciter vix veteribus illis usurpatam: ad ἀνδρῶν γενομένων, quomodo loqui solet, adscribi potuit ἀξίων. Nomina trecentorum Spartanorum sibi forsitan enotaverat ex columna in illorum memoriam Spartaee erecta. *Pausan.* III. [c. 14.] pag. 240. Κεῖται καὶ στήλη πατρώθεν τὰ ὀνόματα ἔχουσα οἱ πρὸς Μήδους τὸν ἐν Θερμοπύλαις ἀγῶνα ὑπέμειναν: cui etiam pag. 237. [c. 12.] μνημὴν memoratur (τοῖς) λόγου μάλιστα ἀξίως μαχέσασθαι μετὰ δὴ αὐτὰν δοκοῦσι Λεωνίδην. *VALCK.* — Vocab. ἀξίων lin. 6. communi consensu libri omnes tenent: et possunt ex proxime praecedentibus intelligi ὀνομασθῆναι ἀξιοί, memoratu digni. Insulsum autem adsummentum, πολλοὶ δὲ καὶ οὐκ ὀνομαστοὶ, quod, a *Gron.* receptum, in suum etiam exemplum propagari *Wess.* passus est, praeter codicem *Med.* nullus alius vetus liber agnoscit; nam et noster *F.* illud ignorat, quem in *Var. Lect.* nominare neglexeram: in codd. quidem *Pb.* et *Pd.* eadem verba paullo inferius legi, sed aequè inutiliter inserta, ibidem adnotavi. *S.*

9. Nomina filiorum *Darii*, Ἀβροκόμης et Ὑπεράνης, ex gen-

tili sermone ad Graecorum morem esse deflexa Nob. *Palmerius Exercitat.* p. 38. monuit. WESS.

13. τὸν οἶκον πάντα τὸν ἑαυτοῦ ἐπέδωκε) *Insuper dedit omnia bona sua.* Isthac aetate *Vallam* in scopulum incidisse non sane mirum est. Veteris usus, ab *Homero* ducti, in Attico foro vulgati, saepius interpretes immemores *Οἶκον domum* interpretantur, ubi hac voce *totum patrimonium*, vel *universae significantur facultates.* *Ammonius*: Οἶκος λέγεται ἡ πᾶσα οὐσία. *Xenoph.* in *Oeconom.* p. 486, 3. ἡ οἰκονομία ἐπιστήμη ἐφαίνεται, ἥ οἶκος δύνανται αὖξιν ἄνθρωποι. Οἶκος δ' ἡμῖν ἐφαίνεται, ἕπερ κτῆσις ἡ σύμπασα. *Praeivit Homerus*, cui saepe proci *Penelopes* dicuntur ἔδοντες et κατέδοντες οἶκον Ὀδυσσεύς, *bona comedentes-Ulyssis*; qualia commodum admovit *Wetsten.* *Ev. Matth.* xxiij, 14. Nusquam, quantum recorder, in hunc sensum οἶκον veteres, saepissime ponunt οἶκον, prae ceteris *Xenophon*, et *Isaeus*; sed et *Thucydides*, *Antiphon*, *Lysias*, *Isocrates*, *Demosthenes*, quique ad horum se student normam componere *Sophistae*. Dedit nonnulla *Des. Heraldus* in *Salm.* Obs. ad *Ius A. et R.* pag. 217. De multis ad *Herodotea* haec accedunt proxima *Gadatae Xenophontis*, *Κυρ. Παιδ.* V. p. 82, 5. nemo est ὅτῳ ἐγὼ ἀπ' ἐμοῦ φύντι καταλείψω τὸν ἐμὸν οἶκον. *Isocratis* de *Pericle* p. 184. D. τὸν μὲν οἶκον ἐλάττω τὸν ἑαυτοῦ κατέλιπεν, *minorem censum reliquit, quam a patre acceperat.* *Isaei* pag. 82, 2., ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ ἐν (lege ἐπὶ) παντὶ τῷ οἴκῳ ἐπίκληρος ἐγένετο. *Demosthen.* c. *Phaen.* pag. 598, 34., δὴ οἶκων λειτουργούντων κεκληρονόμηκε: ante dixerat §. 31., δὴ οὐσίας καρπούμενην. VALCK. — Notabilis utique vocabuli οἶκος usus: at nihil impedire videtur, quo minus latinum *domus*, graeco οἶκος respondens, in huiusmodi orationis connexionem eadem notione ponere liceat. S.

CAP. CCXXV. 2. μαχεόμενοι ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ) *Partem veri vidit vir optimus L. Bos*, Obs. Crit. p. 59., post *μαχεόμενοι* nempe distinctionem ponendam: verum, quod recte *Gronov.* etiam animadvertit, non sic solet ex abrupto *Noster* orationem redordiri: vocula requiritur quae haec et illa connectat: adest illa, ita (ni fallor) suo loco collocanda: *Ξέρξῳ τε δὴ δύο ἀδελφεοὶ ἐνθαῦτα πίπτευσιν μαχεόμενοι ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδου Περσέων καὶ Λακεδαιμονίων ὧσις μὸς ἐγένετο πρὸς ἑαυτοὺς, ἐς δ' τοῦτόν τε ἀρετῇ οἱ Ἕλληνες ὑπεξείργσαν.* Ad postre-

ma Reiskius: *Hunc, ait, locum non concilio cum pag. 459. initio: manifesta nimis est contradictio. Sed, qualia scribit Reiskius in Miscell. Lips. vol. VIII. pag. 502., suo loco ne tangenda quidem, si quis ante annos scripsisset ferme ducentos, quibus ille modis fuisset exceptus! istiusmodi convitia hac aetate ferimus, non reprehendimus. Hic quaenam tandem est ἐνχρυσία?* Persarum manibus ereptum in hoc conflictu Regis cadaver victores aliquantisper tenuerunt Spartiatae; sed hi, *vincendo fatigati, vim hostium, αἰεὶ νέον ἐρχομένων, non sustinuerunt, atque eodem die omnes, ut notum est, interierunt, Persisque adeo victoribus Leonidae regium quoque reliquerunt cadaver, quod capite truncatum iratus Xerxes in crucem tolli iussit. [In editis deinde Animadversionibus silentio hunc locum idem Reiskius praeteriit.] Secundum fictum Plutarch. T. II. p. 306. D. [in libello qui Parallela inscribitur] ex Leonidae cadavere Persa τέμνει τὴν καρδίαν, καὶ εὖρε δαυεῖν: verbis mutatis illinc rem narrat eandem Stobaeus p. 92, 5.; utrique citantur Aristidae Persica, omnibus aliis invisitata; apud illum mox in historia Romana laudatur etiam Aristides Milesius: istiusmodi nebulonum mendacia vix digna sunt memoratu. Lipsiensis nunc forte Criticus R. [Reiskius] fatebitur, cunctante stylo elaborata veterum scripta paulo esse consideratius contrectanda. VALCK. — Ad locum quod spectat, ad quem ista disputavit Valckenarius, adnotare equidem in Var. Lect. debueram, in Editis ante Wess. et in Msstis sic constitutam distinctamque esse orationem: πίπτουσι μαχόμενοι ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδου. Περσέων τε καὶ Λακεδαιμονίων ὄθησμός etc. Sic quidem et noster cod. F. (nisi quod in hoc μαχόμενοι scribitur) nec ex aliis codicibus aliud quidquam adfertur nisi ὄθησμός ex Pa. et quod ex uno Pd. Larcherus adnotavit, post μαχόμενοι in illo incisam esse orationem, post Λεωνίδου non esse interpunctam. Ut olim alii, sic et Valla legerat, interpretatusque erat: *Hi duo Xerxis fratres super cadavere Leonidae pugnantes occubuere, adeo vehementi Persarum Lacedaemoniorumque conflictu, ut Graeci etc. Atque in eadem ratione adquiescere fortasse debueramus. Primus Gronovius suspicatus erat, post μαχόμενοι forsan interpungendam fuisse orationem, ut verba ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ etc. ad sequentia referrentur: eam-**

dem vero suspicionem rursus deposuit, quoniam ita nimis abrupte inchoaretur sequens periodus, Ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδου etc. Nihilo minus Wesselingius post μαχεόμενοι quidem interpunxit orationem, proxime sequentia vero verba intacta reliquit, nullam in Notis super hoc loco dubitationem significans, at in latina tamen versione coniunctivam adiiciens particulam: Xerxis igitur duo fratres pugnantes occubuerunt; a deo que vehemens de cadavere Leonidae fuit Persarum Lacedaemoniorumque conflictus etc. Post hunc Schaeferus, tenens post μαχεόμενοι interpunctionem, ante ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ, καὶ particulam ex coniect. adiecit; quae particula ex Schaeferiana editione in nostram propagata est. At equidem, si modo necesse utique fuit a vetere ratione discedere, profiteor paulo expeditiorem mihi nunc videri Walckenarii rationem, in eandem cum Schaefero sententiam ὑπὲρ τε τοῦ νεκροῦ corrigentis. Potuerit vero nihilo minus deinde post Περσέων eadem τε particula suum locum tueri. S.

4. ὑπερεξέρυσαν) Raritate commendatur, nullo alio privilegio: idem ὑπεξείρυσαν, subtraxisse videlicet sua virtute pugnantibus Persis Spartanos Leonidae corpus. Nam, quod illi Xerxes deinde turpiter insultavit, tum contigit, cum trecenti post strenuum certamen occubuerant omnes. Frustra enim in his difficultas quaeritur. Porro [lin. 7.] ἐτεροιοῦτο τὸ ναῖκος ex Pass. legitimum puto. Ναῖκος de bello et pugnae contentione c. 158. alibique. Geminum ferme lib. IX. 101. ἐνθεῦτεν ἤδη ἐτεροιοῦτο τὸ πρῆγμα. WESS. — ὑπεξείρυσαν lin. 4. cum Schaefer. ex edd. ante Gron. revocavi. Codex Med. autem cum Pass. Ask. et uno ex Paris. non ὑπεξείρυσαν dabat, ut in nostra Var. Lect. perperam scriptum, sed ὑπερεξέρυσαν: quod ego quidem librario- rum errori adscribendum puto, Wesselingius vero a Gronov. receptum in contextu tenuit: quibuscum noster etiam cqd. F. fere consentit, qui non, ut in Var. Lect. dixi, ὑπεξείρυσαν, sed (ut, codice iterum inspecto, nunc primum animadverto) ὑπερεξέρυσαν praefert. S.

10. ὁ δὲ Κολωνός ἐστι etc.) Parendum fuit scriptis libris. Plutarchi editiones Κολωνόν ostentant, sicuti et Aldus, quasi proprium nomen. Prope eum collem Λεωνίδου σῆμα apud Philostratum Vit. Apoll. lib. IV. 23.; verius Noster. Adde

Simonidae Epigramma Anthol. III. 5. p. 296. WESS. —
Vide Anal. *Brunckii* T. I. p. 132. num. xxxv. S.

12 seqq. *μαχαίρησι, τοῖσι αὐτέων etc.*) *Tan. Fabri* coniecturas acerbius taxari animadverto, addique contextui haud illud satis opportunum. Codicum inconstantia opifrem reliquit liberam, qua, praesertim cum *Longinus* praeiret, utendum censui. Namque ex eo advocatum, et princeps editio et Msssti, teste Cl. *Zach. Pearce*, offerunt, prorsus *Herodoteis*, uti vulgari iussi, concordans. Hoc amplius, καὶ χερσὶ καὶ στόματι a sequente κατέχωσαν punctione separavi, eiusdem *Longini*, cui στόματι μάχεσθαι mera hyperbola, ductu. *Cicero* *Laconici* in eo genere quidpiam observavit, adolescentum greges, inquit *Tuscul. Disput. V. 27.*, *Lacedaemone vidimus ipsi, incredibili contentione certantes pugnis, calcibus, unguibus, morsu denique.* Quod itaque his aptum haerebat, κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες, barbaros manibus oribusque defensantes sese *Spartiatas* iaculis obruisse et quasi contumulasse, cultissime pingit. Grande oppido κατακεχώσθαι βέλεσιν, eodem *Longino* monitore. Hinc *Aristides* T. II. pag. 190. κατεχώσθησαν ὑπὸ τῶν βαρβάρων: *Philostratus* Vit. *Apoll. IV. 23.* ἐπὶ τὸν κολωνόν, ἐφ' οὗ λέγονται Λακεδαιμόνιοι περιχωσθῆναι τοῖς ταξεύμασι: *Libanius* Or. XXXV. p. 690. A. ὡς δὲ πολλοῖς ἄλλους καταχώσας τῶν Λακεδαιμονίων ἐν Πύλαις, ubi *Morellus* nihil vidit. WESS.

12 - 15. ἀλεξομένους μαχαίρησι etc.) Quod, postea temere reiectum, olim placuerat *T. Fabro*, mihiq̄ venerat in mentem, hoc a Codicibus subministratum (*Diss. Herod. pag. 123.*) revocabitur in contextum, sic, ut puto, collocandum: ἀλεξομένους μαχαίρησι (τοῖσι αὐτέων ἐγύγχανον ἔτι περιεῶσαι,) καὶ χερσὶ καὶ στόματι, κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες. In his ista, καὶ χερσὶ καὶ στόματι, ab interpretibus *Longini*, *Fabro*, *Dacierio*, *Tollio*, variis tentata coniecturis, unus recte ceperat *Boileavius*, ut accipienda docuit *L. c. Clar. Wesseling.* Τοῖσι, dubio vacuum, sic adhibetur lib. VIII. c. 89., ἅτε γὰρ νέειν ἐπιστάμενοι, τοῖσι αἱ νῆες διεφθέροντο, --- ἐς τὴν Σαλαμῖνα διένεον. Sed haec, τοῖσι αὐτέων ἐγύγχανον ἔτι περιεῶσαι, nempe αἱ μάχαιραι, apte respondent ad ista c. 223., δόρατα μὲν νυν τοῖσι πλέοσι αὐτέων τηνικαῦτα ἐγύγχανον κατεργότα ἦδη, οἱ δὲ τοῖσι ξίφεσι διεργάζοντο τοὺς Πέρσας: pro

more videlicet istius aevi, quo, *hastâ fractâ, gladiis utebantur*. VALCK. — Olim, quum imperite iuncta legerentur verba καὶ χερσὶ καὶ στόμασι κατέχωσαν οἱ βάρβαροι, *Val-la intellexerat barbaros, et manibus et v. o c i b u s incessentes Spartanos; Gronovius vero, et manibus et mucronibus. S.*

CAP. CCXXVI. 5 seq. ὡς --- τὸν ἥλιον --- ἀποκρύπτουσι) *Sagittis Persarum solem obscurari solere: sic optime Valerius Maxim. Herodoteum interpretatur ἀποκρύπτουσι lib. III. c. 7. fin. Aliter Cicero Tusculan. I. 42. ubi de hoc egit Spartani dicto Davis. Pauca dederant viri Docti ad Frontin. IV. c. 5, 13. Proxima [lin. 7.] τοσοῦτό τι πλῆθος (τὸ πλῆθος saltem scribendum,) αὐτέων εἶναι: illa, nec minor, maluisset omissa Iac. Tollius ad Longin. p. 223. [Equidem nec invitatus tueri illa suum locum passum sum: nec τὸ articulum pro τὶ requisivi.] Unicum hoc tantum Dieneis Spartani dictum Noster retulit, nullum Leonidae vel aliorum de trecentis istis: feruntur tamen plura, et sane digna seculorum memoria; quorum omissionem non adeo negligentiae Plutarchus imputat, quam malevolentiae T. H. p. 866. c. n. et, ne quis minima diceret historicum intacta praetermisisse, ὁ δὲ, inquit, τὴν Ἀμάσιδος ἀποφύσκειν etc. qualia dum nequeunt negari, vellem equidem nec dici potuisse. VALCK.*

7. τοσοῦτό τι πλῆθος αὐτέων εἶναι) *Eustathium arbitreris hic aut superius νέφος invenisse: καὶ σημειῶσαι, scribit, ὅτι τὸ παρ' Ἡροδότῳ νέφος βελῶν, ὑφ' ᾧ ὡς ὑπὸ σκιά ἔχεῖν μάχεσθαι: συγγενῶς ἔχει τῇ Ὀμηρικῇ ταύτῃ λέξει Iliad. Θ'. 159. Id si vere reperit, adcommodum utique fuisset. Ego vero ex scriptorum exemplarium taciturnitate addubito, vacillantique eius memoriae adscribo. Cicero, non Trachinium quendam, sed Persen hostem in colloquio haec dixisse gloriantem Tusc. Disp. I. 42. adfirmans, notatur a Pet. Victorio Var. Lect. lib. XXVII. 9., quem et Davisium adi. WESSELY. — Ad vocab. πλῆθος quod adinet, nisi consentient (quoad quidem novimus) codices, facile crederes variandi causa nunc h. l. νέφος scripsisse Herodotum, et sedem nominis, cui peropportunos hic locus erat, interpretamentum occupasse. Sic quidem Νέφος Hesychius cum Scholiastis Homeri et Euripidis πλῆθος interpretatur: conf. Wetsten. ad Epist. ad Ebreaeos c. XII, 1. S.*

CAP. CCXXVIII. 3 seqq. ἐπιγέγραπται γράμματα etc.) Ubi duo leguntur de his tribus epigrammata priora, Anthol. III. c. 5. [Anthol. H. Steph. p. 200. Anal. Brunck. T. I. pag. 131 seq.] plura sequuntur εἰς τοὺς ἐν Θερμοπύλαις θανόντας scripta: quod illic est 24. Εἰ τὸ καλῶς θνήσκειν etc. Simonidi tribuitur in Scholiis ineditis in Aristidis Panathen. Sed magnificum Simonidis ad Iyram cantatum ἐγκώμιον τῶν ἐν Θερμοπύλαις θανόντων [Anal. Br. T. I. p. 123 seq. num. xv.] nobis custodivit Diodorus Siculus XI. c. 11., ipsemet exquisitis laudibus fortissimos viros dignatus. Variabant forte Codices [lin. 9.] in Epigr. secundo: legitur apud Strabon. IX. p. 656. [pag. 429. ed. Cas.] Ὡ ξέν' ἀπάγγελον: apud alios ut vulgatur apud Herodot. Mihi non displicet quod est in marg. Ed. Steph. Ὡ ξεῖν' ἀγγέλλειν Λακιδαιμονίαις: convertit Latine Cicero Tusculan. I. 42. ubi notat Davis. In secundo versu [lin. 10.] alteri longe praestat Herodotea lectio: τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι: alludit Poëta Lycurgi τὰς καλουμένας ῥήτρας. VALCK.

9. ἀγγέλλειν) Frequens ἀπαρεμφάτων usus, et schedae id securum et verum praestant. Adsimile c. 110. ἐμοὶ χρᾶσθαι ὡς ἀνδρὶ ψεύστῃ, in me ut mendacem consule. Latina Tullii, Dum sanctis patriae legibus obsequimur, bona sunt, sed ex Simonidae, ut ille censuit, πειθόμενοι νομίμοις. In vulgato, alludente ad Spartanorum Ῥήτρας, omnes acquiescunt Codd. cum Suida. WESS.

CAP. CCXXIX. 5 seq. ἐς τὸ ἔσχατον) Adstipulor Cl. Wasse ad Thucyd. IV. 12., hoc laudanti. Alia in re superius c. 107. ἀλλὰ διεκχεύεσθαι ἐς τὸ ἔσχατον. Diodorus, Polybius, Agatharchides etc., invitis tamen Grammaticis, de morboris ἐσχάτως ἔχειν et διακχεῖσθαι. Vide Diodorum XVIII. 48. et doctissimum Trillerum in Thom. M. Ἐσχάτως. WESS.

Ibid. ὀφθαλμιῶντες ἐς τὸ μέγιστον) Ἐς τὸ ἔσχατον legendum decernit Ios. Wasse ad Thucyd. IV. cap. 12., codices (quod alibi solet) non commemorans: praebet illud margo Steph. lectum quoque Vallae, neque tamen non reperiuntur ἐς τὸ μέγιστον, et ἐς τὰ μέγιστα: permutanturque phrases, τὰ ἔσχατα ἀσεβεῖν, et τὰ μέγιστα ἀσεβεῖν. In malis tamen vitisve ponere malunt εἰς τοῦ ἔσχατον πρὸς τοῦ ἔσχατον ἢ πρὸς ἔσχατον: ἡνίασε μὲν εἰς τὰ ἔσχατα Ἀρχίδαμον, est in Xenoph. Ἑλλ. V. p. 334, 29. Extremam lippitudinem intellexit Vallae. Pla-

to Gorgia p. 496. Α. νοσεῖ περὶ ἄνθρωπος ὀφθαλμοῦς, ᾧ ὄνομα ὀφθαλμία: de coecitate posuit Aristoph. in prima ed. Pluti vs. 115. Ταύτης ἀπαλλάξεν τε τῆς ὀφθαλμίας: cui versui hunc postea substituit, illic in Scholiis memoratum: Τῆς συμφορῆς ταύτης σε παύσειν, ἧς ἔχεις: sive, ἢ σ' ἔχει. Timocles Athenaei VI. p. 223. c. Ὀφθαλμιά τις; εἰς Φινεῖδαι τυφλοί. VALCK.

14. λειποψυχέοντα) Si verum esset quod Lexicographis traditur, apud Thucydid. λειποψυχεῖν sumi etiam pro ignavum esse; illuc potuissent referri quae Wasseus alienissimò loco posuit p. 245. n. 43. [ad lib. IV. c. 13.] Τῇ εὐψυχία opposita ignavia dicitur etiam ἀψυχία: animi deliquium, aliis λειποψυχία, Ionice vocabatur ἀψυχή: forsitan itaque ignavus sive pusillanimis novatori Herodoto est λειποψυχεῖν. Coniecisce se scribit aliquando Reiskius δειλοψυχέοντα. Poni saltem debuerat φιλοψυχέοντα: hoc si praeberet scriptus Codex, anteponerem vulgato, velut isthac etiam aetate usitatum. Tyrtaeus apud Lycurg. c. Leocr. p. 163, 4. Ἀλλὰ μάγαν ποιεῖτε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμόν. Μηδὲ φιλοψυχεῖτ', ἀνδράσι μαρνόμενοι. Ex Homericis expressum insigne Theopompī dictum habet Clemens Alex. Strom. VI. p. 749, 10. Εἰ γὰρ ἦν τὸν κίνδυνον τὸν παρόντα διαφυγόντας ἀδείως διάγειν τὸν ἐπίλοιπον χρόνον, οὐκ ἂν ἦν θαυμαστὸν φιλοψυχεῖν: attigit eximius Ier. Markland. in Lysiae p. 44, 4. et Ioannis Ev. XII, 25. ubi plurima collegit Wetsten. VALCK. — Vulgatum pertinaciter tuentur libri omnes. S.

14 seq. Εἰ μὲν νυν ἦν μοῦνον etc.) Versavit hunc locum Reiskius, vitii, uti suspicatur, reum mancumque. Medicina, quam invenire se negat, in promptu erit, modo [pro ἀλογήσαντα, quod Gronovio placuerat,] ἀλογήσαντα, h. e. ὀφθαλμιῶντα, oculorum morbo dolentem, revocemus. Quid enim? An Aristodemus ἀλογήσας, praeceptorum contemtor Leonidae, Spartam redux, sine poena abiisset? Non sieriit Lycurgus nec militaris disciplina, apud Aelianum in Suidae Κόκη. Oculorum morbus obtentui, cur praelio afuerit, posuit esse, nulla ἀλογία. Quod Portus ἀλγεῖν semel excitavit ex lib. IX. 22., nihil ad rem. Habet lib. III. 40. et 43. atque alibi. Magis urgeret ἀλγεῖν, sine comite positum, de morbo doloreque oculorum, ni ὀφθαλμιῶντες Eurymus et Aristodemus in hac quaestione praecessissent. WESS.

CAP. CCXXXI. 3. οὔτε οἱ πῦρ οὐδείς ἔναυε) *Frequens inter Graecos olim abominandi flagitiosos et infames genus.* Id *Lycurgo* in *Aristogit.* p. 106. μήτε πῦρ ἐναύειν, μήτε συσσιτεῖν μηδένα, μήτε θυσιαῶν τῶν γενομένων κοινωνεῖν. Et enucleatius atque amplius *Demostheni* Or. I. in *Aristogit.* p. 490., μὴ πυρὸς, μὴ λύχνου, μὴ ποτοῦ, μὴ βρωτοῦ, μηδένα μηδένος τούτου κοινωνεῖν, μηδὲ λαμβάνειν, μηδ' αὐτὸν τούτω διδόναι. Atque hac aversatione Athenienses ultī Socratis fuerunt accusatores, ὡς μήτε πῦρ ἐναύειν, μήτε, uti Spartani *Aristodemum*, ἀποκρίνεσθαι πυνθανομένοις in *Plut.* T. II. p. 538. A. Sed talia privo Attici iudicio et odio; Spartaē lex eā infamiae notā τοὺς τρέσαντας, sive *fugaces*, atque ἐν μάχῃ καταδειλιάσαντας, adspergebat apud eundem, *Apophthegm.* p. 191. B. Estque hinc *Aristodemus* ὁ Τρέσας *Aeliano* de *Anim.* lib. IV. 1. et *Suid.* in *Λευκῶργος*. Confer lib. IX. 70. **WESS.** — Cui publicitus inusta fuerat nota turpitudinis, (Ἀτιμοῦται μὲν γὰρ τις ὑπὸ τῶν νόμων ἐλοσχερεῖ ἀτιμία: *Ammon.*) huic πῦρ οὐδείς ἔναυε *Σπαρτιητέων*, οὔτε διελέγετο. Veteres verbum adhibuerunt Ἐναύειν veluti proprium in hoc humanitatis officio, infamia notatis denegato: vid. apud *Suidam*, in Ἐναύειν, *Polybii* locus, et *Scriptoris* incerti de *Callixeno* loquentis, ex historia Graeca notissimo; sed in huius loco scribendum: μήτε ὕδατος ἐκοινωνοῦν αὐτῶ, μήτε πῦρ ἐναύειν ἐβούλοντο. Atque id ipsum verbum in Attici *Buzygis* fuisse videtur execrationibus. *Diphili* parasitus apud *Athen.* VI. p. 259. A. Ἀγνοεῖς ἐν ταῖς ἀρχαῖς ὅτι ἐστὶν, εἴ τις μὴ φράσει ὀρθῶς ἑδὼν, Ἡ πῦρ ἐναύσει, [fors. ἢ πῦρ μὴ ἵαύσει] ἢ διαφθερεῖ ἑδῶς. *Cicero* de *Off.* III. c. 13. Quid est aliud erranti viam non monstrare, quod Athenis execrationibus publicis sancitum est. Saepius ἀρχαὶ memorantur: ἀρχαὶ *Βουζύγειοι*, huius legibus additae, non video cur prae aliis publicae dicerentur: in voce publicis nomen forte latet *Buzygis* antiquissimi legislatoris: velut in transcurso *S. Petitus* illius facit mentionem ultimo commentario in *Leges Atticas*. *Buzygis* leges, velut a natura praescriptas humanitati, omnium paene primas collocassem. Vetuit etiam alteri facere, quod sibi quis fieri nollit; vetuit et περισσεῶν ἄτακτον σῶμα. *Schol.* in *Soph.* Antig. 262. Βουζύγης Ἀθήνησι κατῆράτατο τοῖς περιορῶσιν ἄτακτον σῶμα. Aliam *Βουζύγειον ἀρχήν*, *Buzygis execrationem*, ubi laudaverat *Clemens Alexand.* *Strom.* II. p. 503, 17.

[p. 308. ed. Lugd. Bat. 1616.] latet nomen in *Βουζύγιον*: quod non intellexit interpres. VALCK. — Quem hic ex reconditae eruditionis suae penu *Buzygen* nobis produxit Vir longe doctissimus, de eo praeter auctores ab ipso citatos consuli *Hesychius* in *Βουζύγης* potest et qui ibi alii a doctis interpretibus laudantur. Quod autem *Ciceroni* l. c. pro publicis restituendum *Buzygis* nomen suspicatus est idem admirabilis in indagandis sanandisque corruptis veterum scriptorum locis artifex, illi coniecturae speciem praesertim conciliare videri poterant ea quae in Proverbiorum e Vatic. Biblioth. Appendice Cent. I. num. 21. leguntur: ubi quod scribitur: *Βουζύγης ἐπὶ τῶν πολλὰ ἀρωμέων*: id recte latine redditum, *Buzyges* (scil. dicitur) *de multa imprecantibus*. Tum vero, quae consequuntur Interpreti non intellecta: ὁ γὰρ Βουζύγης Ἀθήνησιν ὁ τὸ ἱερὸν ἄροτρον, ἅλλα τε πολλὰ ἀρῶται, καὶ ταῖς μὴ κοινωνοῦσι κατὰ τὸν βίον ὕδατος ἢ πυρὸς, ἢ μὴ ὑποφαίνουσιν ὅδον πλανωμένοις: haec nonnihil partim defecta partim corrupta esse adparet. Supplendum ὁ τὸ ἱερὸν ἄροτρον ἄγων, aut ex *Hesychio* legendum ὁ τὸν ἱερὸν ἄροτρον ἐπιτελῶν, et, pro ἀρῶται, ἀρᾶται scriptum oportuisse nemo dubitaverit. Sed haec quidem nihil ad *Herodotum*. S.

4. ὁ τρέσας Ἀριστόδημος) Hinc memoratur *Aeliano* de *Nat. An.* IV. c. 1. fin. Τῶν τρεσάντων qui dicebantur *Spartae*, *Tyrtaeus* iam meminit in *Stobaei* *Flor. Grotii* p. 191., Τρεσάντων δ' ἀνδρῶν πᾶς ἀπόλαλ' ἀρετή. vid. *Io. Meurs.* *Misc. Lac.* lib. III. c. 7. Sed et his nonnunquam redit in praecordia virtus; ut huic etiam evenit *Aristodemo*; nam, cum apud *Plataeas* strenue pugnasset, ὁ ἄτιμος factus est iterum, ut ante fuerat, ἐπίτιμος. *Spartae* quoque οἱ ἄτιμοι liberabantur infamia: vid. *Clar. Wesseling.* ad *Diodor.* T. II. p. 372. [ad lib. XIX. c. 70.] *Spartanorum* ingenio congrua narrat *Xenophon* de *Republ. Lacedaem.* p. 398, 19. Qui nobis *Aristodemum* memorat, et *Pantiten*, [CAP. CCXXXII, 3.] si notos habuit, aliorum potius meminisse potuerat, quos laudat *Plutarch.* T. II. p. 866. c. Horum unus, epistolam *Spartam* deferre iussus, dixisse fertur *Leonidae*: μαχατὰς τοῖς οὐκ ἀγγελικῶδες, εἰδόμαν: sive potius, οὐ κέρυξ, ἀλλὰ μαχατὰς, ἀκολούθηκα: ut ferme legitur p. 225. E. VALCK.

Herodot. T. VI. P. II.

E

CAP. CCXXXIII. 1 seqq. Οἱ δὲ Θηβαῖοι etc.) Quae de Thebanis sequuntur, hinc excerpta, refutanda sibi sumit Plutarch. T. II. p. 866. D. E. et p. 867. A. ubi *Leontiadem* negat, *Thebanorum ducem* ait *Anaxandrum* fuisse, sequutus *Aristophanem* Boeotum et *Nicandrum Colophonium*. Huius *Leontiadae filium Eurymachum* postea temporis scribit *Herod.* [lin. 18 seqq.] a *Plataeensibus interfectum*; quod, quinquaginta circiter annis postquam haec evenissent, accidit anno primo belli Peloponnesiaci: *Thucyd.* II. c. 2. et 5. VALCK.

8. λέγοντες τὸν ἀληθέστατον τῶν λόγων) Triumphat hic *Plutarchus*, Nostri malignitatem traducens, nonnulla consulto negligentis, alia absurde tradentis. Tanto in tumultu qui potuit inaudiri *Thebanorum inploratio*? rogat. Quomodo *Thessalorum pro illis intercessio*? Enimvero, si quae *Scriptor dolo malo celavit*, inprobo vehementer. At, unde explorata illi fuisse, quae silentio pressa dicuntur, cognoscemus? De precibus quid mirum, quum *Thebani a Graccis sese seiunxerint*; neque abhorret, allegasse, dum ipsorum plures contrucidarentur, deprecatores *Thessalos*. Possunt profecto multis veterum traditionibus difficultates cieri, eaeque expeditu operosae, quibus veritas non exstinguitur. Nam, inprudenter mentiri *Herodotum de stigmatibus et Leontiada*, cuius filio aequalis fuit, ceterisque *Thebanis*, cum *Camerario* non adducor ut credam. WESS.

20. ἀνδρῶν Θηβαίων τετρακοσίων) *Thucydides* II. 2. trecentis paullo plures, ὀλίγω πλείους τετρακοσίων, fuisse perhibet; *Diodorus*, numero rotundo, ccc. lib. XII. c. 41. Necem *Eurymachi*, ἀνδρῶν Θηβαίων δυνατωτάτων, quae principio belli Peloponnesiaci accidit, signat *Thucydides* c. 5. WESS.

CAP. CCXXXIV. 10. ἐν τῇ Λακεδαίμονι) Sic optime ex membranis Cl. Gronovius. Nec male c. 235. ἐπὶ τὴν Λακεδαίμονα χώραν exemplar *Arch.* Omnem enim regionis tractum, in quo *Sparta, Lacedaemonem* esse et dici, notum nimis est. *Aeliani* Var. XII. 43. ἐν Λακεδαιμονίᾳ Μῶθαιες ἐκαλοῦντο, bene scripti Codices ἐν Λακεδαίμονι. WESS.

Ibid. ἔστι ἐν τῇ Λακεδαίμονι Σπάρτη) Parum puto referre, utrum *Λακεδαίμονι* probetur, an *Λακεδαιμονίῃ*: dummodo regio *Laconica* intelligatur per *Λακεδαίμονα*. *Λακεδαίμονα* χώραν dixit cap. sequenti. Multo mihi maioris videtur

momenti ex his Herodotei Demarati manifesta *Spartiatas* inter et *Lacedaemonios* differentia; veteribus illa nonnunquam, sed a recentioribus saepenumero neglecta. *Lacedaemoniorum* in universum magnum ait Demaratus esse numerum, multasque civitates; sed inter has eminentem *Spartam* cives ad summum numerare octo duntaxat hominum millia; ceteros quidem *Lacedaemonios* egregios esse bellatores, sed qui non possint ad *Spartanos* aequiparari. Penes *Spartanos* erat imperium, quod exercebant in *Laconicae* civitates ceteras, sive τοὺς ἐκ τῶν περιουκίδων πόλεων. Erant illi quidem dicebanturque *Λακεδαιμόνιοι*: sed non, contra, aliarum *Laconicae* civitatum incolae dicebantur olim *Spartani* vel *Spartiatas*; his ubicunque opponuntur οἱ περίοικοι, sive οἱ *Λακεδαιμόνιοι*, quinam sint intelligendi, clarum est ex his *Herodoti*. Credi vix potest quoties hac in re fuerit ab eruditissimis hominibus erratum; quae hic dici possent permulta, locus non admittit. VALCK.

16. ἔχεις αὐτέων τὰς διεξόδους) *Zopyrus*, ἐπίσταμαι δ' αὐτοῦ πάσας τὰς διεξόδους τῶν βουλευμάτων, lib. III. 156. Quod *Galeus* autem [lin. 17.] ex *Arch.* βασιλεὺς τούτων γεγόμενος, dolendum est in illo non inveniri. *Valla* expressit, ex codice an coniectura incertum, satis aliqui adconmodatum. WESS.

CAP. CCXXXV. 6. Χίλων) Parum refert, *Χίλων* legatur, an *Χίλων*, ex caussa ad lib. I. 59. exposita: posterius, de quo *Sosip. Charisius* *Grammat.* lib. I. p. 78., maluit. *Prudens Chilonis*, πρόνοιαν περὶ τοῦ μέλλοντος λογισμῶ καταληπτὴν hac tenus arbitrati, de *Cytheris* effatum, hinc *Diogenes Laërtius* I. 72. in hortos suos derivavit: nam quae de *Nicia*, insulam bello *Peloponnesiaco* occupante atque oras *Laconicae* ex ea infestante, *Thucydidi* debentur lib. IV. 53. WESS.

CAP. CCXXXVI. 5. ἐνδεκόμενον λόγους) *Aldi* istud qui mutatum iverunt, nullam ad *Herodotum* iniierunt gratiam: nam solum veritate fulciebatur. Mox c. 237. οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνό γε ἐνδέξομαι. Clarius lib. V. 92. τῶν δὲ συμμάχων τὸ πλῆθος οὐκ ἐνεδέκετο τοὺς λόγους. Postmodum [lin. 9.] in ἐπὶ τῇσι παρεούσῃσι τύχῃσι nisi ad sententiam ἡμέων adsumatur, ea profecto laborabit. WESS.

9. τῶν νέες γεννηθήκασι) Tollendum puto litteram male

repetitam, scribendumque, τῷ νέες: Tu, τῷ, cui *naves quadringentae naufragio perierunt*, εἰ - - - ἄλλας τριηκοτίας ἀποπέμψεις. [τῷ recepit Borh. At τῶν tenent libri omnes: idque ea ratione, quae est a Wess. exposita, locum suum tueri commode potest.] Quod praecessit, [lin. 7.] τρέποισι τοῦτοις χρώμενοι οἱ Ἕλληνες χαίρουσι: istiusmodi moribus, vel isthuc ingenio solent esse Graeci: me iudice, non potuit illud inverti, scribique, χαίροντες χεῶνται: neque adeo ab *Antiphane* apud *Athen.* IV. p. 169. F. χαίροντες ὀνομάζουσιν: sed scribi debuit χαίρουσιν ὀνομάζοντες, ut recte vulgarunt viri docti in *Poll.* X. 106. [et sic nunc legitur in nupera *Athenaei* editione.] Hoc constantissimus sibi postulat Atticorum usus, alterum non admittit: atque hic Graece doctissimum *Is. Casaubonum* memoria fefellit. VALCK. — His adde quae de isto usu verbi χαίρειν *Hermannus* ad *Viger.* Adnot. 207. enucleatius disputavit. S.

18. γνώμην ἔχει) Suspicionem docti viri [*Reiskii*] liber *Arch.* stabilit. ἔχω ex *Ask.*, cum Achaemenis ad regem oratio instituatur, suadentis desiderio haud respondet: pristinum vero ἔχων multo minus, nexum sermonis manifesto turbans. Ἀντιπόλεμοι supra lib. IV. 140. in censuram venerunt. WESS.

23. τῷμα ἀνιῶνται) Singularis in miranda hac verbi forma exemplarium scriptorum consensus exstat. Sunt docti homines, qui repeti posse negant ab ἀνιᾶσθαι, illo scilicet, quod ex ἀνὰ atque ἰᾶσθαι coaluit, reponuntque ἀκίονται. Contra ea *Portus*, ἀνὰ nullam vim addere verbo adseverat, atque ἀνιᾶσθαι tantum valere, ac ἰᾶσθαι: cuius opinionis nullum, nisi fallax ancipiti in suspitione, fundamentum. Optime τῷμα ἰᾶσθαι, βλάβην ἰᾶσθαι, et similia usurpari, in confesso est. Quid si ergo vocabulo disparato et secto τῷμα ἀνιῶνται scribatur? Sic Ionicum erit, loco futuri ἵησονται, cuiusmodi lib. III. 53. δοκέων μιν μάλιστα ταύτη ἀνιῶσθαι, pro πείσεσθαι, ac plura in *Porti* promtuariorum et *Rich. Dawes* *Miscell. Critic.* p. 80. Mihi, multum et varie versanti, lenissima haec vocis visa medicina fuit, nescio an aliis. WESS. — Equidem cum *Schaeff.* et *Schneid.* (*Lexic. crit. voc. Ἀνιόμαι*) in vulgato adquiescendum putavi. Ut latine non modo sarcire, sed et resarcire dicimus; utque nonnulli non solum mederi, sed et remediare et reme-

diari dixerunt: sic graece non modo *ἰδομαι*, sed et *ἀνιόμαι* (ionice, *ἀνιέομαι*) nec ita male dici potuisse videtur. S.

CAP. CCXXXVII. [9. *δυσμενής τῇ σιγῇ*] Vix usquam alibi sic *τῇ σιγῇ* adiecto articulo positum reperiri puto. Itaque *δυσμενής κῆ* (vel *κῆ*) *σιγῇ* scriptum oportuisse mihi persuaseram, atque haud cunctanter ita editurus eram, nisi vulgata scriptura apud Stobaeum quoque non modo in Gesnerianis editionibus (quas passim ex vulgatis Auctorum editionibus consulto mutatas novimus,) verum etiam in ipsa principe editione Veneta exstaret. S.]

Ibid. οὐδ' ἂν συμβουλευομένου) Quod Poëta, nimium ne crede colori, hic observatum magnopere vellem. Mutanti viro Celeb. [Gronovio] οὐδὲ εἰν repugnant genius sermonis et Codicum caterva. Illud autem [lin. 12.] *ξείνος* - - - ἐστὶ ἐμμενέσσαν neminem, Herodoto certe familiarem, morari debebat. Euripides Orest. 232. *Δυσάρεστον οἱ νοσοῦντες, ἀπορίας ὑπό.* Verum operae in talibus coacervandis taedet. WESS.

15. *ἔχεσθαι τινα*) Inmigravit in pleraque Lexica *Περίεχεσθαι*, *abstinere*, ex vulgato; qua id tamen potestate in Musis Herodoti nusquam, sed amplectendi ac retinendi. Corrigit Abreschius Diluc. Thucyd. p. 373. addita negatione, οὐ *περίεχεσθαι*, quam res sane videbatur postulare. Placuit verbo caput, volentibus schedis, detruncare: *κελεύω ἔχεσθαι*, iubeo *abstinere*. οἱ Αἰγινήται ἔσχοντο τῆς ἀγωγῆς, *ab illo abducendo abstinuerunt*, lib. VI. 85. Homerus saepe, cuius versus, a Cl. Gesnero ad Luciani Syr. D. cap. 22. memoratos, praetermitto. WESS.

CAP. CCXXXVIII. 1 seq. *διὰ τῶν νεκρῶν καὶ Λεωνίδεω*) Ex Msstis iuncta haec procedunt: praepositio *περὶ* post regis olim posita nomen, aliunde (ut Gronov. bene) accesserat. *Διὰ τῶν νεκρῶν*, *praeter* [vel, *inter*] *mortuos Leonidenque*. Ita lib. I. 199. *δι' ὧν οἱ ξεῖνοι διεξιόντες ἐκλέγονται*, *praeter quas mulierculas transeuntes eligunt*. Graeci Interpretes Ezech. xvi, 8. *καὶ διῆλθεν διὰ σοῦ*. Aristaenetus lib. I. Epist. 13. *τῆς ποθομένης ἐκ τ' αὐτομάτου παριούσης διὰ τοῦ μεραικίου*. Talium in Graecis uberrima messis. WESS.

[10. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἐποίουν etc.) Haec si cum VII. 36, 1. conferantur, docebunt, puto, recte ibi a nobis accepta esse verba ista, καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐποίουν τοῖσι προτεκείμετο αὐτῇ ἢ ἄχαρις τιμή. S.]

CAP. CCXXXIX. [1. "Ανεῖμι δὲ ἐκεῖσε τοῦ λόγου, τῇ μοι τὸ πρότερον ἐξέλιπε.) Priusquam ad reliquam rerum hoc bello gestarum narrationem progrediatur Scriptor, redit paulisper ad ea quae superius (cap. 220.) dixerat, et ibi dictis nonnihil adiicit. τὸ πρότερον, quod ex cod. F. recepi, idem ac nudum πρότερον valet. Adverbiis temporis et loci ex abundantia articulum illum a Nostro praepositum frequenter iam observavimus. S.]

[5. ἐπύθοντο δὲ τρώπῳ θωμασίῳ) Haec verba in latina nostra versione iniquo loco posita esse animadverto. Post ista, quod paulo ante memoravi, reponenda haec sunt: *Resciverant autem mirabili quadam ratione.* Scilicet mirabile fuit primum hoc, quod a Demarato exsule et hoste patriae nuncium illum acceperunt Lacedaemonii: deinde mira fuit ratio, qua eundem nuncium Spartam deferendum Demaratus curavit. S.]

11. ἐν Σούσοισι) Unice verum, et iure a viro Celeb. reformatum. In Diodori XVII. 107. olim αὐτὸς δὲ παρελθὼν εἰς Σοῦσαν, verum contra schedas. H. *Stephanus* consimilem ibi ex *Plut.* de Alex. Fort. p. 326. urbis eius scripturam produxit, pravam tamen et ex Codicum fide corrigendam. WESS.

14 seqq. δελτίον δίπτυχον λαβὼν etc.) Ex hac narratiuncula voces aliquot excerpserit *Suidas*; primum in Ἐξέκνησεν, quod interpretatur ἐξέκοψεν, ista: τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνησεν: adpositis Herodoteis: ubi recte iam vidit *Lud. Carrio* Emend. lib. II. c. 6. veriore esse scripturam ἐξέκνησεν, neque significari, abscidit ceram, sed abrasit. Deinde *Suidas* in Ἐπέτηξε ista posuit: τὸν κηρὸν αὐτῷ ἐπέτηξεν: sed hoc etiam male reddidit per ἐλέαινεν, λαῖον ἐποίησε. *Herodoti* Demaratus, sumptis tabellis biplicibus, earum ceram erasit, (ἐξέκνησε) cumque in ligno regis consilium scripsisset, ceram liquefactam literis superinduxit: ἐπέτηξε τὸν κηρὸν ἐπὶ τὰ γράμματα, sive ἐπεκλήρωσε, quod habet in eadem re *Polyaen.* II. c. 20. Herodoteum illud *Aeneae* restituendum arbitror in Poliorcet., inter veteribus excogitados occultos scribendi modos hunc nonum enarranti, p. 1701. [ed. Gron. quae pag. 462. ed. Ernest.] ἥδη δὲ τις ἐν δέλτῳ ἐγξύλῳ γράψας κηρὸν ἐπέθηκε (scribendum ἐπέτηξε:) καὶ ἄλλα εἰς τὸν κηρὸν ἐνέγραψεν: huc rectius Herodotea magnus interpres retulisset, quam ad modum decimum.

Ut *Aeneas*, simpliciter *Orosius* II. c. 9. *bellum, quod Xerxes per quinquennium instruxit, Demaratus - - - per tabellas primum scriptas, deinde ceratas, suis prodidit.* ἐπέτηξε legisse videtur apud *Aeneam*, e cuius libro *Poliorcetico* multa transscripsit in suos *Cestos* *Iul. Africanus* c. 53., ἄλλοι πάλιν ἐν τῷ τῆς δέλτου ξύλῳ γράψαντες κηρὸν ἐπέτηξαν, καὶ ἄλλα εἰς τὸν κηρὸν ἔγραψαν· εἶτα ὅτε ἦλθε παρὸν δὴ τὸν κηρὸν ἐκκινήσας, καὶ ἀναγνούς ὁμοιοτρόπως ἀντεπέστειλεν. Corrigendum, ὅτε ἦλθε παρ' ὃν δεῖ, τὸν κηρὸν ἐκκινήσας. His *Africani* inemendatis usus est *Is. Vass.* ad *Iustin.* II. c. 10, 13. in quibus, doctam exhibens *Iustinum* emendantis *Eliæ Boherelli* coniecturam, *Tan. Faber* scribendum vidit ἐκκινήσας. Hoc quoque verbum restituendum videtur in *Epigramm. Crinagoræ Antholog.* ined. *Reiskio* partim vulgatæ, Ep. 478., Αἰετοῦ ἀγκυλόχειλος ἀκρόπτερον ὄξύ, - - - "Ἦν τι λάβη μέμνον μεταδόρπιον ἐγγυς ὁδόντων, Κινῆσαι πρὸς κέντρῳ ἐπιστάμενον: sed illud κινῆσαι parum iuvaret: sententia poscit, quod reponendum censeo, Ἐκκινῆσαι, eradere. VALCK. — Emendationem *Viri doctissimi* adoptavit *Brunck.* *Analect.* T. II. p. 141. S.

15. τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνησε) Sumserunt hinc *Iustinus* lib. II. 10, et *Polyæn.* II. 10. Geminam occultæ scripturæ fraudem *Aeneas Poliorcet.* c. 31. exponens, ἐκκινήσας τὸν κηρὸν nunc præfert, loco ἐκκινήσας. *Iulius* vero *Africanus* *Cest.* c. 53., ἐκκινήσας τὸν κηρὸν, utcunque adiutus a viro docto ad *Iustinum.* WESS.

22. Λεωνίδεω δὲ γυνή) *Iustinus*, haerentibus in coniectura *viris*, soror regis *Leonidæ* consilium scriptionis invenit, non sine gravi aberratione. Soror enim *Leonidæ* *Gorgo* non fuit, sed uxor, filia *Cleomenis*, lib. V. 48. Ὑπέθετο bene rediit, operarum negligentia post *Aldi Camerarii*que curas depravatum. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM OCTAVUM.

CAP. I. [1. Οἱ δὲ Ἑλλήνων ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες) Referuntur haec ad ea quae lib. VII. cap. 202. dicta sunt : Ἔσαν δὲ οἷδε Ἑλλήνων οἱ ὑπομένοντες τὸν Πέρσῃ ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ : nempe ad Thermopylas. Scilicet haud ita procul a Thermopylis aberat Artemisium : (VII. 175 extr.) ad Thermopylas copiae Graecorum pedestres oppositae sunt Xerxi ; ad Artemisium, copiae navales. Iam, postquam quae ad Thermopylas acciderunt exposuit Scriptor, nunc pergit ad exponendas res ad Artemisium gestas. S.]

[2. Ἀθηναῖοι μὲν νέας παρεχ. ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατόν) Ad Artemisium Atheniensibus fuere naves CXXVII. Ad has quum dein accessissent LIII. aliae, (cap. 14.) completus est numerus navium CLXXX., quibus eosdem ad Salaminem pugnassee ait Noster cap. 44. Quem ad numerum si adicias xx. illas, quae mox lin. 6 seq. memorantur, prodit summa ducentarum navium, quas ad Salaminem habuisse Athenienses Diodorus Sic. tradit XV. 78. et Corn. Nepos in Themist. cap. 3. S.]

4. Πλαταιῆς - - - συνεπλήρου) Antiquae versionis corrector [Gronovius] : quas (naves) Plataeenses propugnatoribus instruxerunt. Debuerant haec paulo tractari cogitatus, atque ista saltem interponi, una cum Atheniensibus. Milites nautaeque, sive propugnatores et socii navales efficiebant τὰ πλερώματα, quae dicuntur. Plataeenses, ἀθλάσσαι, inter Athenienses in navibus Atticis non remiges erant, sed propugnatores. De Plataeënsibus Demosthenes, sive auctor Or. c. Neaer. p. 740. [pag. 1377. ed. Reisk.] ἐμβάντες εἰς τὰς ἡμετέρας τριῆρεις, ἐπειδὴ αὐτοῖς οἰκεῖα σκάφη οὐχ ὑπῆρχε, συνεναυμά-

χουν ἡμῖν ἐπὶ τε Ἀρτεμισίῳ καὶ ἐν Σαλαμῖνι. Pausan. IX. [c. 1.] p. 712., ἐς τὰς ναῦς ἐτόλμησαν μετὰ Ἀθηναίων ἐσβῆναι. VALCK. — Τὸ πλήρωμα, *socii navales*, saepius quidem *remiges et nautae* intelliguntur, diversi a ταῖς ἐπιβάταις, *propugnatoribus*: non numquam vero utrique simul πλήρωμα dicuntur, quemadmodum in Lexico Polybiano olim monuimus: quo etiam spectat quod ipsae naves cum hominibus, quibus instructae sunt, πλήρωμα apud Nostrum VIII. 43, 3. et 45, 1. dicuntur. Similiter h. l. συνεπλήρου non modo de *propugnatoribus*, sed et de *remigibus*, quos Plataeenses contulerint Atheniensibus, intelligi fortasse debebat: licet enim mari non adsueti fuerint Plataeenses, haud aegre tamen horum nonnulli, quaque in navi *remigibus* Atticis mixti, utilem hac etiam in parte operam praestare potuerunt. Itaque, pro eo, quod in versione cum Gron. posui *propugnatoribus*, rectius forsitan dicturus fueram *hominibus* (vel *viris*) compleverant. Sic mox lin. 7. ἐπλήρου, de *remigibus* simul et de *propugnatoribus*. S.

9. Λακεδαιμόνιοι δὲ δέκα) Atheniensium moderationem, quae fuit in hoc rerum discrimine, sive vera, seu ficta, omnibus utilissima, laudantes Sophistae decem istas naves saepe Lacedaemoniis obiecerunt. Vere Isocrat. in Panathen. p. 242 seq. Σπαρτιάται - - - εἰς τὴν ναυμαχίαν - - δέκα μόνον συνεβάλλοντο τριήρεις· οἱ δὲ πατέρες ἡμῶν - - κρείττους ναῦς παρέσχον καὶ μείζω δύναμιν ἐχούσας, ἢ σύμπαντες οἱ κινδυνεύσαντες. Ducentas naves dedisse feruntur Athenienses. Epaminondas Diodori XV. cap. 78. Ἀθηναίους, ait, ἐν τῷ πρὸς Πέρσην πολέμῳ διακοσίας ναῦς ἰδίᾳ πληροῦντας Λακεδαιμονίοις δέκα ναῦς παρεχομένοις ὑποτετάχθαι: sic recte Reiskius emendat vulgata, διακοσίαις ναυσὶ διαπληρ. Si navium classis fuit trecentarum, ut Aeschylo dicitur in Pers. vs. 359., καὶ γὰρ Ἑλλήσιν μὲν ἦν Ὁ πᾶς ἀριθμὸς ἐς τριακάδας δέκα Νεῶν, ex vero propemodum Aristidae dicuntur Athenienses τῶν συμπασῶν τριήρων τῷ δυνάμει μέρει μόνον πληροῦντες. Fuerunt enim horum naves iuxta Herod. CLXXX.; hoc quidem loco memorantur tantum CLXXVII.; sed ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν, cap. 44.; accesserant scilicet ad priores naves LIII.; vid. cap. 14. et Diodor. XI. 13. VALCK. — Conf. ad lin. 4. notata. Eodem vero Lacedaemonios ad Salaminem sedecim habuisse naves tradit Noster c. 43, 2. S.

10. Στυρίεις) Arch. Στυρίεις patrono possunt uti *Eustathio*, cui Ἰθνηκὸν Στυριεύς ad *Homer.* p. 281, 12. [p. 212, 49. ed. Bas.] At Στυρεῖς *Thucydidi* lib. VII. 57., ubi *Wasse* et *Holsten.* ad *Stephani Byz.* Στύρα. Iustius erit καὶ Κεῖροι: [lin. 11.] nam sic insulae *Céae* cives *Thucydidi* d. l., *Lyssiae* in *Harpocratonis* Κεῖροι, (unde *Suidas* Κίεως, quomodo Κῖοι hic prius et cap. 46., mutata, quae frequens corruptela, diphthongo) *Diodoro* lib. IV. 82. etc. *WESS.*

12. ἐπεβώθειον) Ionicam praestant speciem βωθέντες, vice βοηθόντες, *Hesychii*; ἄνεμοι θεοῖσι βωθέντες *Abydeni* in *Praep. Evang. Eusebii* lib. IX. 14. p. 416., *Nostri* βωθήσαντες VIII. 72., et ἅπας ἐβώθει IX. 25., aliaque. Quis ergo receptum aversabitur, rediturum c. 14. et c. 45. scriptis ex exemplaribus? Quam Ionicam consuetudinem *Eustath.* ad *Poët.* p. 288, 16. [p. 218, 11. ed. Bas.] attigit, τὸ ἐπιβωτᾶν ex *Herodoto* in medium collocans; volens, quod censeo, ἐπιβωθέν. Nusquam ἐπιβωτᾶν in *Musis*. *WESS.*

CAP. II. [2. ὡς τὸ πλῆθος ἕκαστοι etc.) *Lubens Schaefero* accessissem, ὅσον τι πλῆθος scribenti, si vel unus vetus codex hoc praevisset, cui simile fere est illud VII. 60. 1. Nunc in librorum consensu vulgatum sic intelligendum censui, quomodo multitudinem illam (sive summam nāvium) confecerint singuli; nempe singuli pro ratione virium suarum conferentes. S.]

4 seq. διηκόσαι καὶ ἐβδ. καὶ μία) Ratio constat. *Diodorus*, diversiozem nactus auctorem, cclxxx. annumerat, in pluribus (uti ad lib. XI. 12. adscriptum) dispar. Deinceps *Εὐρυβιάδεα* [lin. 6.] sermonis indoli ex *Vind.* redonavi. Atque ita *Edd.* repraesentant c. 58. et 61. *WESS.*

CAP. III. 6-8. Στάσις γὰρ ἔμφυλος etc.) Ex tripode dictum. Adspice vero, quam facile bene posita mutantur. Excitat hinc *Choricus* *Orat.* in *Summum Ducem* cap. 11. *Biblioth. Gr. Fabricii* lib. V. 51. [T. VIII.] pag. 869. Ὅσω γὰρ εἰρήνην, Φησὶν, *Herodotus*, πραετέρα πολέμου, τοσούτω πόλεμος ἔφυ στάσιως ἡμερώτερος. Quanto, inquit ille, pax bello sedatior, tanto bellum seditione amabilius. Nonne mera sententiae παραδιόρθωσις est? *WESS.*

10 seq. ὥσάμενοι τὸν Πέρσεα) Sic scribendum. [Nempe, quia rariorem istam nominis formam plures libri praevire; qui quidem alibi, nec ita male, cum aliis omnibus

in usitatiorem formam Πέρσῃν consentiunt.] In proximis, περὶ γῆς ἐκείνου frustra legi malebat *Galeus*, qui saepe repererat apud veteres etiam τὴν Ἰνδῶν, τὴν Ἀθηναίων, et similia. Asiae pars maxima unius imperio Xerxis subiecta recte dicitur ἡ ἐκείνου. Satis erat dixisse, [lin. 12.] τὴν Πανσανίῳ ὕβριν προῖσχύμενοι, ut hoc illudve praetexere dicitur προέχουσαι τι: sed scribere Noster maluit πρὸ φασιν προσχέσθαι, ut IV. 165. VI. 137. VALCK.

11. περὶ τῆς ἐκείνου etc.) Alleverat docta manus Aldinae meae γῆς δηλονότι; satis est, ea vox si pro tacita habeatur. Infra c. 41. Ἀθηναῖοι δὲ (κατέσχον) ἐς τὴν ἰωῦτῶν: et cap. 106. Φεύγων ἐς τὴν ἰωῦτοῦ. Egregia magni *Casauboni* disputatio περὶ τῆς ἡγεμονίης Spartanorum et Atheniensium ad Polyb. lib. I. p. 96. huc transferri potest. WESS.

12 seq. ἀπέλιντο τὴν ἡγεμονίην τοὺς Λακεδαιμονίους) Ad hanc normam supra scripserat, VI. 70. τοὺς θεράποντας αὐτὸν ἀπαιροῦνται. Est ista verbi ἀφαιρεῖσθαι structura Atticis scriptoribus valde frequentata, ἀπαιτεῖν et ἀποττερεῖν similiter usurpantibus. Ista Thomae Mag., nuper nobis ex Oxon. Cod. vulgata, prostānt in nota Clar. Oudendorp. pag. 130., Ἀφαιροῦμαι οἱ δόκιμοι μετὰ αἰτιατικῆς (sic leg.) ἀμφοῖν καὶ τοῦ πράγματος καὶ τοῦ προσώπου μόνον. Rem ipsam quod attinet, evenit illa triennio post, Ol. LXXV, 4. Athenienses tum temporis dicuntur Thucydidi I. 96., παραλαβόντες τὴν ἡγεμονίαν ἐκόντων τῶν συμμάχων, διὰ τὸ Πανσανίου μῖσος. Spartani quidem Pausaniae, Περίζοντος, superbia socios irritavit; sed ad imperium in Athenienses transferendum ceteros Graecos aequitas potissimum movit Aristidis: Corn. Nepos in Arist. c. 2. vid. et Diodor. XI. c. 44., qui cap. 46., utrumque memorat; et Pausaniae vitia, Aristidis autem virtutes fecisse scribit, πάντας ὥσπερ ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς ἀποκλῖναι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, atque adeo Athenienses χωρὶς κινδύνου παραλαβεῖν τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχήν: rectius dixisset Diodorus τὴν ἡγεμονίαν, ducatum; nam περὶ ἀρχῆς, de imperio, needum erat, aut esse poterat, concertatio: vid. Is. *Casaub.* in Polyb. p. 96. Quam acceperunt oblatam, τὴν ἡγεμονίην Athenienses apud Herod. ἀπέλιντο τοὺς Λακεδαιμονίους: sua nimirum virtute virorumque Principum artibus non illegitimis. VALCK.

CAP. IV. [1. οὗτοι οἱ καὶ ἐπ' Ἀγερμίσιον etc.) Quae-

renti mihi quid esset quod *Schaeferum* induxerit ut praeter librorum auctoritatem ὡς loco καὶ poneret, occurrebat, recordatum esse Virum doctissimum, particulam καὶ in vetustis libris eo subinde scripturae compendio pingi, quod pro ὡς facile accipi posset; unde nonnumquam temere inter se permutatae reperiuntur duae istae particulae. Quem ut ego pulcre novi haud infrequenter librariorum aut Editorum lapsum; sic persuasum habeo, hic recte suo loco καὶ particulam stare. De connexionione narrationis, a qua hic liber inchoatur, cum superioribus, paullo ante ad cap. 1, 1. dixi. Referuntur autem haec, quae hoc loco leguntur, ad ea quae lib. VII. c. 207. scripta sunt. Ut ibi ait Herodotus, Οἱ δὲ ἐν Θερμαπύλῃσι Ἕλληνες, - - - καταβρώδεοντες, ἐβουλεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς: sic nunc, Τότε δὲ αὐτοὶ οἱ καὶ ἐπ' Ἀρτεμίσιον Ἑλλήνων ἀπικόμενοι, - - - καταβρώδησαντες, δρησμόν ἐβούλευον. S.]

4 seq. παρὰ δόξαν - - - ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκειον) Necesse non videtur ut duae voces παρὰ δόξαν ob sequentia avellantur. Dictio est abundantior, Herodotea tamen lib. I. cap. 79. WESS.

5. δρησμόν ἐβουλεύοντο) Schedarum ἐβούλευον redibit cap. 18. 97. 100. Vulgatum agnoscit *Plutarchus*, ipsique Euboeenses in proximis. WESS. — Vide *Var. Lect. S.*

9. τοὺς οἰκέτας ὑπεκθίωνται) Verissima *Thomae Magistri* observatio est, οἰκέτας non tantum mancipia, uti *Gronov.* maluit, sed omnes domesticos, (sic *Valla*,) sive πάντας τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ, ipsamque adeo uxorem et liberos designare. Plataeenses πρὸς ἐκκομιδὴν ἐτράποντο τῶν οἰκετῶν, non servorum duntaxat, sed uxorum liberorumque, cap. 44. Hinc c. 106. τοὺς οἰκέτας Scriptor τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα explicat ipse. Iunge c. 142. et 144. WESS.

5 seqq. καταβρώδησαντες, δρησμόν ἐβούλευον) Haec et quae sequuntur [lin. 11. et seqq.] de xxx talentis, in ista turbatione rerum forsitan excusanda, viris tamen Graecorum principibus non valde honorifica, minime miror displicuisse *Plutarcho* T. II. p. 867. B. Si vera sunt, ut esse videntur, veracis historici laudem meretur *Herodotus*: verisimillima reddit aliunde nota viri maximi *Themistoclis* avaritia, quae summa saepius ingenia dedecorat. Eadem enarrans in *Themistocle Plutarch.* T. I. p. 115., Πελάγοντα

nobis commemorat, qui pecuniam ex Euboea detulerit ad Themistoclem. Aristides in Themist. T. III. pag. 313., τὸν Εὐρυβιάδην, inquit, ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων, ἐπρίατο: in Scholio, quod Iebbius edidit T. II. p. 190. absurde vox τριάντα bis ponitur, secundo loco omittenda, ut recte deest in Cod. Clar. Burmann. in quo plura prostant huc pertinentia. VALCK.

CAP. V. 3 seq. ὡς παρ' ἐωϋτοῦ δῆθεν διδούς) Firmant D'Orvillii ad Charit. lib. VI. 1. suspicionem schedae. Superius lib. II. 129. Mycerinum posuit παρ' ἐωϋτοῦ διδόντα ἄλλα, de suo alia donantem, et lib. VII. 29. τὰς τετρακοσίας μυριάδας - ἀποπλήσω παρ' ἐμειωτοῦ, de meo aere. Culte Aristides T. II. p. 190. καὶ τὸν Εὐρυβιάδην, ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων, Themistocles, ἐπρίατο: ubi scholia nonnulla bene, in numeris turpiter prava, quibus hinc facilis medicina. WESS.

5. ἥσπαιρε μοῦνος) Distrahit hoc verbum interpretes. Eustathius ita: Ἡρόδοτος δὲ πον καὶ τὸ θερμότερον σπεύδειν καὶ εἶον ἀνασκιρτᾶν καὶ πάνυ προθυμεῖσθαι, ἀσπείρειν ἔφη. Vallae placuit reluctandi significatus, fortasse ob Homereum ἥσπαιρ', ὡς ὅτε βοῦς. [Iliad. v. 571.] Portus vertit palpitabat prae metu: quem quidem ob memoratum antea Graecorum metum, et Adimanti deiectionem ingenium c. 94., recte sensisse opinor. Si Eustathium sequare, promptus ad fugam Adimanti animus intelligendus erit. Vide Porphyrii ad Iliad. N. 443. scholia a Cl. Valckenario edita. WESS. — Vide Adnot. proxime sequentem. S.

Ibid. ἥσπαιρε μοῦνος) Solus reluctabatur, optime vertit Valla; aliis usitato more posuerat Noster ἥσπαιρον IX. cap. 119. De usu, quo hic ponitur, rarissimo Grammatici plerique silent. Suidae satis erat in Ἑσπαιρεν excitasse Herodotea: quum olim in excerpando vocem φάμενος omisisset, absurdam nobis dedit Eustathius interpretationem in Iliad. Γ'. pag. 316, 4., Ἡρόδοτος, ait, καὶ τὸ θερμότερον σπεύδειν καὶ εἶον ἀνασκιρτᾶν, καὶ πάνυ προθυμεῖσθαι Ἀσπείρειν ἔφη εἰπὼν, Ἀδείμαντος ἥσπαιρε μόνος ἀποπλεύσειν. Cupiebat ille quidem Isthmum versus abire; sed et, dum ceterarum gentium duces parati erant morem gerere Themistocli et Eurybiadi, unus omnium Adimantus, iuxta Herodotum, adhuc obluctabatur, ἥσπαιρε μοῦνος. Nihil est in Hesychii interpretamentis, quod huc pertineat; in quo idcirco

miror legi Ἡσκαίρειν, ἐσκαίρτα, quod non videtur usu fuisse receptum Ἀσκαίρειν. In primis tamen Scaligeran. pag. 11. T. Faber, σκαίρειν, αἶτ, et ἀσκαίρειν itidem dicuntur, ut ἀσπαίρειν et σπαίρειν: sed verius Porphyrius in Hom. Cod. MS. ad Ἰλ. ν'. 443. de verbis agens Σπαίρειν et Σκαίρειν, prius etiam scribi tradit μετὰ τοῦ α κατὰ Ἀττικὴν συνήθειαν· τὸ δὲ Σκαίρειν οὐκέτι μετὰ τοῦ α. [Leguntur eadem in Venetis Scholiis a Villoisono editis p. 321.] Ut σπαρίζειν et ἀσπαρίζειν, sic usu viguerunt σκαρίζειν et ἀσκαρίζειν. Ad Herodoti locum aptiora videbuntur ista Plutarchi T. II. p. 327. c. ἐπὶ τοῖς Φιλιππικοῖς πολέμοις ἐπέσπαιρεν ἡ Ἑλλάς, sic leviter emendata, ἔτι ἔσπαιρεν ἡ Ἑλλάς: moribunda velut Gracciae libertas pedes adhuc iactabat et obluctabatur morti. Ἀσπαίρειν veteres, et Atticistae scribebant recentiores; Σπαίρειν Plutarchus aliique istiusmodi Scriptores. Egrege Diodorum correxit E. Rhodomann. T. I. p. 190, 40. [lib. III. c. 22.] sed non ἀσπαιρόντων, at σπαιρόντων efformare debuerat ex ἐπαιρόντων, ut recte ἐφάλλωνται in σφάλλωνται mutavit pag. 192, 99. In Stobaeo Gesneri p. 593, 28., Iunco senex titubans non ἐφαλλόμενος, verum dici debuit σφαλλόμενος: apud eundem p. 147, 33. pro ὡς τὸ μ. δ. si leniter emendetur ὥς τε μὲν δεῖν, clara erit Themistii sententia: in Critonis apud eundem fragmento p. 43, 52. ἐφωδὰς καὶ παιδείας, attentus mecum corrigit in σπουδὰς καὶ παιδείας, seria et iocos. In Stobaeo huius quoque generis plura supersunt; et vix ullus est Scriptor antiquus, ne sacris quidem exceptis, in quo hoc vitium ab accuratis Criticis non fuerit detectum, ortum ex similitudine formae qua in vetustis libris literae Σ et Ε pinguntur. VALCK.

12. Οὗτοί τε δὴ πληγέντες δάροισι) Venerunt πάντες ex librariorum, quibus vulgatum durius visum, ingenio. Alia mens Pet. Victorio Var. Lect. III. 22.; illustraturus enim Catullianum, Non si illam rarae labefactas munere vestis, Herodoteis perconmode locum dedit. Addebam, quod propius est, ex Themistii Or. II. p. 26. Α. ὁ μὲν γε ἐπεὶ δὴ τοῖς πεντήκοντα ἄμ.α τελέαντοισι οὐκ ἔτρωσε οὐδ' ἔκαμψε τὸν Καλχηδόνιον Ξενωκράτην: hic enim postquam quinquaginta simul talentis nec vulneravit neque inflexit Chalcedonium Xenocratem. Erat enim similis, quamquam asperioris, translationis; nec factum muto. WESS. — Ut noster ms. Pa. sic et Valla neutram vocem (nec πληγέντες, nec πάντες) agnoscit:

neutram certe expressit; nam, quod scribit, *Istis pecunia corruptis*, postremo verbo graecum ἀναπεπεισμένοι reddidit. S.

CAP. VI. [3. περί δέειλιν πρωίην) Circa diluculum scripserat *Valla*, idque cum *Gron.* tenuit *Wess.* et absque notatione dimisit: itaque ne *Larcherus* quidem dubitavit sua in versione *au point du jour* ponere. Atqui, nisi de illius dictionis vi aliunde constaret, quae continuo hic subiecta sunt, satis ostendere potuerant quam aliena ab hoc loco esset interpretatio. Δείλιν πρωίαν esse horam pomeridiānam, uno ore *Hesychius*, *Suidas*, *Moeris*, Grammatici omnes, profitentur. S.]

10. μηδὲ πυρφόρον - - περιγενέσθαι) Prima, quod quidem reminiscor, dictionis, in proverbii habitum deinceps conversae, mentio. [Vide *Suid.* in Οὐδὲ πυρφόρος, *Zenob.* Cent. V. 34. *Diogenian.* VII. 15.] Talem πυρφόρον in Spartanorum militia atque expeditionibus, et quae ab eo agenda, accurate *Xenophon* de Rep. Lacedaem. p. 688. descripsit. Qui quidem πυρφόρος, etsi Graeciae more sacrosanctus, si belli furore una cum aliis occidione periret, ne eladis quidem nuncium (μηδὲ ἄγγελον διασωθῆναι *Diodor.* XI. 23.) superfluisse, fatebantur. Non male de eo Critici ad *Euripid.* *Phoeniss.* vs. 1386. ubi a *Valckenario* advocatis paroemiae explanatoribus adiungi Scholiastes poterit ad *Gregor. Naz. Stel.* II. p. 92. Iam quod vir *Celeb.* de *Medic.* monet, πλέειν eum hac parte et περιπλέειν scribere, eadem aliis consuetudo. Contra *Arch.* et *Vind.*, Ionismi hac et sequente *Musa* tenaciores, πλώειν, etiam in compositis, probant: eorum vestigia premam. *WESS.*

CAP. VIII. 3. Συλλίης Σκιωναῖος) *Laurentius Scyllias* quidam *Sicyonius*, deceptus praviore libri sui scriptura, quae in *Codd.* obvia saepe. Vide ad *Diodor.* XII. 72, et infra c. 128. Urinator ille *Pausaniae* et *Plinio* Σκύλλης, *Scyllis*, Poëtae *Apollonio* [*Apollonidae*] Σκύλλος *Anthol.* lib. I. 96. [*Anal. Brunck.* T. II. p. 136. num. xvi.] sed de *Brodae*i coniectura Σκύλλης. In *Athenaeo* tamen lib. VII. p. 296. F. *Hydne*, quae *Pausaniae* *Cyana*, Σκύλλον τοῦ Σκιωναίου filia. Plura de eo post *Brodae*i diligentem curam *Kühnius* ad *Polluc.* VII. 137. *WESS.* — Conf. omnino *Iacobs Animadv.* in *Anthol.* T. II. P. I. p. 363. S.

Ibid. Συλλίης Σκιωναῖος, δύτης) Qui urinantur, Corpo-

raque immergunt undis, - - Exportantque maris praedas, et rapta profundo Naufragia, Manilio V. vs. 432., Atticis potius dicuntur iuxta Poll. VII. 137. κολυμβηταί, δυνάμενοι. ὁ γὰρ δὴ τις, ait, εὐτελές· εἴρηκε δ' αὐτὸ Ἡρόδοτος ἐπὶ τοῦ Σκυλλίου. Legitur ibi de Scyllia Scionaeo docta I. Kühnii poeta: Pollucis verba bene iam tractaverat Salmas. in Solin. pag. 1146. Artis ille suae peritissimus Scyllias filiam Cyanen eandem docuit: Pausan. X. [cap. 19.] p. 842., ὁ Σκιωναῖος Σκύλλης καταδύναι καὶ ἐς τὰ βαθύτατα θαλάσσης πάσης ἔχει φήμην· ἐδιδάξατο δὲ Κυάνην τὴν θυγατέρα δύεσθαι: imo vero filiam pater οὐκ ἐδιδάξατο τὴν τέχνην, ἀλλ' ἐδίδαξεν αὐτός. Una tantum omissa litera turpiter deformatum puellae nomen suo nitori restituetur, si pro ΤΑΝΗC scribatur ΚΤΑΝΗC. in his Athenaei VII. p. 296. F. Αἰσχρίων ὁ Σάμιος ἐν τινι τῶν ἰάμβων Κυάνης φησὶ τῆς Σκύλλου τοῦ Σκιωναίου κατακολυμβητοῦ θυγατρὸς τὸν θαλάττιον Γλαῦκεν ἐρασθῆναι. [Ὑδνης praeferre vetustissimos optimosque Athenaei codices, docui Animadv. T. IV. p. 200.] Non sane mirum si puellam Deus amaverit vetulus in mare se demergentem, qui iuvenis olim fuerat κολυμβητής, ἐν τούτῳ ὑπερφέρων πάντων κολυμβητῶν, ut scribit Palaeph. π. Ἀπιστ. c. 28. In Anthol. I. 69. Ep. 1., Σκύλλης pro Σκύλλος scribendum putabat Io. Brodaeus; sequor ego Io. Kühnii iudicium, in talibus etiam exercitati. VALCK.

8. οὐ γὰρ οἱ παρέσχε) Enotatum a Galeo ex codice Eton. ἀλλ' οὐπω καιρὸς παρέσχε, scholion redolet. Non ita Noster. Ecce tibi lib. IV. 140. παρῆχε ἄν σφι, licuisset illis, et huius libri c. 30. Portum consule, et supra lib. V. 49. Quae de urinatores in proximis disputantur, nemo temere improbaverit. WESS.

Ibid. οὐ γὰρ οἱ παρέσχε) Herodoteum hoc Porti satis adfirmabunt collectanea, si vel plures darent Codices quam praebet Galeus ex Eton. lectionem. Paulo post [lin. 15.] rectum est εἰκελ. In fine Cap. [lin. 18-20.] Scyllias ἐσήμηνε τοῖσι στρατηγοῖσι τὴν τε ναυηγίην, ὡς γένοιτο, καὶ τὰς περιπεμφθείσας τῶν νεῶν περὶ Εὐβοίαν. In his pro ναυηγίην Reiskius ναυμαχίην putabat legendum, ut Scyllias praelium navale imminere indicaverit. Hoc illi iam noverant, simul atque indicasset τὰς περιπεμφθείσας τῶν νεῶν. Ego ναυηγίην omnino retinendum arbitror. Persicae classis naufragium Graecis quidem significaverant speculatores, secundum VII.

199.; sed quantum hac Persae tempestate perdidissent, unus omnium optime noverat Scyllias, quo tum urinato-re fuerant usi ad pretiosa quaedam recuperanda: Scyllias itaque, praeter id quod instabat, Graecis etiam ἐσήμνη-
 τήν ναυγήν ὅση ἐγένετο, quantum fuisset illud naufragium. Sic libenter vulgata corrigerem. Sophocleum est: Ὁρᾷς
 Ὀδυσσεῦ τὴν θεῶν ἰσχὺν ὅση. VALCK. — At eandem fere
 in sententiam bene habet vulgatum, ὡς γένοιτο, quale fue-
 rit naufragium, quo modo acciderit, quemque exitum ha-
 buerit; nempe haec ille Graecis omnia particulatim re-
 nunciavit. S.

CAP. IX. 8. ἀπόπειραν αὐτέων ποιήσασθαι) Nihil
 aliud ac ἀποπειρᾶσθαι αὐτέων, quod, cum tentamenti gratia
 quid agitur, Nostri more frequens Procopio Menandroque.
 Neque discrepat multum ἀνάπειραν et διάπειραν ποιεῖσθαι,
 quoties periculum fit peritiae nautarum militumque ante
 pugnam, apud Polybium et Diodorum, ad cuius lib. XIII.
 8. exemplorum est affatim. WESS.

CAP. X. 7. Πλωύσας) Vetus πλωεύσας de sententia
 Porti lonum habet formam ex πλωέω, cuius nullum no-
 vit simile. Contra ἄριστα πλωεύσας Scriptor probavit c. 22.
 et 42. Proximum καταφρονήσαντες ταῦτα [lin. 8.] innuere
 non adeo contemptum, sed considerationem, videtur: etsi enim
 aspernatio haud afuerit, consilium Persarum spectandum
 est. Καταφρονεῖν gemina potestate animadvertimus lib. I.
 66., gavisum vero laxiore apud Ionas usu, etiam citra
 contemptum, Hippocratis haec Morb. Sacr. p. 309. de som-
 nante declarabunt: ἐκότεν δὲ ἐπέγρηται καὶ καταφρονήση,
 καὶ τὸ αἶμα πάλιν ἀποσκιδασθῇ εἰς τὰς Φλέβας τὰς προειρημένας,
 πέπανται: ubi vero evigilaverit et mentis usum receperit: a qua
 quidem notione ad opinionem et considerationem brevissimus
 est transitus. Plura ex Medicorum patre Foësius. WESS.
 — Conf. Adnot. ad I. 59, 18. S.

8. ἐκυκλεύοντο αὐτούς) αὐτούς ob codicum consen-
 sum elegi. WESS. — Αὐτούς, quod in marg. posuit
 Steph. merito probavit in Thes. Ling. Gr. T. II. pag. 504. D.
 Sed quia legitur infra c. 16., ἐκυκλεύοντο ὡς περιάβοιεν αὐτούς,
 quod me iudice defendi nequit, et hic et illic scribi ma-
 lim ἐκυκλεύοντο, quia hanc Noster adamavit scribendi for-
 mam in talibus etiam, quae Iones aliter vulgo pronuncia-

bant. φείδου, *parce*, scribitur et φείδευ: sed *parcum*, τὸν φειδόμενον, Eusebius Stobaei mihi dixisse videtur φειδούμενον: sic vulgatur Tit. X. p. 130, 30., οἱ πλεῦνες τῶν ἀνθρώπων παρὰ λόγον φιλεύμενοι: corrige φειδούμενοι: his enim φειδωλαῖς *oppo-*nuntur περὶ τὰ δεῖ ἀναλίσκοντες. vid. Diogen. Laërt. V. 20. Bis terve legitur in Eusebianis istis Stobaei ἀξιεῦσι, ut apud Nostrum praeter cetera δικαιοῦν. VALCK.

CAP. XI. [4 - 6. ἔργου ἔχοντο, ἐν ὀλίγῳ περ ἀπολαμφθέντες, καὶ κατὰ στόμα. Ἐνταῦθα τριήκοντα νέας αἰρέουσι) Sic scripta verba et sic distincta oratio in Edd. omnibus; nec aliud quidquam e Msstis adfertur. Vallae latinam versionem, quamquam in exiguo spatio deprehensi et a fronte: mox triginta barbarorum naves capiunt, cum Gronovio tenuit Wess. eandemque in Animadv. repetit Schulzius. Qui quum καὶ κατὰ στόμα ad ἀπολαμφθέντες retulisse videantur, miror cur interposito commate tria ista verba ab hoc seiunxerint. Ego, in graeco exemplo eandem cum his rationem secutus, suspicatus eram post κατὰ στόμα verbum aliquod aut nonnulla verba intercidisse in eam sententiam, quam in latina versione expressi, nempe *a fronte impetum in hostes fecerunt*; quam sententiam commodè Larcherus his verbis expresserat: *Au second signal ils les attaquerent de front, et prirent trente vaisseaux.* Iam, nunc demum animadvertens in vetusta nostra membr. F. post στόμα non distingui orationem, sed continuo tenore sic scribi, καὶ κατὰ στόμα ἔνταῦθα τριήκοντα νέας αἰρέουσι, eodem modo editum velim, videndumque puto ne sic satis commoda integraque haberi possit oratio in eadem fere, quam dixi, sententiam: et ibi tunc triginta a fronte naves ceperunt barbarorum. Κατὰ στόμα, ex adverso, a fronte. Polyb. II. 27, 8. οὓς μὲν γὰρ ἤδεσαν ἐπομένους αὐτοῖς, οὓς δὲ κατὰ τὸ στόμα προσεδόκων ἀπαντήσιν. Idem lib. XXXI. 26, 10. nostrae edit. (Excerpt. Legat. cxv.) αὐτὸς ἐβιάζετο κατὰ στόμα πρὸς τὴν ἀνάβασιν: cui opponitur κατὰ νότον τοῖς πολεμίοις ἐπιφαίνεσθαι: sic enim ibidem, κατὰ νότου, pro vitioso κατανοεῖν τοῦ legendum, in Adnotationibus docui. In pugnis navalibus plerumque a latere primum adgrediebantur naves hostiles, διέκπλουν facientes, et remos conantes detergere; tum frequenter puppin hostilis navis rostro petebant: nunc hi a fronte facto impetu, rostris suarum na-

vium in hostiles iuxta proram impactis, illas ceperunt. Si quis certius quidpiam obtulerit, lubens ego accipiam. S.]

8-10. πρώτος δὲ Ἑλλήνων - - - Λυκομήδης Αἰσχρέου) *Lycomedes* hunc etiam honorem contribuit *Plutarch.* in *Themist.* p. 119. F. [at ibi de pugna ad Salaminem agit *Plutarch.*] qui aliunde hausit ista, quaeque tradit de Atheniensibus Aminia et Sosicle, Xerxis fratrem Ariamenem, in suam navem insilientem, in mare praecipitantibus: eorum alterum *Scholiasta* quoque memorat *Aristidis* in *Ed.* ubi in *Panathen.* T. I. p. 244. navale praelium auspicati πρώτοι dicuntur Athenienses; Σωκλῆς, inquit, πρώτος, Ἀθηναῖος, ἐνέβαλε Περσικῇ νηϊ, καὶ ἐνεπαύη ὁ ἔμβολος: hic *Socles*; apud *Plutarch.* scribitur Σωτικλῆς. Corinthius contra *Sosicles* *Herodoto* V. 92. *Socles* dicitur, ut *Plutarcho* T. II. pag. 860, F. sic in duobus *Herodoti* Codicibus: vid. huius *Ed.* p. 418. [lib. V. c. 92.] Ceterum patri *Lycomedis* nomen datur in *Edd.* *Herodoti* Αἰσχρέου: in *Med. Cod.* Αἰσχροῦ. Sic in omnibus si forte *Codd.* scriberetur, omnibus Codicibus usus esset *Atticus* anteponendus: Attica fuerunt nomina Χαιρέας, Δημέας, Ταυρέας, Αἰσχροῦ. VALCK.

9 seq. Λυκομήδης Αἰσχρ.) *Plutarchum* *Themist.* p. 119. F. si audimus, *Lycomedes* navali ad Salaminem praelio primus hostilem navem intercepit, et captae παράσημα *Apolini* consecravit. Sed non audio. Patris-ne eius nomen Αἰσχροῦ fuerit, an Αἰσχροῦ, ex dialecto bene *Valckenarius* decernit. WESS.

11. ἑτεραλκείως ἀγωνιζομένους) Libro IX. c. 102. ἑτεραλκεία μάχην dixit, ut *Homerus* μάχης ἑτεραλκεία νίκη. Quando victis virtus redibat in praecordia, tum, qui se putabant victores, νίκην reportasse dicuntur ἑτεραλκεία. Veteres sequuntur in hac voce *Sophistae*; praeter alios *Aelianus* apud *Suidam* in Ἀρτιμώρητος. *Aeliani* verba, quae illic leguntur, ni fallor, in libro περὶ Προνοίας illa praecesserant proxima, quae sine auctoris nomine prostant apud *Suid.* in voc. Ἀπωλεντων. Ex eodem opere *Aeliani* perduto, praeter nota iam omnibus, fragmenta leguntur apud *Suid.* plurima; ex. gr. in Ἀλώμενος, ὁ δὲ Θεοσύλης etc. Porti turpis error corrigi debuerat a *Küstero*, scribique Θεοσύλης, non *Theosylas*, sed sacrilegus; qui sic dicitur *Aeliano* bis in *Var. Hist.* et apud *Suidam* in Ἀνόστους: ὁ δὲ τοῦ Θεοσύλης ἀπέκτεινε. VALCK.

CAP. XII. 3 seq. οἱ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια) Πίνακας τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν dixit *Homer. Od. M'. 67.* Homero recentiores *fractae navis tabulas*, τὰς σανίδας vocant et ναυάγια. Res naufragio demersas minus cogitate *H. Stephanus interpretatur Vallae naufragia*; in summis undis *natantes tabulas* et eiectas ἐς τὰς Ἀφείτας, sic vocantis more Latinorum Poëtarum. Cum Herodoteis comparanda sunt *Aeschylea* in *Pers. vs. 421.*, ubi θάλασσα dicitur *Ναυαγίων πλήθουσα καὶ φόνου βροτῶν*: in eiusdem *Agamemn. vs. 668.* pingitur ἀνθοῦν πέλαγος Αἰγαῖον νεκροῖς Ἀνδρῶν Ἀχαιῶν, ναυτικῶν τ' ἐρειπίων, et *navium fragmentis*, ut recte *Stanlei*. Neutiquam absurdi sunt *Choerili* versus apud *Athen. XI. p. 464. B.* (χερσὶν ὄλβον ἔχω) κύλικος τρύφος ἀμφὶς ἑαγός, Ἀνδρῶν δαιτυμόνων ναυάγιον, (τὰ τῆς μέθης ναυάγια dixit *Clem. Alex. Paed. II. pag. 179, 29.*) οἷά τε πολλὰ Πνεῦμα Διωνύσοιο πρὸς ὕβριος ἔκβαλεν ἀκτᾶς. Postrema sic restituit *G. Canter. Nov. Lect. IV. cap. 5.* locum illustrat *B. Martin. Vet. Lect. III. c. 2.* Neuter ulcus attigit primi versus; quod sic persanari putabam, si legeretur, Χερσὶν ἔχων κολοβοῦ κύλικος τρύφος: apud eundem legitur *Athen. VII. pag. 230. F.* πίνειν ἐκ κερამέων κολοβῶν: alibi, κύπελλον ὧτα συντεθλασμένον. Venustissimus est *Virgili* versus: *Et gravis attrita pendebat cantharus ansa.* VALCK.

4. ἐξέφορέοντο) Dialectus id ratum habet. Διαφορέεσθαι, προτφορέειν, ἐσφορέεσθαι, et eius modi alia, saepe tractavimus. Ceterum τὰς Ἀφετάς, ad *Stephani Byz.*, cui ὄξυτονεῖται, morem, hoc loco et deinceps *Arch. exemplar*; non item antea. At levius istud, et saepe arbitrarium. Ἐς οἷα κακὰ [lin. 8.] luce ex *Valckenarii* ad *Phoeniss. vs. 1633.* observatis adspergi possunt. WESS.

CAP. XIII. 4 seq. τὸ τέλος σφι ἐγένετο ἄχαρι) Sine gravi causa *Longinum ἄχαρι*, quasi τηλικούτου πάθους ἀνοίκειον, perstringere, *T. Faber* crebris sese exemplis ostensurum *Dionysio* illi adscripserat: ubi fecerit, an neglexerit, ignoro. Explorata tamen res. Ἀχαρις Nostro omne molestum et valde acerbum. [triste et funestum.] Talis ἄχαρις συμφορὴ λυπεῦσα, *VII. 290.* et καὶ πιστότητα ἐνέδωκαν, ἄχαρι δὲ οὐδὲν, *ibid. c. 52.*, aliaque, abs *Rever. Pet. Horreo Obs. ad Herodot. c. 9.* congesta. WESS. — Lenissima voce quam dira possit ab Ionico more loquentibus calamitas designari, proxima declarant. ἄχαρι sic saepius adhibetur *Herodoto*,

lib. I. c. 38. et 108. II. 141.; hinc *Arriano*, aliisque: vid. *Diogen. Laërt.* I. 54. *Phalar.* Epist. 89. Filiae cum patre concubitus ἄχαρι καὶ ἄθεσμον ἔργον dicitur *Antonin. Liber.* cap. 34. ἄχαρις συμφορῇ παιδοκτόνος est in *Herod.* VII. 190. Miror adeo cur hoc in loco τὸ τέλος ἄχαρι, ut τηλικούτου πάθους ἀνοίκειον notaverit *Longinus.* π. ΤΨ. XLIII. pag. 222. Non nescio, *Longinum* veterum vocabulis, quae potissimum spectat, sua saepe quaedam addidisse ad explendam sententiam; sed illic scribere non potuit, τοὺς περὶ τὸ ναυάγιον δραστ. vel ἀρρασσομένους ἐξεδέχετο τέλος ἄχαρι: cui satis erat notasse τὸ τέλος ἄχαρι. *Longini* observatis saepe sunt interiecta hominum otiosorum emblemata: de hoc loco videbimus quid sentiat *Eruditiss. Toupius*, cuius elegantissimi Critici *Longinum* et reliquas in *Suidam* Emendationes cupide exspectamus. VALCK. — Ἐκβρασσομένους edidit *Toup.* nulla ad h. l. adiecta adnotatione. S.

8 seq. ἐποίετό τε πᾶν ὑπὸ θεοῦ, ὅπως etc.) Hinc *Diodori* XI. 13. ὥστε δοκεῖν τὸ θεῖον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἵνα τοῦ etc. Ex *Arch.* enotatum τὸ περιεῖν stare non potest, quippe legitimi corruptela. [conf. *Valck.* Adnot. ad VIII. 5, 5.] Κοῖλα τῆς Εὐβοίης [lin. 6. et 10.] *Coela* potius, quam *cava*, *Livii* exemplo dedi: Est, inquit lib. XXXI. 41. sinus *Euhoicus*, quem *Coela* vocant, suspectus nautis, ubi *Dukerus* praeclare, et *Valckenarius* lib. VI. 100. WESS.

8. ἐποίετό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ) Oblatum a *Codd.* recipe-rem ἐποίετό τε τὸ πᾶν ὑπὸ θεοῦ: nam, qua sede posuit *Groni* articulum, non magis requiro, quam in istis lib. I. cap. 34. ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη Κροῖτον, similibusque. *Herodoti* hoc in loco sententiam expressit imitando *Diodor. Siculus*, tempestatem, quae Persarum naves fregit, providae quoque Dei, Graecis faventis, curae contribuens, lib. XI. c. 13. init. ὥστε δοκεῖν τὸ θεῖον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἵνα, τοῦ πλήθους τῶν βαρβαρικῶν νεῶν ταπεινωθέντος, ἀντίπαλος ἡ τῶν Ἑλλήνων δύναμις γένηται, καὶ πρὸς τὰς ναυμαχίας ἀξιόχρεως. Fecit id omne Deus iuxta *Herod.* ὅπως ἂν ἐξισωθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικόν. Eleganter, ut solet, *Isocr.* ad *Philipp.* p. 90. v. πόλεις dixit ὠμαλισμένας ὑπὸ τῶν συμφορῶν: et collidendo ἐπανισοῦν τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀλλήλους, *Thucyd.* [VIII. 57.] pag. 539, 98. Quam hic dat *Herod.* rationem, noverat *Atticis* potius ingeniis placitum, quam si su-

perbiam dixisset Persicam ab arrogantiae humanae vindice sic castigatam depressamque; alias saepe memorans ultorem superbiorum Deum. Frequenter Noster ἀνθρώπινά μου δοκεῖ ἀμαρτεῖν. VALCK.

CAP. XIV. 2. ἀτρέμας τε εἶχον) Sive hoc ~~gen~~ aliorum ἀτρέμα adsciscatur, sententia eadem: malui priatinum, quod plerumque semper in his libris, uti ~~mox~~ cap. 16. et V. 19. etc. Conf. Ezech. Spanhem. ad Nub. Aristoph. vs. 260. Restituto autem ἐπεβώθειον [lin. 4.] ob dicta c. 1. nemo non favebit. WESS.

Ibid. ἀτρέμα τε εἶχον) Ex uno Codice non mutassem ante vulgatum: semel versu coactus ἔχ' ἀτρέμα scripsit Homer. quod tamen Aristophani aequae ac alterum ἔχ' ἀτρέμας usurpatur, aliisque. VALCK.

9. τὴν αὐτὴν ὥρην) Laurentii observata eadem hora valde L. Allatio, ὥρης pro diei XII. parte usum priscis vindicanti, succurreret, si Latina sine impedimento procederent. At quae eadem illa hora? Utique illud tempus, quo Atticae naves auxiliatum accesserunt, nunciusque perditarum Persicarum. Non negabo, Graecis Herodoti aevo diei in XII. partes descriptionem in notitia fuisse: liquidum illud ex lib. II. 109. Τὴν tamen ὥρην et τὴν αὐτὴν ὥρην de stato aut eodem tempore usurpat lib. II. 2. VII. 19. Vise et Is. Casaubonum in Athen. I. 1. p. 3. WESS. — Vide Animadv. in Athen. T. I. p. 18. nuperae editionis. Equidem cum Larchero φυλάττοντες τὴν αὐτὴν ὥρην de eodem diei tempore, quae pridie, accipiendum putavi, respici nempae cap. 9, 6. ubi δείλην ὅλιν γινομένην τῆς ἡμέρας φυλάττοντες. S.

CAP. XV. 1. δεινόν τι ποιησάμενοι) Lenissima mihi vera videtur doctissimi G. Koenii correctio legentis δεινόν τε ποιησάμενοι. Hoc poscere videtur sequens καὶ, alterum autem respuere ratio locutionis, e qua alibi etiam τὶ sustuli, facile natum e litera vicina. VALCK. — Valckenaria obsecutus Borheck δεινόν τε edidit. Et sic quidem edd. et mssti V. 42, 7. δεινόν τε πειεύμενος καὶ etc. At nec τε particula utique h. l. desiderabatur, et τὶ libri omnes agnoscunt, sicut V. 33, 9. et 87, 10. S.

2. οὕτω σφι ὀλίγας λυμαίνεσθαι) Nihil ad nexum proderit, hoc, an οὕτω σφίεας, probetur. Λυμαίνεσθαι utroque strui modo, Gronov. ad lib. III. 16. et Alberti in Act. Apost.

viii, 3. ostenderunt. Id vero dubito, sit-ne vulgato [*lin. 6.*] τὰς αὐτὰς ταύτας ἡμέρας τὰς τε ναυμαχίας Codicis Arch. posterius. Negabit Scriptor, quippe lib. VII. 151. Ἀργεῖους δὲ, τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον πέμψαντας καὶ τούτους etc. consimilem in modum. WESS. — Peropportunum inprimis illud est τὰς τε ναυμ. quod ex Arch. laudatur, de quo in Var. Lect. monere neglexeram. Nunc ipsam illam τε particulam in contextum receptam velim, ut sit τὰς τε ναυμαχίας - - καὶ τὰς πεζομαχίας. S.

7 seqq. ἦν δὲ πᾶς ὁ ἄγων etc.) Studium Graecorum in Euripi et Thermopylarum angustiis defendendis, et contrariam Persarum contentionem hinc Diodorus XI. 13. mutuatus est. WESS.

CAP. XVI. 8 seq. αὐτὸς ὑπ' ἐωυτοῦ ἔπιπτε etc.) Angustias enim Themistocles (inter Euboeam continentemque terram) quaesiverat, ne multitudo navium circumiretur, quae neque illic explicari potuit: Corn. Nepos in Them. VALCK.

9. περιπιπτουσίων περὶ ἀλλήλας) Qui praepositionem insuper habuit Arch. scriba, ἀλλήλαις fortasse, non inmemor similium (quorum data quaedam lib. I. 108.) in Musis, maluit. Sed recte, ab ipso neglecta vox, in talibus adest. Exempla, si desiderentur, ex Abreschii Dil. Thucyd. lib. VI, 33. sumi possunt. WESS. — ἀλλήλαις Reiskius legendum censuerat. S.

CAP. XVII. 1 seqq. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ etc.) Ad haec comparandus est Diodor. Siculus XI. cap. 13., iuxta quem ἀριστεῦσαι ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ναυμαχίαις φασὶ παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησιν Ἀθηναίους, παρὰ δὲ τοῖς βαρβάροις Σιδωνίους. In carmine Pindarus deperdito celebraverat τὸ καλὸν Ἀρτεμίσιον, ὅθι παῖδες Ἀθηναίων ἐβάλοντο φαιεννὰν κρηπὶδ' ἐλευθερίας. Excitat ista Plutarch. T. II. p. 552. B. et alibi plus semel. Themistocles Aristidis T. III. pag. 310. ad Artemisium δυοῖν ναυμαχίαν δύο ἴσθησι τρέπαια, - - - ὥς φησι Πίνδαρος, κρηπίδα τῆς ἐλευθερίας τοῖς Ἕλλησι βαλόμενος. VALCK.

5. Κλεινὸς ὁ Ἀλκιβιάδῃ) Cliniam Plutarchus princ. Vitae Alcibiad. ἰδιοστόλῳ τριῆρει ad Artemisium magna laude depugnasse itidem prodidit, et patrem quidem nobilissimi Alcibiadis, professione non absurda. Congruit temporum ratio. Supremum diem Alcibiades obiit Olymp. xciv, 1. apud Diodorum XIV. 10., annos circiter quadraginta na-

tus, teste *Corn. Nepote* in *Alcib.* c. 10. Vidit ergo primam lucem sub auspicia *Olymp.* LXXXIII., patre sexagenario maiore. Fac eum, quando ad *Artemisium* rem optime gerebat *Olymp.* LXXV., annos habuisse triginta aut paullo pauciores; consequens erit, hunc ut filium post triginta et quinque annos genuerit. *Clinias* pugnando ad *Coroneam* occubuit haud multo post; relictusque adeo orbus est *Alcibiades*, κατελείφθη ὀρφανός, in *Isocrat.* Or. de *Bigis* p. 352. Quod ibidem autem paternus eius proavus, πρόπαππος, *Alcibiades* perhibetur. *Cliniae* pater, id veritati pugnat. Πάππος erat πρὸς πατρός, sicuti docte *Henr. Valesius* Emend. lib. IV. c. 1., cui iunge notata *Io. Taylorio* ad *Demosth.* *Midian.* p. 191. [in *Reiskii* Appar. T. I. pag. 623 seq.] *WESS.*

Ibid. Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδew) *Alcibiadis*, qui cum ceteris *Pisistratidas* eiecerat ex *Attica*, filius *Clinias*; pater *Alcibiadis* vitiis et virtutibus suis maxime nobilitati; huius, inquam, pater, illius iuxta *Herodotum* filius, Κλεινίας, ἰδιοστόλῳ τμήρει περὶ Ἀρτεμίσιον ἐνδόξως ἐναυμάχησεν: ut scribit *Plutarch.* initio *Alcib.* T. I. pag. 191. Concinnunt ista *Herodoteis*. *Alcibiades* antiquior, eiectus ostracismo, (vid. *Andoc.* p. 33. et *Markland.* ad *Lys.* pag. 291, 3. Ἀλκιβιάδου τοῦ πάλαι scripserat, opinor, *Plato* in *Euthyd.* p. 275. A.) dum *Io. Meursio* videbatur nobilissimi *Alcibiadis* non avus, sed proavus, in hoc etiam haesit *Herodoti* loco, *Att. Lect.* lib. VI. c. 12. Verum nimis saepe vir literatissimus festinans, quae ad genus ex utroque parente pertinebant *Alcibiadis*, omnia miscuit. *Meursii* correxit errores ea de re agens accuratius *H. Valesius* Em. IV. c. 1. ubi quaedam aliter scripta leguntur, quam ex eius collectaneis erant publicata in *Notas Mauss.* ad *Harp.* p. 214, 215. *Valesii* sententiam *Dukerus* adprobat ad *Thucyd.* VIII. c. 6. Supersunt etiam in hac parte veteris historiae difficultates non paucae, quarum unam alteramve conabor e medio remove. Quae supra posui de *Clinia* *Herodoteo*, haec sequuntur apud *Plutarchum* proxima: ὕστερον δὲ Βοιωτοῖς μαχόμενος περὶ Κορωνείαν ἀπέθανε. *Platonis* *Socrates* (T. III. p. 112. c.) ad *Alcibiadem*, ἐν Κορωνείᾳ - - καὶ ὁ σὸς πατὴρ Κλεινίας ἐτελεύτησεν. Hinc *Isocratem* feliciter emendavit *Ti. Hemsterhusius*; amico *Wesselingius* adstipulatur ad *Hieroclis* *Synecd.* pag. 644.

et ad *Diodor.* T. I. p. 482. T. II. p. 44. Sua in ordinem digerenti venit idem in mentem *Valesio*; qui, ad *Harp.* pag. 215. *Isocratem* citans, eundem illum tantum respicere potuit *Isocratis* locum. Hoc itaque certum est, in praelio ad Coroneam, quo Tolmides ipse cecidit imperator, mortuum Cliniam: vellem nunc alicunde constaret, mortuum illuc Cliniam relicto filiolo Alcibiade, tres saltem quatuorve annos nato. Atheniensibus luctuosum accidit illud praelium *multis annis ante bellum Peloponnesiacum*, ut vere scribit *Dukerus* ad *Thucyd.* I. 113. Belli autem Peloponnesiaci anno demum XII. aequalem suum Alcibiadem in scenam historicam prima vice producit *Thucyd.* lib. V. c. 43., cui tum fuisse dicitur vir iuvenis Ἀλκιβιάδης ὁ Κλείνου, ἀνὴρ ἡλικία ἔτι τότε ὦν νέος. *Eduardo Simsono*, ad A. M. 3562., hoc circiter anno (Ol. 84, 2.) natus videtur Alcibiades. Iam ante Clinias illuc abierat; nam clades Atheniensium ad Coroneam evenerat Ol. 83, 2. Sed fallitur, ut puto, *Simsonus*; quodque retulit is in A. M. 3571., Alcibiadis ad Periclem dictum, id iuveni potius congruit annos quindecim, quam puero novem annos nato. Sic triginta circiter annos natus prodiret in publicum apud *Thucyd.* V. 43., neque ante id aetatis licebat Athenis δημηγορεῖν. Sic potuit a patre Clinia relinqui vel triennis puer vel quadriennis; sed a patre mediam aetatem dudum praetergresso: nam hic *Herodoto* narrata evenerunt duobus et triginta annis ante mortem Cliniae. Puer autem, in tutoris sui Perichlis domo educatus, paedagogum Thracem quemdam habuit Zopyrum, antequam a Gorgia iuvenis aliisque erudiretur. Praeceptorem puer habuisse fertur Σώφρων, patrem oratoris Antiphontis; quem inimicissimum Alcibiadi fuisse constat ex orationis fragm. apud *Athen.* XII. p. 525. A. De Sophilo praeceptore vid. illius vitae Scriptor in *Plutarchi* T. II, p. 832. B. *Philostratus* in *Antiph.* p. 498. Σώφρων καὶ τὸν τοῦ Κλείνου ἐπαίδευσε: sic saepius ad Artemisium praecipue nobilitati filius dicitur Alcibiades: materno non minus genere (de quo *Palmer.* egit in *Exercit.* p. 632, 33.) superbum saepenumero ludit Socrates, et in *Platonis* T. II. p. 105. A. ἐγὼ, αἶτ, δὴ σαί γε ἐρῶ, ᾧ φίλε παῖ Κλείνου καὶ Δεινομάχης. De hoc clarissimo isthac aetate iuvene centena nobis antiqui Scriptores commemorant, et ne illud qui-

dem adnotare neglexerunt, infanti puero nutricem fuisse *Lacaenam*. Ad huius mentionem *Thucydiden* scripsisse recordor VIII. c. 6., *Endii*, *Alcibiadae Laconis filii*, *Atheniensem* istius temporis *Alcibiaden* πατρικὸν ἐς τὰ μάλιστα fuisse ξένον· ὅθεν, addit, καὶ τοῦνομα Λακωνικὸν ἢ οἰκία αὐτῶν κατὰ τὴν ξενίαν ἔσχεν. Hoc quidem, more satis usitato, quo liberis hospitum vel amicorum indebant nomina: hinc *Timonis* adulator *Lucianei* p. 168., τὸν υἱὸν ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι Τίμωνι ὠνόμακα. *Scholiasten Thucyd.* ad l. c. erroris insimulant *Io. Meurs.* Att. Lect. p. 355. et *Duker.* Haec auferantur ex isto Scholio, ὃς ἦν πατήρ τοῦ Ἐνδίου: pertinent enim ad vicina; nihil erit adeo in reliquis rite acceptis, quod reprehendi mereatur. Hoc tamen modo, me iudice, rectius scripsisset interpretes minime contemnendus: Ἀλκιβιάδης Λακωνικὸν ἦν ὄνομα· Κλεινίας δὲ Ἀθηναῖος, Λακεδαιμονίῳ Ἀλκιβιάδῃ ξένος γενόμενος, τὸ ὄνομα τῷ ἰδίῳ παιδί ἔθετο: sic in medio relinqueretur, quis *Clinias* primus amici *Laconicum* nomen filio indidisset; qui, forsitan isto tempore iam ignotus, nunc certe designari nequit. In isthac *Attica* familia potuerunt ante *Cliniam* hic *Herodoto* laudatum plures fuisse *Cliniae*, plures etiam *Alcibiadae*, fortasse ne in istius quidem aevi monumentis commemorati. *Herodoti* *Cliniam* primum filio *Laconicum* imposuisse nomen plerique crediderunt; sed quo tandem argumento moti? Privatim amici fuerunt et ξένοι *Clinias* *Atheniensis* et *Spartiatia* quidam *Alcibiadas*; sed *Alcibiadae Attici* maiores publicitus *Lacedaemoniorum* iam fuisse videntur πρόξενοι: ista permisceri non debuerant, quae sunt utique diversissima. *Atheniensi* *Alcibiadi* a maioribus tradita cum *Alcibiadae Spartani* posteris colebatur amicitia, *Thucyd.* VIII. 6. sed *Lacedaemoniorum* non erat is πρόξενος: hunc honorem studuit ille recuperare, cuius onere illius se iam avus abdicaverat: vid. *Thucyd.* V. 43., et cap. 89. ubi *Alcibiades* in oratione ad *Lacedaemonios*, τῶν ἡμῶν, inquit, προγόνων τὴν προξενίαν ὑμῶν -- ἀπειπόντων, αὐτὸς ἐγὼ πάλιν ἀναλαμβάνων ἐπεράπτειον ὑμῶς. VALCK.

CAP. XVIII. 6. δρησμὸν δὴ ἐβούλεον) Vide superius c. 4. Accusat asperitatem vocabuli δρησμοῦ *Plutarchus*, quod de fuga consuluisse *Graecos* *Noster* dicat. At nimis severus est *Aristarchus*. Atque etiam illud non tulerit, credo, quod rex

regum censet aufugiendum de Troia: non enim, ut opinor, mollius est, Φεύγωμεν Iliad. B'. 140., quam δρησµὸν βουλευέσθαι. Sic Camerarius ex vero. Aristides T. II. p. 191. τῶν ἐν ταῖς ναυσὶ κατὰ κράτος ἤδη Φευγόντων εἰς τὸ εἶσω τῆς Ἑλλάδος, de his; neque Polyaeus mollius. WESS.

CAP. XIX. 3. ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ) Hoc reduxi. Vise clar. Valckenarium ad lib. III. 115. WESS. — At I. 58, 7. scribitur ἐθνεὺν βαρβάρων consentientibus libris, et mox *ibid.* iterum ἔθνος βάρβαρον: iterumque βαρβάρου ἔθνεος, I. 60, 12. ubi βαρβαρικοῦ haud dubie ex scholio praeferunt libri nonnulli. Vide ibi *Var. Lect.* Similiterque III. 115, 9. videndum, ne verum sit βάρβαρον, quod habet Arch. *Vind.* et *Eustath.* pro eo quod est in aliis βαρβαρικόν. S.

5. ταύτῃ συλλέξας) Mutata punctione haec, postulante Arch. et Valla, aptavi: id Pavius fieri oportere perspexerat; nec, credo, reprobaverit quisquam. [conf. *Var. Lect.*] Deinceps [lin. 10.] προβάτων τῶν Εὐβοϊκῶν, an Εὐβοϊκῶν, exaretur, arbitrium erit: in membranis eadem dissensio lib. III. 89. et VII. 192. WESS.

[13. πῦρ ἀνακαίειν) Ut ignem accenderent: an, quo signum (nescio quod) darent? an, quo coenam pararent ex pecoribus quibus mox essent potituri? Hoc quidem ex l. 15. intelligi videtur, ubi αὐτίκα πῦρ ἀνακαυσάμενοι ἐτράποντο πρὸς τὰ πρόβατα. Scilicet credibile est, classem Graecorum cibariis non nimis largiter fuisse instructam, et Euboeenses praesertim pecora in cibum eis supeditasse, adeoque etiam nunc, nescientes discessum parare Graecos, pecora ad mare abegisse quibus illi uterentur. S.]

CAP. XX. [1 seqq. Οἱ γὰρ Εὐβοῖες παραχρησάμενοι etc.) Toti huic Capiti commodior futurus fuisse locus videtur proxime post caput quartum. S.]

2. τὸν Βάκιδος χρησµὸν) Vaticinus iste de Persica expeditione cecinerat, *Pausan.* X. 14.; ex illo carmine haec duxerat portio. Idem c. 12. ἐκ Βοιωτίας Βάκιν adpellat, sicuti et *Cicero Divinat.* lib. I. c. 18. Duos Bacides *Clemens Alex. Ström.* I. p. 398., Arcadem et Boeotium, memoravit; tertium Atheniensem alii addunt: super qua re sollicita exstat opera *Nic. Loënsis Epiphyllid.* IX. 11. interpretumque *Aeliani Var.* XII. 35. WESS.

3. οὔτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδέν) οὔτε τι, a Gronovio iure laudatum, sed infelicitè defensum, in sua iterum sede statui. Sic lib. IV. 19. οὔτε τι σπείρουσι οὐδέν, οὔτε ἀροῦντες. WESS. — Gronovius, postquam, neglectà codicis Med. scripturà, cum Aldo et aliis οὐτ' ἐξεκομίσαντο οὐδέν edidisset, in Notis dein istud οὔτε τι commendans monuerat, ut οἶόν τι et πολλόν τι, sic etiam οὐδέν τι suaviter dici. Debuerat potius monere, οὐδέν τι paullo esse significantius quam nudum οὐδέν, respondereque Latinorum nihil quidquam. S.

Ibid. οὔτ' ἐξεκομίσαντο οὐδέν) Dum Clar. Iac. Gronovius paulo consideratius Herodoti tractabat Uraniam et Calliopen, aestus amoris iam defervescebat, quo ante ferebatur in Florentinas suas membranas paene iuvenili. Nemo mirabitur, nobis saepe displicuisse vehementius illud amatoris studium, nostratem L. Bos, exemplar modestiae, viros etiam primarios Salmasium, Is. Vossium, Ez. Spanhemium, aliosque, qui Musas contrectaverant, velut ἀντραστὰς repellentis asperrime. Neutrum decet Musarum sacerdotem. Sed ut illud persequar, cuius occasione haec scripsi, in Notis vir Clar. proponit lectionem Mediceam: οὔτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδέν, et lectori commendat ut *perquam suavem*: illa mihi quoque placet, et, si licet de vicinis duas demere literas, haec equidem censerem esse a manu Herodoti: οὔτε τι ἐξεκομίσαντο, οὐδέν τε προσάξαντο: recte Valla, neque exportaverant quicquam neque importaverant: illud, οὔτε - - - οὐδέν τε, obvium apud quosvis, simillima firment Herodoti in Ed. Gron. p. 382, 5. 395, 34. 468, 2. 509, 10. 529, 10. [VII. 8, 6. 37, 8 seq. VIII. 26, 13. IX. 1, 5 seq. 50, 6. seq.] Minuta talia Livium tractans enotare non dedignatus est Clar. Iacobi Pater. [Io. Frid. Gronovius] Ponam hic magni viri verba quaedam, quae leguntur in Livii Drakenb. T. IV. p. 421. b. [ad lib. XXX. c. 10.] Nimis credulus fuit (Rhenanus) uni libro, et, quaecunque aliter atque in vulgatis illic essent, Livii esse, nihil librarii putavit. Ingenuam tamen laudo confessionem Editoris Herodoti in p. 201, 17. Fere nimio studio in Mediceas membranas abductus dici queo. Qui Codicem antiquum supra modum mirantur, horumque sacrorum ἀμνητοῖς se iure praebeant, et immerentes alios ridendos, hoc semel sibi dictum putent. VALCK, — Ista in Gronovium animadversio, quam ille

quidem longe etiam severiorem multis modis commeritus est, non huius tamen maxime erat loci. Neque vero correctione a doctiss. *Valck.* proposita indigebat scriptura illa a *Gron.* commendata, meritoque a *Wesselingio* recepta. *S.*

Ibid. οὔτε προσάξαντο) Ut sibilante littera auctius procederet hoc verbum, nulla erat necessitas. Repete ad lib. V. 34. adposita. *WESS.* — Nempe προσάξαντο ex eodem cod. *Med.* imperite commendaverat *Gron.* Commode ad h. l. *Reiskius* adnotavit: „Ἐξεκομίσαντο, deportarunt in locum tutum extra insulam; [quod aliàs est ὑπεκθέσθαι, ut cap. 4, 9.] προσάξαντο, rure in urbes compulerant.“ *S.*

7. βαρβαρόφωνον) Ex *Vallae* Latinis βαρβαρόφωνος erit, quae non iniusta *Pavii* *Reiskii*que divinatio. [Vide vero *Var. Lect.* et memineris eandem structuram cum verbis οἶδα, ὁράω, et similibus, locum habere.] Putes porro cum *Stanleio*, *Bacidis* versum in *Pers.* vs. 72. *Aeschylum* aemulari, quando πολύγομφον ἔδισμα ζυγὸν ἀμφιβαλὼν αὐχένι πόντου tragice de ponte in Hellesponti angustiis, intenso funibus ex byblos lib. VII. 36. Itaque βύβλιον cur vir *Celeb.* exprimi volderit, non perspicio. Credo ex *Medic.*, etsi de eo silentium, huc ob *Ask.* consensum migrasse. Pristinum longe praestantius. *WESS.*

[11. συμφορῇ χεῖσθαι πρὸς τὰ μέγιστα) Insolentior dictio πρὸς τὰ μέγιστα: quae idem, puto, valet ac ἐς τὰ μέγιστα *VIII.* 144, 14. *S.*]

CAP. XXI. 5. εἰ παλήσειε ὁ γαυτικός στρατός) Scripti editique libri nihil novant; nam Editoris *Genev.* εἰ παλίσειε coniecturae *Porti* debetur, male tamen repraesentatae: coniecerat ille, quamquam haesitans, εἰ παλίσειε, pro integro ἐπαλίσειε, ex ἐφαλίζω, contra aliquem copias congreγο: obtrudi noluit, idque prudenter; neque enim moris id *Herodotei*. Tolerabilius de opinione *D'Orvillii* et *Reiskii* εἰ πελάσειε, si adpropinquaret, videretur; cuius modi lib. IX. 73. ὅπως πελάσειε ἀπικνεόμενος τοῖσι πολεμίοισι: neque abiret longius παλαίσειε *Pavii*, et fortasse *Gronovii*, ob eius Latina; eoque minus, quod diphthongus αι et η in scriptis saepe conmutantur. [*Gronov.* si conflixissent. *Valla*, an classis discessisset. Caeterum αι et η vix umquam a librariis inter se permutata observare memini.] Sed omnibus schedae obstant. Aliud ergo circumspeciamus. Παλήσειε *Hesychius* ex-

ponit διαφθείρειε, quod de clade in belli certamine non illudabile, et hinc, nisi erro, sumtum. Priscos sane παλαίειν ac παλίσιν novisse, Ionesque in primis, vero mihi proximum. Hippocratis sunt ἀποπαλίσιν atque ἐκπαλίσιν in evibratione et concussu vehementiore. Ἀποπαλίσει Erotianus, σαλεύσει καὶ σφάδρα κινήσει. Foësius Oeconom. p. 78. plura. Sive ergo εἰ παλίσσειε de conflictu, seu clade secuta, agitationeve classis maiore accipiat, vocabulo scriptura locoque sententia constabit. WESS.

Ibid. εἰ παλίσσειε ὁ ναυτ. στρατ.) Varias attulit coniecturas Portus verisimilioribus facile locum daturas. Quod hic vulgatur, Lexicographis, credo, praetermissum, παλίσσειε legitur in sua serie apud Hesych. cum interpretamento διαφθείρειε. διαφθαρῆν ab huius loci sententia non esset valde alienum: παλίσσειε quid sit, exspectabimus qui nos doceat. Licebit interea coniecturam proferre: εἴ τι πταίσσειε ὁ ναυτ. στρατὸς literas prope accedit; id est, εἰάν τι περὶ τὴν ναυμαχίαν γένηται πταῖσμα, ut scribit Diodor. I. p. 415. fin. εἰάν ποτε συμβῇ τι πταῖσμά, Demosth. p. 59, 71. εἰ δέ τι πταίσσειε, idem p. 16, 28. Thucyd. p. 327, 79. Forma quidem paulo est insolentior: minime tamen absurdum quod nonnemini venit in mentem: εἴ τι παλίσσειε, si quid eveniret classi: certe talibus uti solebant εὐφημismoῖς, ne belli tristem eventum memorarent. Eurip. Phoen. 251. εἴ τι πείσεται ἐπτάπυργος γὰρ. Xenoph. Κυρ. Παιδ. II. p. 24, 9., εἴ τι πείσονται Μῆδοι. Si naufragio navis perierit, Euripidi dicitur, ἦν τι ναῦς πάθη, Iph. in Taur. 755. Plenius legitur in syngrapha nautica apud Demosth. p. 547, 16., εἰάν δέ τι ἡ ναῦς πάθῃ ἀνήμεστον. VALCK. — Apud Hesychium, ubi Παλίσσειε, διαφθείρειε legitur, videtur utique διαφθαρῆν scriptum oportuisse. Similiter quidem apud eundem: Ἐπάλλησεν (rectius puto Ἐπάλησεν) διεφθάρη: tum Πεπαληκέναι ἐκπεσεῖν: et Πεπαλημέναι, βεβλαμμέναι. Quae nescio an cuncta ad verbum Παλαίω (παλαίω, ion. παλίω, coll. Foës. Oecon. voce Ἐκπαλίω, et Schneider Lexic. crit. voc. Παλαίω) sint referenda. Ut autem id verbum generatim quidem colluctari, conflictari, significat, sic frequentius de graviore lucta et periculoso certamine usurpatur: quemadmodum etiam sequens dictio ἦν τι καταλαμβάνῃ νεώτερον (lin. 9.) in utramlibet quidem partem accipi potest, plerumque vero in tristiore partem usur-

patur. Nec vero diffiteor, videri mihi istud verbum παλή-
στε certiozem etiam nunc lucem requirere. S.

CAP. XXII. 1. νέας τὰς ἄριστα πλωύτας ἐπιλεξά-
μενος) Corrigitur ἀπολεξάμενος, forte ob c. 101. τριή-
κοντα μυριάδας ἀπολεξάμενος τοῦ στρατοῦ, et ἀπολέξαντες τὸ
ἄριστον lib: V. 110. Quae quidem boni commatis; neque
vero pravioris vulgatum. Ἐπιλεξάμενος ἄνδρας δέκα Αἰγινήτων,
lib. VI. 73. ἐπιλεξάμενός τε ἄνδρας τοὺς ἐθέλεις, lib. VII. 10.
Adde Thom. M. in Ἀναλέγομαι. Quae deinceps ex duobus
Codd. exsulant, non illa casu exciderunt, utpote nexa
optime: praeberent profecto, si pluribus abessent, glossa-
toris specimen. WESS. — Verba τὰ Ἴωνες etc. quae co-
dicibus Arch. et Vind. desunt, agnoscit noster cod. F. cum
aliis omnibus: et quoniam in his recurrit verbum ἐπελέ-
ξαντο longe diversa notione, malles utique paulo ante
ἀπολεξάμενος: sed non est hic unus locus apud Nostrum,
ubi idem verbum, paucis interiectis repetitum, diverso
significatu ponitur. Quid autem praetermittendis verbis
nonnullis ansam h. l. dederit, satis adparet, nempe vocab.
γράμματα nonnullis interiectis repetitum; quo factum,
ut oculus librarii a priori γράμματα ad posterius aberrav-
erit. S.

2 seqq. Θεμιστοκλῆς ἐπορεύετο etc.) Callidum prudentis
Imperatoris factum memorant Plutarch. in Them. p. 116.
b. Polyaen. I. 30, 6. aliique: eleganter Aristid. I. p. 314.
ubi meliora sunt in Scholiis scriptis quam in Edd. Sophi-
stica mihi videntur atque absurda, quae Themistocli tri-
buit ex Trogo Iustinus II. c. 12.; neque enim, ut credidit
Orosius II. c. 10., apta fuisset increpatio; sed in isthoc re-
rum discrimine prorsus importuna. Mendax Scriptor Pa-
rallelorum in Plut. T. II. p. 305. d. fratrem nobis fingit
Themistoclis Agesilaum, quem ad Artemisium Graeci mi-
serint speculatorem: eadem paene praebet illinc descri-
pta Stobaeus Gesneri p. 91. Nollem viros eruditissimos his
mendaciis locum in historia dedisse veteri. Ut illi fra-
trem, Agesilaum quoque patrem dat Pausaniae, huius
narrans prodicionem p. 308. b. Stobaei p. 228. adeo puer
in historia, ut ne Thucydiden quidem legerit, citat, qui
nusquam extitit, Chrysermum ἐν δευτέρῳ ἱστορικῶν vel Περσι-
κῶν. VALCK.

3. ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοις γράμματα). Linguae non inutilis concinnari posset index verborum, quibus Scriptor castigatissimus novam quamdam indidit vim significandi: locum illic inveniret etiam Ἐντάμνειν. Lapideis columnis Darius dicitur ἐντάμνων γράμματα, IV. c. 87. Proximū convenit Latinum *insecans*. *Columellae* bis *terve*; sed alia usurpatum structura, verbum *insecandi* bis adhibuerat, ut puto, qui nuper cura Clar. P. Burmanni Sec. prodiit ornator, *Auctor ad Herennium*, III. c. 14., ipsa *pronuntiatione* -- res *inserere* atque *insecare* (*inscribere* satis erat *Ciceroni* de Orat. II. c. 87.) in animis auditorum: hoc ex Codd. reciperem pro *intersecare*: idem IV. c. 49., *tanquam iubatus draco* --- *circumspectans huc et illuc*, si quem reperiat, cui aliquid mali faucibus adflare, --- *dentibus insecare*, lingua adspargere possit: hoc Graecis est ἰὼν ἐγχρίειν et ἐγχρίπτειν: quorum prius *Oleario* aliisque non debuerat esse suspectum. Omisit, ut alia multa, *Stanlei Aeschlyli* fragm. ex *Philoct.* apud *Plutarch.* T. II. p. 1087. F. Οὐ γὰρ δρακῶν ἐνῆκεν, ἀλλ' ἐνέκτισεν etc. aptius alterum illud, *venenum dentibus insecat*. Scribi potuit a Tragico apud *Ciceron.* Tusc. II. c. 9. *Hos ille cuneos fabrica crudeli insecans Perrupit artus*: vulgatum *inserens* nec ad vicina neque respondet *Aeschlyli* grandiloquentiae. Literas lapidibus incidere, vel *insecare*, hic ἐντάμνειν λίθοις γράμματα, alibi dicitur et *Herodoto* ἐγκολάπτειν, I. c. 95, 187. Hoc quibusvis fuit usurpatum, et restitui debet III. *Maccab.* II, 27., στήλην ἀναστήσας ἐνεκόλαψε γραφήν: idem esset ἐς στήλην ἐκόλαψε γραφήν: qua ratione legitur in veteri tabella apud *Gruter.* Inscr. p. cccci. vs. 22. τὸ δὲ δόγμα τόδε κολάψαντας ἐς χαλκῶματα δύο, τὸ μὲν ἐν ἀναβείμεν ἐς τὸ βουλευτήριον: *tabulae aereae*, quibus incidendum erat *piebiscitum*, χαλκῶματα vocantur. VALCK.

6. ἐπὶ τοῦς πατέρας) *Redi* ad lib. VII. 51. *Callidam Themistoclis inscriptionem* iisdem verbis *Polyaenus* I. 30, 6. recitat, parum, quod vir magnus attigit, aberrans; *Plutarch.* Themist. p. 116. B.; *Aristides* T. II. p. 191. etc. Notabile ἐκ τοῦ μέσου ἔζεσθε ex Cod. Ask. [lin. 9. Conf. Var. Lect.] restitutum volui. Scio ἐκ μέσου ὄντας *Dioni Cass.* lib. L. p. 581. *neutrarum esse partium*; sed ἔσσεσθε per hic (nec latuit *H. Stephano*) inconmodum. Contra κατῆσθαι sive ἔζεσθαι ἐκ τοῦ μέσου de illis, qui rei se non miscent, et ex eius medio

quasi otiosi sedent, Herodotea sunt. Inferius c. 73. αἱ λοιπαὶ πόλεις ἐκ τοῦ μέτου ἐκχέατο, et iterum ἐκ τοῦ μέτου κατήμενοι: quibus gemina III. 83. IV. 118. etc. WESS.

6. ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι) Hinc liquet quid sup-
plendum sit aut lectori subaudiendum relinquatur apud
Diodor. Sicul. XIX. c. 41., ubi iussu Antigenis, cuius sub
imperio phalanx erat Macedonum, ut scribit Corn. Nepos in
Eumene c. 7., in Eumenis exercitu eques Macedo, propius
accedens phalanga Macedonicam Antigoni, proclamavit:
ἐπὶ τοὺς πατέρας, ὧ καὶ κεφαλαί, τοὺς μετὰ Φιλίππου καὶ Ἀλε-
ξάνδρου πᾶ ὅλα κατειργασμένους: nempe στρατεύεσθε. In Eume-
nis erant exercitu veterani milites, qui cum Philippo fre-
gerant Graeciae libertatem, quique cum Alexandro Asiam
pervaserant; sic itaque loquuntur velut annis et labori-
bus graves. Sed apud Herod. πατέρες sunt conditores. Iu-
stinus II. 12. Quod facinus agitis? bellum inferre olim con-
ditoribus vestris, nuper etiam vindicibus, cogitis? Eadem
mente supra apud Herodot. VII. c. 150., Argivis fertur
per legatum dixisse Persa: οὕτω ἂν εἴημεν ὑμέτεροι ἀπόγονοι·
οὔτε ἂν ἡμέας οἰκὸς ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους στρατεύεσθαι, οὔτε
ὑμῶν etc. In proximis [lin. 9.] sensum optime H. Steph.
expressit: et vos e medio nobis subducite, ἐκ μέσου ἡμῶν ἔξεσθε:
Herodoteam nobis manum ex uno Codice Clar. Wess. ob-
tulit in Diss. Herod. p. 125. VALCK.

12. ὅπ' ἀνάγκης μέζονος κατέξευχθε) Nihil differt, rem
ubi spectes, Aeschyli Prometh. vs. 108. ἀνάγκης ταῖσδ' ὑπέ-
ξευγμαι τάλας: Sophoclis Philoct. 1022. ἀνάγκη ζυγεῖς ἔπλεις
ἅμ' αὐτοῖς: et Aiac. vs. 123. Aliter paullo Libanius in Basi-
lico p. 104. c. Mox ὥστε ἀπίστασθαι legitimum solum
est. WESS.

CAP. XXIII. 7. ἅμ' ἡλίῳ σκιδναμένῳ) Homereum
ἔσον τ' ἐπικιδναται ἡὼς huic creditur originem, et Aeschyli
Pers. vs. 502. πρὶν σκεδασθῆναι θεοῦ ἀκτῖνας, dedisse. Non in-
frequens talis figura. Σπείρειν ἀκτῖνας Philo Vit. Contempl.
p. 899. F. Spargere lumine terras Latini Poëtae, Lucretius,
Lucanus, aliique, in La Cerdae Comment. ad Virgilii Aen.
IX. 459. Porro ἔπλωε [lin. 8.] rectum satis, nisi ἐπέπλωε
malueris. WESS.

10 seq. τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἰστιάων) Scribendum est
Ἰστιάων: hinc Diodor. XI. c. 13. fin. κατήρην εἰς τὴν Εὐ-
Herodot. T. VI. P. II.

βοιαν μετὰ παντὸς τοῦ στόλου, καὶ τὴν τῶν Ἰστιαίων πόλιν βία χειρωσάμενος etc. vid. ibi Clar. P. Wessel. Non nescio quid scribat Steph. Byz. in Ἰστίαια, Ephorum cives Ἐστιαίους dixisse; sed Herodoto huius capitis initio memoratur ἀνὴρ Ἰστιαεὺς, quod pro Ἰστιεὺς recte posuit Gronov. ex Med., a Gāleo iam oblatum ex Arch. et a Valla, quin et a Plutarcho; cuius in Edd. Herodotea describentis T. II. pag. 867. e. reperitur ἀνὴρ Ἐστιαεὺς: illic Ionica tantum pronuntiatio versa fuit in vulgarem. Hos ex Euboea Histiaeenses, τοὺς Ἰστιαίους, istius aetatis Atticorum more talia contrahentium, Thucydides vocat Ἐστιαίους I. 114. Vbi memorat Euboeam operā Periclis Atheniensibus subiectam Aristides in Pericle T. III. p. 226. hoc exstat Scholion in Cod. Ms. Ἐως καὶ ταύτην) Ὁ Θουκυδίδης, ἐξοικήσαντες Ἰστιαίους (leg. ἐξοικίσαντες Ἰστιαίους,) αὐτοὶ τὴν γῆν ἔσχον· ἡ δὲ ἱστορία πόλεως Εὐβοίας: miramini in his corruptelam subiit Ἰστίαια, πόλις Εὐβοίας. In isthoc egregio clar. P. Burm. Codice msto eadem pag. saltem octo nobis ex Androtione praebet ducum nomina, qui cum Pericle susceperant expeditiones Thucydidi narratas, pleraque aliunde ignota. VALCK.

11. τῆς Ἑλλοπίης μοίρης) Valla sui Codicis pravam, qualis et Arch., lectionem secutus, Ellopiae, qua de uberius Strabo X. p. 683. A., [p. 445. ed. Cas. ubi Ἑλλοπ. leni spiritu, ut apud Steph. Byz. et alios] mentionem praeteriit. Vicinum τῆς Ἰστιαϊήτιδος Ionum est formae, optime hic in membranis custoditum. Non obliviscor γῆς τῆς Ἰστιαϊώτιδος VII. 175., cui, si verum amamus, prorsus idem, quod paludi Maeoti, Μαϊήτιδος titulo lib. I. 104. et IV. 20. notae, usu saepe venit. Par periculum Ἀμπρακινήταις propulsandum lib. IX. 28. WESS.

CAP. XXIV. 7. γῆν ἐπαμνησάμενος) Ex Herodoteo Lexico petita Suidae interpretatio, ἀνακινήσας, traxit Vallam. Ulysses Homeri Od. E'. vs. 482., εὐνὴν ἐπαμήτατο, aggressit sibi cubile, ex foliis nempe: Φύλλων γὰρ ἦν χύσις ἡλιθα πολλή, Ἐν δ' ἄρα μίσσῃ λέκτο, velut in lecto cubuit. Hinc sua apte transtulit Herodotus, Φυλλάδα τε ἐπιβαλὼν καὶ γῆν ἐπαμνησάμενος: et frondes iniecit arboreas terrae superingestae: sic ista putem accipienda. Eustath. in Od. ε'. p. 240, 49. suum citat in Iliada commentarium p. 321, 33., ubi legitur et κόνιν ἐπαμνησάμενος. Super cadaver terram congerere, et

pulverem in cadaver accumulare propriâ locutione dicebatur ἐπαμήσασθαι γῆν, et κόνιν ἐπαμήσασθαι. Pro ἐναμησαμ. scribendum usitato more ἐπαμησάμενοι κόνιν in Schol. ad Soph. Antig. vs. 261. De testudine, ova sua in litore tegente, posuit Plutarch. T. II. p. 982. Β. τὸ λειότατον ἐπαμάται τῆς θινὸς αὐτοῖς καὶ μαλακώτατον. Rarissimâ formâ activâ scripsit Iamblich. de Vit. Pyth. p. 160., γῆς ἐπαμήσαντες τοῖς πεσοῦσι. Formae vim quoque tribuit verbi medii Origenes c. Cels. VI. p. 285., cui veste indutus lugubri dicitur κόνιν ἐπαμώμενος, *pulvere sibi caput adspersens*. Vid. Clar. D'Orvill. in Charit. p. 366. sed in versu Theognid. 427., quem citat, vulgata displicebat Hemsterhusio lectio, melior altera videbatur, γαῖαν ἐφεσάμενον, ad Hesych. T. I. p. 1352. sic dicitur iacere cadaver, *operimento matris obductum*; quibus verbis Cicero de Leg. II. 22., istum adludebat Xenophontis locum, quem tractat vir summus. Sed ad Herodotum forte satis fuisset monuisse, Xerxis factum ad Thermopylas (quod attigit et Polyaen. VII. c. 15, 4.) Spartiatam postea temporis imitatum Agesilaum, qui fidos sibi iussit Σπαρτιάτας νεκροὺς, ἐπαμησαμένους κόνιν, ἀποκρύψαι, ut scribit Polyaen. II. 1, 23. VALCK.

CAP. XXV. 6. ὁρέοντες καὶ τοὺς εἰλωτας) Magna in his Cl. de Pauw molimina. Negat ullos adfuisse Hilotas; negat quatuor Graecorum ad Thermopylas iacuisse millia. Εἰλωτας facit ἰδιώτας, sive cives: scriptum praeterea supra e. 24. olim fuisse, ὑπολιτόμενος τουτέων ὡς τετρακισχιλίους. Proinde post nonnulla τῶν μὲν χίλιοι ἐφαίνοντο νεκροί, Graecorum sunt cadavera; τέσσερες vero χιλιάδες, Persarum. Haec pauca de multis. Ego vero scire maximopere aveo, quinam illi praeter Spartanos et Thespienses ἰδιῶται, cives, si eorum mille tantum fuerint? et quomodo nautae [classarii] ex ἰδιωτῶν corporibus agnoscere Spartanos potuerint? Hilotae, quos adfuisse vidimus VII. 222., habitu cultuque pares ceteris non erant. Hoc amplius, si mille duntaxat Graeci ad Thermopylas ceciderint, quid fiet Epigrammate, in quo contumulatorum χιλιάδες τέτορες VII. 228.? Sed desino; id tantummodo adstruens, ieiunum hoc in strategemate Polyaenum esse lib. VII. 15, 4. WESS.

CAP. XXVI. 2. αὐτόμελοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρχαδίας) Quae primo viderentur adspectu longe dissita, solerter sic com-

paravit eruditiss. A. Heringa, Obs. Crit. p. 156., ut *Arcades* hi fuisse videantur *Caryatae*. Nostro dicuntur βίου τε δεόμενοι, καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἶναι: *victus egentes, et in agendo desiderantes occupari*, prout hic vocem ἐνεργὸς accipendam puto. *Pecuniam numeratam, quam domi habebant*, τὸ ἀργύριον τὸ ἔνδον κείμενον, vocabant et ἀργὸν, id est οὐκ ὄν ἐν ἔργῳ: contra ἐνεργὰ χρήματα erant *quaestuosae foenusque pen-sitantes pecuniae*, monente G. Budaeo Comm. Ling. Gr. p. 271. vid. Salmas. de Trap. Foen. p. 480. Rariori usu apud Demosth. p. 547, 7. ἐδέοντό μου δανεῖσαι χρήματα εἰς τὸν Πόντον Ἀρτέμωνι - καὶ Ἀπολλοδώρῳ, ὅπως ἐνεργοὶ ᾶσιν, ut *negotiantur*, sive ὅπως ἐργάζονται ἐν αὐτοῖς, quae phrasis est in Ev. Matth. xxv, 16. VALCK. — *Arcadas* illos, qui hic memorantur, *transfugas ex Carya Arcadiae oppido advenisse* statuens Heringa, testimonio maxime *Vitruvii* usus erat; qui lib. I. cap. 1. originem *Caryatidum* quae in architectura vocantur expositurus, *Carya*, ait, *civitas Peloponnesi*, cum *Persis* hostibus contra *Graeciam* consensit; etc. *Vitruvii* verba iam olim *Holstenius* in Notis ad Steph. Byz. voc. Κάρυα adposuerat. Quod autem duo Peloponnesi oppida fuisse statuunt docti viri, quorum utrique Κάρυα vel Κάρυαι nomen; rectius fortasse dicturi erant, unum idemque oppidum olim, quo tempore *Graeciam* *Xerxes* invasit, *Arcadiae* fuisse contributum, deinde vero *Laconicae* factum ditionis. S.

5. τὰ ποίεοιεν) Aequè bonum τί ποίεοιεν. Verissimum εἰρωτέων, [lin. 6.] unde ἀγγέλω εἰρωτέοντι IV. 145. aliaque. Malui quoque [lin. 7.] ἄγοιεν Ὀλύμπια, ut ἄγειν Ἀπατούρεια: denique θεωρέοιεν, praecuntibus manu exaratis exemplaribus. Maxime vero memorabilis est [lin. 11.] Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου *Vallae* et *Arch.*, idem, uti videtur, ac lib. VII. 82. *Tigranes* haud quidem ignotus inter *Persas* est, *Achaemenidarum* gente prosemminatus; sed nusquam *Artabani* filius, VII. 62. IX. 95. Quare Th. Galeo [Τριτανταιχμ. unice probanti] videor adstipulari posse. WESS. — Ad eundem Τριτανταίχμην spectare videtur, quod lin. 5. scribitur, εἰς δὲ τις πρὸ πάντων etc. S.

7. ὡς Ὀλύμπια διάγοιεν) Doctissimo G. Koenio corrigendum videbatur, ὡς Ὀλύμπια δὴ ἄγοιεν. Hoc mihi olim etiam placebat; nunc, si praebent alii Codices lectionem

quam dat margo Steph., legi malim ὡς Ὀλύμπια ἄγοιεν. Vulgatum si forsā, ut hīc, legeretur alibi, uno tamen alterove exemplo nolim abuti adversus centena. In istis paulo post, [lin. 9 seq.] quibus Arcades quale praemium esset Olympiacum Persis interrogantibus εἶπον, τῆς ἐλαίης τὸν δίδόμενον στέφανον, leve forsā vitium latet, quod una lineola loco mota facile tolli posset, si nempe scriberetur τῆς ἐλαίης τὸν ἰδόμενον στέφανον, ex oleastro coronam ut simpliciter dixerint Arcades; quorum verbis Noster, Olympiacae laudis admirator, interiecerit τὸν ἰδόμενον, illam Poëtarum, Pindari praesertim, carminibus decantatam. Quibus hoc forte videbitur non necessarium, fatebuntur tamen his Pausaniae III. p. 278., ἄρχονται μὲν ἀπὸ Τηλέφου τῶν ὕμνων, προσδιδούσι δὲ οὐδὲν ἐς τὸν Εὐρύπυλον, omnino corrigendum, προσάδουσι δὲ οὐδέν. VALCK. — Mihi quidem (ut dicam quod sentio) frigide praeter morem dicturus fuisse Herodotus videtur, si ἰδόμενον hīc scripsisset. Ego vero in hunc modum edi curans, οἱ δ' εἶπον, „τῆς ἐλαίης τὸν δίδόμενον στέφανον,“ ob oculos habueram superiorum editionum exempla, in quibus post εἶπον intercisa erat oratio, quo scilicet intelligeretur, οἱ δὲ εἶπον, τὸ ἄεθλον εἶναι τὸν δίδόμενον στέφανον ἐλαίης. Nunc (quamvis ad sententiae summam h. l. nihil referat utro modo structuram orationis accipias) deletas illas notas „et“ velim, et parum commode post εἶπον comma olim positum fuisse autumo: iuncta enim intelligi debent εἶπον τὸν στέφανον, nempe τὸν τῆς ἐλαίης στέφανον δεδόμενον τοῖς νικῶσι, hi vero narrarunt oleae coronam, victoribus dari solitam. Paulo superius, [lin. 7.] ubi ἄγουσι, offerunt complures probati codices, recipi fortasse hoc ipsum, licet mox subiiciatur θεωρεῖεν debuerat; quoniam (ut iam frequentissime observimus) variare verborum modos Scriptor noster amat. S.

CAP. XXVII. 3. ἄτε σφι ἐνέχοντες αἰὲς χόλον) Litem, quam publicato schedae moverunt, secundum eas do. Non nescio Euripideum Hecub. vs. 1118. ἡ μέγαν χόλον Σοὶ καὶ τέκνοισι εἶχε, Sophocleumque Trachin. vs. 272. Aliiter Herodotus lib. VI. 119. Δαρεῖος - - ἐνείχε σφι δεινὸν χόλον: et lib. I. 118. Odii Thessalorum in Phocenses exordia lib. VII. 176. signata sunt. Hinc τὴν πρὸς Φωκέας ἔχθραν, ἡ προυπήρχε Θετταλοῖς ἐν παλαιῶν χρόνων, non tacuit Aeschin. περὶ Περσικῆς. p. 46. WESS.

9. κατειλήθησαν ἐς τὸν Παρνηστὸν οἱ Φωκέες) *Mirum accidit, H. Stephanum ad haec adhaesisse; sed comma, male punctum post Παρνηστὸν, illi tenebras offudit. Melior in his Pavius, atque diu ante eum Poliaenus VI. 18. Nimirum Thessali subita incursione Phocenses in Parnassum concluderant. Unde deinceps ταῦτα μὲν νυν τὸν πεζὸν εἰργάσαντο τῶν Θεσσαλῶν οἱ Φωκέες, πολιορκέοντες ἐωυτοὺς: ubi multitudinis numerus, πεζὸν spectans, nemini molestus esse debet. Verum audiamus Polyaeum: Φωκεῖς εἰς τὸν Παρνασσὸν κατακλεισθέντες, γυψώσαντες αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα νυκτὶ παντελήνῃ. Sic scripserat. Vulgo illi γυψώσαντες deerant, damno sententiae manifesto, sicuti Diodoro XI. 14. adscriptum. Animadvertit et illud doctissimus Berglerus. Rem eandem, alio tamen ordine, operosius exsequitur Pausanias lib. X. c. 1. ubi de Tellia et de Telliadis (infra lib. IX. 37. memoratis) Kühnius et Leopardus Emendat. lib. IV. 18. WESS.*

10 seq. ὁ Τελλῖς - - γυψώσας etc.) Obiter hinc *Polyaeum* p. 562. redintegravit *Clar. Wess. ad Diodor. T. I. p. 414.* quo nondum usus *Koenius* ex *Herodoto* quoque vidit in *Polyaeno* legendum: Φωκεῖς, ἐς τὸν Παρνασσὸν κατακλεισθέντες, γυψώσαντες αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα: sic vox collocata ob similem praecedentis syllabam facile periit. *Eleum vatem Telliam*, in quo viro egregio spes opesque erant Phocensium sitae, laudat *Pausanias* et hoc ipsius in bello non illaudabile commentum, in Phocicis p. 800. et 801., ubi Thessalos quingenti noctu narrantur improvisos adorti, αὐτοὶ τε ἀλληλιμμένοι γύψῳ, καὶ ἐνδεδυνότες ὅπλα λευκὰ ὑπὸ τῇ γύψῳ. Eodem isthoc cum Thessalis bello quod evenit memorabile Phocensium facinus desperatione furentium et rabie, *Pausaniae* narratum, explicatius etiam atque in laudem mulierum praesertim Phocensium *Plutarcho* de Virtut. Mulier. p. 244., causam non exputo, quam tamen habuisse certam suspicor, cur hoc in loco silentio presserit *Herodotus*. VALCK.

18. ὥστε τετρακισχιλίων κρατῆσαι) Male *Valla* et consentanei τρισχιλίων. *Polyaenus* καὶ πρῶμα ἐγένοντο Θετταλῶν ἄνδρες τετρακισχιλίοι. Cur ego autem λοιπὰς [post τὰς δὲ, lin. 20.] tuerer, tanta Codicum conspiratione in exilium actas? Vocis absentia sententiae nihil nocet. WESS. — Inutilem vocem invito suo codice tenuerat *Gron.* Ignorat autem eundem noster *F.* cum aliis. *S.*

CAP. XXVIII. 4. ἢ ἐστὶ κατὰ Ῥάμπολιν) Ob oculos ista Polyaeo fuerunt VI. 18, 2. τάφρον ὀρύξαντες κατὰ τὴν πόλιν καὶ πληρώσαντες αὐτὴν κενῶν ἀμφορέων: dederat ergo κατὰ τὴν Ῥάμπολιν, [aut nude κατὰ Ῥάμπολιν,] quae Valckenarii iustissima correctio ad Phoeniss. Euripid. p. 749. Scripsi [lin. 5.] ἀμφορέας κεινοὺς de Herodoti adsuetudine lib. VII. 131. [et alibi] a qua me εἰδῶλα κενεὰ καρδίας Democriti apud Stob. Serm. IV. p. 56. non revocant. WESS. — Quamvis vero constanter aliàs formὰ κεινός, pro communi κενός, usus esse videatur Herodotus, advertere tamen animum Editoris debuerat Homericæ forma κενεός, quam h. l. plerique codices cum vett. Edd. praeferebant: qua fortasse et aliis quibusdam in locis usus est Scriptor noster, ubi librariorum alii formam κεινός, alii communem κενός posuerunt. S.

4. κατὰ Ῥάμπολιν) Ad haec Polyaeum VI. c. 18, 2. comparanti Koenio latere non poterat, in istis, τάφρον ὀρύξαντες κατὰ τὴν πόλιν, corrigendum ex Herodoto κατὰ Ῥάμπολιν: in transcurso eadem facta fuit comparatio ad Schol. in Phoen. Eurip. p. 749. Fraudem, qua vicinos Thessalos irretitos tenuerunt, explicate tradit Pausan. X. p. 799., κατὰ τὴν Ῥάμπολιν — — ὑδρίας κεράμου πεποιημένας κατορύξαντες, καὶ ἐπ' αὐτάς γῆν ἐπιφορῆσαντες (Herodot. χοῦν ἐπιφορῆσαντες) ὑπέμενον τὴν ἵππον τῶν Θεσσαλῶν. In foveas equites fuere praecipitati, equi autem ἀπεχωλῶντο: quod Pausanias sumsit e Thucyd. VII. 27. Herodoto οἱ ἵπποι τὰ σκέλεα διεσθάρησαν. Hoc bello Phocensibus dux erat alter de duobus Ῥαμπολίτης Δαίφανης, iuxta Pausan. p. 800. Δαίφαντος ὁ Βαθυλλίου τρίτος αὐτὸς ἄρχων dicitur Plutarcho T. II. p. 244., ubi congressi cum Thessalis victoriam Phocenses reportasse narrantur περὶ Κλεωνάς τῆς Ῥαμπολίδος. De Hyampoli multis agens Iac. Palmer. in Gr. Antiq. p. 665. istas Phocidis Cleonas vicum in Hyampolitarum vicinia fuisse suspicatur. Iason Thessalus Ῥαμπολιτῶν τό, τε πρόαστειον εἶλε, καὶ τὴν χώραν ἐπόρθησε, apud Xenoph. Ἑλλ. VI. p. 350, 28. VALCK.

CAP. XXIX. 1. Τουτέων δὴ σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκοτον) Eruditissimus H. Stephanus vocabulum ἔγκοτος, quatenus quidem substantivi sedem obtinebat, e Graecae linguae finibus procul amandavit; dictionesque adeo, ἀτὰρ τινα καὶ ἔγκοτον εἶχε lib. VI. 133. et 73., scriptas fuisse καὶ ἐν κότον εἶχε, vice καὶ ἐνεῖχε κότον. Inspice eius Prolegom.

p. 736. Cui animadversioni valide repugnat hic locus, talem τμησιν recusans, et lib. IX. 109. τῇ μὲν γυναικὶ ταύτῃ οὐκ ἔχε ἔγκοτον. Plura aliàs. WESS.

CAP. XXX. 1 seqq. οἱ γὰρ Φωκέες μοῦνοι etc.) Si vero nititur *Pausaniae* lib. X. cap. 1. extr. narratio; *Phocæenses* cum Persa, necessitate compulsi, ὑπ' ἀνάγκης, primum fecerunt, postea ad Graecorum societatem reversi. Non ita Noster hic et superiore libro c. 203. et 218. Vicinū [lin. 4.] κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν *Pass.* et apud *Plutarchum* minime malum: consimile κατὰ τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, quo Spartanos prosequebatur *Hegesistratus*, sive, ut ibidem, τὸ ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους, lib. IX. 36. 37. In Latinis talia saepe. Vid. *Cortium* ad fragm. *Sallustii* p. 936. WESS.

2 seq. οὐκ ἐμῆδιζον, κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν) Verisimillimam *Herodoti* coniecturam ingeniosā malevolentia nititur evertere *Plutarch.* T. II. p. 868. c. Sed *Herodotea* describens *Philosophus* praebebat ex suo Codice lectionem unam alteramve vulgatā apud *Herodotum* non deteriolem; velut in proximis, [lin. 4.] κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν, nulla alia de causa, quam quia oderant *Thessalos*: similiter scribit et in eundem sensum Noster IX. 37., κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, propter odium, quo *Lacedaemonios* oderat: et *Thucydides*, κατ' ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων· κατ' ἔχθος τὸ Ῥηγίων· κατ' ἔχθος τὸ Κορινθίων, p. 67, 73. p. 239, 10. p. 483, 57. Aptissima dedit in eam rem *Iac. Perizonius* in *Aeliani* Var. II. 25. et ex his suis observatis explicare debuerat apud eundem XII. 53. τὸ Μεγαρέων πινάκιον: ubi commodè *Thucydideum* τὸ Μεγαρέων ψήφισμα contulit *Cl. Abr. Gronov.* cuius avus *I. F. Gr.* vid. in *Livii* XXXIV. c. 26. VALCK.

[8. ἐκόντες εἶναι) Vide *Valck.* ad VII. 164, 3. et conf. IX. 7, 19. S.]

CAP. XXXI. 5. ποδεῶν στενός) *Valla* Graecum *podeon* retinuit, *Porto* laudatore: *limes* venit a *Gronovio*, ex *Salmasii* sententia ad *Solin.* p. 297. [Nobis *laciniam* interpretari placuit. De pendulo utris petiolo idem usurpatum vocab. II. 121, 70. vidimus. *Angustum terrae tractum* h. l. intelligi adparet.] Μηλίδος [lin. 7.] rediit ex dictis lib. VII. 198. At *Δρυοπίς*, etsi *Δρυοπίης* suspicionibus ex *Schol.* ad *Apollon. Rh.* I. 1212. ansam praebebat, non move-

tur. Vide c. 43. et lib. I. 56. Porro quod in proximis, [lin. 11 seq.] ἐμῆδιζόν τε γὰρ, καὶ οὐκ ἔδόκεε Θεσσαλοῖσι, perperam arbitror a *Valla* exprimi. Caussae, propter quas Doriensium regio a vastitate manserit immunis, indicantur, tum quod Medorum illi partibus studerent, tum quia *Thessalis* consultum non videbatur. WESS.

7. τῆς τε Μηλιάδος -- χώρης) Μηλίδος, usitatam alibi Nostro quoque formam, praetulit Cl. *Wess.* in Diss. *Herod.* p. 127. Ad *Callim.* Hymn. in Del. vs. 287., ἱερὸν ἄστν καὶ οὐρεα Μηλίδος αἴης, nuperrimus Editor, vir magnis suis meritis clarissimus, *Io. Aug. Ernesti* aptissimum dedit *Thucydidis* locum, quo Melienses etiam Ἱερῆς nominantur. Exemplis aliquot ostendi posset, non inutilem esse observationem *Scholiastae Aristid.* in Cod. MS. καλῶς εἶπε (T. I. p. 304.) Μηλίων, καὶ οὐ Μηλιέων. Μήλιοι μὲν γὰρ οἱ τὴν νῆσον οἰκοῦντες· Μηλιεῖς δὲ, οἱ ἐν τῷ Μηλιακῷ κόλπῳ. *Maliacum sinum* *Livius* XXVII. c. 30. et XXXV. c. 37. Μηλιά κόλπον dixit *Herodot.* IV. c. 33. Attica contractione Μηλιά κόλπον *Aeschyl.* Pers. 486. et *Aristoph.* Lysist. 1171. ubi notat *Palmer.* in *Exercit.* p. 769. Μηλιά κόλπον Atticistam scripsisse puto *Philostratum* p. 551., non, quod ferri nequit, Μηλίδν κόλπ. In proximis merito *Doctiss. Koenio* Latina Graecis, καὶ οὐκ ἔδόκεε Θεσσαλοῖσι, videbantur disconvenire; proque istis, etsi *Thessalis* non videbatur, ponendum, neque *Thessalis* videbatur, nempe vastanda Doris; horum enim ductu Persae utebantur, et ex horum libidine plus minusve mali regionibus inferebant. VALCK.

CAP. XXXII. 5. τοῦ Παρνησοῦ ἡ κορυφὴ etc.) Suo quoque nomine vocata dicitur Τιθορέα. Ista quidem clarent atque aliunde firmentur; sed his interiecta sic primum vulgabantur: τοῦ Παρνησοῦ ἡ κορυφὴ, κατὰ Νέωνα πόλιν, κειμένη ὑπ' ἐωῦτῆς· Τιθορέα οὖνομα αὐτῇ. Vallae Latina: qui vertex est iuxta urbem Neonem illic sitam, nomine Tithorea: facta videntur de Graecis hoc modo scriptis, κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένην ἐπ' αὐτῆς. Sed Codicum lectionibus instructus de Laurentianis certius iudicabit. Pro sua Linguae Graecae peritia *H. Steph.* scripsit seorsim sitam, legens κειμένην ἐπ' ἐωῦτῆς: sed nec huius sibi lectionis sensum satisfacere fatetur. *Holstenii* commentum ad *Steph. Byz.* in Τιθορέα vix memorari meretur: Latina *Palmerii* in Graecia

Ant. p. 655. Graecis neutiquam respondent. Clar. Gronovii ingeniosa esset interpretatio, si mons Graece dici posset *δέξασθαι ὁμιλον ἐφ' ἑαυτοῦ*: quod non puto. [Quo pacto Graeca ediderit Gronovius, in *Var. Lect.* dixi: latina eiusdem versio haec erat, *vertex --- in se aptus turbae capiendae.*] Habuerunt etiam Phocenses velut commune gentis concilium, in quod *συνέδρους* suos mittebant civitates, τὸ *Φωκικόν* dictum: vid. *Pausan.* X. p. 805. 808. 882. 892. Iam suspicor, *Neonem* urbem dictam *κειμένην ἐπ' ἑωῦτης*, quod *seorsim posita, suique iuris*, cum reliquis Phocidis civitatibus in commune non consulebat: hoc sensu commode urbs dici potest *ἐπ' ἑωῦτης εἶναι*, vel *κεῖσθαι*, vel *οικεῖσθαι*. Nusquam istius urbis incolae memorantur *Νεῶνιοι*, ubi res narrantur a Phocensibus in commune gestae cum Thessalis, aut cum plerisque Graecis bello sacro. Hos itaque suspicor *ἐπὶ σφῶν αὐτῶν αὐτονόμους οἰκῆσαι*: quae phrasis est *Thucyd.* II. c. 63. Ut huius et aliorum, sic *Herodoti* est *κέεσθαι ἐπ' ἑαυτοῦ*: lib. II. c. 2. *infantes voluit ἐν στέγῃ ἐρήμῃ ἐπ' ἑωῦτῶν κέεσθαι, seorsim iacere*: vid. VII. c. 10. IX. 17. et 37. ubi *εἶχον ἐπ' ἑωῦτῶν μάντιν*, *suum sibi habebant haruspicem*, ab illo *Mardonii* diversum. Urbem *Νέωνα* hinc *Steph. Byz.* adnotavit. Occasione loci *Demosthenis* de falsa Legat. p. 252. *Harpocratio* in *Νέωσιν* urbem hanc Phocidis *Herodoto* dictam scribit *Νεῶνα, Νεῶνας Androtioni*. Ex *Herodoto* *Pausanias* X. [c. 32.] p. 878. *ὄνομα Νεῶνα μὲν τῇ πόλει, Τιθorea δὲ εἶναι τοῦ Παρνασσῦ τὴν ἄκρην*. In verticem *Parnassi*, sic vocatum aevo *Herodoti*, qui erat ex adverso urbis *Neonis* [*κατὰ Νέωνα πόλιν*] *seorsim sitae*, [*κειμένην ἐπ' ἑωῦτης*] *miseri Phocenses ἀγηνεΐκαντο, καὶ αὐτοὶ ἀνέβησαν*: quae *Clar. Wess.* declaravit, *Diss. Herod.* p. 198. VALCK.

6. κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένη, ἐπ' ἑωῦτης) *Distinctio Cl. Gronovii* est, cuius rescripta *H. Stephano* et *L. Holstenio*, locique novam dilucidationem, *Notae* repraesentant. *Aspera* mihi tamen semper visa dictio fuit, *κορυφὴ κατὰ πόλιν κειμένη*, siquidem oppidum adstrui montis solet vertici, non vertex urbi. Placuit propterea *κειμένην ἐπ' αὐτῆς*, *sitam in eo*, non *ἐπ' αὐτῆς*, quae divinatio docti viri. *Parnassi cacumen Tithorea* urbem habuit *Neonem*; praeruptum illud quidem, sed multitudinis capax. Fuisse vero *Neonem* isto in iugo, testes *Pausaniam* ac *Plutarch.* in *Sulla* p. 461. D.

fero; Tithoream, quae Neon quondam, in eo locantes. Praeterea ἐς τὴν δὴ ἀννηείκοντο non est, in quam vecti erant, sed in quam res suas conportarant, sive ἀνεσκευάσαντο, ut belle ibid. Plutarchus. Probe recordor, Eustathium [loco in Var. Lect. citato] hinc accepisse ἐς Σπάρτην ἀννηείκοντο, et explicasse ἀνέβησαν, sed et aberrasse, tum in citando, tum explicando. Scriptoris eum verba aliud docere, si advertisset, potuerant; illa quoque, ipsi non ignota c. 36. ἐς τὸ Κωρύκειον ἀννηείκοντο, simili que lib. III. 148. WESS. — Nihil magis in promptu fuerat, quam κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένην scribere; ita quidem, ut, si κειμένην scripsisse statuamus Herodotum, facillime id in κειμένην mutari a librariis potuisset; non vice versa. Igitur, quum in nullo vet. cod. κειμένην scriptum reperiatur, eo certius inde colligi videtur veram esse scripturam κειμένη, adeo religiose servatam a librariis. Quod vero Wess. oppidum ait adstrui solere montis vertici, non verticem urbi, id quidem nihil ad id de quo hic agitur. Si in oppidum confugissent Phocenses, commode dicturus fuisset Herodotus, oppidum illud in radice verticis situm fuisse cui Tithorea nomen: nunc illi in singularem et separatum aliquem Parnassi verticem confugerunt; et, quisnam ille fuerit vertex, declarat Scriptor, non solum nomen eius edens, sed et adiiciens, fuisse verticem in ea Parnassi regione situm ubi Neon est oppidum, hoc scil. nomine ea aetate notum, humiliori fortasse tumulo adstructum, ex adverso Tithoreae. Id oppidum dein a Persis captum incensumque fuisse ex cap. 33, 5. discimus: Phocenses autem in montis vertice tuti fuerunt ab hostium impetu. S.

CAP. XXXIII. 3 - 5. καὶ κατὰ μὲν ἑκαστὴν etc.) Annumeravit has Phocidis urbes ex Herodoto, in quibusdam discrepans, Pausanias X. 3. Δρύμον adpellat Δρυμαίαν, dissentiente Eustathio ad Poëtam: Τεθρώνιον cum Steph. Byz. Τίθρωνιον, Eustath. Θρόνιον, non bene: id oppidum enim Locridis, ad Thermopylarum angustias, teste Aeschine περὶ Παραπρ. p. 45. et Diodoro XVI. 33. Ἀμφίκλειαν vocitat Ἀμφίκλειαν: immo vero Nostrum ait urbem Ὀφειτείαν nuncupasse X. 33. p. 883., nec ipse tamen, sed imprudentes librarii, uti optime Sylburgius. Ἀμφίκλειαν scripsisse Herodotum, Stephanus Byz., et quae de tituli origine subdit ipse,

testimonio sunt. Τριτέας adfirmat praeter *Thucydidem* Ethnicographus: hinc *Hesychii* Τριτῆες γενεήν, οἱ ἀπὸ Τρι-
τειῶν πόλεως κύνες, ἧ ἔστι πλησίον Φωκίδος. Reliquis non immo-
ror, expositis a Nob. *Palmerio* Gr. Antiq. lib. VI. 15.
WESS.

Ibid. κατὰ μὲν ἔκαυσαν Δρύμον etc.) Secundum *Plutarch.*
T. II. p. 368. v. narraverat *Herodotus*, τρισκαίδεκα πόλεις τῶν
Φωκίων ὑπὸ τοῦ βαρβάρου κατακακαῦσθαι: scribere saltem cen-
sor debuit πεντεκαίδεκα: hoc enim capite duodecim et paulo
post tres memorantur urbes Phocidis, in quarum tecta
incolis vacua igne Persae saevierint. His quindecim duas
si eximas, quas incolentium nomine, ni fallor, designa-
tas, Πεδίεας dixit et Τριτέας, ceteras omnes, iisdem pleras-
que nominibus memoratas *Pausaniae*, solo postea temporis
aequari iussit Amphictyonum praesidio ferox *Philippus*
Amyntae fil., cum funesto Graecae libertati bello sacro
finem imposuisset. Praeter istas autem, hic et infra *Hero-*
doto memoratas, idem tum ceterae Phocidis urbes, quae
praecipuae erant duae et viginti, triste fatum subierunt,
unis Abis exceptis. Istas xxii. urbes tum deletas recen-
set *Pausan.* X. p. 803. et 804. *Herodoto* enumeratas sin-
gulatim pro doctrina sua Geographica tractavit *Iac. Pal-*
mer. Graec. Ant. VI. c. 15., sic tamen, ut saepius vir
egregius errare debuerit, nec Critica sollertia neque in-
structus accurata Linguae Graecae peritia. De multis,
quae hic dici possent, nunc satis erit semel *Pausaniae* suo
loco restituisse, quae in alienum immigrarunt lib. X.
[c. 34.] p. 885., ἐν ταῖς Φωκίων πόλεσιν, αἷς ὁ Μῆδος ἐνέπρη-
σεν, ἀριθμῆσαι καὶ τὴν Ἑλλάτειάν ἐστιν ἐν ταύταις (κατὰ Ἡροδότου
λόγους). Novissima huc retraho ex fine p. 884. [c. 33.]
VALCK.

9. καὶ νῦν ἐστὶ χρηστήριον) Celebris eius in Musis mentio
lib. I. 46., supra c. 27. et dein c. 134., itidem apud alios
in *Leopardi* Emend. lib. VI. 22. et *Casaub.* ad *Strabon.* IX.
p. 647. [p. 423. ed. Cas.] WESS.

CAP. XXXV. 4 seq. Πανοπέων τὴν πόλιν etc.) *Dauli-*
dem et *Panopea* Poëta in Catalogo, [Iliad. β'. 520.] uti
situs requirebat, iunxit. Quas urbes cum Persae inflam-
marint, Αἰολιδέων titulus oppidi conplecti nomen debet.
Ubi vero in Phocide illud? *Palmerius* cum omni Graecia

ignorat: Gronovius reperisse se in *Plutarchi* Lucullo pag. 479. D. putavit, ubi τῆς Φωκίδος περὶ Στεῖρην αἰολίζοντες. Demiror tamen vehementer, istos huc αἰολίζοντας advocari, qui L. Luculli aetate ex Boeotiae Chaeronea, uti nitide *Plutarchus*, in eam Phocidis partem conmigrarunt. Ficulneum ergo *Aeolidis* illi praesidium. Quid itaque? Menda se vocabulo insinuavit; scripserat ΑΙΑΑΙΕΩΝ, inperiti vero ΑΙΟΑΙΔΕΩΝ. Quam quidem scripturae fraudem ante hos quinque annos Cl. *Valckenarius* mihi monstravit et probavit: nunc eandem video in Cl. *de Pauw* conjecturam incidisse. Profecto, si quae alia, ex tripode venit. Αίλαια, *Lilaea*, proxime ab oppidis incensis aberat, doctore *Pausania* lib. X. 33., nec fatum, quod illa mersit, potuit vitare. WESS. — Ex Med. Αἰολιδέων posuit Gronovius pro Αἰολίδων: *Aeolidensium*, *Valla*. *Palmer*. Graec. Ant. p. 675. miratur nullum alium de hac *Aeolide* mentionem fecisse. Iisdem paene servatis literarum ductibus iam ante aliquot annos veram, ut opinor, lectionem detexi corrigendo Αιλαίων. Quo quisque colore suum errorem in crustaverit nihil attinet dixisse, veritate monstrata. Persae τῶν Πανοπίων τὴν πόλιν ἐνέπρησαν, καὶ Δαυλίων, καὶ Αιλαίων: *Panopensium urbem incendio vastarunt, et Dauliorum, et Lilaeënsium*; atque adeo *Panopen, Daulida, et Lilaeam, Αίλαιαν*: hinc, auctore *Steph. Byz.* fit Αιλαιεύς. Iuxta *Pausan.* X. [c. 8.] p. 817. οἱ Αιλαιεῖς -- ἐς τοῦ Κηφισοῦ τὴν πηγὴν πέμματα ἐπιχώρια ἀφιᾶσιν, accolebant *Cephisi* fontem: ab interitu tutos praestitit *Homerus*, a quo praeter ceteros *Phocenses Lilaeënses* etiam intexuntur *Boeotiae*, Ἰλ. β'. 523 seqq. Οἱ Κυπάρισσον ἔχον -- καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα, Οἳ τ' ἄρα παρ ποταμὸν Κηφισὸν διὸν ἔναιον, Οἳ τε Αιλαίαν ἔχον πηγῆς ἐπὶ Κηφισσοῖο. A *Philippo* solo aequatae hae primae memorantur urbes *Pausaniae* pag. 803., Αίλαια, Ὑάμπολις, Ἀντίκυρα, Παραποτάμιοι, Πανοπεύς, Δαῦλις: veteres omnes, partim *Homeri* carmine nobilitatae, partim *Xerxis* furore: de *Lilaea* *Palmerius* egit Graec. Ant. VI. p. 681. et seqq. VALCK.

8. πάντα δ' ἐπιστάτω) ἐπιστάτω et ἡπιστάτω suum *Herodotus* fatetur lib. I. 173. alibique. WESS. — Nempe ubi pluralis est numerus, at h. l. unice verum erat ἐπίστατο aut ἐπίστατο. Vide *Var. Lect. S.*

CAP. XXXVI. 5. ὁ δὲ θεὸς σφείας οὐκ ἔα κινέειν) Colorem ex his Pausaniae duxit commemoratio Delphensium metus et responsi Apollinei, sub Brenni adventum lib. X. 23. pag. 855., uti bene Kühnius. Illud τῶν ἐωϋτοῦ προκατῆσθαι [lin. 6.] simile habet, sed explicatius lib. IX. 105. ἀδύνατον γὰρ --- εἶναι ἐωϋτοὺς Ἰώνων προκατῆσθαι, Φρουρέοντας τὸν πάντα χρόνον. Inde στρατηγὸι προκαθεδούμενοι τῆς χώρας, qui regionem tuentur, Artapani apud Euseb. Praep. Evang. IX. 27. WESS.

10. ἐς τὸ Κωρύκιον ἄντρον) Cultissimam antri descriptionem Pausanias X. 32. pag. 879. instituit, et prior eo Aeschylus, ut aliàs monui, Eumenid. vs. 22. WESS. — Aliud fuit in Cilicia nobile Corycium antrum, de quo ad Cebetis Tabulam c. 26. p. 343. dixi; ubi huius in Parnasso monte cognominis antri memoria animum meum fefellerat. S.

15. Quod hic ait καὶ τοῦ προφήτεω, unicum nobis sistit: serior aetas plures Prophetas (oraculorum interpretes) Delphis tribuit, Plutarch. T. II. p. 410. F. Aelianus Hist. Animal. X. 26. Vid. Ant. van Dale de Oracul. c. 5. pag. 104. Nimirum aucta Oraculi fama et superstitione, ut duabus προφήτισιν sive Pythiis et tertia vicaria, in crebra sciscitantium turba, opus fuit, ita et pluribus Prophetis. Videsis ad Diodori lib. XVI. 26. WESS.

CAP. XXXVII. 4. ἔσωθεν ἐκ τοῦ μεγάρου ἐξενηνεύγμ.) Hic sane miror cur ἔξωθεν scribi maluerit H. Steph. quod, me iudice, protinus altero deberet mutari, si hic forte legeretur. ἔξω infra recte scriptum in istis, θάῦμα - - καὶ τοῦτο κάτα ἐστὶ, ὅπλα ἀρχῆα αὐτόματα φανῆναι ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ. Arma, credo, sponte sua templi exierant penetrati, ut heroës Delphorum Phylacus et Autonomus, scutis sacris velut amuletis muniti, pro aris et focis Delphorum suorum propugnarent; vid. c. 58. et 59. Paulo ante Leutricam pugnam, Thebis, ut ait Callisthenes, in templo Herculis valvae clausae repagulis subito se ipsae aperuerunt, (ὡς τοῦ Ἡρακλείδους εἰς τὴν μάχην ἐξωρημένου, Xenoph. Ἑλλ. VI. pag. 548, 11.) armaque quae fixa in parietibus fuerant, ea sunt humi inventa: Cicero de Divin. I. 34. Plura, praeter ceteros, narrat illic prodigia Xenophon, ipse neutiquam liber a superstitionis morbo: nonnullos tamen

dixisse fatetur, ὡς ταῦτα πάντα τεχνάσματα ἦν τῶν προεστηκό-
των. Delphis hoc tempore nec locus erat fraudibus nec
tempus. Delphorum propheta Aceratus, exsternatus prae-
sentis periculi metu, facile sibi videri potuit duplices
videre Delphos; quidni, sponte sua foribus patentibus,
arma etiam αὐτόματα ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ? Neque est cur
miremur ista talia elegantissimo Herodoti ingenio se pro-
bare potuisse tanquam vera. VALCK.

7 seq. τῆς Προνηΐης Ἀθηναίης) Magna Vind. ex servata
scriptione veriore laus, cumulator futura, modo in con-
sequentibus auferri sese passus haud fuisset: scribi ad eam
formam semper oportet; nam Προναΐης in Demosthene, Ae-
schine, Diodoro, Pausania, improbum minime, in Herodo-
to ubique. Confer lib. I. 92. WESS.

14 seq. ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κεραυνοὶ) Haec prodigia, si pro-
digia dicenda sunt quae media aestate de coelo fulmina
iaciebantur, memorat et Diodor. XI. c. 14. Quae Persas,
eadem postea temporis Galatas a spoliando templo tradun-
tur abegisse. Horum ubi facinus attigit, Herodoteis usum
Pausaniam non latuit Kühnium lib. I. [cap. 4.] p. 11., κε-
ραυνοὶ τε ἐφέροντο ἐς τοὺς Γαλάτας, καὶ ἀπορράγειναι πέτραι τοῦ
Παρνασοῦ, δαίματα τε ἄνδρες ἐφίσταντο ὀπλίται τοῖς βαρβάροις.
Explicatius eadem enarrat suo loco in Phocicis pag. 854.,
Herodotum eleganter aemulatus, iudice Clar. Wessel. ad Dio-
dorum. Pausaniae narratis simillima tradit Iustin. XXIV.
8. iuxta quem lib. II. c. 12. miserat Xerxes quatuor millia
armatorum Delphos ad templum Apollinis diripiendum; ---
quae manus tota imbris et fulminibus deleta est, ut intelli-
geret, quam nullae essent hominum adversus Deos vires. Tem-
pestatis vehementia territos et superstitione, plerosque
aufugisse, non totam manum deletam, ex Herodoto licet
colligere. VALCK.

16. ἀπορράγειναι δύο κορυφαὶ) Similia his Diodorus VI. 14.
Quin eadem, si Pausaniae fides lib. I. 4., Gallos raptores
poena involvit, κεραυνοὶ τε ἐφέροντο ἐς τοὺς Γαλάτας, καὶ ἀπορ-
ράγειναι πέτραι τοῦ Παρνασοῦ. Ipsam tamen Apollinis ae-
dem direptam a Persis atque incendio foedatam diffiten-
tur: non ita Plutarchus Num. pag. 66. c., τὸν ἱερὸν λύχνον,
aeternum illum ignem, cum templum a Medis inflam-
maretur, extinctum adseverans, incertum quo auctore.

Herodotus tacet, immo infitiat *lib. II. 180*, et *V. 62*. WESS.

CAP. XXXVIII. 8. μέζοντας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἔχοντας, ἔπειθαι σφί) Sexcenties μείζων ἢ κατ' ἀνθρώπων, *Plato Apol. p. 20. E. Isocrates Evagor. pag. 192. A. &c.* Idem et hic olim fuisse, optime *D'Orvillius ad Charit. II. 4. p. 182.* coniecit, μέζοντας non tangens. Dederat Noster μέζονα ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἔχοντας, pro quo *Iosephus Antiq. lib. I. 19, 1. ὄψεις ex scalis κατιούσας, σεμνότερον ἢ κατ' ἀνθρώπου φύσιν ἔχούσας.* WESS. — Unà tantum litera ex ἔχοντας detracta, (ἔχων autem et ἔων in *Herodoteis* *Codd.* aliquoties inter se permutantur;) in literis ad me datis, feliciter, ut puto, corrigebat *G. Koenius: ὀπλίτας μέζοντας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἔόντας, armatos hominum staturâ altiores.* τὴν ἡλικίαν, φύσιν dixit etiam *Soph. Trach. vs. 312.*, ubi est 1079. *Γυνὴ δὲ, θῆλυς οὔσα, κοῦκ ἀνδρὸς φύσις: id est οὐκ ἀνὴρ.* Koenii coniecturam *D'Orvillianae* (ad *Charit. p. 182.*) longe praeferendam, et veram arbitror; nam, admissa *Cl. D'Orvillii* lectione, si μέζονα quis scribat, μέζονα φύσιν ἔχοντας vereor ut graece doctis hic adprobet. VALCK. — Equidem nihil hic novandum censui, solam orationis distinctionem leviter iuvandam. Vide *Var. Lect. κατὰ ἀνθρώπων φύσιν* idem valet ac κατὰ ἀνθρώπων, quod *Wesselingio* placuerat. Participium ἔχων, verbis finitis adiaceri subinde solitum, non prorsus abundat, sed *continuitatem* quamdam videtur indicare: quod perspecte etiam *Hermannus* intellexit, *Adnot. 228. ad Viger.* monens, ληρεῖς significare *nugaris nunc*; ληρεῖς ἔχων autem, *nugator es.* Cur vero id participium non nisi cum verbis *nugandi, iocandi* et similibus iungi statueremus, ut docti volunt viri, caussam satis praegnantem vidi nullam. S.

CAP. XXXIX. 2. Φύλακόν τε καὶ Αὐτόνοον) *Phylacum*, eiusque τέμενος ad *Minervae Προνηΐης* templum, habet *Pausanias X. 8. pag. 817.* praeter quem *Brenni* expeditione tres templo subvenisse heroas, *Laodocum, Hyperochum et Pyrrhum, c. 23. p. 854.* WESS. — *Gallis* etiam postea terribiles adparuisse feruntur ὁ Ὑπέρροχος καὶ ὁ Λαοδόκος τε καὶ Πύρρος· οἱ δὲ καὶ τέταρτον Φύλακον ἐπιχώρισεν Δελφοῖς ἀπαριθμεῦσιν ἥρωα, *Pausan. X. pag. 854.* Hinc *Λαοδόκου* nomen ponerem [apud eundem *Pausan.*] *lib. I. [c. 4.] pag. 11.* loco

τοῦ Ἀμαδόκου. Aetate Brenni miror quid cessaverit *Autonous*, Xerxis aetate bellator, et cum *Phylaco* Persarum propulsator. Sed *Iustinus* XXIV. 8. iuveni supra humanum modum insignis pulcritudinis comites dat duas armatas virgines ex propinquis duabus *Dianae Minervaeque aedibus* occurrentes. Apud *Pausaniam* Pyrrho comites duo dantur mares, Ὑπερόχος et Λαοδόκος. Ex his facili transformatione puellae nobis enascentur Ὑπερόχη et Λαοδόκη: sic ferme vocabantur in Delo puellae, quae in Delum sacra primum ex Hyperboreis detulerant; illas enim, teste *Herod.* IV. cap. 33., οὐνομάζουσι Δῆλιοι εἶναι Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδίκην. VALCK.

5. ὑπὸ τῇ Ὑαμπείῃ κορυφῇ) Una litera minus Ionice scribendum Ὑαμπέη. Innotuit ἡ Ὑάμπεια πέτρα ex scelere esurientis Delphorum populi, innoxium philosophum de isthac rupe praecipitantis: vid. *Perizon.* in *Aeliani* Var. Hist. XI. c. 5. et *Wesseling.* ad *Diodori* T. II. p. 104. [lib. XVI. c. 28.] Excitans *Herodotea Palmerius*, Graec. Ant. p. 633., scribit in vicinis [lin. 7.] τοῦ ἱεροῦ τῆς Προνοίης, perperam: legitimum Delphis anticae *Minervae* titulum Προναίης praeter ceteros, quos citat, adfirmavit *Vir clariss.* ad *Diodori* T. I. p. 415. [lib. XI. c. 14.] Ad aedem istam *Minervae*, Persis divinitus fugatis, erexisse Delphos tropaeum enarrat ibidem *Diodor.* *Siculus*, exhibens epigramma tropaeo inscriptum, quod pertinet ad hanc *Herodoti* narrationem. In isto Epigrammate duae literae tantum omisssae omni lovem et Apollinem interceperunt honore, quo e fuga retracti Delphi Deos callide sunt dignati. Sic illud omnino videtur scribendum: Μνᾶμά τ' ἀλεξάνδρου πολέμου καὶ μάρτυρα νίκας Δελφοὶ μὲ στήσαν, Ζανὶ χαριζόμενοι Σὺν Φοίβῳ, πτολίπορθον ἀπώσαμένοις στίχα Μῆδων, Καὶ χαλκοστέφανον ῥυσσάμένοις τέμενος. [nempe non, ut vulgo, ἀπώσαμένοι et ῥυσσάμενοι.] Non utique Delphi, qui, Dei sui tutela non multum fidentes, praeter aliquot sexaginta fanaticos, πάντες ἐξέλεπον τὴν πόλιν, ut ait *Herodot.* c. 56., non illi sane dici poterant Persas ἀπώσαμένοι, templumque ῥυστάμενοι: sed eleganter dicuntur Ζανὶ χαριζόμενοι σὺν Φοίβῳ, id est Ioni et Apollini, ἀπώσαμένοις στίχα Μῆδων, et ῥυσσάμένοις τέμενος: qua satis nota scribendi ratione nescio quis apud *Suidam* in Δέρας - - - ἔπερ ὁ Ἰάσων - - - σὺν τοῖς Ἀργοναύταις εἰς τὴν Κολχίδα παραγενόμενοι, ἔλαβον. VALCK. — Adpositum ex *Dio-*
Herodot. T. VI. P. II.

doro Epigramma Analectis suis inseruit *Bruckius* Tom. III. pag. 178. num. CXLIII. vulgatam tenens scripturam, quàm et *Iacobs* Animadv. T. III. P. 1. p. 370. contra *Valck.* ex ipsius *Herodoti* verbis cap. 58, 4 seq. probabiliter defendit. Quod si quid incommodi haberent nominativi illi, ἀπώσσεσθαι et ἐπιστάμενοι, suspicari licuerat ex vetustissimo scribendi more, qui in Inscriptionibus passim diutius etiam duravit, (conf. *Koen.* ad *Gregor. Dial. Doric.* §. 131.) terminationem οι idem ac ωι et ω valere, sententiamque esse gratum facturi Iovi, qui cum *Apolline* Medorum catervas abegit, etc. S.

CAP. XL. 9. ἐν τῇ Βοιωτῇ ὑποκατημένους) Uberius ista *Plutarch.* Themist. p. 116. c. In *Isthmi* munitione varios se dant docti homines, ablataque [ἐς] praepositione, [lin. 10 seq.] τὸν Ἰσθμὸν αὐτοὺς τειχέοντας, τὴν Πελοπόννησον περὶ πλείττων etc. fingunt. Sed stare vulgatum posset, ac sumi de septo, in Peloponnesum versus spectante: malim tamen, quod ex *Arch.* enotavi, καὶ τὴν Πελοπ.; sic cessat difficultas. Conf. *Diodorum* XI. 16. *WESS.* — Sic sane planissima futura erat oratio. Sed codicum ferme omnium in difficiliorem scripturam consensio ipsam illam facilitatem suspectam reddere videtur. S.

CAP. XLI. 6. τῷ χρηστηρίῳ τε βουλ. ὑπηρ.) Hic tutissimum erit expectare quid Codices nobis sint daturi, πειθόμενοι in optimis si omittetur, non displicebit a *Gronovio* proposita lectio. Participio servato, *Koenius* commodum inesse sensum putabat sic scriptis: ἔσπευσαν δὲ ταῦτα ὑπεκθέσθαι πειθόμενοι, τῷ χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι ὑπηρετεῖν: referens nempe τὸ πειθόμενοι ad τὸ κήρυγμα, quod per Atticam fuerat promulgatum, ut omnes suis consulerent; qui nunc dicerentur festinasse in liberis et familia alio mittendis, πειθόμενοι, τῷ κηρύγματι videlicet: istud placitum opinor in exilium damnatae vocis patrociniū. *VALCK.* — At vide *Var. Lect.* nec dubitabis πειθόμενοι istud nil aliud esse nisi interpretamentum verborum βουλόμενοι ὑπηρετεῖν. S.

8. ἔφιν μέγαν φύλακα τῆς ἀκροπόλεως) *Eustathio* in *Odyss.* pag. 1425, 7. [p. 64, 11. ed. Bas.] οἰκουρὸς δρακῶν, φύλαξ τῆς πολιᾶδος: etiam *Hesychio* in *Οἰκουρὸν* ἔφιν. Altus ibi fuit usque in *Philostrati* aevum, *Icon.* lib. II. p. 857., ubi nonnulla *Olearius*, sed plenissime *Io. Meursius* *Cecrop.* c. 20.

Ceterum ἐνδαιτύεσθαι [lin. 9.] priscarum schedarum sentio
 Ionum esse, qualia εἰρωτέειν, ὀρέειν, φοιτέειν, et ἐκπιδέειν inf.
 c. 118., quibus saepe vis inperite illata fuit. WESS.

8. et seqq. ὄφιν μέγαν, φύλακα τῆς ἀκροπ. etc.) Io. Meurs.
 in Cecropiae suae c. xx. ad hunc arcis custodem illustran-
 dum verba quidem attulit Plutarchi e T. I. p. 116. E. Phi-
 lostr. Icon. II. p. 837., Hesychii; sed, quo nitebatur Hesy-
 chii nota, locum omisit Aristophanis Lysist. vs. 760., 'Ἄλλ'
 οὐ δύναμαι ἄγω' οὐδὲ κοιμᾶσθαι ἢ πόλει, 'Ἐξ οὗ τὸν ὄφιν ἴδον τὸν
 οἰκουρὸν ποτε. Schol. τὸν ἱερὸν δρῶντα, τὸν φύλακα τοῦ ναοῦ τῆς
 Ἀθηνᾶς (ἐν τῇ ἀκροπόλει). Huic draconi, iuxta Herod. [lin.
 10 seq.] ὡς ἐόντι, ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες· τὰ δ' ἐπιμήνια
 μελιτῶεσσά ἐστι. Postremum adfirmat legitimam scriptu-
 ram vocis Atticae μελιτωῦττα, [Athenaeo saepius memora-
 tae, III. 114. f. IV. 167. d. XIV. 645. c.] cuius vice sae-
 pius obtinet perversa, qualis ter relinqui non debuerat
 apud Thom. M. in Μελίπηγος. Eusebius c. Hierocl. p. 466.
 non dederat τὰ μελιτωῦττα, sed τὰς μελιτωῦττας καὶ τὸν λιβα-
 νατόν. Talem e melle placentam, singulis noviluniis recen-
 tem, veluti menstruam pensionem arcis persolvebant custo-
 di, ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι. Ex oratione Lycurgi Harpocrati
 attigit Ἐπιμήνια, quorum rarissimam occurrere mentio-
 nem et ex Harpocr. licet aestimare, et e Valesii nota. Te-
 stamentum Doricum, e tabula marmorea vulgatum Gru-
 tero Inscr. p. CCXVII. col. 2. vs. 33. offert ἀμέρας τρεῖς ἐπιμη-
 νίος, id est ἐπιμηνίους, quibus sacra fieri voluit Testatrix;
 saepius verbum ἐπιμηνεῖν, et alia plura, quae frustra
 quaeras apud Grammaticos etiam veteres. Sed placentam
 e melle apud Herod. dicuntur Athenienses draconi singulis
 mensibus προτιθέντες. Ut οἱ ἄγριοι τῆς προθέσεως, quos lice-
 bat φάγειν τοῖς ἱερεῦσι, sic panes nonnunquam memorantur
 apud veteres in mensis sacris Diis velut adpositi. Athen.
 lib. III. pag. 110. D. Ἐγκρυθίας, ὃν καὶ Ἀλεξανδρεῖς τῷ Κρόνῳ
 ἀφιερῶντες προστίθ. (leg. προτιθέασιν) ἐσθίειν τῷ Βουλομένῳ ἐν τῷ τοῦ
 Κρόνου ἱερῷ: conf. IV. p. 137. E. VIII. p. 346. E. Hesych. in
 Θιαγόνες, et Pausan. lib. IV. [c. 20.] p. 501. IX. [c. 19.]
 p. 747 fin. VALCK.

14. καὶ προθυμότερον) Valere nequit καὶ πρότερον,
 nisi si ἡ καὶ προτ. scribatur. Equidem pro pravo puto, at-
 que ex scriptionis compendio. Themistoelis commento sacer-

dotes in vulgus sparserunt, ὡς ἀπολέλοιπε τὴν πόλιν ἡ θεός, ὑφηγουμένη πρὸς τὴν θάλασσαν, *Plutarch. Themist. pag. 116. v.* Inde tanta civibus discedendi alacritas. WESS.

Ibid. μᾶλλον τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πρότερον) Hinc deturbatum unius Codicis imperio restituerem in suam sedem μᾶλλον τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν, *Valla: eo magis Athenienses eoque promptius.* Naturalis haec erat verborum structura, καὶ μᾶλλον τι προθυμότερον: voculam μᾶλλον Noster etiam addit comparativis; quem morem attigi supra p. 171. [Adn. ad II. 137, 19.] VALCK.

CAP. XLII. [8. ὄσπερ ἐπ' Ἀρτεμ.) Non spernendum ὄπερ, quod est in F. pro ὄσπερ, ut saepe apud Poëtam. S.]

CAP. XLIII. [2. Λακεδ. ἐκαίδεκα) Ibidem ad Artemisium nonnisi decem habuerant, c. 1, 9. S.]

6. Μακεδὼν ἔθνος) Praeclare ex scriptis exemplaribus Vir celeb.; sic lib. I. 56. Multa Cl. *Salmasius*, de Ling. Hellenist. p. 279. et seqq.; cuius sollicita disquisitio, an *Dryopis*, ex qua in Peloponnesum venerunt, ea fuerit, quae ab urbe *Dryope* apud *Stephan. Byz.* dicta est circa *Hermionensem* sinum, Argolico proximum, faciliorem nacta exitum fuisset, modo in parato haec Nostri adfuissent: finitur enim et describitur, ut de eius situ dubia auferantur omnia. *Hermionenses* autem, cum *Dryopes*, ab *Hercule* superati, aliorum deducerentur, sedes, quas deinceps tenuerunt, inpetrasse, *Pausanias* lib. IV. 34. pag. 366, non negat; alibi eosdem Δωριεῖς τοὺς ἐξ Ἀργεὺς adpellans, lib. II. 34. p. 192., quoniam *Asinen* Argolicae regionis, ut ipsi iactabant, ab *Euristheo*, *Herculis* inimico, concessam habitabant. Verum in talibus, ob civium diversa studia, et gloriationes, multae dissensiones. WESS.

CAP. XLIV. [1-3. Ἀθηναῖοι μὲν, πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους -- νῆας ὁ γδῶκοντα καὶ ἑκατὸν) πρὸς πάντας, *praec aliis omnibus*, conf. II. 35, 3. III. 94, 10. et ibi not. De numero *CLXXX*. vide ad cap. 1, 2. notata. Mireris vero, quo pacto tot navibus ad *Salaminem* pugnare *Athenienses* potuerint, quandoquidem in pugna ad *Artemisium* dimidiam partem *Atticarum navium* vulneratam esse ait *Scriptor* cap. 18, 5. neque eis reficiendis suppetiisse videatur tempus. S.]

[3. μῦνοι. ἐν Σαλαμῖνι γὰρ etc.) Vide *Var. Lect.* et conf. cap. 1, 3 seq. Punctum post μῦνοι paenè evanidum esse in

nostro exemplo animadverto : quod eo moneo, ne quis illud aut consulto aut temere praetermissum a nobis existimet. Satis autem fuerat *punctum minus*; nec maiori opus erat. S.]

7. τὴν περαίνην τῆς Βοιωτίας) Unde *Pieriam*, qualem in *Boeotia* non novi, acceperit *Valla*, satis nunc in aperto. Περαιὴ τῆς Βοιωτίας, quae contra *Chalcidem* in *Boeotiae* finibus; cuiusmodi περαιὰ τῆς Ἀσίας *Diodoro* XX. 97. *Asiae* continentis regio, ex adversum insulam *Rhodum*, *Peraea* apud *Livium* lib. XXXII. 13. WESS.

10 seq. Πελασγοὶ, ὀνομαζόμενοι Κραναιοὶ) *Clar. G. Koenius* in litteris ad me datis, *Multa*, scribit, sunt in his quae me offendunt. Primo *Cranaos* dictos fuisse sub *Pelasgis*; deinde vero *Cecropidas*; quum *Cecrops* *Cranaum* aetate praecesserit. Quid scripserit *Herodotus*, *Codices* forte monstrabunt. Interim velim consideres, num tibi displiceat: ἐπὶ μὲν Πελασγῶν --- ἔσαν Πελασγοὶ ὀνομαζόμενοι· ἐπὶ δὲ Κέκροπος βασιλῆος ἐκλήθησαν Κεκροπίδαι· καὶ ἐπὶ Κραναιοῦ Κραναιοί. Dubium non est quin ista ratione vere scripsisset *Herodotus*; sed, quod in nostris est exemplaribus, in suo *Scymnus Chius* invenit, cuius ista sunt in *Perieg.* vs. 558. Ἐξῆς Ἀθήνας φασὶν οἰκητὰς λαβεῖν Τὸ μὲν Πελασγὸς πρῶτον, οὗς δὴ καὶ λόγος Κραναιὸς καλεῖσθαι· μετὰ δὲ ταῦτα Κεκροπίδας, etc. tum vs. 564., Ἡρόδοτος ἱστορεῖ δὲ ταῦτα συγγράφων. *Scymni* testimonio, quem tunc *Marcianum* vocabant, usus est *Meursius* in *Regn. Att.* p. 30. 68. 124. neque omisit huc spectantia *Eustathii* verba in *Dionys.* vs. 423. VALCK. — De *Atheniensium* origine *Pelagica* conf. lib. I. c. 56. et alia *Nostri* loca ibi citata in *Adnot.* ad c. 56; 10. Adde *De la NAUZE* in *Hist. de l'Acad. des Inscript.* T. XXIII. p. 125 seq. S.

11. ὀνομαζόμενοι Κραναιοὶ) *Io. Meursium*, haec loco non suo deposita arbitratum, in ordinem *Gronovius* coëgit iustissime; addi potuerat, quod *Bouherius* *Diss. Herodot.* c. 9. pag. 99. tacitum non habuit, valde dubium manere, utrum a rege *Cranao* *Athenienses* *Cranaei* fuerint olim nuncupati; an potius, quod asperam et petrosam, κραναιν, regionem haberent, quae *Salmasii* doctrina, *Ling. Hellenist.* p. 359. Ad veritatem propior *Berkelii* accedit suspicio, ad *Steph. Byz.* Ἰωνία, in vicinis excidissem vocem Ἐρεχθεῖδαι: fuisse primitus, Ἀθηναῖοι Ἐρεχθεῖδαι [Ἐρεχθίδαι]

μετωνομάσθησαν. Verborum enim et rei nexus coniectanti adprime favet. WESS.

CAP. XLVI. 1. Αἰγινῆται τριήκοντα) Suspicio plusquam quadraginta naves et in hanc classem Aeginetas dedisse; atque, ut Herodotei numeri convenient, *duo et quadraginta*; legendumque adeo δύο καὶ τεσσεράκοντα: quonitatur argumento haec divination, dicetur ad cap. 48. VALCK. — Valckenarii iudicium secutus Borh. fidenter h. l. Αἰγινῆται δύο καὶ τεσσεράκοντα ponens, paulo post tamen in illis, [lin. 4.] τριήκοντα δὲ τῆσι -- ἐναυμάχησαν, nihil mutare est ausus. Fidentior Larcher, postquam h. l. scripsit les Eginetes envoyèrent quarante deux vaisseaux, pro illis deinde τριήκοντα δὲ τῆσι etc. nil aliud posuit, nisi *Ceux (les vaisseaux) qui combattirent à Salamis, étoient excellens VOILIERS*. Quis vero, quaeso, persuadere sibi possit, loco numeri XLII., quem hic ab Herodoto positum fingunt, bis librariorum omnes in numerum xxx. coniurasse? In uno quidem nostro F. priori loco (ut in *Var. Lect.* dixi) temere praetermissus numerus est; sed posteriori loco idem codex cum aliis omnibus consentit. Vide ad cap. 48, 6 seq. notata. S.

9. Κεῖται) Vide huius libri c. 1. Revocavi [lin. 10.] ἀπ' Ἀθηνέων, usus Eustathii consensu. Sic ἀπὸ Κορίνθου, ἀπ' Ἐπιδάυρου, etc. Cognita quoque sollemnis in ea scriptura aberratio. Naxiorum naves male annumeravit Plutarchus, in carpendo Scriptore malignitatis culpam haud excusaturus. WESS.

9 seq. Κῆροι -- ἔθνη. Ἴων. ἀπὸ Ἀθηναίων) Accurata scriptio requirit, ut dicantur Κεῖροι -- ἔθνος ἐὼν Ἴωνικὸν ἀπὸ Ἀθηνέων: et paulo post, Νάξιοι -- Ἴωνες ἀπ' Ἀθηνέων γεγονότες: c. 48. Siphnii et Seriphii Ἴωνες ἐόντες ἀπ' Ἀθηνέων. Ad lib. II. c. 7. loca quaedam indicata sunt Herodoti, in quibus Ἀθηνέων scribendum pro Ἀθηναίων: ad ista haec poterunt adiungi. Nemo harum rerum sciens in *Thucyd.* vulgatum sollicitaret, ubi Cei alique insulani dicuntur Ἴωνες ὄντες καὶ ἀπ' Ἀθηναίων, lib. VII. c. 57. sed aliter loqui solet Herodotus; quam in rem vicinia satis nobis dabit exemplorum: cap. 45. Leucadii vocantur ἔθνος Δωριεὶς ἀπὸ Κορίνθου: c. 46. Aeginetae Δωριεὶς ἀπὸ Ἐπιδάουρου: c. 48. Melii γεγονότες ἀπὸ Λακεδαιμόνου. Ad eam rationem Cei ceterique

dicti sunt (ἔθνεα Ἰωνικά) ἀπὸ Ἀθηνέων, Athenis orti. In proximis frustra sibi Plutarchus visus est malevolentiam detexisse, T. II. pag. 869. A - c. Cum rerum facies multum esset mutata, illis abuti non debebat, quae olim eveniant sub Dario, Herodoto narratis lib. VI. c. 96. VALCK.

17. Κύθνιοι) Qui Κύθνιοι illi, quibus tantopere delectati fuerunt librarii? an ex monte Cyntho Cretensium? Nugae. Cretenses Graecis contra Persam suppetias non ierunt, lib. VII. 170. Redierunt, unica transposita littera, Κύθνιοι, ex insula Cythno; quos suis in schedis hic invenit Plutarchus Malign. p. 863. E., restituendosque monuerunt Georg. Arnaldus Animadv. Crit. cap. 30. et Abr. Gronovius ad Aeliani Hist. Anim. lib. XVI. 32. De Cythniorum et Styreensium Dryopica origine, Steph. Byz. et Pausan. lib. IV. 34. WESS.

CAP. XLVII. 7. καὶ μὴ, τῆς ἡγε - - Φαῦλλος) Unam navem ab opulentissima tum Italiae civitate Graecis auxiliarem missam nemo sibi facile persuadebit: multo verisimilius, ter Pythonicam Phayllum suis navem sumptibus instruxisse, qua Graeciae veteri, in qua toties honorem fuerat adeptus, periclitanti sponte sua venerit auxilio; hanc movet suspicionem Pausanias, cui lib. X. [c. 9.] p. 818. Phayllus Crotoniata ἐναυμάχησε καὶ ἐναντία τοῦ Μῆδου, ναῦν τε παρασκευασάμενος οἰκείαν, καὶ Κροτωνιατῶν ὅποσοι ἐπεδήμουν τῇ Ἑλλάδι ἀνεβίβασε: ubi scribendum potius ἐνεβίβασε. Sic Atheniensis Clinias ἐστρατεύετο - - οἰκίῃ καὶ, Herod. VIII. 17. Parum exacta scripsit in hunc de Phayllo Herodoti locum Palmerius: Consentit (ait) cum Herodoto Pausanias in Phocicis: et videtur omnia, quae de - - illo narrat, ex hoc loco accepisse. Praeter alia monumenta vetera, habuit Pausanias catalogos, in quos hieronicarum nomina et facta fuerant relata; nec certe de Phayllo tradita discere potuit ex Herodoto; sed in id ambo consentiunt, ut ter dicant fuisse Πυθιονίκην: addit Pausan. Ὀλυμπιάσι μὲν οὐκ ἔστιν αὐτῷ νίκη. Ab hoc diversus Phayllus fuisse videtur Olympionica, de quo praeter Schol. Aristoph. et Suidam, vid. Zenob. Cent. VI. Prov. 23. et Eustath. ad Od. 8. p. 302. VALCK.

Ibid. Φαῦλλος) Egregia viri laus, qui, magnae Graeciae facillis auxilium negantibus, ἰδιόστολον ἔχων ναῦν ἐπλευσεν

εἰς Σαλαμῖνα, post fata abs magno Alexandro ea propter cultus, in *Plut. Alex.* p. 685. D. Nimirum suis instruxit in pensis navem, inque eam Crotoniatas, tum in Graecia peregrinantes, inposuit, quemadmodum apud *Pausan.* X. 9.; *Crotoniatas* autem *Achaeorum colonos* describit *Strabo* lib. VI. p. 402. B. [p. 262. ed. Cas.] WESS.

CAP. XLVIII. 6 seq. Ἀριθμὸς -- ὁ πᾶς τῶν νεῶν --- τριηκόσιαι καὶ ἐβδομήκοντα καὶ ὀκτώ.) Nullam his numeris, tametsi in alia omnia abeant cum *Valla* scripti quidam, litem moveo. Repetuntur ita cap. 82., ut de auctis deminutisve suspicio cesset omnis. Error se tamen implicuit catalogo, quem supra Scriptor dedit, navium, non aequante hanc summam. Ubi vero et in cuius populi naves irrepserit, non divino. WESS. — *Graecorum classis ad Salamina* hic *navium* fuisse dicitur *triremium trecentarum septuaginta et octo*; sed si sedeas ad calculos, quidque singulae dederint civitates iuxta c. 43 seqq. in unam summam contrahas, conficies in universum duntaxat naves CCCLXVI. Iam vero ex *Arch. Cod.* nobis hic offeruntur non CCCLXXVIII; sed tantum CCCLVIII, ὀκτώ καὶ πενήκοντα καὶ τριηκόσιαι: totidemque repertae sunt in *Cod. Vallae*. Si vel eadem praebent alii Codices, habent illa, me iudice, speciem tantum, et sunt correctoris. Scripserat *Herodotus*, ut hic vulgatur, CCCLXXVIII. Venit enim ad ceteras, praeter Lemniam, (VIII. cap. 11.) navis e Teno missa: hae duae numerum CCCLXXX. explesse Nostro dicuntur infra c. 82., ἐξεπληροῦτο τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἕλλησι ἐς τὰς ὀγδώκοντα καὶ τριηκοσίας νῆας: ut adeo is numerus suspectus esse nequeat. Ubi nam itaque vitii sedes erit quaerenda? nisi fallor, c. 46. in Aeginetis: hi non xxx, sed dedisse naves videntur XLII. Athenienses dederunt naves CLXXX; Corinthii XL; plusquam XL dederunt Aeginetae; nam post Athenienses maximum dedere navium numerum. En testem, qui legerat *Herodotum* accurate, *Pausaniam*, in *Corinth.* p. 178. [lib. II. c. 29.] scribentem, Aeginetas ἐν τῷ Μηδικῷ πολέμῳ παρασχέσθαι πλοῖα μετὰ γε Ἀθηναίους πλεῖστα. Iam vero numeri postulant *Herodotei*, ut dederint duas et quadraginta. VALCK.

[Si *Herodotum* ipse edidisset *Valckenarius*, non puto equidem ausurum fuisse Virum, ut doctissimum, sic prudentissimum, suam istam coniecturam, quamvis certam, sibi

visam, contra Codicum omnium consensum obtrudere Scriptori, quod a Borh. et Larch. cap. 46, 2. factum vidimus: satis ille, puto, habiturus fuerat, sententiam suam in Adnotatione contextui subiecta declarasse. Iam vero, si vel maxime pro certo sumamus, summam hîc ab Herodoto subductam CCCLXXVIII navium nullâ aliâ ratione intelligi posse, nisi ita ut statuamus *Aeginetas* ad hoc bellum *naves XLII contulisse*; ne sic quidem necesse esse equidem autumo, ut contendamus *Herodotum* cap. 46, 2. non xxx, sed XLII. scripsisse aut scribere debuisse. Diserte enim ibidem monet Scriptor, *praeter xxx triremes, quae pugnae ad Salaminem interfuerunt, alias etiam eosdem habuisse instructas, quibus oram suae insulae tuerentur*. Atqui, quum haud procul a Salamine sita Aegina esset, in quam complures etiam Attici cives uxores suas et liberos deposuerant, iure meritoque naves eae, quae Aeginam custodiebant, perinde atque reliquae in censum hoc loco venire debuerunt, ubi *summa Graecanicarum omnium navium adversus Persas instructarum* subducitur. Quod si igitur illas *naves Aeginam custodientes* ponamus fuisse duodecim numero, universae summae CCCLXXVIII. constabit ratio, et nihilo minus iustus fuerit numerus xxx navium, cap. 46, 2. positus. S.]

CAP. XLIX. 9. ἢν νικηέωσι) Pravum Med. et sequacium εἰ νικηέωσι inconsulte, ex Valckenarii monitu ad lib. II. 52., inculcabatur. WESS.

Ibid. εἰ νικηέωσι) Ferri nequit; revocabitur sincerum ἢν νικηέωσι Cl. Perizon. in Aeliani Var. II. c. 56., ad εἰ δὲ ἀποθάνω, quod Codices offerunt, εἰ δὲ ἀποθ. spernit ut leve et inane; et est sane levissimum: sed constans veterum usus sperneret τὸ εἰ ἀποθάνω ut soloecum, alterum εἰ δὲ ἀποθ. tantum admisit: in his saepe fuit a viris doctis peccatum. VALCK. — Diversa ratio erat II. 52, 14. aliisque in locis ibi in Adnot. citatis, ubi εἰ non si, sed an, utrum, significat. S.

10. ἐν Σαλαμῖνι μὲν ἱόντες) Speciem praefert Arch. μενέοντες, quoniam tali in negotio c. 57. ὥστε αὐτοῦ μενέειν, et cap. 62. σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ. Sed fallacem et infirmam his nexa patefaciunt. WESS.

[12. ἐς τοὺς ἰωυτῶν ἐξοίσοντα) Suspiciatus eram ἐκώ-

σονται legendum, quod idem ac ἐκωθήσονται valeret. Sed similiter ponitur idem illud verbum cap. 76, 14. S.]

CAP. L. 6. αὐτέων ἐκλελοιπόντων ἐς Πελοπόννησον) Bene *Diodorus* de Thespiensibus et Plataeensibus ἐπεφύγισαν εἰς Πελοπόννητον πανδημει, haec explicans, lib. XI. 14. Simile superius lib. VI. 100. Mox [lin. 8.] Θέσπειάν τε καὶ Πλάταιαν more Homericō Iliad. B'. 498. et 504.; de praelio tamen ad Plataeas ἐν τῇ Πλαταιῇσι μάχῃ lib. VII. 231. et IX. 89. *Adi Steph. Byz.* et *L. Holstenium.* WESS.

CAP. LI. 3. ἐν τῷ διέβαινον ἐς τὴν Εὐρώπην) Latina unum mensem trivere in transeundo in Europam lectores frustrantur, quippe veritati pugnancia: septem enim diebus totidemque noctibus cunctus Persarum exercitus Helle-spontum transit lib. VII. 56. Omnia illa si *Herodoti* fuerint, quod vehementer dubito, id tantummodo indicabunt, eodem mense, quem Persae ad Hellesponti oram contriverunt, idem eos fretum tramisisse. *Calliadae*, *Archontis Attici*, memoria apud *Diodorum*, *Dionysium Halic.*, *Diogenem Laërtium* et alios celebratissima est. WESS.

7. ταμίαις τε τοῦ ἱεροῦ) His declarandis operam *S. Petitus* Leg. Attic. III. 2. p. 338., sed minus prosperam, ut aliàs dictum, inpendit. WESS. — Bene *Schulzius*, praeunte *Larchero*: „Ταμίαι τοῦ ἱεροῦ, Quaestores templi Miner-
„vae in acropoli, quibus thesauri publici custodia man-
„data erat. Vid. *Harpocrat.* in Ταμίαι, *Pollux* VIII. 9. segm.
„97. et *Suid.* in voce.“ — Consuli etiam poterit *Larchero* laudatus *Aristoph.* Lysist. 173 seq. S.

[9. θύρῃσι τε καὶ ξύλοις) θύραι, tabulae, asseres, ut lib. II. 96, 15 seqq. S.]

10. ὑπ' ἀσθενείης βίου) Sic scribi quoque poterit II. c. 47., οἱ δὲ πένητες αὐτῶν ὑπ' ἀσθενείης βίου etc. Ionice pronuntiabatur ἀσθενίη, εὐηθίη etc. veteribus Atticis Poëtis προμηθία· εὐσεβία· etc. *Pauperculos* Noster vocat χρήμασι ἀσθενεστέρους II. 88. τοῖς ἀσθενεσὶ τροφῇς est apud *Thucyd.* I. c. 5. conf. *Philinus* apud *Harpocr.* in Θεωρικά, et *Lysias* p. 3. VALCK.

11. πρὸς δὲ, αὐτοὶ δοκέοντες) Ambigo scribam-ne de codicum iudicio, πρὸς δὲ, καὶ αὐτοὶ δοκ. et [lin. 13.] pro καὶ αὐτὸ δὲ, extrusà copulà, αὐτὸ δὲ τοῦτο etc. Videtur enim sic melius sermo procedere. Rem ipsam lib. VII. c. 142. attigit. WESS. — Posteriori loco copulam abieci, temere

a. nonnullis olim adiectam iudicans: priori loco (*lin. 11.*) commodè καὶ adiicietur: id vero si placuerit, non equidem post πρὸς δὲ comma posuerim, sed post πρὸς δὲ καὶ, praeterea vero etiam; ne fortasse iuncta aliquis intelligeret καὶ αὐτοῖς, etiam ipsi. S.

11 seq. Ubi dicuntur αὐτοὶ δοκέοντες ἐξευρηκέναι τὸ μαντήιον τὸ ἢ Πυθίῃ σφί ἔχρησε, τὸ ξύλον τεῖχος ἀνάλωτον ἔσεσθαι: in his τὸ ter legitur repetitum: corrigendum τὸ μαντήιον, τῷ ἢ Πυθ., oraculum, quo ipsis edixerat Pythia, putabant ἐξευρηκέναι, mentem Dei adsequuti. VALCK. — In codicum consensu tenendum vulgatum: atque etiam valde dubito, an talem loquendi formam, τὸ μαντήιον τῷ ἢ Πυθ. etc. pro sua agnitus esset Herodotus. S.

CAP. LII. 2. τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλεως ὄχθον, quem vocabant Ἀρῆιον πάγον, Io. Meurs. hinc attigit in Areopag. c. 1., in ipsa rupe illustranda parce versatus. Illinc manarunt formae loquendi, ἀνέναι, vel ἀναβρίνειν εἰς Ἀρειον πάγον: εἰς Ἀρειον ἀναχθῆναι πάγον, Diogen. Laërt. II. 101. Cicero de Divin. I. 25. de Sophocle: Adscendit in Areopagum; detulit rem: imo detulit reum, somnianti divinitus indicatum; non rem Areopagitis notissimam, quam ex Hieronymo nobis narrat eruditus Scriptor vitae Sophoclis. VALCK.

CAP. LIII. 5 seq. τῇ δὲ οὐκοτέ τις ἐφύλασσε) Quia mox suo loco legitur μήποτε, hic non displicet lectio marg. Steph. τῇ δὲ οὐτε τις ἐφύλασσε. His Io. Meurs. usus est in Cecrop. c. 4. et cap. 28. VALCK.

8. τὸ ἱερὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου) Instaurata arce, absolutisque a Pericle eius Propylaeis, prope ea in praecepta rupe Aglauri templum fuit, Ulpiano ad Demosthen. περὶ Παραπρεσβ. p. 264. testificante. Qua de aede Io. Meursius Athen. Attic. lib. I. 7. uberrime, et vestigia illius premens S. Petitus Leg. Attic. II. 4., p. 252. Insequens καίτοιπερ non nemini molestum accidit, καίπερ, sicuti in schedis quibusdam, formanti: quo minus adstipuler, fragmentum Eusebii in Stob. Serm. XLIV. p. 510. καίτοιπερ χρεὶ πάντα εἶδέναι τὸν μέλλοντα ἀνθρώπου καταδικᾶν, inpediit. At hoc momenti non magni. WESS.

14. τοὺς ἱκέτας ἐφόνεον) Si Corn. Nepos in Them. c. 4. haec ob oculos habuerit, protinus Xerxes accessit astu, idque nullis defendentibus, interfectis sacerdotibus quos in arce

invenerat, incendio delevit, suspicio, legisse suo in libro τοὺς ἰδέας, nasceretur; quae incerta vagaque, quoniam in multis egregius Scriptor dissentit. Librariorum autem solitus in vocibus οἰέτας et ἰκέτας lapsus saepe redit. WESS.

14 seq. Quos in templo reperiunt supplices, crudeliter Persae ἐφόνευσεν· ἐπεὶ δὲ σφί πάντες κατέστρωντο, id est ἀνήγνυντο, ut interpretatur Pollux IX. 153. haec advocans Herodoti, quia non in acie caesi, sive strati, sed senes inbelles hic contrucidati sunt, ἀνήγνυνται: colligit enim verba Pollux ἐπὶ τοῦ ἀναιρεῖν Atticis usurpata. Hoc cum non animadvertisset, huius forte loci Iungermannus immemor, alium attulit ex Nostro lib. IX. c. 75. ὡς δὲ τοῖσι Ἕλλησι ἐν Πλαταιῇσι κατέστρωντο οἱ βάσβαροι: ubi verbum ponitur more quibusvis satis usitato, de cadaveribus quae per campos Plataicos strata iacebant. VALCK.

CAP. LIV. 2. ἄγγελον --- ἄγγελλέοντα) Litera nocet superflua Herodoteo ἄγγελέοντα. Infra recte scribitur c. 97. ἔπεμπε εἰς Πέρτας ἄγγελέοντα τὴν παρεοῦσάν σφισι συμφορὴν: hic misit Artabano nunciaturum τὴν παρεοῦσάν σφισι εὐπρεξίην. Talia quaedam notata sunt ad Eurip. Phoen. p. 289. et p. 585. VALCK.

7. ὅψιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου) Memini fuisse, cui de coniecturâ vehementer ridebat ἰδὼν ἐν ὕπνῳ. Id enim Scriptoris praecipuo usu teri: ὅψιν εἶδε ὁ Καμβύσης ἐν τῷ ὕπνῳ, lib. III. 30. et cap. 65. ὅψιν εἶδον ἐν τῷ ὕπνῳ: atque ad eum modum frequenter. Verum illud; pariterque, ὅψιν ἐνυπνίου ab eo non sperni. Adi lib. VII. 18. et 47. WESS.

CAP. LV. 2 seqq. ἔστι ἐν τῇ ἀκροπόλει etc.) Ut fieri solet, eundo vires acquisivit narratio; oleam enim Persarum igne crematam postea dicebant Athenienses (ut scribit Pausan. I. p. 64.) αὐθημερόν ἔστον τε ἐπὶ δύο βλαστῆσαι πήχεις. Hoc adeo mirificum nihil erat ad miraculosam istam vitem, de qua suavissimum Sophoclis e Thyeste fragmentum conservavit Schol. in Eurip. Phoen. vs. 235. De olea Minervae, quae semper eadem durare credebatur in arce, egerunt Turneb. ad Ciceron. de Legib. I. c. 1. Ez. Spanhem. ad Callim. Hymn. in Pall. Lav. vs. 26. et Io. Meurs. Cecrop. c. 19., qui Herodoti θάλασσαν non omisit: haec aequae ac olea erat ἐν νηῷ Erechthei τοῦ γηγενέος λεγόμενου εἶναι: de quo titulo vid. Clar. Wess. ad Diod. I. [c. 29.]

p. 34. *Oleam et aquam in puteo marinam curiosis Attici monstrabant periegetae, velut testimonia litis, qua de solo Athenarum Neptunus et Minerva contenderant; cuius praeter alios meminerunt in Menexeno Plato p. 237. c. et Quintil. Declam. 323. conf. Plutarch. T. II. p. 489. B. VALCK.*

4. ελαίη τε καὶ θάλασσα ἐνι) Vulgatissimam annalibus et Atheniensium gloratione narrationem ill. Scaliger ad Euseb. Chron. Ann. CCCCLXI. p. 27. obiter explicuit, operosius Io. Meursius Cecrop. c. 19. et 20. In puteo, et aqua eius marina, namque haec illa θάλασσα, non prorsus fortasse, modo iactantia procul esset, aberratur: stridorem fluctuum, ἤχον κυμάτων, apud Pausan. I. 24. atque alibi, sicubi auster spiraret, edere perhibebant. Illum Libanius Lamentat. Nicomed. p. 203. c. quando de Neptuno, καὶ ἐν ἀκροπόλει τοσούτον ἀπεχούσῃ θαλάσσης ῥόβιον δείξει, innuebat: nullam profecto procellam, a Morello temere excitatam. WESS.

10. ὅσον τε πηχυαῖον) Auctius in Pausania I. 27. miraculum, neque Meursius reticuit, αὐθημερὸν ὅσον τε ἐπὶ δύο βλαστῆσαι πῆχεις, eodem die in duam cubitorum proceritatem repullulasse. Fidelior, ab illo praeteritus, Liban. Antioch. p. 378. c. δευτέρα δὲ ἡμέρα βλαστὸς ἀνέδραμεν εἰς πῆχυν ἐκ τοῦ κεκαυμένου, vocibus hinc repetitis. WESS.

CAP. LVII. 1 seqq. Ἐνθαῦτα δὲ Θεμιστοκλῆα etc.) Hinc orsus Plutarch. T. II. p. 869. d. quae succedunt hoc et seq. capite, paucis omissis, αὐταῖς λέξεσι transscripsit, ut hic narrata traduceret, velut in Themistoclem valde iniuria; cui consilii saluberrimi gloriam ablatam (παραιρούμενος apud Plut. scribendum pro παραιτούμενος) in alium transtulerit auctorem Menesiphilum, cuius inventum Themistocles tamen apud Eurybiaden tanquam suum venditasse dicatur Herodoto. Sed cetera Graeciae utilissima consilia soli tribuit in seqq. Herodotus Themistocli; et hic prudentia magni viri fuisset indignum, consilii, quod ipsemet secum dudum agitaverat, in hoc tanto periculo Mnesiphilum, obscurum Eurybiadi nomen, velut auctorem apud illum ambitiose celebrare. Sed haec in eruditissimo philosopho, cui plurimum debemus, si ferenda sunt aliquo modo; illud, quod addit, vix ferendum: Θεμιστοκλέα μὲν οὔτε Φησὶ Φρονῆσαι τὸ συμφέρον, ἀλλὰ παριδεῖν, -- Ἀρτεμισίαν δὲ κ. τ. λ. VALCK.

6. εἶπε, οὗτοι ἄρα ἢ ἀπαίρωσι) Quod *Valla* in Latinis secutus fuit et schedae ostentant, Mnesiphili accomodatissimum menti videtur. Sed in talibus suum cuique iudicium. Illud autem, [lin. 7.] περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρὶδος ναυμαχίαις, Atticam (quod viro docto in opinionem venit) non excludit: erat illa Persarum ditioni subdita quidem, nec ita omissa, quin fortiter agendo recipere posset. Cur, nisi ea spe, navale praelium Athenienses ad Salaminem postulassent? WESS.

Ibid. οὐτ' ἄρα - - - περὶ οὐδεμιῆς) Οὐδὲ περὶ μιῆς obtulit ex *Plut. Diss. Herod.* p. 127., et ex Codicibus οὗτοι ἄρα ἢ, lectum *Vallae*. Huius inscius lectionis *Koenius* elegantem vulgatae correctionem mecum communicavit, Σὺ γ' ἄρα etc. Dederat-ne forsitan utrumque Noster? Σὺ γ' ἄρα, οὗτοι ἢ ἀπαίρωσι τὰς νῆας ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρὶδος ναυμαχίαις: aptum hac in sede esse negari nequit: quid si legerit utrumque *Valla*? eius sunt Latina: si isti etc. iam tu pro nulla amplius patria dimicabis. Sunt et alia in *Plutarcho* hic vulgatis meliora; velut [lin. 12.] ἦν τε καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ βεβουλευμένα: hoc aliis dicitur συγχέαι. VALCK.

12. διαχέαι τὰ βεβουλευμένα) Nihil, si dictionem spectes, differt *Dionysii Halic. Ant. Rom.* III. p. 141. ὡν δὲ ἡ διατριβὴ τοῦ πολέμου - - - διέχεεν. αὐτῶν τὰ βουλευόμενα. Unde, aut hinc, τὰς ὑποθήκας διαχέαι et τὴν εἰρήνην διαχέαι, quae *Theophylacti Simoc.* loca lib. II. 13. III. 9. *Abreschius* indicavit, fluxerunt. His proximum μεταβουλεύσασθαι non sollicito: fixum adhuc haeret, μετὰ δὲ βουλεύει, ὧ Πέρσας, lib. VII. 12. WESS.

CAP. LVIII. 5. ἐκέλευε ἑσβ. λέγειν εἴτι θείλει) Est in his et vicinis familiaris quaedam et suavissima ἀφέλεια, qualem natura dictabat. *Virgilii* pastor *Ecl.* IX. 32., Incipe si quid habes. *Ecl.* III. 52. Quin age si quid habes: quibuscum conferre debuerat *Ursinus* haec *Theocriti* *Eid.* V. vs. 78. Εἴα λέγ' εἴ τι λέγεις. *Luciani* *Mercurius* εἰπὲς ὅ, τι καὶ λέγεις, T. I. p. 747. *Eurip.* *Iph. in Aul.* 817. Δρᾷ γ' εἴ τι δράσεις. In proximis articulo voculam praefero, quam habet *Plutarchi.* T. II. p. 869. E. ἐνθαῦτα δὲ Θεμιστοκλέης. VALCK.

9. ἐκβῆναι, συλλέξει τε τοὺς etc.) *Pristino*, ni codices vetuissent, ἐκβῆναι τὸν Εὐρυβιάδεα, συλλέξει τε, nihil diminuissem. Glossae librarii, inconsulte sollertis, istae

voces, quarum absentia utilior, tribuendae sunt. WESS.

CAP. LIX. [4. ὁ Κορίνθιος στρατηγός) Κορινθίων scripsisse Herodotum suspicatus erat Iacobs in Praef. Atticor. sub fin. At similiter et alibi loquitur Scriptor, et cap. 94, 2. eundem Adimantum iterum τὸν Κορίνθιον στρατηγὸν dicit. S.]

5 seq. Ὡς Θεμιστόκλεις etc.). Memoriae peccato Plutarchus Themist. p. 117. E. Eurybiaden dicti auctorem prodidit. Rectius Apophthegm. p. 185. B. Adimantum Corinthium. Operam eidem, ex Plut. Themist. derivato, insumsit doctissimus P. Faber lib. I. Agonist. c. 19., Cruserii Latina, ὁ βαρύνειν alapis caedere, iure redarguens. Vallae culpa similis. In stadio citius, quam mos ferebat, περσπιδῶντες, in cursum emicantes, sive προεξανιστάμενοι, sicuti hic et Strattis in Poluce III. 146., flagris admonebantur a μαστιγονόμοις. Plutarchus Apophth. ex Adimanti ore, τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσι προεξανιστάμενους μαστιγοῦσιν αἰεί: atque ea verbo virtus lib. VII. 223. οἱ ἡγέμονες -- ἔχοντες μάστιγας, ἐρράπιζον πάντα ἄνδρα, flagris percutiebant. Hoc amplius, εἰ ἐγκαταλειπόμενοι, [lin. 7.] Plutarchique ἀπολειπόμενοι et λειπόμενοι, non illi profecto, qui domi relinquuntur, sed longe in cursu post tergum relictī, vinctique adeo, ex verbi notissimo usu. Haec acute utrimque dicti sententia; quo magis miror eundem eruditissimum virum, damnatis prioribus, Themistoclis ἀπολειφθέντας ad agitatores sive aurigas (Agonist. lib. III. 19.) adplicuisse. Στεφανεύνται dialectus adfirmat. WESS.

6 seqq. ἐν τοῖσι ἀγῶσι εἰ προεξανιστ. In Themistocle Plutarchus T. I. p. 117. D. haec dicentem facit Eurybiadem; sed errorem corrigit in Apophthegm. T. II. p. 185. A. ubi, Ἀδεϊμάντου, inquit, ναυμαχεῖν μὴ τολμῶντος, εἰπόντος (τε) πρὸς Θεμιστοκλέα, -- Ὡς Θεμιστόκλεις, τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσι προεξανιστάμενους μαστιγοῦσιν αἰεί. Ναί, εἶπεν, ὦ Ἀδεϊμαντε τοὺς δὲ λειπομένους οὐ στεφανοῦσιν. Quod [apud Plutarch.] additur, Aeliano, Aristidi, aliisque memoratum, Eurybiadi convenit; cui baculum attollenti Themistocles, πάταξον μὲν οὖν, εἶπεν, ἄκουσον δέ. Primum ex hoc loco tollendum αἰεί, natum ex vicinis; deinde μαστιγοῦσιν illic rectius redditur, flagris caedere moris est, quam in Themist. βαρύνουσι, caedunt alapis. Turpis error Vallae haerere tamdiu non debebat in Edd. Herod. βαρύνονται vertentis colaphis caeduntur: hoc erat ser-

vile prorsus atque indignum candidatis certaminum Graecorum, in quae servi non admittebantur. *Ῥαπίζειν* est *ῤαβδῷ πατάζει*, vel *παῖσαι*: colaphum impingere vel *alagam* *ducere*. vulgo *κολαφίζειν*, Atticis erat *κονδύλους ἐντρίψαι*: vid. vir summus ad *Luciani Prometh.* [c. 10.] p. 193. Dicitur et apud *Plut.* utrobique Eurybiades *ἐπαράμενος τὴν βακτηρίαν ὡς πατάζων*: nisi scripserit *ἐπαναράμενος*, ut *Thucyd.* VIII. p. 555, 1. *ἐπανήρατο τὴν βακτηρίαν*: illic *ἐπανατείνετο* legitur in *Scholiis*: apud *Aelian.* Var. XIII. c. 40. Eurybiades *ἀνέτεινεν αὐτῷ τὴν βακτηρίαν*. Sed est insignis et forsitan unicus in suo genere locus *Thucyd.* ad haec *Herodoti* aptus illuminanda lib. V. c. 50. illic Lichas *Arcesilae Lacedaemonius Olympiae ἐν τῷ ἀγῶνι ὑπὸ τῶν ῤαβδοφύχων πληγὰς ἔλαβεν, ὅτι - - - προσελθὼν ἐς τὸν ἀγῶνα ἀνέδρατε τὸν ἡνίοχον*: et haec praeter ceteras postea caussa fuit *Lacedaemoniis belli Eleis inferendi*, quod Licham *μαστιγοῦντες ἄνδρα γέροντα ἐξήλασαν*, ut scribit *Xenoph.* *Ἑλλ.* III. p. 287, 28. Apud *Pausan.* lib. VI. [c. 2.] pag. 454., Licham *μαστιγοῦσιν οἱ Ἑλλανόδικοι*: fecisse dicuntur augustissimi iudices, quod per lictores suos, *ἀλύτας* dictos, fieri iusserunt, vel per his praefectum. *Auctor Etymol. M.* p. 72, 12. *Ἀλυτάρχης, ὁ τῆς ἐν τῷ Ὀλυμπιακῷ ἀγῶνι εὐκοσμίως ἄρχων* *Ἡλεῖοι γὰρ τοὺς ῤαβδοφόρους ἢ μαστιγοφόρους - - Ἀλύτας καλεῖσιν*. In modesto *Themistoclis* responso apud *Herod.* οἱ δὲ γε *ἐγκαταλειπόμενοι οὐ στεφανεῦνται*, hoc ut rarius etiam apud *Ionas* ex uno Codice, ni fallor, recipietur, indicato in *Diss. Herod.* p. 127. *Ἐγκαταλειπόμενοι* ipsum *Paulinum* est in *Ep. II. ad Cor. iv, 9.*, ubi, *Polybianis* omissis, unum hoc apud attulisset *Herodoti G. Raphelius*: hic sunt in stadio relictī, sive cursu superati: transtulit illinc, ut multa, felici metaphora *Paulus*, O. M. Iesum tanquam primum in stadio cursorem considerans, qui victor, factus agonotheta, de coelo coronam porrigeret *ἀμάρταντον τοῖς οὐκ ἐγκαταλειπομένοις*, et sua vestigia animose legentibus. VALCK.

CAP. LX. 6. οὐδὲνα κατηγορεῖν) *Accusationi* nullus erat hic locus; [Quid ni?] verum οὐκ ἔφερε οἱ κόσμον οὐδὲνα κατηγορεῖν: sic corrigendum arbitror: *dedecebat ipsum cuiuspiam sociorum male dicere*. Saepius idem vitium hinc illinc fuit a viris doctis sublatum; nondum tamen, quod sciam, ex *Attica lege* apud *Demosth.* p. 710, 42., ἐνο-

χον εἶναι τῇ κατηγορίᾳ etc. transscripsit ista S. Petit. in Legib. Att. p. 522. Legendum τῇ κατηγορίᾳ, facile liquebit attendenti. VALCK. — Apud Demosth. κατηγορίᾳ recte iam Hier. Wolfius ediderat, ed. Basil. 1572. p. 539. sub fin. et sic dein Reiske T. II. p. 1308. Apud Herodotum nihil novandum, ubi οὐδένᾳ cum κόσμον iungendum, κατηγορεῖν vero ad συμμάχων refertur. Conf. Var. Lect. Emendationi tamen a Viro doctiss. propositae videri potest speciem aliquam conciliare id quod infra c. 61, 7. legitur. S.

11. ἐν πελάγεϊ ἀναπεπταμένῳ) Valla [in patenti pelago, ubi etc.] bene. Longus Pastoral. III. p. 177. ἡνίκα μὲν οὖν ἀναπεπταμένη τῇ θαλάττῃ ταῦτα ἔπραττον, ἡφανίζετο ἡ βοή. Consequens ἐς δ' [lin. 12.] inmerito in abundantiae suspicionem incidit: quid enim tritius, quam ἐς vice ἐν poni? ἰζόμενος ἐς τὸν βασιλῆϊον θρόνον, lib. III. 64. et mox [l. 24.] ἐς τὴν ἡμῖν ὑπέκκειται τέκνα: eiusdemque structurae cumulum congestit Portus. WESS. — Ubi scribitur ἐς δ' ἥκιστα ἡμῖν σύμφορόν ἐστι, primum illud perspicuum est, ad ἐς δ' intelligi verbum ναυμαχεῖν vel ναυμαχήσειν. Deinde: (de quo commode ad h. l. Schulzius monuit) ubi ἐς pro ἐν poni videtur, id ea fit ratione, ut non modo significetur τὸ esse aut facere aliquid in eo loco de quo agitur, sed ut simul significetur τὸ moveri in locum, quo fit ut ibi sis. Itaque h. l. ἐς δ' ναυμαχεῖν vel ναυμαχήσειν idem valet ac si dixisset ἐς δ' ἵεναι ναυμαχήσοντας, vel ἐς δ' ἵεναι ὥστε ναυμαχεῖν, quo abire ut ibi pugnemus. S.

12 seq. νῆαι, ἔχουσι βαρυτέρας) Naves Graecorum hic graviōres; in Plut. Themist. p. 119. c. ἀτενεῖς καὶ ταπεινότεραι, comparatae ad Persarum naves molis maioris et celsioris; quarum tamen ἀτενεῖς in ἀλιτενεῖς correctione docti viri abierunt, forte iniusta. Noti τόποι ἀλιτενεῖς, ἄκρα ἀλιτενῆς, θάλασσα ἀλιτενῆς, quorum humilis situs, aut quod profunditatem non habet mare, docente praeter alios P. Victorio ad Cicer. lib. XIV. ad Att. Ep. 10. Ubi vero ἀλιτενῆς navis, et qua significatione? Ἀτενεῖς firmiter sunt compactae ac egregie cohaerentes; sicuti κισσὸς ἀτενῆς in Sophoclis Antig. vs. 842. WESS. — Navis κάτωθεν ἀλιτενῆς καὶ πλατεῖα memoratur apud Athen. lib. V. p. 204. e. inferne depressa et lata. S.

26. τοῦ καὶ περιέχεσθε μάλιστα) Praeclare scripta exemplaria atque ex illis Gronovius, quem ὁμοίως αὐτοῦ - - καὶ Herodot. T. VI. P. II.

πρὸς τῷ Ἰσθμῷ illustrantem lib. VI. 139. vise. WESS. — De formula ὁμοίως καὶ vide Adn. ad VII. 50, 18. et loca ibi citata. S.

36. μὴ εὐκότα δὲ βουλευομένοισι) Cato in Sallustii Catil. c. 52. *Vigilando, agendo, bene consulendo, prospere omnia cedunt; ubi socordiae tete atque ignaviae tradideris, nequicquam: deos inplores; irati infestique sunt: ubi Wassius et Cortius, inque primis Th. Gatakerus ad Anton. Imp. lib. IX. 40. WESS.*

CAP. LXI. 3. οὐκ ἐὼν ἐπιψηφίζειν) Infeliciter ista tentavit vir doctus, quorum haec est sententia: *nolens concilii principem Eurybiadem duces in suffragia mittere, sive sententias rogare, in gratiam viri urbe patria carentis.* Sic Herodotea capienda docebunt Küsteri et summi viri observata in Luciani Timon. [c. 44.] pag. 157 seq. Praeter cetera H. Valesius adscripserat Harpocrati locum Herodoti, quem alii, quantum memini, non attigerant, verbum tractantes ἐπιψηφίζειν. Cl. tamen Abreschius ad Thucyd. I. c. 87., declarat, inquit, (in loco Thucyd. VI. c. 14.) τὸ γνώμας προτιθέναι praevium ἐπιψηφίσαι: sicuti, quod Herodotus lib. VIII. c. 59. προθεῖναι λόγον, id c. 61. ἐπιψηφίζειν. Molestum non feret vir humanissimus, si dixerem mihi diversa videri, *sententias varias iterum populo proponere, et super illis populum in suffragia mittere.* Apud Herodot. c. 59: verba facere coepit ante Themistocles, quam convocatis ducebus proponeret Eurybiades cuius rei causa illos iterum convocasset: hoc significatur utique per πρὶν ἢ τὸν Εὐρυβιάδεα προθεῖναι τὸν λόγον, τῶν εἵνεκα συνήγαγε τοὺς στρατηγούς. Athenis Prytanes comitia solebant indicere *fixâ tabulâ, quae, quid in deliberationem veniret, continebat:* T. H. ad Lucian. p. 482. [Necromant. c. 19.] In unum coacto populo, qui tum erant inter Prytanes Proëdri, vel e Proedris ὁ Ἐπιστάτης iterum proponebat, qua de re esset agendum; excitati voce praeconis oratores in medium prodibant, rem propositam civibus suadentes vel dissuadentes; hi causam quisque suam ubi perorassent, tum populus causâ cognitâ mittebatur in suffragia: Epistates, vel alius ex ordine Prytanum, sententias rogans, dicebatur ἐπιψηφίζειν. Ut postremum cadere nequit in dubitationem, sic et priora certis nituntur testimoniis: de Proëdri quod dicebam, loco

Demosth. p. 445., §. 31. [Orat. in *Timocr.* p. 706 extr. ed. *Reisk.*] et his *Ulpiani*: οἱ μὲν Πρυτάνεις συνῆγον τὴν ἐκκλησίαν· οἱ δὲ Πρόεδροι ὑπέβαλλον περὶ τίνος συνῆλθον. Eximie tamen *Prytanes* dicuntur προτιθέναι: vid. *Clar. Hemsterh.* p. 482. [ubi supra,] et initium praesertim *Philip. I. Demosth.* Hic, cum causam suam perorasset *Themistocles*, iam ante iratus *Adimantus* nunc noluit *Eurybiadem* ἐπιψηφίζειν ἄπολι ἀνδρῖ. Intacta quoque, ni fallor, viri docti praetermiserunt haec *Xenophontis* Ἀναβ. V. p. 204, 7. ἐπεψήφιστε μὲν οὐδὲν, τὰς δὲ πόλεις ἐκούσας ἔπεισε ποιεῖν τὰς ὁδοὺς: nihil sanxit, *Leunclavius*; mirifice vertit ista *Hutchinson* p. 359. *Xenophon* de omnibus ante memoratis milites sententiam rogaverat; de hac una re noluit illos in suffragia mittere: unius ferme tantum literae omissione vetusta restitui poterit scriptura legendo: ὁ δὲ ὥς ἔγνω τὴν ἀφροσύνην αὐτῶν, ἐπεψήφιστε μὲν τῷ ἑνὶ πόλεις ἐκούσας ἔπεισε. *Xenophonteum* illud μὲν οὐ supra iam attigi ad lib. VII. c. 208. Verbum Ἐπιψηφίζειν sic usurpant *Xenophon* p. 213, 31. p. 219, 36. [Vide *Memo- rab. Socr. I.* 1, 18. ibique *Interpretes.*] *Antiphon* p. 146, 37. *Andocides* p. 10, 34. *Demosth.* p. 418, 151. p. 452. 86. 470. §. 235. etc. Λόγον autem προτιθέναι, et Ἐπιψηφίζειν liquido distinguunt *Aeschines* de Falsa leg. p. 36, 26. γεγραμῶς, τῇ μὲν προτέρᾳ τῶν ἐκκλησιῶν συμβουλευεῖν τὸν βουλόμενον, τῇ δ' ὑστεραίᾳ τοὺς προέδρους ἐπιψηφίζειν τὰς γνώμας, λόγον δὲ μὴ προτιθέναι. Apud *Suidam* in Ἐπίτακτοι loco alienissimo leguntur ista scriptoris incerti: Σωκράτης δὲ ἦν ἐπιστάτης, καὶ οὔτε ἐψήφισε, οὔτε κατεχειροτόνει: hic libenter corrigerem οὗτ' ἐπεψήφισε: [ex *Xenoph. Mem. I.* 1, 18.] sicut in *Aeliani Var. Hist.* p. 234. [lib. III. c. 17.] corrigit ὁ πάνυ *T. H.* οὗτ' ἐπεψήφισεν Ἀθηναίους τὸν τῶν δέκα στρατηγῶν θάνατον: illic rectissime in gratiam *Atheniensium* vertit *Clar. Abr. Gronov.* vid. *Xenoph. Ἑλλ. I.* p. 263, 41. et Ἀπομν. IV. p. 468, 5. ἐν ταῖς ἐκκλησίαις *Socrates* ἐπιστάτης γενόμενος οὐκ ἐπέτρεψε παρὰ τοὺς νόμους ψηφίσασθαι: quia scilicet οὐκ ἐπεψήφισε, de re adeo indigna populum mittere volebat in suffragia. Apud *Herod.* noluit *Corinthius* summum Imperatorem ἐπιψηφίζειν ἄπολι ἀνδρῖ: ut *Socrates Aeliani* noluit ἐπιψηφίζειν Ἀθηναίους. VALCK.

4. ἄπολι ἀνδρῖ) Haesitavi hoc probarem an ἀπόλι δι (quod multo receptius) *Arch.* Re considerata visum illud formae fuit, cuius Ἰσιος, τῇ Ἰσι, Ὀσίριος, τῷ Ὀσιρι [Ὀσίρι,]

καυνάβιος etc. in superioribus. Iustissimo deinceps iure Themistocles Adimanti inopportunitatem castigat. Dixerat idem civibus, si Iustino fides II. 12., Patriam municipales esse, non moenia; civitatemque non in aedificiis, sed in civibus positam, et quidem verissime. Conf. H. Grotium de Iur. B. et Pac. II. 9, 7. Ceterum Plutarch. Themist. p. 117. E. Adimanti memoriae pepercit, nescio quem Eretriensem, sed a Themistocle ex virtutibus ornatum, advocans. WESS. — De tono vocab. ἀπόλι, in penultima ponendo, vide Var. Lect. ad h. l. et ad I. 41, 3. S.

7. Τότε δὴ) Scribendum, Τότε δὲ δὴ etc. Ad ista namque c. 60., Τότε μὲν ἡπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο, haec respondent: Τότε δὲ δὴ ὁ Θεμ. κεινόν τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλά τε καὶ κακὰ ἔλεγε. Exacerbaverat inprimis Themistoclem Adimanti vox inconsiderata ἀπολιν ἄνδρα vocantis, qui urbem, ut canit Claudianus, carinis Vexit, et arsuras Medo subduxit Athenas. Apud Suidam in Ἀδείμαντος, Themistocles, τίς, εἶπεν, ἀπολιν, ἔχων σ' τριήρεις. Ex historico deperdito descripta quaedam huc spectantia habet egregia Plut. in Themist. p. 117. E. VALCK. — Potuerat commodè adversativa δὲ particula ante δὴ adici: sed ignorant eam libri, ne admodum quidem necessariam, quum praesertim istud Τότε μὲν cap. 60, 1. nimis longe hinc absit, ibidemque etiam continuo δὲ particula subiiciatur. S.

CAP. LXII. 2 seq. Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ) Errorem Vallae propagarunt correctores. Locum hic invenit ellipsis de elegantioribus: Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ καὶ μένων ἔσεαι ἀνὴρ ἀγαθός. . . . εἰ δὲ μὴ, ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα. Tu si hic manseris, et manens rem bene gesseris, sive virum te praestiteris; supplendum relinquitur σώσεις τὴν Ἑλλάδα, vel ὀρθώσεις, aut, si quis malit, quod plerisque locis veterum congruit, καλῶς, vel εὖ ἂν ἔχοι: prout hanc ellipsin supplet Tryphon in libello περὶ Τρόπων nondum edito. Ellipsin illam quamvis copiose tractaverint H. Steph. Anim. in Corinth. p. 23 seq. in Xenoph. p. 39. et Casaub. in Athen. p. 333.; librorum tamen veterum Editores, minus attenti, lectoribus illam suis saepe designare neglexerunt. Unum hic ponam exemplum ex Herodoto de vita Hom. c. 33. ubi velut Eiresiones Homereae posuerunt hos enormes duo versus Editores: (de Barnesii nihil hic dico licentia:) Ἔστιν ἐν

προθύροισι· καὶ εἰ μὲν τοι δώσεις, εἰ δὲ μὴ, Οὐχ ἐστήξομεν· οὐ γὰρ συνοικήσοντε ἐνθάδ' ἤλθομεν. Ad priora pertinent ista, Ἔστηκ' ἐν προθύροισι: tum sequitur aliud fragmen, cuius indicium praebet καὶ, constans duobus senariis legitimis, si sic red-integrentur: Εἰ μὲν τι δώσεις, ... εἰ δὲ μὴ, οὐχ ἐστήξομεν, Οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν. conf. *Athen.* VIII. p. 360. c. VALCK.

7. ἐς Σίριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ) Ne confunderetur cum eiusdem nominis urbe Paeoniae, Σίρι τῆς Παιονίης c. 115., illa prudenter adiunguntur. *Italiae Sirin* iuris olim, et ante bellum Troianum quidem, Ionici atque adeo Atheniensium fuisse, *Lycophronis* Alexand. vs. 986. seqq. canit; cuius Scholiastes, ex veterum haud dubie commentis, super ea possessione plura. Dissidet tamen *Strabo* lib. VI. p. 406. A. [p. 264. ed. Cas.] *Ionasque*, *Lydorum* dominatum vitantes, *Sirin* occupasse asseverat. Noster a *Lycophrone* proxime abest. Nuper vero, post *Cluverii* et *Salmasii* sollers studium, *Alex. Symmach.* *Mazochius* priscorum paene pugnantem sententias examinavit, *Prodromi* ad *Heracleens.* *Psephism.* p. 75. Oraculum, quod *Themistocles* ostentat, labentibus annis Athenienses, ut colonos eam in *Italiae* partem deducerent, ac *Thurios* conderent, *Siritidi* vicinos, impulit apud *Diodor.* XII. 10. WESS.

Ibid. κομιεύμεθα ἐς Σίριν) Urbe non nominata apud *Plutarch.* *Themistocles* T. I. p. 117. F. αὐτίκα πύσεται τις Ἑλλήνων, Ἀθηναίους καὶ πόλιν ἐλευθέραν καὶ χώραν οὐ χείρονα κεντημέ- νους, ἧς ἀπέβαλον: *Siritin* videlicet, si fertilitatem spectes, *Attica* multo meliorem. Ἀρχίλοχος ὁ ποιητὴς ὑπερτεθαύμασε τὴν χώραν τῶν Σιριτῶν διὰ τὴν εὐδαιμονίαν, cui dicitur ἐφίμερος et ἐρατὸς χώρος ὁ ἀμφὶ Σίριος ῥοάς, apud *Athen.* XII. p. 523. D. Illic *Timaeo* regionem istam tenuisse dicuntur etiam *Colophonii*; aliis *Iones* in genere nominantur. *Phil. Cluver.* *Ital. Ant.* lib. IV. p. 1274., de *Italiae Siri* multis agens, non recordabatur *Herodoti*, cui *Italiota* quoque Σιρίτης *Damasus* inter *Agaristae* procos memoratur lib. VI. c. 127. Quae *Ionas* habuerat incolas, de *Siri* dici poterat *Themistocli*: ἡμετέρη ἐστὶ ἐκ παλαιοῦ ἔτι. Vicina *Sybaris*, sive *Thurium*, *Atheniensium* fuit, ut notum est, nobilissima colonia: ex *Hegesandri* commentariis narrat *Athen.* XIV. p. 656. c. et ex *Athenaeo Eustath.* in Ἰλ. κ'. p. 704. ὅτι Σάμιοι πλεύσαντες

εἰς Σύβαριν, καὶ κταταχόντες τὴν Σιεΐτιν χώραν, *a perdicibus ἐκπλαγύντες* - - - ἀπέπευταν. VALCK:

CAP. LXIII. 2. ἀνεδιδάσκετο Εὐρυβιάδης) Metu praesertim Atheniensium μὴ σφίας ἀπολίπωσι. conf. *Plutarch.* in Themist. p. 117. f. Saepius Eurybiadem rationibus ~~sub~~ movit Themistocles, ut sententiam priorem mutaret; et hic ἀνεδιδάσκετο, non edocebatur, ut *Valla*, sed potius dedocebatur, sive dedocendum se dabat Themistocli; dedoctus est, Ciceroni restituit R. Bentlei. Tusc. II. c. 24. ἀνεδιδάχθη. Significat Ἀναδιδάσκεσθαι sic priora dedoceri, vel dedocendum se praeberē, ut quis alia discat istis contraria: hoc sensu cepit ἀναδιδάξιντας H. Steph. in Thucyd. VIII. [c. 86.] p. 556, 42. Ad hoc Herodoteum non Suidam in Ἀναδιδάξει, sed eundem comparare potius debuerant in Ἀναρᾶσθαι, ἀντὶ τοῦ διαλύειν τὴν γενομένην ἀράν· οὕτω Καλλισθένης: ubi commodum Küsterus memorat Cornelii Nepotis resecreare, ex Alcib. c. 6. Eumolpidae et Ceryces ante coacti ἐπηράσαντο αὐτῷ, quod legitur apud Suidam in Ἐπηράσαντο. Pollux V. 130. τὸ ἐπαρσαμένους ἀναλύνει τὴν ἀράν Ἀναράσασθαι λέγουσι· βιαίότερον γὰρ τὸ Ἀνεύξασθαι: hoc bis minimum dabit Plato in Alcib. p. 148. B. παλινῳδεῖ - - - ἀνευχόμενος ἄττα (lege ἄττ' ἂν, ut p. 142. D.) τὸ πρῶτον εὐξῆται. VALCK.

4. ἀνάγει τὰς νῆας) Quid-ni rediret quod Herodoteum habetur? Antea cap. 57. ὡς εἶη δεδωγμένον ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς τὸν Ἰσθμόν: et ἀνῆγον τὰς νῆας ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα cap. 70., etc. WESS.

CAP. LXIV. 1. Suavissimum ἔπεισι ἀκροβολισάμενοι sibi geminum eiusdemque figurae habet λόγων ὠθισμόν cap. 78. et IX. 26. WESS.

8. Αἴαντά τε καὶ Τελαμωνῶνα) Schedarum Αἴαντα τὸν Τελαμωνῶνος fulcire videtur c. 121. ubi soli Aianti, nulla patris Telamonis habita ratione, victores triremem ex manubiis mittunt Salaminem et dedicant. Qui voluerint, earum sequi auctoritatem poterunt: mihi non nihil dubii superest. De Aeaco Aeacidisque inploratis [lin. 9.] atque opitulatum arcessitis quaesitum lib. V. c. 80. WESS. — De Aeaco et Aeacidis consuli insuper possunt Pausanias lib. II. c. 29. et Apollodor. III. 11, 6. Larchero laudati. S.

CAP. LXV. 1 seqq. Ἐφ' ἧ δὲ Δικαῖος etc.) Sub uno hoc teste nobis narratae fabellae, praeter *Plutarch.* T. I. p.

119. E. et Schol. Aristoph. Nub. vs. 301. aliosque, quater mentionem fecit hominū valde superstitiosus, Sophista tamen Ἀττικώτατος, Aristides: primum Orat. in Bacch. T. I. p. 55. Μόνος, αἶτ, τῶν ἱερῶν φασμάτων (Bacchus) ἐξεφοίτησεν ἐν τῷ κινδύνῳ τῷ Μηδικῷ· οὕτω, τοῖς ὅλοις φιλόανθρωπος ὢν, ἐπὶ τοῖς Ἕλληνας ῥέπει: tum in Eleusinia Orat. I. p. 451. συνιούσης τῆς ναυμαχίας, ἐξεφοίτα μὲν ὁ Ἰακχος συνναυμαχῆσων: in Themistoclis Encom. T. III. p. 350., et in Panathen. T. I. pag. 248. ubi multa memorans, quibus sola civitas Atheniensium inter Graecos laudem meruerit, μόνῃ, αἶτ, φέρεται τὴν τοῦ παντός κρίσιν -- καὶ -- τοῖς ἀπ' Ἐλευσίνος φάσμασι. Ad ista prostat in Cod. MS. haec adnotatio Scholiastae, historiam non adhibito Herodoti volumine memoriter narrantis: τοῖς ἀπ' Ἐλευσίνος φάσμασι) Ἀκχος καὶ Δημάλχτος, (corrigere Δικαῖος καὶ Δημάρατος: quae nomina docta manus posuit in ora libri Clar. Burm.) Φυγάδες ὄντες καὶ μένοντες παρὰ Ξέρξῃ, ἔφησαν τῷ βασιλεῖ (Herodoti Demaratus, aulae mores edoctus in Perside, Dicaeo prudenter [infra, lin. 25.] dixerat, σίγα·) καθ' ὧν ἂν ἔλθῃ ὁ κονιστὸς οὗτος, πάντως ἐκεῖνοι ἡττῶνται· ἦλθε κατὰ τῶν Περσικῶν τριήρων, καὶ διεσκεδάσθη ἐν αὐταῖς· καὶ τεκμήριον (ἦν) τὸ μέλλειν νικᾶσθαι τὸν βασιλέα· γέγονε τοῦτο· ἦσαν δὲ ἀκούσαντες οἱ τῶν Ἀθηναίων μεμνημένοι Ἀφανῶς καὶ ἀπρόοπτος ἐκ δαίμονός τινος τὸ ἐπίφθεγμα τὸ λεγόμενον ἐν τοῖς Ἐλευσινίοις. VALCK.

7. μάλιστα κη) Laudavi ἐκ τριῶν ἐτέων κον μάλιστα lib. VII. 22. quoniam nihil aptius Codd. offerebant. Alio qui μάλιστα κη Musae solent amare, lib. II. 75. IV. 174. VII. 30. Quo vero ritu sacroque clamore Iacchum mysticum [lin. 10.] vicesimo Boëdromionis die deduxerint initiati, operose Io. Meursius Eleusin. cap. 27. exsequitur. WESS.

10. τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἰακχον) Olim mihi facile persuadebam vocem hinc excidisse, sic restituendam: τὴν φωνὴν εἶναι (ᾄδόντων, vel ἐξαγόντων) τὸν Μυστικὸν Ἰακχον. Nunc paratus sum vulgata tueri. Prior illa coniectura locis nitebatur praesertim a Io. Meursio collectis in Eleusin. c. 27. Solebant initiati certo die mysteriorum Iacchum ex sacello suo, quod habebat in Ceramico, deducere Eleusina, magno clamore et strepitu, Iacchum cantantes, aut hymnum sacrum, qualem, neglectum Meur-

sio, dabit *Aristoph. Ran.* vs. 401. et seqq. Ἰακχε πολυτίμητε
 --- Δεῦρο συνακολούθει Πρὸς τὴν θεὸν, καὶ δεῖξον ὡς ἄνευ πόνου
 πολλὴν ὁδὸν περαίνεις. Ἰακχε φιλοχορευτὰ συμπρόπεμπέ με. Tot
 mystarum vocibus excantatus laetus per viam sacram cum
 illis procedebat Iacchus, quos ut is ἐξάγειν in *Aristoph. Ran.*
 354. sic illum verius ἐξάγειν dicebantur: in *Schol. ad Ran.*
 vs. 326. Boëdromionis memoratur ἡ εἰκάς, ἐν ᾗ τὸν Ἰακχον
 ἐξάγουσι: ter quaterve, τὸν μυστικὸν Ἰακχον ἐξάγειν, legitur
 apud *Plutarch.* Vid. *Casaub. in Athen.* V. c. 14. Nihil in-
 terest utrum dicatur dies, ἢ τὸν μυστικὸν Ἰακχον ἐξάγουσιν,
 ἢ τὸν Ἰακχον ᾄδουσι. *Schol. ad Ran.* vs. 324. οἱ μεμνημένοι
 ᾄδουσι τὸν Ἰακχον: *Hesych.* Ἰακχάζειν, in voc. Δι' ἀγορᾶς, in-
 terpretatur ᾄδειν τὸν Ἰακχον. Sed Ode sacra, quam canta-
 bant, ipsa quoque dicebatur Ἰακχος. *Hesychius* in Ἰακ-
 χον: καὶ ἡ ὥδῃ, ἣν οἱ μεμνημένοι ᾄδουσι. Apud *Suidam* in voc.
 ὁ Ἰακχος ἠκούσθη ἐκ τοῦ Θυσίῳ πεδίῳ, ὑμνούμενός τε καὶ
 ᾄδόμενος. Hoc sensu *Herodoti* dicebat Dicaeus οἱ φαίνεσθαι τὴν
 φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἰακχον, clamorem [illum] esse mysti-
 cum Iacchum; quo, ut ait paulo post, [lin. 24.] ἐν ταύτῃ
 τῇ ὁρτῇ ἰακχάζουσι, isthoc utuntur die festo, Iacchum saepius
 inclamantes. VALCK.

16. ἰὸν ἐς τιμωρίην) *Pavii* et *Bergleri* coniecturam sche-
 dae *Passion.* certam praestant, tum narrationis cohaesio et
Aristides, quem in re manifesta non describo, Or. Eleu-
 sin. pag. 258. Adfinitas, quae ἰὸν et ἰὼν iungit, confusio-
 nem peperit lib. I. 157. et lib. V. 59. ubi vide. WESS.

22. ἀνὰ πάντα ἔτεα τῇ Μητρὶ) His inhaereo. *Cererem*,
Μητρός titulo lib. IV. 53. nobilem, describi, dubitabit
 nemo. Adprime autem opportuna sunt ad annum maio-
 rum mysteriorum tempus stabiliendum, cupideque prop-
 ter ea, neque inutiliter, oppugnando *Scaligero*, quinquennii
 spatium illis designanti, a *D. Petavio* ad *Themistii* Or. V.
 p. 411. et *Ism. Bullialdo* in *Theonis Smyrn.* *Mathemat.* pag.
 218. admota. Ceterum ἰακχάζουσι [lin. 25.] Scholiastes in-
 terpretatur, λέγουσι, φλυαροῦσι, ob inconditum opinor cla-
 morem, Iacchum saepius resonantem: neque enim pagana
 superstitione φλυαρίαν indicare solebat. In *Suida* Ἰακχάζουσι,
 λέγουσι, φυλάττουσι, Ἡρόδοτος: et in *Lexic. Bibl. Coislinianae*
 pag. 234.; pro quo olim φρυάττουσι malebam, nunc φλυα-
 ροῦσι ex glossis *Herod.*, quas ambo descripserunt. *Hesychio*
 simile se insinuavit peccatum. WESS.

Ibid. τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κόρῃ) *Matri et Liberae quotannis hos dies festos Athenienses celebrasse*, quod vir summus negaverat, hinc et aliunde *Petavius* ostendit ad *Themist.* p. 411. De minoribus aequae ac maioribus *Mysteriis* eodem anno vertente actis vid. Cl. *Wesseling.* ad *Diodor.* T. II. p. 485. [ad lib. XX. c. 110.] Hic Cl. *Gronov.* ex *Med. Cod.* *Ioniam* *Proserpinae* dare potuerat nominis formam Κούρη. Loci non recordor *Scriptoris antiqui*, quo iunctim αἱ μεγάλαι θεαί, sive ἡ πρεσβυτέρα θεὸς καὶ ἡ νεωτέρα, dicantur *Mater et Libera*: veterem esse opinionem scribit *Cicero* IV. in *Verr.* c. 48. *Siciliam totam esse Cereri et Liberae consecratam*, - - - et raptam esse *Liberam* - - - ex *Ennensium* *ne-more*. *Matrem Ennaeam* attigit I. F. *Gronov.* in *Observ.* pag. 126. *Ceres* μᾶ γὰρ dicitur *Aeschylo* *Suppl.* vs. 897. *Ennae praesidii praefectus* L. *Pinarius* apud *Livium* XXIV. 38. *Vos*, ait, *Ceres mater ac Proserpina*, precor. Harum *Dea-rum*, velut ab *Eleusiniis* ducta, *mysteria* coluerunt ab antiquissimis usque temporibus *Meursio* non memorati *Messenii* sub nomine τῶν μεγάλων θεῶν: alibi in *Pelopon-neso* αἱ μεγάλαι θεοὶ erant *Δημήτηρ* et *Δέσποινα*: haec autem non *Iove nata* et *Cerere*, sed *filia Neptuni*: quia *mater* huius quoque puellae multo certior erat, saepius illam *Δηῶς κόρη*n dixerunt; vid. ill. *Spanhem.* in *Callim. Hymn.* *Cerer.* vs. 133. *Callimachus* *fragm. Benth.* 48. dixit illam non *Δηϊώνην*, sed procul dubio *Δηϊνὴν*: forma usitata, qua innotuerunt *ᾠκεανίνη*, *Εὐηνίνη*, *Ἀδρηστίνη*, *Θεσιαντίνη*, *Φαιακισίνη*: ultimum ex *Inscript. Corcyr.* in *Diar. Ital. Mont-fauconii* p. 422., qui multa reliquit in illis corrigenda, in vicinae pag. *Inscript.* 7. versum etiam quartum: Ὅστέα δ' ἐν νάσῃ τᾷδ' ἔταροι κτέρισαν. VALCK.

33. ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων) *Abesse non debent Aristidis* T. I. p. 258. verba: νέφος δὲ ὁρμήσεν ἀπ' Ἐλευσίνος καὶ ὑψώθεν ὑπὲρ τῶν νεῶν, ἐγκατέσκηψεν εἰς τὰς τῶν βαρβάρων ναῦς ἅμα τῷ μέλει τῷ μυστικῷ. Sic Cl. *Iebbius* ex *schedis Baroccianis*, me iudice, imprudenter. Illa τῶν βαρβάρων *adscisci* non erat ex usu, quippe indocti litteratoris *ad-ditamentum*. *Nostri Vrania*, ad quam *amandamur*, diligenti-*us inspecta*, turpe *scholion* iugulasset. WESS.

CAP. LXVI. [1. Οἱ δὲ ἐς τὸν Ξέρξῃ ναυτικὸν etc.) *Co-haerent* haec cum superiori cap. 24. S.]

5. Ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέειν) Voculam hic vellem libri scripti darent Herodoteo more interiectam, Ὡς μὲν νυν ἐμοὶ δοκέειν. VALCK. — Ignorant particulam libri: promiscue vero *Herodotus* modo adhibere huiusmodi coniunctivas particulas, modo ἀπὸνδέτω uti amat oratione. S.

7. τῇσι νηυσὶ ἀπικόμενοι) Ultimam si praeter *Archē* plures proscriberent, in exilium sine sententiae damno posset abire. Verius est ἢ ἐπὶ τε Σηπιάδα, et necessarium ob Scriptoris consuetudinem. Ἐπὶ et ἐπεὶ facillime permutantur. Numerum Persicae multitudinis ad *Sepiadem* dedit lib. VII. 186. WESS. — Pro ἐπεὶ τε Σηπιάδα *Koenius*, duabus literis repetitis, corrigebat ἐπεὶ τε ἐς Σηπ. ἀπικόντο. VALCK.

15. πλὴν τῶν πέντε πολίων) *Insularum*, Naxi, Meli, Siphni, Seriphi et Cythni c. 46.; quas πόλεις, civitates, eo more de quo *Harpocratio* in *Κεῖοι* et *Adnotat. ad Itiner. Antonini* p. 523., adpellat. Supra lib. III. 139. insula *Samus* πολίων πασέων πρώτη: et lib. I. 144. Parum autem referet, sive ἐπεμνήσθην [lin. 16.] singulari, an ἐπεμνήσθημεν multitudinis numero, pingatur; etsi prius *Herodoto* consuetius, atque ita *Codd. scripti* cap. 95. τοῦ καὶ ὀλίγῃ πρότερον τούτων ἐπεμνήσθην. WESS. — Ex uno codice non mutassem vulgatum ἐπεμνήσθην: illinc distat Nostro frequentata formula πρώτος τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. VALCK.

16. Verbo προσέβαινε recte literam detrahunt, προέβαινε scribentes, *Reiskius* et *Koenius*. VALCK.

CAP. LXVII. 3. τῇ ἀποβήσεται) *Gemino* in negotio καρδοκέοντες τὸν πόλεμον, ἣ πεσέεται lib. VII. 163. et 169. At lib. I. 32. σκοπέειν δὲ χρὴ - - καὶ ἣ ἀποβήσεται, sicuti hic tres scripti. Res momenti videbitur exigui, nec negligenda tamen, neque inprobanda. Κῆ sumi poterit ex *Etymolog.* p. 682. fin. at mox [c. 68, 17.] iterum τῇ ἀποβήσεσθαι. [Vide *Var. Lect.*] Insequens ἐβέλων σφι συμμίξαι [lin. 5.] rediturum c. 79., colloquendi sermonesque miscendi desiderium indicat. WESS.

CAP. LXVIII. 4. Εἰπαί μοι πρὸς βασιλῆα) Nolo obluctari membranarum consensionem morique *Herodoteo*, qualis Ὡ ξεῖν' ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις, lib. VII. 228. [ubi vide *Adnot. ad lin. 9.*] et passim alibi. Redundantia pronominis dictioque tota *Homereum* spirat *Iliad.* Ξ'. 501.

Εἰπέμεναι μοι Τρῶες: ubi Eustath. ἐν δὲ τῷ εἰπέμεναι μοι Τρῶες, ἀντὶ τοῦ εἶπατε, περιττὸν δοκεῖ τὸ μοι κεῖσθαι. Quo quidem pleonasmō nihil omni in lingua, recte Rittershusio ad *Oppiani Cyneget.* I. 89. docente, receptius. WESS. — Pro Εἰπέ μοι scripsisse Herodotum suspicor cum Koenio Εἶπαί μοι, [scil. aoristo primo infinitivi,] quia εἶπεῖν codex habet Med. Sic autem Nostro adhiberi ἀπαρέμματα [i. e. infinitivos,] Portus docebit. [Vide *Porti Lexicon ionicum*, titula Ἀπαρέμματα ἀντὶ τῶν Προστακτικῶν, ubi et alia multa collecta exempla, et hoc cum adiecto μοι pronomine, οὐ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι, ex lib. III. c. 134, 24.] Supra, lib. II. cap. 90. perperam κατεῖπεῖν ex Med. posuerat Gron. pro Ionico κατεῖπαι. Ionica certe sunt quae toties apud Herod. recurrunt, εἶπαι· εἶπα· εἶπαν· εἶπας. Alexandrinae sunt Dialecti, praeter εἶπα et εἶπαν, ἤλλαν· ἔφυγαν· ἔλαβαν· ἔλιπαν· ἔπισαν: quae frequentata leguntur in Alexandrina versione V. T. et apud perpaucos illos, quos habemus superstites eadem dialecto pura usos: in aliis veterum monumentis quod hic illic tale legitur, corrigi debet. ἔπασαν recte fuit ex Herodoto quoque sublatum huius Ed. p. 447, 71. [VI. 21, 11.] ut ex versu Philemonis a Bentleio pag. 131. οὐ γὰρ ἐν χρήσει τὸ ἔπεσα, vere scribit Schol. in *Aristoph. Av.* vs. 841. Sed in *Orphei* qui dicitur Argonaut. ab auctore positum puto vs. 519. ἐν δ' ἔπασαν, sicut vs. 116. εἶδα: hic sorex suis se saepe prodit indicibus. VALCK.

5-8. οὔτε κακίστη γενομένη --- οὔτε ἐλάχιστα ἀποδεξαμένη, δέσποτα. τὴν δὲ ἐοῦσαν γνώμην etc.) Ista mihi rectius scripta, quam vulgantur, codex praebere videtur Med. et qualia legit Valla: οὔτε κακίστην γενομένην, --- οὔτε ἐλάχιστα ἀποδεξαμένην, δέσποτα, τὴν ἐοῦσαν γνώμην με δίκαιόν ἐστι ἀποδείκνυσθαι. Facile liquet cur voculam δὲ inseruerint; qua eiecta, τὴν ἐοῦσαν γνώμην interpreto veram animi mei sententiam, ex Herodoti more loquendi. VALCK. — Quae Artemisia ad Xerxem referri postulat, fide Codicum sic optime procedent: οὔτε κακίστην γενομένην --- οὔτε ἐλάχιστα ἀποδεξαμένην, δέσποτα, τὴν δὲ ἐοῦσαν, γνώμην με etc. me neque ignavissimam, --- neque paucissimis defunctam facinoribus, domine, me talem, aequum est etc. Namque, τὴν δὲ ἐοῦσαν ad γνώμην aptari, sequentia τὰ τυγχάνω φρονοῦσα, eadem utique futura, prohibent. Partem ho-

rum disputando nactus est Cl. de Pauw, cetera, damnatâ violentiore coniecturâ, nuper Cl. Reiskius. WESS. — Istud τήνδε ἰοῦσαν, Reiskius in Animadvers. editis proposuit. interpretatus *me quam hic vides: cogitaverat etiam talis cum sim*, (sive, ut Wess. ait, *me talem*;) sed in hanc sententiam pulcre ille viderat oportuisse τοιήνδε ἰοῦσαν. At τήν δὲ (de quo quidem in Var. Lect. monere oblitus eram) divisis vocibus praeferunt libri, quod sciam, omnes: ubi equidem cum Valck. et Schaeff. abiiciendam δὲ particulam putavi: quod si minus placet, cum Wess. et Reiskio τήνδε legerim, sed τήνδε γνώμην hancce sententiam intellexerim, nec me admodum turbaverit id quod nimis abundanter adiectum Wesselingio videbatur, τὰ τυγχάνω φρονέουσα. S.

18. ἤν μὲν μὴ ἐπειχθῆς) Xerxen patruus ante susceptam expeditionem frustra iam monuerat VII. c. 10, 6. [lin. 59.] ἐπειθῆναι πᾶν πρῆγμα τίκειν σφάλματα. Ad proxima, [lin. 19.] ἀλλὰ τὰς νῆας αὐτοῦ ἔχης, Koenius in literis, conieceram, ait, σχῆς, quia σχεῖν eo significatu, qui hic requiritur, saepe vel in hoc libro apud Herod. usurpatum occurrit. [At ἔχης idem valet.] Artemisiae providentiam, probabilia dicentis, exagitat asperrime Plutarchus hoc mordaci dicto T. II. p. 870. A. ταῦτα μὲν οὖν μέτρων ἐνδὲ τῷ Ἡροδότῳ, Σίβυλλαν ἀποφῆναι τὴν Ἀρτεμισίαν, τὰ μέλλοντα προεσπίζουσαν οὕτως ἀκριβῶς. In rebus etiam humanis exercitati, multa bene ac divinitus invenientes, Ex adyto tanquam cordis responsa dedere Sanctius, et multo certa ratione magis, quam Pythia, Deiphobeve. VALCK.

22. οὐ γὰρ οἷοί τε) Quod sequitur εἰσί τοι rectius me iudice scriptum legitur apud Plutarchum T. II. p. 869. ult. ἔσονταιί τοι ἀντέχειν: a minus attento mutari potuit ob sequens διασκευᾶς: sed hoc idem tempus est ac ἔσονται, veteri more scriptum, de quo Piersonus egit ad Moer. pag. 124. Herodotea dedit rariora H. Steph. in App. Thes. pag. 140. Illud autem, οὐ γὰρ οἷοί τε ἔσονται, usitatissima scribendi ratione, ponitur pro οὐ γὰρ δυνήσονται. [At perinde etiam commodum praesens tempus.] Distinguenda, Οἷος εἶ, et Οἷός τε εἶ, recte discrevit Harpocration, scribens τὸ σὺν τῷ τε significare δύνασθαι. Pro ποῖοί τε restituit H. Steph. τί οἷοί τε ἔσεσθε ἡμῖν συμπαῆξαι Xenophonti Ἀναβ. lib. V. pag. 207,

32. Iudicent harum rerum periti recte-ne correxerim οἶόν τε ὄντα, pro οἶον λέοντα, in his *Philostrati* p. 812. de Achille loquentis, quem Chiron educator κολακεύει, --- οἶόν τε ὄντα πτωχὰς ἀρπάζειν, καὶ νεβροῖς συμπέτεσθαι, *blandis verbis laudat, tanquam qui posset etc.* nam et ille *blandus* --- *Mitibus alloquiis teneros mulcebat alumnos: Auson. Eid. IV. 20. VALCK.*

23. ἀλλὰ σφας διασκεδᾷς) Dedit fortasse *Herodotus*, *Artemisiam* ubique laudibus ferens, aliquid memoriae civis suae. An eandem, ut *Plutarchus* invidiose, *Sibyllae* vaticinanti equiparavit? Graecorum res eo si loco et statu, qualem describi vidimus, fuerint; non opus *Sibyllae* ad coniectandum ingenio, perituras eas funditus, modo Persa ancipiti praelio supersederet, et bellum, missis ad Peloponnesum copiis, duceret. Id *Themistoclem Aristidemque*, in futuris coniciendis sollertissimos, non fugiebat, neque ignotum reginae *Halicarnassi*. Verum abstinere; moneoque, in proximis [*lin. 27.*] ἀτρεμειῖν τοὺς ἐκεῖθεν αὐτέων ἥκοντας ex *Ask.* oportunius, et *Plutarcho*, qui ἀτρεμήσειν, lectum videri. *WESS.*

24. οὔτε γὰρ σῖτος παρὰ σφίσι) πάρα σφίσιν, id est παρέσθιν, *Herodoteo* more scribendum vidit *Doctiss. Koenius*: idem ille suspicatur in proximis, [*lin. 25.*] pro οὔτε αὐτοὺς οἶκός, legendum οὔτε αὐτοῦ οἶκός, neque ibi: vide mihi sequentia, τοὺς ἐκεῖθεν αὐτέων ἥκοντας: quae dum omittit *Plutarchus* non sane censi potest tueri vulgatum αὐτοῦς. *VALCK.* — Sane quam probabilis, paene dixerim certissima emendatio, οὔτε αὐτοῦ --- ἀτρεμειῖν τοὺς ἐκεῖθεν αὐτέων ἥκοντας. Sic frequenter in hac eadem narratione, αὐτοῦ μένειν, cap. 57 extr. αὐτοῦ μένων, c. 60, 26. εἰ μένεις αὐτοῦ, c. 62, 3. Mox (*lin. 28.*) pro τῶν Ἀθηναίων, praestaret fortasse τῶν Ἀθηνέων, ut saepius aliàs: ac possint αἱ Ἀθῆναι h. l. tam urbs *Athenae*, quam universa *Attica* terrā intelligi. *S.*

31. ἐς θυμὸν βαλεῦ) Sic lib. VII. 51. ἐς θυμὸν ὧν βαλεῦ. Qui βάλεο maluerint, *Homereum* σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι *Iliad. A. 297.* adhibebunt. Quod de heris ac servis [*lin. 32 seqq.*] regina, illi experientia non adversatur. Utile matronis praeceptum *Naumachii* apud *Stob. Serm. LXXI. p. 438. fin.* Μῆτε κακὴ δμῶεσσι τεοῖς ἔσο· μῆτε μάλ' ἐσθλὴ Φαίνεο· ῥηῖτεροι γὰρ αἰεὶ πού πῆμα φέρονται. Θάρσει δειδιότων, μάλ'

ἐπικρατέουσιν ἄνακτες. Sed in hac domesticae disciplinae procuratione fines pauci regunt prudenter. WESS.

35 seq. Ubi ab Halicarnassensi Regina tanquam imbelles enumerantur cum Xerxe militantes Αἰγύπτιοί τε, καὶ Κύπριοι, καὶ Κίλικες, καὶ Πάμφυλοι, locum invenit observatio Demetrii περὶ Ἑρμ. §. 63. [scilicet repetitas particulas conjunctivas robur quoddam addere orationi: quae tamen observatio non admodum huius est loci.] Quod addit bellatrix, τῶν ὄφελός ἐστι οὐδέν, vehemens adparebit maledictum inversam spectanti locutionem. ὣν τι καὶ ὄφελός ἐστι, sunt praestantissimi poetarum apud Aelian. de Nat. An. XIII. c. 4. non quorum usus est: neque Canter. intellexit in Aristid. T. III. pag. 686., διὰ πάντων ἐπιδέδεικται καὶ ποιητῶν καὶ ῥητόρων καὶ στρατηγῶν καὶ ὣν τι ὄφελος ἐν Ἑλληνικῇ: vocula scribendum transposita, ὣν τι καὶ ὄφελος: exemplis praestantissimorum apud Graecos poetarum, oratorum, Imperatorumque fuit demonstratum. Exquisitas formulas, ὅ, τι περ ὄφελος ἦν, et ὅ, τι περ ἄνθος ἦν, illustravit Celeberr. T. Hemsterhusius in Luciani Timon. [c. 55.] p. 171. Paululum diversa miscuit L. Küster. in Aristoph. Eccles. vs. 55. VALCK.

CAP. LXIX. 4. ὅτι οὐκ ἔα) Cuncti ita: multo rectius οὐκ ἔα. WESS. — Accentu scriberem retracto, ὅτι οὐκ ἔα: quia dissuadebat: vid. ad lib. II. c. 30. Sed est et illud apud Herod. vetantis; nam ἡ Πυθίη οὐκ ἔα, IV. 164. et ὁ θεός οὐκ ἔα κινέειν, VIII. 36. quorum tum non recordabar. VALCK. — At, cur potissimum in praeterito tempore positum verbum mallems quam in praesente, nullam equidem vidi causam. S.

Ibid. αἱ δὲ ἀγχιόμενοι) Ἀγχιόμενοι hos Eustathius ad Iliad. Ω'. p. 1565, 9. [p. 1501, 1. ed. Bas.] illustravit, multisque aliis Commentariorum locis. Vide clar. Valcken. supra ad lib. VI. 61. WESS.

5. Retinui τετιμημένης, obsecundans praestantissimis membranis. Caussam Gronovius exponet. WESS. — Placet etiam mihi ἅτε ἐν πρώτοις τετιμημένης. VALCK. — Recte monuerat Gronov. solere sic Herodotum absolute loqui, i. e. genitivum absolutum ponere, non observato casu praecedente, cui adaptandus videri poterat casus participii. Sic VIII. 90, 3 seq. διέβαλλον τοὺς Ἴωνας, — — — ὡς προδόντων. Rursus c. 108, 19 - 22. παντὰ τὰ κατὰ Εὐρώπην — — — ἦτα ἄλι-

επομένων γε, ἢ πρὸ τοῦτου ὁμολογούντων. Et sic frequenter admodum alibi. S.

[6. ἐτέρποντο τῇ κρίσει) Ἀνάκρισις nil aliud, quod sciam, significat, nisi percunctionem, examen, explorationem; ut apud Nostrum IIL. 53, 8. si vera ibi scriptura. Cui vocabulo quum non vidissem quo pacto commodus hic esset locus; commodius istud recepi, quod codices nonnulli offerebant. Miror tamen quid sit quod in insolentius illud ἀνακρίσις maior codicum numerus consentiat. S.]

10. τοῖσι πλέοσι πείθεσθαι ἐκέλευε τὰδε, καταδόξας πρὸς μὲν etc.) [Commodius sic distingui orationem putavi, ut τὰδε (i. e. κατὰ τὰδε, hac in re) ad πείθεσθαι referretur. Quum πλείοσι olim pro πλέοσι esset vulgatum, monuit WESS. „turpem deterrentem esse maculam, post Aldi et Camerarii „aetatem Editis adpersam.“ S.] — Vidit meliora Xerxes; hominum more fecit, deteriora secutus. VALCK.

CAP. LXX. 1. Pro olim vulgato Ἐπεὶ δὲ scripsi ex codicibus Ἐπειδὴ δὲ, quod et alias factum (uti II. 2. VII. 36. etc.) recorder. WESS.

Ibid. παρήγγελλον ἀναπλάωειν) Scribendum puto παρήγγελλεν, nempe Xerxes, qui tum aderat. VALCK. — In sing. παρήγγελλε absque ν in fine scripturus fuerat Herodotus. Pluralem tenent libri omnes; ubi intelligi debet, duces cuiusque nationis signum dedisse suis. S.

5. Quod addit, τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε δῖος τε καὶ ἀρρωδῆ, hoc tamen vellicare non ausus est Plutarchus. Militem, ἐν τῷ ἔργῳ intrepidum, ante instans praelium humanitati congruum tale δῖος non dedecet. VALCK.

CAP. LXXI. 5. τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδεα) Saepe superiore libro τὸν Λεωνίδην formarunt exscriptores, communio-rem amplexi adsuetudinem, cum τὸν Λεωνίδα, ut hinc et ex c. 15. liquet, debuissent: idem crebro in τὸν Εὐρυβιάδην et alios designarunt. Τὴν Σκειρωνίδα ὁδὸν, [lin. 9.] quam obstruxerunt Graeci, Pausanias Σκιρώνην dici, atque ex Megaride per Scironias rupes, ad Isthmum ducere, lib. I. 44. p. 107. et Strabo IX. p. 600. A [pag. 391. ed. Cas.] monuerunt. WESS.

7. ἐς τὸν Ἴσθμόν ἵζοντο) Sessum ibant in Isthmum: huc cum venissent mox dicuntur usitata structura ἱζόμενοι ἐν τῷ Ἴσθμῳ. Est in talibus etiam Noster accuratissimus: I.

c. 199., ἰζομένην ἐς ἱερὸν Ἀφροδίτης, non bene vertit *Valla*; nec III. c. 140., ἦξετο ἐς τὰ πρόθυρα τῶν βασιλῆος οἰκίων. Apud *Thucyd.* III. c. 75. καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκουρέων ἱερὸν, et καθίζουσιν ἐς τὸ Ἑραῖον ἱκέται, *templum Castorum*, et *Iunonis ingressi*, illic sedent supplices. *Xenoph.* Ἑλλ. VII. pag. 363, 33. οὐδὲ εἰς τὸ συνέδριον ἤθελε καθίζειν, in *synedrium sessum ire* nolebat. Latissime patet loquendi genus, tractatum ad *Schol. in Aristoph. Plut.* pag. 456. [Conf. ad c. 60, 12: notata.] In Isthmo congregatis praefectus *Imperator Spartiata Cleombrotus*, paulo post mortuus iuxta *Herod.* IX. c. 10., raro veteribus commemoratur, patrem licet Regem habuerit, fratremque nobilissimum *Leonidam*. Dum in exstruendo muro tot hominum millia velut pro se quisque facerent opus, ἦνετο [lin. 12.] τὸ ἔργον: hoc recipiet *Herod.* ut suum recuperavit I. 189. οἷα δὲ ὅχλου πολλοῦ ἐργαζομένου ἦνετο τὸ ἔργον. In sequentibus: [lin. 14 seq.] καὶ ἐλίνυον οὐδένα χρόνον οἱ βοηθήσαντες ἐργαζόμενοι: postremum pertinet ad ἐλίνυον, vel potius ἐλίνυον: οὐδένα χρόνον ἐλίνυον (id est ἐπαύοντο) ἐργαζόμενοι. Liquida duplicata legitur supra VII. c. 56. ἐλινύσας οὐδένα χρόνον, ubi *Suidas* tamen [cum melioribus codd.] dat ἐλινύσας in voc. Ἐλινύοντας. Hanc scripturam, ut accuratior, nuper adprobavit *Vir eximius Io. Aug. Ernesti* ad *Callim.* p. 243. alia de hoc verbo dererunt *P. Leopard.* Em. I. p. 29. et *Io. Pierson* ad *Moer.* p. 161. *VALCK.* — Conf. *Adnot.* ad I. 67, 26. S.

12. ἦνετο τὸ ἔργον) Sic planissime lib. I. 189. οἷα δὲ ὅμιλου πολλοῦ ἐργαζομένου, ἦνετο μὲν τὸ ἔργον. [Conf. *Adnot.* ad VII. 20, 5.] Peccat autem *Med.* voces καὶ πλίνθοι omit-tendo, neque dignus patrocínio erat arcessito. Melius ἰσεφορέοντο [lin. 14.] de dialecti usu schedae, et [CAP. LXXII. 1.] οἱ δὲ βωθήσαντες *Eustathius*. Idem in vicinis [cap. 71, 15. et c. 72, 5.] olim fuisse, nullum mihi dubium, cui ducis Codicumque indicio destitutus, sedem illibatam relinquo, quamquam invitus. Vide supra c. 1. *WESS.* — Conf. *Var. Lect.* ad c. 72, 1. S.

CAP. LXXIII. 1 seqq. Οἰκίει δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνεα ἑπτὰ etc.) De his septem Peloponnesi gentibus agens hoc capite *Herod.* nonnulla tradit, quae vix, ut puto, reperiuntur apud alios, et ne apud *Strabonem* quidem vel *Pausaniam*. *Galeus* in *Nota* ad Septem istas gentes Peloponnesi,

videtur, ait, *Homerus sex tantum agnoscere*. Totidem occurrent Boeotiam exigenti: sed τὰ Ὀμήρου σκέψεως δέϊται κριτικῆς ποιητικῶς λέγοντος, καὶ οὐ τὰ νῦν, ἀλλὰ τὰρχαῖα, ὧν ὁ χρόνος ἡμαῦρακε τὰ πολλὰ, iudice Strabone lib. VIII. pag. 513. A. [pag. 332. ed. Cas.] cui isto libro sex praecipuae regiones enarrantur Peloponnesi, Elis, Messenia, Laconice, Argolis, Achaia et Arcadia: septem alii constituunt et Scymnus Chius vs. 515 et seqq.; quinque Thucydides lib. I. cap. 10. Πελοποννήσου τῶν πέντε τὰς δύο μοῖρας νέμονται, (Lacedaemonii, Laconicam nempe et Messeniacam) τῆς τε ξυμπάσης ἡγοῦνται: quae postrema non significant totius Peloponnesi principatum obtinuisse Lacedaemonios, sed bello communi ceteris fuisse duces, ἡγεμόνας, ut erant bello Persico ipsis etiam Atheniensibus: minus cogitata scripsit I. Wasseus ad Thucyd. [VIII. 15.] pag. 514. n. 32. Verum hic non regiones, sed diversas enumerat Herodotus Peloponnesi gentes. Nam una de septem illis, Dorienses, [lin. 8.] quorum hic tantum fuisse dicuntur πολλαὶ τε καὶ δόκιμοι πόλεις, tres tenebant Peloponnesi partes amplissimas, Argolida, Laconicam, et Messeniam, quarum veteres incolas eiecerunt victores: vid. Isocrat. pag. 119, 120. 270. A. 286. A. Pausan. pag. 140, 151. Io. Meurs. de Regno Lac. c. 6. Misc. Lac. III. c. 9. Arcadas [lin. 3.] Dorienses et Heraclidae suis expellere montibus aut non potuerunt, aut religione quadam obiecta non sunt ausi: callidum Cypseli Regis consilium, Polyaeo traditum I. cap. 7., multis enarrat Scholiastes ined. in Aristid. nisi sola vera fuerit causa, quam attigit celeberr. Wess. ad Diodor. [Fragm. VI.] T. II. p. 635. Velut αὐτόχθονας Arcadas in avitis sedibus ab ultima hominum memoria permansisse, tres testantur historici principes Herod. II. c. 171. Thucyd. in Prooemio, et Xenoph. Ἑλλ. VII. p. 361, 16. ubi civibus suis animos indit Lycomedes λέγων, ὡς μόνοις μὲν αὐτοῖς Πελοπόννητος πατρίς εἴη· μόνοι γὰρ αὐτόχθονες ἐν αὐτῇ οἰκοῖεν. Hanc tamen honoris praerogativam secundum Herodotum sibi quoque vindicare poterant Cynurii, [lin. 4.] et quodam modo gens Achaica, peninsula certe patriā non eiecta; nam ἐκ μὲν Πελοποννήσου οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μέντοι τῆς ἐωϋτῶν οἰκείει δὲ τὴν ἄλλοτρίην. Vid. Strabo VIII. p. 514. B. 588. B. Pausan. VII. p. 522, 523. Sed initio libri quinti Pausanias, Herodoti ve-

Herodot. T. VI. P. II. K

stigia sequutus, Γένη, inquit, οἰκεῖ Πελοπόννησον, Ἀρκάδες μὲν αὐτόχθονες, καὶ Ἀχαιοί· καὶ οἱ μὲν ὑπὸ Δωριέων ἐκ τῆς σφετέρας ἀνέστησαν, οὐ μέντοι Πελοποννήσου γε ἐξεχώρησαν: tum de quatuor reliquis, quae ἔθνεα dicuntur Herodoto ἐπὶ ἡλῦδα, Pausaniae p. 375. memorantur Dryopes, Dorienses, et Aetoli: Δρύοπες, καὶ Δωριεῖς· οἱ μὲν ἐκ Περνασσῶ, Δωριεῖς δὲ ἐξ Οἴτης ἐς Πελοπόννησον εἰσὶν ἀφιγμένοι· τοὺς δὲ Ἡλείους ἴσμεν ἐκ Καλυδῶνος διαβεβηκότας καὶ Αἰτωλίας τῆς ἄλλης. Dryopum fuisse tradit Herod. [lin. 9 seq.] quas iungit et Homerus Ἰλ. β'. 559., Ἑρμιόνην, Ἀσίην τε. Ἑρμιῶν, an Ἑρμιόνη hic primitus scriptum sit, si Codices discrepant, [vid. Var. Lect. et mox Wesselingii Adnot.] discerni vix poterit: Δωδώνη saepe dicitur Nostro, quae Δωδὼν Sophocli aliisque: vid. Wesseling. ad Hierocl. Synecd. p. 647. et ad Diodor. T. I. p. 282. Nec Lemnios Pausanias neque memorat Cynurios. Παρεωρηται πάντες quum origine fuisse dicantur Lemnii, [lin. 10 seq.] comparari poterunt notata p. 345. [ad IV. 148, 10.] VALCK.

2 seq. τὰ μὲν - - - κατὰ χώραν ἱδρυται· νῦν τε καὶ τοπάλαι αἶκεον) Haeret in his menda, Codicibus forsitan antiquior, facile tamen tollenda. De septem istis gentibus, τὰ μὲν δύο, inquit, αὐτόχθονα ἔντα, κατὰ χώραν ἱδρυται νῦν, τὴν καὶ τὸ πάλαι οἶκεον, Ἀρκάδες καὶ Κυνοῦριοι. Voculὰ τε tantum in τὴν mutatà, sic commode mihi correxisse Koenius noster videtur. VALCK. — Sentio τῇ νῦν τε καὶ τὸ πάλαι hic fuisse, eamque vocem ab ultima praeecuntis verbi [ἱδρυται] syllaba absorptam: series illam sibi expostulat, aut τὴν certe, quam alii maluerunt. Habitasse Arcades easdem, quas primitus incoluerunt sedes, itemque Cynurios, et ante quidem Pelasgorum in Peloponnesum colonias, hinc Boucherius Diss. Herod. c. 9. iure conficit. Achaeos autem, a Doriensibus expulsos sedibus, in Ionas irruisse, atque eorundem regionem ad sinum Corinthiacum insedissee, docuit Noster lib. I. c. 145., et Pausanias fusius lib. VII. 1. WESS. — De menda quae olim istum locum (lin. 3.) omnibus (quod sciam) in libris insederat, monere in Var. Lect. oblitus eram. Eam mendam sic corrigendam, κατὰ χώραν ἱδρυται, ἣν (aut ionice τὴν) νῦν τε καὶ πάλαι etc. commode REISKIUS censuit, hanc adiiciens observationem: „Brachylogia veteribus usitata est, sic dicere: ἣν νῦν τε

καὶ τὸ πάλαι οἶκεον, pro ἣν νῦν τε οἰκοῦσι καὶ τὸ πάλαι οἶκεον. "Ego ἴδρυται νῦν τῇ καὶ τὸ πάλαι cum Schaefero scripsi, minime quidem Reiskii spernens rationem. S.

9. Ἐρμιόνη τε) *Homeri Iliad.* B'. 560. Ἐρμιόνην Ἀσίνην τε amplecti malui, quam *Med.* recentiore urbis titulum. [conf. *Valck.* paulo ante.] Παρωρεῖται [lin. 11.] Ionum hic more, Παρωρεῖται lib. IV. 148, ubi et Lemnia eorum origo. WESS.

12. ἐκδεδωρίενται) Ferri posset ἐκδεδωρεῖται, quomodo boni Codd., modo contractum recte videretur, ἐκ τοῦ ἐκδεδωρίεσθαι, quae *Porti* doctrina. Ceterum *Cynurii*, quorum hic initia Ionica, ab Argivis, si fama apud *Pausan.* III. 2. non fallit, descenderunt: λέγονται δὲ οἱ Κυνουρεῖς, sic scribit, Ἀργεῖοι τὸ ἀνέκαθεν εἶναι. At ea forte propagata late, quoniam a Spartanis pressi, et agro exuti, in Argivorum ditionem deinde una cum Orneatis, quibus ab inimicis divexati videntur se consociasse, venerunt. Ea quidem coniectura est, sed ex Herodoteis fluens. De *Orneatis* [lin. 13.] *Pausan.* II. 25. Ἀργεῖοι δὲ --- Ὀρνεάτας ἀνέστησαν ἀναστάντες δὲ, σύνοικοι γεγόνασιν Ἀργείοις. Argivi praeterea agrum *Cynurium*, Κυνουρίαν γῆν, in confiniis situm, tanquam suum a Spartanis repetunt in *Thucydidis* lib. V. 41. Itaque *Cynurii* et *Orneatae* ἐκδεδωρίενται, sive moribus, disciplina dialectoque *Dores* evaserunt, partim subditi Argivorum imperio, ἀρχόμενοι ὑπ' Ἀργείων, partim lapsu temporis, καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου. Memini difficultates in his quaesitas et inventas; quas evanidas non attingo. Ὁρνεῖται Ionici commatis, ut Παρωρεῖται, Τεγεῖται etc., restituti in integrum sunt. WESS.

Ibid. ἐκδεδωρίενται δὲ) Monstrat illud δὲ, in vicinia fuisse μέν. Ab Herodoto tamen scribi non potuit, δοκέουσι μὲν μοι εἶναι Ἴωνες, quae viri docti [Reiskii, puto, in *Misc. Lips.* T. VIII. p. 496.] est coniectura; videbantur enim Nostro αὐτόχθονες *Cynurii*. Commode scribi poterit: οἱ δὲ Κυνούριοι, αὐτόχθονες ὄντες, δοκέουσι μὲν ἐνίοις [loco vulgati μῦθοι] εἶναι Ἴωνες ἐκδεδωρ. δὲ ὑπὸ τε Ἀργείων ἀρχόμενοι: quae tum sequuntur, viris doctis emendanda relinquam vel explananda. Quum dixerat *Strabo* VIII. p. 514. B. [pag. 333. c. ed. Cas.] λειφθῆναι -- ἐν τῇ Πελοποννήσῳ τὰ δύο ἔθνη, τό τε Αἰολικὸν καὶ τὸ Δωρικὸν, causam tradit veram, cur Arcades et

Elei purius Αἰολιστὶ διελέχθησαν, cum in reliquis civitatibus mixta quadam uterentur dialecto; δοκοῦσι δὲ, addit, Δωρίζειν ἅπαντες διὰ τὴν συμβᾶσαν ἐπικράτειαν. Verbo Herodoteo Ἐκδεδωρίενται H. Steph. aliiq̄ caute abstinerunt: diversam dat lectionem margo Steph. ἐκδεδωρίεταί: quae facile verti posset in flexum legitimum ἐκδεδωρίδαται: nam, quae Portus fingit, sermonis analogiae repugnant. Sed a verbo Δωρίζειν, me iudice, neque ἐκδωρίζειν neque ἐκδεδωρίσθαι formari potuit. Adhiberi forte potuit Δωριεύεσθαι: dantur enim et huius flexus imitativa, sed pro Δωρίζειν vel Δωριάζειν. Unicum restat, quod hic congruit apte, quodque, a Δῶριος ductum, analogiae respondet Ἐκδωριεύσθαι: in Doriensium naturam veluti degenerare; Lingua uti, moribus et institutis Doricis. Huius formae verba plurima praebet praeter ceteros Plato: unum de multis nobis sufficiet, ad Ἐκδωριωθῆναι proximum accedens, ἐκβαρβαρωθῆναι. Plato Epist. VIII. p. 353. Α. κίνδυνος ἐγένετο ἔσχατος Σικελία τῇ τῶν Ἑλλήνων, ὑπὸ Καρχηδονίων ἀνάστατον ὅλην ἐκβαρβαρωθεῖσαν γενέσθαι. Explicat illud paulo post: ἤξει σχεδὸν εἰς ἐρημίαν τῆς Ἑλληνικῆς Φωνῆς Σικελία πᾶσα, Φοινίκων ἢ Ὀπικῶν μεταβαλοῦσα εἰς τινα δυναστείαν καὶ κράτος: quae in hunc Herodoti locum conveniunt, quo scribendum arbitror ἐκδεδωρίενται. Euripidis in Oreste versum 485., Βεβαρβαρώσαι χρόνιος ὦν ἐν βαρβάρους, sic invertit Apollonius Tyan. Epist. 34. ἐβαρβαρώθην - - χρόνιος ὦν ἐν Ἑλλάδι. Iocosum hinc facile verbum intelligitur Alexidis Πεφιλιππίδωσαι, de quo L. Küster. ad Suid. in Φιλιππίδης. VALCK.

CAP. LXXIV. 2. περὶ τοῦ παντός ἥδη) Conspirant in δρόμου vocem scripti omnes: unus Eustathius, nec sibi tamen constans, δρόμον habet, cui post Portum primas darem. [vide Var. Lect.] Sollemne in talibus, τὸν περὶ σωτηρίας ἀγῶνα τρέχειν, apud Eunapium Vit. Maxim. pag. 100., aut τὸν περὶ τῆς ψυχῆς θῆιν, in eiusdem Iuliano pag. 115. τρέχων περὶ ψυχῆς, infra IX. 36., tacita ἀγῶνος aut δρόμου voce. Plura Budaeus, Stephanus et Portus, qui τῷ ἑλλάμψεσθαι, [lin. 3.] quod Herodoteum testabatur Hermogenes, positumque fuit lib. I. 80., operam non negarunt. Mox Ἕλληνες iussu Codd. eiecti sunt: neque opus erat, ut ὁμοίως fingeretur; ὁμῶς, quae et Abreschii opinatio, sufficit. Consimiliter enim, atque ad Isthmum illi, superiora auditio-

ne accipientes, formidasse sibi, traduntur. WESS. — Poterat vero etiam, nec incommode profecto, ὅμως teneri. Quamvis ingens studium, quo muniebatur Isthmus, cognoscent, tamen Peloponneso timebant. Ad δρόμον adiectum articulum malles, qui apud Eustath. etiam (Iliad. pag. 1363.) adiectus legitur, παρὰ Ἡροδότῳ τὸ, θέοντες τὸν περὶ τοῦ παντός ἤδη δρόμον. At saepius articulum omittit Herodotus ubi Atticus scriptor non neglecturus illum erat. S.

12. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Αἰγινῆται) Hoc sane rationi consentaneum, ut cum Themistocle senserint Aeginetae, maluerintque apud Salamina manere, quam in gratiam Peloponnesiorum versus Isthmum secedere: miror idcirco quod scribit Lycurgus c. Leocr. p. 156, 33. (pag. 200. ed. Io. Tayl.) Ἐτεόνικος μὲν γὰρ ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ Ἀδείμαντος ὁ Κερῖνθιος, καὶ τὸ Αἰγινητῶν ναυτικὸν ὑπὸ νύκτα τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς ἔμελλον παρίζεσθαι. Eteonicos etiam novi Lacedaemonios, sed huius aetatis neminem. Quod addit Lycurgus, oratoris personae congruit, quem semper populus probavit ut popularem: οἱ πρόγονοι --- βία καὶ τοὺς ἄλλους ἡλευθέρωσαν, ἀναγκάσαντες ἐν Σαλαμῖνι μεθ' αὐτῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους ναυμαχεῖν. Unius Themistoclis laudem sibi libenter populus suisque maioribus audiebat attributam: hac mente Themistocles Libanii T. I. p. 539. A. πατὴρ οὐκ ἔστι μοι Νεοκλῆς --- ἀλλ' ὁ τὸ μέγα ἔργον ἐργασάμενος, ὁ δῆμος. Eiusdem Libanii Neocles Themistocli suo ipsius exemplo demonstrat eleganter, invitos utiliter saepe servatos, p. 516. B. Graecos invitos coëgisti ναυμαχεῖν, καὶ οἷς ἔδρων οὐχὶ βουλευθέντες ἐνίκων. VALCK.

CAP. LXXV. 3 seq. πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μῆδων ἄνδρα) Quod Plutarch. Them. p. 118. B. prodidit, ἣν δὲ τῷ γένει Πέρσης ὁ Σίκιννος αἰχμάλωτος, sibi credibile negat Cl. Daceries; neque enim Themistoclem liberis suis vilem captivum, et Persam genere, paedagogum dedisse. Plutarchum in Herodoteis male legisse τῶν Μῆδων ἄνδρα, ac Sicinnum ea de caussa Persis inseruisse. Aeschylum sane si audimus, nuncius Graecus erat, Ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ ἔλθων, ἔλεξε etc. ea videlicet, quae Themistoclis iussu Sicinnum, in Pers. vs. 355. Personatus Themistocles Epistol. IX. pag. 47. Edit. Schoettg. τὸν παιδαγωγὸν οἶσθα τοῦ Κλεοφάντου, ὃς καὶ με ποτε ἔβεράπενεν Σίκιννος αὐτῷ τοῦνομα: ubi de Cleophanto non male. Scripsi Σίκιννος, [lin. 5.] uti

Edit. c. 110., et hic scripti, inque *Plutarcho*, *Polyaeno* I. 30, 2., *Clemente Alex.* Paedag. I. 7. p. 130., *Etymologo* atque aliis. WESS.

Ibid. πέμπει - - ἄνδρα) *Sicinnum*, qui οἰκέτης fuisse dicitur, et παιδαγωγός liberorum *Themistoclis*: ut antiquioris adponam *Aeschyli* verba e *Pers.* vs. 355. Ἀνὴρ γὰρ Ἕλληνας ἔξ Ἀθηναίων στρατοῦ ἔλθων, ἔλξε παιδὶ σὺ Ξέρξῃ τὰδε, ὧς, εἰ μελαίνης νυκτὸς ἴξεται κνέφας, Ἕλληνες οὐ μένειεν. Nuncium *Persam* facit ita *Tragicus* non absurde loquentem: sed *Graecum* a *Themistocle* missum censuisse quoque videtur *Frontin.* lib. II. c. 2, 14. Ἐπεὶς τινὰ scribit *Diodor.* XI. c. 17. Optime, de servis suis, quem habuit fidelissimum, ad Regem misisse, tradit *Nepos*, *Them.* c. 4. ubi corrigit *Vallam Longolius*, in *Herod.* οἰκίτην vocantem contubernalem, qui *verna* fuerat dicendus. Infra VIII. c. 110. relictus in Latinis *Sicinnus contubernalis*; hic *contubernali domesticus* substitutus [a *Gronov.*] est: alibi apud *Herod.* οἰέται uxor et liberi dicuntur; sed hic οἰκέτης sine dubio *servum* notat, non domi natum et vernam, qualis esse nondum poterat *Themistocli* liberorum educator, sed quem captivum sibi emerat: vid. *Ammon.* in *Οἰκίτριψ.* *Ion Chius* τὸν οἰκίτην ἐπὶ δούλου τέθεικεν apud *Athen.* VI. p. 267. D. Absque teste loquenti ne *Clementi* quidem *Alex.* fidem adhibuerim ista scribenti, *Paedagog.* I. p. 130, 30. τῶν Θεμιστοκλέους παιδῶν ὁ παιδαγωγός οἰκέτης ῥάθυμος ἦν: ubi paulo post, quem *Petricles* puero dedit *Alcibiadi* custodem, *Thrax Zopyrus* ὦν-τὸν fuisse dicitur ἀνδράποδον. τῶν οἰκετῶν τὸν ἀχρεϊότατον ὑπὸ γήρωις dixit *Plato* T. II. p. 122. B. vid. et *Diotogenes Stobaei* p. 251, 35. Sed tardus *Thrax* fuerit *Zopyrus* senectà; *Themistoclis*, viri in rebus gerendis prompti, *Sicinnum* nihil minus fuisse quam ignavum monstrant hic atque infra c. 110. narrata. *Plutarcho* fuisse dicitur εὐνους Θεμιστοκλεῖ. *Polyaeno* I. 30, 2. εὐνοῦχος, παιδαγωγός τῶν παίδων: ubi nescio qua fide dualis nitatur numerus filiorum. Filios habuit in universum quinque *Themistocles*, quorum unus puer mortuus est; *Dioclem* avus adoptavit maternus: ex tribus, quos moriens reliquit teste *Plutarcho* T. I. p. 128. B. nihil est causae, cur unus eidem T. II. p. 1. B. dictus censeretur *Diophantus*: Διόφαντον mutemus in Κλεόφαντον: sic suo loco dicitur *Plutarcho*, et, quem citat, plus semel *Platoni* in *Menone* T. II. p. 93. D. E. VALCK.

13. τὰ ὑμέτερα κατ' ὑπερθε γίνεσθαι) Haereo hoc servem, an. ex Codd. revocem κατυπέρτερα; posterius lib. VII. 233. ὡς δὲ εἶδον κατυπέρτερα τῶν Περσῶν γινόμενα τὰ πρῆγματα. Vid. cap. 136. Omitti et μάλλον, quod damnant schedae, poterit, ut alibi indicatum. Mox fidentior; [lin. 16.] κάλλιστον ὑμέας ἔργον ἀπάντων, Aldo duce reformavi. WESS.

CAP. LXXVI. 5 seq. τὸ ἀπ' ἐσπέρης κέρας) Non celabo, olim mihi prominentem in mare contra Salaminem tractum Megaridis haec ostendere, non classis Persicae cornu. Κέρας in promontoriis frequens apud Salmasium ad Solin. p. 116.; et Strabo IX. p. 604. [p. 395. A. ed. Cas.] duo istiusmodi κέρατα in Megaridis et Atticae finibus exadversum Salaminem memorat; Plutarchus praeterea, Akestodori fide, (Themist. p. 118. E.) propter illa κέρατα Xerxem ex ex aurea sella navale hoc spectavisse praelium. Sic insulam circumvecti, et promontorium, κέρας, occidentem spectans, incingentes, omni ad Isthmum transitu Graecos exclusissent. Quia tamen suspicioni, quae cap. 85. produntur, officere videntur, eam non urgeo. De Cynosura et Ceo [lin. 7.] res anceps. Cl. de Pauw insulas circa Salaminem elegit, et Cynosuram quidem Laconicam, Ceum vero defectu scriptorum ignorari: cui paria non facio. Laconica apud Hesychium Cynosura longissime hinc remota fuit, et situs paene incerti. Ut paucis transigatur, Ceum insulam intelligo contra Sunium Atticae, et Cynosuram, ἄκραν τοῦ Μαραθῶνος, promontorium Marathonis, Euboeam spectans, eiusdem Hesychii. Longius in tabulis id Cellarii et aliorum pictis a Sunio, quam Herodotea postulant, disiungitur; male, opinor; vix enim tum una nocte, eaque aestiva, id promontorium flectere, tantumque spatii absolvere quivissent navigando. Nunc, statione circa Ceum et Cynosuram relictā, provehuntur prope Munychiam, ac fretum, ut et hac parte fugae occasio Graecis praecidatur, obsepiunt. WESS. — Verba ista, ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἐσπέρης κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμῖνιν, sic vulgo vertunt: cornu quod ad occasum spectabat producunt Salaminem versus, eam circumituri; quasi accusativus τὸ κέρας a verba ἀνῆγον penderet, et ad κυκλούμενοι intelligeretur αὐτήν. Ego verbum ἀνῆγον absolute accepi, sicut mox ait Scriptor, ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον, nempe ἀνῆγον τὰς νῆας, ut ait paulo post. Itaque τὸ

ἀπ' ἐσπέρας κέρας fuerit pars classis Graecorum (non Persarum) ad occidentem spectans, quam circumituri et interclusuri Persae erant. Sed ad sententiae quidem summam parum interest. S.

16 seq. ἵνα τοὺς μὲν περιπαιῶσι etc.) Putares in Nostri oculis haec Aeschyli fuisse, Ἐνθαῦτα πέμπει τοὺςδ', ὅπως ὅταν νεῶν Φθαρέντες ἐχθροὶ νῆσον ἐκσωζοίατο Κτείνοιεν, - - Φίλους δ' ὑπεκσώζοιεν, Pers. vs. 540. Nam gemina planissime sunt. Scholiastes, *Psyttaeam* Salamine stadiis plus centum removens, in numeris ibi nimius et mendosus. WESS.

CAP. LXXVII. 4. χρυσάρεον) Sic melius Codices. Apollinis χρυσάρεον titulus Iliad. ε'. 524. et in Hymnis, sorori eius, Dianae Munychiae, multo aptior quam Atticae littorali tractui. Post dein Ἐλπιδι μινόμενοι etc. vulgavit *Camerarius* in Epigrammatibus, *Theocrito* ab ipso adpositis, de coniectura puto. WESS.

7. ὕβριος υἱόν) Non iuvenem, sed satietatem, κόρον κρατερὸν Bacidis, *Portus* et *Stanleius* explicant, iniuriā fortasse. *Pindarus* Olymp. Od. XIII. 12. dixit ὕβριν κόρου μητέρα, converse tamen, ut volunt. Nam Τίττει τοι κόρος ὕβριν, citantibus ibi ex *Homero*, sive *Theognide* potius, Criticis; estque adeo mater contumeliae sive ὕβριος, non proles. Verissimum *Pythagorae*: in civitates insinuare sese πρῶτον τρυφὴν, ἔπειτα κόρον, εἴτα ὕβριν, μετὰ δὲ ταῦτα ἔλεθρον, in *Stobaei* Serm. XLI. p. 247., et *Ecphantae* eadem de Schola, α' πολυτέλεια μάτηρ τῆς ἀκρασίας· αὐτὰ δὲ τῆς ὕβριος, ἐξ ἧς τῶν ἐν ἀνθρώποις κακῶν τὰ πολλὰ, apud eundem Serm. XLVI. p. 335. Haud alius Bacidis κρατερὸς κόρος iuvenis ac *Xerxes*, υἱὸς ὕβριος ob contumelias iniuriasque, quarum ille toti Graeciae auctor, *Raphelio* ad Epist. *Paulli* Ephes. c. 5, 6. monitore. Vide tamen *Stanleium* in *Aeschyli* *Agamemn.* vs. 768. WESS. — Videri potest fatidicus, consulto ambigue loquens, optionem legentibus audientibusve voluisse relinquere, iuvenum κόρον, an satietatem, i. e. arrogantiam intelligere malint. Sed, ut posteriori maxime notione h. l. vocab. istud accipiat, suadet utique simillimum *Pindari* dictum. S.

8. δοκεῖντ' ἀνὰ πάντα πυθέσθαι) Admodum tenebricosum. An opinantem ubique se auditum iri, ut in notissimo καὶ ἰσομμένοις πυθέσθαι? *Valla* legit ἀνὰ πάντα πηθέσθαι, quorsum

ex Pass. excerptum vergit. WESS. — Non tenebricosum modo, sed prorsus mendosum esse istud olim vulgatum ἀνὰ πάντα πυθέσθαι, vix dubitari potest. Nec ulla parte melius πυθέσθαι, de quo in *Var. Lect.* dictum. Equidem unice verum putavi, quod optimus cod. F. nobis servavit, τίθεσθαι. Nempe ἀνὰ πάντα τίθεσθαι, pro ἀνατίθεσθαι πάντα, omnia mutare, scilicet omnia evertere, et susque deque vertere; quasi dixisset ἄνω κάτω τίθεσθαι: conf. III. 3, 12. Nec obstat quod ibi activā verbi formā scribitur, τὰ μὲν ἄνω κάτω θήσω: nam medium verbum τίθεσθαι significat, suum in commodum omnia evertere, et sibi omnia subiicere. Fuerint autem viri docti, quibus non repugnem equidem, qui in hanc sententiam ἄνα retracto tono scriptum oportuisse censeant, aut absque accentu, ἀνα, quemadmodum in eodem nostro codice scriptum video. S.

12 seq. Βάκιδι ἀντιλογίης etc.) Scripta exemplaria consentiunt; quibus (etsi ἀντιλογίας in *Dissert. Herodot.* maluerim) non pugnabo. Defit oblitterata praepositio; reditura, modo Βάκιδι δι' ἀντιλογίης revocetur. An vero δι' ἀντιλογίης λέγειν, contradicendo obloqui, iniustum sit, fateri, ob varium in isto genere sermonis usum, erubesco. Aliiter qui sentiunt, ut Clar. *Abreschius*, οὔτε αὐτὸς ἐλθεῖν τολμῶ refingunt. Quae sane dictio et elegans et trita est, ab ipso Animadv. ad *Aeschyl.* lib. I. 3. p. 15. et *Valcken.* in *Phoeniss. Euripid.* vs. 482. doctissime illustrata. WESS.

Ibid. οὕτω ἐναργέως λέγοντι Βάκιδι etc.) Quod sequitur ἀντιλογίης, commode corrigit vir Cl. in *Diss. Herod.* p. 201. Vel ob hoc unum dictum *Herodotus*, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς καὶ γαθὸς, censi deberet τὰ περὶ μαντείης καὶ χρησμολόγους πάντων νοῶν. Sed hinc simul aestimare licet, iam tum homines fuisse vulgo perspicaciores, quibus adparuerit, quod Bacidis esse ferebatur oraculum isthoc articulo temporis, ipsius forte suasu Themistoclis fuisse confictum. Quae bello Peloponnesiaco ad plebem Atticam lactandam ab esurientibus fingebantur demagogis, velut Bacidis aut ipsius Apollinis oracula Athenis decantata, ridet illa magna cum libertate *Aristophanes* in *Avib.* vs. 963 seqq. et *Equit.* 995 etc. Ad veritatis lumen *Eusebius* istius etiam officinae fraudes retgens lib. IV. *Praep. Evang.* pleraque fuisse putat oracula γοήτων ἀνδρῶν τεχνάσματα, ut *Oenomao* certe vide-

bantur Gadareno in libro quem inscripserat Φωρά γοήτωρ. Sed multa potius fuerunt virorum Principum, ἀνδρῶν τε σοφῶν τεχνάσματα, ad opinionem imperitorum conficta. VALCK.

CAP. LXXIX. 4. ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι) *Aeschyleum* de Amphiarao fortasse spectavit, Οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει, sive, uti *Plutarch.* Arist. p. 320. c. Οὐ γὰρ δοκεῖν δίκκιος, ἀλλ' εἶναι θέλει: quo omnis concio in orchestra pronunciato Aristidem praesentem, tanquam soli Athenis conveniente, nutu plausuque signavit. Errat *Polyaenus* I. 31. Aristidem Themistoclemque τῆς πόλεως ἔξω προελθόντας posuisse contentionis studia, gestu adprime notabili, tradens. Redierunt in gratiam ad Salaminem in castris, non Athenis. WESS.

Ibid. ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι) *Timocreon Rhodius* in *Plutarch.* Them. p. 122. D. εἰ τῷγε Ξάνθιππον αἰνεῖς· Ἐγὼ δ' Ἀριστείδαν ἐπαινέω, Ἄνδρα ἱερᾶν ἀπ' Ἀθηνῶν ἔλθειν ἕνα λῶσται. Quae hoc capite de Aristide scribit *Herodotus*, illa quoque *Plutarchi* confutant indignas philosopho criminationes: Aristiden dicit ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήνῃσι καὶ δικαιοτάτον: et ille ipse tamen adeo propter aequitatem humanissimam collaudatus Aristides cupide elaboraverat, ut praeter ceteros iustus adpellaretur, *Corn. Nep.* in Arist. Δίκκιος μὲν γὰρ ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀριστείδης, ἄνθρωπος δὲ καὶ αὐτὸς ἦν, καὶ χολὴν εἶχε, καὶ ἡγάπα τινὰς, καὶ ἐμίσει, quae leguntur apud *Lucian.* T. III. p. 158. Adversarii Themistoclis consilium utile, quia non honestum erat, (*Cicero* de Off. III. c. 11.) auctoritate sua fecit Aristides, ut a populo repudiaretur; sed idem tamen interdum iniusta sciscere debuit, se ad reipublicae statum accommodando, monente *Casaub.* ad *Polyb.* p. 140. Absque ulla exceptione *Herodotus* et Aristiden et quosvis alios virtute praestantes collaudat libentissime, τοῖς ἀγαθοῖς συνηδόμενος, qualis dicitur *Dionysio Halic.* Hic *Herodoto* tradita *Plutarch.* enarrat in Themist. p. 118. D. In Aristide idem *Plutarch.* p. 323. c. missis Herodoteis ex alio notis historico similia quaedam exhibet Aristidis ad Themistoclem hoc articulo temporis dicta. In *Apophthegm.* T. II. p. 186. B. cum Themistocle πρεσβευτῆς ἐκπεμφθεὶς, ipsi dixisse fertur Aristides: βούλει, ὦ Θεμιστόκλεις, ἐπὶ τῶν ὅρων τὴν ἔχθραν ἀπολύωμεν; ἂν γὰρ δεκῇ, πάλιν αὐτὴν ἐπανιόντες ληψόμε-

θα. Collega fuit Aristides Themistoclis in illa nobili legatione narrata Nepoti in Themist. c. 7., quod liquet ex *Thucyd.* I. 91. Sed huic tamen legationi dictum illud minus congruit; verisimillimum, quod scribit *Polyaen.* I. c. 31. διετέλεσαν παρὰ πάντα τὸν πόλεμον ὁμονοῦντες. VALCK.

14. πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται) Optime Mssti et Gronovius. Probatissima Nostro, *Thucydidi*, *Xenophonti* aliisque ea structura, a *Thoma Magistro* in Δρῶ laudata. Dubito vero, sit-ne ex usu τοι [post λέγω δε]; siquidem illud commodiorem post pauca locum occupat, et necessarium hic non est. WESS.

CAP. LXXX. 12. ταῦτα δὴ τὰ κάλλιστα) Si qui ταῦτα δὴτα praeoptaverint cum doctissimo viro *Miscell.* *Observ.* Vol. III. p. 142., non valde obnitar. Loquendi genus, plenius hoc loco quam plerumque, eiusdem et *Is. Casauboni* ad *Athen.* lib. V. 2. sollertiā, [*Animadv.* in *Athen.* T. III. p. 45 seq. nuperae ed.] exemplorum cumulo manifestius, quam pridem, habetur. WESS.

CAP. LXXXI. 1. Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν ὁ Ἀριστ.) Malunt ταῦτα ἔλεγε Θεμιστοκλῆς· παρελθὼν δὲ ὁ Ἀριστείδης etc. Verum concisus sermo Scriptoris est, respiciens illa, σήμερον αὐτὸς παρελθὼν, ὡς ἔχει: neque enim opinor molestum videri, ἔλεγε - - - Φάμενος, cui simillima in *Musis* conplura. WESS.

6. ταῦτα εἶπας μετεστήκει) Hic et in sequentibus narrata planissime demonstrant, nec ducem hoc bello cum Themistocle fuisse Aristidem, qui decem annis ante unus e decem ducibus cum Miltiade victoriam reportaverat Marathoniam; sed neque pugnae navali prope Salamina interfuisse. Suum tamen forsitan auctorem sequutus Nepos in *Arist.* interfuisse scribit pugnae navali apud Salamina, quae facta est priusquam poena liberaretur: paulo ante dicitur sexto fere anno postquam erat expulsus plebiscito in patriam restitutus. *Demosith.* Or. II. c. *Aristogit.* p. 496, 8. Ἀριστείδην φασὶν ὑπὸ τῶν προγόνων μετασταθέντα (* * * e margine recipere) ἐν Αἰγίνῃ διατρίβειν, ἕως αὐτὸν ὁ δῆμος κατεδέξατο. Secundum *Plutarch.* in *Arist.* p. 323. B. decennii anno tertio ἐψηφίσαντο τοῖς μεθεστώσι καθέδον, μάλιστα - - Φοβούμενοι τὸν Ἀριστείδην: quae deinceps narrat nihil minus monstrant, quam ante revocatum huic interfuisse pugnae: nam quod ad

Nepot. Lambinus putat, idem ex *Herodoto* liquere, errat meâ quidem sententiâ. Ad victoriam ille multum tamen attulit momenti; dum illi pugnabant e navibus, utiliter haerens in insula *Psytalia*; vid. *Herod.* c. 95. *Demetrius* περὶ Ἑσμ. §. 248. Ὡςπερ τις Ἀριστείδου κατηγορῶν, ὅτι οὐκ ἀφίκετο εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν· ἀλλὰ αὐτόκλητος, ἔφη, ὅτι ἡ μὲν Δημήτηρ ἦλθε καὶ συνεναντίασκει, Ἀριστείδης δὲ οὐ: quae, cuiuscunque sint, sunt certe sophistae satis inepta, per *Cererem* mysticum *Iacchum* intelligentis, et *Herodoto* narrata c. 65. VALCK.

CAP. LXXXII. 2. τριήρης ἀνδρῶν Τηνίων) In *Themist. Plut.* p. 118. Ε. ἐφάνη Τενεδία μία τριήρης αὐτόματος: nescio unde. Hinc si sumsit, Τηνία fuit, quae et *Nob. Pabmerii* divinatio. Tripodem *Delphis* dedicatum, [lin. 4 seq.] inscriptumque eorum nominibus qui Persas ad *Salaminem* et *Plataeas* debellarunt, *Thucyd.* I. 132. et *Auctor Or.* in *Neaer.* p. 740. describunt. WESS.

5. ἐν τοῖσι τὸν βαρβ. κατελοῦσι) *Inter nomina earum civitatum, quarum auxilio Persae erant victi, (Nepos in Pausan. c. 1.) Delphico tripodi nomen etiam insculptum fuit Τηνίων.* Olympiae quoque *Iovis* erat statua a Graecis dedicata, qui apud *Plataeas* pro libertate pugnaverant, in cuius basi praeter ceteros memorabantur etiam Τήνιοι, *Pausan.* V. [c. 23.] p. 437. Hoc satis est ad *Herodoti* Τηνίους hic adfirmandos. Quem hic memorat aureum tripoda, eum *Delphis* (teste *Thucyd.* I. c. 132.) ἀνέθεσαν οἱ Ἕλληνες, ἀπὸ τῶν Μήδων ἀκρεθίνιον: quodque nimis superbe *Pausanias* inscribi curaverat, *Lacedaemonii* ἐξεκόλασαν καὶ ἐπέγραψαν ὀνομαστὶ τὰς πόλεις, ὅσαι ξυγκατελοῦσαι τὸν βάρβαρον ἐστήσαντο (cur non ex *Codd.* receptum ἔστησαν τὸ) ἀνάθημα: mutatis *Lacedaemoniis* τὸν τρίποδα τὸν ἐν *Δελφοῖς* obiiciunt miseri *Plataeenses* apud eundem III. c. 57. Secundum *Auctorem Or.* c. *Neaer.* p. 740, 153. in *Amphictyonum* concilio causâ dictâ *Plataeenses* coëgere *Lacedaemonios*, ἐκκόψαντας τὰ ἐλεγεία, ἐπιγράψαι τὰς πόλεις, τὰς κοινωνούσας τοῦ ἔργου: in quibus ἐκκόψαντας ego quoque retinuerim; vid. *Clar. Wess.* ad *Diodor.* II. p. 100. *Eustath.* in Ἰλ. ξ'. p. 990, 17. VALCK.

CAP. LXXXIII. 3. ἡὼς τε δὴ διέφαινε) *Med.* et aliorum scriptura, cui similem ex *Arch.* enotavi lib. VII. 217. ex praecipua parte fallit. Ita ibi, ἡὼς τε δὴ διέφαινε, καὶ

οὐ ἐγένοντο etc. Placuit accessio τοῦ δὴ, quamquam et ea vox lib. IX. 46. haud conspicitur. Nexa his indigent verbo, fortasse olim scripta, καὶ οἱ συλλ. τῶν ἐπιβ. ποιησάμενοι ἡγορόωντο, et hi propugnatorum convocato consilio concionabantur. Sic apta omnia. Alioqui καὶ εἰ - - - ποιησάμενος προηγόρευε, ut Themistocles, popularibus suis coactis, habita oratione dixerit ista. Memini ab aliis excogitata alia, quae praeter eo. WESS.

3 seq. ἥως τε διέφαινε etc.) Haec et vicina, perperam coniecturis tentata, nominativi sunt soluti; quorum vice scribi potuerat, ἡοῦς τε διαφαινούσης, καὶ τούτων σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιησαμένων, paucis Themistocles populares suos ad pugnam inflammavit. Qualia tum probabiliter dicta sunt, dedit Aeschyl. in Pers. vs. 402., ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε, Ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὴ Παῖδας, γυναικάς, θεῶν τε πατέρων ἔδην, Θήκας τε προγόνων· νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών. Audiebantur ista, secundum Tragicum, ἐπεὶ γε μέντοι λευκόπῳλος ἡμέρα πᾶσαν κατέσχε γαῖαν: iuxta Herodotum, prima luce; simul atque ἥως διέφαινε. Frequentius legitur ὑπέφαινε: Herodoteum est, ἅμα ἡμέρῃ διαφαινομένη, vid. ad lib. III. c. 86. ἅμα ἔω et ἅμα τῇ ἔω leguntur apud Thucyd. p. 300, 64. 396, 11. 311, 2. Haec ad manum si fuissent Clar. Dukero p. 299, 2., ne dubitasset quidem, quin C in E mutato, πρόσω corrigi deberet in πρὸ ἔω: ut ἐξ ἔω, sic πρὸς ἔω, recte leguntur in Aristoph. Eccles. vs. 85. et 312. et εἰς ἔω apud Isaeum Or. VI. p. 71, 28. Huc spectabat Harpocratio in Εἰς ἔω, ἀντὶ τοῦ ἀρχομένην ἡμέραν: non alium Isaei locum, quo referens ista H. Vales. illic sincerum εἶσω sollicitabat. VALCK.

CAP. LXXXIV. 4. ὤκελον τὰς νῆας) Vallae Latina cessim irent, rem si consideres, non absurda; non item, si dictionem. Puto littus versus cursum flexisse; nam naves in terram inpegisse, quod ὀκέλλειν τὰς ναῦς Philostrato Heroic. II. p. 688. 689. male ab Oleario sollicitatum, nulla suadet ratio. Eurip. Iph. Taur. 1379. δεινὸς γὰρ κλύδων ὤκελε ναῦν πρὸς γῆν. Non dissimile Nicandri Ther. vs. 295. Ceterum Aminias, Aeschyli frater, hic Παλληνεὺς, in Plutarcho Themist. p. 119. D. Δεκλεὺς, qui populares in Attica civitate utique diversi. Aeschyli fratrem fuisse, Diodorus XI. 27. non negat. Pertinet autem huc Aeschyli Pers.

vs. 410., ubi quae de Lycomedea Critici, fortasse ex *Plutarcho* sumta. Vid. supra c. 11. WESS.

3 seq. ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρούοντο etc.) In *Lexico Herod.* sic probabiliter scripta recepit *Suidas*: 'Ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρούοντο; καὶ ὠκελλον τὰς ναῦς· Κατὰ πρύμναν ὑπεχώρουν οὐχὶ ἐπιστραφέντες, καὶ ἐξέκλιναν τῶν πολεμίων τὰς ἐπιστάσας ναῦς. Graecam locutionem, πρύμναν κρούεσθαι vel ἀνακρούεσθαι, et Latinam *inhibere remis*, illuminarunt praesertim observata *I. F. Gronovii* [Observ. lib. IV.] quibuscum illa *Bossii* conf. et *Ti. Hemsterh.* ad *Luciani Nigrin.* [c. 8.] p. 46, 47. et *Bentleii* ad *Horat. Epod. IX. vs. 20.* Hinc mutuari licebit verba *Themistoclis* ad *Ionas ex Iustini II. 12.* at vos commisso praelio ite cessim, inhibete remis, et a bello discedite: ὑποχωρεῖτε πρύμναν ἀνακρούόμενοι. Quando apud *Herod.* paulo legitur inferius, [lin. 14.] μέχρι κόσου ἔτι πρύμνην ἀνακρούεσθε; quo usque tandem remis inhibendo retro cedetis? priori quoque sede sic scribendum arbitror, non ἐπὶ, sed ἔτι πρύμνην ἀνεκρούοντο, quia ἐπὶ non adhibetur apud veteres in phrasi πρύμναν ἀνακρούεσθαι. Hoc facere dicebantur eximie qui navale praelium detrectabant; sed et remiges, cum naves essent in portu statuendae, quo expeditius rectis proris e portu exirent, docente *Bentleio* l. c. In *Schol. ad Aristoph. Vesp. vs. 597.*, pro ὅπως ἀνευ τροπῆς εἴη, unā literā mutata scribendum, ὅπως ἂν εὐτροπῆς εἴη εἰς ἑξέδον ἢ ναῦς. *Primus-ne Pallenensis Aminias* νῆϊ ἐνέβαλε, an alius, cadere potest in dubitationem: *Aeschyli Persa* fatente vs. 409., ἦρξεν ἐμβολῆς Ἑλληνικῇ ναῦς. *Plutarcheis* in *Themist.* p. 119. d. satis conveniunt narrata *Diodoro XI. c. 18.* ubi in fine cap. naves Persarum πρύμναν μὲν ἀνακρούεσθαι κατέπαυσαν, εἰς τοῦπίσω δὲ πλέυσαι περὶ τροπιδὴν ἔφευγον. VALCK. — Quod lin. 3. pro ἐπὶ ex l. 14. ἔτι corrigendum *Valck.* censuit, id mihi *Vir doctissimus* non persuasit; posteriori loco opportuna est ἔτι particula, priori vero minime opportuna, et ἐπὶ ibi cum codicibus omnibus veteres glossae et *Suidas* recte agnoscunt: et suis etiam verbis vetus *Thucydidis* Interpretes ad lib. I. c. 50. ἐπὶ τὴν πρύμνην κωπηλατεῖν dixit. Nempe vulgo quidem nude πρύμνην (vel τὴν πρύμνην) κρούεσθαι aut ἀνακρούεσθαι dicebant; sed est ea elliptica locutio, ex plena locutione ἐπὶ τὴν πρύμνην ἀνακρούεσθαι (qua l. 3. *Herodotus* utitur) decurtata. S.

13. ὀνειδίσασαν πρότερον τὰδε) Necessitudo nulla, ut πρότερον aut προθυμότερον formetur. Species illa matronae prius Graecis exprobravit segnitiam, qua remis inhibebant: tum, confidenter in hostes ruerent, fuit auctor. Atque hoc vult, neque latuit Cl. Abreschium. Aciei Persicae Graecaeque classis ordinem Diodorus diversiozem dedit lib. XI. 18. WESS.

CAP. LXXXV. 1. κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους) Atheniensibus Lacedaemonios iungit Diodor. XI. 18., et hos et illos navibus opponit Phoenicum; verius iuxta Herod. dextrum cornu tenebant Lacedaemonii. Ionum nomina, qui veteris Graeciae ceperint naves, reliqua prudenter reticet Noster. Τοῦδε δὲ εἵνεκα, ait, [lin. 11.] μέμνημαι τουτίων μούνων: sic syllabā scribendum puto repetitā pro τοῦδε εἵνεκα. VALCK. — At satis erat τοῦδε, quod libri dedere: nempe τοῦ pro τούτου vel τοῦδε, ut saepe aliās. S.

13. Phylaeus Samius εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφει. Haec propria Graecis erat hac in re locutio de Persarum Orosangis. Illinc transumtam eleganter adhibet Calliclem ludens Socrates in Platonis Gorgia p. 506. c.; a Platone mutuati sunt Sophistae. Graecarum etiam civitatum εὐεργέται saepe publicitus ἀνεκηρύττοντο: vid. Ti. Hemst. ad Lucian. p. 367. [ad Dial. Mort. X. 6.] VALCK.

Ibid. εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφει) Congruunt de Mardochaeo prodita Esther c. vi. ubi docte Grotius; operosior B. Brissonius Regn. Pers. I. 138. et Des. Heraldus Advers. I. 9. quos H. Relandus ac Burtonus duces habuerunt. WESS.

CAP. LXXXVI. 5. οὐ τεταγμένων ἔτι) Koenio nostro scripsisse de barbaris videbatur: οὐ τεταγμένως τι οὔτε σὺν νόῳ ποιεόντων οὐδέν: de Graecis dixit, σὺν κόσμῳ ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν. Suum illi Regem aut fortitudinis aut ignaviae spectatorem in litore habituri, καί τοι ἔσαν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωῦτῶν, ἢ πρὸς Εὐβοίῃ. Oratione more suo turbatā duo dixit: primum, isthoc diē ἀμείνονας fuisse ἢ πρὸς Εὐβοίῃ: sed non tantum isthoc die rem multo melius gessisse, quam ad Artemisium, verum praeterea ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωῦτῶν: id est, interprete Nostro ἀμείνονες τῆς φύσεως, V. 118. semet ipsis multo praestantiores, suam velut naturam superantes. Herodotea quaedam Portus dedit in Ἑωῦτοῦ: alii collegerunt huius generis plura. VALCK.

CAP. LXXXVII. 3 seqq. κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην etc.) Callidum *Artemisiae* commentum, indignante *Plutarcho* nimis verbose narratum, adnotavit etiam *Polyaen.* lib. VIII. c. 53, 1. VALCK.

11. Φέρουσα ἐνέβαλε νηὶ Φιλίῃ) Adiuvat hic incitandi ac propellendi vim participium Φέρουσα, alibi eleganter redundans. Egregie, his *Herodoti* non posthabitis, *T. Hemsterhusius* ad *Luciani Dial. Mort.* VI. pag. 349. *Diodorus*, εἰς ἐμβολὴν Φέρουσα, ναῦς ἐς ἐμβολὴν φερομένη, de tali inpetu, lib. XX. 16. etc. Facinus autem hoc reginae addidit *Polyaenus* strategematibus lib. VIII. 53, 2., aliunde, quod accessiones declarant, excerptum. WESS.

14. οὐ μέντοι ἔγωγε ἔχω εἶπαι) Cultius hoc et verius. Sic c. 128. ἀρχὴν ἔγωγε οὐκ ἔχω εἶπαι. Eo vero cupidius id reposui, ut scabrities, ad quam vir doctus ultro offendit, detergeretur. WESS.

CAP. LXXXVIII. 1. συνήνεκε γενέσθαι). Corrigenti, γενέσθαι μῆχος τοῦ διαφυγείν, nec schedae veteres, nec creberrime in *Musis* iteratum συνήνεκε γενέσθαι prosunt. Nam διαφυγείν τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι, *Herodoteae* consuetudinis et ubertatis, extra omnem esse culpam, cumulus exemplorum, unde pauca delibavit *Abreschius* *Dil. ad Thucyd.* lib. VI. 87., manifestat. WESS.

9. σαφές τὸ ἐπίσημον τῆς etc.) Ab exemplaribus scriptis nihil deslecto. Est, cui σαφές, ὡς τὸ ἐπισ. in coniecturam incidit; non illam damnabilem, modo ab ipsa re expostularetur. Si *Polyaeno* fides VIII. 53, 3. *Artemisia*, uti etiamnum mari belligerantium et piratarum mos fert, signa navis, ubi ad hostes circumscribendos opus erat, variavit. οὐ μόνον τὸ τῶν βαρβάρων, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων σημεῖον εἶχεν. Quorsum tamen ἐπίσημον, sive insigne navis, haud refero. Fuit hoc in eius prora, ut ab aliis discerni posset. Tale *Chimaeri*, ἔπλει γὰρ πλοῖα λέοντα μὲν ἔχοντι πρῶταθεν ἐπίσημον, ἐκ δὲ πρύμνης δράκοντα apud *Plut.* T. II. pag. 247: F. Vise et Scheffer. *Mil. Nav.* lib. III. 1. WESS.

14. οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασι μοι γυναῖκες, etc.) Expressit celebre dictum *Polyaenus* VIII. 53, 4. paullo aliter; melius *Suidas* in Ἀρτεμισία, et *Eustathius*. *Ennianum*, Vos etenim iuvenes animum geritis muliebrem, Illa virago viri, hinc optime *Gronovius* derivat. WESS. — Dicti *Xerxis* vehemen-

tiam Trogus infregit, Theopompum forte sequutus: hinc Justin. II. c. 12. et ex Iustino Orosius p. 113. Quod fecisse Xerxes legitur apud Polyaen. VIII. 53, 2. vix fidem inveniet; classis enim praefectus, ipsius Xerxis frater, in hoc conflictu periit λαμπρῶς ἀγωνισάμενος: Diodor. XI. c. 18. Plut. in Them. p. 119. D. Quae posui Herodotea ubi dedit Eustath. ad 'Il. η'. 96., protulit ad hoc Regis dictum illustrandum ex Aiace (vs. 1201.) Sophoclea non tantum, sed Herodotea quae quidem dari poterant, uno excepto, omnia: Sophoclea legerat et apud Herod. I. cap. 155., γυναῖκας ἀντ' ἀνδρῶν ὄψεαι γεγονότας: memorat de Sesostri narratum II. 102., de Persis IX. 20. et 106. Xerxi praeiverat Artemisia, dicere ausa coram Rege, in navali pugna tanto praestare Graecos Persis, ὅσον ἄνδρες γυναικῶν. [supra, c. 68.] Conf. Diogenian. Cent. IV. Prov. 1. et Plato Leg. I. p. 639. B. Cicero pro Milon. cap. 21., quamquam paratus in imparatos Clodius, tamen mulier inciderat in viros. Livius in illa magnifica παρεκβολῇ lib. IX. c. 19. cum feminis sibi bellum fuisse dixisset, quod Epiri regem Alexandrum dixisse ferunt. Praeter alios, Alexandri Molossi dictum habet A. Gellius Noct. Att. XVII. 21., se quidem ad Romanos ire, quasi in ἀνδρωνῖτιν, Macedonem isse ad Persas, quasi in γυναικωνῖτιν. VALCK.

CAP. LXXXIX. 2. Ἀριαβίγνης) Qui hinc Ariabignes, Darii fil., Plutarcho in Themist. pag. 119. D. et Tom. II. p. 488. F. Ariamenes, neque alius ac Artobazanes Nostri lib. VII. 2. confusione mira. WESS.

6. καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ) Memini Diodoro adscripta lib. IV. 32. Mutavit dictionem Auctor libri II. Maccab. cap. 5, 14. quando tribus, ait, diebus octoginta millia διεφθάρησαν, τέσσαρες μὲν ἐν χειρῶν νομαῖς: et lib. III. cap. 1, 5. καὶ οὕτω συνέβη τοὺς ἀντιπάλους ἐν χειρονομίαις διαφθαρῆναι: ubi Grotius ἐν κερωνομαῖς, frustillatim discerpi, quod nuperrime Houbigantio, docto viro, displicuit vehementer; neque enim pati id Graeca posse: ipse, quorum quadraginta praeda militum fuisse. Ego vero edoceri gestio, ἐν χειρῶν νομαῖς διαφθαρῆναι praedam esse militum posse, quidque verbis οὐκ ἔπτον τῶν ἐσφαγμένων ἐπράθησαν prioris loci, et posterioris πολλοὺς δὲ καὶ δευραλώτους συλληφῆναι tum faciendum? Illa demum praedam ponunt, cetera miserorum necem; Grotiique adeo, si quid mutandum, laudabilior opera. Ex Herodot. T. VI. P. II.

Alex. Cod. ἐν χειρῶν νόμοις utrobique, aut certe νόμῳ, recipi potius erit. WESS. — Ἐν χειρῶν νόμῳ διαφθείρεσθαι, vel πίπτειν, Polybio praesertim frequentata dictio: de qua vide Lexicon Polybian. voce Χεῖρ. S.

CAP. XC. 2. τῶν τινες Φοινίκων) Quibus ex pluteis et quo Codice H. Steph. hoc acceperit, dicere non habeo. Herodoteum est. Πέμπει τῶν τινὰς δορυφόρων lib. VII. 146. Gronovium consule lib. I. 85. WESS. — Ad istud, τῶν τις Περσέων, I. 85, 11. ingentem cumulum simillimarum dictionum Gronovius conguessit ex I. 84, 19. 109, 17. 124, 17. II. 179, 2. VII. 143, 1. etc. S.

Ibid. τῶν τινες Φοινίκες) Φοινίκων corrigendum vidit Koenius; praebet hoc margo Steph., absque Codicibus recipiendum. Τῶν τινὰ ἐταίρων, in Pausan. pag. 594., Ionicam Sylburg. vocat ἀναστροφήν. Nostro frequens, apud alios hic illic observata fuit: vid. T. Hemsterh. in Lucian. p. 82. et P. W. in Diss. Herod. p. 137. Qui loquendi saepe figuras usurpat elegantes et rariores, amat Eustathius hanc etiam voculam Herodoteo sic more transponere: huius immemor Casaub. in Athen. I. p. 22. B. pro τῶν Ὀμηρίδων τις, pag. 56., verius iudicabat et elegantius, τῶν τις Ὀμηρίδων: quod praebet Eustath. in Od. θ'. pag. 316, 47. Sed centenis forte locis sic scribit Eustath. semel Athenaeus. VALCK.

[10. ἄτε δὴ ἰόντες etc.) Utique ἄτε δὲ ἰόντες, aut ἄτε δὲ δὴ ἰόντες, hic requisiveram: at vulgatam scripturam tenet nostra membr. F. nec ex aliis libris enotatum quidquam h. l. video. S.]

11. ἀπὴ ῥῥα ξαν) Verbum illud onerat hoc loco litera superflua: apud Suidam etiam Ἀπαράξειεν; et Ἀπήραξεν, ἀπέκοψεν, scribendum; non litera ῥ duplicata. Recte scribuntur alibi apud Nostrum ἀρασσόμενοι, συναράσσονται, etc. Eustathius ad Ἰλ. ε'. 81. ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖν τὸ Ἀπέξειεν, ait, ἀντὶ τοῦ ῥῥα ἀπέκοψεν εἰληπται τοῦτο δὲ καὶ Ἀπαράσσειν λέγεται Ἰλ. π'. 116. Optime: significat eximie Ἀπαράσσειν, decutere. Livii verbo Valer. Max. VII. 4, 2. altissima papaverum capita baculo decussit; ἀπήραξε. Hesychius: ῥάκτρια, τὰ ῥαβδία, ἐν οἷς τοὺς καρποὺς ἀπαράττουσιν, bacilli, quibus fructus decutiunt. Qui eadem facilitate caput alterius vel manum pedesve ense decutiebant, hi quoque dicuntur ἀπαράξει κῥᾶτα, Sophocl. Trach. vs. 1032. χεῖρα, Philostr. p. 827. f.

Apud Herod. V. 112., ὁ Κῆρ δρεπάνῳ πλήξας ἀπαράσσει τοῦ ἵππου τοὺς πόδας: *equi pedes falce decutit, ut segetes deculiantur, ἀπαράσσονται*. VALCK.

15. καὶ πάντας αἰτιώμενος) Vetus καὶ πᾶν αἰτ. *omni modo accusans vertit et longe praefert doctissimus de Pauw: nam cunctos si rex incusarit, Ionas in idem incurrisse periculum. Quod illi vitio non verto, consensionem Msstorum, cuiusmodi nullum inspexerat, ignorant. Αἰτιώμενος πάντας, omnes Phoenices, quorum ἀρξάντων τῆς θυγῆς αἰτιωτάτους ἀπέκτεινε, Diodor. XI. 19. WESS. — Equidem πάντας αἰτιώμενος (quod facere solent tristes et praesentem fortunam moleste ferentes) *quo sibi et accusans* intellexeram: nec me turbaverat difficultas, qua premi hanc interpretationem Pavius censuit; si quis tamen cum Wesselingio commodius cunctos Phoenices existimaverit intelligi, ne cum eo quidem magnopere contendam. S.*

19. κατήμενος ὑπὸ τῷ ὄρει) Athenis in arce sella fuit dedicata, δίφρον τὸν ἀργυρόποδα dixit Demosth. c. Timocr. p. 466. in qua ἐκαθέζετο ὁ Ξέρξης ἐν τῷ Αἰγαλέῳ ὄρει τῆς Ἀττικῆς, θεωρῶν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν. Ut ad ista Demosthenis scribit Ulpianus, montis nomen sic ibi scribendum monuerunt H. Vales. in Harp. p. 184. et Io. Meurs. in Paralip. ad lib. de Pop. Att., valde dissita confundens Aegilium pagum et montem Aegaleon; errore detecto situm utriusque determinavit Clar. A. Heringa in Miscell. Obs. Nov. Tom. IX. p. 693. vid. I. Wasse in Add. Dukeri Thucydidi subiectis p. 667. Legitur apud Suid. Ἀγαλέον, ὄνομα ὄρους: ubi Codicum lectio Ἀγαλεῶν Suidae debetur; veram, Αἰγάλεων, ex Thucyd. p. 111, 83. [lib. II. c. 19.] grammaticus antiquior enotarat. VALCK.

20. τὸ καλεῖται Αἰγάλεως) Veteres in loco, unde Xerxes spectaverit dimicantes, dissident. Phanodemus ὑπὲρ τὸ Ἡράκλειον, ubi fretum artissimum; Acestodorus in Megaridis confinio, superque colles, quibus Κεράτων nomen apud Plutarch. T. II. pag. 118. E.; qui quidem dissensus ex locorum colliumque Aegaleo vicinorum, [?] Cl. Wasse docente ad Thucyd. Add. p. 667. Sequuntur Herodoti finitionem Schol. Aeschyli, Tzetzes in Lycophr. pag. 142., Ulpianus ad Demosth. Timocrat. p. 466., ubi ἐν τῷ Αἰγαλέῳ, voce leviter turpata, ὄρει τῆς Ἀττικῆς. Scholiorum, in quis Istri su-

per Aegaleo monte et vicinis fragmentum, *Wassius* oblitus non fuit, sed situs huius *Aegalei* vir magnus ad *Strabon.* lib. VIII. p. 550. [p. 359. c. ed. Cas.] *WESS.*

22 - 24. πρὸς δὲ ἔτι καὶ προσεβάλετο - - - τοῦτου τοῦ Φοινικίου πάθεος) Aut aliquis latet error, aut Latina peccant: prava esse, non ambigo. [Tenuit *Vallae* Latina *Wess.* cum *Gron.* quae huius modi erant: *Quin etiam cladi Phoenicum qui aderant, additus est Ariaramnes, quamquam amicus regis.*] Unde enim Ariaramenem cladi Phoenicum victimam accessisse, confit? Qua hominis culpa? An προσεβάλετο τοῦτου τοῦ Φ. πάθεος haec indicare apta sunt? Saltem alius verbo casus adfuisset. Porro οἱ μὲν δὴ etc. quae continuo post, Phoenicum postulant poenas, nullas Ariaramenis. At obscurum et molestum perseverat προσεβάλετο - - - τοῦτου τοῦ Φοιν. πάθεος, neque dissipatur *Pavii* Latinis, ab eo increpabatur praesens propter hanc Phoenicum poenam, quam deprecari voluerat; nam, deprecari Ariaramenem voluisse, unde nobis paret, et ubi προσβάλλεσθαι tali notione? Errorem latere arbitror, et προσελάβετο, quae elegans *Reiskii* coniectura, fingendum; ut innuatur, Ariaramenem, virum Persam, Ionum amicum, cum praesens adesset, calamitatem illam Phoenicum adiutasse criminando. Placet *Abreschii* φίλος Ἰώνων ἑών, adeundi *Diluc. Thucyd.* pag. 112. *WESS.* — Vide *Var. Lect.* Ἐλάβετο et ἐβάλετο, horumque composita, quam facile inter se permutari per librariorum oscitantiam potuerint, satis adparet. προσεβάλετο quidem non modo cum *Schaeff.* tenuit, sed diserte etiam defendit *Schulzius*; non animadvertens, verbum προσβάλλεσθαι (si modo usquam tali quadam notione usurpatum reperitur) nullo pacto posse cum genitivo casu construi, quo ea prodeat sententia quam ipse Vir doctus huic loco subiecit: insuper etiam - - - contulit ad illam Phoenicum cladem. Verbum συμβαλέσθαι novimus ista notione positum, sed diversa ratione constructum; velut apud *Lysiam*, pag. 105. ed. *Reiskii*, πλεῖστα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας συνεβάλοντο: et apud *Polyb.* III. 10, 7. πλεῖστα συνεβάλοντο πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ πολέμου, ubi perperam alii libri συνελάβοντο. Similiterque in illo *Strabonis* loco, quem ex libro XIII. p. 1289. ed. *Almelov.* nescio quo errore idem *Schulzius* excitavit, πολὺ δὲ εἰς τοῦτο ἡ Ῥώμη προσελάβετο, videndum ne προσέβαλετο ibi

scriptum oportuerit. Verbum λαβέσθαι eiusque composita cum genitivo casu legitime construi, notum est. Et προσλαβέσθαι quidem nusquam alibi reperire mihi contigit, nisi in illo Aristophanis dicto, Pac. vs. 9. ubi absolute ponitur, προσλάβεσθε πρὸς θεῶν: ubi Schol. βοηθήσατε. Sed cognata προσεπιλαβέσθαι et συλλαβέσθαι cum genitivo casu constructa apud Nostrum habemus, V. 44, 9. et 45, 13. III. 48, 1. Quod autem opponit Schulzius, verba haec non nisi in bonam partem solere accipi, id quidem non obstat quo minus verbo προσλάβετο hic esse locus possit: namque intelligi debet, προσλάβετο αὐτοῖς (scil. τοῖς Ἴωσι) τοῦτον τοῦ Φοιν. πάθεος, adiuvit Ionas, operam suam illis contulit, ut ab eorum capitibus in capita Phoenicum averteret calamitatem. S.

CAP. XCII. 1. Ἐνθαῦτα συνεκύρεον νῆες etc.) Nugas [veteris] Interpretis de Themistoclis et Polycriti navali conflictu, ab Aem. Porto explosas, propagari nolui. Ἐνθαῦτα συνεκύρεον, ibi naves sibi occurrerunt, uti c. 87. οὔτε εἰ συνεκύρησε ἢ τῶν Καλυνδῶν -- νηῦς. Pytheam vero, ex captivitate a Polycrito vindicatum, Ἰσχενόου filium melius lib. VII. 181. [quam Ἰσχένου, ut hic vulgo lin. 5.] scribi, ante hos ducentos annos H. Stephanus docuit. WESS.

11 seq. ἐς τῶν Αἰγινήτων τὸν Μηδισμόν ὀνειδίζων) Ecce iterum Crispinus. Vertebat [Valla]: exprobrans Aeginetis, quod cum Medis sentirent. [quae quidem intacta Wess. cum Gron. in latina versione reliquit.] Hoc de Polycrito Aeginetarum ductore credemus? Sensit inconmodum vir doctus [Reiskius], sed auxit scribendo, ἐς ἐπήκοον τῶν Αἰγινήτων τὸν etc., quasi Polycritus Themistocli audientibus Aeginetis studium Medicarum partium exprobrasset; cuius, si Sicinnum ad Persam missum cogitasse velis, notitiam non habuit, uni Aristidi patefactam; neque fraus illa bellica probrum fuit. Nisi egregie fallor, Polycritus Themistoclem dicto momordit, quod superioribus annis omnes Aeginetae et in his Crius, ipsius pater, sinistra Atheniensium criminatione studii erga Medos fuerant arcessiti. Si dubitas, redi ad lib. VI. 49. In hunc ergo Aeginetarum μηδισμόν ipso in conflictus fervore ὀνειδίζει, seu non sine probro invehitur et obiicit Atheniensium imperatori, quippe, quod res ostendebat, fictissimum, Polycritus. Mox, νηὶ ἐμβαλὼν Sidoniae, de qua paullo superius. WESS.

CAP. XCIII. 1. ἤκουσαν Ἑλλήνων ἀρίστα Αἰγινήται)
 Honoris amplissimi, velut ab *Herodoto* Aeginetis attributi;
 ter meminit ineditus in *Aristiden Scholiasta*: in *Panathen.*
 T. I. p. 185. Ἀνταγωνιστάς, inquit, Φησὶ τοὺς τὴν ὁμοίαν ἐσχη-
 κότες τέχνην, λέγει δ' ἂν Αἰγινήτας· αὐτοὶ γὰρ μετ' αὐτοὺς ἤδεσαν
 τὰ ναυτικά· ὁ γοῦν Ἡρόδοτος ἐν τοῖς Περσικοῖς καὶ τὰ πρωτεῖα αὐ-
 τοῖς δίδωσι. Quando scribit *Sophista doctissimus* pag. 239.
 οἱ Ἕλληνες - - τὰ ἀριστεῖα τῶν ναυμαχιῶν ἀπέδωσαν τῇ πόλει :
 Schol. τὰ ἀριστεῖα primum intelligit de spoliis eximiis, sel-
 la Xerxis, et acinace Mardonii : τινὲς δὲ, ait, λέγουσιν ὅτι
 νῦν πρὸς χάριν τῶν Ἀθηναίων λέγει, ὁ γὰρ Ἡρόδοτος λέγει τῆς ναυ-
 μαχίας ἐπὶ. (ἀπενέγκασθαι) δέξαν τοὺς Αἰγινήτας. Hos ubi vo-
 cat *Aristides* pag. 268. τὰ ναυτικά πρῶτους : καὶ ὁ Ἡρόδοτος ,
 inquit Schol. αὐτοῖς δίδωσι τὰ πρωτεῖα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμα-
 χίας, ὡς ναυτικοῖς· ἐπαινος οὖν Ἀθηναίων ἐστὶ, ὅτι τοὺς ναυτικούς
 ἐνίκησαν. Ut ex opere inedito, nec a quopiam absque alte-
 rius Codicis adiumento facile edendo, paulo plura descri-
 psi lectu digna, qualia Codex iste Clar. *Burmanni* multa
 continet ad historiam Graecam illustrandam eximia. *Plu-
 tarchus* etiam in *Them.* cuius meminit Clar. I. *Perizon.* ad
Aelian. Var. Hist. XII. 10., eandem in rem citat *Herodo-
 tum*, quem (in lib. de *Herod. Malign.* p. 871. n.) aegerime
 fert abuti persona Dei Delphici; hic enim Aeginetas ἀπαί-
 τεῖ τὰ ἀριστηῖα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, teste *Herodoto* in-
 fra c. 122. ubi cap. seq. 125. Graecorum Principes *Corin-
 thum* ablegat, illic indicaturos quis unus prae ceteris
 hoc praelio fuisset excellentissimus. In hoc concilio, pu-
 blico ducum iudicio Aeginetas velut isthoc praelio prae-
 stantissimos fuisse declaratos, quod nusquam tradit *Hero-
 dotus*, testatur *Diodor.* Sicul. XI. cap. 27. κρίσεως πρωτείας
 περὶ τῶν ἀριστείων, χάριτι κατισχύσαντες (*Lacedaemonii*) ἐποίη-
 σαν κρεῖσθαι, πόλιν μὲν ἀριστεῦσαι τὴν Αἰγινήτων, ἄνδρα δὲ Ἀμει-
 νίαν Ἀθηναῖον : de invidia, qua erga Athenienses affecti fue-
 rint οἱ κύριοι τῆς ψήφου, clarius etiam loquitur c. 55. Istam
 Graeciae Principum invidiam verisimillimam posterorum
 forte memoriae subtrahere studuit *Herodotus*; qui hic ex
 vulgi iudicio primas inter privatos propugnatores defert
Aeginetae Polycrito, et Atheniensibus *Eumeni* atque *Aminiae*;
 e quibus Aminiam hoc honore plures dignantur : vid. *Pe-
 rizon.* in *Aeliani* Var. Hist. V. 19. VALCK,

3. καὶ Ἀθηναῖοι) Melius ita: ambo erant Athenienses. Diodorus XI. 27. solum Aminiam, Aeschyli fratrem, habet, rectius Aelianus Var. V. 19. cum nota Perizonii. Amplexus in proximis sum [lin. 5.] ἐπιδίωξε, rei congruentius. Sic cap. 108. et 111. ἐπεὶ τε σφι ἀπέδοξε μὴτ' ἐπιδιώκειν ἔτι πρῶτον, etc. WESS.

CAP. XCIV. 1 seqq. Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορινθίων etc.) Herodotum spe praemii delectum, quod sibi sponponderat Corinthi, hæc, mutatis prioribus, scripsisse, Dionis Chrysost. accusatio est. Plutarchus omnia Scriptoris malignitati contribuit; de praemio non inpetrato, si bene memini, tacens. Profecto in Corinthiorum et Adimanti praeconio nimis parcae Musae sunt; qua de caussa, non divino. Haec tamen ex Atheniensium narrationibus; quibus, mentiri si in animum induxisset, totius Graeciae haud opposuisset consensum. WESS. — Vide lin. 2. et lin. 22 seq. Caeterum commode Larcherus observavit, si veritati consentanea esset Dionis criminatio, Plutarchum profecto non praetermissurum fuisse opportunam adeo occasionem turpem istam maculam Herodoto adspargendi. S.

Ibid. Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορινθ. etc.) De Corinthiis et Adimanto hinc tantum narrat, quid Athenienses dixerint; atque huic rumori testimonium opponit universae Graeciae; sed hoc ille testimonium velut in transcurso tribus verbis commemorat; famam Athenis sparsam eleganter enarrat atque explicat. Saepius etiam alibi talia scribit de Corinthiis, quae Atheniensibus multo quam illis lectu videri debuerint iucundiora. Huc adde Dionis Chrysost. qui Herodotum admirabatur, testimonium, in Corinth. p. 456. Corinthum Nostrum venisse narrantis, et pro laude Corinthiis iure contributa voluisse μισθὸν ἄρτυσθαι: mercede negata, μετεσκέυασεν, inquit, ἐκεῖνα, ἃ πάντες ἐπιστάμεθα τὰ περὶ τὴν Σαλαμῖνα καὶ τὸν Ἀδείμαντον. Dionis locum adhibuerunt Clar. Wess. etiam in Diss. Herod. p. 128. et Reiskius Animadv. II. p. 527. Haec tandem exigantur Plutarchi T. II. p. 862. D. ὅτι μέντοι δέκα τάλαντα δαρεαὶν ἔλαβεν ἐξ Ἀθηναίων, Ἀνύτου τὸ ψήφισμα γράψαντος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος οὗ τῶν παρημελημένων ἐν ἱστορίᾳ Διόλλος εἶρηκεν. Haec si vera sunt, neque gratiae nec simultatis Historicus noster effugiet suspicionem: nota est, quam primam esse historiae legem scribit Cicero

de Orat. II. c. 15. Atheniensium rumori, sive ipsius potius *Herodoti* malevolentiae, *Plutarch.* T. II. p. 870. et seq. opponit *Thucydidæ* silentium; donarium Delphicum; votum mulierum Corinthiarum; epigrammata *Simonidis* aliorumque; quae omnem tollere videntur dubitationem, quaeque *Herodoto* non ignota persuadere debuerant, rumorem, quem ab hostibus Corinthiorum Atheniensibus acceperat, involvendum silentio, non posterorum esse memoriae tradendum. De quatuor Epigrammatis, quae praebet *Plutarch.* duo leguntur etiam in *Anthol. ined.*; duo habet *Dion Chrys.* p. 459. velut *Simonidis*, ex quo Νῦν δὲ μὲν Αἴαντος viri docti restituendum monuerunt apud *Plutarch.*, pro Νῦν δὲ ἀνάματος. Illa *Dionis* non esset deterior lectio, *Plutarcheam* certe propior: Ὡς ξεῖν' εὐϋδρόν ποτ' ἐναίομεν ἄστυ Κορίνθου· Νῦν δ' ἄμμ' Αἴαντος νᾶσος ἔχει Σαλαμῖς. In *Dorientsium* reliquiis τὸ ἡμᾶς scribitur ἄμμε, vel ἄμε: τὸ γῆρας ἄμμε μαραινὸν ταριχεύει, *Sophronis* est in *Schol. ad Aeschyl. Choëph.* vs. 294. In *Ocelli Doricis* apud *Stobaeum* in *Ecl.* pag. 45, 25. ποθ' ἄμε scribendum: πρὸς ἡμᾶς est in edito libello: ποθ' ἄμμε apud *Diog. Laërt.* I. 113. ποθ' ἄμε in *Aristoph. Lysist.* vs. 95. VALCK. — Epigrammata ista *Analectis* suis inseruit *Brunckius*, T. I. p. 132 seq. num. 36. 37. 39. et 40. S.

3. ἐκπλαγέντα καὶ ὑπερδείσαντα) Non aliter legisse *Plutarchus* videtur, sed interpretis malevoli perfunctus officio. Quae praetoriam accessit triremem, [lin. 7.] θείῃ πομπῇ, divinitus missa, remulis mota celox irridetur illa philosopho velut οὐρανοπετής, qui acerbè, τί γὰρ, αἰτ, εἶδει τίθεσθαι (forte legendum τητᾶσθαι, privari:) μηχανῆς τραγικῆς, ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις ὑπερπαίοντα τοὺς τραγωδοὺς ἀλαζονεία: illum talia dedecent, qui alium argueret malignitatis. VALCK.

6. ἱερὸν Ἀθηναίης Σκιράδος) *Minervae*, cui similis *Athenis* titulus, id fanum in extrema erat *Salamine*, περὶ τὰ λήγοντα τῆς Σαλαμῖνος in *Plutarcho*, cui celox ista eleganter, sed criminose, οὐρανοπετής, coelo lapsa. Ego vero εἰδόσι προσφέρεσθαι [lin. 9.] satis ad sententiam habeo, et addita [τοῖσι Κορινθίοις,] pro librarii, schedis indicantibus, scholio. WESS.

18. οὕτω δὲ ἀποστρέψαντα) Vere sic ex schedis *Gronovius*; distracto itidem, [lin. 19.] quamquam ex coniectura,

ἢ ἐξεργασμένοισι. Nunc quod legitur, Ionum et Herodoteum est. Vid. lib. IV. 165. WESS.

CAP. XCV. 5. παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὀπλιτῶν) *Plutarch.* Aristid. p. 525. f. τοὺς προθυμοτάτους καὶ μαχηματώτατους τῶν πολιτῶν, ubi ex correctione *Bryani* speciosa τῶν ὀπλιτῶν, sed non necessaria: quos enim in insulam duxit Aristides, Athenienses et cives erant. Persarum in *Psyttalea* calamitatem tragice *Aeschylus* Pers. vs. 457. coloravit. Constat autem hinc, interfuisse Aristidem pugnae navali apud *Salaminem*, quae facta est prius, quam poena liberaretur, in *Corn.* Nepotis Aristid. c. 2., adfuisse tamen αὐτόκλητον, sponte sua, nullo civitatis aut populi scito; unde nescio cui, ansa criminandi, ὅτι οὐκ ἀφίκετο εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, et verbis quidem inficetis, proptereaue a *Demetrio Phalereo*, ut prave adpellatur, notatis περὶ Ἑρμην. c. 248. WESS. — Conf. supra, ad cap. 81, 6. S.

7. ἐς τὴν Ψυττάλειαν) In hanc insulam, inter terram continentem et Salamina interiectam, (de qua vid. *Steph. Byz.*) ante pugnam πολλοὺς τῶν Περσέων ἀπεβίβασαν: sic supra scripsisse videtur c. 76. ut saepius illic etiam verbo syllaba sequens perperam adhaeserit. Persas in insula *Psytta* contrucidatos multis lamentatur *Aeschyli* Persa vs. 447 - 464., παίρῃσι, κρεωκοποῦσι δυστήνων μέλη, ἕως ἀπάντων ἐξαπέφθειραν βίον. Quos de nobilissimis Persarum hic vivos cepit Aristides, ad Themistoclem misisse dicitur *Plutarcho* in Aristid. p. 323. f. ex inhumano autem vatis *Euphrantidis* suasu Themistocles immolasse ὠμωτῇ Διονύσῳ, *Baccho* crudas carnes voranti. ὁ τὰ δέσματα ἐσθίων, vel ἔδων, est Δερμητής. Cuius aliàs nomen forsán ignorassemus, parvam insulam haec una Persarum clades nobilitavit: vid. *Pausan.* IV. p. 373. De illa hic egisset *Steph. Bergler.* ut liquet ex *Notis* in *Alciphro*. p. 233. Schol. ined. in Aristid. Panathen. p. 345. Τὴν πρὸ τῆς Σαλαμ. νῆτον) τὴν Ψυττάλειαν λέγει· ἐκεῖ γάρ τινες τῶν Περσῶν ἀπέβησαν, ἵνα, ὅσαι τῶν Ἑλλήνων τὴν ναυμαχίαν ἐκφεύγῃσι, περιτυγχάνοντες αὐτοῖς διαφθείρῃνται. Ἐνταῦθα οὖν Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, συστρατηγὸς Θεμιστοκλέους, μετὰ τὴν νίκην τῆς ναυμαχίας ἀποβαὶς μετὰ τῶν γερόντων τῶν Ἀθηναίων ἀνείλε τὸ Περσικόν: ut cetera taceam, Themistocli non fuit Aristides συστρατηγός. VALCK.

CAP. XCVI. 7. ὥστε ἀποπλῆσαι τὸν χρητμόν) Ex

suspicionem eruditi viri ἀποπλησθῆναι, quomodo πληροῦσθαι apud Sacros Novi Test. Scriptores. At Noster ad τῶν ναυγίων τὰ πολλὰ aptavit, quae ad Coliadem delata fidem oraculis conciliarint. Ex Vallae sententia Lysistratus Atheniensis Bacide et Musaeo prior erit, malā, uti opinor. Πρώτερον τούτων [lin. 10.] non est ante hos, sed ante eas res, quae describuntur. Vid. lib. VI. 46. et alibi. Ultima oraculi [lin. 13.] ἐρετμοῖσι Φρίξουσι iucundā Cl. Kühnius et leni medicinā reparavit ad Pausan. lib. I. c. 2. ἐρετμοῖσι Φρύξουσι: tantam videlicet remorum, ad Coliadem eiectionum, futuram abundantiam, ut illis inter torrendum mulieres uti possent. Quam quidem opem Codices, Strabo, Eustathiusque recusant, non infitiaturo, modo liceret, Φρύγειν ἐρετμοῖς matronis adprime convenire, Φρίττειν ἐρετμοῖς, etsi meticulousum hoc genus, quidpiam arcessiti atque incommodi possidere. Haec pro Kühnio, vineta mea cadens. WESS.

13. Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἐρετμοῖσι Φρίξουσι) Remis horrebunt mulieres Coliades; an Horret capillis ut marinus asperis Echinus aut Laurens aper? non opinor. Lenissima mihi quoque placet Kühnii correctio, legentis Φρύξουσι; quae, Berglero probata, Reiskio quoque venit in mentem, aliisque. Remis sic usurae, secundum Kühnium, mulieres dicuntur ut Φρυγέτοις, frictoriis. Φρύγειν Latinum est frigere, de quo N. Heins. egit ad Ovid. Medic. Faciei vs. 70. VALCK. — Φρύξουσι, a doctissimis duumviris commendatum, cum Schaefero et Borheckio adoptarunt etiam Iacobs (in Atticis) et Schulz in Herodoti Bellis Persicis; quod, ut audacius factum, quippe consentienti librorum omnium non modo Herodotcorum, sed Strabonis etiam, (teste Lipsiensi Strabonis Editore, lib. IX. p. 376.) auctoritati repugnans, sic et alioqui parum consultum, certe neutiquam necessarium fuisse, in Var. Lect. ad h. l. demonstravi. Caeterum in memoriam revocat huius vaticinii amphibolia istud, cuius Thucydides lib. II. c. 53. meminit. S.

CAP. XCVII. 7. χῶμα ἐπεῖρατο διαχρῶν) Fretum, ubi rex aggerem moliebatur, artum maxime erat, ὅσον διστάδιον, duorum circiter stadiorum, in Strabon. lib. IX. p. 605. A. [p. 395. B. ed. Cas.] arbitrato, id consilii regem animo ante navale praelium agitasse, quae et Clesiae Pers. c. 26. opinio. WESS.

CAP. XCVIII. 2. *θνητὸν ἰόν.*) Sicci-ne vero nunciis his Persicis nihil mortale celerius? an ne columbae quidem velociore essent censendae, quibus et olim ad domesticos deportandas litteras alligabant; qua de re *Casaub.* egit in *Athen.* IX. c. 11. [Animadv. in *Athen.* T. V. nuperae edit. p. 178.] Levissima mutatione pro *θνητὸν* libenter corrigerem *ἀνθρώπινον*, sive *ἀνθρωπίνον ἰόν*. Unius ponam, aliis omitta, de iisdem loquentis *Xenophontis* verba *Κυρ. Παιδ.* VIII. p. 137, 35. ὅτι γε τῶν ἀνθρωπίνων περὶ πορείων αὐτῇ ταχίστη τοῦτο εὐδην. Aliorum de his loca dederunt *Brisson.* de *Regn. Pers.* p. 190. et *Stanlei.* ad *Aeschyli Pers.* vs. 247. *Herodotus* saepius *ἀνθρωπίνον* scripsit, quam *ἀνθρώπινον*. Cum his Persicis cursores in ludis Atticis, facem ardentem, sive lampada, sibi invicem tradentes, comparat *Herod.* [lin. 11 seq.] cuius verba dedit *Io. Meurs.* in *Gr. Fer.* voc. *Λαμπάς*. VALCK. — Nil opus erat cur vocab. *θνητὸν* hic sollicitaretur; quum praesertim dubitari merito possit, an *Herodoti* iam aetate columbis ad transportandas litteras usi sint nonnulli. S.

5 seq. *ἴπποι τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος*) Laudibus *Gronovium* fero, amplioribus ornaturus, modo *Brissonio* et *Stanleio* comiorem sese praestitisset. Neuter schedas *Herodoti* manu exaratas versaverat; et vituperabuntur ob vocum, in Msstis latitantium, ignorantiam? Voces bene redierunt; clariusque cursum hunc, cuius *Cyrus* auctor et inventor, exponunt. Videndus *Brisson.* *Regn. Pers.* lib. I, 258. et *M. Paulus Venetus* lib. II. *Region. Orient.* c. 23., non dissimilem vehicularem apud *Tartaros* cursum enarrans. Unde vero *Cleomedes* (*Sphaer.* lib. II. p. 169. *Ed. Antw.*) mutuatus fuerit, *Xerxem* *διχοτῆσαι ἀνθρώπους ἀπὸ Σούτων μέχρις Ἀθηνῶν*. qui clamore, quid ageretur significarent, et sic *διὰ δύο νυχθημέρων* ex Graecia ad interiorem Persidem nuncios perlatos, dicere non valeo. Sequens *τοὺς αὖτε* [lin. 6.] haud moveo: in distributione, ut dicere amant, numeri solens saepe mutatio. WESS. — Pro *τοὺς* lin. 6. cum *Reiskio* τὸν malles ob sequens *ἑωυτῷ* l. 8. S.

12. *τὴν τῷ Ἡφαιστῷ ἐπιτελεύσει*) *Themistium* adumbrasse, *Petavio* observatur, *Or.* XIX. p. 230. c. Pertinent huic *Aeschyli* versus cultissimi *Agam.* 320 seqq. Sed adi magnum *Erasmus Chiliad.* pag. 574. ed. *Francof.* WESS.

CAP. XCIX. 5. ἔσαν ἐν θυσίῃσι) De Graecis si loqueretur, sola mihi forma loquendi nova videretur, εἶναι ἐν θυσίῃσι. In Graecia saepe τὴν θυσίαν θάλεια sequebatur, convivium sacrorum causa fieri solitum, interprete *Casaub.* in *Athen.* p. 745. [Animadv. T. V. p. 514. nuperae edit.] Θεῶν Θυσίαι, θαλίσαι τε, iunguntur in *Aristoph. Nub.* 328., qui in *Pacis* vs. 780. Ἀνδρῶν τε δαΐτας dixit, καὶ θαλίας μακάρων. Quando vero de Persis verba facit, *Herodotum* scripsisse suspicor: ἔσαν ἐν θαλίῃσι τε καὶ εὐπαθίῃσι: quorum prius iuxta Nostrum notat χαρμόσυνα ἐπαίεον, vel κεχαρηκότες ἑόρταζον, laeti velut festos dies agitabant. θάλειαν ἑορτὴν ἄγειν et θάλειαν ἄγειν Graecis etiam dicebatur: *Eustath.* in *Od.* φ'. p. 759, 6. *Epist. Socr.* p. 43, 18. Iam vide *Herod.* III. c. 27. in *Apidis* natalibus *Aegyptii* ἔσαν ἐν θαλίῃσι. Festo die bonarum rerum affluentes copiā dicuntur ἐν εὐπαθίῃσι ὄντες. *Herodot.* lib. I. c. 22. et 191. ubi χορεύειν καὶ ἐν εὐπαθίῃσι εἶναι, ut πίνειν καὶ εὐπαθεῖν, II. 133. et 174. Nusquam iuncta reperi θύειν καὶ εὐπαθεῖν: sed cum istis bene conveniunt, quod laeti Persae τάς τε ὁδοὺς μυρσίῃσι πάσας ἐστόρεσαν, καὶ ἐθυμίων θυμῆματα. vid. *Brisson.* de *Regn. Pers.* p. 340. Mox ab illis mutati ad tristem nuncium Persae vestes sibi discindebant, [lin. 8.] βεῆ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλέτω. Postrema vir summus adhibuit in *Adnot. ad Callimachum* clar. *Ernesti* p. 103. **VALCK.** — Cur pro ἐν θυσίῃσι lin. 5. contra librorum omnium fidem suspicaremur ἐν θαλίῃσι potius scripsisse *Herodotum*, nulla prorsus suberat ratio. Etenim θυσία et sacrificium intelligitur, et universa festi diei solennitas, et sigillatim convivium quod peracto sacrificio instituitur. Vide *Athen.* XIII. 573. e. ibique notata. S.

7. τοὺς κιθῶνας κατερέγγαντο) Hoc illud est, πάντες τὰ τε ἐσθῆτος ἐχόμενα εἶχον, ταῦτα κατηρέκοντό τε καὶ οἰμωγῇ ἀφθόνῳ διεχρέωντο *Persae* lib. III. 66.; hoc *Aeschyli* de eorum matronis, πολλὰ δ' ἀπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας κατερεϊκόμεναι, *Pers.* vs. 557. Vide doctissimum *Berglerum* ad *Alciphron.* p. 130. **WESS.**

CAP. C. 7. ὑπὲρ μεγάλων αἰωρηθέντα) Nimium sese ac insolenter extulerat Mardonius, φυσώμενος καὶ μετέωρον ἠωρηκῶς ἑαυτὸν uti *Philo Iud.*; nam, quod nunc (de *In-somn.* p. 1110. E.) ἑωρκαῶς, ferri non posse, *Cl. Mangeius* agnovit. Tali ingenio homines ἀνθρώποι κεναῖς αἰωρούμεναι δό-

ξαις in eiusdem libro de Temul. p. 245. c. Proximum πλέον praestantius est. Hinc vero robur et auctoritas codicibus, quorum lib. VI. 110. τῶν ἡ γνώμη ἔφερε συμβάλλειν haud inmerito laudatum fuit. WESS.

19. οὐ γὰρ ἐστὶ Ἑλλῆσι οὐδ. ἔκδυσις) Id est ἀμήχανόν ἐστιν Ἑλλῆσι: vel ἔστιν οὐδεμία μηχανή. Eadem structura lib. II. c. 181. ἐστὶ τοι οὐδεμίη μηχανή μὴ οὐκ ἀπολωλέναι: III. 51. et 209. II. 160. Lucian. II. p. 503., οὐδεμία μηχανή μὴ οὐχὶ καὶ αὐτὸν σὺν ἐμοὶ ἀλῶναι. VALCK.

21. ταῦτα ποιεε) Bonum hoc: sed pro Nostri more ταῦτα ποιεεῖν melius ex Arch. Tale lib. V. 24. ἐπεὰν δὲ αὐτὸν περιλάβης, ποιεεῖν ὅπως μηκέτι -- ἀπίξεται. Vid. c. 67. et IV. 126. WESS.

25. ἐν Πέρσῃσι τοῖσι δεδήληται) Positura vocis τοῖσι multis molesta. Maluit σοῖσι, quamquam fluctuans, Corn. de Pauw, τοῖσιδὲ Reiskius; inmutatam qui relinquit Abreschius, τοῖσι δεδήληται ab illis explicat Graecis. Mihi ordo ex Arch. enotatus [ἐν τοῖσι Πέρσῃσι] placet. Negat Mardonius, Persarum rebus damnum allatum. Classe quidem victores Graecos abiisse: at ibi ξύλων ἀγών, οὐκ ἀνδρῶν καὶ ἵππων. Aegyptios, Cyprios, Cilices et Phoenices superatos esse; Persas minime. Unde idem in epistola ad Graecos, νενικήκατε θαλασσοῖσι ξύλοις χερσαίους ἀνθρώπους in Plut. Arist. p. 324. c. WESS. — Duarum literarum mutatione incommodum ex τοῖσι natum evitari poterit, et apta enascetur sententia: Οὐ μὲν γὰρ ἐν Πέρσῃσι τοῖ τι δεδήληται τῶν πραγμάτων· εἰ δὲ Φοίνικες etc. non enim Persarum culpā quidquam rebus tuis allatum est detrimenti. Δηλήσασθαι significat βλάψαι: sed δεδηλῆσθαι notat βεβλάφθαι, laesum esse. Hinc fluxerunt omissa Lexicographis, Κεντροδάλητος, πανδάλητος, et ξιφοδήλητος, Hipponactis et Aeschyli vocabula. Δεδήληται in Eurip. Hippol. vs. 175. MS. Cod. Paris. redditur βέβλαπται. Nihil vetat ἐν Πέρσῃσι hic interpretari διὰ Περσῶν: ut apud Thucyd. VII. c. 8. ἐν τῷ ἀγγέλῳ. VALCK. — Equidem, si Valckenarii τοῖ τι reciperetur, istud ἐν Πέρσῃσι non intelligerem Persarum culpā; sed universam locutionem in eandem sententiam interpreterer quam in latina versione expressi: nullum res tuae in Persis (in Persarum personis, ad Persas quod adtinet,) detrimentum acceperunt: neque huic interpretationi obstare puto, quod paulo post adiicit, ἐπειδὴ οὐ Πέρσαι τοὶ αἰτιοὶ εἰσι. S.

CAP. CI. 1 et seq. Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης etc.) Non aliter ab Herod. scripta, sic suo situ verba quoque potuerant collocari: ἦσθη τε ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης, καὶ ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη: ut lib. III. c. 54. ἦσθη τε ταῦτα ἀκούσας Κημβύσης, καὶ etc. ubi eiectum rediit in suam sedem ἀκούσας. Illud ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη, tanquam ex malis gavisus est, non purum fuisse gaudium indicat, sed quantulumcunque post inopinatam adeo cladem a Rege superbo sentiri poterat. In proximis scriberem: πρὸς Μαρδονίον τε βουλευσάμενος ἔφη ἀποκρινέσθαι, ὁκότερον ποιήσῃ τουτέων: ut legitur inferius, ὁκότερα πείων ἐπιτύχω. VALCK. — Herodoti stylo utique convenientius est ἀποκρινέσθαι, quam ἀποκρινέσθαι quod libri hoc loco praeferunt. ὁκότερον πείων vero non erat cur sollicitaretur; frequentius in tali sermone indicativus, quam coniunctivus, adhibetur. S.

5. ἐς συμβουλίην) Optime hic et c. 102. Gronovius; cui paria cur faciam, scribere memini ad lib. III. princ. Perperam in proximis μύνη ab Arch. abest. WESS.

12 seq. De militibus Persis dixit Mardonius, ὡς βουλομένοισι σφι γένοιτ' ἂν ἀπόδειξις: lubenter huius rei se documentum esse daturus, ut explicuit H. Steph. In his βουλομένοισι tentari non debebat. Notissimum Graecismum, praeter aliis citatos, frequenter expressit Macrobius, si volentibus vobis erit, p. 214., etc. Sic saepe loquuntur Thucydid. Plato, Xenophon, et oratores; raro Poëtae, ut Sophocl. Oed. Tyr. vs. 1358. θέλοντι καὶ μοι τοῦτ' ἂν ᾦν: hoc et ego voluissem. Leopardus, H. Steph. Wasseus, D'Orvillius, aliique eam in rem plura dederunt. VALCK.

CAP. CII. 2. συμβουλευμένῳ τυχεῖν τὰ ἄριστα etc.) H. Stephani Latina, me tibi consulenti optimum dare consilium, veriora opinor. τυχεῖν εἶπασαν non discrepat ab εἶπαι. De se regina c. 67. τὰ τυχεῖν φρονέουσα ἄριστα ἐς πρήγματα τὰ σά: quibus passim similia. WESS.

11. καὶ ἐκείνων τῶν πρηγμάτων) Ultimam harum vocum abrasam vir doctus [Reiskius] cupit: ego ad ἐκείνων allidor, et εὖ κειμένων refingo. Lapsus ΕΚΕΙΝΩΝ et ΕΤ ΚΕΙΜΕΝΩΝ facilis; sententia probior: te salvo, et bene habebus domus tuae rebus. Par Philostrati (Vit. Apoll. VIII. 7. p. 552.) εὖ εὖ κείσεσθαι τὰ ἐαυτοῦ ἔφασκεν: ille rem suam bene se habere dicebat. Sequens ἦν τι πάβη [lin. 14.] valide, Isaeo frequentatum, εἰ τι πάβοι, et Latinorum si quid illi acci-

disset, tuebuntur, ac Callini de forti viro τὸν δ' ὀλίγος στε-
νάχει καὶ μέγας, ἦν τι πάθῃ, apud Stob. Serm. XLIX. p. 356.
WESS.

CAP. CIV. 3 seqq. Οἱ δὲ Πηδασῆες etc.) Quae se-
quuntur de Pedasensibus, hic mihi videntur adulterina,
atque a mala manu ex marginis scholio interiecta Hero-
doteis; quae, reiectis istis, hoc modo coibunt: παρὰ βασι-
λέϊ, τῷ μεγίστῃ τίσις ἦδη etc. Hanc vellem coniecturam, su-
pra iam memoratam, Codices comprobarent, ut illam fir-
marunt lib. VI. cap. 122. Iam primum ponam Herodotea
ex lib. I. c. 175., paulo Ἰωνικώτερον, quod hic licebit, scri-
pta: "Ἔσαν δὲ Πηδασῆες εἰκόντες ὑπὲρ Ἀλικαρνητοῦ μετέγαλαιν τοῖσι
ὅπως τι μέλλοι ἀνεπιτήδεον ἔσεσθαι, αὐτοῖσι τε καὶ τοῖσι περιόικοις
ἡ ἱρήν τῆς Ἀθηναίης πῶγωνα μέγαν ἴσχει" τρεῖς (δὲ) τοῖσι τοῦτο ἐγέ-
νετο. Sensus si spectes, hic eadem paene narrantur. His
usus Ant. Dounaeus in Demosth. p. 124. Hoc, ait, videtur
unum esse e splendidioribus Herodoti mendaciis. Barbae tamen
muliebri patronus citatur Aristoteles: vid. Leopard. Em.
lib. VII. c. 11. et XV. c. 24. Hic tradita spuria videntur:
primum, quod insunt nonnulla ab Herodotea scribendi fa-
cie diversa; deinde, quia libro primo posita tantum le-
gisse videtur Strabo; tandem, quia ex Herodoti consuetu-
dine illic suo leguntur loco, ubi Pedasensium fit e Caria
mentio: ista talia denique sic non solet Noster eadem re-
petere. Si adeo erant digna quae repeterentur, cur non
illa reposuisset potius lib. VI. c. 20., ubi Pedasenses e Ca-
ria iterum commemorantur. Quod primum dicebam, me
iudice rem conficit: interpolator suo fraudem prodit in-
dicio. Herodotea, τοῖσι ὅπως τι μέλλοι ἀνεπιτήδεον ἔσεσθαι, sic
lecta Straboni, Noster interpretatur: ἐπεὶ τῶν τοῖσι - - - μέλλῃ
τι ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι χαλεπόν. Τὸ ἔσεσθαι videlicet! requi-
rebat adiectum ἐντὸς χρόνου. Velut grammaticus, Ἀνεπιτή-
δεον, χαλεπόν. Ἰσχει πῶγωνα reddidit φύει. Priora, missa fa-
cio, ἐν τοῖσι Πηδασείοις: [vide Var. Lect.] et τοιόνδε φέρεται
πρῆγμα γίνεσθαι: fertur, Vallae; quod mutari postea potuit
ἢ συμφέρεται πρῆγμα. Sed quibus tandem hoc ostento ma-
lum portendebatur? an non ipsis etiam Pedasensibus bar-
ba suae sacerdotis portentum erat expiandum? hoc uti-
que significatum voluit Herodotus. Et quid tandem inter-
polator? quum malum immineret τοῖσι ἀμφικτίοιτι πᾶτι

τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλεως: quae sane non eleganter sunt tornata; *Vallae* reddita, *Amphictyensibus*, qui circa eam urbem habitant: *Palmerius*, *Amphictyonas*, ait, a *Py-laea* sua in mediam *Cariam* sine navi transfrelavit. Suspicio primum, huius notae auctorem pro *περιοίκαισι*, I. 175., legisse in suo Cod. *περικτίοσι*: noverat magister ex *Hom. Od. β'. 65.*, *περικτίονας ἀνθρώπους* Οἱ *περιναϊετάουσι*: iam vide quam docte scripserit, ad exemplar *Homeri* propemodum, ἀμφικτίοσι - τοῖσι ἀμφὶ - - οἰκέουσι. Ubi meminit *Thucyd. III. 104.* *Δελι τῶν περικτίωνων νησιωτῶν*: *Schol.* *Περικτίονες*, inquit, εἰσὶ καὶ ἀμφικτίονες, οἱ *περιοικοῦντες*. Usus rarioris vocis ἀμφικτίονες exemplum requirenti succurret *Androtion* apud *Pausan. X. pag. 815.*, adiutus a *Sylburgio*. Conterminos ἀμφικτίονας vocans *Tzetzes* iuxta *Vales. in Harpoer. p. 276.*, *Scaligerum* in errorem induxit; qualis *Grotium* etiam decepit (*Stobaei* sui *Florileg. pag. 197.*) in istis incerti Poëtae: κόντ' ἄλκιμον ἔξετε θυμόν, ὦ νέοι, οὐδ' αἰδέεσθ' ἀμφὶ περικτίονας: neque vicinos, iuvenes, reveremini. VALCK.

4. ἐν δὲ τοῖσι Πηδάσείοις) Verius Πηδάσεῦσι, quod lib. VI. 20. *P. Leopardus* legebat Πηδατέεσι, *Emend. VII. 11.* *Schedarum* Πηδάσείοις, modo conmodus a gentili vocabulo ad urbem Πηδάσα processus foret, nec τούτοις moraretur, posset ferri. [At nec transitus a gentili ad urbis nomen incommodi quidquam habet; nec, quid adiectum pronomen τούτοις (sive, quod schedae dederunt, τούτοις) adferat molestiae, video: ἐν τοῖσι Πηδάσείοις τούτοις, in hac urbe, cui *Pedasa* nomen, supra *Halicarnassum* sita, e qua oriundum *Hermotimum* dixi.] At ferri non potest συμφέρεται, etsi saepius συνηείχθη γενέσθαι repetatur: id enim, quid acciderit, non, quid fama ferat, indicare aptum est. [Itaque verum erat φέρεται, quod aliae schedae dederunt.] Verum enim vero multa narrationis huius offendunt. Poni saltem oportuerat ἐπεὰν αὐτοῖσι τε καὶ τοῖσι περικτ., sicuti lib. I. 175. [At, quemadmodum τοὺς περὶ vel ἀμφὶ αὐτὸν *Graeci* intelligunt ipsum cum suis, sic nihil magnopere obstat, quo minus περικτίονας (si modo necesse fuerit) et ipsos et hos qui circum habitant intelligamus.] *Gronovius* ἀμφικτίοσι, de Codice scripto silens, publicavit. Plerique aliter. Sequar tamen ob *Ask.* consensum. Ex *Vallae* Latinis *Amphictyonas* expulsos *Leopardus* voluit: eadem mens *Nic.*

Antonio lib. I. de Iurib. Exul. cap. 11., unice in ἀμφικτίσει acquiescenti, neque alia *Palmerio*. Sunt sane iidem περικτίονες, ἀμφικτίονες, sive, Scholiaste *Thucydidis* lib. III. 104. interprete, οἱ περιικοῦντες: quales *Callino Ephesio* ἀμφικτερίονες apud *Stob.* pag. 356. *Pedasensium* accolae alibi *Herodotus* περιίκους eiusdemque verbis dixit *Strabo* XIII. p. 909. [pag. 611. ed. Cas.] Cui ergo bono additamentum, τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκίονσι τῆς πόλιος. Cur δὲ ταυτόν? utique ex ingenio librarii, rariorem ἀμφικτίονος vocem explicituri. [At talia frequenter in Nostri stylo diligens Musarum Lector observaverit.] Porro δὲ ἤδη ἐγένετο protinus [lin. 9.] peccat. Alibi τρεῖς posuit, et cum eo *Strabo*. Quae cuncta animo revolventi plura his inculcata videntur. Consule *Valekenarium* ad dictum primi libri caput. WESS. — Mihi totius huius pericopae color, sive ipsius rei prodigiosae hoc loco factam mentionem, sive sermonis spectem habitum, haud dubie *Herodoteus* esse videtur: imprudenti autem accidisse arbitror Scriptori, ut, parum recordatus alio loco iam a se narratam esse fabulam, eandem hoc loco iterum commemoraret. S.

CAP. CV. 4. Πανιώνιος) Hoccine mangoni nomen parentes inposuerint, an Παιωνίου, scripti codices dubium relinquunt: si posterius, respectus aliquis ad artem medicam erit, ex qua Apollo, Bacchus, et ipsa Minerva Παιώνιοι. Prius illi furcifero adcommodatius ex concilio Panionio, cuius Chii participes lib. I. 143., atque ita *Athenaeus*. Εἶδος ἐπαμμένους [lin. 6.] libro I. 199. illustravimus; hic ἐτάμων tuemur. Habet cap. seq. τὰ αἰδοῖα ἀποτάμνειν, et gemina conplura *Portus*. Persici moris *Iosephus* lib. II. adv. Apion. cap. 37. facit παῖδας ἐκτέμνειν, ubi *Spanhemius* bene. Nec illi tamen contumeliae primi auctores. WESS.

6. εἶδος ἐπαμμένους) A natura egregiam totius corporis formam adeptos, neque adeo tantum εὐπροσώπους, sed εὐειδεῖς, sive κατὰ πᾶν τὸ ἐκτὸς εἶδους καὶ Φυῆς εὖ ἔχοντας. Chius iste Panionius [lin. 7.] exsectos ἀγνέων ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἐφεσον χρημάτων μεγάλων: in quibus ordinem nativum verborum invertit suo more; neque enim alibi vendebat Ephesum abducendos, sed Sardibus et Ephesi, mittendos in Persida, ubi πίστιος εἵνεκα secundum *Herod.* viris οὐκ ἄν-

δρες anteponebantur. Cur autem Persae εὐνούχους ἐποίουν τοὺς καλλύς, rationem reddit *Dion Chrys. Or. XX. pag. 270. B. vid. Herod. VI. 32. Brisson. de Regn. Pers. II. pag. 295.* In hac historia vera, propter crudelissimam, quam de Panionii liberis sumsit, vindictam lectoribus nullā dignus adparebit Hermotimus misericordiā, quam in ficta *Xenophontis Cyropaedia* facile movebit Gadatas. VALCK.

9. τῶν ἐνορχίων) Melius hoc videtur vulgato [ἐνορχίων] ob lib. VI. 32. Statim ποιούμενος ἐκ τούτου τὴν ζόην [lin. 11.] neque damno neque recipio. Dedit ποιούμενον ἀπὸ τούτων τὴν ζόην lib. II. 36. diversiore in re. Si Codicibus obsecundamus, ἐκ τούτου postulabit sibi aut ἔργου aut πρήγματος, quo modo *Valla. WESS.* — Debuerat puto recipi ἐκ τούτου ob probatissimorum diversae familiae codicum consensionem. S.

CAP. CVI. 9. τοὺς οἰκέτας) Sic *Thomas Magist. et* calamo scripti verissime. Confer dicta ad huius libri c. 4. Omittit autem *Thomas* ἄσμενον, [lin. 10.] quod hominis cupiditatem adprime suā praesentiā indicat. Corrigitur praeterea [nescio a quo] ἀποδεξάμενον, cui in Musis alia potestas. WESS.

13. πάντων ἀνδρῶν ἥδη μάλιστα) Cum ἥδη et δὴ in Codd. alternentur, posterius eligebam. Verum *Abreschius* ἥδη rariore accipit notione pro μέχρι νῦν, huc usque, qua *Pausan. Achaic. cap. 22.*, ipso observante, πύθίσθαι μὲν ἥδη τὰ ὀνόματα αὐτῶν οὐκ εἶχομεν. [Itaque accipiendum illud ἥδη fuerit, quasi dixisset πάντων ἀνδρῶν οἳ ἥδη γεγονόσι.] In vicinis pauca, schedarum iussu, ut stribligo in posterum abesset, induxi. Quis enim, τί σε ἐγώ --- τίς σε προγόνων --- ἥ σε aequis oculis adspiciat? Deleta librariis transscripsi. WESS.

16. τὸ μηδὲν εἶναι) Culte τὸ μηδὲν ὄντες, viles, ignavi et nulli rei homines, *Sophocli Aiac. vs. 779.*, *Dioni Chrys. Or. XXXVIII. p. 480. A. et LXVI. p. 611. D.* Aliud *Hermotimus*, calamitatem suam, qua nec vir nec femina evaserat, exprobrans nequissimo Panionio. Adi *Salvagnio* observata ad *Ovidii Ibim vs. 457.* WESS.

CAP. CVII. 1. Ξέρξης --- τοὺς παῖδας) *Artemisiae* quia commisisse dicitur pueros Ephesum ducendos, frigide iocatur *Plutarch. T. II. p. 870. A.* Paulo post [lin. 5 seqq.]

iussa regis ex Athenarum portu naves deducebant ὡς τάχος εἶχε ἕκαστος, διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλῆα: hoc redibit opinor pro lectione *Med.* Fugientes Persas [lin. 9 seqq.] terrebant, ac si naves essent hostiles, in mare prominentia Attices promontoria: admovit ista *Casaubon.* *Theophrasti* Ἡθ. Χαρ. c. 25. ubi ὁ δειλὸς τοιοῦτός τις οἶος πλέων τὰς ἄκρας φαίνεται ἡμιολίας εἶναι. VALCK.

7. ὡς τάχος εἶχε) Uni *Vindobonensi* [cui quidem alii accesserunt nostri codices] debetur. Tale *Plutarch.* T. II. p. 610. c. ὡς μὲν εἶχε τάρχους καὶ δυνάμεως ἕκαστος: nec Nostri disconvenit lib. IX. 58. *Zosterem*, [lin. 9.] Atticae nobilem locum ex *Pausania* I. 31. et Scholiaste *Hermogenis* p. 389. illuminarunt viri doctissimi ad *Steph. Byz.* A me vero tacite praetermitti [lin. 10.] τῆς ἡπείρου, ταύτας ἔδοξάν τε etc. non debet, quippe elegans, et vulgato haudquam posterius. [Vide *Var. Lect.*] Opinabantur enim Persae, minuta ista promontoria naves esse Graecorum, inde formido illis et fuga. WESS.

[8. διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλεῖ) Sententiam in latina versione expressi; verba non adnumeravi. Potueram cum *Valla* et aliis: ad custodiendas rates, quibus rex transiret. Ad πορευθῆναι intelligenda ὥστε particula. Cur vero βασιλῆα potius, ut *Valck.* voluerat, revocarem, quam cum plerisque msstis βασιλεῖ tenerem, idoneam non vidi causam. Possis intelligere ὥστε βασιλῆα πορευθῆναι: possis vero perinde intelligere διαφυλάσσεσθαι βασιλεῖ, (ὥστε αὐτὸν) πορευθῆναι. *Reiskius* coniecit, δι' ὧν ἔδει πορευθῆναι scripsisse fortasse *Herodotum.* S.]

CAP. CVIII. 8. γνώμην ἀπεδείκνυτο) Turbantes scribas flocci facio. Omnia bene habent. Sic lib. III. 160. πολλοῖς δὲ Δαρεῖον λέγεται γνώμην τήνδε ἀποδέξασθαι: quod solum abunde erit. Et hanc quidem *Themistocles* opinionem, si credimus *Plutarcho*, cum *Aristide* communicavit, eam valde et iisdem fere de causis, quibus *Eurybiades*, inprobante, *Themist.* p. 120. A. WESS.

13. τοῦτ' ἂν μέγιστον πάντων σφεῖς κακῶν τὴν Ἑλλάδα ἐργάσαιντο) Animum multiplex in schedis variatio percussit: quid eā intendatur, non adfirmavero. Ubi pronomine, vario in omnibus, ablato, ἐργάσαιο probaveris, res solvendi pontis in consideratione erit, universae Graeciae

ingens allatura damnum. Si σφέας malueris, addendum erit καὶ τὴν Ἑλλ., quorum equidem neutrum ausim, vulgato contentus, nec plane aversatus *Arch.* κακόν, cui par c. 75. et IX. 36. WESS. — Κακὸν an κακῶν praeferas, parum per se interest: istud tamen, quod cum *Schaeff.* adoptavi, *Herodoti* mori loquendi adcommodatius. Caeterum quamquam defendi utcumque potest τοῦτ' ἂν -- σφι -- ἐργάσαιντο, quod plerique praeferunt codices, multo tamen luculentius et exquisitius et stylo inprimis *Herodoteo* convenientius hoc est, quod inde ab *Aldo* Editiones exhibent omnes, τοῦτ' ἂν -- σφεῖς -- ἐργάσαιντο. Quo magis et mirum et molestum accidit, quod in nullo codice msto, cuius certa ad nos notitia pervenit, ista reperi sit scriptura: nam quod ex cod. *Med.* nihil varietatis h. l. *Gronovius* in medium protulit, non inde tuto colligi potest, consentire in his illum codicem cum edita scriptura, et ab omnibus aliis libris eiusdem familiae dissentire; quum praesertim frequenter observavimus, in postremis Musis non ita diligenter, atque in prioribus, adnotatas a *Gronov.* esse omnes codicis illius lectiones. Videtur tamen *Valla* suo in exemplari verbum ἐργάσαιντο plurali numero positum reperisse, cuius haec versio est, fore ut -- maxima ob id calamitate adficerent Graeciam. An σφεῖς etiam (quod pro αὐτοὶ *Noster* VII. 168, 7. usurpavit) h. l. *Valla* repererit, haud adparet: illud equidem *Wesselingio* adsentior, adiecto pronomine nil opus fuisse, et suspicioni esse locum, quum temere ab aliis librariis σφι, ab aliis σφέας fuisset adiectum, pro horum alterutro primum Editorem suo iudicio σφεῖς posuisse. S.

[17. οὔτε τις κομιδὴ τὸ ὀπίσω φανήσεται) Aut ἐς τὸ ὀπίσω malles forsā, aut nude ὀπίσω. At τὸ ὀπίσω apud Nostrum idem ac nudum ὀπίσω valet: parique ratione I. 207, 18. οὐ τὸ ὀπίσω φεύξονται dixit. S.]

20. οἶά τε ἔσται προσχωρῆσαι) *Laurentii* succedere fluxit ex προσχωρῆσαι, quod in *Brit.*, saepeque legitimi locum, sicuti paullo superius in *Arch.* et *Thucydide* II. 5., invasit. Editum plerorumque consensu manitur, indicans, *Xerxi*, modo strenue et prudenter egerit, singula per *Europam* oppida et nationes, partim captas, ultro partim, sese adiuncturas. Id vero προσχωρῆσαι velle, nemo ignorat. WESS.

CAP. CIX. 2 seqq. ὁ Θεμιστοκλῆς μεταβαλὼν etc.)

Themistocles *mutatus* ab illo, qui in concilio ducum auctor fuerat πλῶνιν ἰθέως ἐπὶ Ἑλλήσποντον, nunc suos cives, istius etiam cupidine laudis inconsiderate flagrantes, retrahit ab incepto; atque hic veram pandit animi sui sententiam, dignam magni imperatoris providentiā. Nec vetus interpres, neque Latinorum correctores vim animadverterunt verbi μεταβάλλειν, *mutari*, similiter usurpati lib. V. c. 75. Κορίνθιοι, --- σφὶ αὐτοῖσι δόντες λόγον ὡς οὐ ποιοῖεν τὰ δίκαια, μετέβαλλόν τε καὶ ἀπαλλάσσοντο. Velut oculatus testis et auritus Atticis suis contestatur Themistocles, saepius ἄνδρας, ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, νενικημένους ἀναμάχεσθαι τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέραν κακότητα. Horum prioribus, ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, nuper mirum in modum abusus est vir doctissimus. Herodoteum ἀπειλέειν, in istam classem referendum verborum, de quibus egit Vir summus in nota Cl. D. Ruhnkens. ad Tim. Lex. p. 52., [pag. 71. ed. sec.] nihil utique commune habet cum ἀπειλεῖν, *minari*, praeter fortuitam literarum συνέμπτωσιν. In angustias detrusum, nesciumque quo se verteret, ἐν ἀπορίῃ ἐχόμενον, IV. 131., ἐς ἀπορίην ἀπιγμένον, I. 79., dixit etiam Herod. ἐς ἀπορίην ἀπειλημένον, II. 141. et ἀπειληθέντα ἐς ἀπορίην, I. 24. hic [lin. 8.] necessitatis velut vinculis adstrictos, ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένους, sive necessitate coactos, ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας. Tales victos saepe, Themistocles [lin. 9.] ait, ἀναμάχεσθαι τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέραν κακότητα: hoc quid sit docebunt Ez. Spanhem. ad Iulian. p. 178. et F. L. Abresch. Diluc. Thucyd. pag. 710. Apud Polyæn. I. 30, 3. Themistocles aliis ἀντιβουλεύεται λέγων, βασιλεὺς ἀποληφθεὶς ἀναμαχεῖται τάχα· πολλοὶ δὲ ἀπόνοια δίδωσιν ὅσα μὴ ἔδωκεν ἀνδρεία. Frontinus lib. II. c. 6, 8., Themistocles, victo Xerxe, volentes suos pontem rumpere prohibuit, quum docuisset, cautius esse eum expelli ex Europa, quam cogi ex desperatione pugnare. Themistoclis consilium postea magni saepe sunt Imperatores sequuti: praebet isthoc capite quaedam exempla Frontinus, et Africani Scipionis dictum, viam hostibus qua fugiant esse muniendam; cuius simile dat Agesilai Polyæn. II. 1, 6. qui factis illud suis saepe comprobavit. Conferri poterunt idem Polyæn. III. 9, 14. Pausan. IV. p. 333. Diodor. Sicul. XIV. c. 27. et Xenoph. Ἑλλ. VII. p. 376, 15. VALCK.

[5. καὶ ἐπὶ σφέων αὐτῶν βαλλόμενοι) *Etiam soli, ipsi per se, privato consilio.* Sic III. 71, 20. IV. 160, 4. V. 73, 14. 106, 19. etc. S.]

9. ἀναμάχεσθαι τε) Confer lib. V. c. 121. et *Polyaenum* I. 30, 5. Sequentia in controversiam inciderunt propter ἀνασώσασθαι [lin. 12.] ex *Med.* et aliis enotatum. Sententiam super his viri Celeber. notationes [quas nil adtinet hic repetere,] ostentant. Non ego infitior, νέφος ἀνθρώπων bono sensu usurpari posse: testabuntur scriptor *Epist. ad Hebraeos* c. XII. 1. observataque *Cl. Lamb. Bos.* Sed incommodat valde ἀνασώσασθαι, cuius in rerum recuperatione sedes, pariter ac ἀνακτήσασθαι lib. III. 65. et 75. *Reciperatum* autem νέφος τοσοῦτον ἀνθρώπων a victoribus Graecis, inconsulte dicitur; recte vero tantam hominum multitudinem sive nubem fuisse depulsam. Sic ἀνωσάμενοι lib. VII. 139., ὠσάμενοι τὸν Πέρσέα VIII. 3., et, *Berglero* indice, *Plut. Mar.* pag. 414. c. ἀλλ' ὅπως νέφος τοσοῦτον πολέμου καὶ σκηπτὸν ὠσάμενοι, διασώσουσι τὴν Ἰταλίαν. Restat εὗρημα γὰρ εὐρήκαμεν, [lin. 10.] nacti enim insperato sumus lucro nosmet ipsos et Graeciam, ita vertendum; *Vallae* Latina exorbitare, alios non fugit. Εὗρημα lucrum praeter spem oblatum exposuerunt summi Viri *G. Budaeus* et *H. Stephanus*, estque in lib. VII. 190. [et VII. 155, 9.] Εὗρημα νομίζεῖν et λογίζεσθαι pariliter *Siracides* c. XXIX, 4. et 6. *WESS.*

16. ἐμπιπρὲς) *Med.* et consentientium ἐμπιπρῆς videtur scripturae aberratio verioris. Inflammata Graecorum a Persis templa, post *Brissonii*, *Menagii* ad *Diogen.* I. 9. et *Davisii* in *Ciceron.* II. Leg. cap. 11. sollertem operam, praetereo. Mutare debui proxima [lin. 20 seq.] καταμείναντες --- ἐπιμεληθῶμεν, de plurium Codicum, quibus creber ἀπαρεμφάτων in Musis usus suffragatur, sententia: namque omnes prae stupore in devia deflexisse, criminosa foret accusatio. *WESS.* — Vide quae in *Var. Lect.* notata sunt. S.

18. πέδας τε κατῆκε) Ob vicinas duae forte literae perierunt, ut scripserit ἐγκτῆκε, nempe τῇ θαλάσῃ. *Diogen. Laërt.* Prooem. §. 9. dixit εἰς τὴν θάλασσαν πέδας καθεῖναι. κατεῖναι ἐς τὸ πέλαγος πεδῶν ζεύγος, *Herodot.* lib. VII. c. 35. Paulo post [lin. 20 seq.] probarem quae margo dat *Steph.* καταμείναντας ἡμέων τε αὐτέων ἐπιμεληθῆναι: quam casuum ἀκαταλληλίχην amat *Herod.*, adpellatione τῶν οἰκ-

τιν υζores intelligens et liberos; ut c. 106. τοὺς οἰκέτας explicat τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα, hinc Thomas M. voc. Οἰκέται. VALCK. — At verum erat καταμείναντες, de quo in *Var. Lect.* monui. Similiter nominativum casum cum infinitivo iungere amat Noster. Vide I. 56, 2-4. IV. 15, 8-10. I. 63, 13. IV. 137, 7 seq. et saepius alibi. S.

21. Ista, καὶ τις οἰκίην ἀναπλασάσθω καὶ σπέρον ἀνακῶς ἐχέτω, significant et unusquisque reficiat aedes suas, curetque sementem fieri. Est enim ἀνακῶς ἐχέτω idem ac ἐπιμελείτω: (Pierson. ad Moer. Att. p. 43.) et Homeri more ponitur τις, pro πᾶς τις, vel εἷς ἕκαστος. Eustath. in Od. γ'. p. 123, 25. τὸ Τίς πολλάκις -- δηλοῖ -- πάντας, ληφθὲν ἀντὶ τοῦ εἷς ἕκαστος. οὕτως παρὰ Σοφοκλεῖ λέγουσιν ὁ χορὸς οἱ Σαλαμίνιοι (in Ai. vs. 245.) ὡς νῦν καιρὸς τῷ Ποδαῖν κλοπὰν ἀρέσθαι. Sophoclea citat idem in eam rem bis terve alibi. Versus Alcaei apud Athen. X. p. 430. c. sic distingui debent: Νῦν χεὶρ μέθυσκειν, καὶ τινα πρὸς βίαν Πίνειν, ἐπεὶδὴ κάτθανε Μυρσίλος. Poëtae sententiam Alcaico etiam versu Horat. expressit Carm. lib. I. Od. 37. sed Alcaei apud Athen. proxima duabus adiectis literis sic suo modulo restitui poterunt: Μηδὲν γ' ἄλλο φυτεύσης πρότερον δένδρεον ἀμπέλῳ. Nullam, Vare, sacra vite prius severis arborem: Horat. lib. I. Od. 18. Rarissimum arbitror illud Herodoti, οἰκίην ἀναπλασάσθω. Nidum fingere, πλάσσαι δόμον dixit incertus Poëta apud Lycurg. pag. 166, 35., Οὐδ' ἀγρία γὰρ ὄρεσις, ἣν πλάσῃ δόμον, Ἄλλῃ νεοσσούς ἡξίωσεν ἐντεκεῖν. Qui Sophoclea cognoverunt, ista Sophoclis esse suspicabuntur, scripta prout illa vulgavit Clar. Io. Taylor. VALCK.

25. ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι) Erunt fortasse, qui ἀποθήκην, notione παραινέσεως, monitionis, illustrata Menagii diligentia in Laërt. I. 61., praeoptabunt. Equidem in Gronovii partes eo, Vallam arbitratus ex ipsius subsidio ἀποθήκην invenisse. Πέρσεα, [pro quo perperam Περσέα Edd. ante Wess.] Porto ob insolentem tonum suspectum, recte pingit Arch. WESS.

Ibid. ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι) Sequentia cum his arbitror iungenda, ἐς τὸν Πέρσεα, ἵνα (ἣν ἄρα τί μιν καταλαμβάνῃ πρὸς Ἀθηναίων πάθος) ἔχῃ ἀποστροφὴν: ita tamen, ut partim etiam ad illa pertineant, τὸν Πέρσεα, Persam enim facturus erat ἀποθήκην, ad illum ut haberet receptum, vel re-

fugium, si qua urgeret necessitas: amicum ad certum tempus velut sepositum, aliquando usui futurum, eleganter vocat ἀποθήκην. Ad ἀπόθετον φίλον in *Lysiae* pag. 158., vid. Cl. Markland. et, qui hic ἀποθήκην egregie tuetur, clar. *Abresch*. Diluc. *Thucyd.* p. 654. Ad ἀποστροφὴν conf. *Xenoph.* Κυρ. Παιδ. pag. 73. 18. Ἀναβ. VII. p. 244, 23. *Isocr.* Epist. II. p. 410. B. P. *Wessel.* ad *Diodor.* I. p. 207. et *Io. Toup.* Em. in *Suid.* voc. Ἀποστροφή. Beneficiorum in Regem regiamque familiam hac opera sua collatorum, ob quae εὐεργεσίαν sibi scribit ὀφείλεισθαι, meminit *Themistocles* in illa nobili Epistola ad *Artaxerxen* data apud *Thucyd.* I. c. 138. VALCK. — At non *Persam* (ut ait Vir doctissimus) facturus erat ἀποθήκην: sed hoc ipsum quod nunc agebat, nempe quod Athenienses a consilio in *Hellespontum* navigandi pontesque rumpendi deterruit, hoc, inquam, facturus erat ἀποθήκην ἐς τὸν Πέρσέα: ubi per metonymiam ἀποθήκη dicitur id quod est ἀπόθετον, thesaurus repositus; intelligiturque beneficium in regem collatum et in futuros usus apud eum collocatum, gratia apud regem in futurum tempus inita. Est enim, ut scite poëta ait, Καλὸν γὰρ θεσπάζεισθαι, κείμενη χάρις. S.

CAP. CX. 7 seqq. ἄνδρας ἀπέπεμπε etc.) Misit viros iussos tacere, *Valla*: τοῖσι ἐπέτελλε σιγᾶν. Melior mihi lectio videtur marg. Steph. τοῖσι ἐπίστευε σιγᾶν ἐς πᾶσαν βάσανον ἀπικνευόμενοισι τὰ αὐτὸς ἐνετείλατο βασιλεῖ φράσαι: quos, utcunque tormentis excruciantur, fideli credebatur occultaturos silentio, quae Regi mandasset dicenda. Hos inter, quos a longo tempore fideles fuerat expertus, fuisse quoque dicitur *Sicinnus*: hunc *Polyaeno* p. 60. ante pugnam, post pugnam p. 61. dicitur misisse Ἀρσάκην: Ἀρσάκην vocat *Plutarch.* in *Aristid.* p. 524. B. Quando autem, ut res ipsa suadet, non scripta epistola, sed vel per amicum vel per servum fidum, ut *Iustin.* II. cap. 12., ista *Xerxi* *Themistocles* indicavit; non tam miror quod apud *Nepot.* Them. c. 9. literis, ait, eum (patrem Tuum) certiolem feci, id agi ut pons --- dissolveretur; sed in *Thucydide* miror lib. I. cap. 138., cur et quomodo *Themistocles* dicatur γράψας τὴν τε ἐκ Σαλαμῖνος προάγγελσιν τῆς ἀναχωρήσεως, καὶ τὴν τῶν γεφυρῶν --- οὐ διάλυσιν. Scriptam a cauto Imperatore epistolam negabit *Herod.* nec sane fit credibile. VALCK.

Ibid. τοῖσι ἐπίστευσε σὺν) Pristinum ἐπέτελλε damnant schedae, quibus obsequor. [Vide *Var. Lect.*] Credidisse indicatur et confisum fuisse Themistoclem, nuncios, etsi tormentis omnibus vexarentur, mandata tacita habituros; plana utique sententia, et simillima *Pausaniae* lib. VII. p. 589. Si vero Nostri fidem laudamus, (et quidni?) αὐτοῖς iterum ad Persam Sicinnus missus abiit. *Plutarchus* aliunde *Arnacem*, regium eunuchum et captivum accepit, ad Xerxem ablegatum, *Themist.* p. 120. c., deditque *Polyaeno*, sed *Arsacem* adpellanti, lib. I. 30, 3. WESS.

10 seq. πρὸς τὴν Ἀττικὴν) Quae prostant in *Miscell. Lips.* Nov. VIII. pag. 501. sunt certe inconsiderate [a *Reiskio*] scripta. Non ex Andro fidos istos homines mittit, sed ex insula Salamine; [at *Herodotus* quidem significare videtur, ex Andro eum viros illos ad Xerxem misisse.] neque sane Xerxes, quod vir doctus putabat, in Hellespontum aufugerat: exigat is iterum Herodoteam narrationem: mittitur navis in Atticam, ubi haerebat adhuc Xerxes; neque enim hic cum classis aufugit reliquiis; sed cum exercitu suo secedens ex Attica, Graecia peragrata, rediit in Asiam cap. 119., ὅδῳ χρεώμενος ἅμα τῷ ἄλλῳ στρατῷ ἀπενόστησε εἰς τὴν Ἀσίαν. conf. cap. 113. 126. 130. WESS.

CAP. CXI. 8. Πειθῶ τε καὶ Ἀναγκαίην) Admovet Andrii τὴν καλουμένην ὑπὸ τῶν πολλῶν Πειθανάγκην *Synesii* (Or. de Regn. p. 26. A.) Themistocles; blandiorem quidem illam, quam Ἀνάγκη καὶ Βία, quibus Corinthi olim fanum in *Pausan.* lib. II. 4., aequae tamen liberis et sui iuris hominibus acerbam et detestabilem. Muliebres autem deas μεγάλους utroque sermone recte dici, *Iac. Elsnerus* *Sched. Crit.* p. 39. commonstravit. WESS.

8. et seqq. Πειθῶ τε καὶ Ἀναγκαίην etc.) Duabus his Deabus, quas suae habendi cupidini Themistocles προέτεινε, eleganti responso sapienter opposuerunt Andrii, quas insulam suam semper colere dicebant Πενίην τε καὶ Ἀμνηχανίην: quarum etiam fideli praesidio feroces Themistoclem et Graecos re coegerunt infecta illuc recedere unde venerant, c. 121. ἐπεὶ τε οὐκ αἰὼν τε ἐγένοντο ἐξελεῖν τὴν Ἄνδρον --- ἀπαλλάσσοντο εἰς Σαλαμῖνα. Quam Noster, hinc paucis rem narrat *Plutarch.* in *Themist.* pag. 122. c. δύο καὶ ἕκειν ἔφη θεοὺς κεμίζων Πειθῶ καὶ Βίαν· οἱ δ' ἔφασαν εἶναι καὶ παρ' αὐτοῖς θεοὺς

μεγάλους δύο, Πενίαν καὶ Ἀπορίαν, ὅφ' ὧν κωλύεσθαι δοῦναι χρήματα ἐκείνῳ. Nomina Ἀναγκαίης et Ἀμνηχανίης in magis usitata convertit Βίας et Ἀπορίας. Amor in ala Simmiae: Οὐτε γὰρ ἔκρινα βίαφι, πραύνω δὲ πειθοῖ: et ante: Τᾷμος ἐγὼ γὰρ γενομένην ἀνίκ' ἔκριν' Ἀνάγκῃ. [Vide Brunckii *Analect.* T. I. pag. 205.] Huius Necessitatis imperio lene suum Amor opponit blanda vi persuadentis: apud Xenoph. Ἀναβ. VII. pag. 247. οἱ νῦν σοὶ ὑπήκοοι γεόμενοι οὐ Φιλίᾳ τῇ σῇ ἐπέστησαν ὑπὸ σοῦ ἄρχεισθαι, ἀλλ' ἀνάγκῃ. Hanc a veri nominis Rege longe removet Ecphantus Stobaei p. 335., qui pro sectae severitate τὸ πειθεῖς τιнос δέεσθαι considerat (vs. 10.) veluti τᾷς ἐπιγῆῳ Φαυλότατος λείψανον, quia πείσῳ ἔργον τι ἐντὶ παροικίον ἀνάγκῃ. Hinc sua quaedam Plato derivavit in Politicum: conf. Dion Chrys. p. 79. r. et 366. b. Non solum τὴν Πειθῶ, μιλίχιον ὄπλον, sed mitibus verbis minas addens paene regaliter Themistocles Andriis ostentabat τὴν Πειθανάγκην καὶ, ὡς οἶον εἰπεῖν, Θατέρα μὲν δόρυ, Θατέρα δὲ κηρύκειον προῖσχύμενος, ὃ δὴ παροιμία ἦν, ὡς Φησὶ Παυσανίας, ἐπὶ τῶν ἅμα μὲν παρακαλούντων καὶ ἀπειλούντων, ut scribit Eustath. in Hom. Ἰλ. γ'. p. 309, 14. VALCK.

11. καὶ Θεῶν χρηστῶν) Fingebat Cl. de Pauw τὰ Θεῶν χρ., non absurde, modo necessitas adesset: insuper, [lin. 12.] ἐπὶ Ἀνδρίους γε εἶναι γεωπεινάς ἐς τὰ μάλιστα ἀνήκοντας, ad Andrios certe non accedere nisi maxime pauperes, et in primis; deas inutiles et noxias duas nunquam eorum insulam relinquere, sed in ea gratum sibi domicilium habere, Paupertatem et Impossibilitatem. Γεωπεινάς non homines, sed ipsas respicere deas, sic ab Andriis dicacioribus adpellatas: ad Athenienses accessisse Θεοὺς χρηστούς, ad se semper invisere Θεοὺς γεωπεινάς, praeterque ceteros Πενίην καὶ Ἀμνηχανίην insulae possessione delectari. Quae, doctissimo viro mirifice olim blandita, minime exagitabo, incertus, an ipsum ἀνήκοντες ἐς τὰ μάλιστα, seu potius τὰ μέγιστα, uti lib. V. 49. fefellerint, an repetiti toties post ἐπεὶ accusativi; hos certe improbavit, invito Herodoto et praeceptore structurae H. Stephano de Dialect. p. 138. Ceterum noti satis sunt γεωπεινῶν lib. II. 6., et ἐπήβολοι, bonae malaeve rei conpotes, ex Aeschyli Agam. vs. 551., Porphyrioque Quaest. Homeric. prima. Nam exemplarium Arch. et Vind. ἐπιβόλους aspernor, mirorque servatum a nupero Hippocratis editore,

Steph. Mackio, princip. Νόμου, cum Mssti et Scholiastae verum ostenderent. Ipsum adi. WESS. — De formula Nostro usitata εὖ ἦκειν vide ad I. 30, 19. et VII. 157, 11. notata. Caeterum mordaci ironia haec dicta videntur: *magnae et beatae Athenae* scilicet! nempe urbs eversa cremataque, et terra omnis vastata: *propitiis inprimis utuntur diis* scilicet, qui nec urbem, nec templa tutati sunt! Ad ἐς τα μέγιστα, ex praecedenti vocabulo γεωπείνας, intelligi par est genitivum γεωπεινίης. S.

CAP. CXII. 2. οὐ γὰρ ἐπαύετο πλεονεκτέων) In fine cap. ex *Med.* optime restituit *Clar. Gronov.* Θεμιστοκλέης -- χρέματα παρὰ νησιωτέων ἐκτέατο (sibi comparabat) λάβει τῶν ἄλλων στρατηγῶν. [Vide *lin.* 17. et ibi *Var. Lect.*] Ista de Themistocle dicta qui vituperat *Plutarch.* T. II. p. 871. c. ipse tamen in *Them.* T. I. p. 122. c. haec posuerat tanquam indubia: ἦν δὲ περιπλέων τὰς νήσους καὶ χρηματιζόμενος ἀπ' αὐτῶν, et ex insulis sibi pecunias corradens. Ibidem acerbissimum adversarii Themistoclis Timocreontis nobis carmen servavit, illum traduentis, ut ψεύσταν, ἄδικον, προδόταν, quippe qui amicum prodiderit ἀργυρίοισι σκυβαλικοῖσι πεισθείς. Λαβὼν δὲ τρεῖς ἀργυρίου τάλαντ' ἔβα πλέων εἰς ὄλεθρον: in his τρία forte videbuntur in τριάκοντα mutanda *Herodotum* comparanti VIII. c. 4. Illic narrata si quam admittunt excusationis veniam, haec certe magni viri memoriam dedecorant; quem, gloria satiatum, auri fames videtur agitasse; neque tamen idcirco velut *Atheniensium ditissimus* Socrati potuit et Aristidi opponi: horum probe recordabar scribens quae leguntur p. 494. [Adnot. ad lib. VI. c. 121, 4 seqq.] VALCK.

4. χρεώμενος λόγοις τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους) Magnas eierunt hic turbas amanuenses; quorum *Med.* et consentanei veraces si fuerint, χρεώμενος, aut χρεωμένους *Med.*, exsilio damnabitur, summa plerorumque concordia oblatum: salvum illud vocabulum perstabit, ubi de vulgato demutabitur nihil. Neque fatuus propterea [quae *Gronovii* erat opinio] sermo erit, tametsi ἀπειλητήριον λόγοι praecesserint. Illa enim generatim minacia verba, haec τὴν Πειθῶ καὶ Ἀναγκήν, nisi imperata praestentur, denunciāntia. Verum vide magnum et eruditum *Med.* patronum. WESS. — Recte a cod. *Med.* et consentaneis abesse vocabulum

λόγοις videtur, nec ab *Herodoti* manu profectum. Id quum olim abfuisset, quippe facile e superioribus intelligendum, librariorum alii nimis officiose illud inculcarunt, alii vero, quum de nunciis hic agi putarent, Ἀνδρίου temere in βασιλέα mutarunt. Quare equidem aut deletam illam vocem, aut saltem cancellis circumdatam, ut suspectam, velim. S.

14. τοῦ κακοῦ ὑπερβολή) Hoc etiam ut *Herodoteum* referri debuerat in *Aem. Porti* Lexicon, quum ἡ ἀναβολή vel ὑπέρβεις vix alibi dicatur ὑπερβολή. VALCK. — Equidem usitatiorem vocabuli ὑπερβολή notionem animo habens obversantem, (de qua consuli Lexicon nostrum *Polybian.* p. 629. num. 2. potest,) dormitansque quum hunc locum latine converterem, istud Κερυστίοις γε οὐδὲν, τοῦτου εἵνεκα, τοῦ κακοῦ ὑπερβολή ἐγένετο, ita acceperam quasi οὐδὲν ἥσσον scriptum fuisset. Minime spernenda erant, sententiae summa si spectetur, *Vallae* latina, a *Gron.* etiam et *Wess.* servata: *Carystii* ne hac quidem re contigit effugere cladem. Proprie: neutiquam tamen idcirco dilata est calamitas: id est, ne ullam quidem idcirco moram calamitatis adsequi contigit *Carystii*. Nempe continuo deinde *Andro* profecti *Graeci* (cap. 121.) fines illorum sunt depopulati. οὐδὲν valet κατ' οὐδὲν, nulla parte, ne in breve quidem tempus dilata est calamitas. Verbo ὑπερβάλλεσθαι differendi notione usus est *Noster* VII. 206, 4. IX. 51, 2. Vocabulo ὑπερβολή eodem, quo *Herodotus*, significatu semel usum *Polybium* memini, XIV. 9, 8. S.

16 seq. ὁρμεώμενος ἐξ Ἀνδρου) Sive ipsum *Themistoclem* ab *Andro* profectum intelligas, seu ad nuncios referas circum insulas missos, nihil offendet. *Plutarchus* ad prius inclinat, περιπλέων τε τὰς νήσους καὶ χρηματιζόμενος ἀπ' αὐτῶν, *Themist.* p. 122. c. Nihil certe urget, ut ὁρμεώμενος ἐπ' Ἀνδρου, stationem ad *Andrum* habens, relingatur, praesertim cum ὁρμεῶν in simili ponatur re. *Reiskii* ἐκτίετο genio sermonis et *Arch.* suffragatione protegitur. Conf. lib. VI. 62. WESS.

CAP. CXIII. 4. ἀνωρίην εἶναι τοῦ ἔτους -- χειμερίσαι δὲ ἄμεινον) Ad eandem pertinet classem [scil. vocum], quae vix alibi quam apud *Herodotum* reperiuntur; conf. *Adnot.* ad c. 112, 14.] ἀνωρίη τοῦ ἔτους, et χειμερί-

σαι: quorum prius quid sit docebunt Viri magni [Tib. Hemsterh.] observata ad Thomam M. in Ἀὐτὸν νυκτός. [ubi tamen inobservatum hunc Herodoti locum Hemsterhusius praetermisit. Caeterum, quod ἀνωρίη cum subscripto iota hic scripsit Valckenarius, id nusquam ita pictum reperi. ἀνωρίην, quod ex editis ante Med. revocaverat Wess. tenui cum Schaeff. ἀνωρίη absque iota subscripto praeferebat Med. cum F. et aliis: quos quod in Var. Lect. dixi videri ἀνωρίη debuisse, id nunc indictum velim. Quin immo verum videtur ἀνωρίη in nominativo, certe baud deterius quam ἀνωρίην. Nominativum casum cum infinitivo libenter construere Nostrum, haud multo etiam ante observavimus, ad cap. 109, 18.] Alterum χειμέρισαι, pro vulgari χειμάσαι vel παραχειμάσαι positum VI. c. 31. infra recurrit c. 126. et 130., ubi classis reliqua Persarum ἐχειμέρισε ἐν Κύμῃ. Formatum illud, ut θερίζειν, aetatem transigere; et rarius ἐαρίζειν, tempus vernum. Ἐχειμέριζε forte dederat Noster etiam c. 133. pro ἐχειμάζε, quod in alium usum adhibet VII. c. 191., ἡμέρας γὰρ δὴ ἐχειμάζε τρεῖς, tertio demum die tempestas sedavit. Loca tamen memorat lib. II. c. 22., in quae se conferunt grues ἐς χειμασίην: sic Codd. exhibent pro χειμαδίην. Dixit Demosth. p. 35. ὑπάρχει δ' ὅμῃν χειμαδίῳ μὲν χρῆσθαι Λήμνῳ: sic legendum puto eiecta voce δυνάμει ex vicinis repetita, ut dederit χειμαδίῳ, nempe τόπῳ. Illuc refero quod habet Etymol. p. 810, 1. Χειμαδίῳ, τόπῳ ἐφ' οὗ ἂν τις δύναιτο χειμῶνος ἐγκαθαρμίσασθαι: eadem dat Suidas, ex Rhetorico Lex. ut puto, descripta. VALCK.

8. πρώτους μὲν Πέρσας etc.) Praefert insoliti quidpiam πρῶτον μὲν τοὺς μυρίους Περσ. πάντας Arch. et Vallae: saltem πάντας omisissent. Glossam atque additamentum ex lib. VII. 85. arbitror. WESS.

14. κατ' ὀλίγους) Legi nec posse nec oportere κατ' ὀλίγους verissima Abreschii animadversio, advocantis Thucyd. III. 111. ὑπαπήσαν κατ' ὀλίγους: et lib. IV. 11. κατ' ὀλίγας ναῦς διελόμενοι. Vide supr. lib. II. 95. et Duker. ad Thucyd. lib. VI. p. 400. WESS.

15. τοῖσι εἶδεά τε ὑπῆρχε) Sunt, ni fallor, εἶδος εὖ ἔχοντες, sive σωματῶν ἔχοντες ἄριστα, atque adeo εὐεκτικῶς. Hos dicitur Mardonius e ceterorum turba διαλέγων, secernens,

καὶ εἰ τέοισι etc., ubi forte lectio non esset deterior, καὶ ἐτέοισι τι χρηστὸν συνήδεε πεποιημένον. Est illud ὀτέοισι Homericum et Herodoteum; Sophocleum ὄτοισι. Ad Homeri Ἰλ. ὁ. 491. Eustathio adnotantur Ὀτέοισι, ὅτου, ὅτω, ὅτων, ἀντὶ τοῦ ὄντων, καὶ ὄτοισι: de quibus unum restitui poterit *Aeliano* de Nat. An. V. 39., ad praedam a leone relictam τὰ ἄλλα ζῷα ἦγοντα καὶ αἰσθανόμενα, ὅπου (scribendum, ὅτου) λείψανόν ἐστι τὸ κείμενον, cuius ista sint reliquiae. VALCK. — Mireris vero sollicitari a Viro doctiss. vulgatum εἰ τέοισι (ion. pro εἴ τιτι,) quum nihil solennius sit Graecis, quam εἴ τις, εἴ τινες dicere, ubi perinde ὅς τις, εἴ τινες dici potuerat. S.

CAP. CXIV. 5: τὸ δίδόμενον ἐξ ἐκείνου δέκεσθαι) Accipere omen, et, quidquid rex diceret, sibi sumere, bene Pavius. Itaque Laco, cum Xerxes Mardonium poenas daturum ambigue respondisset, [lin. 16.] δεξιόμενος τὸ ῥηθὲν abiit. Tale δεκόμεθα, ᾧ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς inf. c. 137. δέκομαι τὸν οἰωνόν, accipio omen, lib. IX. 90. et Comici Δέχου τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ἔργον τοῦ θεοῦ Plut. vs. 65. WESS.

CAP. CXV. 4. τῆς στρατιῆς οὐδὲν μέρος) Innuit exiguum militum numerum, quem saluum ex inmani illa multitudine lib. VII. 184. in Asiam reducerit. Caussas fami pestilentiaeque acceptas fert. Non ex falso nuncius ad Atossam, Ἦκουσιν ἐκφυγόντες, οὐ πολλοὶ τινες ἘϞ' ἐστιοῦσαν γαῖαν, Aeschyl. Pers. vs. 510., qui de regiis per Thessaliam properantibus copiis vs. 490. ἐνθα δὴ πλεῖσται θάνον Δίψῃ τε λιμῷ τε, Nostro ferme consentiens. WESS.

11 seq. λοιμός τε τὸν στρατὸν etc.) Nihil est in his quod fictum videatur aut rationi disconveniens: quae habet Iustin. II. c. 13., pleraque sophistam potius decent quam historicum. Verum esse potuit quod scribit Tzetzes Chil. I. vs. 995., plerosque qui cum Rege secesserant, mortuos πρυμῷ, λιμῷ, πορείᾳ. Labore, fame, ac metu distabuerunt, Orosius p. 114. Herodoto prior Aeschylus, Pers. vs. 482., Στρατός δ' ὁ λοιπὸς ἐν τε Βοιωτῶν χθονὶ Διῶλυν', οἱ μὲν ἀμφὶ κρηναῖον γάνες Δίψῃ πονοῦντες, οἱ δ' ὑπ' ἄσθματος κενοὶ Διεκπερῶμεν ἔς τε Φωκίων χθόνα, Καὶ Δωρίδ' αἰῶν: tandem γῆς Ἀχαιίδος πέδον Καὶ Θεσταλῶν πόλιν ὑπεσπανισμένους Βορᾶς ἐδέξαντ', ἐνθα δὴ πλεῖσται θάνον Δίψῃ τε, Λιμῷ τ', ἀμφοτέρω γὰρ ἦν τὰδε: absurde Schol. τόπος, ait, Βοιωτίας ἢ Κρήνη: hinc aquas nobis Crenaeas vocant, quae fontanae fuerant dicendae. In Atti-

cae pestis descriptione Lucret. VI. 1262. *Multa siti prostrata, viam per, proque voluta Corpora silanos ad aquarum strata iacebant, Interclusa anima nimia ab dulcedine aquai.* Thucyd. p. 131, 79., ἑκαλινδοῦντο καὶ περὶ τὰς κρήνας ἀπάσας ἡμιβῆτες τῇ τοῦ ὕδατος ἐπιθυμίᾳ. VALCK.

19. νεμομένους ἀρπαχθῆναι) Praecessit ἄρμα Iovis sacrum, cui iuncti equi fuerunt, pascentes, ut Paeones ferebant; furto abducti. Supra VII. 55. οἱ τε ἵπποι οἱ ἱερεῖς καὶ τὸ ἄρμα τὸ ἱερόν. Rediit, [lin. 21.] saepe restitutum, οἰκημένων. Vid. III. 96. WESS.

. CAP. CXVI. 2. Θρήϊξ, ἔργον ὑπερφυεὶς ἐργάσατο) Rem fecit atrocissimam Rex Bisaltarum. Ab humana natura patrisque nomine prorsus abhorrens facinus hinc enarrans Aelianus Var. Hist. V. 11., illum scribit fuisse φιλέλληνα: quod mihi quidem obsequium Xerxi negatum non manifestat; sed idem digna scribit mansueta Graecorum humanitate, quando Thrax ob tantillam rem sex filiis oculis crudeliter eruens dicitur μὴ ποιήσας Ἑλληνικά. VALCK.

9. ἐξώρυξε αὐτέων ὁ πατήρ τοῦς ὀφθ.) Sumsit hinc Aelianus Var. V. 11. verbis paullum mutatis. Addit de patre, μὴ ποιήσας ἑλληνικά, quod verum; sed regulus ille, quantumvis φιλέλλην, ut ait, origine Thrax erat; a cuius gentis atrocitate oculorum eruendorum supplicium haud fuisse alienum, damno visus experti infelices Phinei liberi et ipse tetri auctor sceleris feruntur in Scholiis ad Apollonii Rh. lib. II. 178. Alia Celeb. Iac. Perizonius. WESS.

CAP. CXVII. 5. Ἐνθαῦτα δὲ κατερχόμενοι) Placebat olim addita littera κατερχόμενοι, huc delati, sive reversi, uti in Aeschyleo, a Comico acerbius perstricto, Ἦκω γὰρ εἰς γῆν τήνδε καὶ κατέρχομαι. Quoniam schedae vetant, patior vulgatum, retentos aliquantisper isthic declarans. WESS.

CAP. CXVIII. 2. Iustissimum ἐξ Ἀθηνέων, toties totiesque in Musis pravum: bonum vero ex Aldo atque aliis διεχρέετο. [lin. 4.] Ionici enim commatis χρέεσθαι, eiusdemque composita. Vide I. 21. WESS.

5. πρὸς Φοινίσσης ἐπιβάς) Haec ut possent ἐκτραγωδῆσαι, rerumque humanarum lamentari vicissitudinem, Phoenissae navi scapham substituerunt piscatoriam; ex Trógo Iustinus II. 13. hinc Orosius II. 10. Ferebant, [lin. 6 seqq.]

πλέοντά μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ κυματίν. Ad-
finis Atheniensium et fautor Boreas superbum Regem il-
laesum dimittere non poterat: ventus Boreas a sua velut
sede eximie Στρυμονίας dicebatur; Στρυμονίου Βορέας meminit
Callim. Hymn. in Del. vs. 26. ubi notat ill. Ez. Spanh. qui
plura dederat ad Hymn. in Dian. vs. 114. quo loco respi-
cit Callim. Epigrammata Simonidis ab Athen. servatum lib. III.
p. 125. c. ubi pro Ὠκὺς libenter corrigerem, Ὀξὺς ἀπὸ Θρη-
κης ὀρνύμενος Βορέης: sic Boreae penetrabile frigus indicaretur.
Quae hic praeterea traduntur, Graecorum illa videntur
commenta, Herodoto minime probata; quod observare de-
buerat Brissonius hinc illa narrans, de Regn. Pers. I. p. 33.
Vera videbantur Io. Tzetzae, Chil. I. vs. 996. Ἀπὸ Στρυμό-
νος δ' ἐπιβὰς νηὸς αὐτὸς Φοινίτσης, Σὺν τοῖς ἀρίστοις τῶν Περσῶν,
κλύδωνος γεγονότος, Κέλευσε τούτους ἐκπηδᾶν εἰς θάλασσαν τοῦ
πλοίου. Ὅπερ δὴ καὶ δεδράκασιν, ἐκεῖνον προσκυνεῦντες, Ὅπως τὸ
πλοῖον κουφισθὲν σώσῃ τὸν βασιλέα. VALCK.

7. ἄνεμον Στρυμονίην) Laurentii a Strymonia ansam
docto viro praeuit corrigendi Στρυμονίην, quo facile care-
bimus. Ab amne ventus Boreas Στρυμόνιος et Στρυμονίης,
isque inpetuosissimus. Callimachus H. in Del. vs. 25. Τεί-
χεα μὲν καὶ λαῖες ὑπαὶ ῥιπῆς κε πέστοιεν Στρυμονίου Βορέας.
Hinc Aeschyli πρὸς δ' ἀπὸ Στρυμόνος μολοῦσαι κακόσχολοι,
Agam. vs. 200. Callimachum respexisse Hesychius videtur
in Στρυμόνιος. WESS.

18. ἐκπηδᾶν) Perplacet ἐκπηδέειν, ut ἐνδικαιέσθαι, κα-
ταμαργέειν, et χρεέσθαι. Quae praecedunt, obiter Dio Chrys.
attigit Or. XIV. p. 231. B. In proximis [lin. 22.] χρυσὴ στε-
φάνη, etsi Mssti vulgatius praebeant, vim non facio. Ho-
merum hic sequitur, στεφάνης praecipue (Eustathio ad Iliad.
Σ'. 597. docente) probantem: adde illi magnum Anim-
adversorem in Athen. lib. V. 8. [T. III. nuperae Edit.
p. 121.] VALCK.

CAP. CXIX. 1. αὗτος δὲ ἄλλος λέγεται λόγος) Scripta
exempla, quod ineditum erat, sic optime explicant. Re-
spectus est ad initium c. 118. [Immo unice verum erat,
quod nostri libri dedere: vide Var. Lect. ad h. l.] Vicinum
αὗτω εἰρέθη [lin. 3.] in Pass. nihil habere damnabile, ostendi
ad lib. IV. 157. atque alibi. WESS.

[8. τῶν δὲ ἐφετέων etc.) Ad id quod famae illi, de qua

hic agitur, opponit *Herodotus*, responderi poterat: At remigum, qui in navi erant, nautarumque cunctorum opera opus fuit gubernatori, qua per vim tempestatis ad optatum littus eluctaretur. S.]

CAP. CXX. 4 seq. δωρησάμενος αὐτοῦς etc.) Donasse dicitur *Abderitanos* aureo acinace, καὶ τῇσιν χρυσοπάστω: quod ex Codd. revocabitur. *Tiaram* tamen infrequens fuisse puto *Regium* donum: *Acanthios* eodem quo *Abderitanos* honore Rex dignatus lib. VII. c. 116., ἐδωρήσατο ἐσθῆτι Μηδικῇ. Nusquam etiam auro distinctam χρυσοπάστον memoratam legi *tiaram*; de qua praeter *Brisson.* multa *Gataker Adv. Misc. posth. c. 24.* sed alibi reperias χρυσοπάστον ἐσθῆτα, ἐὶ τὰ χρυσοπάστο τῶν ἐνδυμάτων. *Abderitanos* splendido *Xerxen* eiusque exercitum excepisse convivio constat ex *Herodot.* VII. 120. Nescio an alibi tradatur quod nobis narrat *Philostr. de Vit. Soph. p. 494.* de *Protagorae* patre *Maeandrio* *Abderitano*: δεξάμενος τὸν Ξέρξην οἰκίᾳ τε καὶ δώροις, τὴν ξυνουσίαν τῶν Μάγων τῷ παιδί παρ' αὐτοῦ εὔρετο. De *Protagorae* praeceptore *Democrito*, huiusque patre, paria prodidit *Diogen. Laërt. IX. 34.* testem citans *Herodotum*, de cuius nomine in aliud convertendo alibi coniecturam proposui. VALCK.

5. καὶ τῇσιν χρυσοπάστω) Ex *Vallae* Latinis locum instauravit de *Pauw*: recte factum Mssti testantur. *Med.* et paucorum τῇσιν formam praefert insolitam, nec usquam obviam, cedereque meliori debuit. Quid de docto in *Germania* viro existimabimus, *Aldinum* τῇσιν χρυσοπάστω tuente, et poculum auro inductum excogitante? Quid? Sed mihi tempero. Τριήρης, si qua apud audaciorem poetam, [vide *Athen. XI. p. 550. f. et 497. b.*] in *Musis* et solutae orationis auctoribus de poculo nunquam. Mos quoque *Persicus*, uti ad hunc diem in Oriente, donare vestes, *tiaras*, *acinaces*. De *Acanthiis* lib. VII. 116. καὶ ἐδωρήσατο σφραγὶς ἐσθῆτι Μηδικῇ *Xerxes*. Post illa [lin. 6.] ex Codd. λέγοντες ἡμεῖς γε οὐδὲ μὴ πισταί, quomodo scriptum superius, reverterunt. Parum quoque afui ab illis, quae isti de *Abderorum* situ, innovandis. Resedit in petus. Arripiant, quibus volupe erit. WESS.

CAP. CXXI. 5. τὴν μὲν ἐς Ἴσθμὸν ἀναθεῖναι) *Priscae* pietatis istam partem ostendit magis *Iac. Ph. Thomasinus, Herodot. T. VI. P. II.*

Donar. c. 19., quam explicuit. Ad rem significantissimae fuissent dedicatae hae triremes, nec minus a Phormione et popularibus consecrata Neptuno ad Rhium Aetoliae apud *Thucydidem* II. 84.; tum Iovi Casio in Corcyra insula, ex solidiore tamen materia, in *Procopii* Bel. Goth. lib. IV. 22., ut alias ne tangam. WESS.

CAP. CXXII. 2. εἰ λελάβηκε) Hic quoque nunc scribi malim εἰ λελάβηκεε, num accepisset: quod supra Codices dederunt p. 217, 7. [III. 42, 20.] Vulgatam praefert, ubi haec describit, *Plutarch.* de Herod. Mal. p. 871. c. aegerrime ferens, huic de Aeginetis iudicio Delphicum Deum hic auctorem inscribi; is enim iuxta *Herod.* [lin. 4.] ἀπαίτεε αὐτοὺς τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης. Acerbe *Plutarch.* Οὐκ ἔτι Σκύθαις, αἰτ, οὐδὲ Πέρσαις, οὐδ' Αἰγυπτίοις τοὺς ἑαυτοῦ λόγους ἀνατίθῃσι πλάττων' (ὥσπερ Αἴσωπος κέραξι καὶ πιθήκοις) ἀλλὰ τῷ τοῦ Πυθίου προσώπῳ χρώμενος, ἀπωθεῖ τῶν Σαλαμῖνι πρώτειν τὰς Ἀθήνας. Quem toties criminose traducit tanquam ad voluntatem Atheniensium loquutum, cur illis hic sponte sua praetulisset Aeginetas? Si de Aeginetis scripta falsa fuissent, aut Athenis negata, iussus et illa potuisset μετασκευάσαι: adeo neque huic criminationi species adest probabilitatis. VALCK.

5. τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι etc.) Animadvertit *Plutarchus* liquida in his malignitatis indicia, sed iratior: posito animi aestu (*Vit. Themist.* p. 120. c.) Nostro, neque illaudato, accedit. *Aeginetis*, sive astu id evenerit Spartanorum, seu reapse ad Salaminem ceteros gloria anteierint, palmam inter civitates fuisse contributam, priscorum consensus est, *Diodori* lib. XI. 27., *Aeliani* Variar. XII. 10. etc. Mox [lin. 8.] male, etsi crater aureus fuerit, schedae *Arch.* Redi ad lib. I. 51. WESS.

CAP. CXXIII. 4. διένεμον τὰς ψῆφους etc.) Nolo, quamquam locuplete pristinum auctoritate munitur, litem recepto movere. [Vide mox *Valckenario* notata.] Ἐφερον, quod duobus in Codicibus, adstipulatores *Aristidem* T. II. p. 218. et *Plutarch.* Them. p. 120. d. nanciscitur: hic enim ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον οἱ στρατηγοί; plenius ille, καὶ φερόντων τὴν ψῆφον ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ποσειδῶνος περὶ τῶν ἀριστείων: unde *Canterus* Chaeronensis arae Neptuni, Ποσειδῶνος, titulum instauratum voluit, Nostro

praecunte. Ambo vero in latis sententiis ab Herodoto abeunt, et sumtas ex ara tabellas, sive ψήφους, significant; nec prave, pro diverso respectu. Insequens [lin. 8.] δεύτερα δὲ accipiendum pro δεύτερον δέ. Aristides, ἕκαστος γὰρ ἑαυτὸν πρῶτον φέρων, δεύτερον συνέξπιπτον ἅπαντες φέροντες Θεμιστοκλέα, Herodotea adumbrans; in quibus συνέξπιπτον, sollemne in tabellis et sortibus, urnâ cadentibus, lib. I. 206. V. 22. oppido venustum. WESS.

Ibid. διένεμον τὰς ψήφους) Revocarem reiectum διενέμοντο. Athenis, causâ utrimque dictâ, qui iudicibus distribuebant singulis τὰς δύο ψήφους, hi dici poterant διανέμειν τὰς ψήφους. Sed apud Herod. Graeci duces inter se calculos dividentes, quibus ferrent suffragia, διενέμοντο τὰς ψήφους; et quidem ἐπὶ τοῦ Ποσειδέωνος τῷ βωμῷ, ad altare Isthmii Neptuni; ut Dei maiestate moti sancte iudicarent, τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον κρίνοντες (sive κρίνοντες, iudicaturi) ἐκ πάντων. Herodotea Plutarch. interpretatur in Them. p. 120. D. ἀναχωρήσαντες εἰς τὸν Ἴσθμὸν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον οἱ στρατηγοί. Hoc Athenis etiam nonnunquam factum liquet ex Demosth. de Cor. p. 162., ubi ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου dicitur ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέρουσα τὴν ψῆφον. Or. c. Macart. p. 601., τὴν ψῆφον, καιομένην τῶν ἱερῶν, ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέροντες τοῦ Διὸς τοῦ Φραγρίου, - - ἐψηφίζαντο τὰ δίκαια. Mera iterum est cavillatio, quod scribit Plutarch. T. II. p. 871. D. qui ipsemet dixerat in Themist. p. 120. D. Θεμιστοκλεῖ δὲ (καίπερ ἄκοντες ὑπὸ φθόνου) τὸ πρωτεῖον ἀπέδοσαν ἅπαντες. VALCK.

CAP. CXXIV. 3. ἐβώσθη τε καὶ ἔδοξώθη) Vincavimus prius ab iniuria H. Stephani lib. VI. 131. Ἐδοξώθη in eadem Recensione Voc. Herod. [idem Stephanus] legi posse ἐδοξώσθη, quod utique ipse, Aldo deserto mutaverat, suspicionem movet, nec urget tamen, idque rectissime. WESS.

6. ἐξ Λακεδ. ἀπίνετο, θέλων τιμηθῆναι) Verisimilius mihi videtur quod Plutarch. narrat in Themist. p. 120. D. Spartam vocatum deductumque a Lacedaemoniis fuisse Themistoclem, sibi nempe metuentibus nunc tandem, μὴ ποτε Θεμιστοκλῆς, ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι, κακὸν μέγα βουλεύηται κατ' αὐτῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων, ut scribit Diodor. XI. c. 27. idcirco tum ἐτίμησαν αὐτὸν διπλασίους δωρεῶς τῶν τὰ ἄρι-

στειὰ εἰληφόντων. Iuxta *Libanium* T. I. p. 14. c. illum ἐστεφάνουν, τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας ἀφορμὴν ποιούμενοι τὴν ἐκείνου διάνοιαν. Multiplicem honorem ipsi tum tributum a Lacedaemoniis enarrat et *Plutarch.* In *Herod.* legerem [lin. 12.] ex marg. *Stephani* προέπεμψαν ἀπὸ νύκτα τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες: quo honore neminem alium dicuntur prosequuti. Hoc apud *Thucydid.* I. c. 74., Spartanis in memoriam revocat orator *Atticus*: *Themistocles*, αἰτιώτατος ἐν τῷ στενῷ ναυμαχῆσαι ἐγένετο, ὅπερ σαφέστατα ἔσωσε τὰ πρόγμματα· καὶ αὐτοὶ διὰ τοῦτο δὴ μάλιστα ἐτιμῆσατε ἄνδρα ξένον τῶν ὡς ὑμᾶς ἐλθόντων: sic scripta Codices exhibent. VALCK.

12. προέπεμψαν ἀπὸ νύκτα) Non nescio patrocinium, veteri ἀνιόντα paratum. Praestat ex scriptis exemplis depromptum, estque apud *Aristidem* T. II. p. 219. in memorabili hoc Atticum imperatorem deducendum et prosequentium comitatu: memorabili inquam; nihil sane ad honorem amplius et ad gloriam magnificentius publice a Spartanis laudato accedere potuit, quam a trecentis equitibus, primae nobilitatis, et regum stipatoribus lib. VI. 56., [conf. Adn. ad VII. 205, 9.] ad Laconicae fines honorifice deduci. Praedicant hoc eius decus *Aristides*, *Plutarchus*, Atheniensiumque legati, ad Spartanos perorantes in *Thucydidis* lib. I. c. 74. WESS.

CAP. CXXV. 2. Τιμόδημος Ἀφιδναῖος) *Vallae* Ἀφιδναῖον haud agnoscanti, nedum Ἀθηναῖον, modo plures adforent suffragatores, adsensum cupide praeberem. *Belbinita* fuit *Timodemus*. Memini pulcre, *Io. Meursium* insulam *Belbinam* Atticae populis sive pagis sine teste inseruisse, et *Sponii* meruisse censuram, errantis tamen longe ob negatos insulae incolas. Alia omnia *Strabo* VIII. p. 576. et IX. p. 611. [p. 375. c. et p. 398. d. ed. Cas.] Iam *Belbinita* si *Timodemus*, quomodo *Aphidnaeus*? Nam Ἀθηναῖος *Arch.* ex sequentibus, quoniam librarius, sicuti in *Valla*, aliquid deesse suspicabatur, huc venisse videtur. Fuisse vero *Belbinitanum*, acre *Themistoclis* responsum arguit. Simile *Platonis* de Rep. I. p. 330. A. et *Plutarchi* Them. p. 121. A., quo *Seriphio* obtrectatori *Themistocles*, ἀλλ' οὐτ' ἂν ἐγὼ Σερίφιος ὦν, ἐγενόμην ἔνδοξος, οὔτε σὺ Ἀθηναῖος. Qui quidem ex insula *Seripho*, hic ergo ex *Belbina*, insula ex adverso Atticae obscuriore, cuius habitatores ob vilitatem

adeo contemtibiles, ut Βελβινίτης Graecorum conviciis celebraretur. Testis est *Teles* philosophus apud *Stob. Serm. XXXVIII.* p. 253., ubi nunc Βελβινθείτης, sed ad Nostri praescriptum de *Abr. Ortelii* sententia reformandus. Si boni tamen commatis Ἀφιδναῖος, quod valde metuo, quippe dicto Themistocleo nervos incidens, solum superest, ut Timodemus, domo Belbinita, ius civitatis Athenis ob nescio quae merita, qualis *Cl. de Pauw* divinatio, consecutus fuerit et *Aphidnaeis* additus. *WESS.* — Nihil profecto rationi magis consentaneum videtur, quam *Παυῖ* haec interpretatio. *S.*

Ibid. Τιμόδημος Ἀφιδναῖος) Adversarium in administranda republica saepius expertus Aristiden, habuit et Alcmaeonem Themistocles, teste *Plutarcho* *Tom. II.* p. 805, Hic memoratus virtutis Themistoclis ignobilis obtrectator *Timodemus* demo censebatur *Aphidnaeus*, ut supra *Callimachus* fuisse dicitur *Polemarchus* *lib. VI.* c. 109. *H. Steph.* ad h. l. *Valla*, inquit, Ἀφιδναῖος omisit, aut potius non legit, quod certe suspectum etiam reddunt quae sequuntur. *Vallae* potius suspectam fuisse puto Codicis scriptionem Ἀθηναῖος, in *Arch.* etiam inventam, atque illum omittendum censuisse quod emendare non poterat. *Kühnius* in *Pausania*, et vir Doctiss. *Aug. van Staveren* in *Apollodoro*, corrigunt Ἀφιδνας pro Ἀθήνας: vid. *Miscell. Obs. X.* p. 382. Vereor ne correctiones istas labefactet epigramma *Cypselidarum* ad eandem pertinens *Castorum* historiam apud *Pausan.* *V.* p. 425. Τυνδαρίδῃ Ἑλέαν φέρετον, Ἀῖθραν δ' Ἀθέναθεν ἔλκετον: et quidni canere potuit de *Therapnaeis* fratribus *Alcman*, ὡς Ἀθήνας ἔλοιεν. Eximiam mox lectionem, [*lin. 4.*] φθόνῳ καὶ τὰ μαργέων, *Herodoto* vindicavit *Clar. Wess.* in *Diss. Herod.* p. 203. *VALCK.*

3. ἐπιφανέων ἀνδρῶν) Adiuncto ex schedis nihil ad hanc rem utilius. Retinendum-ne vero καταμαρπτέων, an Codicum καταμαργέων revocandum, haesitavi. Visum hoc, a *Valla*, quod *Portus* coniiciendo tenuit, lectum, aequius melius. Nam καταμαρπτειν, inprehendendo tritum, solitarie deponi, vix tolerabile. Contra καταμαργᾶν, et more Ionico καταμαργέειν, protervi hominis et invidia rumpentis insaniam egregie declarat. Quo qui ingenio μεμαργωμένοι κυνοφρασεῖς *Aeschlylo* *Suppl. 766.* In vicinis [*lin. 7.*] scholion

ἐνέκειτο καὶ Mssti extrudunt, alioqui non in absurdis, uti lib. VII. 158. WESS.

8 seq. οὐτ' ἂν ἐγὼ ἐὼν Βελβινίτης) Unius Herodoto Platonis opponi potest testimonium (nam a Platone sumserunt Cicero ceterique) lib. I. de Rep. p. 329 seq. Τὸ τοῦ Θεμιστοκλέους εὖ ἔχει, ὃς τῷ Σερίφῳ λοιδορουμένῳ καὶ λέγοντι, ὅτι οὐ δι' αὐτὸν, ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν, εὐδοκιμεῖ, ἀπεκρίνατο, ὅτι οὐτ' ἂν αὐτὸς Σερίφιος ἂν ὀνομαστός ἐγένετο, οὐτ' ἂν ἐκεῖνος Ἀθηναῖος. Velut Seriphio cuidam dictum habet et Plutarch. T. I. p. 121. A. et T. II. p. 185. c. qui dictum etiam Stratonici nobis servavit ad hospitem quemdam suum Seriphium, T. II. p. 602. A. Ciceronis de Senect. c. 3. verba compararunt ad illa Platonis, praeter illius interpretes, P. Leopardus Em. lib. XVIII. c. 23. et Andr. Dounaeus in Demosth. p. 34. Herodotei Themistoclis Βελβινίτης, sive potius Βελβινήτης, obscurae cuiusdam insulae Belbinae civis fuit, quae ab Attices promontorio Sunio non longe remota Scylaci p. 45. memoratur et Straboni: vid. Pinedo et Berkel. ad Steph. Byz. in Βέλβινα: hinc Βελβινήτης formatum praeter Berkel. et Holsten. vidit Io. Meurs. Misc. Lacon. IV. c. 4. qui, istius insulae non recordatus, insulanum tamen sensit debuisse designari Teleti apud Stobaeum p. 233, 5. καὶ ὀνειδίζουσι μὲν, ὅτι Κύπριος, ὁ Μυκῶνιος, ὁ Βελβινθείτης, corrigens Βελβινήτης: sed, qui tam multa de nobilissima insula Cypro collegerat, mirari certe debuit, hic tanquam convitium poni si quis dicatur Cyprius: libenter ista sic corrigerem: καὶ ὀνειδίζουσι μὲν ὅτι Κύνιος, ὅτι Μυκῶνιος, ὅτι Βελβινήτης. VALCK.

CAP. CXXVI. 3. στρατοῦ, τὸν Μαρδόνιος ἐξελέξατο) Nimiae doctissimorum virorum in re, me iudice, aperta fluctuationes. Mardonius legerat sibi, Xerxe largiente, ex inmanibus eius copiis ccc. millia; quo de Mardonii exercitu Artabazus adscitis lx. millibus abeuntem regem stipavit atque ad Hellespontum comitatus est, reductis iisdem Thessaliam versus. Ex copia itaque discrepantis scripturae τὸν Μαρδ. ἐξελέξατο selegi. WESS.

CAP. CXXVII. 6. Κριτεβούλῳ Τορωναίῳ ἐπιτροπεύειν) Non ausim hinc quidquam auferre aut demutare: non ἐπιτροπεύειν, in cura et administratione civitatis frequens, lib. III. 15. et 82.; non Τορωναίῳ, siquidem Toronaei is generis. De Valla sileo. Recte castigatur, ad unum Critobulum

adplicans, quod toti Chalcidicae genti concessum. Confer Is. Casaubonum in Strabon. X. p. 685. [Comment. ad pag. 447. ed. Cas.] WESS.

CAP. CXXVIII. 3 seqq. Τιμόξεινος ὁ τῶν Σκιωναίων στρατηγός etc.) Cum Artabazo dicitur egisse de urbe Potidaea prodenda, ὅτινα μὲν τρόπον ἀρχὴν, ἔγωγε οὐκ ἔχω εἶπαι, --- τέλος μέντοι τοιαῦτα ἐγένετο. Ista opinor recte Vallam cepisse, incertum mihi quonam modo ab initio; --- ad extremum ita actum est. Opponi enim hic ἀρχὴν et τέλος recte Koenius animadvertit; mirorquē cur non nominati Bossii ex Obs. Crit. pag. 59. novam versionem veteri substituerit Clar. Gronov. Quod hic narrat Noster, velut Artabazi commentum retulit Polyaen. VII. c. 33, 1. ubi Timoxenus dicitur Σικυνώιος. Herodoti tum forte immemor, Σκιωναῖος tamen illic legendum sensit Cl. Adr. Heringa Observ. c. 15. p. 130. Varios modos enarrans epistolas occulte mittendi Aeneas in Poliorcet. c. 31. velut modum quintum decimum haec habet de Timoxeno et Artabazo Herodoti, quem paene ad verbum descripsisse Aeneam monuit Casaubon. VALCK.

8. παρὰ τὰς γλυφίδας) Ab Aenea Poliorcet. cap. 31. p. 1704. [p. 466. ed. Lipsiens.] bene hinc derivata corruperant librarii, corrupta optime integravit Casaubonus. Polyaeno, iisdem (lib. VII. 33, 1.) uso, proditor Timoxenus Σικυνώιος, in Cod. Florentino Σκιωναῖος, cui primas Maasvicius cur negavit? idem Berglerus miratur. Praeterea [lin. 4. seq.] ὅτινα μὲν τρόπον ἀρχὴν ἔγωγε etc. explicuit Cl. Bos Obs. Crit. cap. 11. aliter atque oportebat. WESS.

Ibid. τοξεύματος παρὰ τὰς γλυφίδας) Haec minus recte conversa egent levi correctione, τοξεύματος περὶ τὰς γλυφίδας περιεμείξαντες: verbis adiectas sic solet Noster repetere praepositiones: ad eam rationem Aeneae suo Casaubonus restituit: οἱ δὲ τοῦ τοξεύματος περὶ τὰς γλυφίδας ἐλίξαντες τὸ βιβλίον, circa sagittae crenas epistolam volventes. [ubi quidem alia parte errantes librarii περὶ recte dederunt.] Sequentia ferme describens Herodoti [lin. 10.] τὸ ἐπαῖστος, interpretatur καταφανής. Ubi Nostro Persa duntaxat dicitur ἀμαρτῶν τοῦ χωρίου, ad ista haec adduntur apud Aeneam, διὰ πνεῦμα καὶ Φαῦλην πτέρωσιν, quae Casaubonus omisit in versione: istorum tandem loco, τὸν δὲ βληθέντα περιέδραμε ὄμιλος, [lin. 13.]

Aeneas dedit, πρὸς ὃν βληθέντα περιέδρομεν ὄχλος: ubi proxima totidem sunt verba Herodoti. In Timoxeni scelere tegendo collegarum providentiam illam in exemplum laudabile Noster lectori suo commendatam voluit. VALCK.

16. παρῆν) *Mediceum deserui, sine ullo fulcro incedentem: structura tamen non improba, et lib. III. 114. atque alibi sese offerens. Quae vero deinceps [lin. 18.] μὴ καταπλήξαι Τιμόξεινον προδοσίῃ, de proditionis supplicio in Latinis Vallae sumuntur, indignante, neque iniuria; Porto; qui, ob proditionem Timoxenum metu non percellendum, ex communi eius verbi notione, haud prave. Mihi; ut ingenue dicam, blanditur quodammodo Arch. μὴ καταπλέξαι Τιμόξ. προδοσίῃ, non implicare proditoris crimine. Notum in Musis καταπλέκειν usu diversiore, nec hunc tamen sermonis genius adspernatur. WESS.*

CAP. CXXIX. 2. γίνεται ἄμπωτις) *H. Stephanus [post Ἀγραβ. δὲ comma interserens, quod et Gronov. tenuit] male separavit iungenda: Ἀγραβάζω δὲ ἐπειδὴ πολιορκέοντι etc. Ad Longinum Iac. Tollio p. 70. hic ἄμπωτις dici videtur; quam mox πλημμυρίδα vocat Herodotus: ubi paulo post: nostris in exemplaribus mentio fit τῆς τε ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος, forte disputari posset idem-ne voces illic denotent an diversa; sed hoc dubium esse nequit, quin et hic opposita sint, ut apud alios, ἄμπωτις et πλημμυρίς. ἄμπωτις maris est recessus, ἀναποθέντος τοῦ ὕδατος, quum aqua velut resorbetur; πλημμυρίς, aestus, vel aestuantis aquae accessus. Homeri Charybdis τρίς τ' ἀνίσσιν ἐπ' ἡματι, τρίς δ' ἀναρροιβδεῖ, Od. M'. 105. Demosthenes Thrax in sua Paraphrasi posuerat, Eustathio teste: ἡ ὀνομαζομένη μὲν Χάρυβδις, αὐτὸ δὲ τοῦτο ἄμπωτις τοῦ πελάγους βιαιοτάτη, καὶ αὐτὴς πλημμύρα. Quae aliis πλημμύρα, πλημμυρίς, vel πλήμη, Ionibus et Herodoto dicta fuit ῥηχίη. Errantem Suidam in voc. Ῥαχίαν recte corrigit Küster.; sed aptiora dare potuerat eam in rem istis paulo post hoc capite lectis; quae sola dedit et in Indice suo Portus: conf. I. Wasse ad Thucyd. p. 244, 10. et H. Steph. Thes. Ling. Gr. III. p. 671. d. Herodotus lib. VII. cap. 198. in Maliaeo, inquit, sinu ἄμπωτις τε καὶ ῥηχίη ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται, quotidie maris sunt recessus et accessus. De sinu Arabico Noster II. c. 11., ῥηχίη ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται: sed huius sinus accolae barbari, iuxta*

Diodor. Sicul. III. c. 40., memoriam servabant μεγάλης τινός γενομένης ἀμπώτews, qua sic mare refugerat, ut fieret τοῦ κόλπου ξηρὸς πᾶς ὁ τόπος: postea tamen aiebant πάλιν ἐπε-
 δοῦσαν ἐξαισίον πλήμην (ῥηχίν Herodoto) ἀποκαταστῆσαι τὸν πό-
 ρον εἰς τὴν προῦπαρέξασαν τάξιν. In istis solito longe maior
 aquarum recessus accessusque μεγάλη τις ἀμπωτις et ἐξαισίος
 πλήμη dicuntur: nostro quoque loco Herodoti res narratur
 illic inexpectata et ad eum modum invisitata: ut adeo
 poena videretur a Neptuno Persis immissa: nam fuisse di-
 eitур ἀμπωτις τῆς θαλάσσης μεγάλη, et ἐπελθεῖν πλημμυρὶς με-
 γάλη, ὅση οὐδαμᾶ κω. iam rationem exputare nequeo, cur
 voces idem significantes, quibus facile quis in errorem in-
 duceretur, iungi voluisset Herodotus: suspicor adeo, quam
 primum πλημμυρίδα dixerat, hic iterum suo more ῥηχίν
 dixisse, atque ista καὶ τῆς πλημμυρίδος ab alia manu inve-
 cta, ut Noster [lin. 11 seq.] tantum dederit: αἴτιον δὲ λέ-
 γουσι Ποτιδαῖται τῆς τε ῥηχὶς καὶ τοῦ Περσικοῦ πάθεος γενέσθαι
 τόδε: hanc vero causam fuisse tradunt Potidaeatae maris in
 tantam altitudinem exaestuantis istiusque Persarum eladis.
 VALCK.

12. τῆς τε ῥηχὶς καὶ τῆς πλημμυρίδος) Merito L. Küsterus
 miratur Suidam in Ῥαχίαν scribere, Ionibus Ῥηχίν eandem
 esse ac τὴν ἀμπωτὴν καὶ τὴν ἀναχώρησιν τῆς θαλάττης, h. e.
 maris recessum; siquidem aestus illis est maris, sive eius
 accessus: certe Herodoto ἀμπωτις καὶ ῥηχὴν semper de reces-
 su et aestu, lib. II. 11. VII. 198. et ῥηχίν eodem libro cap.
 37. Quare et hic, nisi cui de glossa suspicio veniat, ῥηχίν
 καὶ πλημμυρὶς rem eandem συνωνύμως ex Porti opinione in-
 dicant. Docte Nonnus, prudentior Suida, de utriusque vo-
 cabuli notione ad Gregor. Naz. Stelit. II. p. 163. WESS.

19. οὕτω ἔπρηξεν) Usitatissimam in pessimo successu for-
 mulam [qua careri h. l. posse Gron. censuerat] hinc amo-
 liri non sustineo. Supra lib. III. 25. ὁ μὲν ἐπ' Αἰθίοπας στόλις
 οὕτω ἔπρηξε. IV. 77. οὗτος μὲν νυν οὕτω δὴ ἔπρηξε. VI. 44. ὁ
 μὲν δὲ ναυτικός στρατὸς οὕτω ἔπρηξε. WESS.

CAP. CXXX. 1. Ὁ δὲ ναυτικός ὁ Ξέρξης) Satis olim
 commodum Ὁ δὲ ναυτικός στρατὸς ὁ Ξέρξης Gronovius immu-
 tavit, quem vide. WESS. — Ut saepe ὁ πεζὸς, sic et nu-
 δε ὁ ναυτικός (scil. στρατὸς) dici potuisse monuit Gronov.
 quemadmodum c. 131, 4. et VI. 96, 16. Sic vero et VII.
 203, 7. S.

4. ἔαρος δὲ ἐπιλάμπαντος) Codices etiam praebent I. cap. 190. ἔαρ ὑπέλαμπε: hic si darent ἔαρος δὲ ὑπολάμπαντος, praeferrem ut usitatus. Hoc ubi habet Chariton III. p. 51, 9. dedit Herodotea Clar. D'Orvillius, ex ἐπιλάμπαντος hoc in loco maius incrementum colligens; sed confutat illud vox adiecta πρώϊος: paulo etiam post memoratur τὸ ἔαρ γεγόμενον, opposite ad ἔαρ ὑπολάμπον, vel ὑποφαῖνον. Nusquam apud Xenophontem invenietur, ut puto, ἔαρ ἐπέφαινε: sed ἔαρ ὑπέφαινε p. 292, 27. 300, 17. et alibi. Sic Livius orditur librum XXII. *Iam ver appetebat, et Hannibal ex hibernis movit*: ista Codicum lectio ceteris videtur anteponenda. [Vulgatum ἐπιλαμψ. constanter tenent libri omnes.] Hic Herodoto scribi quoque potuerat, ut alibi solet, ἅμα τε ἔαρ ὑπέλαμπε, καὶ ὁ ναυτικὸς συνελέγετο εἰς Σάμον: eleganter nunc ponitur, πρώϊος συνελέγετο, *maturus*, pro πρώϊ. Pro ὀψὲ, sero, ut Latinis *serus*, non usurpatur (quod sciam) ὄψιμος, sed ὀψίζων: pro σκότους ὄντος, σκιαῖος adhibetur, ut *vespertinus*. VALCK.

10. ὁ Ἀμίτρης) Fuerat Ἰθαμίτρης, sicuti lib. IX. 102. cuius priore obsolescente littera, mutataque altera, id prodiit, quod cernitur: nam eundem describi, dubio vacat. Fuerit-ne Ἀργύντης Ἰθαμάτρεω lib. VII. 67. huius frater, et patris hinc corrigendum nomen, non adfirmavero. Verius προήϊσαν ex Codicum discorde scriptura, et τὸ πρὸς ἐσπέρης, quod c. 132. WESS.

CAP. CXXXI. 5 seqq. Λευτυχίδης ὁ Μενάρεος etc.) *Leotyichidae pater et avus* memorantur etiam supra lib. VI. c. 65. Proavus, abavus, ceterique maiores, ad Theopompum usque, aliunde ferme sunt ignoti, quippe qui Sparta non regnaverint. Sed, si septem isti, qui post Leotyichidem primi memorantur, non fuere Reges, scribi non potuit hoc capite [lin. 13.] οὗτοι πάντες πλὴν τῶν δυῶν: corrigendum videtur, οὗτοι πάντες, πλὴν τῶν ἐπτά τῶν μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων, οἱ ἄλλοι βασιλεῖς ἐγένοντο Σπάρτης. Levissima correctio, quae Iac. Palmerio debetur, fit unius literae mutatione; reliqua Palmerii molimina probari nequeunt. Reges Proclidas enumerans Herod. forsam in generis auctore Procle substitit, aut in primo potius iuxta Lacedaemonios Rege Aristodemo; atque hunc etiam ultimum posuerat recensens Eurysthenidas lib. VII. c. 204.

Ab aliis dissentientes Lacedaemonii (lib. VI. cap. 52.) λέγουσι αὐτὸν Ἀριστέδημον τὸν Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ἰλλου, βασιλευντα ἀγαγεῖν σφεας. Quantillum iam fuit exemplaria Herodotea corrigentibus illinc repetitos Aristomachum, Cleodaeum, Herculem, ad utramque seriem adiciere, aut in margine memoratos in contextum recipere. Septem istis omissis, hic (si vera suspicor) decem Reges memorarentur Leutyichidae progenitores ex Heraclidis sati, *Aristodemus*, *Procles*, *Sous* (hunc recte, opinor, *Io. Meurs.* interserit reliquis, *Euryphontis* patrem, de *R. Lacon.* cap. 15.) *Euryphon*, *Prytanis*, *Eunomus*, *Polydectes*, *Charillus*, *Nicander*, *Theopompus*: hic *Herodoto* decimus, alias Regum dicitur ex ista familia nonus, quia non *Aristodemus*, sed primus Rex statuitur *Procles*. In his nostris, Ionice scriptis, mirari licet [lin. 10.] formam nominis Εὐρυφῶντες, illam quidem instar aliorum ex ἄων contractorum legitimam, sed in hoc nomine inauditam; in quo scribendo nota non nostrorum tantum exemplarium sed et veterum est inconstantia; quam exposuit *F. Sylburg.* ad *Pausan.* [lib. III. c. 2.] pag. 208. Hinc incerti fluctuant recentiores *P. Faber Agon.* III. 18. *Iac. Palmer.* Exerc. pag. 381. *Nic. Cragius*, *Io. Meursius*, *Ez. Spanhem.* ad *Iulian.* pag. 129. Εὐρυφῶν, hoc loco positum, commendat, quam genuinam puto, scriptionem Εὐρυπῶν, *Pausaniae*, me iudice, tribuendam et *Plutarcho*, in cuius *T. I.* p. 662. E. pro Εὐρυτίωντι δὲ, scribendum Εὐρυπαντίδα. Rarissimam formam patronymicam nobis servavit *Etymol.* p. 397, 12. Εὐρυπῶδης, quae non sane censeri debet ex Εὐρυποντίδης κατὰ συγκαπὴν nata, sed potius ex οἰδης contracta, sicut *Μινυάδης* et similia. VALCK.

6 seqq. τοῦ Ἠγησίλεω etc.) Ex *Euryrthenidarum* familia Ἠγησίλεως lib. VII. 204. leniore est spiritu: idem lib. VI. 65. Ἄγης, non sine lite. [Vide ibi notata.] Reliqua *Proclidarum* series, ubi scriptores priscos in consilium miseris, multis premetur difficultatibus. Omnes, ait, reges fuisse, exceptis duobus primis post *Leutychiden* depositis. Ubi vero *Anaxandridae* regis, filii *Theopompi*, nepotisque eiusdem *Archidami*, pronepotis *Anaxilai* et abnepotis *Leutyichidae*, inter *Spartanos* reges mentio? *Pausanias* III. 7. *Proclidarum* successionem multo digessit aliter;

habetque sibi suffragatores magnae in talibus auctoritatis. Ista ad inconmoda cum Nihil. *Palmerius* animum attenderet, nossetque, *Aristodemum*, *Aristomachum*, *Cleodaeum*, *Hyllum*, in Spartanorum regibus haud censi; scriptum [lin. 13.] fuisse decrevit, πλὴν τῶν δ' ὑστάτων καὶ τῶν ζ' μετὰ Λευτιχίδεα πρώτων κατέλεχθέντων, *exceptis quatuor ultimis, et iis septem, qui post Leutychiden recensiti sunt*, Exercit. in Gr. Auctor. pag. 39. Quae optimi viri medicina modum excedit, nec pravis sanitatem reddit. Prava reliquit [lin. 8 seq.] quae sic fingi debebant, Χαρίλλου, τοῦ Πολυδέκτεος, τοῦ Εὐνόμου: nam *Charillus Polydectis* fuit filius, *Eunomi* nepos, sicuti *Io. Meursius* Regn. Lacedaem. cap. 16. et *Ed. Simsonius* Chr. An. M. 3107. docuerunt. Perperam praeterea abest *Sous*, *Euryphontis* pater, *Proclis* filius, eodem *Meursio* c. 15. monstrante. Omnes hae turbae et errores iniuriae temporum et librariorum debentur; expeditu, silentibus Codicibus, inextricabiles. Amplexus Χαρίλλου sum nomen, obtemperans *Pausaniae* pluribusque aliis; inde *Χαριλάου* apud *Plutarch.* in *Lycurg.* frequentatur titulus. WESS.

CAP. CXXXII. 13 seqq. τὸ γὰρ προσωτέρω πᾶν etc.) Formido urgebat ex Persarum maximo potentatu, tum etiam, quod Graecorum multi accurata ulteriorum locorum notitia deficerentur. De multis loquor: nam Atheniensibus ora Asiae et Thraciae ad Hellespontum navigationibus in Sigeum, Ephesum, Chersonesumque exploratissima erat; neque Spartanis ignotus Sami viciniaque situs lib. III. 46. Haud districte ergo haec sumenda, nec de omnibus omnino Graecis, sicuti accepisse videtur *Libanius* Or. XIX. p. 480. ubi ὑπερενεχθῆναι Δήλου Φοιβερὸν fuisse olim τοῖς Ἑλλησι adseverat. Quam quidem Sophistae aberrationem *Cl. D'Orvillius* Miscell. Obs. Vol. VII. p. 11. redarguit. WESS. — Est in his sane hyperbolica quaedam descriptio metus atque terroris, qui Graecos, quamvis Salaminia pugna victores, tamen deinde etiamnum percussos tenebat, aut denuo subinde (ut fere fieri solet) eisdem obrepebat, magnitudinem cogitantibus periculi e quo praeter spem opinionemque emergerant; quum praesertim etiam tunc et *Marodonius* cum immani exercitu in Graeciae visceribus haereret, et in Ioniae ora, si classem eo mitterent, *Xerxes*

et classis suae haud poenitendas reliquias et alias ex Asia contractas formidabiles copias opponere illis posset. S.

16. συνέπιπτε δὲ τοιοῦτω) Concinnius Arch. τοιοῦτον sive τοιοῦτο, quae et Pavii coniectura, belle observantis, planiorem futuram descriptionem, si [lin. 17. et 19 seq.] τὸ πρὸς ἐσπέρης κατωτέρω Σάμου et τὸ πρὸς τὴν ἡῶ ἀνωτέρω Δήλου Scriptor maluisset. Sic manifestior Persarum ex orientis plaga progressus infra Samum, et Graecorum ab occidente ultra Delum. Verum Noster maluit vulgatum, habita utriusque itineris diversa ratione et respectu. WESS. — Et ego olim in eam incideram cogitationem, temere fortasse inter se permutatas esse sedes vocum ἀνωτέρω et κατωτέρω: sed in vulgatam scripturam consentiunt libri, et haud multo ante (cap. 130, 10 seq.) de Persis similiter dixerat Noster, οὐ προήϊσαν ἀνωτέρω τὸ πρὸς ἐσπέρης. Quod si hic item de Graecis diceret τὸ πρὸς τὴν ἡῶ ἀνωτέρω, posset hoc vocab. pro synonymo haberi τοῦ παρρητέρω, quemadmodum I. 190, 12. At hoc loco manifeste ἀνωτέρω et κατωτέρω invicem opponuntur. Quod ita intelligendum videtur, ut cogitemus, Samum insulam Ionicae orae fuisse vicinam, Delum vero in medio Aegaeo mari, pari fere intervallo a Graeciae continente et a Ioniae ora distantem. Igitur, quemadmodum in re nautica ἀνάγεσθαι dicitur qui ab ora versus apertum mare navigat, κατὰγεσθαι vero qui oram petit; sic facile patet, quo pacto Persae dicantur non ἀνωτέρω Σάμου occidentem versus ausos esse navigare. Iam, quum Delus in medio mari Aegaeo sit sita, qui e Graecia Delum versus navigat, is quidem perinde ἀνάγεται: sed qui, postquam e Graecia Delum pervenit, deinde Delo proficiscens Ioniae oram petit, is κατὰγεται: et hactenus dicit Herodotus, Graecos κατωτέρω Δήλου non ausos esse orientem versus navigare. S.

20. οὕτω δέος τὸ μέσον ἐβύλκασσε) Haec scriptura ab ipsa re et schedarum auctoritate commendatur. Conf. lib. IX. 89. WESS.

CAP. CXXXIII. 3. ἄνδρα Εὐρώπεια γένος) Ex Cariae Europa apud Steph. Byz. fuisse Myn istum, credibile fit. Habent in Syria, Euphrati proxima, aliam Europum plures, adscripti ad Hieroclis Synecdem. pag. 713.; quae, Macedoniae post Alexandrum originis, nihil ad haec tempora.

Tzelzes Myn, Samium domo, offert ad *Lycophron*. p. 141.; Atheniensibus regis Persae litteras interpretantem, haud scio unde acceptum. Mox χρησόμενον ἐλθεῖν qui voluerint, Codices meque adstipulatores nanciscentur. WESS.

3. ἄνδρα Εὐρωπία γένος) Carem hunc bis c. 135. vocat Εὐρωπία: iuxta *Palmerium*, ab *Europa* *Idriade* dicta. Notae sunt aliunde Macedoniae Syriaeque urbes dictae Εὐρωπός: huius nominis urbem fuisse Cariae unus scribit *Steph. Byz.* illinc tamen gentile deducens Εὐρώπιος: ab Εὐρώμος eidem flectitur Εὐρώμεύς: et solius Cariae fuit Εὐρώμος, variis memorata in *Nota Berkelii* ad *Steph.*; saepius etiam, ut *Polybio*, sic *Livio* XXXIII. c. 30. cui incolae sunt *Euromenses* XXXII. c. 23. Myn tamen *Europensem*, ἄνδρα Εὐρωπία Μῦν, ex his *Herodoti* habet in *Phocicis* *Pausan.* p. 755. Hominem e Caria, cur Persa miserit Mardonius ad oracula Graecorum, illi non erit obscurum, qui Cares fuisse noverit minimum διγλώσσους: Graece intelligentes non tantum, sed etiam Persis Graeca interpretantes. Apud *Thucyd.* VIII. 85. Spartano Mindaro Tissaphernes ξυνέπεμψε πρεσβευτήν τῶν παρ' αὐτοῦ, Γαυλείτην ὄνομα, Κᾶρα δίγλωσσον. Cum Graecis ducibus agens Cyrus minor Caribus utitur interpretibus in *Xenophontis* Κύρου Ἀναβάσει: quumque ventitabant in aulam Persicam Graeci, tales et illic habuerunt interpretes. In *Aeliani* Var. I. 21. legendum arbitror, ἔλεγε δὲ ταῦτα, Φράζων δὲ ἑρμηνέως, pro παίζων: ubi Vir clar. aliena comminiscitur: illud aptum isthoc loco vel hoc declarat *Xenophontis* Ἀναβ. II. p. 168, 10. Φράζουσιν ὃ λέγει. In proximis *Herodoti* [lin. 5.] minus accommodum σὸι, scribique mallet *Koenius* τῶν εἰς τε ἧν οἱ ἀποπειρήσασθαι. VALCK.

CAP. CXXXIV. 3. Trophonium adgressus Europensis Car Lebadiae dicitur καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον: quod rarius altero καταβίνειν εἰς Τροφώνιον indicat vir summus ad *Lucian.* p. 359. [Dial. Mort. III. 2.] VALCK.

7. κατέπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱεροῖσι αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι) Corrigen errorum *Vallae Portus* in hunc ista sensum reddidit: ut enim *Olympiae*, sic etiam illic sacris (ante factis, et immolatis victimis) oraculum consulere licet. Ad huius mentem ἱερήοις scribit vir doctus. [Reisk. in *Miscell.* Lips.] Isthoc modo si essent capienda, hic forte locus fuisset χρη-

στηρίδας, quae velut ex Herodoto memorantur Ammonio in ἱεροῖον. Sed, quae leguntur illic, alterius esse suspicor; hoc autem Herodoti loco quid requiri peculiare, quod locum habuerit in oraculo Iovis Olympiae, et Apollinis Ismenii Thebis; nam neque Delphis Deum adhibere licebat, nisi ante victimis immolatis, quibus esurientium fames sublevabatur: Δελφὸς ἀνὴρ στέφανον μὲν ἔχει, δίψῃ δ' ἀπόλωλε, Diogenian. Cent. IV. Pr. 26. vid. Lucian. T. II. p. 204. [Phalar. II. c. 8.] Literas aliquot a vicinis absorptas suspicor, et pro κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱεροῖσι etc. restitui commode posse, κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἐμπύροις αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι, ignem victimarum vaticinium illic (in Ismenii Apollinis Thebis) consulere licet, ut Olympiae. De multis pauca sufficient: Pindar. Ol. VIII. 3., Ὀλυμπία Δέσποιν' ἀλαθείας, ἵνα μάντιες ἄνδρες Ἐμπύροις τεκμαιρόμενοι παραπεί - Ρῶνται Διὸς ἀργιμεράνουν. Schol. in Ol. VI. 112. Μαντεῖον ἦν ἐν Ὀλυμπίᾳ, οὗ ἀρχηγὸς γέγονεν Ἰάμος τῇ διὰ τῶν ἐμπύρων μαντεία, ἣ καὶ μέχρι τοῦ νῦν οἱ Ἰαμίδαί ἡρῶνται. De oraculo Apollinis Ismenii Thebis, Schol. ad Soph. Oed. Tyr. vs. 21. Ἐπ' Ἰσμηνοῦ τε μαντεία σποδῶ) Ἀντὶ τοῦ βωμῶ, ὅτι διὰ τῶν ἐμπύρων ἐμαντεύοντο οἱ ἱερεῖς, ὡς Φησὶ Φιλόχορος. VALCK. — Vallae Latina in templis dudum Portus proscripsit. Χρηστηριάζονται αἰεὶ μάλιστα, capris matetatis responsa petunt Delphis, in Diodor. lib. XVI. 26., ὑπὸ μαντεύεσθαι apud Pausan. VI. 2, de quibus aliàs, dicendi genus patefaciunt. Quid Olympiae fieret, est in Pausan. lib. VI. c. 15. [P] et Criticis ad Pindari Olymp. VI. 112. WESS. — Ἐμπύροις utique cum Valck. malles: at, quum in vulgatum consentiant libri, non obtrudendum istud Herodoto erat. ἱεροῖσι χρηστηριάζεσθαι est oracula ex victimis petere. conf. ad II. 57, 11. notata. Aliorum Oraculorum responsa alio modo edebantur: Thebis, ait Herodotus, quemadmodum Olympiae, per victimas. Nec vero hic extispicium solum aut maxime intelligi par est, quippe quo quilibet vates ubique utebantur. Sed Olympiae ex flamma ardentium victimarum (ἐμπύροις, id est, Hesychio interprete, καιόμενοις ἱεροῖς) capta fuisse dei responsa, docent Veterum testimonia a viris doctis citata: quod quoniam Herodoti aetate in vulgus notum esse debuit, consentaneum videtur, ut, quae is h. l. ἱερά dicit, illa καιόμενα ἱερά vel ἔμπυρα intelligantur. S.

8. ξεινόν τινα καὶ οὐ Θηβαῖον) Ille ξεινός, qui pecuniā victus in Amphiarai templo indormiit, genere Lydus, *Plutarcho* Arist. p. 530. c. teste, erat. Ergo vitiose in eiusdem T. II. pag. 412. A. ὁ δὲ πεμφθεὶς εἰς Ἀμφιάρεω δεῦλος ἔδοξε κατὰ τοὺς ὕπνους. Quale peccatum frequens, neque abs doctis hominibus, *Rutgersio*, *Pavio*, *Bergleroque*, sine virgula praeteritum. WESS.

8 seq. κατεκοίμισε εἰς Ἀμφίαρ.) Scribi malim κατεκοίμισε εἰς Ἀμφιάρεω, sive casus censeatur secundus, atque usitatio in talibus, seu potius quartus et rarior, quia legebatur ante εἰς Ἀμφιάρεω: cubitum ivit in aedem Amphiarai. [Teneamus, puto, genitivum casum.] *Triclin.* ad *Soph.* *Oed. Tyr.* 114. ἀπῆλθεν -- εἰς Ἀπέλλα. *Apollod.* III. p. 203. εἰς Πυθίαν ἦλθε. *Lucaneum* in *Act.* Ap. xvi, 40., εἰσῆλθον εἰς τὴν Αὐδίσιν, est et illud ad Atticam normam, *Aristoph.* *Plut.* 237. *Demosth.* p. 753, 79. *Lysiae* p. 359, 7. In fine capitis [lin. 15.] non relicerem si plures darent *Codd.* lectionem marg. *Steph.* ἐγκατακοιμηθῆναι. In Amphiarai templo ἐγκατακοιμησόμενοι qua solerent abstinencia praeparari ad somnium fatidicum accipiendum, tradit *Philostr.* de *Vit. Apoll.* II. 37. Propria erant de his verba ἐγκατακοιμησάσθαι, ἐγκαθεύδειν, incubare: vid. *Clar. Wess.* ad *Diodor.* I. [cap. 53.] p. 65. et *Davis.* ad *Ciceron.* de *Div.* I. c. 43. ubi vulgatum excubabant forte tuebitur *Xenophontis* ἐξεκάθειδον, p. 278, 37. In Aesculapii fanis, suo quisque ordine ἐγκατακοιμησόμενοι, interim circa templa excubabant aegroti: tales intelligendi sunt περὶ τὸν θεὸν θεραπεύονται apud *Aristiden* T. I. p. 531. vid. *T. Hemsterh.* ad *Schol.* in *Arist.* *Plut.* p. 450. tales etiam latent in voce perverse scripta apud *Pausan.* II, pag. 156. περιουκοῦσι μὲν δὴ καὶ ἄλλοι, καὶ τὸ πολὺ εἰκεῖται (lege ἰκέται) τοῦ θεοῦ. Caeterum a *Mardonio* missus εἰς Ἀμφιάρεω δεῦλος [conf. *Wess.* ad l. 8.] quid in somnio videretur expertus, *Plutarchus* nobis narrat de *Orac. Def.* p. 412. A. VALCK. — Quod lin. 8. praeunte nostro cod. F. κατεκοίμισε dedi, ut *Valck.* maluerat, id in suo quoque codice *Valla* reperisse videtur, cuius haec sunt latina: tum, quodam -- pecuniā corrupto, in delubro Amphiarai (constat) obdormisse. Si κατεκοίμισε probes, transitive fuerit accipiendum, curavit ut ille homo sui caussa in Amphiarai delubro pernoctaret. Sed probabilior prior ratio. S.

15. αὐτοῖσι ἐγκατακοιμηθῆναι.) *Amphiaraus* τῆς δι' ὀνει-
 γμάτων μαντικῆς censebatur auctor, *Pausan.* l. 34. Cuius in
 fano propterea sciscitaturi pellibus incumbabant stratis,
 somnosque petebant. Illud autem ἐγκακοιμᾶσθαι dicere quum
 soleant, remque ipsam ἐγκακοιμῆσθαι ἐν τοῖς ἱεροῖς *Diodor.* l. 53.,
 cur pro reiiculo ἐγκατακοιμηθῆναι praestantium schedarum
 censebimus? Superius μαντεύεσθαι [lin. 9.] recte *P. Leopardus*
Emend. VIII. 1. explicuit. WESS.

CAP. CXXXV. 4. ἐς τοῦ Πτώου Ἀπόλλ.) Hunc
 etiam *Apollinem* Πτώον (sive Πτῶον, *Etymol.* p. 413, 28.)
 ante pugnam Leutricam adhibuisse dicuntur *Pausaniae*
Thebani IV. [cap. 32.] p. 360., in Asii veterrimi poetæ
 carminibus iam laudatum, secundum eundem IX. [c. 23.]
 pag. 755. ubi ex *Herod.* nobis enarrat quid evenerit *Myi*;
 hunc interrogasse Deum τῇ Φωνῇ τῇ σφετέρᾳ καὶ εἰ χεῖσαι τὸν
 θεόν, οὐχ ἑλληνίσαντα οὐδὲ αὐτὸν, διαλέκτῳ τῇ βαρβαρικῇ. Iuxta
Herod. aderant *Cari* ἀπογεγνημένοι τὰ θεόπτεϊν ἔμελλε *Deus* :
 tales ταχυγραφοῦντες καὶ τὰ μαντικά ἔπη μεταλαμβάνοντες *Eus-*
tathio memorantur ad *Od.* θ'. p. 323, 35. Hi boni *Theba-*
ni, solam intelligentes, ut istis temporibus plerique om-
 nes, linguam patriam, mirabantur procul dubio linguā
Caricā respondentem: neque enim verisimile, *Deorum* in
 oraculis administros diversis linguis respondisse, prout
 quæque consulentibus esset patria; et figmentum arbitror
Grammaticorum, quod nobis narratur in *Schol.* ad *Soph.*
Trach. 1184. Hic narrata respexisse *Plutarchus* videtur,
 de *Orac. Def.* p. 412. A. loco lacunoso; in *Gryllo* p. 990. E.
 narrans. quid ἐν τῇ θύλῳ τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος suo etiam
 ævo inscriptum manserit. VALCK.

5. καλέεσθαι μὲν Πτώον) Reponunt Πτώου, scriptis non
 addicentibus. Fabulabantur veteres, *Latonā* conspecto
 ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν περὶ τῆς θύρας, perterritam; inde filio Πτώου cognomen,
 monti quoque, ad quem hoc fanum, Πτώου venisse titu-
 lum; in *Plut.* *Pelopid.* pag. 286. c., cuius in *Commentario*
 de *Orac. Defect.* pag. 414. A. περὶ τὸ Πτώον tam templum
 quam montem signare potest. Excidit autem ibid. p. 412. A.
 oraculi Πτώου mentio: quæ enim isthic, *Amphiarai* et
Ptoi responsa, huc unice pertinentia, manifesto requi-
 runt. Ulcus loci *Aug. Bryanus* ad *Plut.* *Pelopid.* pag. 216.
 prudenter tractavit; neque medicam illi manum, operæ
Herodot. T. VI. P. II.

Bryani ignarus, Io. Iac. Reiskius negavit; sed vel sic metuo, ut sanata sint cuncta. Ceterum in aedis collisque situ. Strabo lib. IX. p. 633. [pag. 413. ed. Cas.] cum Casauboni observatione consentit. WESS.

10. τὴν πρόμαντιν) Proba haec si sunt, habuit Ptoius Apollo aequae ac Delphicus suam πρόμαντιν, suum προφήτην, nulla-que necessitas ὑπὸ τῆς προφητίδος in vicinis [lin. 16.] ex Reiskii voluntate fingendi; quae quidem, inproba ista si fuerint, nulla tamen aderit. Ostentant scripta exemplaria τὸν πρόμαντιν. Strabo solum προφήτην τοῦ μαντείου Ptoi lib. IX. pag. 633. novit, itidem Plutarch. T. II. p. 412. A., atque erronee aut corrupte Φωνῇ Αἰολίδι respondentem, loco Καρικῇ, quam in Vit. Aristid., lapsus nonnihil, illi tribuit, h. e. βαρβαρικῇ διχλέκτῳ, qualis Carum, non Aeolensium, lib. I. 171., Pausaniae, haec excerptis IX. 23., iusto iudicio. Hinc manare videtur, τὸν πρόμαντιν Ptoi Apollinis et προφήτην, quorsum insequentia vergunt, unum eundemque fuisse. Talis Amphicaeae πρόμαντις δὲ ὁ ἱερεὺς ἐστὶ· χρᾶ δὲ ἐκ τοῦ θεοῦ κἀτοχος, Pausan. X. [c. 33.] p. 884. WESS.

CAP. CXXXVI. 4. ἔτι οἱ προσκηδέες οἱ Πέρσαι) Spretum male Pollucis interpretamentum est, cui προσκηδέες huius loci adfinitate coniuncti: quales ob nuptias, Gygaeae et Bubaris Persae [coll. V. 21.] Macedonum regum familiae atque Alexandro fuerunt, optimo monitore P. Leopardo, Emend. VIII. 1. Ipse Alexander πρόξενος καὶ εὐεργέτης Atheniensium; adeoque utraque de caussa aptissimus ad legationis officium Mardonio ad Athenienses ob-eundum. Regi certe Athenienses c. 143. Nolumus, aiunt, te quidpiam ingrati παύειν, ἔόντα πρόξενόν τε καὶ φίλον. De Alabandis, Amyntae a Persiae rege donatis, [lin. 8.] lis perseverabit. Stephanum Byz. Ἀλῶν hic invenisse, negari non potest. Cariae Alabanda nemo ignorat, Phrygiae vero, quis tandem novit? At ubi Alabastra eiusdem Phrygiae? Quis praeter Stephanum Alabastra πόλιν μεγάλην Phrygiae attigit? Bene memini virorum egregiorum L. Holstenii, Salmasii, Gronovii, Pavii, coniectationes, incertos, nisi Stephanus schedae sese fideliores, quod optem, iunxerint, relinquentes. WESS. — In vulgatam scripturam consentiunt libri. S.

CAP. CXXXVII. 1. τοῦτου ἔβδος γενέτωρ Περίδικης)

Seriem successionis, generisque priscam nobilitatem, haec et cap. 139. ac *Thucydides* lib. II. 99. egregie illuminant. Sumserunt sua hinc *Marshamus*, Canon. Chronol. p. 447., et *Spanhemius* de Usu et Pr. Numism. Diss. VII. p. 372. Urbs *Δεβαίη*, [lin. 6.] in quam *Perdiccas* cum fratribus devenit, non alia fortasse ac *Hesychii* *Δέβα*, πόλις ὑπὸ Θρακῶν. Equidem aliam non novi. WESS. — Generis successionem si spectes, quae mox cap. 139. inde a primo *Perdicca* usque ad *Alexandrum* hunc singulatim exponitur; ex nostro loquendi more non *septimum*, sed *sexturn* diceret *Alexandri* progenitorem *Perdiccam* fuisse. Sed de ratione, qua in computando progenitorum numero et in similibus aliis computis uti consuevere Graeci, vide ad lib. I. c. 91, 5. notata. S.

9. τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων) *Oves*, *caprasque*; *Pausaniae* τὰ λεπτότερα τῶν προβάτων, lib. IX. 3. p. 714. Connexa [lin. 9-12.] de antiquissimorum regum ac tyrannorum tenui conditione observatio veritate nititur. Intra suam cuique patriam regna finiebantur, scribit *Iustinus*. Reges regumque filii armenta pascere haud dedignabantur. *Hectoris* *Andromaches* querela super fratribus, dum armentis ovibusque pascentibus attenderent, trucidatis, ex *Iliad.* Z'. 422. in luce versatur; notissima quoque regum *Palaestinae* vetustissimorum in sacris *Pandectis* tenuitas. WESS.

9. seq. ἔσαν γὰρ καὶ αἱ τυραννίδες) *Moris* *Herodotei* non recordabatur *H. Steph.* ista scribens; [in ora suae Edit.] Hoc *Herodotus* subiungit, ne cui mirum videatur, quod rex ipse illos pascendis suis armentis et gregibus praefecerit. Imo contra sequentium praebent rationem: ipsa Regis uxor mercenariis panes coquebat, pro veteris aevi simplicitate; sive, ut *Herod.* quod ipsi olim Reges (οἱ τύραννοι hic dicuntur τυραννίδες, ut legati, legationes etc.) ἔσαν ἀσθενέες χεῖρασι. Ne narrationis simplicitate langueret oratio, structuris verborum elegantissimis lectorem excitat *Herodotus*, quaeque in sermone quotidiano subiicienda erat, causam ceteris praeponit: exempla dabit *Ed. Gron.* p. 109, 33. p. 35, 7. 47, 47. 63, 21. etc. [II. 53, 1. I. 85, 11. I. 114, 11. 155, 17 seq.] p. 328, 29. 349, 30. [V. 111, 3. VI. 58, 12.] Paulo hinc diversa sunt et velut per parenthesin interiecta, cum vocula καὶ vel ἀλλὰ praemittitur, ut p. 360, 24. p. 246, 2.

p. 249, 15. [VI. 57, 5. IV. 96, 7. 83, 7.] Hyperbata vocat Longinus, qualis ipse praebeat exemplum [sect. 22.] in ed. Toll. p. 172. Vid. Dounaeus in Demosth. p. 91. et seqq. Saepius in talibus fuit erratum. VALCK. — Conf. quae ad I. 24, 17. notavimus. S.

11, seq. αὐτὴ τὰ σιτία σφι ἔπεσσε) Ipsa cibos illis coquebat, sive panem; nam sequitur, ὅπως δὲ ὀπτῶτο ὁ ἄρτος τοῦ παιδὸς τοῦ θνητοῦ τοῦ Περδικέω: in quibus primum miror tot superflua cur accumulet: satis erat dixisse ὁ ἄρτος τοῦ Περδικέω: hic fratrum natu maiorum respectu παῖς etiam dicitur infra: sed magis etiam miror cur ὀπτῶν posuerit Gronov. pro ὀπτῶτο, sincero instar ἀνιῶτο, κοιμῶτο, similitumque apud Herodot. Ὅπως δὲ ὀπτῶτο ὁ ἄρτος, dum coqueretur [immo, quando (vel quoties) coquebatur] panis. ἄρτους ὀπτωμένους dixit Alexis Athenaei III. p. 114. D. In M. Antonin. III. 2. ἄρτου ὀπτωμένου, Latine dicendum panis cum coquitur docuit erudite Thom. Gataker. Est autem ὀπτῶν eximie torrere; coquere, vulgo πέπτειν, Aeolico more dicitur et Ionibus πέσσειν: hoc saepius attigerunt ut Aeolicum Grammatici: ἡμιάρτια πέσσει Sophronis est apud Athen. III. p. 110. C. πέττειν ἄρτους frequentius occurrit. VALCK.

13. διπλήσιος ἐγένετο) Panis in furno duplo maior factus Perdiccae regnum Macedoniae attulit: I. F. Gronovius ad Livii XXI. c. 62. In proximis [lin. 15.] vulgatà, ὥς δὲ ἤκουσε, ἐπὶ ἡλθέ. οἱ αὐτίκα, non est sane deterior lectio Arch. et marg. Steph. πὸν δὲ ἀκούσαντα ἐσῆλθε αὐτίκα, vid. not. in p. 531, 64. [ad VII. 46, 8.] Hic adeo quid praefendum sit, Codices decernent: sed servandum quod vulgatur. [lin. 16.] ὥς εἴη τέρας καὶ φέροι ἐς μέγα τι, Quam paulo post [lin. 26.] memorat ex Med. Gronov. vocula ὦδε, si legeretur his praefixa, ὦδε περιγράψει τῇ μαχαίρῃ, significaretur; sed iungi, me iudice, nequit istis, Δεκόμεια, ὦ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς. VALCK. — Vide Var. Lect. S.

15. τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐσῆλθε) Quo moti vim his librarii fecerint, non assequor. Corruptelam sustuli imperio excellentium eod. cum, eoque cupidius, ut sua Scriptori venustas rediret. De loquendi genere, abunde lib. VII. 46. stabilito, taceo. WESS.

29. καὶ οἱ μετ' ἐκείνου) Summae in his Msstorum consensu non derogo. WESS.

CAP. CXXXVIII. 2. ἀπ' ἧσαν Ioniae mos, quo
 ηῖς, ἀπ' ἧς, ἐπ' ἧσαν, et similia, tuebitur. WESS.

3. καὶ ὡς σὺν νόῳ κείνων ὁ νεώτατος λάβοι τὰ διδόμενα) Isti,
 ὡς σὺν νόῳ ἐκείνων, vir doctus ad marginem Aldinae [cuius
 exemplo usus est Wess.] τοῦτ' ἔστι κατὰ τὴν γνώμην ἐκείνων
 explicandi caussa alleverat; nec praeter rem. Commodum
 foret, ab H. Stephano desideratum, Arriani Exp. Alex. III.
 18. οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ σὺν νόῳ δρᾶσαι τοῦτό γε Ἀλέξανδρον, modo ea-
 dem utrobique sententia dicti, neque loco his moveretur.
 Vide Cel. Iac. Gronov. ibi, et superius c. 86. WESS. —
 Scribi malim ὡς ἐν νόῳ (vel ὡς νόῳ) ἐκείνων ὁ νεώτατος λάβοι
 τὰ δεδομένα: id esset, ni fallor, ὡς αὐτῶν ὁ νεώτατος ἐνθύμιον
 ποιοῖτο τὸ ῥηθὲν, sive τὸν δεδομένον ἥλιον, eorum natu minimum
 quae Rex dederat in animum demisisse, velut vocem divinitus
 missam, quae laetum omen portenderet. Rem animo dili-
 genter considerare, Herodoto dicitur ἐν Φρενὶ et ἐν νόῳ λαβεῖν,
 aut omissa praepositione νόῳ λαβεῖν: IX. 10. III. 41. et 51.
 Nostro loco νόῳ λαβεῖν significat quod saepius dicitur ἐνθύ-
 μιον ποιεῖσθαι, nonnunquam ἐνθυμείσθαι, et θεῖον ἠγεῖσθαι: hoc
 dabit Xenoph. p. 287, 38. Εἰσῆλθέ μοι τι θεῖον, Eurip. Cycl.
 vs. 410. quod ille dixit ἐντεθύμηναι δ' ἔγωγε καὶ τοῦτο, in Κυρ.
 Παιδ. III. p. 177, 14. Conf. Soph. Oed. Tyr. vs. 748. et
 Thucyd. p. 478, 4. VALCK. — Mireris vero Duumviros
 longe doctissimos in loco plano atque facili adhaerentes,
 nodumque in scirpo quaerentes. Verba ista quum Valla
 (iuncta intelligens σὺν νόῳ ἐκείνων) sic esset interpretatus,
 et quod data cum illorum assensu accipiebat minimus natu;
 dein H. Stephanus in ora suae Editionis ista sic refigenda
 monuerat: „et, quod ille, quum omnium natu minimus esset,
 „quae sibi data erant accepisset, id certo consilio factum
 „esse.“ Nam (haec ibidem adiecerat Stephanus) σὺν νόῳ,
 (rarissimum alioqui loquendi genus) hoc videtur significare:
 quasi dicas Gallice „Et qu'il ne faisait cela sans y avoir bien
 „pensé.“ Perspecte ille quidem; nisi quod rarissimum lo-
 quendi genus, ait, σὺν νόῳ: quod tamen non solum apud Ar-
 rianum loco a Wess. citato occurrit, sed et apud eundem
 Nostrum, cap. 86, 5. huius libri, quem locum Schulzius
 etiam adnotavit; ubi de Persis, οὐδὲ σὺν νόῳ ποιοῦντων οὐδὲν,
 cui opponitur σὺν κόσμῳ. Puto vero et alibi iri repertum,
 et in Platonis Crit. c. 9. legere memini οὐδενὶ ξὺν νόῳ, te-

mere, imprudenter, nullâ recta ratione; cui apud eundem alibi ἀνευ νόῳ opponitur. Omninoque consentaneum est, ut σύν νόῳ idem valere intelligamus, ac συνεχῶς, prudenter; quae notio perapta huic loco erat. Quo minus caussae fuit, cur ὡς ἐν νόῳ vel ὡς νόῳ scriptum Valckenarius maluerit: multoque minus Wesselingius, adsentiens Vallae, iungere σύν νόῳ κείνων, eiusdemque Laurentii Latina debuerat repetere; nam, ut Gronovius, sic etiam Wesseling., in Vallae versione h. l. nihil mutavit, nisi quod uterque acceperit, pro illius accipiebat scripsit, et vocem data, quae Graecum δεδομένα vel διδόμενα reddebat, temere praetermisit. Caeterum de scriptura διδόμενα, quam ex librorum praescripto praetulimus alteri, et de κείνων, loco olim vulgati ἐκείνων, vide Var. Lect. S.

6 seq. τῷ θύουσι οἱ τευτέων - - ἀπόγονοι Σωτήρι) Certum vocabulorum delectum habere saepe difficile: τῷ θύουσι - - σωτήρια videtur adpositum. Alexander M. ubi a vulnere convaluerat, θύσας θεοῖς σωτήρια, μεγάλας ἐστιάσεις τῶν Φίλων ἐποιεῖτο, Diodor. XVII. 100. Crebro alii, beneficiorum et salutis inpetratae memores; convocati a Des. Heraldō Advers. I. 5. Peius-ne vero τῷ θύουσι - - Σωτήρι, tanquam deo Sospitatori? Negabunt, quibus notus vocabuli est usus, ab ill. Spanhemio Diss. VII. de Praest. Num. p. 416. clara in luce positus; eoque magis quod ΣΩΤΗΡΟΣ titulus latissime porrigitur, et fluvii deorum olim in numero, sua sibi templa, aras atque imagines habentes, Pausan. VIII. 24. p. 647. Offert praeterea τῷ θύουσι - - Σωτήρι, de Temenidarum posteris, amplius quid et signatius. Huc itaque inclino. WESS. — Accedit codicum tantum non omnium auctoritas. S.

11. Μίδεω, τοῦ Γορδῖεω) Midae huius, inter superstitionis auctores cum Orpheo et Eumolpo principis, fata, mores artesque in G. Io. Vossii lib. I. de Idolol. c. 24. et Bouherii Diss. Herodot. c. 8. Fixerat sedes, ante Brigum coloniam in Asiam deductam, ad Thraciae Macedoniaeque montem Bermium, Conone Narrat. I. consentiente. Propter cum montem horti, notabiles sexagenum foliorum rosis, quae Tertulliano de Coron. c. 14. centenariae rosae de horto Midae lectae, sed confundenti, si tamen primam vocem Beat. Rhenanus et Rigaltius recte formarint, centifolias, ἰσάδα ἑκα-

τοῖς φύλλοις Pangaei Thraciae montis in Theophrasti Hist. Plant. VI. 6.¹ Illis autem in hortis ἤλω, [lin. 14.] *captus*, non exceptus, uti Valla, Silenus, et coactus ad ea fuit explicanda, quae Theopompi fide, ista in fabula, indicibus Dionysio Halic. T. II. p. 132. et Theone Progymn. c. 2., cui suum reddidit Valckenarius supra lib. IV. 168., mirè luxuriantis, Virgilius, Ovidius, Aelianus, nobis prodidere. WESS.

12. ῥόδα, ἐν ἑκάστον ἔχον ἐξήκοντα φύλλα) *Sexagenum foliorum rosas* in campis Emathiis nasci canit Nicander in Georgicis apud Athen. XV. p. 683. B. (ῥόδα vocans α) κληροῖσιν ἀντρεῖσθαι Ἡμαθίοισιν, Αἰὲν ἐν ἐξήκοντα πέριξ κομῶντα πετῆλοις: vicinis abstineo, quibus non sum corrigendis. Adde notata in Diss. Herod. Clar. Wess. p. 130. De Sileno in his Midæ hortis capto vid. Davis. in Max. Tyr. XI. 1. et Ampl. Bouhier Diss. sur l'Histoire d'Herod. c. 8., de hoc Mida aliisque agens cognominibus. Hortis istis Midæ mons imminabat, οὖρος, Βέγμιον οὖνομα, ἄβατον ὑπὸ χειμῶνος: [lin. 16.] ubi ὑπὸ χιόνος legendum suspicabatur Doctiss. Koentius. VALOK.

CAP. CXXXIX. 2. Ἀμύντω παῖς ἦν Ἀλέξανδρος) Recte Harpocr. Ἀλέξανδρος -- ὁ ἐπικαλούμενος Φιλέλλην, υἱὸς μὲν Ἀμύντου, πατὴρ δὲ Περδίκκου, ἐστρατεύετο ὑπὸ Μακεδονίῳ. In Herod. πατὴρ, quod est in marg. Steph. pro παῖς, sine ulla controversia reiiciendum; dubium forsitan esse poterit, sitne natum ex errore librarii ad vicina aberrantis; an ex erudituli nota, qui in ora libri ad παῖς posuerit καὶ πατὴρ, memor Alexandro filium quoque dari, praeter Perdiccam successorem, Amyntam, qui privata sorte contentus filium reliquerit Aridaeum: vid. quae tanquam ex Eusebii Chron. vulgavit Scaliger. p. 57, 26. [Cognato codici Ask. qui πατὴρ hic habet, non adsentitur noster F. in παῖς cum aliis consentiens.] Sed Amyntas Alexandri fuit nepos ex filio Philippo: docente Clar. Wess. ad Diód. XII. c. 50. n. 9. quem Philippum velut fratrem Perdiccae, τοῦ Ἀλεξάνδρου, aliquoties Thucyd. commemorat I. 57. 59. II. c. 95. etc. conf. Scholia quae Duker. edidit ex Cod. Cass. p. 637. quaeque praefationi subiecit ex ed. Bas. p. 161, 76. Unus autem inter veteres Thucydides in hac Macedoniae Regum serie Herodoto consentit; nam Perdiccae filio Ar-

chelao octo Reges priores statuit lib. II. c. 100. Perdiccae [secundi] patri *Alexandro primus Perdiccas*, et primus iidem Regum Macedoniae ex Heraclidis genitorum, iuxta *Herodoti* seriem hoc c. 159. et cap. 157., fuit Ἐβδόμος γενεῶν. Hunc in re controversa consensum historiae principum agnoverunt *Marsham*, *Can. Chron.* p. 447., quique pro doctrinae copia hanc materiem pertractavit illustr. *Ex. Spanhem.* de Usu et Praest. Num. T. I. p. 371. et seqq. Ex *Iustino* Macedoniae Reges enumeranti septimus etiam occurret hic *Herodoti* Alexander; sed primus tamen, qui toti Macedoniae imperaverit, ut aliis, illi statuitur Caranus; omittitur illic in *Herodoti* serie quintus, Alcetas, et aliis memoratus et *Satyro* apud *Theophil. Antioch.* II. p. 98. apud quem non fit mentio *Argaei*, cui nomen legitimum hic ex *Herodoti* Codd. restituit *Clar. Wess.* Caranum prorsus ignorat *Herodot.* ceterosque qui huic subiungi solent; Caranum tamen etiam apud Nostrum quaesivit illi, *Spanhem.* p. 574. coniecturam proponens, quae nemini facile probabitur, VALCK.

4. Ἀργαῖος) Damnatur in Temenidarum successione Ἀργαῖος. *Argaeus*, Ἀργαῖος, *Iustino* VII. 2. atque *Eusebio* in *Chron.* est. Alius eadem ex gente Ἀργαῖος *Diodori* XVI. 2. Si *Goltzii* tamen numus ΑΡΓΕΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ingenuus; qualis magno visus *Scaligero* ad *Euseb.* An. MDCXXIV. p. 120., Ἀργαῖος, *Argeus*, scribendus et adpellandus erit. WESS.

CAP. CXL. [1. Ὡς δὲ ἀπίνετο εἰς τὰς Ἀθήνας) Igitur tunc quidem in urbem se rursus contulerant Athenienses: sed paulo post, quum versus urbem duceret *Mardonius*, denique eam deseruere. conf. lib. IX. cap. 5. et 6. S.]

6. τὴν γῆν σφί ἀπὸ τοῦ) Regem scribit in *Aristide* *Plutarch.* p. 524. c. τὴν τε γῆν αὐτοῖς ἀναστήσειν ἐπαγγελόμενον, καὶ χρήματα πολλὰ δώσειν, καὶ τῶν Ἑλλήνων κυρίους καταστήσειν. Quae Noster, eadem pollicitum narrat *Diodor.* XI. c. 28. Atheniensium constantiam merito laudant *Oratores* et *sophistae*, repellentium Ἑλλήνων ἄδωρα δῶρα: prae ceteris *Demosth.* Phil. II. p. 45. VALCK.

11. ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον) Hic lector attentus expectabat καλῶς, impedimento fueris, vel simile quid: neque enim bene cohaerent, mihi necessitas incumbit istis vos beneficiis ornare, ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον αἰτίον γένηται: una lineola adiecta

scribamus ἀντίον γένται, id est ἀντιωθῇ. Herodotea sunt ἀντίος et ἀντιοῦσθαι. Eleganter τὸ ὑμέτερον, vestrum, dixit, pro-ὑμεῖς. Sic τὸ ἐμὸν, τὸ σὸν, [scil. μέρος,] et similia frequentantur Platoni praesertim; cuius sunt ista, τὸ γ' ἐμὸν ἔτομον, ἐὰν οὗτος ἐθέλῃ, T. I. p. 128. B. τὸ γ' ἐμὸν οὐδὲν κωλύει ἐπαρδεσθαι ὑπὸ σοῦ ὅσαι ἡμέραι, me quidem quod attinet nihil impedit quominus etc. p. 176. B. τὰ μὲν ὑμέτερα ἀκούειν, ὡς ἔοικεν, ἔτομον ἀν εἶν T. II. pl. 635. A. etc. Plura dabit H. Steph. App. de Dial. Att. p. 115 seq. VALCK. — Monere in Var. Lect. debueram, ἀντίον ex Valck. emendatione merito a Schaeß. receptum esse, pro αἴτιον quod erat in Edd. et Msstis. AS.

16 ὁσίων τῶν παρ' ἐμὲ ἐοῦσαν δύναμιν) Hoc, fide Codicum egregie munitum, curi erint mutatum; causam non adsequor, nisi rariore fuerit in structura. Solet plerumque παρὰ casui tertio adiungi ἐπὶ ἐμαυτοῦ, h. e. quoties de re animata sermo. [Itaque παρ' ἐμοὶ ἐοῦσαν h. l. cod. Pa. ex scholio.] Homerus, Thucydides, Plato, Lucianus, quartum, et Poëtae exemplo Noster, adstruxerunt. Vide Thom. M. in Παρὰ. Mox εἴπερ εὖ φρονέετε repudiare non debui. Supra c. 60. εἴπερ εὖ φρονέεις, alibique. WESS.

(Ibid. τὴν οὖν παρ' ἐμὲ ἐοῦσαν δύναμιν) Duo tresve Codices dudum innotuerant, in quibus haec Herodoteo more distracta leguntur, τὴν οὖν παρ' ἐμὲ ἐοῦσαν δύναμιν. Paulo quoque rarius illud παρ' ἐμὲ supra VI. c. 86. ex Codd. recte receptum, εἶναι παρὰ σε, quae lectio altera παρὰ σοὶ non debuerat dici deterior. Lexicon Coisl. p. 485., Παρ' ἡμᾶς οἰκῇ, πρὸς αὐτὸν παρ' ἡμῖν. Ἀλέξιος Φιλανθηναῖος. Soph. Elect. vs. 184. ἀπαρὶ τὸν Ἀχέροντα θεὸς ἀνάσσων: ubi vere Schol. καὶ ἐν τῷ περὶ λόγῳ ἐν χρήσει αὕτη ἡ σύνταξις τῆς παρὰ προθέσεως. Isaeus p. 70, 25. καθήμενοι παρ' αὐτόν. Thucyd. III. c. 3. τρήσεις. — βοηθοὶ παρὰ σφᾶς παροῦσαι: ubi vid. Clar. Abrësch. Quo apud Thucyd. significatu, Herodoto paulo post [lin. 21.] usurpatur καταλύσασθαι: ubi mihi quoque placet ἀλλὰ καταλύσασθε, ut ἀλλὰ πείσασθε: in quibus suam habet ἀλλὰ vim obsecrandi, qua saepius usurpatur in talibus δὴ et ἀξίῳ. VALCK. — Pro καταλλάσσεσθε, quod olim vulgatum erat, Gronovius καταλύσασθε, tamquam e cod. Med. edidit, sed in Notis monuit, καταλύσασθε in codice scribi. Et in hoc haud dubie nobis cum Wess. fuit adquiescendum. S.

19. παρυσεύμενοι βασιλείῃ) Herodoti haec manus. Supra lib. IV. 166. παρυσεύμενος Δαρείῳ διεφθάρη. Mox [lin. 21.] pessime Medic. ἀλλὰ καταλύσσει. Melius Hutchinsonius ad Xenophont. Ἀναβ. Κύρ. lib. I. p. 6. WESS. — Vide proxime ante notata. S.

30. ἐνώρων τοῦτο ἐν ὑμῖν) Potuisset τοῦτο ἐν ὁν ἐν ὑμῖν, uti c. 60, 2. καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἔνεστι. Noluisse membranae docent. Χεῖρ ὑπερμῆκης regis [lin. 32.] ab Ovidio expressa est, An nescis longas regibus esse manus? Heroid. XVII. 166. ubi Ciofanus. WESS.

35. ἐν τριβῷ τε μάλιστα οἰκημένων) Tales, quod Porto observatum, Dionysio Halic. Ant. lib. VI. p. 368. et XI. p. 730. ἐν τριβῷ τοῦ πολέμου κείμενοι. Qualium quidem in belli via, mediorumque inter inimicas gentes, regio ancipiti periculumque periculo premitur, uti tunc Attica. Sequens ἐξαίρετον μεταίχμιόν τε Codices egregii scriptum desiderant, fortasse haud inprobe. Certe si ἐξαίρετόν τε μεταίχμιον praebuissent, quis sperneret? Quid autem proprie μεταίχμιον, indicavit lib. VII. 77. et Euripid. Phoeniss. vs. 1370. et Heraclid. vs. 802. WESS. — Ferri certe Codicum ἐξαίρετον μεταίχμιόν τε nullo pacto potest: et lubens equidem cum Arch. et Brit. τε perinde atque τι omitterem. Sed, undecumque posteriorem hanc voculam Aldinus editor accepit, commodissima profecto ista scriptura est ἐξαίρετόν τι μεταίχμιον, in quam vellem Codex saltem Med. consentiret; quod ex Gronovii silentio colligi posset, nisi frequentibus documentis intellexissemus, in postremis praesertim Musis multas ab illo lectiones, quas idem codex haud dubie offerebat, neglectas fuisse, quum ad finem properaret. S.

CAP. CXLII. 10. περὶ τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς ὁ ἀγὼν ἐγένετο) Haec Spartani, qui Graeciae ἡγεμονίην et principatum sibi vindicabant, ad Athenienses? Arbitror reliquise Scriptorem, περὶ τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς θεν ὁ ἀγὼν ἐγένετο, de vestra regione primum decertatum fuit; tum sequetur opportune νῦν δὲ φέρει κ. τ. λ. Simile Themistoclis c. 22: ὅτι ἀρχῆθεν ἢ ἔχθη πρὸς τὸν βαρβαρον ἀπ' ὑμέων ἡμῖν γέγονε: et cap. 2. περὶ τῆς ἐκείνου ἥδη τὸν ἀγῶνα ἐποιεῦντο. Sed esto coniectura. [Vide Var. Lect. Vocabulo ἀρχήν, ea notione quae huius erat loci, frequenter utitur Noster.] In vicinis ἄλλως τε,

τούτων ἀπάντων, [lin. 12.] labat sententia, ad quam institurandam variantur suspicionum tumultus. D'Orvillius, ut schedae eius testantur, ἐκτός τε τούτων ἀπάντων, praeter ea omnia Athenienses etc. Reiskius consimiliter, ἄλλως τε, ἄνευ τούτων ἀπάντων. Ambo ad dictionis principium, cui molestiam non crearem, adhaeserunt. H. Stephanus [in ora suae Editionis secundae] eiusdem dictionis medio manum implicuit, ἡγεῖσθαι δουλοσύνης, primos ex Graecis iugum servitutis subire, reparans; quod vereor, ut Graece doctis doctissimus ipse probaverit; ἡγεῖται ἡδονῶν, illis imperans, non earum auctor: pariliter ἡγεῖται δουλοσύνης; illi imperium inhibens. Vide IX. 1. Idem animadvertit Io. Corn. de Pauw; cuius de opinione τούτων ἀπάντων αἰτίους, αἰτίους γενέσθαι δουλοσ. aut additā copulā γενέσθαι καὶ δουλοσύνης, oratio melius procedet. Et procederet profecto, si priori ex Msstis auxilium nasceretur. Simillimam certe iteratae vocis omissionem lib. IX. 54. dabit. Sed desino, ne aestus augescant. WESS.

12. τούτων ἀπάντων) In his vocula videtur deesse. Koenius legebat τούτων ἀπάντων ἐκτός, αἰτίους γενέσθαι. Reiskio καὶ post γενέσθαι videbatur inserendum: dare quoque potuissent, duabus tantum literis repetitis, ἄλλως τε τούτων ἀπάντων, αἰτίους τε γενέσθαι δουλοσύνης τοῖσι Ἑλλῃσι Ἀθηναίοις, οὐδαμῶς ἀνασχετόν. VALCK. — Vide in Var. Lect. notata. S.

14 seq. Quod mox Lacedaemonium Noster facit dicentem, erat Atheniensibus, quibus semper favet, ἡδιστον, ut arbitror, ἀκρόαμα: οἵτινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνεσθε (vel ἐφαίνεσθε: supra VIII. c. 73., νῦν τε καὶ τὸ πάλαι οἴκεον) πολλοὺς ἐλευθερώσαντες ἀνθρώπων. Eam in rem exempla quoque vetera, Herodoto nota, atque illo recentiora collegerunt in Panathenaicis suis Isocrates et Aristides; quorum ille mores suorum popularium moribus opponens Lacedaemoniorum a p. 240., tandem concludit p. 283. v. Athenienses veteres fuisse εἰρηνικοὺς, καὶ φιλέλληνας, καὶ τῆς ἰσότητος τῆς ἐν ταῖς πολιταῖς ἡγεμόνας; Σπαρτιατάς δὲ ὑπεροπτικοὺς, καὶ πολεμικοὺς, καὶ πλεονεκτικοὺς. Paulo post, [lin. 16.] κατῶν ἐστέρηθητε ex Med. nescio cur melius censi debeat quam ἐστέρησθε, cui respondet vicinum οἰκοφθέρησθε. VALCK.

15. πιεζόμενοισι) Formae est Ionicae. Πιεζόμενοι δὲ οἱ ἐπικουροὶ lib. III. 146., πιεζόμενοι ὑπὸ Θηβείων VI. 108. Porro

οικοθρόνησθε, domos diratas, ipsum in primis rei familiaris interitum, (οικοθροῖαν Platonis Phaedon. p. 82. c.) latiore ambitu comprehendit. Adi ad lib. V. 29. et Uraniae finem. WESS.

19. τὰ ἐς πόλεμόν ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα) Vallae emendata Latina obscuritate fuscantur. Bello inutiles; impuberes, puellae, senes servique describuntur; ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα Nostri more οἱ ἄχρηστοι οἰκέται, domestici. Explicat Aristides T. II. p. 217. ὑπισχνουμένων Spartanorum, παῖδας καὶ γυναῖκας αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἔξω τῆς ἡλικίας θρέψειν, ἕως ἂν ὁ πόλεμος ᾗ. Vide lib. I. 120. adposita. WESS.

CAP. CXLIII. 1. πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρίναντο) Hoc Aristide iusto dignum auctore huiusque aetatis Atheniensibus responsum merito miratur Aristides Soph. in Panathen. p. 251. Ταύτην, inquit, ἐγὼ τὴν ἀπόκρισιν τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας καὶ τῶν τροπαίων οὐχ ἥττον ἀξίαν ἢ τοῦμα θαυμάσαι. Responsi dignitatem oratione nimis protracta non nihil imminuit Plutarch. Aristid. p. 324. D. In his ἐλευθερίην σκεπτόμενοι, [lin. 5.] libertatis considerantes commoda, vel praerogativas, sincerum videtur. Quod praebent duo minimum Codices, ἐλευθερίας (sive τῆς ἐλευθερίας) γλιχόμενοι, non interpretamentum adeo, sed nota videtur marginalis a studioso lectore repetita ex lib. II. 102., ubi sic ille scriptum invenit in suo Cod. δεινῶς γλιχομένοις τῆς ἐλευθερίας, quod mihi nunc ob hanc lectionem Mssorum illic probandum videtur. VALCK.

5. ἐλευθερίην σκεπτόμενοι) Si morbus his absit, quid aliud, quam libertatis considerationem, ostendent? Interpretis Latina ex σκεπόμενοι fluxerunt. Fallor autem, aut γλιχόμενοι ἐλευθερίας, desiderio libertatis aecensi, praestant. Fundus est in bonae notae exemplaribus et Herodoto lib. II. 102. Mox Aldus, [lin. 7.] uti oportebat, πειρῶ: inconsulte πειρῶ deinceps per editiones vulgatum. Bene πεισόμεθα persuadebimur Laurentius; cui tolerabimus substitui non fuerat necesse. WESS.

8 seq. ἔστ' ἂν ὁ ἥλιος etc.) In concionem introductis, quos Mardonius miserat, Aristides ex plebiscito τὸν ἥλιον δείξας, ἄχρης ἂν οὗτος, ἔφη, ταύτην πορεύεται τὴν πορείαν, Ἀθηναῖοι πολέμητουςι Πέρσαις ὑπὲρ τῆς δεδομένης χώρας καὶ τῶν ἡττημένων καὶ κατακακυμένων ἱεσῶν, apud Plutarch. I. p. 324. E. quorum

priora vim habent maiorem Herodoteis; sed rectius Noster dixisse scribit μήποτε ὁμολογήσεν Ξέρξην, quam semper πολεμήσεων. Interposita mox [lin. 11.] litera scribi poterit in his: *Diis adiutoribus πίσυνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνέόμενοι, καὶ τοῖσι πρῶτοι, τῶν ἐκείνος οὐδεμίην ὅπιν ἔχων ἐπάφητε τοὺς τε οἴκους etc.* Hinc οἴκους et ex proximis Deorum ἱερήματα D. Herald. attigit Advers. II. c. 9. VALCK. — Teneri debuit ἀμυνέόμενοι, constans librorum scriptura: praesens notione futuri. S.

9. τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἢ τῇ περ etc.) Animosae responsionis auctor Aristides, τὸν ἥλιον δείξας, Ἄχρῃς ἂν οὗτος, ἔφη, ταύτην πορεύεται τὴν πορείαν, Ἀθηναῖοι πολεμήτουσι Πέρσαις, sic Plutarchus p. 324. B. Similes in foederum sanctionibus formulae frequentantur, cuiusmodi Romanos inter et Latinos, μέχρις ἂν οὐραγὸς τε καὶ γῆ τὴν αὐτὴν στάσιν ἔχωσι, in Dionysii Halic. lib. VI. p. 415. Negligo plures. WESS.

15. ἀθέμιστα ἔρδειν) Th. Galei ἀθέμιτα membranae Arch. non agnoscunt. Supra, lib. VII. 53. ἀθέμιστα ἔρδεικε, ubi plura. Alexandrum διὰ τὸ σχῆμα τῆς προσενίας sine noxa dimissum Sophista Aristides T. II. p. 217. fatetur; Lycurgus vero in Leocrat. p. 156., parum afuisse, quin lapidibus cooperiretur, μικροῦ δεῖν κατέλευσαν, nimis oratorie. WESS.

CAP. CXLIV. 5. ἀτὰρ αἰσχυρῶς γε οἶκατε etc.) Haesitationem H. Stephani, αἰσχυρῶς et ἐξεπιστάμενοι nectere cupientis, emendatio versio removebit. Dicta legatis sunt, quos timere, cognito Atheniensium animo, dedecebat. Poterant more humani ingenii absentes Lacedaemonii vereri, legatione vero fungentibus et praesentibus indecorum illud. Hinc et εἰ μὴ πρότερον ἐπαγγάνατε ἐπιστάμενοι, observante docto viro, eosdem tangit. WESS.

6. οὔτε χρυσὸς ἐστὶ) Pauca satis superbe Lacedaemoniis, tanquam memores iniuriae, sed ista Persis respondisse feruntur apud Diodorum XI. 28., ὡς οὔτε χάρις τοῖς Πέρταις ἐστὶ τοιαύτη, οὔτε χρυσὸς τοσοῦτος, ἐν Ἀθηναῖοι δεξάμενοι τοὺς Ἕλληνας ἐγκαταλείψουσι. Iratos Lacedaemoniis, tanquam qui Atheniensibus indigna metuerent, faciunt Plutarch. in Arist. p. 324. D. et Aristid. T. III. p. 357. Eleganter Herod. αἰσχυρῶς γε οἶκατε, ἐξεπιστάμενοι τὸ Ἀθηναίων ἐξόνημα, ἀβῶδῆσαι: cum Atheniensium animi magnitudinem habeatis exploratam, turpiter sane vereri videmini. VALCK.

22. τὴν εἰς ἡμέας ἔχουσιν) Nolui, quod suum Scriptor agnoscit, adspernari: agnoscere autem, adnotata lib. V. 81. commonstrabunt. Proximi καὶ ὑμῖν μὲν ἡ χάρις ἐνπεπλήρωται [lin. 24.] venustas deminuetur, si ἡμῖν ex ora Arch. valeat: cessaret enim solita Atheniensium et Spartanorum contra sese positio. Aiunt, quantum ad Lacedaemonios attinet, plenissime illos benevolentiae officio defunctos. WESS.

22. τὴν πρὸς ἡμέας ἔουσιν) Reiectis interpretamentis restituetur ex Codicibus Herodotea phrasis, τὴν εἰς ἡμέας ἔχουσιν: vid. notata p. 412, 72. [ad V. 81.] Illud paulo inferius [lin. 26 seq.] scriptum, ὡς οὕτω ἔχόντων, Sophocli fuit inprimis frequentatum. Sophoclea colligentes viri docti abstinuerunt Ai. vs. 915., 'Ὡς ὧδε τοῦτ' ἔχοντος, αἰάζειν πάρα: turpis inde menda tolletur una litera mutata: 'Ὡς ὧδε τοῦδ' ἔχοντος: nihil interest, utrum ὡς ὧδ' ἔχόντων τῶνδ', an dicatur ὡς ὧδ' ἔχόντων: sed τοῦτο ferri nequit in talibus. Satis exemplorum dederunt H. Steph. in App. de Dial. Att. p. 166. B. Stolberg. in Ai. Soph. p. 151, 205. et Clar. F. L. Abresch. Anim. in Aesch. lib. I. c. 25. VALCK.

32. προσβωθῆσαι) Hoc, aut προβωθῆσαι, Ionum sermo, de quo VIII. 1., desiderat. Athenienses lib. IX. 6. ἀντιώσσεσθαι εἰς τὴν Βοιωτίνην explicant ipsi, ratumque habent ex Msstis derivatum, et veterum conprobatum usu. Vide Diodori T. I. p. 242.. deque Pass. et Med. clausula Melpomenes finem. WESS. — Pro ἡμέας Wesselingius, ὑμέας se malle, in Var. Lect. professus est; quod et sibi placere Valckenarius in Adnot. ad IX. 7, 26. significavit, qui et προβωθῆ. alteri praetulit scripturae. Haud dubie vero praestare videtur constans librorum omnium scriptura ἡμέας, nos, nempe Athenienses cum Lacedaemoniis. Conf. IX. 6, 2-4. et cap. 7, 30 seqq. S.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM NONUM.

CAP. I. 7. Θάρης ὁ Ληρισσαῖος) Gentis Aleuadarum fuit quae Larissae dominatum exercuit. *Larissaeus Aleuas* propterea Ovidio in *Ibin* vs. 325. Bene *Aristoteles* Polit. V. 6. ὥσπερ συνέβη ἐν Λαρίσσει ἐπὶ τῆς τῶν Ἀλευαδῶν ἀρχῆς καὶ τῶν περὶ Σάμον. Sic enim reliquisse videtur. Non nescio *Conrigianum*, quid vetat eosdem *Aleuadas* et alibi *eminuisse*? *Vetant* profecto vetusti Scriptores, de Aleuadarum in *Samos* imperio tacentes: vetat *Philosophus*, tyrannidem *Polycratis*, *Maeandrii*, *Sylosontis* signans. Ceterum *Thorax* una cum fratribus *Eurypylo* et *Thrasydae*o *Xerxi* et *Mardonio* vehementer studuit, c. 57. huius libri. Illud autem παρεῖκε *Μαρδόνιον* [lin. 8.] pro Herodoteo more rectius παρήκε. Ita lib. III. 77. ἀπέλειον, ὅτι σφέας παρήκαν: quod illis transitum concessissent; et IV. 146. etc. WESS.

CAP. II. 2. οἱ Θηβαῖται κατελάμβανον) Mallem in Latinis cohibuerunt, pergendumque in Atticam inpetum represserunt; uti III. 36. ἀλλ' ἔσχε καὶ καταλάμβανε σιωπῶν: et ibid. c. 52. Περικλῆς μὲν τούτοις αὐτὸν κατελάμβανε. Porro, οὐκ ἔων ἵεναι ἐκαστέρῳ [lin. 5] idem saepius esse, ac dissuadebant ulterius progredi, recte *Abreschius* admonuit, et ad lib. II. c. 30. *Valckenarius*. In proximis [lin. 7 seq.] κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυρὸν Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας - - - χαλεπὰ εἶναι περιγίνεσθαι, ordo verborum insolentior. Succurrebat *Reiskii* sollertia Ἑλλήνων ὁμοφρονούντων - - - περιγίνεσθαι, cui scripta exemplaria pugnant valide. Potius erit, Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας, (siquidem vis abesse debet) accusatives arbitrari consequentiae, quales *Gronov.* tuetur lib. II. 66.; videlicet, quantum ad Graecos attinet, concordēs si maneant, quae illi et ante sententia fuerant, subigi vix posse. Par

opinio *Abreschii*. WESS. — Libro II. c. 66. aliisque locis ibi a *Gronov.* citatis nominativi sunt absoluti. Hoc loco est accusativus absolute positus, qualis infra cap. 42, 18. quem ad locum *Schulzius* provocavit, tum III. 99, 6. V. 103, 11. et II. 141, 20. ubi vide notata. Similes cum ex Nostro, tum ex aliis auctoribus, locos collegit eidem *Schulzio* laudatus *Fischer*, Animadv. ad *Welleri* Gramm. Specim. III. Part. 1. pag. 587 seq. qui quidem quod in eundem censum *Herod.* V. 86, 12. retulerit, non video quid spectarit. S.

5. οὐδὲ ἔ'ων ἰέναι) Si vel Codices praeberent ὦν, quod hic ponendum censebat *Reiskius*, ego tamen vulgatum, οὐδὲ ἔ'ων, omnino retinuerim. In proximis ἀλλ' αὐτοῦ etc. more satis usitato ἐκέλευον, vel simile quid, relinquitur lectori supplendum: plene *Sosicrates* in *Schol.* ad *Aristoph.* Av. vs. 521., λέγεται αὐτὸν πρῶτον οὐδένα ἔ'ων ὄρκους ποιῆσθαι κατὰ τῶν θεῶν, ἀλλ' ὁμνῦναι κελεύσαι χῆνα, καὶ κύνα etc. Sicut hoc in loco, supra *Herodot.* VII. cap. 104., οὐκ ἔ'ων φεύγειν, — — ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξει ἐπικρατεῖν, ἢ ἀπόλλυσθαι: ubi huius generis alia quaedam leguntur adscripta. Paulo post [lin. 9.] non displicet lectio marg. *Steph.* εἰ δὲ ποιήσεις τὰ ἡμεῖς παλαιότερον. VALCK.

CAP. III. 1. ὁ δὲ οὐκ ἐπιθέτο) A *Mardonio* missus itaque non est famosissimus apud Oratores Atticos, *Demosthenem*, *Aeschinem*, *Dinarchum*, *Arthmius Zelites* ad pecuniam Peloponnesiis, quo a popularium societate avelerentur, dividundam. Vide *Demosth.* Philipp. III. p. 70. Quae sequentibus vocula [τις] in Codicibus, *Vallae* lecta, adest; haud ea inconcinna. *Oppianus* *Cyneget.* III. 514. καὶ βαλίων δὲ πρότερος τις ἐνέστακται Φρεσὶ θηρῶν. Omittitur a *Sophocle* *Trachin.* vs. 480. WESS.

CAP. IV. 5. προέχων μὲν τῶν Ἀθηναίων οὐ φιλίας γνώμας) Horum sententiam *Valla* liberius expressit. Προέχων, usu rariore, non aliud, ac πρότερον ἔχων. cum iam antea haberet, nossetque adeo, *Atheniensium* consulta, haud sane amica. Φιλίους λέγουσ ad eum modum VII. 165. et VIII. 106. Confer *Abreschii* Animadv. in *Aesch.* lib. II. c. 52. WESS.

CAP. V. 9. Λυκίσια κατέλευσεν) Idem si fatum ante decem menses subierat *Cyrtilus*, mirum est huius exemplo non fuisse *Lycidum* deterritum. Ignotum *Herodoto*,

plures Cyrsilum commemorant; cum Themistoclis suasu statuerent Athenienses, ut urbe relicta -- naves conscenderent, -- Cyrsilum quemdam, suadentem ut in urbe manerent, Xerxenque reciperent, lapidibus obruerunt: sic scribit Cicero de Off. III. c. xi. secutus Demosthenem de Cor. p. 174.; ex quo Cyrsilus innotuit Harpocrati; Hermogeni pag. 448., aliis. Cautè Aristides neque Cyrsilum nominat nec Lycidam; duo tamen diversos; ut puto, designans, qui non simillimè mortis genere perierint: de illo, qui Demostheni dicitur Cyrsilus, in Panathen. T. I. pag. 243., ἐπειδὴ τις ἐβόλησεν εἰπεῖν, ὥς ἔχῃ συγχωρεῖν, αὐτοὶ μὲν αὐτὸν, αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα ἐπελθοῦσαι διέφθειραν ἐκ χειρὸς: illic in Schol. Msto Cyrsilus vocatur. De Athenis agens Aristides secunda vice captis, missoque ad Athenienses in Salamina nuncio T. III. p. 356. ἐπειδὴ τις εἶπεν ἐν τῇ βουλῇ δέχεσθαι, συλλεγόντες πάντες κατέλευσαν αὐτοὶ μὲν αὐτὸν, αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. Hoc ibi Scholion praebebat Cod. MS. ad Ἐπειδὴ τις εἶπε) Κυρσίλος κατὰ Δημοσθένην· ὁ γὰρ Ἡρόδοτος Λυκίδην αὐτὸν καλεῖ. Demosthenes quidem et Herod. de diversis loquuntur temporum articulis; non tanta tamen apud me auctoritas est Aristidae, ut Demosthenem in re tum notissima erroris ausim arguere, quod fecit G. Canter. Nov. Lect. VII. 4. VALCK.

15! ἦσαν αὐτοκελεῖς) Exscriptum ex Ask. ἦσαν αὐτοκελεῖς; ἦσαν Ionum ducit, quomodo ex membranis semel iterumque lib. III. 77. αὐτοκελεῖς; Sophocli Trachin. vs. 398. αὐτόκλητοί. Adprime autem αὐτομολέες Fragm. Paris. notabiles. Nostro αὐτόμολοι, transfugae, aliis subinde omnes, qui sua sponte adveniunt; Oppianus κλητοὶ τ', αὐτόμολοί τε, Halieut. III. 360. At schedis istis, contentus novae in Graecia vocis indicio, non obtempero. Aristides atrox hoc marium et matronarum Atticarum facinus neglectui non habuit T. II. p. 217. WESS.

CAP. VI. 5. ἐν τῇ Βοιωτίῃ) Vetus ἐς τὴν Βοιωτίαν concedere-ne recepto ex Florent. debeat, in dubio haeret. Exstat acervus, ex Musis a Porto congestus, exemplorum in hanc partem. Verum valeat. [conf. Adnot. ad I. 21, 4.] Mox [lin. 8.] μεμψόμενους, quae Reiskii suspicio, volentibus exemplaribus scriptis, suum in locum collocavi. WESS.

12. προεῖπαί τε) *Aldus et Camerarius optime; post quorum curas operae, inscite προεῖπε corrigentes, aberrant turpiter. Geminum germanum earundem delictum in εἶπε ex legitimo εἶπαι lib. VIII. 68. Utique Aldinum exemplar, ut hinc et aliàs frequenter adparuit, ab insectis contemptius habitum fuit. WESS. — Lectionem Mediceam in προεῖπαν mutandam suspicabatur Koenius: praeterea denuntiarunt, ni venirent Atheniensibus auxilio, hos sibi ipsos tutamen quoddam paraturos: sic redderem Herodotea, ὡς καὶ αὐτοὶ τινὰ ἀλεωρήν εὐρέσουσται, id est ἀποστροφὴν ἐτοιμάσουσται, vel ἐκπορίσουσται. Hoc significatu sibi parandi, vel adipiscendi, veteribus frequentatum εὐρέσθαι adhibuit aliquoties Herod. infra bis c. 26. et c. 28. Ἄδειαν εὐρέσθαι, vel εἰρήνην, vel ἀγαθόν τι, locutiones sunt usitatissimae: εὐρέσθαι παρὰ τῶν θεῶν τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγὴν, dixit Isocrat. in Evag. p. 191. E. vid. R. Dawes in Misc. Crit. pag. 258. VALCK.*

CAP. VII. 2. καὶ σφι ἦν Ὑακίνθια) Hyacinthiorum apud Spartanos festivum tempus operose, oblitus tamen Euripidis Helen. vs. 1485., Io. Meursius ultimo Feriatae Graec. libro exposuit. WESS.

2 seq. περὶ πλείστου δ' ἦγον) Laudabiliter supra Lacedaemonii V. 63. τὰ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν: sed hac tempestate Hyacinthia domi celebrantes iure displicebant Atheniensibus. Sic VII. 206. Κάρινεά σφι ἦν ἐμποδῶν. Attigit Plut. T. II. p. 873. E. VALCK.

13. Δία τε Ἑλλήνιον) Iovis Πανελληνίου apud Aeginetas et Athenienses cultus in Pausania fin. libri primi: Ἑλλάνιον novit Pindarus et Syracusanorum numi, de quibus Cl. Havercampus ad Parutae Sicil. Numism. p. 343. In vicinis [lin. 15.] ἀλλὰ ἀπειπάμεθα gravius et elegantius legenti accidit, suadentque membranae. Hoc amplius, καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω [lin. 19.] a Gronovio ac Pavio summo iure laudatur, idem quidem ac τὸ μὲν ἡμέτερον, sed suavius atque ex interiore sermonis usu. Quod autem post ἀκίβδηλον aderat participium ἐόν, saepe Scriptori in deliciis, abesse Codicum iussu potest; neque hic criminationem, in Th. Galeum [a Gronov.] intentatam, metuo, quippe temerariam valde. Ceterum νέμεται ἐπὶ τοὺς Ἑλλήνας [lin. 20.] in Graecos impenditur sive distribuitur, bene Portus. WESS.

13. Δία τε Ἑλλήνιον) *Iovem Graecis communem reveriti.* Ἑλλάνιος Ζεὺς ubi memoratur *Aristophani* in *Eq.* vs. 1250., et *Pindaro* *Nem.* V. 19., adpellationis originem ab *Aeaco* recte repetunt *Scholiastae*. *Aeaci* precibus malorum levamen adepti, quibus tota *Graecia* premebatur, ἱερὸν ἐν Αἰγίνῃ κατεστήσαντο κοινὸν τῶν Ἑλλήνων, οὐπερ ἐκεῖνος ἐποιήσατο τὴν εὐχὴν, *Isocrat.* p. 191. E., *Iovis* scilicet Ἑλλανίου, vel Πανελλαίου. Huic *Aeacus* sacra fecisse dicitur *Pausaniae* I. p. 108. et II. p. 179., τῷ Πανελληνίῳ Διὶ θύσας καὶ εὐξάμενος, τὴν Ἑλλάδα γῆν ἐποίησεν ὕεσθαι. A templo *Iovis* Πανελληνίου mons, in quo statutum erat, Πανελλήνιον ὄρος dicebatur, eodem teste pag. 181. Fortasse scripserat *Clemens Alex.* VI. p. 753, 14. Αἰακός, ἀνελθὼν ἐπ' ὄρος, --- τὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ κοινὸν ἐπιχαλέσας θεὸν ἠύξατο. VALCK.

15. ἀλλὰ πάντα τε ἀπειπάμεθα) Latina *Vallae*, nos tamen --- annuere nolle, sed recusare, monstrant lectionem in marg. *Steph.* notatam, [ubi, omissis duabus vocibus πάντα τε] οὐ καταινέσαμεν, ἀλλ' ἀπειπάμεθα: non adprobanimus, sed repudiamus; illa nimirum omnia, quae paulo ante sibi dixerant a Rege Persarum oblata. Placet et mihi *Med.* lectio ab *Arch.* firmata, [lin. 19.] καὶ τὸ μὲν ἅπ' ἡμέων οὕτω ἀκρίβδηλον ἶον νέμεται ἐπὶ τοῦς Ἑλληνας: editum ἡμέτερον videtur interpretamentum. VALCK.

24. τεῖχος --- ἐν τέλει ἐστὶ) Litem non moveo membranis, quarum ἐν τέλει ἐστὶ haud aliud ac πρὸς τέλος c. 8. et *Dionis Chryst.* Or. LXI. p. 583. D., *Platonis* ἐπὶ τέλει *Menex.* pr., aequatque adeo vulgatum. [De munitione illa vide VIII. 71.] Mox [lin. 26.] τῷ Πέρσῃ ἀντιώσθαι tritius, aut πρὸς τὸν Πέρσην, uti non male *Reiskius* voluit. Habet tamen illud, [τὸν Πέρσην ἀντιῶσ.] quod aliàs significatum, suum in *Musis* locum. WESS. — Verbum ἀντιοῦσθαι nusquam quidem alibi in *Musis*, quod meminerim aut adnotaverim, cum quarto casu, sed constanter cum tertio construitur: sed, sicut illud h. l. communi consensu veteres libri omnes cum quarto iungunt, sic cognatum verbum ἀντιάζειν, non solum cum dativo casu, sed saepius etiam cum accusativo iunctum reperitur, ut II. 141, 14. IV. 80, 8. 118, 10. 121, 2. Et hoc loco ratio suberat, cur ἀντιοῦσθαι eodem modo construeretur, scil. ne duo diversi dativi, ἡμῶν, et τῷ Πέρσῃ, in eadem phrasi concurrerent. S.

24. ἐντελής ἐστι) Herodoteum videtur ἐν τέλει ἐστί, quod est in marg. Steph. ut paulo legitur inferius ἢν πρὸς τέλει, prope finem. Tum vicina [lin. 26.] scripserim partim cum Reiskio: συνθέμενοί τε ἡμῖν τῷ Πέρσῃ ἀντιώσθαι ἐς τὴν Βοιωτίν. Saepius in Musis obvium ἀντιωῦσθαι sollicitari non debet. In fine lib. VIII. pro ἡμέας legerem, ὑμέας καιρός ἐστι προβοηῆσαι ἐς τὴν Βοιωτίν. VALCK.

33. ἐπιτηδεώτατόν ἐστι μαχέσασθαι) In fine huius capituli Dissertatio Herodotea p. 151. novas nobis obtulit ex Codicibus lectiones: τῆς γε ἡμετέρης ἐπιτηδέστατόν ἐστι ἐμ-μαχέσασθαι τὸ Θριάσιον πεδίον: quarum lectionum altera procul dubio est genuina. Proximum accedit apud Suidam in Εὐύλατον: πεδίον - ἐπιτήδειον ἵππῳ ἐμμάχεσθαι. Thucyd. H. 20. χῶρος ἐπιτήδειος ἐφαίνετο ἐνστρατοπεδεῦσαι: Herod. IX. 25.; χῶρος ἐπιτηδεώτερος ἐνστρατοπεδεύεσθαι. VALCK.

Ibid. ἐπιτηδεώτατόν ἐστι) Etsi ἐπιτηδέστατον Arch. et Vind. optime ex ἐπιτηδῆς manet, et ἐπιτηδείστατον Democriti apud Homeri Interpretem p. 1441, 16. [Eustath. in Od. p. 89, 46.] fere sit geminum, eo non utar. Mire vero ad-blanditur ἐμμαχέσασθαι, rarioris quidem formae, sed legitimae, qua ἐνστρατοπεδεύεσθαι, castra in loco metari, supra c. 2. et χῶρος ἐπιτήδειος ἐνδιατάξαι τε καὶ ἐναριθμῆται, uti Mssti, τὸν στρατόν, aptus locus ad exercitum in eo ordinan-dum et numerandum, lib. VII. 59. Tale πεδίον ἐνγωνίσασθαι καλὸν Appiani Bell. Civil. IV. [c. 106.] p. 1041., rariusque Philonis Iud. lib. II. Vit. Mosis p. 659. β. ἐπιτηδείότατον εἶναι τὸν τόπον ἐνησυχάσαι καὶ ἐνημερῆσαι: et de Numer. Septen. p. 1187. Α. πεδία ἐπιτηδείότατα ἐμβόσκεσθαι. Ne-gligo alia. Constat verbo iusta conpositio, et probanti ra-tio. WESS.

CAP. IX. 3. Χίλεος, ἀνὴρ Τεγεήτης) Hoc satis. Plu-tarcho Χείλεως, Malign. p. 871. fin. et Themist. p. 114. F., fide Codicis Bodleiani: Polyaeo Χίλιος lib. V. 30. Par dis-cordia in nominibus Χίλων et Χείλων atque aliis. Post pau-ca [lin. 4 seq.] τῶν ἐφόρων ἐπύθετο postulant schedae. WESS.

3. Χίλεος οὐνόματι, ἀνὴρ Τεγεήτης) In Plutarchi Them. p. 114. F. legere etiam licet Χίλεον τὸν Ἀρκάδα: sed rectius no-men apud eundem scribitur Γ. II. pag. 871. F. Χείλεως, et pag. 872. Α. ubi acerbe, εἰ δέ τι, ait, κατέσχεν οἰκεῖον ἐν Τεγέα πρᾶγμα τὸν Χείλεων ἐκεῖνον, οὐκ ἂν ἡ Ἑλλάς περιεγένητο. Χίλιος est

in *Polyaen.* V. 30. Herodoti Tegeata τῶν ἐφόρων ἐπύθετο πάν-
τα λόγον: [lin. 5.] sic mihi quoque scripsisse videtur omis-
sa voce ἕνα, quae ut a *Med.* sic aliis etiam aberit Codici-
bus. Arcadis sententiam paucis expressit *Plutarch.* τοῦ δια-
τειχίσματος οὐδὲν ὄφελός ἐστι Πελοποννήσῳ, ἀν' Ἀθηναῖοι Μαρδονίῳ
προσγέγωνται. Illud *Polyaeni*, πολλὰς διαβάσεις ἔχουσιν εἰς τὴν
Πελοπόννησον οἱ βάρβαροι, propius accedit *Herodotea*, μεγάλαι
κλισιάδες ἀναπεπτεῖται ἐς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ. VALCK.

10. μεγάλαι κλισιάδες) *Polyaeni* πολλὰι διαβάσεις εἰς τὴν
Πελοπόννησον cultu et elegantia multo sunt inferiores. No-
stri ad praescriptum *Plutarch.* T. II. p. 360. A. μεγάλας μὲν
τῷ ἀθῷ λεῷ κλισιάδας ἀνοίγοντες: quae Philosophi et conplu-
ra alia Io. Iac. *Wetstenium* in *Epist. S. Pauli* prior. ad *Cor.*
cap. xvi, 9. occupasse conperio. WESS.

CAP. X. 5. καὶ ἑπτά περὶ ἕναστον τάξαντες τῶν εἰλωτῶν)
Vereor una cum Cl. de *Pauw*, ut haec *Herodotus* scripserit.
Valla tresque scripti libri omittunt, habentque cap. 28.
sedem magis opportunam. Et cui bono τάξαντες post ἐκπέμ-
πουσι? Non nego, quod *Galeus* ursit, esse in *Plutarchi* ea,
Malign. pag. 871.; sed, hinc derivata, unde confit? Tolle
omnia, et orationi ad culturam nihil deerit, modo ἐπι-
τρέψαντες probetur. Id sane cum exercitus imperium
traditur, multo commodius et lenius. Vide III. 155. VII.
52. etc. WESS. — Vide *Var. Lect.* et in Exemplo no-
stro, pro εἰλωτῶν, corrige εἰλωτῶν, ut est in *Edd.*
ante *Schaeff.* et in *Msstis.* Caeterum nolim dissimulare,
haud satis commode videri h. l. procedere orationis stru-
cturam: certe, ut *Schulzius*, sic et ego ἐπέτρεψαν requi-
rebam, ubi alii ἐπιτρέψαντες, alii vero libri magis
etiam vitiose ἐπιτάξαντες exhibent. S.

Ibid. ἑπτά περὶ ἕναστον etc.) Eosdem memorat *Plutarch.*
in *Aristide* p. 325. A. et *Tom.* II. p. 871. E. ubi ἐξῆλθον ἐς
Πλαταιὰς πεντακισχίλιοι Σπαρτιάται περὶ αὐτὸν ἔχων ἀνὴρ ἕναστος
ἑπτά εἰλωτας: atque adeo legit hoc in loco, quae nonnullis
in Codicibus perperam omittuntur. Tot numero Εἰλωτας
ad Plataeas cum Spartiatis stetisse certum est ex cap. 28.
et bello Peloponnesiaco saepe cum Lacedaemoniis militasse
τοὺς Εἰλωτας novimus ex *Thucydid.* IV. 80. V. 57. et 64.
VII. 19. VALCK.

14. θυομένων οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ) Alibi θυομένων ἐπὶ Κρότωνα

lib. V. 44. De *Cleombroto*, exercitus ad Isthmum imperatore, superius lib. VIII. 71.; de Solis vero eclipsi, qua rex territus copias domum reduxit, praeclare *Dionys. Petavius*, Doctr. Temp. lib. X. c. 25. WESS. — De illo solis defectu videsis quae *Petavio* apud *Larcherum* Parisiensis olim Academicus *Pingré* opposuit. Caeterum *territum* fuisse illo phaenomeno *Cleombrotum*, non profitetur *Herodotus*: ac videndum, ne significare potius voluerit, fausto accepto omine illum copias ab Isthmo abduxisse. Eodem enim tempore, quo ad Salamina pugnatum est, cum exercitu ad Isthmum *Cleombrotus* erat, munitionem Isthmi urgens: videturque, accepto iam de felici pugnae exitu nuncio, *sacra*, quae hic memorantur, *adversus Persas* fecisse; scilicet experturus, an a pedestri *Xerxis* exercitu, qui Peloponnesum versus progrediebatur, (VIII. 71.) revera timenda esset invasio Peloponnesi. Iam ex defectu solis debuit ille, puto, faustum Peloponneso capere omen, quippe exercitui Regis portendente exitium. Itaque tanto fidentior *Cleombrotus*, quoniam paucis post pugnam diebus, Thessaliam versus se recepit Barbarorum exercitus, reduxit suos ab Isthmo, utpote nullo amplius periculo imminente Peloponnesiis. Atque ita ad finem non perducta est Isthmi munitio, et intermissum opus; donec, adlato nuncio redire *Mardonium* cum exercitu, denuo Isthmum repeterunt *Lacedaemonii* cum aliis Peloponnesiis, et summo studio manus perficiendo operi admoverunt, IX. 8, 4 seqq. S.

CAP. XI. 14. ἐν Ὀρέστειῳ) Memorat *Pausanias* *Orestae* tumulum, τῶν, *Lacedaemone* lib. III. c. 11. p. 234., qualem illi publice datum *Argis* et *Mycenis* *Lucianus* infitiat, *Toxar.* c. 5. Nec eum tamen hic innui statuo; sed τὸ Ὀρέστειον Μαυναλίας *Thucyd.* V. 64., vicinum *Tegeatum* finibus, quo de ibi viri doctissimi *Wasse* et *Dukerus*. Ad sequentia [lin. 15.] *Hesychii* glossa, ξένοι, οἱ πολέμοι, οἱ δὲ τοὺς Πέρτας, recte refertur. Bene *Servius* ad *Aeneid.* IV. 424. *Herodotus* *Persas*, qui erant *Graecorum* hostes, ξένους a *Lacedaemoniis* appellatos refert. Similia ex *Idomeneo* in *Aristid.* pag. 325. A. *Plutarchus*. Priscis ita Latinis hostem peregrinum indicasse, *leges XII. Tab.*, *Plautus*, *Varro*, *Cicero* testificantur. Vide ill. *Scaligerum* ad *Festum* in *Hostis*. WESS.

14. εἶναι ἐν Ὀρεστείῳ) Arcadiae sic regio quaedam ab Oreste fertur denominata. Apud Steph. Byz. in Ὀρέτται: Orestes θνήσκει εἰς χωρίον τῆς Ἀρκαδίας τὸ λεγόμενον Ὀρέστειον. Ὀρέστειον τῆς Μαυναλίας dixit Thucyd. V. 64. Ab Euripide scribi non potuit, quod Salmasium sequuti Berkel. et Holstenius velut Euripideum excitant ex huius Oreste vs. 1684. Tragicum scripsisse suspicor: Κεκλήσεται δὲ σῆς Φυγῆς ἐπώνυμον, Ἀζᾶσιν Ἀρκασίῃ τ' Ὀρέστειον πέδον. In eiusdem Electra Castores ad Oresten vs. 1273., Σὲ δ' Ἀρκαδῶν χρηὴ πόλιν ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς Οἰκεῖν, Λυκαίου πλησίον σηκώματος. Ἐπώνυμος δέ σου πόλις κεκλήσεται. VALCK.

18. τῶν περιόικων Λακεδαιμ.) Quum in rebus Laconicis frequentissima fiat mentio τῶν περιόικων, incertos fluctuare miror viros eruditissimos, quinam per illos sint intelligendi. Clar. Duker. ad Thucyd. p. 510. in Addendis, Heinsius, inquit, scribit (in Notis ad Max. Tyr. p. 65.) eosdem esse περιόικους Lacedaemoniorum et Εἰλωτας: sed nondum mihi persuadet. Prorsus diversi generis fuisse vel ex hoc liquet Herodoti loco, ubi quinque millia τῶν περιόικων distinguuntur a quinque millibus Σπαρτιητίων, qui circa se singuli haberent septem τῶν εἰλωτων. Infra c. 28. in acie stetisse dicuntur Λακεδαιμονίων μύριοι: quorum dimidiam partem, εἰόντας Σπαρτιήτας, ἐφύλασσαν ista quinque et triginta millia τῶν εἰλωτων, ut levis armaturae milites. Erant itaque Lacedaemonii οἱ περίοικοι, non εἰλωτες: hi servitutem serviebant; liberi erant οἱ περίοικοι. Εἰλωτες, si bello heris operam suam adprobassent, libertate donati Νεοδαμῶδεις dicebantur: ab his vero etiam distinguuntur οἱ περίοικοι. Xenoph. Ἑλλ. I. pag. 256, 15., σὺν αὐτῷ τῶν περιόικων τινές, καὶ τῶν νεοδαμῶδων οὐ πολλοί. Ubicunque in historia Graeca περίοικοι vel iunguntur vel opponuntur Spartiatis, Lacedaemonii sunt intelligendi, cuiuscunque fuerint urbis Laconicae cives, excepta Sparta, Spartiatarum imperio parentes. Scholiastae Aristidae MS. οἱ περίοικοι esse dicuntur οἱ περιουκῶντες Σπάρτην τὴν μητρόπολιν. Τοὺς ἐκ τῶν περιουκίδων πόλεων dixit Xenoph. Ἑλλ. III. p. 294, 43. τὰ ἐν κύκλῳ τῆς Σπάρτης πολιίσματα Pausan. VII. p. 555. Hae civitates, ut olim erant Spartiatarum ὑπήκοοι, sic aevo quoque fuerunt recentiori εἰς Σπάρτην συντελοῦσαι, nisi quod ex istis decem et octo Augustus iusserit esse αὐτενόμεους, Pausan.

III. p. 265. Qui περίοικοι, iidem dicebantur et Λακεδαιμόνιοι et Λακωνικοί. Thucyd. IV. 8. οἱ Σπαρτιάται αὐτοὶ μὲν καὶ οἱ ἐγγύτατα τῶν περιόικων εὐθὺς ἐβοήθουν ἐπὶ τὴν Πύλον· τῶν δὲ ἄλλων Λακεδαιμονίων βραδυτέρα ἐγίγνετο ἢ ἔφοδος: quo loco οἱ ἐγγύτατα τῶν περιόικων sunt utique Lacedaemonii. Cecidisse scribit in pugna Leuctrica Xenophon Ἑλλ. VI. p. 349, 7. τῶν συμπαντῶν Λακεδαιμονίων ἐγγὺς χιλίους, - - αὐτῶν Σπαρτιατῶν περὶ τετρακοσίους: ubi αὐτοὶ Σπαρτιάται genuini sunt Spartiatae, τὸ καθαρῶς Σπαρτιατικὸν Maximo Tyrio p. 347. Thucydidi Lacedaemoniorum duces memorantur, lib. VIII. c. 22., Εὐάλας Σπαρτιάτης et Δεινιάδας περίοικος: id est Λακεδαιμόνιος, ut eidem, praeter alios, Theramenes dicitur Λακεδαιμόνιος, Dercyllas autem ἀνὴρ Σπαρτιάτης. Qui saepe dicitur Ἀσινναῖος Xenophonti in Κύρου Ἀναβάσει, Neon est Λακωνικός, VII. p. 235, 51. conf. V. p. 204, 9. VALCK. — De Perioecis Lacedaemoniorum nonnihil dictum ad VI. 58, 14. S.

CAP. XII. 9. αὐτὴν ἴσχειν) Sequor Codices, ipsumque Scriptorem, qui lib. III. 77. ἴσχον τε βουλομένους - - ἐς τὸ πρῶτον παριέναι: et mox c. 13. ὥστε καὶ ὀλίγους σφέας ἀνθρώπους ἴσχειν. Hic vero Argis missus ad Mardonium nunciatus adfirmat lib. VII. 150. commemorata. WESS.

CAP. XIII. 5. διὰ παντὸς τοῦ χρόνου) Omni illo tempore, quo in Attica armatus consederat. Necessum enim non puto, διὰ παντὸς cum Reiskio in διάγοντος aut προϊόντος converti. Immo, si Arch. consentaneos nancisceretur, διὰ παντὸς sufficeret. Aeschylus Prometh. vs. 283. τοὺς σοὺς δὲ πόνοὺς χεῖρῳ διὰ παντὸς ἀκούσαι, quod in scholiis δι' ὅλου, sed idem ac omni modo. WESS.

CAP. XIV. 2. ἀγγελίῃ πρόδρομος, ἄλλην etc.) Calculum corrigenti πρόδρομος ἄλλη, στρατιὴν etc. non adpono. Ἄλλην scribit, utpote diversas a superioribus Spartanorum copiis. WESS. — Utique sollicitari ἄλλην non debuerat: sed vide ne πρόδρομον ἄλλην στρατιὴν scriptum oportuerit; quod mihi quidem perquam probabile, ac paene certum videtur. Conf. IV. 121, 2. c. 122, 1. et praesertim VII. 203, 4. S.

3. ἐβουλευέτο, θέλων, εἴ πως τούτους πρῶτον ἔλοι) θέλων, damnatum a Brit. et docto viro, geminum habere videtur S. Paulli Epist. ad Coloss. c. 2, 18. μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβεύετω θέλων, i. e. cupide. Θέλων sane cupiditatem et lubentiam

quandam in Aeschyli fabulis ostentat saepe numero. Θέλων δὲ τῶνδε πύσεται λόγων, cupide libenterque audiet, Choëph. vs. 791. Plura apud Cl. Abreschium Anim. in Tragicum illum lib. H. 14. Quare ἐβουλεύετο Θέλων, cupide consultabat. WESS. — „Θέλων suspectum: dixerat REISKIUS: Ego quidem quid sibi velit non intelligo.“ Et SCHULZIUS, Wesselingii Notam respiciens: „Quid vero est, inquit, ἐβουλεύετο Θέλων? Num potest μὴ Θέλων quisquam βουλεύεσθαι? Nemo unquam, opinor, ita dixit.“ Itaque ille, ut nos, Schaefero calculum adponens, verbum illud, quod uno codice excepto alii omnes constanti consensu exhibent, eiecit. Quod ego, denuo hunc locum expendens, factum nollem: et Θέλων omnino restitutum auctori velim. Scilicet, non iuncta debebant intelligi ἐβουλεύετο Θέλων: quod perspecte videns H. Stephanus, verbo Θέλων commatibus utrimque intercepto, sic ediderat: ἐβουλεύετο, Θέλων, εἴ πως etc. quam distinctionem orationis ipse etiam Wesselingius cum aliis post Stephanum Editoribus tenuit. Et nonnihil quidem impeditum videri poterat hoc dicendi genus, nec tamen incongruum Herodoti stylo: valetque idem ac si dixisset, Θέλων τούτους πρῶτον ἐλεῖν, ἐβουλεύετο εἴ πως etc. cupiens hos primum capere, deliberavit quo pacto id efficeret. S.

5. ἡ δὲ ἵππος προσελθοῦσα) Non ignoro Celeb. viri [Gronovii, προσελθοῦσα defendentis,] in Portum Vallamque stricturas, haud profecto ad consensum extorquendum acres. Quisque videt, Vindob. rectum tenuisse. WESS. — Praemisso equitatu erat in Vallae Latinis: et προσελθ. corrigendum videri monuerat Portus in Lexic. ion. voce Κατιππάζεσθαι. S.

CAP. XV. 2. ἦλθε ἀγγελίη) ἦκε patrocinium inpe-
trat ex lib. VIII. 140. ἐμοὶ ἀγγελίη ἦκε παρὰ βασιλῆος, et ex observatis D'Orvillii ad Chariton. lib. I. p. 37. At Aldo congruit lib. I. 83. ἦλθε ἄλλη ἀγγελίη: et proxime, ἦλθε ἀγγελίη πρόδρομος. Euripides Androm. vs. 79. ἦλθεν Φάτις. Iunge Raphelium in Epist. ad Galat. c. 3, 23. WESS. — At non ἦλθε h. l. dederat Aldus, sed ἦκε, quemadmodum in Var. Lect. recte Wess. monuit. S.

3. διὰ Δεκελείης) Sic Iōnes; reliqui Δεκελείης: [puto voluisse, reliqui Graeci Δεκελείας:] unde illorum [scil. Ionum] flexione Δεκελείης ἀπέχεσθαι c. 73. [vide IX. 73 extr.] Cur [lin. 6. et 8.] Ταν ἀγρην et ἐς Σκῶλον dederim, ne-

mo mirabitur: mirum vero maxime, turpe illud ἐς Κῶλον, praesertim *Valla* viam ad verum monstrante, hoc tolerari loco quitum fuisse. Τὴν κατὰ Σκῶλον παράδοσιν in Boeotiam *Polyaen.* *Strategem.* II. 1, 11. ostendet; cui accedere *Strabo* poterit lib. IX. p. 628. [p. 408. c. ed. Cas.] cum *Casauboni* nota. WESS.

6. ἐς Σφειδαλίας) Huius pagi, quem [monente *Stephano Byz.*] tribus fuisse novimus *Hippochoontidis*, nusquam alibi fit apud historicos veteres aut oratores mentio. In proximis [lin. 8.] nomen urbis Boeotiae non tam diu haerere debuerat perverse scriptum: *Scolon* recte dederat *Valla*, cuius ductu pro ἐς Κῶλον scribendum ἐς Σκῶλον. Urbis aliunde notissimae ubi meminit *Polyaenus* lib. II. c. 1, 11. ista primum dederat *Casaub.* Ἀγασίλαος δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἀνύσας τὴν κατὰ Σκῶλον παράδοσιν - - διήλθε: absurdam nobis lectionem ex Msstis vulgavit *Maassicius*: δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἀνύσας ἡμέραις δύο: tribus duntaxat literis repetitis prior lectio hunc in modum fuerat adiuvanda: δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἐν α. (id est ἐν μιᾷ) ἀνύσας: certam praestat emendationem in eadem historia *Xenoph.* Ἑλλ. V. p. 356, 13. δυοῖν ἡμέραις ὁδὸν ἐν μιᾷ κατανύσας - - ἔφθασεν ὑπερβάς τὸ κατὰ Σκῶλον σταυρώμα. Paulo post apud *Herod.* [lin. 9.] scribendum suspicor, τῶν Θηβείων - - ἔκειρε τοὺς χώρους, οὐκὶ κατὰ ἔχθος αὐτέων. Tum [lin. 14.] flexus Ionicus omnino requiritur ἀπὸ Ἑρυθρέων. VALCK. — Neutiquam sollicitari vulgatum consentientibus libris οὐ τι [lin. 9.] debuit, quod idem ac οὐ vel οὐχὶ aut οὐκὶ valet. Sic II. 46, 7. III. 36, 19. IV. 148, 10. et saepius alibi. S.

14. ἀπὸ Ἑρυθρέων) Ab Erythris. τῆς Βοιωτίας ἐς Ἑρυθράς c. 19. Peccarunt, uti creberrime in Ἀθηναίων vice Ἀθηνέων. Porro [lin. 15.] παρὰ τὸν Ἀσωπὸν oportuit, pro quo ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ dicto loco et cap. 16. *Plutarchus* *Aristid.* p. 325. v. τῶν βαρβάρων τῆς στρατοπεδείας παρὰ τὸν Ἀσωπὸν ποταμὸν παρεκτεταμένης. Adparet inde, castris iuxta flumen porrectis, probabiliter *Reiskium* divinasse τεταμένον *Herodotum*, [lin. 16.] non τεταγμένον, reliquisse. Illud autem τεῖχος τετραγώνου, cuius singula latera aenum erant stadiorum, [lin. 17.] inpedimentis rebusque pretiosioribus servandis munivisse *Mardonium*, *Plutarchus* adseverat. WESS. — Bene habet τεταγμένον, [lin. 16.] idque eo minus necesse est

in τεταμένον mutare, quod eadem notio, quam hoc verbo τεταμένον efferri voluerunt docti Viri, iam satis duobus verbis παρῆκε et κατέτεινε (pertinebat, et extendebatur) expressa est. S.

19. Ἀτταγῖνος ὁ Φρύωνος) Constituunt Graeci libertatis vindices infra c. 86., a Thebanis exposcere τοὺς μηδίσαντας, in primis Τιμηγεγεῖδην καὶ Ἀτταγῖνον: qui duo hinc in catalogo proditorum Graeciae locum invenerunt apud Pausan. VII. [c. 10.] p. 546. ubi merito Sylburgius vulgato nomini Ἀτταγῖλος rectius iudicat Ἀτταγῖνος: quod similis formae nomina satis tuebuntur, Ἀνθραπῖνος Ἀγαθῖνος Φιλῖνος Ἀρχῖνος Εὐπαλῖνος Χαρῶπῖνος: duo postrema praebebat Herod. III. 66. V. 99. Attagini nomen Casaubonus Athenaeo restituit huc spectanti IV. p. 148. F. Μαρόνιον εἰστίασε μετὰ τῶν ἄλλων πενήκοντα Περσῶν Ἀτταγῖνος ὁ Φρύωνος, ὃν Θητιν Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἐνάτῃ μεγάλως πλούτῳ παρεσκευάσθαι; in quibus Athenaeum memoria lapsum putat Vir magnus, cum Nostro dicatur Attaginus παρεσκευασμένος μεγάλως, se magnifice rebus instruxisse necessariis, ut Persas posset δέξασθαι μεγαλῶς. VALCK.

20. παρασκευασάμενος μεγάλως) Errorem Athenaei in his adferendis magnus Animadversor silentio non pressit. Graeciae Boeotiaeque proditor Attaginus redibit cap. 85., [cap. 86.] Male Athenaeo Αὔταμνος, in Msstis Αἵταμνος, et Pausaniae VII. 10. Ἀτταγῖλος. Neutrum praeterviderunt Casaubonus et Sylburgius. WESS.

CAP. XVI. 5. καὶ σφεων οὐ χωρὶς ἑκατέρους κλῖναι) Non prorsus damnabile [καὶ σφεας] ex Fragm. Paris. excerptum: damnabile autem, κλῖνῃναι sive κλινῆναι citra necessitudinem [a Reiskio, contra librorum consensum,] obtrusum. Vulgatum eodem vergit, et rectum in Vallae Latinis. In proximis [lin. 7.] διαπινόντων, cum sese poculis invitarent, scripti omnes. Vide sis Cl. Valckenarium ad lib. V. 18. WESS. — Κλῖναι lin. 6. penacutē pingitur in ed. Wess. et superioribus, rectius κλῖναι ed. Schaeff. ut noster codex F. puto et alii. Accepit autem Valla hoc verbum notatione intransitiva; discubuisse: mihi visum erat transitive accipienda, ut Attaginus dicatur κλῖναι suos hospites. S.

23. ἀμύχανον ἀποτρέψαι) Repetit ex oratione Cambysis lib. III. 65. ἐν γὰρ τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει οὐκ ἐνῆν ἄρα τὸ μέλλον

γίνεσθαι ἀποτρέπειν. In quam sententiam *Ioseph. Bell. Iud.* VI. 5, 4. Ἀλλὰ οὐ δύνατον ἀνθρώποις τὸ χρεῶν διαφυγεῖν, οὐδὲ προορωμένοις. *Aeschylus Suppl.* vs. 1055., *Euripides*, *Sophocles*—que abs *Rittershusio* laudantur ob similia dicta ad *Phaedri* Fabul. lib. II. finem. WESS.

Ibid. ἀμήχανον ἀποτρέψαι ἀνθρώπῳ) Hinc ista *Stobaeus* retulit in Tit. CV. p. 567. Homericam Persae tribuit *Herodotus* sententiam, cuius auctor fertur Apollo Pythius *Aelian*—no περὶ Προνοίας apud *Eustath.* in Ἴλ. ζ. pag. 522, 53. Hanc suo quisque more saepius expresserunt poëtae. Velut vulgare dictum mulieribus ubi tribuit *M. Antonin.* VII. 46., ὅτι τὴν εἰμαρμένην οὐδεὶς ἂν ἐκφύγοι: multa notat *Gataker.* VALCK.

29. ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγοι) Quod coniectando praeceperant *Abreschius* et *Reiskius*, sermonis series et Codices ratum habent, WESS.

Ibid. Miror quod legitur de *Thersandro*, ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγει ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους: cur enim obsecro πρὸς ἀνθρώπους? Frequens et hic suspicor haerere vitium, corrigendumque πρὸς ἄλλους, ut aliis ista narrasse dicatur ante *Thersander*, quam apud *Plataeas* decertaretur. Inter voces ἄλλους et ἄνους, sive ἀνθρώπους, perexigua fuit olim scribendi differentia: videtur *Valla* illud ipsum in suo quoque Cod. reperisse; vertit enim: ipsum haec statim aliis enarrasse. Quod in ed. *Clar. Gronov.* his fuit substitutum, per homines sparsisse, nunquam, ut equidem puto, dici potuit λέγειν πρὸς ἀνθρώπους. Hinc valde discrepant locutiones ἐκφέρειν εἰς τοὺς πολλοὺς, vel εἰπεῖν, vel λέγειν εἰς πάντας, similesque. Rarius illud *Sophoclis* apud *Stob.* pag. 579, 1. Μὴ σπεῖρε πολλοῖς τὸν παρόντα δαίμονα, pro εἰς πολλοὺς: ut ibidem vs. 11. legitur consueto more, Ἐκμαρτυρεῖν γὰρ ἄνδρα τὰς αὐτοῦ τύχας εἰς πάντας ἀμαθείς. VALCK. — Quidni vero πρὸς ἀνθρώπους feramus, quod communi consensu libri praeferunt omnes? S.

CAP. XVII. 4 seq. ἐμῆδιζον γὰρ δὴ σφόδρα καὶ οὗτοι οὐκ ἐκόντες) Revocarem quod ante *Gronov.* vulgabatur μεγάλως, pro σφόδρα frequenter usurpatum *Herodoto*, et in hac ipsa phrasi infra, c. 39., ubi *Thebani*, ἅτε μῆδιζοντες μεγάλως, προθύμως ἔφερον τὸν πόλεμον. VALCK. — Ἐμῆδιζον γὰρ δὴ σφόδρα dedi schedis ut maneret, paene persuasus,

σφάδρα glossatori redonandum. Pristinum certe *Herodoteum* est: sic c. 39. οἱ γὰρ Θηβαῖοι, ἅτε μηδίζοντας μεγάλως. *Portus* plura conduxit. WESS. — Consentunt tamen in σφάδρα et *Wesselingii* et *Stephani* codices, itemque nostri omnes: ut merito mireris, unde nam *Aldus* μεγάλως arripuerit. Sed, utrum istorum verborum praeferas, parum refert. Equidem in re ipsa et in totius pericopae sententia adhaesi. Nec enim video quo pacto haec cohaereant, μῶνοι δὲ Φωκῆες οὐ συνεσέβαλον, ἐμηδίσαν γὰρ δὴ σφάδρα (sive μεγάλως) καὶ οὗτοι, praesertim si post οὗτοι intercitur oratio. Saltem ἐμηδίζον μὲν γὰρ exspectasses, et dein οὐκ ἐκόντες δὲ, quod in *Vallae* latinis est, non tamen voluntarii. Denique et illud omnino mirum accidit, quo pacto, quos ait Scriptor castra *Mardonii*, unos ex omnibus, non esse secutos, et invito cum eo fecisse, eosdem tamen dicat σφάδρα aut μεγάλως *Medis* studuisse: quod si abesset adverbium, nulla admodum difficultas superesset. S.

8. Rectius *Hermocydes* dicitur ἀνὴρ τῶν ἀστῶν δοκιμώτατος, quam δυνατώτατος in *Med.* ex quo vir *Clar.* [lin. 10.] optime restituit ἐκέλευσέ σφας ἐπ' ἐωϋτῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἵζεσθαι, seorsim sedere. VALCK.

10. ἐπ' ἐωϋτῶν) Verissime *Gronovius*. At cur nulla *Aldi* mentio? *Pavus* animadvertit foedam operarum aberrationem et correxit. [Vide *Var. Lect.*] Nostri *Amazones* lib. IV. 114. οἰκέωμεν ἐπ' ἡμέων αὐτέων, habitemus seorsum; et IX. 37. εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἐωϋτῶν μάντιν. WESS.

19. ἄνδρα πάντα τινα) Iustior ordo; qualis c. 88. ἐπιθήσεσθαι γὰρ οἱ πάντα τινα οἶετο, et multifariam. Ἦπερ παρέχοντας [lin. 21.] *Suidas*, cunctis in *Codd.* obvium, invenit; cui tacitum pronomen ubi aptaveris, quae novandi necessitas? Et *Reiskius* tamen ἢ περπερεύοντας, imprudenter absurdeque agentes, sed imprudenter. Περπερεύεσθαι *Graeciae* est recentioris et *Cilicum* dialecti, nisi *Salmasius* fallit, veterum vestigia premens, *Funere* Ling. *Hellenist.* p. 152. Qui quidem falsus si fuerit, arguente *Io. Alb. Fabricio* ad *Sextum Empiric.* lib. I. Adv. *Grammat.* c. 2. p. 227., obtrudi *Herodoto*, quod ignorabat, haud oportuit. WESS.

CAP. XVIII. 1. Ὁ μὲν ᾧ) Hanc voculam ex marg. *Steph.* auctori restituerem. VALCK. — Et recepit *Wess.* neglectam a *Gron.* et superioribus. Quod autem repertam

in *Med. ait Wess. in Var. Lect.*, id *Gronov. in Notis non diserte quidem professus erat, sed videtur significare voluisse. S.*

4. ἀντίοι ἔστασαν) Ferre possum, non pugnaturus, si cui ἀντίοι ἔστησαν blandientur. *Euripides Orest. vs. 1460.* Ὡς κάπροι δ' ὀρέστεροι Τυναικὸς ἀντίοι σταθέντες. Ferre autem minime queo, πάντα συστρέψαντες mutari. *Conglobarunt se Phocenses, inpetum irruentium excepturi. Tales fere συστραφέντες εἰς ἱκνὸν πλῆθος Diodor. lib. III. 36., et infra c. 61. συστρεφόμενοι. Vide Cl. Valcken. ad lib. I. cap. 101. WESS. — Intactum relinqui debuerat συστρέψαντες ἐωυτοῦς: quum se in unum conglobassent, Livio VIII. 11. VALCK.*

12. εἴ τι ἀλκῆς μετέχουσι) Scribi quidem potuit εἰ ἀλκῆς μετέχουσι: sed scripsisse Nostrum opinor, ut est in marg. *Steph.*, εἴ τι ἀλκῆς ἔχουσι. VALCK. — At, cur hoc praeferamus contra meliorum quorumque codicum consensum, non video. Certe etiam sic genitivus ἀλκῆς a verbo μετέχουσι pendebit, et τι valebit κατὰ τι: nec iuncta intelligi τι ἀλκῆς debebunt. S.

CAP. XIX. 5. καλλιερσάντων τῶν ἱρῶν) Frustra τῶν ἱρῶν corrigitur. Latinis *victima caesa litat*, ut *Martiali lib. X. Ep. 73. Victima diti patri caesa litavit*, recte *Graevius in Suetonii Oth. c. 8. Vide Franc. Oudendorpium ad Lucan. VI. 524. Graecis itidem, quoties fausta exta ostentat, καλλιερῆι. Noster c. 57. ὡς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρει - - - οὔτε αὐτοῖσι Πέρσῃσι, videlicet τὰ ἱρὰ: et c. 95. τοῖς δὲ Ἑλλῃσι ὡς οὐκ ἐκαλλιέρησε. Docte super verbo Scholiastes in *Gregor. Nazianz. Stelit. II. p. 87. Sequens ἱρὰ ποιήσαντες [lin. 7.] consimile habet ἣν θυσίην τις δημοτελεῖ ποιέηται lib. VI. 57. et lib. IV. 60. θυσίην ἐξδομένη. Alia hoc de genere Is. Casaubon. Animadv. in *Athen. lib. XIV. 23. [ad p. 660. a.] WESS. — Vide ad VII. 134, 7. notata. S.***

10. ὡς - - - ἀπίκιντο - - ἐς Ἐρυθρὰς) Huc antequam cum ceteris Graecis venirent Athenienses, in Isthmo iusiurandum iurasse perhibentur libertatis defensores, cuius formulam exhibet *Diodor. Sicul. lib. XI. cap. 29. Sed, ab Atheniensibus illam fuisse confictam, non immerito credidisse videtur Theopompus: vid. Clar. Wessel. ad Diodor. quaeque ad Herod. notata sunt p. 429. [ad V. 102, 3.] VALCK.*

CAP. XX. 3. Quem hic vocat *Μασίστιον*, illum inquit *Herod.* Ἕλληνες *Μακίστιον* καλέουσι: ibi dabunt forsā et alii Codices *Μακίστιον*, ut est in *Arch.* teste Galeo, et in marg. *Steph.* VALCK. [Vide *Var. Lect.*] — Si *Μακίστιον* adpellarint, quomodo meliores schedae, spectarunt fortasse suum *μάκιστος*, ad viri magnitudinem indicandam: verum arduum hoc definitu. Memorant hominem *Pausanias*, *Plutarchus*, alii, *Μασίστιον* adpellantes, *Tzetzes* quoque *Chiliad.* I. 995., turpiter tamen eundem ac *Xerxis* fratrem *Masistam*, quo de c. 110., arbitratus. WESS.

CAP. XXI. 8. *δέκεσθαι* μούνοι, ἔχοντες etc.) Haec ita nexuit *Aldus* et *Valla*, commodius, me iudice, vulgatā interpunctione post *δέκεσθαι*. Soli *Megarenses* equitum impressionem sustinere haud valebant, hinc nuncius ad *Pausaniam*. Atque hoc *Diodorus* lib. XI. 50. et *Plut.* *Aristid.* p. 326. e. clarissime. Falsum praeterea, solos tum *Megarenses* stationem, sibi principio contributam, tutatos. In vicinis [lin. 11.] cur *πέμψετε* et *πιεζέμενοι* iussu scriptorum exemplarium admiserim, nemini mirum eveniet; pro altero sermonis series, dialectus pro altero propugnat. WESS. — At in *πέμψετε* recte consentiunt pleraque scripta exemplaria. Vide *Var. Lect.* S.

CAP. XXII. 6. *προέχων* τῶν ἄλλων) Prae aliis emiens in Latinis: melius, quae et *Pavii* observatio, praee aliis longius provectus: sequentia suadent; nam si in media suorum turma *Masistius* cecidisset, illud ignorare ipsius equites non potuissent: et ignorarunt tamen. Talem, ceteros praeeuntem, equum *Poëta* *Iliad.* Ψ'. vs. 453. ἵππον ἀριπρεπία προὔχοντα dixit. Inspice *Eustathium*, *προελχύνοντα* explicantem, p. 1303, 37. [p. 1417, 52. ed. Bas.] WESS.

8. ἵσταται ὀρθὸς καὶ ἀποτείεται) Ut lib. VII. c. 88. *equus* σταῖς ὀρθὸς ἀπείσεισατο τὸν *Φαρνούχεια*. Proprium hac in re verbum adhibuerunt *Xenoph.* et *Clemens Alex.* loco quem eleganter *H. Steph.* emendavit *Schediasm.* V. 19. Talis equus *Platoni* obversabatur in *Gorgia* p. 484. A., cui φύσιν ἱκανὴν ἔχων ἀνὴρ dicitur πάντα ταῦτα ἀποσεισάμενος καὶ διαρρήξας, etc. respicit enim in istis *Homericis* ex 'Il. ζ'. 507. Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος - - Δεσμὸν ἀπερρήξας θείει πεδίον ἡ κροκίνων: ubi legebatur olim *Δεσμά* διαρρήξας, ut liquet ex *Etymol.* p. 51. 12. VALCK.

15. *Lorica tectum Masistium*, primum invulnerabilem, tandem aliquis παίει ἐς τὸν ὀφθαλμόν: quod ex *Arch. Cod.* fuit enotatum, ὀμφαλόν, genuinum putat *Galeus*; idque pretiosissimum εὔρημα iudicat *Gronovius*. Vulgatum tamen ὀφθαλμόν plerisque satis tueri videbuntur haec *Plutarchi* in *Arist.* p. 327. c. Τοῦτον ἢ τὸ κρᾶνος ὑπέφαινε τὸν ὀφθαλμόν ἀκοντίου στύρακι παίων τις ἀνεῖλεν. Non mirarer si in aliis hic etiam Codicibus altera lectio reperiretur, quum voces ὀμφαλός et ὀφθαλμός frequentissime fuerint a librariis inter se permutatae. VALCK. — Pretiosissimum εὔρημα viri Celeb., meri carbones pro thesauro. Ὀμφαλόν non novit *Arch.*, a reliquis hic non dissidens. Falsus enim est *Galeus*, fefellitque alios. Immo vero, si ὀμφαλόν iste codex dederat, nequidquam advocaretur. Armatura, quae *Masistium* undique amiciebat, ut omnes ictus eludebat, ita pube tenus porrigebatur, umbilicum egregie protegens. Id *Nostri Plutarchique* pictura et *Heliodori* in primis *Aethiop.* lib. IX. p. 431. conmonstrat. Quid multa? *Plutarchum* audiamus, cui auscultare noluerunt, in *Aristid.* p. 327. b. τοῦτον μὲν ἢ τὸ κρᾶνος ὑπέφαινε τὸν ὀφθαλμόν ἀκοντίου στύρακι παίων τις ἀνεῖλεν: hunc quidem *Masistium*, qua oculum galea ostendebat, hastili iaculi percutiens aliquis. interemit. Ecquid liquidius? WESS.

20. αὐτίκα ἐπόθεσαν) Hanc verbi scripturam cuncti offerunt Codices. Sermonis genius postulabat ἐπόθησαν: a quo deflecti posse, sicuti in similibus subinde, *Porti* doctrina fert. Macula si sese nulla adpersit, *absentis desiderio tacti* fuerunt. De *Cambyse* lib. III. 36. ἐπόθησέ τε δὴ τὸν Κροῖσον οὐ πολλῷ μετέπειτα χρόνῳ. Estque istud sanequam praestantius invento *Gronoviano* ἐπύθεσαν, quod valde metuo ut *Graecae* habeatur monetae, et unquam *intra mare Ionium et Thessaliam*, uti alia in re notatum memini, auditum sit. WESS.

CAP. XXIII. 2. ἀλλ' ἅμα πάντας) Additam ex scriptis exemplaribus vocem sententia desiderabat. *Homerus* *Iliad.* Ψ'. vs. 362. Οἳ δ' ἅμα πάντες. Mox [lin. 6.] ἐβώθεε, uti eadem exempla, *Ionicae* consuetudinis est, reique satis facit. Redi ad lib. VIII. 1. WESS.

2. ἀλλὰ πάντας) *Elisam* a vicina ἀλλὰ voculam ἅμα plures forte Codices hic dabunt, ἀλλὰ ἅμα πάντας, ut in *An-*

glicanis invenit Ios. *Wasse*: vid. ad *Thucyd.* [III. 24.] p. 181, q². Eandem hic a *Valla* lectam vidit *Koenius*; requirit illam oppositum, οὐκ ἔτι κατὰ τέλεα προσελαύνοντας τοὺς ἰππείας; videbant Athenienses, ἀλλὰ ἅμα πάντας, omnes simul irruentes; non, ut ante, κατὰ τέλεα. Inter varios significatus vocis τέλος *Eustathius* ad 'Ιλ. κ'. 56. primum ponit τὸ στρατιωτικὸν σύνταγμα, turmam militarem: τοὺς ταξιάρχους τῶν τελέων ex *Herod.* IX. c. 41. excitat *Thom. M.* in Τέλη. Libro VII. c. 211. Persae dicuntur καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες. Vid. Ios. *Wasse* ad *Thucyd.* II. 81. VALCK.

7. οὐκ ἐτι οἱ ἰππῶται ὑπέμεινον) Sic voluisse *Gronovius* significavit. Poëta *Iliad.* O'. vs. 312. Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλείς: crebroque alii. WESS. — Vocem οὐκ ἐτι, in *Aldina* editione temere praetermissam, primus auctori tacite restituit *H. Stephanus*: tenent autem illam recte libri scripti omnes, eandemque *Valla* expresserat, non amplius perstiterē equites. S.

9. ἀποστήσαντες ὦν) Vir doctus [*Reiskius*] scribi iussit ἀποστάντες, aut ἀπονοστήσαντες: satis pro imperio. Adsciveris ἐωυτοὺς, idem erit ac ἀποστάντες, quae *Abreschii* quoque mens. *Diodorus* I. 56. ὁ δὲ Σαρδάσις ἀποστήσας τὰ πλήθη etc. WESS. — De peditatu fortasse non dicturus fuerat ἀποστήσαντες. Equitēs, ut ἐλαύνοντες et προσελαύνοντες vulgo dicuntur, subintellecto nomine τοὺς ἵππους: sic etiam ἀποστήσαντες dici potuerunt. S.

CAP. XXIV. 2 seqq. πένθος ἐποίησαντο Μασιστίου etc.) Quem memorat Persarum luctum ob mortem Masistii, quo dicuntur non semet ipsi tantum, sed κείροντες καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια, hinc, opinor, attigit *Plutarch.* in *Arist.* p. 327. c. VALCK. — Luctum barbaricum super Masiatio hinc et ex *Plutarchi Arist.* p. 327. descripsit *Brissón.* *Regn. Pers.* lib. II. 206. et *Perizon.* ad *Aeliani Var.* VII. 8. WESS.

CAP. XXV. 5. τῶνδε εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίηον) Lacunae nulla supererit suspicio, neque supplementis egebimus, si, voce καὶ, quam eiecit [eiiciendam censuit in *Notis*] *Clar. Gronov.* reposita suo loco, sic ista legantur: τῶνδε δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίηον, καὶ ἐκλείποντες τὰς τάξεις, ἐφοίτεον θεησόμενοι Μασίστιον. Τῶνδε, id est μεγάλθους εἵνεκα καὶ κάλλους: ταῦτα ἐποίηον, nempe τὸν νεκρὸν παρὰ τὰς τάξεις ἐκόμιζον.

Herodot. T. VI. P. II.

Q

In Homeri Ἰλ. χ'. 369., Hectoris cadaver περιδραμὸν οἶτε Ἀχαιοῶν, οἳ καὶ θηήσαντο Φυὴν καὶ εἶδος ἀγνόν Ἑκτορος: ubi quae proxima succedunt, nec Graecis videntur neque Homero digna, lecta tamen et Dioni Chrys. p. 180. D. conf. p. 273. C. D. VALCK. — Ut τοῦ δὲ VIII. 85, 11. idem valet ac τούτου δὲ, sic h. l. τῶν δὲ idem ac τούτων δέ. Sententiam commodè Valla his verbis expressit: *Quod id eo faciebant, quia cuncti relictis stationibus ad intuendum Masistium pergebant.* Nempe caussa, cur id fecerint, verbis illis ἐκλείποντες τὰς τάξεις etc. continetur: ac potuerat, si explicatius loqui voluisset, dicere ὅτι ἐκλείποντες, quemadmodum VIII. 85, 11. τοῦ δὲ μέμνημαι τούτων μὲνων, ὅτι etc. sed omissa, ut saepius alibi, coniunctivā particulā, maior quaedam vis ac vividior color accedit narrationi. S.

14 seq. παρὰ Ὑτιάς etc.) Ductus itineris praeter Hysias in agrum Plataeensem ferebat: recte proin scripti libri. Vide lib. V. 74. VI. 108. et Thucyd. III. 24.; ubi Wasseus τῶν Νυσιῶν πλησίον in Plut. Aristid. p. 325. E. praeclare integravit, heroem Androcratem eiusque fanum docte illustrans. WESS.

17. τεμένεος τοῦ Ἀνδροκράτεος) Apud Thucyd. III. 24. Plataeenses viam inflectunt Thebas ducentem, ἐν δεξιᾷ ἔχοντες τὸ τοῦ Ἀνδροκράτους ἡρώον: ubi Herodotea contulit et alia Cl. Wasseus. Mox [CAP. xxvi. 2.] redibit ex Codd. λόγων πολλὸς ὠθισμός, excitatum in Diss. Herod. Cl. Wess. p. 203. VALCK.

CAP. XXVI. 2. λόγων πολλὸς ὠθισμός) Contra morem πολλῶν ὠθισμός. Supra VIII. 78. τῶν δὲ - ἐγένετο ὠθισμός λόγων πολλός, vehemens sermonis altercatio: et in praelio armato VII. 225. Περσέων τε καὶ Λακεδαιμονίων ὠθισμός ἐγένετο πολλός. Porro [lin. 3.] vice αὐτέων ἑκάτεροι boni codices αὐτοὶ ἑκάτεροι, sicuti αὐτὸς ἕκαστος III. 82. et αὐτὰ ἕκαστα V. 13. Belle iidem [lin. 6.] ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τάξιος. Namque sic Tegeatae postea [l. 36.] ἀξιονικότεροί εἰμεν Ἀθην. ταύτην τὴν τάξιν ἔχουσιν: et Athenienses, c. 27. ἄρ' οὐ δικαιοί εἰμεν ἔχουσιν ταύτην τὴν τάξιν. Hinc in Plutarchi Aristide p. 326. A. Ἀθηναῖοι Τεγιάταις περὶ τάξεως ἐρίσαντες. Lis erat non adeo de loco, quem obtinerent, sed utri cornu alterum in hostem ducerent. WESS.

3. ἐδικαίουν γὰρ αὐτέων ἑκατ.) Nihil interest, sic legatur,

an ex Cod. Steph. αὐτοὶ ἑκάτεροι ἔχουν τὸ ἕτερον κέρας. Scripserat, opinor, Plutarch. T. I. p. 326. A. Ἀθηναίοις δὲ Τεγεάται περὶ τάξεως ἐρίσαντες ἡζίου, ὥσπερ αἰὲ Λακεδαιμονίων τὸ δεξιὸν ἔχόντων κέρας, αὐτοὶ τὸ εὐώνυμον ἔχουν. Sinistrum, ut ἀριστερόν et εὐώνυμον, sic per εὐφημισμὸν saepius etiam ἕτερον dicebant. VALCK. — At ἕτερον κέρας utrumlibet intelligitur, sive sinistrum, sive dextrum. Vide infra, lin. 33 seq. S.

8. τὸ παλαιὸν) Anceps electio est. Scriptor τὸ πάλαι deposuit IV. 180. VII. 142. IX. 73.; τὸ παλαιὸν VII. 129. Similis discordia VII. 74. electurum frustratur. WESS. — Ubi alii codices nude πάλαι, alii τὸ πάλαι exhibent, ut VII. 74., ibi Herodoteum τὸ πάλαι censi debet. Ubi vero, uti hoc loco, plures τὸ παλαιὸν, et alii τὸ πάλαι, ibi istud, utpote paulo rarius, Scriptori videtur acceptum ferendum. S.

9. ἐπεὶ τε Ἡρακλεῖδαι ἐπειρῶντο) ἐπεὶ τε plenius, et plane Ἰακόν, teste Eustathio ad Hom. p. 1158, 39. WESS. — Utique ionicum et Herodoteum est ἐπεὶ τε pro nudo ἐπεὶ: at de ea voce apud Eustath. loco citato (Iliad. p. 1215, 33.) non agitur, sed de ionico εἶτεν et ἔπειτεν, pro communi εἶτα vel ἔπειτα. S.

14 seqq. τότε ὦν λόγος Ὑλλον ἀγορεύσασθαι etc.) Quae de Hyllō narrantur Heraclida, certis sub conditionibus ad singulare certamen Peloponnesiorum praestantissimorum provocante, comparari poterunt cum Diod. Sic. IV. cap. 58. Sed iuxta Diodorum, Hyllō cadente, intra annos quinquaginta non reverterentur in Peloponnesum Heraclidæ: verius ille scripsisset cum Herodoto, ἐντὸς ἐτῶν ἑκατὸν, iudice viro summo ad Diodora Conf. Io. Meurs. de Regno Laced. cap. 7. Hyllum occidisse dicitur apud Herodotum [lin. 26.] Tegeatarum Rex Ἐχέμος ὁ Ἡρόπου τοῦ Φηγέος: ultimo nomini Κηφέος substituendum ex Pausania aliisque monuit Palmerius. VALCK.

23. ἑκατὸν τε ἐτῶν) Errat aut corruptus est Diodorus IV. 58., convenisse adfirmans, μὴ κατιέναι τοὺς Ἡρακλείδας εἰς Πελοπόννησον ἐντὸς ἐτῶν πενήκοντα. In centum annis, uti ibi docui, aliorum congruit consensio, ipseque eventus. Ceterum Echemus, qui Hyllum ex provocatione deiecit, Aëropi filius, perperam Φηγέος Phegei nepos perhibetur. Avus erat Κηφέης, Cephæus, apud Pausan. VIII. 4. Quod qui-

dem librariorum delictum viri doctissimi, *Palmerius*, *Th. Rykhus*, *P. Burmannus* et alii redarguerunt. *WESS.*

40. ἡμέας δίκαιον ἔχειν --- ἥπερ Ἀθηναίους) Maluit δικαιοτέρον *Pavius*, ut ἀξιονικότεροι antea, et postea c. 28. ἀξιονικότερους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας ἥπερ Ἀρκαάδας. Quae sane frequentior in talibus norma. Contingit tamen, ut absolutum comparati et vicissim sedem teneat. Sic στιβαρώτερον loco στιβαροῦ in *Apollon. Rh.* III. 1056. Δικαιότερον ἀντὶ δικαιοτάτου *Diodor.* XIII. 30., ἀλλοτριώτατες *Musa* III. 119., nec fugit magnum Animadversorem in *Athen.* XIII. 1. *WESS.* — Superlativum pro comparativo positum notavit *Casaub.* l. c. ad *Athen.* XIII. pag. 558. A. quo genere enallages *Noster*, quum alibi, tum mox c. 27, 7. utitur. Hic est positivus loco comparativi, nempe subintellecto ante ἡ particulam (sicut frequenter in Graeco sermone) adverbio comparativo μᾶλλον: sive, in eamdem quidem sententiam, ita intelligere malis, quasi dixissent ἡμέας δίκαιον ἔχειν, καὶ δικαιοτέρον ἢ Ἀθηναίους. *S.*

CAP. XXVII. 2. σύνοδον τήνδε μάχης εἵνεκα --- ἀλλ' οὐ λόγων) Apud *Plutarch.* T. I. pag. 326. B. ἤκομεν, inquit *Aristides*, οὐ τοῖς συμμάχοις στασιάσοντες, ἀλλὰ μαχοῦμενοι τοῖς πολεμίοις. Hic σύνοδον aiunt μάχης εἵνεκα συλλεγῆναι, ἀλλ' οὐ λόγων. *Livii* XXXII. 34. *Phaeneas*, non in verbis rem verti, ait. *Cleonnis Diodori* T. II. pag. 658, 66. πρόκειται ἀγών οὐ λόγων, ἀλλ' ἔργων. *Euripidis* *Eteocles* *Phoen.* vs. 591. Μῆτερ, οὐ λόγων ἀγών ἐστ'. Quod illic monitum, in istis loquendi formulis promiscue propemodum usurpari voces ἀγών, καιρὸς et ἔργον, monstrat *Agesilai* laudator p. 78., cui dicitur ille καρτερία μὲν πρωτεύων, ἔνθα πονεῖν καιρὸς, ἀλκῇ δὲ, ὅπου ἀνδρείας ἀγών, γνώμῃ δὲ, ὅπου βουλῆς ἔργον: quae *sophistam* multo magis decent quam *Xenophontem*, in cuius scriptis nihil invenietur simile. *VALCK.*

[4. προέθηκε παλαιὰ καὶ καινὰ λέγειν τὰ ἐκατέρωσι --- κατέρχασται) Quod ait προέθηκε λέγειν etc., id nec *Vallae* latina, referre coepit, nec nostra, in medium protulit, accurate reddunt. Namque *Tegeatarum* dux non quae ab utrisque bene gesta sunt referre instituit, aut in medium protulit; sed *Tegeatarum* solum facta memoravit. Graeca ista in hunc modum reddenda erant: Quoniam *Tegeatarum* dux in medium proposuit, ut commemoraremus utrique nostra maiorumque praeclare facta. *S.*]

5 seqq. ἀναγκαίως ἡμῖν ἔχει δηλῶσαι etc.) Laudabilia, quae multis hic enarrant Athenienses, maiorum suorum facinora, hinc paucis commemorat *Plutarch. de Herod. Malign.* p. 872. A., illos scribens Ἡρακλειδῶν τε μεμνησθαι, καὶ τὰ πρὸς Ἀμαζόνας πραχθέντα προφέρειν, ταφάς τε Πελοποννησίων τῶν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ πεσόντων. Eadem illa magna cum laude celebrantur ab oratoribus; ab *Isocrate* in *Panegyr.* p. 51. et seqq., in *Aristidae* *Panathen.* pag. 201. etc. in Ἐπιταφίσις etiam λόγοις, quibus nomina praefiguntur *Demosthenis* et *Lysiae*. VALCK.

9 seqq. ἐξελαυνομένους ὑπὸ πάντων etc.) Attici oratores in his maiorum suorum facinoribus sese iactant, *Lysias*, *Isocrates*, *Demosthenes*, cuius Λόγου Ἐπιταφ. p. 746. πολλοὺς τῶν συγγράφειν ὑποθέσεις τὰ ἐκείνων ἔργα τῆς αὐτῶν μουσικῆς πεποιῆσθαι, haec *Musae Herodoteae* spectare, non iniusta suspicio est. WESS.

17. ἀνελεῖσθαι τε τοὺς νεκροὺς φάμεν) Latina [quae intacta *Wess.* h. l. reliquerat] aberrant. Hoc volunt, suos maiores sustulisse ad sepeliendum Argivos, qui insepulti ad Thebas iacebant, et contumulasse sua Eleusinia in terra. Id ἀνελεῖσθαι τοὺς τετελευτηκότας sive τοὺς νεκροὺς saepe hac ipsa in re *Isocrati* *Panegyr.* p. 52. A., *Plataic.* pag. 306. D.; haec νεκρῶν ἀναίρεσις *Panath.* p. 269. A. Praeclare *Lysias* in Ἐπιταφ. p. 33. τοὺς Ἀργείων νεκροὺς ἔθαψαν *Athenienses* ἐν τῇ αὐτῶν Ἐλευσίνι, ubi *Cl. Taylor.* WESS.

18. τῆς ἡμετέρας ἐν Ἐλευσίνι) Auctor Orationis inter *Lysiacas* secundae p. 33., τοὺς Ἀργείων, inquit, νεκροὺς ἔθαψαν ἐν τῇ αὐτῶν Ἐλευσίνι: et hic et apud *Herodot.* non templum designatur Eleusinae Cereris, sed ipsa Eleusis est intelligenda, pagus Attices nobilissimus; in locis etiam reliquis, quae *Cl. Io. Taylor* in alium putat sensum accipienda ad *Lys.* p. 105. *Lysiam* illic, vocibus aliter collocatis, scripsisse suspicor partim cum *Palmerio*: sacra faciet Rex, τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσινίῳ ἱερῷ, τὰ δὲ ἐν Ἐλευσίνι καὶ τῆς ἱερῆς ἐπιμελήσεται μυστηρίαις. Lex fuit Solonis, teste *Andocide* de *Myst.* p. 16. τῇ ὕστεραίᾳ τῶν μυστηρίων ἔδραν ποιῶν ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ, apud *Petitum* in *Legib. Att.* p. 37. *Meurs.* Eleusin, cap. 15. Utrobique templum intelligitur, quod Athenis erat, isthoc nomine saepe designatum, de quo *Meurs.* egit in *Ceram. Gem.* c. 15. In proximis [*lin.* 19.] haec tandem

Editio repraesentabit Herodoti manum, ἐς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμῶδοντος, eiectis auctoritate Codicum vocibus interiectis τὰς ἀποθήκας, quae variorum nobis pepere- rant coniecturas. VALCK.

19. ἐς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμ.) Edebatur Aldi exem- plo, τὰς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀποθήκας, τὰς ἀπὸ Θερμῶδοντος: quorum ad τὰς ἀποθήκας multi merito offenderunt. Quid illa enim ad Amazonas? Cornel. de Pauw τὰς αὐθεντάσας, rigidas et severas formavit: Gronovius τὰς ἀποθήκας, tanquam furias et minime desiderabiles feminas. De sententia Io. Tay- lor Lect. Lysiac. c. 4. fuerat, τὰς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμ- σκύρας τῆς ἐπὶ Θερμῶδοντος. Aliud sectatus Abreschius, Dilu- cid. Thucyd. p. 655., verborum seriem ordinabat, εὖ δὲ καὶ ἔχει ἡμῖν (κατὰ) τὰς ἀποθήκας (ἡμῶν τὸ) ἔργον (τὸ) ἐς τὰς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμ. Quin et in thesauris factorum no- strorum illustrium habemus illud, quod adversus Amazonas gessimus: addidit coniecturam aliam, quam ibi legi ma- lim. Atque haec clarissime doctissimorum virorum flu- ctuationes, ex pravissimis τὰς ἀποθήκας auctas, ostendunt. Quorum equidem divinationes malui proponere, quam ad examen revocare. Sentio enim cum Galeo τὰς ἀποθήκας in exilium agendas, quorsum ab sex bonae fidei mem- branis ablegantur, fortasse etiam pluribus. Florentiae cer- te vir Celeb. nihil singulare enotavit, cuius quidem bi- bliothecae exemplari cum passim Ask. et Pass. consentiant, opinari et illud τὰς ἀποθήκας non habuisse, licet. [Vide Var. Lect.] De Parisiensibus, quorum accurata non usur- pavi excerpta, tacere debeo. [Ex nullo quatuor Codicum Parisiensium, quorum lectionibus satis diligenter excer- ptis uti nobis licuit, enotata ista importuna verba sunt.] Abunde mihi videtur, corruptissimas voces ab optimis libris abesse, natas scribentis, uti opinor, incuria, ex continuo sequentibus τὰς ἀπὸ Θερμ. vocibus. WESS.

21. ἐν τοῖσι Τρωϊκοῖσι πόνοις) Τρωϊκοῖσι non sollicito, tametsi Cicero Nat. Deor. III. 21. Heroicis temporibus, et ἐν τοῖς Ἡρωϊκοῖς χρόνοις Diodorus lib. XV. 79. Tu vide VII. 20. WESS.

21 seq. Ista, οὐ γὰρ τι προύχει (τουτέων ἐπιμεμῆσθαι) ex- planavit A. Dounaeus in Demosth. p. 29. VALCK. — Re- spondet fere Latinorum nihil promovet. Οὐ τι προέχει, pro-

prie non praestat, non melius est, i. e. nil iuvat, inutile est. Similiter comparativo utuntur, οὐ γὰρ ἄμεινον, pro οὐκ ἀγαθόν: et πλέον τι ποιῆν, utile quidpiam facere, proficere. Item εὐδὲν προὔργου (et προὔργιαίτερον) ἐστὶ. S.

26. ὥσπερ ἐστὶ) Corrigit Abreschius οἷσπερ ἐστὶ, leni, sed parum necessaria, medicina. Mox [lin. 28.] Μαραθῶνι sine praepositione (ad Aristophanis Aeharn. vs. 697. ἀνδρ' ἀγαθὸν ὄντα Μαραθῶνι et εἶτα Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἤμεν, exemplum) unae schedae, quas iubeo valere. WESS.

27 seq. ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου) Campus Marathonius praecipua semper fuit Atheniensibus gloriandi materies, quia hanc de Persis victoriam soli reportaverant. Ea de re loquenti Lycurgo c. Leocr. p. 162, 13. dicuntur οὐκ ἐπὶ τῇ δόξῃ μέγα φρονούντες, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ταύτης ἄξια πράττειν. Aristoph. Equit. 1331. Τῆς γὰρ πόλεως ἄξια πράττεις, καὶ τοῦν Μαραθῶνι τροπαίου. De Aeschilo morti vicino vid. Pausan. I. pag. 35. Apud Thucydidem I. 73. Athenienses, φαρὲν Μαραθῶνι μόνον προκινδυνεύσαι τῷ βαρβάρῳ: ubi notat Wasseus. Hoc titulo Critiae designatur urbs Athenarum apud Athen. I. p. 28. c. Ἡ τὸ καλὸν Μαραθῶνι καταστήσασα τροπαίον. Nomen itaque Μαραθωνομάχων Atticis erat auribus iucundissimum; sed depravatis suae aetatis moribus saepius istius temporis Μαραθωνομάχους opposuit Aristophanes, et in Nub. vs. 982. Acerbe Athen. VI. p. 253. F. ταῦτ', inquit, ἤδον οἱ Μαραθωνομάχοι. VALCK.

31. ἐνικήσαμεν ἔθνεα ἕξ τε καὶ τεσσαράκοντα) Satis gloriose. Annumerantur nobis nationes, Dario vectigales, lib. III. 90 seqq., isto numero plures. Illae-ne vero Marathonium in campum contra Athenienses, et navibus quidem sexcentis, (lib. VI. 95.) venerunt? Iustius adiungitur, non profecto decere τάξις εἶνεκα στασιάζειν: adesse enim, οὐ τοῖς συμμάχοις στασιάζοντας, ἀλλὰ μαχουμένους τοῖς πολεμίοις, uti Plutarch. Aristid. p. 326. B. WESS.

35. ἵνα δοκέῃ) Scribendum arbitror ἵν' ἂν δοκέῃ: vel ἵνα δοκέει: iungitur enim ἵνα, significans ubi, ut apud alios, sic apud Herodotum, indicativo modo. [Vide Var. Lect.] In eandem sententiam Aristides loquitur Plutarchi T. I. pag. 326. B. Τὴν ἀρετὴν οὐκ ἀφαιρεῖται τόπος, οὐδὲ δίδωσιν ἢν δ' ἂν ὑμεῖς ἡμῖν τάξιν ἀποδῶτε, πειρασόμεθα νοσημοῦντες καὶ φυλάττοντες μὴ κατασχύνειν τοὺς προηγωνισμένους ἀγῶνας. Apud

eumdem T. II. pag. 208. D. Agesilaus, δείξω, inquit, ὅτι οὐχ οἱ τόποι τοὺς ἀνδρας ἐντίμους, ἀλλ' οἱ ἄνδρες τοὺς τόπους ἐπιδεικνύουσι. VALCK.

CAP. XXVIII. 7. οἱ ἀρχὴν ἐλθόντες Ἑλλήνων) H. Stephanus ob Vallae Latina mutavit in Aldo vitiosa, mutantique scripti codices resque ipsa addicunt. In septenis Helotis, [lin. 9 seq.] singulos Spartiatis stipantibus Plutarch. Malign. p. 871. E. et Aristid. p. 525. A. nihil discordat. Vide supra c. 10. WESS.

[15 seq. παρὰ δὲ σφί εὗροντο -- ἐστάναι Ποτιδαιητέων etc.) Corinthii a Pausania impetrarunt, ut iuxta ipsos starent Potidaeenses. Nempe Corinthiorum colonia Potidaea erat. Vide Thucyd. I. 56. S.]

28. Παλᾶες οἱ ἐκ Κεφαλληνίας) Iustissime. Laurentii Pallenses in Cephallenia nulli. Quarta urbium insulae Πάλη, cives Thucydidī Παλῆς Attica dialecto lib. I. 27., aliis Παλεῖς, Ionibus Παλᾶες. Lege Nob. Palmerii Graec. Ant. lib. IV. p. 528. Pausanias catalogo Graecorum, contra Maronion ad Plataeas consistentium, Palenses non inseruit, sed alios, hic neglectos, lib. V. c. 23. WESS.

CAP. XXIX. 3 seqq. σύμπαντες ἔόντες ἀριθμὸν τρεῖς τε μυριάδες etc.) In hoc numero gravis armaturae militum 38700. nihil inesse vitii liquet e sequentibus; primum enim praeter illos ψιλοὶ memorantur cum Spartiatis missi Helotes 35000, tum ceterorum Graecorum ψιλοὶ 34500. hi universi conficiunt 108200., quibus adiuncti tandem 1800 Thespienses summam implebant 110000. Herodotus infra: [cap. 30, 4.] σὺν Θεςπιδέων τοῖσι παρεῶσι ἐξεπληροῦντο αἱ ἑνδεκα μυριάδες. De his Graeciae libertatis statoribus intelligo Diodor. Sic. lib. XI. c. 30. ἦν δὲ ὁ σύμπασις ἀριθμὸς τῶν Ἑλλήνων εἰς δέκα μυριάδας: qui forsan etiam scripserat εἰς ἑνδεκα: sed, quod addit, τῶν δὲ βαρβάρων εἰς πενήκοντα, longius etiam ab Herodoto recedit; iuxta quem [cap. 32.] illic βαρβάρων ἔσαν τριήκοντα μυριάδες, praeter Graecos Persarum partes sequutos, quorum ad Plataeas fuisse Noster suspicatur πέντε μυριάδας. Nostro loco memoratos ὀπλίτας 38700 ego quidem in capite superiori memoratis non reperiō, verum duntaxat 29700. Utrum in Aeginetarum numero, an et alibi vitium haereat, si Codices vulgatis congruunt, non facile definiri poterit. Ad ista Herodoti

Pausaniæ catalogum lib. V. [cap. 23.] p. 437. comparanti occurrunt inter illos, qui Πλαταιάσιν ἐμαχέσαντο ἐναντία Μαρδονίου τε καὶ Μήδων, quorum nulla fit in hac *Herodoti* recensione mentio, Κεῖοι, καὶ Μήλιοι, --- Τήνιοι, --- καὶ Κύνιοι. VALCK. — Quod in superiori capite se nonnisi 29700. ὅπλιτας memoratos reperisse Vir doctissimus ait; si recte subduxisset calculos, eandem summam 38700, quam praeferunt *Herodotei* libri omnes, reperturus fuerat. S.

[10 seq. ὡς εἰς περὶ ἕκαστον ἐὼν ἄνδρα, πεντακόσιοι etc.) Unus fere circa quemque virum, fuere 34500. Si absolute et sine exceptione dixisset, unus circa quemque virum, numerus istorum leviter armatorum nonnisi 33700 fuisset. Nunc intelligi par est, (quod etiam alioquin credibile erat) nonnullis ex numero ὁπλιτῶν, de quibus hic agitur, duo aut plures leviter armatos, aliis vero nullum fortasse, praesto fuisse. S.]

13. καὶ ἐννέα χιλιάδες) Utrum scribarum socordia, an alià culpā, haec in codicibus paucis non adpareant, quaerere nolo. Absunt male, si τῶν ψιλῶν praescriptus numerus labe caret. Potest disputari, cum Spartani (erant autem ad quinque millia) septenos, et Graeci reliqui singulos iuxta se ψιλοὺς viderint, amplior-ne levis armaturae militum catalogus poni debuerit? Nihil tamen membranae isthic innovant. WESS. — Vide proxime ante a nobis notata. S.

CAP. XXX. 7. ἔπλα δὲ οὐδ' οὗτοι εἶχον) Qui nec ipsi arma habebant Interpres; cui quidem arma si clypei fuerint, uti nonnunquam Latinis, monente *Salmasio* ad *Fl. Vopisei* Aurel. c. 7., insons erit. Revera hi *Thespienses* in levi erant armatura, οὐκ ἐν ἔπλοις, quales in *Heliodori* Aeth. IX. p. 428. *Pausanias* illos ὅσον τῶν ὅπλων τῇ σκευῇ κοῦφον lib. IV. 29., hos *Polybius* crebro τὰ βαρέα τῶν ὅπλων lib. I. 76. adpellat. Conf. ad *Diodor.* XIV. 23. WESS.

CAP. XXXI. 1. ὡς ἂν περὶ δέουσιν Μασίστιον) Cum *Masistii* mortem lugere desiderant. Publicum Persarum luctum supra narravit c. 24. Verbum Ἀπικηδευσαν, Porto non intellectum, omissum in *H. Stephan.* Thes. recte vir Clar. vertit eluxerunt. Istam multis verbis vim indit praepositio ἀπό. In *Thucyd.* II. 61. ἀπαλγῆσαντας recte πανσαμένους

ἀλλεῖν e Scholiis interpretatur *Suidas*, qui conferri poterit in Ἀποπεπόννηκας Ἀποκεκραιπαλισμένος Ἀπεμνήσας et in Ἀποσπουδάξιν: horum primum Ἀποπεπόννηκας ex *Aristoph.* est *Thesmoph.* vs. 252. *Luciani Lexiphanes* §. 4. ἀπερυνθιάσαι ποιήτει τοὺς ὀφθαλμούς. *Menander*, Ἀπερυνθιά πᾶς, ἐρυνθιά δ' οὐδεὶς ἔτι, apud *Stobaeum* p. 212, 50., in cuius p. 585. sic scribendi videntur *Alexidis* senarii: Πολλή γ' ἀνάγκη καὶ τὸν ἄνδρ' ἀποξέσαι Πρωτίστον, ἀφουβρίσαι τ' [·] ἀπανθήσαντα δὲ Σκληρόν γενέσθαι, καὶ καταστῆναι πάλιν. VALCK. — De *Alexidis* versiculis conf. *Athen.* lib. II. p. 36. e. S.

8. ὅ, τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώτατον) Sermo de Persis; quorum quod robustissimum contra Lacedaemonios *Mardonius* opposuit, quod infirmius vero contra *Tegeatas*. Nonne ergo ὅ, τι μὲν ἦν αὐτῶν etc. quae elegans *Cl. de Pauw* coniectio? Alioqui τὸ δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ lib. VIII. 34. WESS. — Vulgatum αὐτοῦ tenent scripti libri omnes. S.

20. Ἀμπρακινήτας) Recte hic et c. 28. ex *Ionum* ore, quo et Μαιῆται, Μαιῆτις, aliorum Μαιῶται ac Μαιῶτις, lib. IV. 123. Scio *Stephani Byz.* decretum in Ἀμβρακία probari ab *Arch.* et *Vind.*, quod in *Ionia* invalidum iustius sprevisent. WESS.

25. ἀλλὰ τινες αὐτέων) Cum his utique proxima iungenda sunt, ἀλλὰ τινες αὐτέων καὶ τὰ Ἑλλήνων ἡῦξον. [Nempe in ed. *Gron.* et superioribus post αὐτέων interposito puncto distinguebatur oratio, quod etiam in ed. *Wess.* propagatum.] Sed miror quomodo hi *Phocenses* dici possint [lin. 26.] περὶ τὸν Παρνησὸν κατειλημμένοι: qui supra VIII. 32., ἐς τὰ ἄκρα τοῦ Παρνησοῦ ἀνέβησαν, quique hoc velut receptaculum habentes illinc ὁρμεώμενοι ἔφερόν τε καὶ ἦγον τὴν Μαρδονίου στρατὴν. Praestiterit et hoc loco unā literā minus scripsisse κατειλημμένοι. Huc spectant ista *Plutarchi*, de *Herod.* Malign. p. 868. F. αὐτὸς ὁ Ἡρόδοτος ὥστερ ἐκβιασθεὶς ἐν τοῖς Πλαταιικοῖς ὁμολογεῖ καὶ Φωκέας παραγενέσθαι τοῖς Ἕλλησιν. VALCK.

26. περὶ τὸν Παρνησσὸν κατειλημμένοι) Solet montis nomen ita scribere; participium, postulante sermonis indole, itidem. Vertebant, apud *Parnassum* deprehensi: a quibus tandem? Κατειλημμένοι, conclusi compulsi que erant. Supra VIII. 27. ἐπεὶ τε γὰρ κατειλήθησαν *Phocenses* ἐς τὸν Παρνησσὸν, et cap. 32. Error est librariorum, ἀπειλημμένους, κα-

πειραζομένους, et ἀπειλημένους, κατειλημένους, confundentium. Vide lib. II. 141. IX. 69. etc. WESS.

CAP. XXXII. 7. οἱ τε Ἑρμοτύβιες etc.) De his lib. II. 164. οἱ δὲ μάχιμοι αὐτῶν καλέονται μὲν Καλασίβιες τε καὶ Ἑρμοτύβιες. Profecto non illi μαχαιοφόροι, quod vetus interpunctio volebat, nuncupabantur, sed armaturā erant tali. Rem vidit G. Cuperus Epist. ad N. Heinsium, Syllog. Epist. Burmanni T. II. p. 690. WESS. — Perperam olim post Καλασίβιες incisa erat oratio, iunctis verbis καλεσμ. μαχαιοφ. S.

15. ὡς δὲ ἐπεικᾶσαι) Dubitabam in Diss. Herodot., heccine, an pristinum ἀπεικᾶσαι, amplecterer? Caussā ampliata, Gronovii in partes ivi. Inconcinnum huic certe loco ἀπεικᾶσαι, in assimilando et comparando solens: opportunius omnino videtur, ex melioribus advocatum membranis. Aeschyl. Choëph. 976. Φίλοι τε καὶ νῦν, ὡς ἐπεικᾶσαι πάθῃ: et Supplic. vs. 252. καὶ τᾶλλα πολλὰ ἐπεικᾶσαι δίκαιον ἦν. Sophocles Oed. Colon. vs. 17. χῶρος δ' ὅδ' ἱερὸς, ὡς ἐπεικᾶσαι, βρύων Δάφνης: namque sic Mssti, H. Stephano notante. Eadem in fabula vs. 147. δυσαίων, μακρᾶίων τ' ἔθ', ὡς ἐπεικᾶσαι. In Trachin. tamen vs. 144. Πεπυσμένη μὲν, ὡς ἀπεικᾶσαι, πάρεϊ, nec citra Codicum discordiam, qualis et in aliis. Illa vero Sophoclea absentiam τοῦ ἐστὶ ab Arch. legitimam declarant. Numerum autem exercitus Persici auctum qui cupit, Diodorum XI. 30. adeat. WESS.

CAP. XXXIII. 5. καὶ γένεες τοῦ Ἰαμιδῶν Κλυτιᾶδην) F. Ursinus, vir doctissimus, ad Ciceron. Divin. lib. I. 41. τοῦ Ἰαμιδῶν καὶ Κλυτιᾶδῶν citat, haud scio unde. Cicero ex P. Victorii, Ursini, P. Leopardi eccellente auxilio: Elis in Peloponneso familias duas eertas habet, Iamidarum unam, alteram Clytidarum, haruspicinae nobilitate praestantes. Iam si Tisamenus fuerit Clytiades et τῶν Ἰαμιδῶν, quemadmodum apud Pausan. lib. III. c. 11. p. 232., oportet, adfinitate nexae fuerint familiae, paterque eius ex Clytiadis. Vide sis Pet. Victorium Var. Lect. XIII. 15. et P. Leopardum Emend. IV. 18.; neque λεωσφέτερον [lin. 6.] praetervide, h. e. πολήτην σφέτερον, uti deinceps. [lin. 19.] Vir doctus [Reisk.] disiuncta voce, λεῶ σφέτερον, alii componunt Hesychii λεῶλεθρος ἢ λεωκόρητος, παντελῶς ἐξωλεθρευμένος, quae, modo λέως Ionibus et Hippocrati de Galeni et

Erotiani opinione fuerit παντελῶς, aliorum pertinebunt.
WESS.

Ibid. γένεος τοῦ Ἰαμιδέων etc.) Quum Elis in Peloponneso familias duas certas habuerit, Iamidarum unam, alteram Clytidarum, haruspicinae nobilitate praestantes, ut scribit Cicero de Divin. I. 41., Tisamenum ἔντα Ἠλεῖον, καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδέων, meo quidem arbitratu dicere non potuit. Herodotus Κλυτιάδην: ut mirer, de Clytidis et Iamidis agenti Leopardo Em. lib. IV. c. 18. hunc Herodoti locum mendae non fuisse suspectum. Ad ista, γένεος Ἰαμιδέων, adscribi potuit a lectore, οὗ Κλυτιάδην, sive ἡ Κλυτιάδην. Sed Iamidam fuisse Tisamenum liquet ex Pausan. III. p. 232.; qui, Herodotum in his sequutus, Τισαμενῶ, αἶτ, ὄντι Ἠλείῳ τῶν Ἰαμιδῶν, λόγιον ἐγένετο: memorans item IV. p. 317. Εὐμαντὴν ἔντα Ἠλεῖον τῶν Ἰαμιδῶν: VI. p. 454. Thrasybulum ex eadem familia, et p. 495. vatem Epērastum τοῦ Κλυτιδῶν γένους. Infra Herodoto, c. 37., Graecum vatem secum habuisse dicitur Mardonius Hegesistratum, ἄνδρα Ἠλεῖον τε καὶ τῶν Τελλιαδῶν ἔντα. Triplex hoc genus, οἱ Ἰαμίδαι, καὶ οἱ Τελλιᾶδαι, καὶ οἱ Κλυτιάδαι ubi memorantur Philostrato de Vit. Apoll. lib. V. c. 25. infelix prostat Olearii coniectura, nescientis veram lectionem iam demonstrasse Kühnium ad Pausan. p. 800. VALCK.

[7. μαντευομένῳ περὶ γόνου] Suspectum videri poterat vocab. γόνου: mirum certe, quod de prole consulenti Tisameno nihil, quod ad prolem proxime pertineat, responderit oraculum. At, si ita vel Pythiae vel personato placuit Apollini, nostrum, puto, non est rationem facti ab illis rescire. S.]

11. παρὰ ἐν πάλαισμα ἔδραμε etc.) Lucta victus abiit, ceteroqui quinquertio superaturus Hieronymum Andrium, Pausania testificante lib. III. 11. Vallae in his lapsus indicavit Pavius, correxit Gronovius. παρὰ in talibus excludere, ex G. Budaei praecepto, Casaubonus ad Strabon. X. p. 700. [p. 456.] docuit; quod Palmerium, nimium hic anxium, videtur (Exercit. ad Graec. Auctor. p. 40.) latuisse. Ecce tibi Demosth. in Aristocrat. pag. 331. Ed. Tayl. Κίμωνα -- παρὰ τρεῖς μὲν ἀφῆκον ψήφους, τὸ μὴ θανάτῳ ζημιῶσαι: tribus exceptis calculis, ne capite lueret, Cimonem dimiserunt. Ac commodatissime, neque fugit doctissimum Berglerum, Dio

Chrysost. Or. IX. p. 141. D. ὥστε, ἔφη, παρ' ἐν μόνον βῆμα
 νικαίμων γέγονας: uno gradu, quominus beatus censeare, vin-
 ceris. **WESS.** — Rariori hoc usu praepositionem παρὰ
 adhibuerunt Isaeus et Demosthenes: ille pag. 41, 36. παρὰ
 τέτταρας ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως, hic c. Aristocr. p. 436.,
 Κίρωνά - - παρὰ τρεῖς μὲν ἀφῆκον ψήφους τὸ μὴ θανάτῳ ζημιώ-
 σαι: hoc ante dixerat p. 430., τρεῖς δὲ μόνοι ψήφῳ διήνεγκαν
 τὸ μὴ θανάτου τιμῆσαι. Herodoti Tisamenus Olympiacam quin-
 quertii palmam reportasset, nisi luctà fuisset ab Andrio
 Hieronymo superatus: παρ' ἐν πάλαισμα, unâ luctà exceptâ.
 Herodotea Pausanias explanavit p. 232., cuius verba huc
 commode retulit Palmerius, frustra dubitans de loci inte-
 gritate, quem non male Portus tractavit. **VALCK.** —
 Eadem fere praepositionis παρὰ vis et ratio est in pervul-
 gata formula παρ' ὀλίγον, propemodum, nempe excepto mi-
 nuto momento. **S.**

16. ἡγεμόνα τῶν πολεμίων) In Vallae correctis Latinis,
 dux bellicorum certaminum, adscito ex praegressis ἀγώνων vo-
 cabulo: id si nolueris, ἡγεμόνα τῶν πολέμων, prioribus
 non posterius, scripta suppeditabunt exempla. Atque hoc
 Reiskius praeoptavit. **WESS.**

18. ἀνετίμα) Verbum de mercatoribus eximie adhi-
 bitum qui annonam incendebant, Vallae minus intellectum,
 recte iam ceperat Portus: ab Herodoto transsumsit Dion
 Cass. apud Suidam in Ἀνετίμων. Dionis enim esse locum
 monuit nuper Clar. Toupius Em. in Suid. pag. 42. Apud
 eundem Dionem XXXVIII. 5. Pompeius dicitur ἀνατιμῶν
 τε καὶ ἀποσεμνύων ἑαυτόν. Idem illud frequentius dicebatur
 ἐπιτιμῶν. vid. Clar. Ruhnken. ad Timaei Lex. p. 84. **VALCK.**

21. δεινὰ ἐποιεῦντο) Hoc multo tritius. Vid. c. 52. et
 93. **WESS.** — At vidimus tamen etiam III. 24, 23. κλαιόν-
 των καὶ δεινὰ ποιεῦντων: et VII. 1, 5. πολλῶν δεινότερα ἐποίεε.
 Quare videndum ne et h. l. ἐποίεε potuerit ferri, et hoc
 ipso, quod minus tritum est, debuerit etiam. **S.**

22. μετίεσαν τῆς χρησιμοσύνης) Χρησιμοσύνην interpretan-
 tur oraculum, quo iure, nescio. Spartani profecto Delphico
 vati longe erant addictiores, quam eius ut responsa flocci
 facerent. Potius arbitror, usuram Tisameni, auxilii que
 eius insuper habuisse, cum nimia sibi expeteret. Scita He-
 racliteae philosophiae quid κόρος καὶ χρητημοσύνη, satias et in-

digentia, fuerit, obiter *Philo Iud.* explicat lib. II. *Allegor.* p. 62. A., ubi doctissimus *Mangeius*. WESS. — Suffragatur *Wesselingio* doctissimus *Schneider* in *Lex. crit.*, citans etiam *Plutarchi* libellum de EI delphico c. 9. (T. IX. ed. *Hutten* p. 229.) monensque *desiderium* etiam intelligi posse. Equidem hic χρησμοσύνην, ut apud Poëtam μαντεσύνην, intelligendam putavi *vaticinandi artem*. Alteri tamen interpretationi patrocinari videtur quod ineunte cap. 35. legitur, Σπαρτιῆται, ἐδέοντο γὰρ δεινῶς τοῦ Τισαμενοῦ. S.

24. καταίνεον μετιόντες) μετιέντες, de sua *pertinacia remittentes*, ex opinione *Porti*. Malui, *Codicibus monstrantibus*, μετιόντες, illum *arcessentes*, sicuti lib. III. 15., nec discrepat *clar. Abreschii* coniectura. WESS.

25. οὐδ' οὕτω, ἔφη, ἔτι ἀρκέσθαι) Hunc locum supra attingi ad lib. VII. c. 160. VALCK.

26. τὸν ἀδελφεὸν ἐωῦτοῦ Ἑγίην) Memorat Ἀγίαν, sive Ἀγίαν, μαντευσάμενον Λυσάνδρῳ in praelio ad Aegos flumen, nepotem *Tisameni*, *Pausan.* III. 11., unde usitatum familiae id cognomen: hincine vero Ἀγίαν τὸν ἡγούμενόν τινος *Timaeus* Lexico suo p. 8. addiderit, in ambiguo *Cl. Ruhnkenius* iure reliquit. WESS.

CAP. XXXIV. 1-3. Ταῦτα δὲ λέγων οὗτος ἐμιμέετο Μελάμπειδα, ὡς εἰκάσαι, βασιληῖν τε καὶ πολιτηῖν αἰτεόμενος) *Melampoda Tisamenus* *Herodoto* dici non potuit *imitatus βασιληῖν τε καὶ πολιτηῖν αἰτεόμενος*, sed αἰτεόμενον, quod *Reiskio* venit in mentem et *Koenio*, qui tamen scripsisse potius *Nostrum* suspicabatur, βασιληῖν δὲ ἀντὶ πολιτηῖς αἰτεόμενον. VALCK. — Αἰτεόμενος cupidissime docti Viri *Reiskius* et *Pavius* αἰτεόμενον reformant, quippe *Tisamenum* spectans, *Lacedaemoniorum* ius civitatis, non regnum, sibi postulantem. Diceres plausibilem videri suspicionem. Quid si vero interpungatur, ὡς εἰκάσαι βασιληῖν τε καὶ πολιτηῖν, αἰτεόμενος, ut regnum et ius civitatis conparem, rogans, quae *Abreschii* observatio, opusne emendatione? *Tisamenus* ius *Spartanae civitatis* quaerebat, *Melampus* partem regni *Argivorum*: pares ambo cupiditate habendi, valde dispaes in re desiderata. WESS. — Mireris a Viro doctissimo, quum verum praeclare vidisset, tamen et in graeco exemplo pravam verborum distinctionem, et in latina versione absurdum illud, regnum pariter et civitatem poscendo, tenuisse.

Ἐμμέτερο Μελάμποδα αἰτεόμενος, *postulato isto imitatus est Melampodem.* Schaeferum prudentissimum virum, non dubito, si splendidam Herodoti editionem, quam imperfectam adhuc reliquit, adiectâ nonâ Musâ absolvere ei placuerit, eandem nobiscum in constituendo interpretandoque hoc loco rationem esse probaturum. S.

12. τὸ τρίτημόριον τῆς βασιλείας) Largiti sunt Melampodi, gratiam rependentes, Argivi τὰ δύο μέρη τῆς βασιλείας, Melampus vero cum fratre Biante portionem suam communica- vit: haec Diodorus lib. IV. 68. Clarius Critici ad Pindari Nemeon Od. IX. 30. purgasse Melampodem Proetidas ceterasque furore agitataς μισθῶ τῶν δυοῖν μερῶν τῆς βασιλείας. Sibi servasse τὸ ἥμισυ, alterum dimidiatum Bianti ultro concessisse, ὥστε γενέσθαι τὴν ὅλην βασιλείαν τριμερῆ, Melampodidas, Biantidas, Proetidas. Tot illic deinceps regiae familiae, sed legitimae. Vid. Pausan. II. 18. WESS. — Praeter dimidium regni, quod sibi Melampus postulaverat, insuper fratri suo postulavit tertiam regni partem, nempe tertiam partem dimidiati regni quod Argivis superasset, adeoque sextam partem totius. Igitur, quandoquidem conditioni subscripserunt Argivi, accepit Melampus cum fratre quatuor sextas partes, id est duas de tribus partibus totius regni, ut Diodorus Sic. ait et Pindari Scholiastes. S.

CAP. XXXV. 6 seq. μῦνοι δὲ δὴ πάντων etc.) Neminem habuit Cragius, quem iure opponeret Herodoto, ut egregie Io. Meurs. ostendit Misc. Lac. IV. c. x. Tisamenus et frater eius Hegias sic in Laconicam fuere civitatem recepti, ut eodem uterentur iure, iisdemque gauderent privilegiis, quibus prae reliquis Lacedaemoniis fruebantur Spartiatae. Quibus Lacedaemonii victoriam reportarunt, quinque praelia [lin. 7 seqq.] hinc eodem ordine recensuit Pausanias III. p. 233. In ceteris nihil est difficultatis; quarto loco memoratum [lin. 11.] exercuit Ioach. Kühnium et Iac. Palmerium; huius mihi in Herodoto verisimilis videtur coniectura, corrigentis Μεσσηνίων ὁ πρὸς τῇ Ἰθώμῃ: sed in Pausania neutrius placet tentamen. VALCK.

11. ὁ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ) Bellum Spartanis Messenii una cum Helotis, occupatâ Ithome, conflant: isthic res gesta in decem annos, longissime ab Isthmo. Thucydides lib. I. 101. et Diodorus lib. XI. 64. testes sunt. Ergo ὁ πρὸς τῇ

Ἰθώμῃ, ad Ithomen, veritati, Palmerio Pavioque observantibus, congrueret. Pausanias, haec Herodotea apertissime aemulatus, nonnihil inedit, Laconic. c. 11. τέταρτον δὲ ἡγωνίστατο Tisamenus πρὸς τοὺς ἐξ Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστήσαντας ἀπὸ τῶν εἰλώτων. Isthmum enim Ithomenque paene coniungit, nec sine suspitione reperti in Herodoto Ἰσθμοῦ, Isthmi. Sic maculae origo Pausaniam anteverteret; namque, mendam esse, nullus dubito. Illa vero Pausaniae an extra labis culpam? Palmerius Exercit. ad Gr. Auct. p. 41. negat, scribendum opinatus, ἐξ Αἰθέου Ἰθώμην ἀποστησ. quoniam inter rebellantes, qui Ithomen occuparunt, apud Thucydidem Αἰθεεῖς, sive, uti Steph. Byz. citavit, Αἰθαεῖς. At illorum Αἰθαία, Aethaea, oppidum, Ethnicographo auctore, non Αἴθεος. Pavius, cui Pausanias itidem vitio notabilis, fingeat πρὸς τοὺς ἐξ Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστήσαντας τῶν εἰλώτων. Ithomen Isthmi, quippe in Peloponneso atque intra Isthmum positam, discretamque tali notatione ab Ithome Thessaliae. Bene ego memini, Ithomen montium (ὁρῶν ὅποσα ἐντὸς ἐστὶν Ἰσθμοῦ) nulli magnitudine concedere, ex Messeniac. c. 9.; Ithomen Isthmi non reminiscor. Si Pausaniae voces ἐξ Ἰσθμοῦ, ex corruptis Herodoteis fortasse additae, abessent, in Pavii correctionem studio inclinarem. Alia doctissimus Kühnius. Quomodo autem cunque de Pausania statuetur, hic πρὸς τῇ Ἰθώμῃ, ad Ithomen, oportuerat. WESS. — Vide Var. Lect. Quum articulum ignorent probati libri, paullo erat proclivior aberratio a πρὸς Ἰθώμῃ in πρὸς Ἰσθμῷ, quam a πρὸς τῇ Ἰθώμῃ in πρὸς τῷ Ἰσθμῷ. Quod si aliunde constaret, non solum Ἰθώμην, sed et Ἰθωμον nomen fuisse oppido, de quo agitur, aut saltem monti, cui illud adstructum erat; in promptu foret ut suspicaremur, ἐν Ἰθώμῃ scripsisse Herodotum: quo posito, multo etiam proclivior futurus fuisset librariorum lapsus. S.

CAP. XXXVI. 2. ἀγόντων τῶν Σπαρτιητέων) Ineptus interpres in Spartiatarum tunc ductor. [Quo magis mireris, tales ineptias in Latina versione Graecis adiecta intactas reliquisse Virum praestantissimum.] Pausanias imperator erat; Tisamenus vates, ab illo et Spartanis hoc in bellum ad Plataeas ductus. WESS.

CAP. XXXVII. 3. ἐχρέετο perperam mutabatur. Ἐχρέετο numero multitudinis est, sicuti ἐκτέετο VIII. 113.

καταγορεύατο V. 104, bonis, uti arbitror, avibus instaurata.
WESS.

4. Ἠγεσίστρατον, ἄνδρα Ἡλείων) Mirum valde, *Hegesistratum* Ἀρκαδικὸν μάντιν *Plutarcho* dici T. II. p. 479. B., quem *Elide* ortum et *Telliae* vaticini (lib. VIII. 27.) filium, aut nepotem certe, novimus. WESS.

9. πεισόμενος πολλά) *Pristinum* πησόμενος non abieciham in *Diss. Herodot.* ob *Aeschyli* versum, πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε, μὴ πήσας μογῆς, *Agamemn.* 1633. et πήσασκε *Etymologi* p. 624, 50. Dicta non urgeo, quoniam πησόμενος ex πείσμενος scribarum saepe peccato progignitur. *Exempla* in *Heliodoro* monstravi, nec repeto, hic meliores *Codd.* secutus. WESS. — De verbi formatione πήσομαι passim in probatis codicibus pro pervulgata πείσομαι reperiunda, neque praecise damnanda, consuli possunt quae in *Var. Lect.* et in *Lexico Polyb.* voce Πάσχω notavi. Certe a prisco verbo πήθω, unde est Aor. 2. ἔπαθον, et nomen πῆμα, legitime πήτομαι formatur. Conf. *Etymol. M.* p. 662, 15 seq. S.

10. ἐδέδετο ἐν ξύλῳ σιδηρόδετο) Ξύλον σιδηρόδετον, cui vatis inserti innexique pedes, illustrat *S. Petitus* ad *Leg. Attic.* lib. IV. 9. p. 461. et ad *Act. Apostol.* xvi, 24. *Wetstenius* aliique. WESS. — Quà formà, quàve structurà fuerit illud compedis genus, quod hic *Herodotus* dicit, non liquet, mihi quidem. Si idem intelligatur genus, quod χαῖνιξ vulgo nominabatur, colligi ex *Aristoph.* *Plut.* 276 seq. videtur, fuisse lignum hoc cruri hominis circumdatum: sic vero haud adparet, quo pacto, praeciso ταρσῶ, id est, anteriore pede, manente talo, extricare homo reliquum pedem e compede potuerit. Superest ut intelligamus, ipsum pedem, quocumque tandem modo, fuisse compede constrictum. Quo spectat lignea illa solea, qua constrictum fuisse parricidam quemdam apud *Ciceronem* legimus, de *Invent.* II. 50. et ad *Herenn.* I. 13. Quam in partem *Valla* Scriptoris nostri verba his latinis expressit, ut erat ligneis atque ferratis soleis vinctus: erudite sane et percommode, nisi quod rectius lignea solea singulari numero dicturus fuisset. Imperite vero et absurde *Gronov.* (cuius interpretatio a *Wessel.* repeti non debuerat) ut erat constrictus nervis ferro vinctis. Caeterum haud immerito mireris, quid sit quod eodem ferro, quo et dimidiatum sibi pedem hic

Herodot. T. VI. P. II.

R

homo praecidit, et murum carceris perfodit, non ipsam discindere dissolvereque compedem potuerit. S.

24 seq. προσποιησάμενος ξύλινον πόδα) Quum ligneum sibi pedem adscivisset. Plutarch. de Frat. Amore p. 479. B. ὁ Ἀρκάδικός μάντις ἀναγκαίως πόδα ξύλινον προσεποίητατο καθ' Ἡρόδοτον, τοῦ οἰκείου στερηθείς: sed Eleus fuit Hegesistratus vates, non Arcas. Hinc vero verbi medii potestas clarissime liquet: alteri quid attribuere, vel acquirere, Pausaniae frequenter dicitur aliisque προσποιεῖν. VALCK.

27. συγκεχυρημένον) Vir doctus, [Reisk.] cui in opinionem inciderat συγκεκρημένον, aut, eodem sensu, συγκεκριμένον, prudenter sententiam mutavit. Dudum Portus ἔχθος συγκεχυρημένον idem esse, ac odium casu fortuito susceptum, patefecit. WESS. — At nil opus est ut fortuitum casum urgeamus; quae notio nec per se verbo huic inest, nec huic loco admodum congruit: satis fuerit intelligi odium quod illi acciderat, id est, quod ille conceperat. Possit tamen fortasse, nec incommode, cum Reiskio fere intelligi odium quocumque demum casu ipsum inter et Lacedaemonios conflatum. S.

32. κατὰ τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων) Est idem ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους, de quo paulo ante: quo modo alia in re Diodorus Sic. τὴν εὐεργεσίαν τῆς γυναικὸς, benivolentiam erga mulierem, lib. XVII. c. 24. ubi observata vide. WESS. — Similiter apud Nostrum III. 136, 8. ἐκ ῥηστώνης τῆς Δημοκίδου, indulgentiā adversus Democedem. Conf. Valck. ad VIII. 30, 4. S.

CAP. XXXVIII. 5. Τιμηγενίδης ὁ Ἑρπυος) Eo nomine patriae flagitiosus proditor omnium librorum consensione c. 85. Pausaniae Τιμηγενίδης idem lib. VII. 10. Optimus dux itaque Arch. codex. WESS.

CAP. XXXIX. 5. αἱ ἐπὶ Πλαταιῶν Φέρουσι) Aditum ex Cithaerone Plataeas versus Pausanias IX. 2. p. 715. patefecit: Δρυὸς κεφαλᾶς, Capita quercus, et fabulosam tituli originem Philostratus Icon. lib. II. 19. fin. post Thucydid. III. 24. Τρεῖς κεφαλᾶς non memini. Plura Boeotiae loca sunt, raro apud alios obvia. Livii lib. XXXV. 50. Hermaeum, modo tamen bene habeat, ubi reperitur? Nam Ἑρμαῖον ἐν Κορωνείᾳ τῆς Βοιωτίας τόπος Eustratii, aut Anonymi potius in Ethic. Aristotelis III. p. 46. a Liviano remotior: Ibidem ex Cephissodori lib. XII. περὶ τοῦ Ἰεσοῦ πολέμου et

Anaximenis IV. Rerum Philippi, *Ephorique* lib. XXX. dicuntur Coronenses cum Boeotiis ἐκ τοῦ μετὰ τοίχου in Phocenses pugnassee. Quale vero id oppidum? Μετάτοιχον nemo novit. Sit Μετάχοιον: quis illi testis, praeter *Steph. Byz.* ex eodem *Ephori* lib. XXX.? Insunt illi narrationi, historiam sacri belli et *Onomarchum*, qui semel ibi atque iterum mendosissime ὁ μόναρχος ὁ Φωκεύς, spectanti, memorabilia complura, sed aliena et nunc negligenda. WESS.

10. καὶ ἀνθρώπους) Servos qui intelligunt, fruuntur arbitrio. Quem *Galenus* Praecognit. p. 458. suum dixerat οἰκίτην, de eodem μηδὲ ὀρῶντες τὸν ἐμὸν ἄνθρωπον ἐν Ῥώμῃ. Consimiliter alii, a doctis ad *S. Lucae* Evang. c. xii, 36. advocati. Hic nec excluduntur, neque soli in periculum veniunt. WESS.

12. ὡς δὲ ἄδην εἶχον) Excitat ista *Suidas* in Ἀδην, verbis subiecta *Platonis* e *Charmide* p. 153. c. ἐπειδὴ δὲ τῶν τοιούτων Ἀδην εἶχομεν: cuius haec sunt in fine lib. VII. de Rep. Ἀδην ἤδη ἔχουσιν ἡμῖν οἱ λόγοι περὶ τε τῆς πόλεως ταύτης καὶ τοῦ ὁμοίου ταύτῃ ἀνδρός. Frequenter obvia phrasis propria legitur potestate apud *Athen.* IV. p. 128. E. ὡς Ἀδην εἶχομεν βρώσεως. Utitur *Herodoteis* *Clar. Ti. Hemsterhusius* ad *Lucian.* [Nigrin. c. 13.] p. 52. VALCK.

CAP. XLI. 1. οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν) Recte, ni fallor, corrigit in litteris ad me datis *Koenius*, οὐδὲν ἐτι πλεῦν ἐγένετο πρυτάνων: quae eadem infra leguntur c. 107; et c. 121.; nisi quod πλέον ibi sit pro πλεῦν. VALCK. — At vide V. 120, 6. et VI. 42, 1. ibique notata. S.

2. ὡς δὲ ἐνδεκάτη ἐγεγόνεε ἡμέρη ἀντικατημένοιςι ἀλλήλοισι) Duo forte postrema aliis etiam aberunt Codicibus, *Vallae* non lecta: iam ante dixerat c. 38., ἡμέραι δὲ σφι ἀντικατημένοιςι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὀκτώ. Paulo post *Mardonius* περιημέκτεε τῇ ἔδρῃ, [lin. 4 seq.] moram istam ferebat impatienter; ut milites apud *Thucyd.* dicuntur ἀχθόμενοι τῇ ἔδρῃ, lib. V. c. 7. ubi notat *Wasseus*. VALCK.

9. Ἀναξεύξαντας - - - τὸν στρατὸν) Unicum talis structurae exemplum in *H. Stephani* Thes. T. I. 1395. ex *Musae* VIII. c. 60, 1. μηδὲ - - - ἀναξεύξης πρὸς τὸν Ἰσθμόν τὰς νῆας. Adstrui hoc potuerat, et cap. 57. ἀναξεύξαντας τὸ στρατόπεδον ἵέναι ἐς τὸ etc. Quem post paucissima videbimus [lin. 11.] χόρτον τοῖσι ὑποζυγίοις, eundem parili forma τοῖς ἵπποις χόρτον.

Biodorus XVI. 41. χιλὸν κτήνει Philo Iud. Quod omnis Prob. Liber, p. 870. A. et Heliodorus Aeth. VIII. p. 398. scripserunt. WESS.

19. καὶ Θεβαίων γνώμη) *Adi ad cap. 2. Calliopes. Putes ex praecedente consultatione, et Artabazi (laudatissimi viri lib. VIII. 121.) sententia, uberem iam tum proditorum in Graeciae urbibus pullulasse proventum: qui quidem succrevit laetissime Philippi Macedonis aevo, quando Demosthenes Or. pro Coron. p. 145. παρὰ γὰρ τοῖς Ἕλλησιν, οὐ τισὶν, ἀλλὰ πᾶσιν ὁμοίως, Φορὰν προδοτῶν, καὶ δωρεοδόκων, καὶ θεοῖς ἰχθρῶν ἀνθρώπων, συνέβη γενέσθαι etc.; ubi Orator non diffitetur, superiore memoria haud paucos fuisse. Quin Herodoto horum aliquid suboluerit, haud negaverim. WESS.*

24. ἔτι πλεῦνας τῶν συλλελεγμένων) *Nolo tot Codicibus, γίνεσθαι exturbantibus, obluctari: par Gronovii consilium. Auctius autem participium ad orationem, meo arbitrio aptius, in Reiskii quoque coniecturâ. [Nempe praeteritum συλλελεγμένων, quod Reiskius etiam ex coniect. commendaverat, vulgato olim συλλεγομένων praetulit Vir doctiss.] Quod ille autem ex μηδὲ βιάζεσθαι [lin. 25 seq.] fingit μηδὲ ἰάζεσθαι, neque Graecorum mores imitari in extispiciis et victimis, laudare nequeo. Quis enim ita? Mardonii, νοκ-
lentis τὰ σφάγια βιάζεσθαι, ut invita litarent, mentem intellexit Interpres, Abreschio plausore. Alia in re Plutarchus Virt. Mulier. p. 244. c. εἰ δὲ μὴ, χαίρειν ἔαν, καὶ μὴ προσβιάζεσθαι. WESS. — Commodè Valla, nec eis (scil. auspiciis) vim inferre: atque hoc repositum malum pro eo quod a nobis positum, nec instituta violanda Persarum. S.*

25 seq. ἔαν χαίρειν, μηδὲ βιάζεσθαι) *Postremum, frustra forte tentatum, vir quidam doctus in φράζεσθαι censet mutandum. Sententiae, fateor, satisfaceret, vulgatas literas prope accedens, μηδὲ φράζεσθαι: neque considerare, sive neque ad illa animum advertere; sic usitato παραλληλισμῷ duo propemodum ἰσοδυναμοῦντα hic quoque coniunxisset: τὰ σφάγια - - ἔαν χαίρειν, μηδὲ φράζεσθαι. Ut extispicinam Mardonius, sic Euripidis Theseus, in Hippol. vs. 1058., τοὺς ὑπὲρ κάρτα Φοιτῶντας ὄρνις πόλλ' ἐγὼ χαίρειν λέγω. Incertus Poëta in Stobaei Supplem. (Missc. Obs. VII. p. 190.) τὰς θνητῶν δ' ἐγὼ Χαίρειν κελεύω θεῶν ἄτερ προμηθείας: sic enim legendum est. Ipsum illud Herodoti χαίρειν ἔαν, legitur eodem sensu in.*

Critone Platonis p. 45. A. Isocratis Trapez. p. 364. c. Xenoph. Ἀναβ. VII. p. 237, 40. et frequenter apud alios. Lucian. T. I. p. 727., τὸ μακρὰν χαίρειν φράσαι τὸ μικρὸν φραττεῖν δηλοῖ. VALCK.

CAP. XLII. 6. ὡς διαφθαρέονται) Oblatum ex scriptis διαφθαρεύνται formā commendatur Ionicā, at locus illi in Musis nullus: quem enim occuparat lib. I. 88. et VH. 10 extremo, inde Codicum imperio decidit. Stephano praeterea vix credibile fit, διαφθαρέειν Herodoti seculo in usu fuisse, Prolegom. p. 737., fortasse nullo iure. Amplexus tamen sum, quod lib. VIII. 108. integrabatur. WESS. — Vide Var. Lect. Caeterum, si quis cum Wess. διαφθαρέονται praeoptaverit, neutiquam ei equidem obluctabor. Conf. Var. Lect. in lib. V. 51, 13. S.

18. ὡς περισσομένους ἡμέας Ἑλλήνων) Quaerit vir doctus, unde regantur hi accusandi casus? An participium vicem περιέσεσθαι fungatur? quo, citra caussam spreto, ὡς περισσόμενοι ἡμέες Ἑλλήνων pro certo putat. Quas equidem fluctuationes demiror; sive enim quod ille aspernabatur, eligas, sive absolutam malis structuram, qua de supra c. 2. et Clar. Gronovius ad lib. II. 66., quae haesitandi ratio? Proximum εὐκρινέα ποιέσθαι [lin. 20.] Eustathius ad Iliad. p. 961, 6. [p. 942, 49. ed. Bas.] illuminat. WESS.

CAP. XLIII. 12. καὶ Γλίσσαντος) Homerus Catal. vs. 11. Γλίσσαντα, itidemque Steph. Byz. Eustath. et Plinius scribunt. Ad Nostri scripturam Pausanias sese accommodavit lib. IX. 19. et Papin. Statius Theb. VII. 306. hi deseruisse feruntur Exilem Glisanta, Coroniamque, feracem Messe Coroniam, Baccho Glisanta colentes. Variatur et in vocabuli tono; quem Sylburgius ad Pausan. p. 722. et L. Halstenius in Steph. Byz. non negligunt. WESS. — Nempe acute Γλισάς aut Γλισσάς, Γλισάντος aut Γλισσάντος scribunt alii. S.

CAP. XLIV. 3. ὡς δὲ πρόσω τῆς νυκτὸς προελήλατο) Arrisit προσελήλατο Cod. Arch. eruditissimo Pavio, vertenti, ut prima pars noctis adventarat; esse enim πρόσω aut τὸ πρόσω primam partem hoc loco. At istud lib. II. 121, 4. considera, ὡς πρόσω ἢ τῆς νυκτὸς: et III. 56. ἐς τὸ πρόσω τε οὐδὲν προεκόπτετο: neutrubi primam partem indicabit. Notae etiam admodum formulae: ἢ νύξ προέκοψεν S. Paul. Epist. ad Rom. c. 13, 12. Heliodori Aeth. I. p. 26. τὸ τε

γὰρ πολὺ τῆς νυκτός προέβη: *Sallustii Jugurth. c. 21. ubi plerumque noctis processit, etc. WESS.* — Sincerum est *πρεσλήλατο*: vitiosa scriptio *Cod. Arch. Supra II. 121, 4.* ὡς πρόσω ἦν τῆς νυκτός. Idem illud aliis dicitur *πολλῆς νυκτός*, et *περὶ μέσας νύκτας*, vel *μεσοῦσης νυκτός*: postremum in eadem hac habet historia pro Herodoteis *Plutarch. T. I. p. 327. D. Plato T. III. p. 217. D. διελεγόμεν ὑπὸ τῶν νυκτῶν. Xenophon. Έλλ. VII. p. 367, 15. ἐκάθευδον μέχρι πόρρω τῆς ἡμέρας.* Deinceps narratum *Macedonis Alexandri, Graecis faventis, beneficium respicit auctor Epist. 28. inter Socrat. p. 60., memorans τὴν ἐν Πλαταιαῖς ἐπὶ Μαρδονίου γεγενημένην εὐεργεσίαν.* Similia quaedam Herodoteis Aristidi dicentem facit *Alexandrum Plutarchus in Arist. p. 327. E. VALCK.*

10. ὡς ἄνθρωπος ἦκοι) Bene scripta exemplaria. Iustum quoque ἐκ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Μήδων: cuiusmodi lib. VIII. 75. πέμπει εἰς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα. Nam τῶν Μήδων unde in postremam inmigraverit editionem, dicere non habeo. WESS.

CAP. XLV. 4. ἀπόρρητα ποιούμενος) Redibit c. 93. οἱ δὲ Ἀπολλωνιῇται ἀπόρρητα ποιησάμενοι, videlicet τὰ χρηστήρια; occulta habentes oracula. Vult Alexander, sua ἔπεα, dicta, oculi, ne propalam divulgentur. Fufetius ad Albanos apud *Dionysium Ant. Rom. lib. III. p. 161. ἰκετεύω δὲ ὑμᾶς ἀπόρρητα ποιήσασθαι, rogo vos, ut ea tacita habeatis; quod priori propius.* Aliis ἐν ἀπορρήτῳ aut ἐν ἀπορρήτοις ἐπισκῆψαι et γράψαι parili in negotio, uti *Appiani Iberic. p. 433. WESS.*

9. οὐκ ἂν ἐθέλωμι ὀρεῖν) Codicis lectio ἔλωμι, quam non malam iudicat *Galeus*, in censum venire nequit: ἐλοίμην si scriberetur in aliis, hoc vulgato non esset deterius, ἀντ' ἐλευθέρης δεδουλωμένην οὐκ ἂν ἐλοίμην ὀρεῖν τὴν Ἑλλάδα: sic τὸ χεῖρον ἀντὶ τοῦ βελτίονος αἰρεῖσθαι, et similia reperiuntur plurima. VALCK. — In nostra *Var. Lect.* temere praetermissa est Notula, quae huiusmodi esse debuerat: 9. ἐθέλωμι) ἔλωμι *Arch. S.*

11. πάλαι γὰρ ἂν ἐμάχεσθε) Vir eruditus, quem *Canterum* ferunt, margini *Aldinae* alleverat, mendum videtur; forte ἐμάχετο, pugnasset; quod libris invitis non obtrudendum. Pugnasset utique *Mardonius*, si sacra addixissent, nec minus ipsi *Graeci*, ad quos *Alexandri oratio.* WESS.

14. Recte dedit *Cl. Gronov.* κατὰ ῥῶδην γὰρ μὴ πλεῦντες

συλλεχθῆτε: hoc enim moris est Herodotei, non συλλεγῆτε: neque hic locum invenit Galeo probatum καταρβωθήκεε. VALCK. — Καταρβωθήκεε, cui Th. Galeus primas dedit, praeter formam Ionicam cur potius censeatur, nihil habet. Taceo, id verbi tempus, ut grammatici loquuntur, rei disconvenire. WESS.

20. Ad ista, ὅς Ἑλλήνων εἵνεκα οὕτω ἔργον παράβολον ἔργασμαι, quae mihi quoque sic scripta placent, haec respondent Plutarchi T. I. p. 327. E. ἤκω ἐκ κινδύνων τὸν μέγιστον εὐνοίᾳ τῇ πρὸς ὑμᾶς αἰρούμενος. VALCK.

CAP. XLVI. 5 seqq. ὑμέας μὲν -- τοὺς Ἀθηναίους etc.) Priora si certa fide nituntur, sequentibus tamen insunt nimis Atheniensibus honorifica, quaeque cum Spartanorum superbia minime conveniant. Herodoti fide referens ista Plutarchus in Aristid. p. 328. A. quid de his sentiat aperit in lib. de Herod. Malign. p. 872. B., tanquam rem ridiculam traducens praeter cetera, αὐτοῖς Πausanίαν καὶ Σπαρτιάτας τῆς ἡγεμονίας ὑφίστασθαι, --- ὡς ἀνείθεα τὴν πρὸς τοὺς βαρβάρους μάχην ἀπολογουμένους: quorum postremum in ἀπωδουμένους forsitan erit mutandum. VALCK.

9 seq. ἡμεῖς δὲ ἄπειροι etc.) Mira Pausaniae mora et tergiversatio. Ad Thermopylas Spartanorum plures non inulti occubuerant; patriae decus, quod Xerxi Demaratus lib. VII. 102. ostentarat, nullo modo dedecorantes. Adeo-ne, quod eorum evaserint nulli, Medi terribiles? Haud praeter veritatem Isocrates Panathen. p. 272. E. de bello adversus Xerxem, ἐν ᾧ πλέον διήνεγκαν Athenienses Λακεδαιμονίων ἐν ἅπασι τοῖς κινδύνοις, ἢ κείνοι τῶν ἄλλων. Magna certe Atheniensium gloria, cum Medorum nomen Graecis omnibus auditu esset formidolosum, eorum inpetum et arma repressisse, lib. VI. 112. Adde Plutarch. Aristid. p. 328. C. WESS.

20. καὶ ἡδομένοισι ἡμῖν οἱ λόγοι γεγόνασι) Adstipulor Pausio, ex Vallae Latinis, pronomen mutanti. Favent schedae, et orationis, ut cuivis adparet, tractus. WESS.

CAP. XLVII. 9. ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου) Ut cum Arch. faciamus, [ἐπὶ τὸ εὐώνυμον scribente] caussa non urget. Et illi nimis suspiciosi, qui ob praecedens ἦγε τοὺς Σπαρτιάτας, melius et ornatus ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου τοὺς Πέρσας futurum praescribunt. Quis obtuso ita ingenio, ut Persas Marthonium illam in partem ducturum non advertat? WESS.

— Ἐπὶ τὸ εὐώνυμον significat *in laevum cornu*; ἐπὶ τοῦ εὐωνόμου, *versus laevum cornu*. Priusquam *in locum*, quo quis dicitur, perveniat, *versus illum locum* ducendus est. S.

CAP: LXVIII. 4. ἐκπλαγεσμένων) Ratio doctissimum Th. Galeum fugit; ἐκπλαγεσμένων praeferentem. Caussa ad lib. VII. 182. adscripta fuit. In vicinis [lin. 9.] καὶ τάξις ἐκλείποντας ὑμέας potius, quam στάσιν, censui. Τάξις enim tali in re praecipue probare Scriptorem, admonitione non eget; ad hoc conmutantur hae voces c. 21. WESS. — Equidem cur alterum h. l. praetulerim nomen, in *Var. Lect.* declaravi. S.

15. μούνοισι Πέρσησι) Aptius mihi videtur ante vulgatum, βουλόμενοι μούνοι Πέρσησι μάχεσθαι: utrumque hic ab Herodoto positum Koenius suspicabatur, βουλόμενοι μούνοι μούνοισι Π. μ. excitans inscriptionem Iliadis Hom. H'. Ἦτα δ' Αἴας πολέμιζε μόνῳ μόνος Ἕκτορι δίῳ. Euripides Heraclid. vs. 808. ἐμοὶ μόνος μόνῳ Μάχην συνάψας, ἢ κτανὼν ἄγου λαβὼν Τεύς Ἡρακλείδους παῖδός, ἢ θανὼν ἐμοὶ Τιμᾶς πατρώους καὶ δόμους ἔχειν ἄφες. VALCK.

15 seq. ἄρτιοι ἔόντες ποιεῖν ταῦτα, οὐδὲν etc.) Aldina haec interpunctio commodissima. Omnia Persas respiciunt, qui cum parati essent ad ea facienda, quae de Spartanis sibi spoponderant, nihil horum animadvertabant. Sententiam nuncii Persici praeter Pavium adsecutus et Reiskius est. Vulgo post ταῦτα amplior locabatur distinctionis nota. WESS.

21. μαχεσόμεθα) Laurentius, *dimicemus*, id, quod rediit, vertens. Non sane Persae pro barbaris ἴσοι πρὸς ἴσους Spartanorum pugnaverant, sed hanc illis conditionem ferunt. Hinc brevi ἡμεῖς δὲ διαμαχεσόμεθα, et praeclare Arch. codex. WESS. — Vidit Koenius legendum μαχεσόμεθα, quod in Arch. cod. repertum docet Diss. Herod. p. 156. VALCK. — At hoc, ab uno illo codice oblatum, vereor ne unius librarii arbitrio debeat. Viros doctissimos, qui istud unice probarunt, turbasse videtur parum commoda ratio qua in hac regione distincta olim in editis Musis verba erant. Quum enim l. 18. post ἄρχομεν. nonnisi leviter incisa esset oratio, ista verba ἀλλ' ἡμεῖς ἄρχομεν, quibus continetur apodosis respondens protasi ἐπεὶ οὐκ ὑμεῖς ἤρξατε, ita acceperant quasi superioribus connexa essent, idemque

valerent ac si dixisset ἄλλ' ἐπειδὴ ἡμεῖς ἄρχομεν, *sed quoniam nos incipimus*: quo posito, utique commodius debuit videri, ut dein μαχεσόμεθα consequeretur, quam ἐμαχέσάμεθα, quod equidem revocandum censeo ita interpretandum ut in *Var. Lect.* significavi. Caeterum ad sententiae summam parum utique interest. S.

Ibid. καὶ ἦν μὲν δοκέοι) *Pristina*, ni fallor, revocabitur scriptura, καὶ ἦν μὲν δοκέη: quibus recte succedunt [*lin.* 23.] εἰ δὲ καὶ μὴ δοκέοι. VALCK. — *Mediceum* non laudo, Viro celeberr. [*Gronovio*] ἦν μὲν δοκέοι contra sermonis genium obtrudentem. WESS.

CAP. XLIX. [4. ψυχρῇ νίκῃ, *frigidâ* (i. e. *vanâ*) *victoriâ*. Vide VI. 108, 10. et ibi notata. S.]

8. προσφέρεισθαι ἄποροι) *Ad nexum προσφέρεισθαι εὐποροι*, [quod *Aldus* dederat,] *ad pugnandum expediti*, *adcommodati*, utpote ex equis pugnantes, ἵπποτοξόται, atque ad hostes lacesseandos maxime habiles. Quam tamen sententiam Codd. nolunt, προσφέρεισθαι ἄποροι praebentes, quod de conflictu, quo cominus Graecos urgere conmode haud poterant, accipitur. In equis erant, unde iaculis sagittisque incessebant, ὡς ἵπποτοξόται, pariter ac Παρθυαίων et Μήδων ἵπποτοξόται *Appiani Bell. Civil. IV. p. 1001. et 1024. mox cessim euntes apud Plutarch. in Crass. p. 558. B. WESS.* — Ἄποροι, *Vallae* lectum et in *Arch.*, recte restituit *Gronovius. Lib. IV. c. 46. Scythae dicuntur ἄμαχοί τε καὶ ἄποροι πρόσμιγνιν. VALCK.*

8-10. τὴν κρήνην τὴν Γαργαφίην - - - συνετάραξαν καὶ συνέχωσαν) *Respicit haec Pausan. lib. IX. [c. 4.] p. 718. ubi, τὴν κρήνην, αἰτ, τὴν Γαργαφίην Μαρδόνιος καὶ ἡ ἵππος συνέχεεν ἡ Περσῶν. Apud eundem etiam alibi legitur συγχέαι κρήνην, X. p. 840. quod συγχῶσαι dicitur Herodoto IV. 120. τὰ φρέατα καὶ τὰς κρήνας συγχοῦν, aggesta terra puteos et fontes obstruere, ut hostes aqua destituantur. VALCK.*

CAP. L. 5 seq. ἄλλὰ γὰρ τουτέων etc.) *Aderit, quod quaerebat Vir doctissimus, [scil. dein τὸ δὲ μᾶλλον requisiverat Reiskius] si retracto tantum in primam accentu scribatur ἄλλα γὰρ τουτέων τοιούτων ἐόντων μᾶλλον σφεας ἐλύπее: alia enim - - - magis ipsos angebant: redditenim nunc rationem paulo ante de Graecis ducibus dictorum, qui, exercitu aquâ privato, et ab equitatu hostium infestato, συνε-*

λέχθησαν περὶ αὐτέων τε τούτων καὶ ἄλλων. VALCK. — Placet Abreschii et Valckenarii ἄλλα γὰρ, τούτων τοιούτων ἰόντων, μᾶλλον etc., *alia enim, his ita se habentibus, magis eosangebant.* Praecessit συνελέχθησαν περὶ αὐτέων τε τούτων καὶ ἄλλων, eo ducens. Habent autem ὁπέωνες [lin. 7.] quidpiam sibi singulare, a Porto ex dialecto derivatum, cui simile nihil. H. Stephano propterea Thes. T. II. p. 1560. ὁπάονες probantur, ad quem modum ὁπάων lib. V. c. 111. et in Homero, Aeschylō, Euripide atque aliis. Consentiet, modo leviter adiutetur, Arch. liber, me nihil dissentiente. WESS. — Iterum vero cap. 51, 21. in eadem vocabuli formam libri omnes consentiunt: neque profecto caussa idonea subest, cur Herodotum, qui (ut hoc uno utar) pro Homero Ποτειδάων et Ποσειδῶνες, Ποσειδέων et Ποσειδέωνος dicit, non item, pro communi ὁπάων, suo idiomate ὁπίων, ὁπίωνος, dicere potuisse credamus, quamvis idem alibi communem formam ὁπάων tenuerit. S.

CAP. LI. 3. οἱ Πέρσαι συμβολὴν ποιούμενοι) Negativam ex Arch. Valla, et Vind. valde laudat doctissimus Th. Galeus, mihi nec plane necessariam nec inconcinnam. Supra Scriptor c. 44. ἦν ἄρα ὑπερβάλλεται τὴν συμβολὴν Μαρδόνιος, καὶ μὴ ποιῆται, ubi si voluisset, ἦν ἄρα ὑπερβάλλεται τὴν συμβολὴν Μαρδ. μὴ ποιούμενος, quis culpasset? WESS. — Recte mihi adscita a Schaefero negativa particula visa est, quam in tali oratione adiectam amat graeci sermonis genius. S.

10. ὄνομα δὲ οἱ Ὠερόη) In duodecim filiabus Asopi nulla Oeroë apud Diodor. IV. 72.; eandem Apollodorus; qui viginti Asopo dat lib. III. 11, 5., nominatim negligit. Pausanias vero, θυγατέρα δὲ εἶναι τὴν Περόην τοῦ Ἀσώπου λέγουσι, lib. IX. 4., quod ego nomen hinc corrigendum arbitror. WESS.

CAP. LII. 11 seq. ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱεροῦ τὰ ὄπλα) Castra metati fuerunt, sive, ut sequitur, ἱστρατοπεδεύοντο. Tale lib. I. 62. καὶ ἀντία ἔθεντο ὄπλα, et castra ex adverso posuerunt. Tale Dionysii Antiq. lib. III. p. 193. ἀγχοῦ Φιδήνης τίθενται τὰ ὄπλα, pluraque alia. Non repeto de usu dictionis vario adposita Diodoro lib. XII. 66., quibus optima Fr. Vigeri adnotatio ad Eusebii Praep. Evang. lib. XIII. 68. accedere poterit. WESS. — Ἐθεντο τὰ ὄπλα, id est

ἐστράτοπεδεύσαντο. Hoc sensu phrasin θείσθαι τὰ ὅπλα frequentat in primis Xenophon: 'Ελλ. V. p. 329, 40. ἔθεντο πρὸς τῇ πόλει τῶν Ὀλυνθίων τὰ ὅπλα. VI. p. 349, 2. ἔθεντο τὰ ὅπλα κατὰ χώραν ἔνθεν ὤρμητο. De vario huius locutionis significato egerunt P. Leopard. et H. Vales. vid. Clar. Wess. ad Diodor. T. I. p. 524. et T. II. pag. 428. Est in his τὸ ἱρόν, Iunonis Cithaeroniae, Ἡραῖον saepe dictum in sequentibus. Apud Plutarch. in Arist. p. 329. E. Pausanias vultu ad τὸ Ἡραῖον converso εἷξαστο Κιβαιρωνία Ἡρὰ καὶ θεοὺς ἄλλοις, οἱ Πλαταῖδα γῆν ἔχουσιν. VALCK.

CAP. LIII. 1. περὶ τὸ Ἡραῖον) περὶ τὸ ἱρόν Vallae et Arch. mera est παραδιόρθωσις. WESS. — Nisi mera librorum aberratio. S.

8. Ἀμομφάρετος) In Aristide Plutarchi p. 528. E. Amompharetus, ἀνὴρ θυμοειδὴς καὶ φιλοκίνδυνος, ἔκπαλαι πρὸς τὴν μάχην σπαργῶν, οὐκ ἔφη λείψειν τὴν τάξιν, ἀλλ' αὐτόθι μένων μετὰ τῶν ἑαυτοῦ λοχητῶν ὑποστήσεται Μαρδόνιον. VALCK.

Ibid. λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου) Adstipulor Gronovio, et Herodoto λοχηγεῖν c. 21. usurpanti. Nec decerno tamen λοχηγετέων, ut Aldus et pauci, Graeciae finibus expellendum. Λοχηγέτην (qui vitiose in Onati fragmento apud Stob. Eclog. Phys. p. 4. λοχαρχέτας) usus non spernit, nedum Sophoclis ἀρχηγετέϊν, Strabonis plurimumque κυνηγετέϊν, Philonis Iud. ποδηγετέϊν: quibus adprime λοχηγετέϊν convenire, quid diffitemur? Vellem subsidium λόχῳ Πιτανητέων in promptu adesset. De illo Hesychius, ὁ Πιτανάτης λόχος αὐτοσχεδιάζεται, οὐκ ὦν ταῖς ἀληθείαις, legens vestigia Thucydidis lib. I. 20., diserte cohortem Pitanuten in Spartanorum militia unquam fuisse negantis. Quid Nostrum in errorem coniecerit, an tribus φυλῇ Πιτάνη, qua de Hesychius, an aliud, prorsus ignoro. Rem Io. Meursius docte tractavit Lect. Att. lib. I. cap. 15. WESS. — Dictus-ne Amompharetus fuerit Herodoto λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου, an τοῦ Πιτανήτεω λόχου, si variant Codices, vix discerni poterit: Πιτανήτεω Koenio placebat, quia paulo post scribit τὸν λόχον τὸν Πιτανήτην: atque ita Thucydides, Herodotea respiciens, τὸν Πιτανάτην λόχον fuisse negat Lacedaemoniis lib. I. c. 20. Hac de re notatis in Att. Lect. I. 16., quaedam Meursius adiecit in Miscell. Lacon. p. 100. Μόρας et Δόχους non distinguētis Meursii errorem corrigit H. Va-

les., cui suffragatur *Ti. Hemsterh. ad Lucian. [Tim. c. 50.]* p. 164. Ex *Thucydid. V. 68. in Schol. ad Aristoph. Lys. vs. 454.* pro Νικηριτῶν scribi poterit nomen Σκιριτῶν: quod favet vulgatae apud *Herodot.* lectioni Πιτανητέων. VALCK. — Πιτάνη, Laconiae oppidum satis notum: quod cur silentio praeterierit *Stephanus Byz.* nescio; sed de eo consuli possunt quae memoravit *Holstenius ad Stephanum*, et *Cellarius Geogr. Antiq. T. I. p. m. 1207.* Hoc ex oppido, cuius incolae Πιτανήτας (sive dorico idiomate Πιτανάτας) dictos fuisse ex hoc *Herodoti* loco intelligi videtur, credibile est fuisse in Lacedaemoniorum exercitu manipulum, quem perinde et Πιτανητέων λόχον et Πιτανήτην λόχον *Herodotus* dixit, cui manipulo *Amompharetus* fuerit praefectus. Iam, quod *Thucydides* diserte negat fuisse unquam apud Lacedaemonios Πιτανάτην λόχον, non continuo inde conficitur errasse *Herodotum*. Potuerat etiam *Thucydides* aliquatenus in errorem induci: potuerat ille ex Spartano quodam quaerere, sit-ne in exercitu Lacedaemoniorum λόχος aliquis, qui Πιτανάτης proprio nomine adpelletur; cui respondere potuerat Spartanus, nec sua aetate esse talem, nec, quoad ipsi compertum, umquam fuisse. Quod quidem non evincit, falsum *Herodotum*, quum scriberet *Amompharetum* ductorem fuisse manipuli *Pitanatarum*; quod ille sive e literarum monumento quodam, sive ex hominum illius aetatis fide haud indignorum testimonio potuerat accipere. S.

14. κείνου ταῦτα γενωμένου) Excellenter schedae *Arch.*, atque ex vetere dialecto. *Hesychius*: Νένωται, ἐν ᾧ ἔχει, ex *Sophocle*, cui *Etymologus* in Νένωται adscribit; ubi et hoc *Anacreontis*, ὁ δ' ὑψηλὰ γενωμένος, sublimia animo agitans. Cognita et Nostri sunt ἀλίσας δὴ τούτους, — — — ἐνένωτο, τὸν χειμῶνα παρεῖς etc. lib. I. 77. et ὁ δὲ ἐννώσας τὰ λεγόμενα ibid. c. 68. Sint-ne vero ex ἐννοήσας et ἐνενοήτο contracta, an ex vetere νόω, unde νῶσαι ex Nostro *Eustath. ad Poët. p. 1424, 31. [Odyss. p. 66, 1. ed. Bas. ubi Nostri locum I. 68, 15. respexisse videtur:]* anceps in Grammaticorum dissidio controversia. Contra insurgit doctissimus *Rich. Dawes* *Miscell. Critic. p. 102.* Negat sibi posse persuaderi, *Herodotum* verborum illorum formam talem in modum commutasse, cum ne Attici quidem in illis crasin adhi-

buerint. Quid ergo τῷ βώτασ, ἀμβώτασ, βωθήτασ; προσβωθήτασ, similibusque fiet? Νωτάμενος Callimachi est in Suida. Νώ-
 τασθαι redire reddique debet Perictionae apud Stob. Serm.
 LXXXIII. p. 487. τὴν ἀρμονίην ΓΥΝΑΙΚΑΝΩΣΑΣΘΑΙ δεῖ
 Φρονήσιός τε καὶ σωφροσύνης πλέην. Sunt enim, ut praescripta
 vides, incondita et sine sensu. Voluit doctissima matrona
 τὴν ἀρμονίην ΓΥΝΑΙΚΑΝΩΣΑΣΘΑΙ δεῖ κ. λ. Harmoniam
 nosse oportet mulierem, prudentiā et modestiā plenam; quae
 elegantissima Clar. Valckenarii loci instauratio. Haec olim
 in Dissert. Herodot. p. 156., quibus meritissimo Cel. Er-
 nesti Excursus ad Callimachi Hymn. in Iov. vs. 87. apta-
 bitur. WESS.

Ibid. ταῦτ' ἀναϊνομένου) Nusquam alibi Nostro usur-
 patum hinc etiam iure verbum auferetur ἀναϊνομαι: atque
 unius auctoritate Codicis optima lectio restituetur, ταῦ-
 τὰ νενωμένου, egregie firmata in Diss. Herodot. p. 156.;
 ubi meam quoque Vir summus coniecturam memorat in
 fragmento Perictiones Ionico corrigentis, τὴν ἀρμονίην γυναι-
 κά νώσασθαι δεῖ Φρονήσιός τε καὶ σωφροσύνης πλείην, apud Sto-
 baeum p. 487, 18. In eodem fragmento p. 488, 25. scribi
 poterit ἐκνεωμένην: et vs. 31., ἀνδράσι μὲν γὰρ ἐπιχωρέεται ἀμαρ-
 τή αὐτῇ, γυναιξὶ δὲ οὐκέτι, τιμωρίῃ δ' ἐφέστηκε· νώσασθαι οὖν τὸν
 νόμον δεῖ, καὶ μὴ ζηλοτυπείν. In his postremis, pro ἐφέστηκεν
 ὥσασθαι, sic legendum vidit etiam Doctiss. G. Koenius.
 Praeter alia huius generis dabit Hesychius: Νώσασθαι, Αἰ-
 σθίσθαι, ἐνθυμηθῆναι, νοῆσαι. Rariora quaedam servavit Ety-
 mol. in Νένωται, pag. 601. conf. R. Bentley. ad Callim. Hymn.
 in Iov. vs. 87. VALCK.

CAP. LIV. 4 seq. τὰ Λακεδαιμονίων Φρονήματα, ὡς ἄλ-
 λα Φρονούντων καὶ ἄλλα λεγόντων) Redi ad lib. VI. 108. atque
 adiunge Euripidea de Spartanis reliqua: ψευδῶν ἄνακτες,
 μηχανορραῖοι κακῶν, ἑλκτά, κούδεν ὕγιες, ἀλλὰ πᾶν πέριξ Φρο-
 νούντες, Androm. vs. 447., ubi Barnesius et Io. Meursius
 Miscell. Lacon. III. 2. WESS. — Athenis Lacedaemonii
 traducebantur ὡς ἄλλα Φρονέοντες καὶ ἄλλα λέγοντες, tanquam
 aliter, atque animo gerebant loquentes. Talem Achilles Homeri
 mortis instar oderat in Ἰλ. i. 313. Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ
 Φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει: sive qui Νοεῖ μὲν ἕτερα, ἕτερα δὲ τῇ γλώτ-
 τη λέγει, ut loquitur Plato Comicus in Schol. ad Aristoph.
 Av. 168. De Spartiatis testimonium est Euripidis in An-

drom. vs. 446., Σπάρτης ἔνοικαι, δόλια βουλευτήρια, Ψευδῶν ἄνακτες, μηχανορῥάφοι κοπιῶν, Ἐλικτὰ, κούδεν ὕγιες, ἀλλὰ πᾶν περίξ φρενοῦντες: in quibus, praeter βουλευτήρια, postrema quoque sic exhibet MS. Florent. prout illa legit Plutarch. T. II. p. 1073. c. et p. 1102. c. Sed Euripidis sequentia Herodoteis plane conveniunt: λέγοντες ἄλλα μὲν Γλώσση, φρενοῦντες δ' ἄλλ' ἐφευρίσκεισθ' αἰεὶ. Fraudes et perfidiam Lacedaemoniis saepius obiicit Aristophanes, velut in Pace vs. 1065. Συνθήκας πεπείσθ' ἄνδρες χαροποιῖσι πιθήκοις --- ἀλωπεκίδεσσι πέπεισθε, ὦν δόλιαι ψυχαί, δόλιαι φρένες. Omnium acerbissimum est, quod legitur in Archarn. vs. 307. Οἷσιν οὔτε βωμὸς, οὔτε πίστις, οὔθ' ὄρκος μένει: quo pertinet Iphicratis de Lacedaemoniis dictum apud Demosth. c. Aristocr. p. 421., quod Laconi perperam tribuit Dion Chrys. pag. 639. c. VALCK.

CAP. LV. 9 seqq. λαμβάνει πέτρων etc.) Iuxta Plutarch. in Aristide p. 328. E. ἀράμενος ταῖν χερσὶν πέτρων μέγαν δ' Ἀμομφάρετος, καὶ καταβαλὼν πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Πausaniου, ταύτην, ἔφη, ψῆφον αὐτὸς περὶ τῆς μάχης τίθεσθαι: hic apud Herod. ταύτη τῇ ψῆφῳ ψηφίζεσθαι ἔφη, μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους: his proxima subiecerat, ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους: vocem hanc ξείνους repetitam [lin. 12.] ex cod. Arch. recuperabit Noster: vid. Diss. Herod. p. 136. Non literae tantum et syllabae, sed integrae voces, quae repeti debuerant, saepe sunt a librariis, ut notum, semel tantum positae: novum praebebit omissionis exemplum, qui ad manum est, Dion Chrys. in cuius Or. LVI. p. 565. c. scribendum Ἕλλην Ἑλλήνων: sed gravius eiusdem locus est affectus in Or. LXXIV. p. 642. A. τὸ αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ πρὸς ἀνθρώπους πεπόνθατι οἱ πολλοί· τῷ μὲν ἐκ γυναικὸς etc. Voces οἱ πολλοί· τῷ absorpserunt nomen Ἰππολύτῳ: corrigendum sine controversia, οἱ πολλοί· Ἰππολύτῳ μὲν ἐκ γυναικὸς etc. nam quae subiicit Dion, Euripidei sunt Hippolyti verba vs. 616. VALCK.

12. ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους) Repetitam vocem ex schedis revocavi. Supra cap. 11. καὶ δὴ δοκίειν εἶναι --- στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους· ξείνους γὰρ ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. Suntque similium passim iterationes, III. 12. VI. 109. Amomphareti, ἀνδρὸς θυμειδεῶς καὶ φιλοκινδύνου, ἑκπαλμι πρὸς τὴν μάχην σπαργῶντος, audax facinus Plutarchus Aristid. pag. 328. F. haud contempsit. WESS.

CAP. LVII. 5. ἰθείη τέχνη ἀπολιπεῖν αὐτὸν) In nuperis docti viri, [Reiskii,] haec intelligere negantis, coniecturis, εὐνηθίη ἢ τέχνη ἀπολιπεῖν, *se deseri prae stultitia, aut callida fraudis dissimulatione.* Quale equidem consilium Amompharetum, tametsi animosissimum, de suo imperatore mente agitasse, non dixerō. Potius erit, ἰθείην τέχνην *industriam rectamque disciplinae artem* accipere, sicuti ἰθείην δίκην in Suida et Etymologo. Non nego, pellexisse olim voluntatem Arch. Δείη τέχνη, h. e. *excellente et divina.* Namque Spartani, ὅταν τινὰ μεγαλοπρεπῶς ἐπαινῶσι, θεῖον, sive suo sermone, σεῖον, testibus Platone et Aeschine Dial. I. 13. praedicabant. Lege magnum Animadversorem ad Athen. VIII. 16. Neque his tamēn blandimentis abripior. WESS. — Commodius Hoogeveen ad Viger. II. ix, 2. *rectā arte, id est, non dissimulanter, et palam,* interpretatur: *ratus se palam ab illis deseri.* Iamque olim Portus in Lexic. Ion. „Ἰθείην τέχνην, inquit, Herodotus hīc videtur appellare, si verba „spectes, *rectam artem, apertam, et qua quis sine ambagibus „utitur.*“ Est autem hoc loco plena locutio, pro qua aliās ἐκ τῆς ἰθείης vel ἰείης, subintellecto vocab. τέχνης, utitur Scriptor, quum significare vult *non subdola arte et dissimulanter* factum esse quidpiam, sed *rectā, aperte, manifeste, ex professo.* Vide supra, cap. 37, 25. et III. 127, 4. Parique ratione II. 161 extr. quod ait ἀπέστησαν ἐκ τῆς ἰθείης, pro eo quod nostra Latina habent, *e vestigio, repositum Gronovianum* velim, *palam desciverunt:* nec vero inscitum videri debuit, quod ibi Valla posuerat, *ingenue desciverunt. S.*

8. περὶ ποταμὸν Μολόεντα) Alibi hunc torrentem invenisse non recordor. Comparaverat Abr. Ortelius vir Cl., τὸ Μόλου ῥεῖθρον Plutarchi Vit. Sullae p. 464., quod dubiae sanitatis, quippe τὸ ῥεῦμα τοῦ Μωρίου ibid. pag. 463. A., agrum radebat Chaeronensem, hinc haud paullo seductionem. Adverte vero *decem ista stadia*, [lin. 7.] quae culpā librariorum ubi vacarint, Lacedaemonii oportet viarum compendia, montium et clivorum anfractus ingressi, neglexerint: ad insulam enim Oeroen, quorsum iter destinabatur, decem duntaxat stadia c. 50. WESS.

CAP. LXVIII. 4. Θρασυδήϊον) Scriba Cod. Arch. Θρασυδαῖον, quo nomine Theronis F., Himerae inpositus,

in Diodori XI. 49., et Philippi Macedonis legatus apud Plutarch. in Demosth. p. 854. B., in mente videtur habuisse. Facio cum Cel. Gronovio, opinorque hunc fratresque eiusdem, ac nominatim Thoracem, a Pindaro Pyth. Od. X. fin. laudibus ferri. WESS.

12. ὅτι οὐδένες ἄρα ἔόντες) Sophocli aliisque usitato more scribi potuisset, ὅτι οὐδὲν ἄρα ἔόντες. Plurali numero quidem οὐδένες reperitur apud scriptores optimos, Euripidem, Xenophontem, Isacum, Demosthenem; sed nusquam apud illos, quantum memini, homines nullius pretii dicuntur οὐδένες. Semel Sophocles dixit in Ai. vs. 1153., οὐ γὰρ ἡξίου τοὺς μηδένες, id est, τοὺς μηδὲν ὄντας, sive τοὺς οὐδαμινούς, ut interpretatur Schol. VALCK.

15. συνηδέαται) Ad Aleuadas Mardonius, Vos, inquit, excuso, quod laudatis Lacedaemonios, τοῖσι τι καὶ συνηδέαται. Postremum frustra, ni fallor, versavit Portus, in συνηδέατε leviter mutandum; quibus quid inesse virtutis bellicae noveratis: idem paene Reiskio placuit. Thessalis, quos excusationis venia dignatur, opponit Artabazum, sine ulla ratione metuentem Lacedaemonios. VALCK. — Non pugnabo, si συνηδέαται ex libro Paris. B. in συνηδέατε abeat. Editi patrociniū tamen Portus est professus, verbum suo more illustrans, taciteque συνοῖδατε et συνηδέετε, quod utrumque in Reiskii suspicionibus, taxans. WESS. — Alia ratio est verbi προηδέατο, I. 61, 16. a προαιδεῖσθαι derivati. S.

16. τὸ καὶ καταρρωδῆσαι) τὸν καὶ καταρρῖ. alius [nescio quis] elegit; cui cur tandem auscultemus? WESS.

CAP. LIX. 9. ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον) Iniuria dictionem amanuenses perversum ierunt. Vide lib. I. 169. II. 53. Quod deinceps autem [lin. 10.] βοῇ τε καὶ ὀμίλῳ, pro eo frequentius βοῇ τε καὶ πατάγῳ χρεώμενοι III. 79. Sentio hic inconditum clamorem et turbam Homereo more exprimi. Κεκλόμενοι καθ' ὁμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν Troiani, inordinati atque inconpositi, in Ulyssem ruentes, Iliad. A'. 460. WESS.

10. βοῇ τε καὶ ὀμίλῳ) Hoc si sincerum est, positum videtur ὀμίλῳ pro ὀμιλαδέν. ὀμιλαδέν ἐστιχώωντο est apud Apollon. Rhod. IV. 81. ex Hom. Ἴλ. β'. 93., ἐστιχώωντο ἱλαδόν. Sed, me iudice, βοῇ τε καὶ νόμῳ, aptius hac in sede convenirent; et videri posset aliam hic vocem legisse Plu-

tarchus in Arist. p. 529. A. ubi Mardonius ἐπεφέρετο τοῖς Λακεδαιμονίοις βεῖη πολλῇ καὶ πατάγω τῶν βαρβάρων, ὡς οὐ μάχης ἐσομένης, ἀλλὰ φεύγοντας ἀναρπασσόμενων τοὺς Ἕλληνας: quae certe sunt ex his expressa Herodoti; cui supra VIII. cap. 28. Thessali dicuntur, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκίας, φερόμενοι. Urbs uno velut impetu capta frequenter dicitur ἀναρπασθῆναι. VALCK.

CAP. LX. [7. δέδοκται τὸ ἐνθεῦτεν τὸ ποιητέον ἡμῖν) *Videri poterat recte posterius τὸ codici Arch. abesse. Sed fallit illa species. τὸ ἐνθεῦτεν Herodoto idem ac nudum ἐνθεῦτεν valet: quare deinde iterum vocula τὸ requiritur, sive naturalem verborum seriem hanc intelligas, τὸ ποιητέον δέδοκται ἡμῖν, sive (quod Scriptoris stylo convenientius) δέδοκται τὸ (ionice pro δ) ποιητέον (ἐστὶ) ἡμῖν τὸ ἐνθεῦτεν. S.]*

12. δίκαιοί ἐστε --- ἰέναι) De H. Stephani sententia, quamquam male citantis Thes. T. I. p. 1014., probe interpretres. Strabo lib. VI. p. 407. A. [pag. 265. c. ed. Cas.] δίκαιοι ἐσμέν φυλάξαι τὴν αὐτὴν τάξιν: *par est eundem nos ordinem servare.* Saepe Plato: cuius in Criton. p. 45. A. ἡμεῖς γὰρ που δίκαιοι ἐσμέν, σώσαντές σε, κινδυνεύειν τοῦτον τὸν κίνδυνον. Euripides etiam Suppl. vs. 186., ubi Barnesiana sane quam ieiuna. WESS. — Satis nota formula; qua iam supra usus est Noster VIII. 137, 18. τὸν μισθόν, ἔφασαν, δίκαιοι εἶναι λάβοντες οὕτω ἐξίέναι, dicebant, *iustum esse ut ita abeant, si mercedem acceperissent, i. e. par esse ut mercedem accipiant, priusquam abeant. S.*

CAP. LXI. 5. τὸ γὰρ προσκείμενόν σφας ἐλύπεε) *Mentio ἀγῶνος μεγίστου προκειμένου in proxime superioribus ansam hoc mutandi praebeuit. Τὸ προσκείμενον, Persarum equestres copiae, οἱ προσκέκαστό σφι, a quibus continuo incessantibus damno Graeciangebantur. Res extra dubii aleam ex c. 56. Sic item 39., ἡ μέντοι ἵππος --- αἰεὶ προσέκειτό τε καὶ ἐλύπεε τοὺς Ἕλληνας. WESS.*

[6 seq. Λακεδαιμόνιοι --- ἐόντες σὺν φιλοῖσι ἀριθμὸν --- πεντακισμύριοι) *Lacedaemonii, cum leviter armatis, numero quinquagies mille. Huic numero ita ratio constat, coll. c. 29 seq.*

Spartani	5000
Hilotae	35000
Reliqui Lacedaemonii	5000
Levis armatura his adtributa.	5000
	50000 S.]

13. Θράξαντες τὰ γέβρα) Persarum aliorumque γέβρα, clypeos ex viminibus, multa luce Barn. Brissonius Regn. Pers. III. 13. et Io. Taylor ad Demosth. Or. in Neaer, pag. 596. adperserunt. Hic scutorum illa congeriem, et σκεπάσματα, Graecis ingruentibus obiecta, requirunt. Quorsum enim, pugnatur πρὸς τὰ γέβρα ὥς δὲ ταῦτα ἐπεπτώκει capitis sequentis, [cap. 62, 7.] nisi huc? et Plut. Aristid. pag. 329. F. καὶ προθέμενοι πολλὰ τῶν γέβρων Persae, et statim, καὶ προσπεσόντες Graeci ἐξέωθον τὰ γέβρα. Addo, Harpocracionem in Γέβρα Herodotea indicasse, et Suidam in Γέβρον posteriorem etiam excerpisse. Sic enim, καὶ αὐθις Ἡρόδοτος Κύρος περιελὼν τὰ πολλὰ etc.; quae quidem Xenophontis sunt Κύρ. Παιδ. lib. II. p. 42. c., Küstero non animadversa, et inde corrigenda. Herodoti verba desunt, exscriptorum stupiditate praetervisa. WESS. — De illo Persarum more vallum e clypeis congerendi conf. omnino cap. 99 extr. et cap. 102, 7-13. S.

15. τῶν σφαγίων οὐ γινομένων) Persuasit doctissimo Paviο χρηστῶν vocem his ex libro Arch. iungere Cl. Th. Galeus, falsus vehementer: namque illo in Codice (quem inportunissimum Cel. Taylor adpellavit ob iniustum additamentum, ad Lysiae Serm. Ἐπιτάφ. p. 53.) vocabulum illud frustra quaeritur. Plutarchi verba Aristid. p. 329. ε. ἅμα ταῖς εὐχαῖς ἐφάνη τὰ ἱερὰ auxit ex falso prodita huius loci accessione Dacerius ἐφάνη τὰ ἱερὰ χρηστὰ. Sic vara, uti dici solet, vibiam secuta est. Plutarchum bene tutatur Bryanus, Nostrum Taylorius. Χρηστὰ in dictione intelligi adsolent. Conf. lib. VII. 134. WESS. — A sciolo ex vicinis repetitum, χρηστῶν, quod praebet Arch., [si Galeo fides] recte reiecit Clar. Io. Taylor ad Lys. p. 33. Quando litabant, τὰ ἱερὰ vel τὰ σφάγια γενέσθαι simpliciter etiam dicebantur. Sic paullo post [cap. 62, 4 seq.] istis, ἐγένετο θυομένοισι τὰ σφάγια χρηστὰ, haec proxima subiiciuntur, ὥς δὲ χρόνῳ ποτὲ ἐγένετο, quum vero tandem aliquando laeta essent exta. VALCK. — Fortasse in ora codicis Arch. scholii loco adscriptum Galeus vocab. χρηστῶν viderat, ex lin. 11. et ex cap. 62, 4. adscitum. S.

CAP: LXII. 5. ὥς δὲ χρόνῳ ποτὲ ἐγένετο) Χρόνῳ, nonnemini suspectum, tandem notat: vid. ad Euripid. Phoeniss. 313. In Dionys. Halicarn. T. II. p. 33, 26., scri-

bendum: τὸ χωρίον αἰρεῖ χρόνῳ· φερόμενος δ' ὑπ' ὀργῆς etc. Ut *Herod.* precantem Pausaniam sistit [c. 61 extr.], sic *Plutarchus* T. I. p. 329. E. ubi ἅμα ταῖς εὐχαῖς ἐφάνη τὰ ἱερά; καὶ νίκην οἱ μάντιες ἐμήνουν. VALCK.

[6. καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι, τὰ τόξα μετέντες, et *Persae illis obviam ivere omissis arcubus.* Hoc illi fecisse videntur, postquam (ut mox subiicitur) eversum a Graecis erat val- lum e clypeis factum, quo tecti Persae sagittas ex arcibus in hostem emisserant: scilicet deinde in hostem perrexerunt, hastis gladiisque rem gesturi. Quod (lin. 7.) Ἐγί- νετο δὲ πρῶτον περὶ τὰ γέρεα μάχη, commodius forsitan Ἐγί- νετο legeretur, *Primum facta erat pugna*: sed nil mu- tant libri: at ante μάχη articulum, quem exhibent libri fere omnes, utique restitutum malim ἢ μάχη. S.]

[9 seq. ἐς δ' ἀπίκοντο ἐς ὠθισμόν· τὰ γὰρ δόρατα ἐπιλαμβα- νόμενοι κατέκλων οἱ βαρβάρῳι) *Vallae* latina Gron. et *Wess.* te- nuere: donec ad propulsionem ventum est: siquidem barbari *prehensantes lanceas confringebant.* Mirum vero. Utri enim, quaeso, *propulsi* sunt? Graeci, an Persae? De neutris nunc hoc intelligi potest. Non de Persis, quos magna vi et audacia in hostes irruisse ait: non de Graecis, a quibus eodem tempore pessime accepti Persae magnum suorum numerum amiserunt. Nihil promovet, sed magis etiam (si qua fieri potest) turbat *Larcheri* interpretatio: *L'action dura longtemps près du temple même de Cères, jusqu'à ce qu'on fut venu à les en chasser; car les Barbares saisissoient les lances des Grecs, et les brisoient entre leurs mains.* Verum: si quaerimus, vocab. ὠθισμός; nec hic, nec alibi, *propulsio- nem hostium et fugam* denotat, sed *conflictum*. Sic λόγων ὠθι- σμός *Nostro* dicitur *verborum conflictus et altercatio*, VIII. 78, 1. IX. 26, 2. Sic et ὠθίζεσθαι *altercari* dicit idem III. 76, 11. Proprie vero ὠθίζεσθαι vel ὠθεῖσθαι dicuntur homines qui in turba inter se collidunt, seque mutuo premunt. *Appian.* *Reb. Hisp.* c. 51 extr. et *Reb. Samnit.* c. 3. Unde ὠθισμός, *pressio in turba hominum*, cum apud alios, tum apud *Polyb.* IV. 58, 9. ubi ἐν τῷ περὶ τὰς πύλας ὠθισμῷ καὶ πνιγμῷ. Similiter in pugna ὠθισμός apud *Nostrum* VII. 225, 3. est *conflictus cominus pugnantium*, et veluti in conferta turba mutuo sese prementium et repellentium. Neque aliter ac- cipiendum hoc loco vocabulum; ubi in Latinis, pro eo

quod pluribus verbis declaravi, donec eo ventum est ut velut in turba vir virum premeret, brevius dicere potueram, donec iam in manus et ad gladios pugna venit: coll. Liv. II. 46. et ibi virorum doctorum observatis. Cum qua interpretatione perapte cohaeret, quod continuo adiicitur, etenim Persae hastas Graecorum (quae nempe suis longiores erant) manibus prehensas fregerunt, sive fregerant. S.]

[12. Quod de Persis scribitur ἄνοπλοι δὲ ἔοντες, inermes reddiderat Valla, nec aliter Gronov. et Wess. Equidem, leviter erant armati. Commodius puto redderetur, clypeis erant nudati. conf. cap. 65, 10. Ὀπλον enim sigillatim clypeum intelligi notum est: et, everso a Graecis vallo e clypeis congesto, otium Persis non suppetierat, quo clypeum quisque suum repeteret. Et erant quidem Persae etiam lorica squammata, (VII. 61, 3 seq. et ibi Adnot.) quae eos tutabatur, induti. Sed ea lorica utique non vulgo omnibus eiusdem generis intelligi debet fuisse, cuius fuerat illa Masistii ducis, supra c. 22. descripta, aut qualis cataphractorum equitum thorax apud Heliodor. lib. IX. pag. 451. verum ita debuit esse comparata, ut Lacedaemonii, pro sua gladium tractandi dexteritate, (quae illorum σοφία paulo post lin. 13. laudatur,) haud aegre in opportunis corporis partibus ferire adversarios potuerint. Atque dubitare etiam licet, revera-ne Scriptor noster VII. 61. ferream lorica[m] dixerit. S.]

CAP. LXIII. 6. κατέβαλλον πολλούς) Etsi me minime fugiat, pristinum patrocinio, si rixari libeat, non defici, consuetum nolui et schedarum praeiudicio protectum abiicere. Satis erit hoc Plut. Aristid. pag. 329. f. τοῖς δόρασι τύποντες πρόσωπα καὶ στήρνα τῶν Περσῶν, πολλούς κατέβαλλον. WESS. — Polybii loca in hanc sententiam plurima congesta reperies in Lexic. Polyb. p. 325. col. b. S.

9-11. πλείστον γὰρ σφεας ἔδηλέετο etc.) Qui criminari gestiunt, plerumque excedunt modum. Carpit Plutarchus, alioqui optime gnarus, γυμνοὺς καὶ ἀνόπλους, quos ipse habet T. II. p. 787. f., omnes perhiberi, gravi armatura defectos. Tales Persae, quorum gerra dudum perierant, Graecorum clypeis, si salva fuissent, nunquam comparanda. Hoc amplius, tunicae talaes, quo minus expeditius pugnarent Persae, impedimento erant. Verum his aegrius inmoror. WESS.

CAP. LXIV. [2. κατὰ τὸ χρηστήριον) Vide lib. VIII. c. 114. S.]

[6. τῶν δὲ κατύπερθε etc.) Redi ad lib. VII. c. 204. S.]

8. ὑπὸ Ἀειμνήστου) Iustum nobilis viri nomen non extra certamen. Ἀειμνήστου titulum dant illi *Valla* et *Arch.*, inque primis *Plutarch.* *Aristid.* p. 330. c., ceteris autem *Codd.* receptum in laude versatur. His equidem conspirantibus accederem, eoque promptius, quoniam ex *Plutarchi* scripto exemplari ΔΙΑΜΝΗΣΤΟΝ *H. Steph.* enotavit, ab Ἀειμνήστῳ leviter diversum: idem porro *Plut.* *Malign.* p. 873. D., sive insulsi potius scribae, ΔΕΙΠΝΗΣΤΟΝ pinxerunt, ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΝ utique adpellandum. Iam quae in Ἀειμνήστου et Ἀριμνήστου scriptura librariorum hic et c. 71. discordia, vitiosior alibi in monumentis sepulchralibus. *M. Ant. Boldettus* *Observ. ad Coemeter.* p. 411. titulum exscripsit hunc, ΞΑΝΘΙΠΠΗΑΕ ΙΜΝΗΣΤΕ ΓΡΗΤΟΡΕΙ. et p. 416. ΠΤΟΛΜΑΙΣ Α. Ι. ΜΝΗΤΑΙ ΕΝ ΘΕΩ ΠΑΡΘΕΝΟΣ, et Latine *Ptolmais A. I. hymnos personabat virgo*. Legisset ΑΕΙΜΝΗΣΤΗ, perpetuae memoriae, Latina utique adposuisset meliora. At in talibus crebri eius lapsus. *WESS.*

Ibid. Ἀειμνήστου) In hoc forte nomine placebit scriptio *Arch.* Ἀριμνήστου: quia firmat illam *Plutarchus T. I.* pag. 330. c. τὸν Μαρδόνιον ἀνὴρ Σπαρτιάτης ὄνομα Ἀρίμνηστος ἀποκτίνουσι, λίθῳ τὴν κεφαλὴν πατάξας. *Spartiatata*, quantum recorder, *Arimnestus* nusquam *Pausaniae* memoratur; sed *Plataeënsium* hoc etiam praelio *Imperator* sic illi dicitur lib. IX. p. 718. et *Plutarcho* in *Arist.* p. 325. c. quae commendant lectionem *Med.* apud *Herodot.* infra c. 71. [cap. 72, 8.] Ἀρίμνηστον ἄνδρα Πλαταιέα, ubi Ἀείμνηστον dabant *Editi*. *Plataeënses* Λάκωνα τὸν Ἀειμνήστου memorat *Thucyd.* III. c. 52. *VALCK.*

CAP. LXV. [3. ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον) *Conf.* c. 15, 11 seqq. et c. 70. S.]

10. τὸ ἱερόν τὸ ἐν Ἐλευσίνι ἀνάκτορον) Templum primum et praecipuum doctissimo de *Pauw*, ad cuius formam *Δήμητρος Ἐλευσινίης* ἱερόν supra c. 56. Notum mihi adprime τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον τῶν θεῶν *Cereris* et *Proserpinae* apud *Athen.* lib. V. p. 213. D. [conf. IV. p. 168. F.] verum τὸ ἱερόν τὸ ἐν Ἐλ. ἀνάκτορον insolentius. *Hesychii* Ἀνακτόριον.

ἱερὸν, congruebat Codicum quorundam voluntati; ac sollemnem vocabuli glossam, Herodoto fortasse inculcatam, indicabat. Vide ibi Clar. Alberti, et Olearium ad Philostr. Vit. Sophist. lib. II. p. 600. WESS. — Herodotus alique saepe dixerunt ἱερὸν vel ἱερὸν ἅγιον: et, monente Celeberr. Hemsterhusio ad Lucian. [Timon. c. 23.] p. 136., proprie Cereris Eleusinae templum dicebatur τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον τῶν θεῶν; sed causam non exputo cur Nostro scriberetur τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Ἐλευσίνι ἀνάκτορον. Mihi potius Cereris templum, quod fuit Eleusine, dixisse videtur τὸ ἐν Ἐλευσίνι ἀνάκτορον: ut ad Ἀνάκτορον quis interpretamenti loco primum adiecerit τὸ ἱερὸν. De quorumvis Deorum Dearumve templis vocem ἀνάκτορον prae aliis Euripides frequentavit in Androm. vs. 43. et 1157. Iph. in Taur. 41. et 66. Troad. 15. Ione 55. Sed sacrarium illud a Persis igne violatum ignorasse videtur Aristides, cuius vid. Tom. I. pag. 451. VALCK. — Adde quae in Var. Lect. notavimus. S.

CAP. LXVI. [1. Ἀγτάβαζος δὲ etc.) Vide supra, cap. 41. S.]

9. ἥϊε κατηρητισμένος) Inspice Gronovium, quicum non dissentio. Scripsi κατὰ τὸ αὐτὸ, scriptis exemplaribus iuventibus. WESS. — Prae altero (ἥγε) mihi quoque ἥϊε placet: τούτους [lin. 8.] pertinet ad sequentia, παραγγείλας κατ' αὐτὸ ἵεναι πάντας. VALCK. — Non negans Gronovius, ad praecedens τούτους commodissime verbum ἥγε referri, ἥϊε tamen hac una de caussa, quod cod. Med. id exhibuisset, praetulit, monens debere τούτους inferius aliquid quae- rere quo referatur. Equidem, si accusativus τούτους ad remotius illud ἵεναι πάντας debet referri, non aliam rationem, cur praeferatur ἥϊε, nisi hanc, exputare valeo, quod, quum et usitatum Nostro sit verbum, et h. l. ferri utcumque possit, difficiliorem quemdam, quam aliorum codicum ἥγε, habeat explicatum; quo scilicet fit, ut facilius intelligatur, cur ἥϊε a nonnullis in ἥγε fuerit mutatum, quam cur ab aliis ἥγε in ἥϊε. At mihi istud τούτους haud dubie a verbo κατηρητισμένος pendere videtur, ut, quemadmodum plurima alia graeca verba, sic et hoc, in praet. passivo significationem verbi activi vel medii obtineat. Similiter simplici verbo in imperfecto tempore usus est Theocr. XIII. 43. νόμφαι χερσὲν ἡρτίζοντο. S.

11. ὅπως ἂν αὐτὸν ἐρέωσι σπουδῆς ἔχοντα) Pavius, de coniectura, ὅπως - - ἐρέωσι σπουδὴν ἔχοντα, simul ac viderint ipsum magno studio properantem: neque enim vulgatum ullo Graecorum in sermonis esse commercio. Quid tum vero Aeschyleo fiet Suppl. vs. 844. Σοῦσθε - - ὅπως ποδῶν. Quid ὡς ποδῶν εἶχον Nostri lib. VI. 116. ὡς τάχεος εἶχε VIII. 107. et Dionysii Ant. Rom. XI. p. 626. ὡς εἶχον ὀργῆς τε καὶ τάχους: Heliodori Aeth. I. p. 23. ὡς εἶχε δεσμῶν, ut vincetus erat, et ibid. p. 56. ἐλθὼν ὡς εἶχε δεσμού. Quorum quidem uberissima passim messis. WESS.

12. In his, ὡς ἐς μάχην ἦγε δῆθεν τὸν στρατὸν, exercitum ducebat tanquam ad pugnam scilicet: δῆθεν ponitur ut lib. VI. cap. 1. ὡς οὐδὲν δῆθεν τῶν παρεόντων περηγμάτων ἐπιστάμενος, et alibi saepius. VALCK.

13. προτερέων) Hoc elegi, quod c. 56. WESS. — Περερέων Koenius vulgato (προτερεύων) praefendum censebat, ut Ἰωνικώτερον et Herodoteum. VALCK.

CAP. LXVII. [3. οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θηβαίων) Scilicet maior quidem et potentior pars Thebanorum cum Medis sentiebant faciebantque, nec vero omnes. Conf. c. 86, 3. et Wess. Adn. ad c. 87, 8. S.]

CAP. LXVIII. [1. Δηλοῖ τε ἐμοὶ, intransitive et impersonaliter: adparet, manifestum fit mihi. Conf. II. 117, 2. et ad eum locum notata, p. 342. S.]

2. ἤρτητο ἐκ Περσέων) Redi ad lib. I. 125. In proximis [lin. 4.] maluit Scriptor ὅτι καὶ τοὺς Πέρσας, etsi praemiserat εἰ καὶ τότε οὗτοι, ex arbitrio et varianda oratione. Venit praeterea Abreschio in mentem, [lin. 7.] πρὸς τῶν πολεμίων ἀγχιστα ἰοῦσα, [pro vulgato ἐοῦσα,] cui coniectanti schedae addicere renuunt. WESS.

CAP. LXIX. 2. ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινεμένῳ φόβῳ) Fuit, cum legerem ἐν δὲ τούτῳ - - πόνο: arbitrarerque simillimum ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ lib. VI. 114. et VII. 224. Quod quidem utrobique optimum, nec tamen edito probius. Saepe nos blandimentis huiusmodi auferimur; quae, etsi hoc in se naturale habeant, ut placeant etiam reiecta, haud raro futilia evadunt. Multis abhinc annis Ciceronem Tuscul. Disp. III. 27. scripsisse divinabam, Postquam Cyprum venissent, tum adflicti lamentarique coepisse, non vero postquam Tyrum. Auctorem quippe Livium esse, Corneliam, Pompeii

uxorem, et filium Sextum, post Magni necem, *Cyprum* refugisse, Epit. cxii.; pariterque *Lucanum*, Phars. IX. 117. *Prima ratem Cyprum spumantibus accipit undis*. Atque hoc paene probavi Cl. *Davisio*. Verum haec *Dionis* vide *Cassii* lib. XLII. p. 234. D. de Caesare *Iulio*, τὰ τε ἀναθήματα τοῦ ἐν τῇ Τύρῳ Ἡρακλέους πάντα ἀνείλετο, ὅτι τὴν τε γυναῖκα καὶ τὸν παῖδα τοῦ Πομπηίου ὑπέδεξαντο, ὅτε ἔφυγον. Hinc inanem ipse suspicionem, ne et aliis fraudi sit, proscribo. Sed ad institutum. WESS.

[7. et 9. Quemadmodum οἱ περὶ vel ἀμφὶ αὐτὸν interdum non alii intelliguntur nisi ipse, αὐτός: sic h. l. οἱ ἀμφὶ Κορινθίους, et οἱ ἀμφὶ Μεγαρέες καὶ Φλιασίους non alii sunt, nisi ipsi Κορίνθιοι, Μεγαρέες, et Φλιάσ.οι. conf. lin. 11. S.]

16. κατήρραξαν - ἐς τὸν Κιβαιρῶνα) Perparum arbitror interesse, κατήραξαν scribatur an κατέρραξαν. Variabunt hic etiam forte Codices, ut apud *Thucyd.* VII. c. 6., τὸ ἄλλο στέρευμα, νικηθὲν ὑπὸ τῶν Συρακουσίων, κατηράχθη ἐς τὰ τεχνίσματα: ubi scribitur in aliis Codicibus κατερράχθη. Ex *Herodoto* sumpsit *Appian.* in Pun. p. 15. [cap. 15 extr.] τοὺς δὲ λοιποὺς ἐς τὰς πέτρας κατήραξαν. *Demosth.* c. Aristocr. p. 430., κατέρραξε δ' εἰς τὴν θάλατταν ἅπαντας, omnes in mare dedit praecipites: illic ex Cod. scripto κατήραξε prostat enotatum: una litera ablata κατήραξε potius scribendum. VALCK. — Conf. *Var. Lect.* et ad VIII. 90, 11. notata. S.

CAP. LXX. 8. Λακεδαιμονίων - οὐκ ἐπισταμένων τεichoμαχεῖν) Consimilia *Plut.* *Arist.* p. 330. D.; alibi T. II. pag. 228. D. *Lycurgum* τὸ πυργομαχεῖν civibus prodens prohibuisse. Vicino τῇ δὴ ἐσεχέοντο [lin. 12.] *Abreschius* contulit *Aristidis* T. I. p. 241. Ed. *Cant.* οἱ μὲν ὥσπερ πύλας τεῖχος ῥήξαντες εἰσεχέοντο: et T. III. 315. εἰσχεομένων ἀμφοτέρωθεν ἤδη τῶν βαρβάρων. Iungatur *Suidae* Εἰσεχέοντο. VALCK. — Mireris vero, ligneo muro non fuisse immissum ab hostibus ignem. S.

[17. νῆν τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης) Vide ad I. 66, 22. notata. S.]

21 seq. οἷα ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ etc.) Suum χρόνῳ, adnotatum in *Diss. Herod.* p. 205., recipiet ex Codicibus *Noster*; qui, Poëtas imitatus ὀλίγον posuit ἐπὶ μεγέθους. In hoc angusto loco πολλὰι μυριάδες dicuntur κατεῖλημμέναι ἀνθρώπων: ubi *Herodoteum* dant [dabunt, puto, scripserat aut scribere *Valck.* voluerat; nam hic quidem non dant] Codices κατεῖλημμέναι. Qui sic tenentur ut elabi nequeant, saepe ta-

men dicuntur ἀπειλημμένοι, et ἀποληφθέντες. Sic V. 101. ὅσοι - - ἐνῆσαν ἐν τῇ πόλει ἀπολαμφθέντες πάντοθεν: IX. 50. ἐν τῷ Κίθαιρῳ ἀπολελαμμένοι. ἀπειλημμένοι Thucydidi II. p. 100, 89. et V. p. 353, 40. Ulysses ἀπειλημμένος dicitur ὑπὸ Κάλυψους Demostheni Thraci apud Eustath. in Od. A'. p. 19, 27. Harpocratiōi Ἀποτετειχισμένος redditur ἀπειλημμένος καὶ ἀποκεκλεισμένος τῷ τείχει. Vid. ὁ πᾶν Ti. Hemsterh. in Aristoph. Pl. vs. 955. VALCK.

Ibid. ἐν ὁλίγῳ χώρῳ) Non erit opinor, qui Codicum auctoritatem aversetur. Quod ex illis venit, vulgato prae-stabilius. Angusto exiguoque in loco exterriti ac compulsi Persae degebant, atque animum, explicare ordines cum non possent, despondebant. Vellem maximopere iisdem in schedis κατελειμμένοι reperiri, quod, me iudice, verius, ut c. 30. [cap. 31, 26. ubi vide not.]. De Cl. Reiskio quid dicam? Augēt is coniectando sequentia [lin. 24.] καταδευσέων χιλιάδων τεσσέρων, τὰς ἔχων etc. Ergo-ne quatuor duntaxat millia Artabazus fugae socia abduxit? Quod quidem Herodotus ita c. 65. infitiat, ut districtius non valeret. Sentio festinantis hallucinationem. WESS.

26 seqq. Λακεδαιμονίων δὲ etc.) Aegre fert Plutarch. de Herod. Malign. p. 872. c. solos Nostro memorari Lacedaemonios, Tegeatas, et Athenienses; quorum hi cum Thebanis pugnaverint, illi cum barbaris: atque ita ceteras omnes civitates hoc honore privari. Idem miratus in Aristide p. 330. F. opponit Herodoto numerum in praelio interfectorum et monumenta publica; atque in universum cecidisse docet Graecos libertatis defensores mille trecentos et sexaginta, e quibus unus et nonaginta fuerint Lacedaemonii; sexdecem Tegeatae; Athenienses duo et quinquaginta; hi quidem omnes, iuxta Clidemum, ἐκ τῆς Αἰαντίδος φυλῆς ἀγωνισαμένης ἄριστα. VALCK.

CAP. LXXI. [12. ὃς γένοιτο αὐτέων ἄριστος) ὃς pro τίς, ut VI. 124, 7. et τὸ (quod ionice aliàs ὃ valet) pro τί, VI. 37, 10. S.]

18. καὶ φθόνῳ ἂν εἴποιεν) Demiror εἴπομεν tantopere probatum, siquidem non de se, (et foret ea professio Historiarum patri turpis,) sed de Spartanorum sermone et iudicio, quis virorum illorum laudabilior, haec Herodotus. Aristodemi culpam lib. VII. 231. vidimus. WESS. —

Suum εἵπομεν Gronovius latine sic reddidit: *verum id quidem etiam livore dixerimus: quod quidem nisi plane absurdum esse velis, intelligi debebit ab illis iudicatum (vel dictum) dixerimus. S.*

[19. οὔτοι δὲ τοὺς κατέλεξα πάντας) Accusativus πάντας ad proximum τοὺς relatus, quum proprie οὔτοι - - πάντες debuisset dicere: enallage poëtis maxime frequentata. S.]

20. τῶν ἀποθανόντων) Censebat G. Koenius, verba τῶν ἀποθ. ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ, hac in sede minus accommodata, in suam facile posse restitui, si hunc in modum paulo collocarentur inferius: Οὔτοι μὲν τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ ἐν Πλαταιῇσι οὐνομαστότατοι ἐγένοντο. Paulo ante miror quomodo locum invenire lectio potuerit Med. εἵπομεν. VALCK.

CAP. LXXII. 6. κατήμενος ἐν τῇ τάξῃ) Bona omnia sunt. Callicrates, sacris dum operabatur Pausanias, ad arma suo in ordine considerat, more priscâ militiâ non insucto. Euripides Suppl. vs. 357. παρ' ὅπλοις θ' ἤμενος πέμψω λόγους Κρέοντι, et vs. 664. et 674. Commodum Plutarch. Aristid. p. 329. B., ὡς δὲ θυόμενος (Pausanias) οὐκ ἐκκαλλίρει, προσέταξε ταῖς Λακεδαιμονίαις, τὰς ἀσπίδας πρὸ ποδῶν θεμένους, ἀτρέμα καθέζεσθαι, continuo subdens, Callicratem, dum ita ad arma sederetur, sagitta fuisse percussum. Ceterum κάλλιπτος, formosior, uti Stephanus voluit, in Latinis praestiterat. Poëta Iliad. B'. vs. 673. Νίρεϋς, θς ἀλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε. WESS. — Praestantior h. l. in versione posuerat Valla, quod nec a Gron. nec a Wess. mutatum est. S.

Ibid. κατήμενος ἐν τῇ τάξῃ) Viro docto [Reiskio] suspectum egregie tuitus est et explicuit Cl. Wesseling. in Diss. Herod. p. 126. Quod nullum edidisset isthoc tempore dignum sua virtute facinus, Callicrates ἐδυσθανάτεε [lin. 8.] aegre moriebatur. ἐδυσθανάτει hinc adnotavit ut Herodoteum Pollux III. 106. Utrumque fuit in usu δυσθανατεῖν et δυσθανατᾶν. Moeris Atl. Σφαδάζειν, Ἀττικῶς Δυσθανατᾶν, Ἑλληνικῶς: ubi notat Clar. Pierson. Syllabâ repetitâ scripsisse videtur Athenagoras, de Mort. Resurr. §. 4. πολλὰ μὲν σώματα τῶν ἐν ποταμίῳ καὶ ποταμοῖς δυσθανατάντων ἰχθύσι γενέσθαι τροφήν. VALCK.

8. πρὸς Ἀρίμνηστον) Schedis, viri nomen ad eum modum repraesentantibus, robur Pausanias lib. IX. 4. addit. ubi, ὁ αὖ Αῤίμνηστος ἐν τε τῇ πρὸς Μαρδόνιον μάχῃ - - Πλαταιῇσι ἡγή-

σῆτο. *Plut.* quoque *Aristid.* p. 325. f. Quibus autem πρὸς Ἀείμνηστον placet, *Thucydides*, cui Plataeënsis *Lacon* Ἀείμνηστον lib. III. 52., fortasse huius filius, aderit. Adeo iterum anceps viri titulus. Conf. c. 63. [c. 64, 8.] WESS.

CAP. LXXIII. 2. Σωφάνης) In *Plut.* *Malign.* p. 873. d. et *Cimon.* p. 483. b. Σωχάρης ὁ Δεκελεύς, haud sine lapsu. Proxime a veritate Σωφόνης Δεκελεύς *Pausaniae* I. 29. (ubi *Sylburgius* bene) abiit. Insequens ἐκ δήμου Δεκελῆθεν *Th. Pinedo* ad *Steph. Byz.* Δεκελειῆθεν pingebat. At urbs Ioni-
bus Δεκελή c. 15. et ipso hoc Capite, unde Δεκελειῆθεν (praesertim si oppidi et nominis auctor Δεκέλειος) fide *Codicum Arch.* et *Vallae* [conf. l. 8.] optime procedet. WESS.
— Duorum nomina, qui hoc praelio rem optime gesserunt, mendose scripta leguntur apud *Plutarch.* de *Herod.* *Malig.* p. 873. d. Σωχάρης καὶ Δείπνιστος: quorum loco rep-
nenda sunt nomina Σωφάνης καὶ Ἀείμνηστος. Sed hoc prac-
cepit ὁ πᾶν in *Diss. Herod.* p. 61. Ubi *Decelensis* *Sophanes*
dicitur ἐκ δήμου Δεκελῆθεν, primitus forte scriptum Δεκε-
λειῆθεν; ab Ionico Δεκελή. *Steph. Byz.* in Δεκέλεια: τὸ τοπικὸν
Δεκελειῶθεν· παρὰ δὲ Καλλιμάχῳ Δεκελειόθεν. Hinc apud *Etymo-*
logum male distracta concinnavit *R. Bentlei.* in *Callim.*
Fragm. 234. VALCK.

18. Δεκελῆς ἀπέχεσθαι) Referri solet ad annum *Olymp.*
XCI. 5. quo *Agis*, *Archidami* f., *Deceleam* occupavit et in
maximum *Atheniensium* detrimentum muniit, apud *Thucy-*
did. VII. 19. non sine quadam imprudentia. Aliud pro-
fecto, ἀπέχεσθαι Δεκελῆς, ab ea abstinere; aliud, occupatam
munimentis et praesidio instruere, belloque sedem legere.
Contigisse res videtur, quae et *Ampl. Bouherii* opinio,
belli *Peloponnesiaci*, quando *Archidamus* *Atticam* incur-
sionibus infestam habuit, principio: *Thucyd.* II. 10.
WESS.

CAP. LXXIV. 6. ἐκπίπτοντες) Inprobatur, cen-
seturque *Pavio* *Reiskioque* ἐκπίπτοντες, ἐσπίπτοντες, ἐμπίπτον-
τες, ad rem opportunius. Eadem illis voluntas *Scriptoris*
si sedisset, abiisset eas in partes: suum maluit, utique,
etsi diversiore intuitu, accommodatum. WESS. — Tur-
baverat viros doctos importuna *Gronovii* interpunctio; post
ἐκπίπτοντες incidentis orationem; quem et ego cum *Wess.*
aliisque imprudens secutus sum. Commodius olim, inde

ab Aldo, distincta verba erant: οἱ πολέμιοι ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξης, μετακινῆσαι μὴ δυναίετο: ubi ad μετακινῆσαι iterum quidem ἐκ τῆς τάξης subintelligi poterat; sed cohaerebant ista, ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξης, idem valentia ac προεξίστοντες c. 62, 13. Est autem h. l. praegnans (ut aiunt Grammatici) verbum ἐκπίπτοντες, idem valens ac si adiectum esset καὶ ἐς αὐτὸν ἐσπίπτοντες, quod diserte adiectum c. 62, 15.; aut intelligi h. l. debet ἐκπίπτοντες ἐπὶ αὐτὸν, *adversus ipsum*. S.

12. Laudo Arch. Vallamque, verissimum ἐφόρει ἐπίσημον ἄγκυραν iudicans. Convenit adprime narrationi et Graeciae consuetudini, qua Laco ἐπὶ τῆς ἀσπίδος μύαν ἔχων ἐπίσημον in Plutarchi T. II. p. 254. c. Neque obtrudo tamen; ne interpretamentum, si cui tale absque caussa videatur, inculcasse perhibear. WESS. — Quid sit vero, quod *clypeum*, qui pro insigni *ancorae*, stabilitatis symbolum, habuit. perpetuo in gyrum egisse dicatur hic homo, equidem non exputo S.

CAP. LXXV. 3. Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον) Εὐρυβιάδην mendose Arch.; verior hominis titulus lib. VI. 92. et in Pausania I. 29. WESS. — Qui dedit Eurybiadem, *Valla* reperit in suo codice quod *Galeus* obtulit ex Arch. Εὐρυβιάδην. Hic vulgatum nomen Εὐρυβάτην ipse satis tuebitur Herodot. lib. VI. c. 92., ubi Argivus Εὐρυβάτης, ter victor certamine singulari, ὑπὸ τοῦ τετάρτου Σωφάνεος τοῦ Δεκελῆος ἀποθνήσκει. Herodoto concinit Pausan. I. p. 71. Sequentia respexisse Stephanum Byz. in Δάτον primus vidit monuitque Io. Meursius, Att. Lect. VI. c. 31. Leagri [lin. 6.] filius, Γλαύκων ὁ Λεάγρου, memoratur Thucydidi I. 51. VALCK.

6. ἄμα Λεάγρῳ) Filius Glaucōn Λεάγρου notus ex Thucydidi lib. I. c. 51.; pater etiam ex Pausania I. 29., hanc eius et Sophanis cladem non reticente. Interiit Sophanes Olymp. LXXXI. exeunte, Archonte Athenis Lysicrate, quando altera vice Athenienses colonos occupatum Eionem infelicissime amandarunt. Huc verba Scholiastae in Aeschinis Or. περὶ Περσέων. adplicant Dodwellus et Corsinus, Viri Cl., δεύτερον οἱ μετὰ Λεωγόρου κληροῦχοι ἐπὶ Λυσικράτους, in Leogora Leagrum inveniētes; haud illi, nisi si Leogoras Andocidis pater fuerit, absurdi. WESS.

CAP. LXXVI. 2 seqq. Τὴν αὐτόματος etc.) Mulier transfuga ad Graecos victores venisse dicitur [lin. 5 seq.] κοσ-

παραμένη χρυσῷ πολλῷ καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι: articulum in his male omissum restituerunt Reiskius et Koenius. *Persas* illa dicebat [lin. 15.] οὔτε δαιμόνων οὔτε θεῶν ὅπιν ἔχοντας, nec daemonum neque Deorum maiestatem, sive vindictam, reveritos; ut supra lib. VIII. 143. Mardonius Deorum heroumque οὐδεμὴν ὅπιν ἔχων, ἐνέπρησε τοὺς τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα. vid. *Salmas. ad Inscript. Herodis Att.* p. 20. et *Io. G. Graevius in Hesiodi* 'Ε. καὶ 'Η. 107. Tandem [lin. 17.] Coa, Hegetoridae filia, βίη δέ με, inquit, λαβὼν ἐν Κῷ ἔχε ὁ Πέρσης, vel ἔσχε, habuit me uxoris [sive pellicis] loco: verba ἔγχε et ἔσχε permutat *Herod.* III. 31., estque is usus verbi ἔχειν, ut Latini habere, notissimus. Herodotea de hac muliere paucioribus enarrans *Pausanias* lib. III. [c. 3.] p. 214. Πausανίου, αἶτ, τὸ ἔργον τὸ ἐς τὴν Κῶαν γυναῖκα ἐν ἐπαίνῳ τίθεται μάλιστα ἢν τινα, ἀνδρὸς οὐκ ἀδόξου παρὰ Κῳίς θυγατέρα οὔσαν Ἠγητορίδου τοῦ Ἀνταγόρου, Φαρανδάτης ὁ Τεάσπιδος ἀνὴρ Πέρσης παλλακὴν εἶχεν ἄκουσαν, κ. τ. λ. VALCK.

4. Φαρανδάτης) Pravi sunt, qui mutant. Vide lib. VII. 79. et *Pausan.* III. 4., ubi Φαρανδάτης ὁ Τεάσπιδος, littera sibilante detracta. Deinceps καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι Reiskio adsentior scribi potius fore. WESS.

12. Ὡ βασιλεῦ Σπάρτης) Condonandum matronae animo prae laetitia perturbato. Rex *Pausanias Spartanorum* non fuit, regis *Plistarchi* tantum tutor; cap. 10. et *Thucydid.* I. 132. Quod illa autem *Pausaniae*, λῦσαι με --- δουλοσύνης, pro eo Codd. pauci, quibus ferme obtempero, ῥῦσαι με. Eum in modum lib. V. 49. πρὸς θεῶν τῶν Ἑλληνίων ῥύσασθε Ἰωνας ἐκ τῆς δουλοσύνης: et IX. 89. προέτρεπε αὐτοὺς ῥύσασθαι ἄνδρας Ἑλλήνας ἐκ δουλοσύνης: tum in *Epigramm. ap. Aristidem* T. III. p. 648. Ἑλλάδα πᾶσαν --- ῥυσάμενοι Δουλοσύνας. Quae quidem ad verbi usum abunde; ad vulgatum autem; in simili negotio usitatum, praeiudicio damnandum minime. WESS.

21. οἰκημένων) Saepe contaminarunt librarii hoc vocabuli. Respice III. 96. IX. 31. Illud autem plenum benivolentiae et humanitatis erga Coam mulierem officium merito *Pausaniae* in laudibus *Pausanias* lib. III. 4. deposuit. WESS.

CAP. LXXVII. 3. ἐπ' ἐξεργασμένοισι, re iam confecta. Sic supra VIII. 95. post pugnam *Salaminiam* *Adimantum*

et Corinthios venisse scribit ἐπ' ἐξεργασμένοισι. Attigit formulam clar. Io. Taylor ad *Lysiam* pag. 489. explicat illam Noster in proximis, μαθόντες ὅτι ὕστεροι ἤκουσι τῆς συμβολῆς. Sic, post pugnam qui venere Marathoniam Lacedaemonii, VI. 120. ὕστεροι dicuntur ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς. VALCK.

4 seq. ἄξιόν τε ἔφασαν εἶναι σφέας ζημιῶσαι) Expressisse haec *Livium* lib. XXX. 30. elegans I. Fr. Gronovii observatio est. Hinc *Vallae* Latina, ut errori ansa praecideretur, probante etiam *Valckenario* restituta. WESS. — Non male ceperat *Valla*, vertens, sed idoneos se esse ad sumendas de se poenas dixere: his qui substituit, ad sumendas de ipsis poenas, alios in errorem induxit, quem corrigit Eruditus scriptor *des Essais de Critique* p. 256. Herodoteis ista respondent, quae dicentem facit Annibalem *Livius* XXX. c. 30., forsitan non indigni simus, qui nobismet ipsi mulctam irrogemus, quae hinc sumta monuit I. Fr. Gronovius. VALCK. — Mihi HERODOTUS, si voluisset dicere digni qui sibimet ipsi poenas irrogarent, videbatur dicturus fuisse ἐωῦτοὺς ζημιῶσαι. Nunc illud ζημιῶσαι σφέας ita accipiendum ac si ζημιωθῆναι dixisset, nempe ἄξιός (τινὰ, sive Πανσάνην, sive τοὺς Ἕλληνας) ζημιῶσαι σφέας, quemadmodum v. gr. Graece dicitur ἄξιός ἐστι θανατάσαι, pro θανατωθῆναι, nempe intelligendo ἄξιός ἐστι ἐστι τοῦ τοὺς ἀνθρώπους θανατάσαι αὐτόν. Neque me admodum turbavit laudatus *Livii* locus: primum enim addubitare licebit, voluerit-ne ibi Romanus scriptor haec ipsa HERODOTEA verba suum in sermonem transferre: deinde, *Livio* non minus, quam nobis hac aetate, accidere potuit, ut graecorum Scriptorum mentem, quos ob oculos habuit, non satis recte perceperit; quod quidem subinde illi usu venisse memini me olim observare, quum *Livii* latina cum *Polybii* graecis, e quibus illa translata sunt, de professo exigerem. S.

6 seq. τοῦτους ἐδίωκον μέχρι Θεσσαλίας) Inter eos, qui *Artabazum* fugientem insecuti fuerunt, praecipui in *Diodori* lib. XI. 32. Corinthii, Sicyonii, Phliasii. WESS. — Diserte vero adiicit *Diodorus* καὶ τινες ἕτεροι: quorum in numero *Mantinenses* esse potuerunt. *Larcherus* tamen, et qui eum sequitur *Schulzius*, (puto ob ea quae continuo subiicit *Herodotus*, Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων φεύγοντας διώκειν) verbum ἐδίωκον ita accipiunt, ut non ipsa actio significetur, sed

consilium et conatus agendi, *persequi cupiebant*: coll. I. 68, 26. ibique notatis. De dictione οὐκ ἔξῃν vide dicta ad IX. 2, 5, S.

CAP. LXXVIII. 2. Αἰγινήτων τὰ πρῶτα) Saltem dictionis corruptores τὰ πρῶτα φερόμενος; ut postulat mos, elegissent. Dio Cassius lib. XL. p. 136. de Suella Britanno sive Cassivelano, τὸν τῶν τὰ πρῶτα ἐν τῇ νήσῳ δυναστῶν φερόμενον. Aelianus Anim. XIII. 17. αὐλώπις (ex thynnorum genere) ῥάμην τε καὶ ἀλκήν τὰ πρῶτα φέροιο ἄν. Resecui inportunum, et ab schedis Gronovioque proscriptum, φέρων. Conf. lib. VI. c. 100. et praeter ceteros Ti. Hemsterhusium in Luciani Timon. c. 35. et Xenophont. Ephesium in Miscell. Observ. Vol. V. p. 30. Quod succedit continuo ἔκετο πρὸς Πausanίην in scriptis quibusdam libris, valide sese commendat. WESS. — Equidem sollicitatum ἔτο nolim. S.

Ibid. Αἰγινήτων τὰ πρῶτα φέρων) Si Codicibus etiam aliis abest φέρων, non repertum in Mediceo, vir inter Aeginetas Princeps hīc dictus videbitur Αἰγινήτων τὰ πρῶτα: quam sermonis elegantiam, his etiam usus Herodoti, pertractavit Vir summus ad Lucian. [Tim. c. 35.] T. I. p. 147. Pro φέρων si qui Codices darent φερόμενος, Lampon censeri posset dictus Αἰγινήτων τὰ πρῶτα φερόμενος, ut Hermotimum scribit φερόμενον οὐ τὰ δεύτερα τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλεῖ; lib. VIII. c. 104., quod commodum excitat Clar. Gronov. Dicitur quis τὰ πρῶτα et τὰ δεύτερα φέρεσθαι, non φέρειν. Lucian. [Var. Hist. II. 18.] T. II. p. 115., Οἱ ἀμφ' Ἀρίστιππὸν τε καὶ Ἐπίκουρον τὰ πρῶτα παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο. Dedissee videtur Eunapius in Iambl. p. 21. Ἀνατολίῳ τῷ μετὰ Πορφύριον τὰ δεύτερα φερόμενῳ. Moschus Eid. III. vs. 57. μὴ δεύτερα σεῖο φέρεται. Callimachus Hymn. in Del. vs. 4. Δῆλος δ' ἐθέλει τὰ πρῶτα φέρεσθαι Ἐκ Μουσέων. VALCK.

10. μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτάσθαλα ποίεων) Vidi ad marginem Aldinae docti viri manu, μὴ ὑπάρχων -- ποίεειν, quorum ultimum in Ask.; sed eius opera supervacua. Noster lib. VII. 8, 2. οἱ γε ἐμὲ καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ἄδικα ποιεῦντες: quibus conparia Cl. Valckenarius ad Euripid. Phoeniss. p. 533. conduxit plurima. Aeginetae Lamponis consilium Pausanias iure sprexit, laudatus propterea a Pausania III. 4. WESS. — In Vers. lat. pro nudo verbo susci-

piat, scriptum *ultro suscipiat* volueram, quo vocabulo *ultro* vis graeci verbi ὑπάρχειν exprimeretur. *Vallae* latina haec erant, *caveat nefanda facinora perpetrare in Graecos*. Loco verbi *perpetrare* Gronovius *inchoare* posuit. S.

CAP. LXXIX. 10. ὅσια μὲν ποιεῖν) Dictum laudabiliter. At *quantum mutatus ab illo Hectore in Thucydidis* lib. I. 132. Redi tamen ad *Nostri* lib. V. 32. Proximum ex msstis ψυχῇσι τε τῇσι τῶνδε [lin. 15.] aliorum arbitrio relinquitur. WESS. — At haud cunctanter recipi τῇσι debuerat. S.

15 seq. σὺ μέντοι ἔτι ἔχων λόγον τοιούδε μήτε προσέλθης ἔμοι γε) Ore Ionico pronunciata, atque in speciem lenissima, gravem tamen continent comminationem; illis simillima, quae Alexandro Macedoni dixisse feruntur Athenienses VIII. 143. σὺ τε τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων τοιούδε μὴ ἐπιβαίneo Ἀθηναίοισι, μηδὲ δοκεῖων χρηστὰ ὑπουργεῖν ἀθέμιττα ἔρδειν παραίνεε. Iuxta *Lycurgum* c. *Leocr.* p. 156, 42. Alexandrum Athenienses μικροῦ δεῖν κατέλευσαν: secundum *Aristidem* T. I. p. 250. illi dixerunt qualia Medae Creon *Euripidis* vs. 352. si te secundo lumine hic offendero, Moriere. Lamponis istius consilium repellentis Spartani Regis responsum respicit *Pausanias* III. [c. 4.] p. 214. VALCK.

CAP. LXXX. 4. κλίνας τε ἐπιχρύσους) Non fuerunt ὀλόχρυσοι καὶ ὀλάργυροι, quales in *Philon.* Iud. de Somn. p. 1115. E., sed inaurati et inargentati. Ex solido auro et argento memorabuntur c. 80. In talibus et alibi peccatur. Vide I. 50. WESS.

15. ἅτε ἔόντα χαλκὸν ὀΐσιν) Quasi vero *aes foret*. Rudi simplicitate Helotarum, aurum atque *aes* vix internoscendum, abusi Aeginetae sunt. Quid victo ad Gransonium Carolo Audace, Burgundiae duce, vasis eius argenteis, stannum arbitrati, fecerint, quoque modo gemmas, multo rarissimas et pretii ingentis, tanquam vilissima scruta abiecerint Helvetii, durum ab stirpe genus, elegantissime *Ph. Comineus* Memor. lib. V. 2. exposuit. WESS.

CAP. LXXXI. 3. ἐπὶ τοῦ τρικακέηνου ὄφιος) Durabat in tempora *Pausaniae*, aureo tripode dudum a Phocensibus interverso et conflato, lib. X. 15. Quam vero Cel. Gronovius ex *Whelero* adposuit *tricipitis colubri* figuram, eam huius videri, ab *Ampl. Cupero* veritati respondere negatur,

Epistol. lib. II. p. 177. Litem meam non facio. Si tamen verum amamus, unus hic draco et triceps describitur, δράκων χαλκοῦς Pausaniae; monumentum autem Constantinopolitanum tres exhibet serpentes, scitissime contortiplicatos: dubium praeterea, Delphis-ne Byzantium venerit; sed, fieri hoc potuisse, polo infitiamur. Porro Iovis Olympii ex aere statuam copiosius Pausanias expingit lib. V. c. 23. WESS.

CAP. LXXXII. 2 seqq. ὡς Ξέρξης Φεύγων etc.) Quae hoc capite continentur, ubi pleraque descripta prostant apud Athen. IV. p. 138. alia deteriora, pauca quaedam vulgatis leguntur meliora. Pro ἀρτοκόπους, [lin. 6.] ἀρτοποιούς praebet Athen., quae duo saepe permutantur in Codd. Ut apud Herod., alibi quoque iunguntur ἀρτοκόποι et ὀψοποιοί: multa notantur ad Thom. Mag. in Ἀρτοπότες: dubium quid scripserit Plutarch. T. II. p. 401. E. Vulgatorum loco [lin. 17 seq.] forte cui non displicebit Athenaei lectio, ἐς ἑκατέρου τῶν δείπνων τὴν παρασκευὴν. Firmant Herodotei Codices, ut patet ex Diss. Herod. p. 89., quam habet Athenaeus τοῦ Μῆδων ἡγεμόνος τὴν ἀφροσύνην: absque Codicibus nemini suspecta mentio fuisset τοῦ Μῆδων βασιλῆος, quum supra tradiderit, ὡς Ξέρξης Φεύγων ἐκ τῆς Ἑλλάδος Μακεδονίᾳ τὴν κατασκευὴν καταλίποι τὴν ἐαυτοῦ: quin Xerxi potius congruere, quam Mardonio videntur ista, ὅς, τοιήνδε δίαίταν ἔχων, ἦλθε ἐς ἡμέας οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας ἀπαιρησόμενος: in quibus ὡς ἡμέας legisse suspicor Sophistam, [Athenaeum,] qui vocis Ionicae οἰζυρὴν vulgarem substituit ταλαίπωρον. VALCK. — Quod pro κατασκευὴν lin. 4 seq. σκηνὴν scriptum oportuisse suspicatus sim, pauci lectores, puto, futuri sunt qui improbent. Quis enim feret τὴν κατασκευὴν χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ κατασκευασμένην? Quo magis mirari subit, quod in vulgatum communi consensu coniurarint librarii omnes, neque multum ab his dissentiant Athenaei codices, hoc loco, ut paullo ante, παρασκευὴν exhibentes. S.

15. ἢν πολλὸν τὸ μέσον) Amplum discrimen. Supra lib. I. 126. οἱ δὲ ἔφασκν, πολλὸν εἶναι αὐτέων τὸ μέσον, in simili negotio. Euripides Alcest. vs. 914. οἶμοι πολὺ γὰρ τὸ μέσον. Io. Chrysostomus Or. de Evangelii Profectu, T. III. p. 302. c. πολὺ δὲ τὸ μέσον τούτων κἀκείνου. Alii, uti Heliodorus Aeth. Herodot. T. VI. P. II. T

VII. p. 318. οὐ γὰρ μικρῶ τῷ μέσῳ. Adde *Abreschii Lection.* Aristaenet. p. 249. WESS.

20. τοῦ Μήδου ἡγεμόνος) Placeret τοῦ Μήδου ἡγεμόνος ex *Arch.*, modo plures iuberent libri. Alterum dubio caret. *Mardonii* delicias et superfluum adparatum *Pausanias*, non absentis *Persarum regis*, perstringit et taxat. Additum οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας δίκαιταν, irruenti, ut ferocientis inpetum sisterent, *Carolo Audaci* testati de se suaeque regionis habitu *Helvetii* fuerunt, eodem *Comineo* lib. V. c. 1. *Memor.* perhibente. WESS.

CAP. LXXXIII. [3. θήκας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου) *Θήκην*, thecam, III. 150, 20. *repositorium* sive *pateram* intellexeram, et in *Adnot.* dixeram, eodem modo vocab. istud hoc etiam loco intelligi posse. Mutavi, ad hunc locum quod spectat, sententiam. Possent quidem *θήκαι χρυσοῦ καὶ ἀργύρου paterae aureae et argenteae* intelligi; sed adiecta h. l. verba καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων, i. e. et *aliarum rerum pretiosarum*, satis declarant, *θήκας* hic *loculos*, ut erat in *Vallae* latinis, aut *arculas* dici. S.]

6 seq. κεφαλὴν οὐκ ἔχουσα ῥαφὴν οὐδεμίαν) *Pollucis* aut alius exemplo respexisse haec *Theophilum Protospatharium* (de *Fabrica Corpor. Hum.* lib. IV. 4. in *Fabricii Bibl. Gr. T. XII.* p. 858.) puto, κεφαλὰς ἀρράφους, sine omni sutura, inter ossa praeliis deictorum et conputrescentium ab scriptoribus reperta adfirmantem memorari. Ὀδόντας μουνοφύεας [lin. 9.] *Pyrrho*, *Epirotarum* regi, et *Prusiae*, *Bithyni* regis filio cognomini, tribuit *Valerius Maxim.* lib. I. 8. *Exter.* 12. et *Festus* in *Monodos*. Illud autem paullo inpeditiis et salebrosius, [lin. 4.] ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἐπὶ τούτων τῶν νεκρῶν. Si esset ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἐπὶ τούτων, τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας: tum, postea demum, nudatis carne cadaveribus, adparuisse τόδε, nempe id, quod de *cranio sine sutura* et de *maxilla* proditur, sententia declararet. Et sic doctissimus *Abreschius*. VALCK. — *Commode* post τόδε minori puncto distingueretur oratio, verbaque ista συνεφόρεον --- χάρον parentheseos notis interciperentur: quo significaretur, cohaerere illa τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας, σύρεθῃ κεφαλῇ etc. S.

CAP. LXXXIV. 8. Διονυσιοδώρου) Ita et *Pausanias* lib. IX. 2. Similis variatio in *Διονυσιοδώρου Historici* titulo.

Unde vero *Pausanias*, Artonten multa huic Ephesio elargitum ob patrem contumulatum acceperit, nescio. WESS. — At hoc ipsum *Herodotus* noster haud obscure eodem hoc loco significavit. S.

CAP. LXXXV. 4. ἔνθα μὲν τοὺς ἱρέας ἔθαψαν) Acquiesco in elegantissima Cl. *Valckenarii*, ἱρένας sive εἰρένας corrigentis, coniectura; eoque promptius, quod Δέξιων *Ἡροδότου* collector vocem hic invenisse videatur. Eadem mens eruditissimo de *Pauw*, sic commentanti: *Locus est depravatus, et sacerdotem requirit, qui thure et offa piationem faciat; quo certe officio ego nunc fungar hic, qui inter Divae Criticae sacerdotes fortasse locum aliquem mereri possum. Scribe, et scribe emendatione certissima, ἔνθα μὲν τοὺς εἰρένας ἔθαψαν, et similiter statim post, ἐν μὲν — — ἔσαν οἱ εἰρένες. Plutarchus audiendus est in Vita Lycurgi (p. 50 D.) quo nemo melius εἰρένας nobis depinxit. Εἰρένας δὲ καλοῦσι, [inquit,] τοὺς ἔτος ἡδὴ δεύτερον ἐκ παίδων γεγονότας, — — οὗτος οὖν ὁ εἰρήν, εἴκοσι ἔτη γεγονώς, ἄρχει τῶν ὑπερταγμένων ἐν ταῖς μάχαις. Quid censes? quidquam-ne certius aut acconmodatius? Εἰρένες erant ordinum ductores; hos in uno tumulto tumularunt una cum quatuor illis praestantissimis heroibus. Quae, quantumvis pluscula, placuit describere, ut confidentiae et dictionis genus viri iuvenis, nam admodum adolescentis sunt, in obscuro ne maneret. WESS.*

Ibid. τοὺς ἱρέας) Suum etiam in expeditionibus habebant μάντιν, qui per extispicinam Deorum mentem scrutaretur; sed nusquam alibi, opinor, in historia Graeca Spartiatae memorantur ἱεῖες, sacerdotes, qui praeliis interfuerint. Visus mihi semper est *Herod.* aliam hic primitus vocem posuisse; sed, quatenam illa fuerit, mihi quidem non liquet. Memoratur in *Glossis Herod.* Εἰρήν. Quibus alibi nusquam locus est in Musis, hic Grammaticum legisse suspicabar in suo Codice ἱρένας et paulo post ἱρένες. Coniecturam memorare dignatus est Celeberr. *Wess.* in *Diss. Herod.* p. 206. et removit difficultatem, quae opponi posset. Neutrum fortasse, nec ἱρένας, neque ἱεῖας, sed scripsisse potius alicui videbitur *Herod.* τοὺς ἱππέας, et οἱ ἱππῆες: quia distinguuntur a ceteris Spartiatis; Nostro autem memorantur VIII. 124. τριηκόσιοι Σπάρτητέων λογάδες, — — οἱ τε ἱππῆες καλέονται. VALCK.

[4. Ποσειδώνιος etc.) De his conf. c. 71, 10 seq. et de *Anomphareto* sigillatim, c. 53 seq. S.]

13. ὥς ἐγὼ πυνθάνομαι) Ablegatum hinc longissime cupiunt voculam ὥς, sicuti et lib. II. 8.; nullo iure, uti admonitum ibi. Recipi autem [a Gronovio] non debuerat ἀπαισχυνομένους, sanequam intolerabile, atque *Plutareho* multisque aliis damnatum. Attigit, non absque censura, *Abreschius* Dilucidat. Thucidid. p. 6. Multo quoque χῶματα χῶται κεινὰ [lin. 14.] plausibilis et veritati affinis. Aliorum sepulchra caesorum cadavera habebant recondita, erantque adeo τάφαι πλήρεις. Contra ea, κεινὰ, vacua et inania, quae deinceps fuerunt aggesta, meraque adeo *cenotaphia*. Atque, haec Scriptorem voluisse, res clamat, agnita a viris Cl. Th. Galeo et D'Orvillio ad *Charit.* p. 147. Et quis in tanto Codicum scriptorum consensu haesitaret? WESS.

13. ἀπαισχυνομένους) Non alibi repertum hinc etiam eicietur, restituto Herodoteo ἐπαισχυνομένους. Pro τῇ ἀπεστοῖ fortasse suo more scribendi posuerat τῇ ἀπειτού: vid. supra notata p. 42. [Adn. ad I. 85, 3.] Paulo post [lin. 14.] ex Codicibus et *Plutarcho* χῶματα restituentur κεινὰ, quod patet ex Diss. *Herod.* p. 63. VALCK.

18. χῶσαι Κλεῖάδην) Eos non audio, qui Ἀλεῖάδην obtrudunt, vicinia litterarum A. et K. lapsos. Praeter alios contra venit *Plutarch.* Malign. p. 873. A. ubi Κλεῖάδας ὁ Πλαταιεύς. Χῶται in tumulis terrâ congestis, tritum. *Euripides* Iphigen. Taur. vs. 703. Τύμβον τε χῶτον: et *Aulid.* vs. 1443. ἐπεὶ μοι τύμβος οὐ χαθήσεται etc. WESS.

CAP. LXXXVI. 3. ἐξαίτιον αὐτέων τοὺς μηδίσαντες) Quia mox sequitur, ἐν πρώτοις δὲ αὐτέων, vere mihi *Koenius* correxisse videtur, ἐξαίτιον ἀστέων τοὺς μηδ. Ἀστίων Ionico flexu legitur infra c. 95. Idem vitium a viris doctis saepe sublatum, velut a *Leopardo* Em. I. cap. 16. Is. *Vossio* ad *Melam* II. c. 3. Io. *Piersono* Verisim. p. 38. hic illic veterum scriptis etiam nunc inhaeret. In fragm. Orat. *Isaei* apud *Dionys. Halic.* T. II. p. 176, 28. scribendum: ὅτι ἡ μήτηρ ἀστὴ τέ ἐστι, καὶ ὁ πατήρ: et vs. 59. ἦν οὗτοι ἐμμελοῦσιν ἀστὴν εἶναι, pro vulgatis αὐτὴ et αὐτήν. In *Epicharmi* loco apud *Diogenem Laërt.* III. 16. procul omni dubio corrigendum: nihil mirum, ἀνδάνειν ἀστροῖσιν ἀστρούς. Reliquit men-

dam ill. Grotius in versu Moschionis, Excerpt. ex Stobaei Eclog. p. 147. Αὐτὴ δ' ἐπυργώσαντο: *urbes* postulare sententiam Poëtae, unicuique patebit attendenti, atque adeo etiam reponendum, "Ἀστὴ δ' ἐπυργώσαντο, καὶ περισκεπεῖς Ἐτευξαν οἴκους. VALCK. — Hoc quidem loco nil magnopere obstabat quin vulgatum teneretur. conf. c. 67, 3. Potest autem genitivus αὐτῶν duplici modo accipi, sive ut intelligas τοὺς μηδίζοντας αὐτῶν, sive ut ἐξαιτέειν αὐτῶν idem valeat ac ἐξαιτέειν ἐξ αὐτῶν vel παρ' αὐτῶν. Ad sententiam quidem nil interest. S.

CAP. LXXXVII. 4 seq. μὴ πρότερον ἀπαναστ. πολιορκιέντας ἢ ἐξέλωσι) Tale superius [c. 86, 6.] μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πόλιος πρότερον ἢ ἐξέλωσι: et cap. 16. πρότερον ἢ γενέσθαι ἐν Πλαταιῇσι τὴν μάχην. Aliter, et prius vulgato congruenter, lib. VI. cap. 45. οὐ γὰρ δὴ πρότερον ἀπανέστη -- πρὶν ἢ σφίσις ὑποχειρίους ἐποιήσατο. Iunge Gronovio observata lib. V. 118.; cuius in vicinis μὴ ἀναπλήσῃ [lin. 7.] laudabilis opera. WESS. — Πλέω μὴ ἀναπλήσῃ (lin. 7.) intellige πλέω κακά, et conf. V. 4, 6. et VI. 12, 11. S.

8. χρήματά σφι δῶμεν ἐκ τοῦ κοινοῦ) Aequissima postulatio, si professio veritate fulciretur. Qui citra fraudem et dolum reipublicae consulunt, inpune illis esse debet, quando res secius cādīt. Nam consilii dātores ob eventum, quem praestare non possunt, plectere, quamquam tristes istiusmodi poenae in annalibus plures, a consilio dando, ne aliud adponam, merito omnes deterrebit. Egregiae ad hanc rem Ampl. Bynkershoekii Quaest. Iur. Publ. lib. II. 2. disquisitiones sunt. Sed horum oratio infucata, et caussa dispar est. Civitatem Thebanam paucorum oppresserant dominatu, invitamque in factionem compulerant. Haec fide Pausaniae: τῆς δὲ αἰτίας ταύτης δημοσίᾳ σφίσιν οὐ μέτεστι, ὅτι ἐν ταῖς Θήβαις ὀλιγαρχία, καὶ οὐχὶ ἡ πατριος πολιτεία, τῆνικαῦτα ἴσχυεν, lib. IX. 6. WESS.

CAP. CXXXVIII. [5 seq. τοὺς δὲ ἄλλους ἄνδρας τοὺς ἐξέδωσαν οἱ Θηβαῖοι, οἱ μὲν ἐδόκεον) Si οἱ μὲν intelliguntur iidem qui traditi sunt a Thebanis, fuerit ἀνακολουθία quaedam sermonis, facile quidem ferenda: sed poterunt etiam οἱ μὲν intelligi Thebani. S.]

7. χρήμασι ἐπεποιθήσαν) Divinationem Aem. Porti, audacter abs Genevensi Editore insertam contextui, veram schedae praestant. Itaque de Aldino et nupero ἐπεπύθεον,

alibi invisitato, commentabor nihil. [Vide *Var. Lect.*] Pausaniae potius humanissimam et acquissimam declarationem, qua *Attagini liberos insontes dimisit, praedicabo*. Φάς, optime omnium, τοῦ μηδισμοῦ παίδας οὐδὲν εἶναι μεταίτιους. Delicta scelerum auctores luunt; infantes consilii absolvit innocentia. Cicero verissime: *Ferret-ne civitas ullalatore istiusmodi legis, ut condemnaretur filius aut nepos, si pater aut avus deliquisset?* Nat. Deor. lib. III. 38. Multa P. Faber Semest. III. 8. WESS.

CAP. LXXXIX. 1 seq. Ἀρτάβαζης - - - Φεύγων etc.) Sua hinc sumsisse videtur Polyaeus VII. c. 33, 3. Ἀρτάβαζης Φαρνάκου Φεύγων ἐκ Πλαταιέων προῆλθεν εἰς Θετταλίαν, quaeque sequuntur. Ibidem Thessalis dixisse fertur Artabazus: Μαχρόνιος δὲ νενικηκώς ἔπεται, καὶ τὰ ἔργα τῆς νίκης αὐτὸς ἀπαγγελεῖ: prout scribendum vidit doctiss. Koenius, qui Herodotum infra dedisse suspicabatur: αὐτὸς δὲ ὑμῖν Μαχρόνιος καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ εὐθύς [lin. 15. ubi οὗτος edd. et mssti] κατὰ πόδας ἐμεῦ ἐλαύνων προσδύχιμός ἐστι. VALCK.

12. ἐλὼν ἐς Θερήκην) Laudatore Gronovio recte hoc gloriatur. Ἐξ ὅτου βασιλεὺς Καμβύσης ἤλασε ἐς Αἴγυπτον lib. III. 63. Artem, qua Artabazus suae exercitusque saluti apud Thessalos consuluit, Polyaeus hinc derivavit lib. VII. 33, 3. Paene autem illud Ask. [lin. 7.] ὡς τὸς τε κινδυνεύσει sine dicto praeterierat. Ionum, vice αὐτὸς, adfirmant esse Corinthus et Phavorinus: αὐτὸς ἀντὶ τοῦ αὐτὸς Ἴωνες φασί. Et tale iudicant, συμφέρεται ὡς τὸς εἶναι lib. II. 79., cuius loca ὡς τὸς alibi. Nonnihil addubito. WESS. — Equidem haud dubie errasse et Grammaticos istos, et librarios, si qui illorum rationi favent, censeo. Ἐωυτοῦ, ἑωυτῶ etc. ionicae sunt formae, pro ἑαυτοῦ, ἑαυτῶ: item ὡς τὸς, pro ὁ αὐτός: non ὡς τὸς aut ὡς τὸς, pro simplici αὐτός. S.

23 seq. λιμῶ συστάντας καὶ καμάτω) Persimiles Persici exercitus aerumnae lib. VIII. 115.; quales, neglecto adparatu, nulla congesta annona, frequentissimae. Consequens διέβη πλοίοισι germanum agnoscit χρῆν πλοίων διαβαίνειν lib. I. 186. Auctor vitae Homeri c. 19. ἔχρηξεν αὐτοῦ συνεξευρεῖν αὐτῶ πλοῖον, ὅπως ἂν εἰς τὴν Χίον διαβαίῃ. Nolo plura, uti nec Latina, de quibus Cl. P. Burmannus in Declam. VI. 21. Quinctiliani. WESS. — Λιμῶ συστάντας vulgo fame enectos interpretantur: nos, ex propria vi

verbi, fame conflictatos. Vide ad VII. 170, 9. notata. S.

CAP. XC. [3 seqq. Ἐπεὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Δήλῳ etc.) Vide lib. VIII. cap. 130-132. S.]

9. Θεομήτορος) In suo Cod. Valla reperit Θεομήτορος: in Med. Gronovius, Θεομήτορος. Sed, ut hic, sic supra VIII. 85. idem ille dicitur Θεομήτωρ, ubi narratur quam ob causam Sami fuerit a Persis tyrannus constitutus. Paulo post [lin. 12.] scribendum puto, ὡς, ἣν μόνον ἴδωνται αὐτοὺς οἱ Ἴωνες, ἀποστήσονται ἀπὸ Περσέων: sequitur enim eodem tempore, καὶ ὡς οἱ βάρβαροι οὐκ ὑπομένεουσιν. VALCK.

12. ἀποστήσονται ἀπὸ Περσέων) Ecce iterum negligentiae specimen. [Vide Var. Lect.] Veritatem, quam sollicitissimi viri Aldus et Camerarius tenuerunt, insecuti neglexerunt omnes. Tantum-ne molestiae eos inspicere? Praesertim cum illam verbi formam res ipsa postulare. Eadem in proximis socordia. WESS.

CAP. XCI. 7. Δέκομαι τὸν οἰωνὸν τὸν Ἠγησιστράτου) Vide lib. VIII. 114., ubi Aristophaneum Δέχου τὸν ἄνδρα, καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ θεοῦ, stabilire τὸν Ἠγησίστρατον Arch. videtur. In hominis nomine, exercitus ductore, bonum omen erat; quale Augusto ad Actium ante aciem asellus cum asinario dedit: Eutyches homini, bestiae Nicon erat nomen, inquit Sueton. in August. c. 96. Eadem ex superstitione, rem memorabilem adgressuri, eos potissimum adsciscebant, quibus fausta nomina; uti Vespasianus, Capitolium dedicaturus, in Taciti Histor. IV. 53. cum Lipsii Nota. WESS.

Ibid. δέκομαι τὸν οἰωνὸν) Non, quod vulgatur τὸν Ἠγησιστράτου, sed τὸν Ἠγησίστρατον Galeus exhibet ex Arch., neque aliter legit Valla. Hoc si Herodotus adiecit, scripsisset potius me iudice, δέκομαι οἰωνὸν τὸν Ἠγησίστρατον, velut omen accipio nomen Hegesistrati: ut paulo post dicitur, οἰωνὸν τὸ σῶμα ποιεύμενος. In Plauti Pseud. II. iv. 22. Χαρίνον οἰωνὸν ποιεῶ. Euripid. Phoen. vs. 865. Οἰωνὸν ἐθέμην καλλίνικα σά στίφην. Sed e vicinis notissimum forsitan ab alia manu nomen fuit adiectum Hegesistrati, ab Herodoto autem scriptum Δέκομαι τὸν οἰωνὸν, ὃ ξεῖνε Σάμει. Romanorum illud, accipio omen, sic solet Graecis simpliciter dici: δέχομαι τὸν οἰωνὸν, sive τὸν ὄρνιν τὴν κληδόνα τὸ μάντευμα τὸ χρησθέν. VALCK.

CAP. XCII. 1 seq. Ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε καὶ τὸ ἔργον προσηγε) Est loquendi forma frequens Euripidi. Dederat

forsan ad hanc normam Noster supra VIII. c. 5., ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ ἔπεμπε ἐπὶ τὴν νέα τὴν Ἀδελμάντου: ut c. 97., ταῦτά τε ἅμα -- ἐποίηε καὶ ἔπεμπε. VALCK. — Pro eo quod lin. 2. scribitur καὶ τὸ ἔργον προσῆγε, suspicatus eram προῆγε oportuisse, verbo neutraliter sumto, et *procedebat opus*: sed communi consensu vulgatum tenent libri, in quo adquiescendum; intelligendumque, et *sermoni rem ipsam adiecit*, i. e. et *rem ipsam praestitit*. S.

9. Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ) Ita Pausanias cum alibi, tum VI. 14. Meneptolemus ἐξ Ἀπολλωνίας τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ. De Orico, [CAP. XCIII. 5.] ad eundem Ionium sinum, Steph. Byz., πόλις ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ. Adiunge Cononis Narrat. xxx., cui Euenius est Πειθήνιος. Montem, unde amnis (fortasse Aous) labebatur, Strabo Λάκμων adpellat lib. VII. p. 486. [p. 316. ed. Cas.] Λάκμωνά tamen Steph. Byz. ex Hecataeo. Lege Casaubono observata. WESS.

CAP. XCIII. 1. κατέλαβε Εὐήνιον) Euenium hunc Apolloniatam aliquoties in Cononis Narrat. xxx. Πειθήνιον dici vidit Koenius. Istius erat is Apolloniae civis, quae Nostro ἢ ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ dicitur: τὸν ἐνὶ πόντῳ Ἰονίῳ Φοῖβος ὤκισ' ἀκερσεκόμας, apud Pausan. V. [c. 22.] p. 435. Situs urbis in Excerptis e Conone definitur, et ποταμὸς Ἀῶος διὰ μέσης αὐτῆς ῥέων dicitur ἐκβάλλειν εἰς τὸ Ἰόνιον πέλαγος. Iuxta Herodotum [lin. 4 seq.] flumen ῥεῖ διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρας ἐς θάλατταν, παρ' Ὠρικὸν λιμένα. Portum Oricum hinc attigit Eustathius in Dionys. vs. 398. conf. Strabo VII. p. 486. v. VALCK.

7. φυλάσσουνσι ἐνιαυτὸν ἕκαστοι) Custodiunt per annum singuli, eorum nempe, qui ad illud munus per vices obeundum essent electi, civium opibus et genere potentissimi. In Excerptis e Conone legitur: τῶν δ' ἐπιφανῶν ἦν ὁ Πειθήνιος, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐκ διαδοχῆς τῶν ἱερῶν εἶχον προβάτων τὴν ἐπιμέλειαν. VALCK.

11. Qui somno sopitus ovium neglexerat custodiam, eleganter dicitur κατακοιμίσας τὴν φυλακὴν: nam pro κατακοιμήσαντος recte mihi rescripsisse Reiskius videtur καὶ κατε αὐτοῦ κατακοιμίσαντος τὴν φυλακὴν, et deinceps, ὡς τὴν φυλακὴν κατακοιμίσαντα. Idem illud, vel hinc sumtum, vel ex ipso Hecataeo, praebet Aelianus de Nat. Anim. XIII. c. 22. λέγει μὲν Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος Ἀμφιάρεων τὸν Ὀϊ-

αλέους κατακοιμίσαι τὴν φυλακὴν. Legitur apud Cononem: ἀμελήσαντος τούτου, αὐτῶν (τῶν ἱερῶν τοῦ ἡλίου προβάτων) ἐξήκοντα λύκοι διεσπάραξαν: ut apud Nostrum, λύκοι -- διέφθειραν τῶν προβάτων ὡς ἐξήκοντα. VALCK.

Ibid. κατακοιμήσαντος τὴν φυλακὴν) Consentiant scripta exemplaria, atque iterum proxime. Rectius tamen cum Reiskio κατακοιμίσαντος τὴν φυλακὴν: id enim, ubi vigiliae dormiendo tramittuntur, suum sibi locum capessit. Aelian. de Animal. III. 15. Grues ὑπὲρ τοῦ μὴ κατακοιμίσαι τὴν φυλακὴν, ἐστᾶσι μὲν ἀσκληλιάζουσαι, ne vigiliae tempus edormiant, alternis pedibus nituntur; et lib. I. 15. προτιμότερον τροφῆς καὶ πρεσβύτερον τὸ μὴ κατακοιμίσαι τὴν φυλακὴν: quod alibi τὴν φρουρὰν οὐ καταναυτάζειν scribit. WESS. — Similiter Xenoph. Mem. Socr. II. 1, 30. τῆς ἡμέρας τὸ χρησιμώτατον κατακοιμίζουσι. Nec vero ex his exemplis tuto colligitur, non potuisse Herodotum eandem in sententiam alterà verbi formà uti; quum praesertim alioquin etiam idem valeat κατακοιμᾶν atque κατακοιμίζειν. S.

16. ὑπαγαγόντες μιν ὑπὸ δικαστήριον) Herodotei moris est. Alii aliter, de quibus clar. Ruhnkenius ad Timaei Lexic. p. 188. [p. 263 seq. ed. sec.] WESS. — Aliis passim dicitur ὑπάγειν εἰς δίκην et εἰς δικαστήριον, ut hic olim legebatur εἰς τὸ δικαστήριον: optimo tamen consilio Cl. Gronov. ex Med. Cod. reposuit ὑπὸ δικαστήριον, quippe Herodoteum. ὑπὸ δικαστήριον ὑπαχθεῖς extat lib. VI. c. 72., et ὑπὸ reperitur in eadem locutione VI. 81. 105. et 136., ubi Xanthippus Miltiadem θανάτου ὑπαγαγὼν ὑπὸ τὸν δῆμον ἐδίωκε. Pro ἀπῆγον scribendum ὑπῆγον θανάτου in Xenophontis Ἑλλην. lib. V. p. 333, 27. VALCK. — Similiter latine dicimus, sub iudice lis est. S.

20 seq. πρόφαντα δέ σφι - - - ἐγένετο) Pecora vertebat Valla, expresso, quod scriptus illi liber ostendebat. Consimile in Arch. et Vind.; errorem docti homines Paul. Leopardus Emend. VIII. 1. et Palmerius indicarunt. Ego vero dubito, an ἱερὰ ἡλίου πρόβατα oves fuerint an boves? Scio in Cononis Narrat. pro ovibus ab interprete haberi, sed et laxiorem vocis esse potestatem. Malui in re dubia pecora. Confer Schol. ad Iliad. E'. 124. et Eustachium in Erotian. p. 92. [p. 302 seq. ed. Franz.] Mox [lin. 22.] ἐπεὶ τε ἐπιφώτευν, posteaquam consuluerant, correctio Reiskii

postulat. WESS. — Conf. *Var. Lect. Vallae Latina Gronovius* sic refinxit: *Erant autem illis praedicta et in Dodona et in Delphis. Interrogati mox prophetae de causa mali praesentis, responderunt etc.* quae *Wesselingius* etiam tenuit, quamvis impedita. Nam *πρόφαντα*, quae dicit Scriptor, vix alia intelligi possunt, nisi *responsa* illa prophetarum, quae mox adponuntur. conf. c. 94, 1. Neque necessario *πρόφαντον* praedictum significat, verum etiam quodlibet oraculi responsum, effatum, *λέγιον*, *θεοπρόπιον*, ut ait *Hesychius*. Sic sane apud ipsum *Herodot.* V. 63, 6. *πρόφαντον* non praedictum aliquod est, sed tale effatum quo nil aliud nisi iussum et praeceptum quoddam continebatur. S.

[25. αὐτοὶ γὰρ ἐπερμήσαι τοὺς λύκους) Loquuntur prophetae, sed uterque dei nomine, cuius propheta est. αὐτοὶ igitur intelliguntur *Iupiter Dodonaeus* et *Apollo Delphicus*. S.]

CAP. XCIV. [4. ἐν θώκῳ) Lib. VI. 63, 5. ἐν θώκῳ cum doctis Interpretibus in consensu reddidimus: hic satis fuit in sella, in sedili. conf. l. 181, 14. S.]

6. ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες; Intellige simulatum dolorem, quo *Euenium* callide illexerunt et fefellerunt, sive, uti *Connon*, τέχνη ἱλασάμενοι. Notus in talibus verbi usus ex *Euripid.* *Androm.* vs. 428. ᾧ σ' ὑπήγγχον, h. e. ἐδéléατα καὶ ἐξηπάτησα καὶ περὶ τρεψάμην, ex *Scholiastae* doctrina. *Appianus* *Civil.* III. [c. 37.] p. 894. ᾧ δὴ μάλιστα ὑπαχθέντες, quare maxime deliniti. Errorem *Vallae* intactum *Abreschius* *Diluc.* *Thucyd.* p. 526. noluit. WESS. — *Plutarch.* *Solon.* p. 82, 2. ὑπαχθέντες οἱ Μεγαρεῖς τῇ ὄψει, hac specie decepti *Megarenses*. Confer *Nostrum* infra l. 19. S.

21. ἔμφυτον μαντικὴν εἶχεν) *Divinitus insitam*, ut ille *Homeri* gloriator, *Θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας Παντοίας ἐνέφυσεν*, *Odys.* χ'. 348. Alia *Demosthenis* ἔμφυτος αἰσχροκέρδεια καὶ πονηρία, penitissime animo ex toto vitae genere haerens, iuxta *Dinarchi* criminationem, *Orat. in Demosth.* p. 104. Alia *Demetrii Phalerei* ἔμφυτος ἀκρασία in fragmento *Duridis* apud *Athen.* lib. XII. p. 542. c. WESS.

CAP. XCV. 1. Δηίφορος) *Δηίφορος* eligebatur ex Poëta, qui *Herodoto* nihil praescribit. WESS. — Quis *Δηίφορος* h. l. maluerit, incertum mihi. Libri quidem omnes in vulgatum consentiunt. S.

3. ἐπιβατεύων τοῦ Εὐνήϊου οὐνόματος ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἔργα) De usu isto verbi ἐπιβατεύειν dictum est lib. III. 63. Loci iustam sententiam nec *Valla*, nec *Portus*, assecutus est. Nulla Deiphono in Graecia molestia ex in-vaso Eueeii nomine; operas vaticinandi contra Graeciam conduxerat: hoc verba volunt, neque aut Reiskium aut Abreschium Diluc. Thucyd. lib. III. p. 315. latuit. Prior in-super ἐπιὼν τὴν Ἑλλάδα, Graeciam obiens, ex suspicione plausibili, si scripti Codd. adstipularentur. Decepit *Vallam* rarior verbi potestas, qua *Plutarch.* T. II. pag. 396. E. ἐκλαβὼν γὰρ ἵππον ἀλινδούμενον γράψαι, cum pingere equum semet volutantem conduxisset: et in Pelopida p. 291. B. ἐκλαβὼν παρὰ τῆς πόλεως πίνακα γράψαι μόχης ἐτέρας. WESS. — Nempe, ut ἐκδιδόναι dicunt Graeci, opus faciendum elocare, sic ἐκλαμβάνειν ἔργον dicitur qui opus faciendum conducit: sive, quod eodem redit, ἐκδοῖ is, qui alterius operam conducit; ἐκλαμβάνει, qui suam operam alteri elocat. Alienam ab auctoris mente *Vallae* versionem, Deiphono negotium in Graecia fuisse exhibitum, tenuerat Gronovius, eandemque in contextu intactam *Wesselingius* reliquit, in subiecta Nota corrigere satis habens. Caeterum vide *Var. Lect. S.*

CAP. XCVI. 3. πρὸς Καλάμοισι) Hoc, sive πρὸς Λαμίαισι *Arch.*, alii eruent. WESS. — Vide quae in *Var. Lect.* notavimus. *S.*

4. παρεσκευάζοντο ἐς ναυμαχίην) Exterminavi ὡς, alioqui haud intolerabile, addi quippe et omitti solitum c. 97., Codicum conspirante imperio: non item ἀπέπλεον [*lin.* 10.] ad sententiam necessarium. Poterat utique, si quid prae se inconmodi ferret, ex cap. seq. [ex cap. 98, 5.] ἐπέπλεον lenissimā fingi medicinā. Geminum lib. VIII. 74. ὡς ἐς τὴν Πελοπόννησον χρεὼν εἶη ἀποπλῶειν. WESS.

Ibid. ὡς ἐς ναυμαχίην) Omissam in *Med.* voculam ὡς si praebent alii Codices, sede non moverem, qua aptissime haeret: παρεσκευάζοντο ὡς ἐς ναυμαχίην: ut *Xenoph.* Ἑλλ. II. p. 267, 33. πάντα παρεσκευασάμενος ὡς ἐς ναυμαχίαν: p. 269, 4. ὡς ἐς πολιορκίαν παρεσκευάζειν τὴν πόλιν. *Thucyd.* VI. c. 67., παρεσκευάζοντο ὡς ἐς μάχην: idem saepe dicitur, ὡς ἐπὶ ναυμαχίην. VALCK.

CAP. XCVII. [3. ἐς Γαίσωνά τε καὶ Σκολοπέεντα) Γαίσων fluvius, ex Ephoro notus apud *Athen.* VI. p. 311, e.

Gessus apud *Plin.* V. xxix, 31. *Gaesus Melae* I. 17. Σκολοπόμες. aliunde non cognitus, ex hoc *Herodoti* loco colligitur amnis fuisse, in *Gaesone* haud procul ab ostio aquas suas exonerans. S.]

4 seq. Φίλιστος -- Νείλεω τῷ Κόδρου ἐπισπόμενος) De migratione Ionica et condita Mileto, sociisque expeditionis, nulla tamen *Philisti* mentione, *Pausanias* lib. VII. c. 2. etc. *Strabo* lib. XIV. p. 939. [pag. 633. ed. Cas.] quorum huic Codri filius Νηλεὺς, illi Νειλεὺς, sicuti Nostro. Ista *Strabonis* aliorumque scribendi ratio Clar. *Perizonio* unice ad *Aelian.* Var. VIII. 5. ob Marmor Arundel. probatur; absque caussa tamen, siquidem in laceris eius tabulis NE. : ΕΥΣΩΙΚΙΣ., unde Νειλεὺς ὥκισε formatur tantum. Hoc leve, neque ab eruditissimo H. *Valesio* ad *Ammian.* lib. XXVIII. 1. contemptum. Ionicam vocem κτιστὺν, quam κτίσιν ad *Dionys.* explicuit *Eustathius*, optime docti viri illustrarunt. WESS.

6. ἐπὶ Μιλήτου κτιστὺν) Ἐπὶ τὴν Μιλήτου κτίσιν, velut *Herodoteum*, legitur apud *Eustath.* in *Dionys.* vs. 823., qui sinceram nobis formam κτιστὺν servavit ad *Hom.* Ἰλ. τ'. p. 1245, 40. quam illinc *Herodoto* iam restituit *Portus*: alia huius moduli supra prostant pag. 42. [Adnot. ad I. 85, 3.] Ad κτιστὺν accedit *Hesychii* Δωμητὺς κατασκευή. Eidem Φραστὺς est σκέψις, ἔννοια: apud *Suidam* Ἀφραστὺς sunt ἀσυνεσίαι. Ad *Hesych.* quaedam notata sunt in Ἀποδαστὺς. σωφρονιστὺς miror apud *Platonem* reperiri T. II. pag. 933. E. VALCK.

CAP. XCVIII. 5. ἀπορίη τε εἶχοντο) Praepositio [ἐν], quam schedae offerunt, locum recipere poterit. τέλος Δαρειός τε ἐν ἀπορίῃ τε εἶχετο, lib. IV. 131. Alibi tamen abest; vide lib. III. 129. Ἀποβάθρας, [lin. 7.] paratas in pugnae navalis usum, tabulata expresserat *Valla*, merito desertus. *Scalae* fuerunt ad descensum nauticae. *Thucydides* IV. 12. Βραΐδας ἐχώρει ἐπὶ τὴν ἀποβάθραν καὶ πειρώμενος ἀποβαίνειν, ἀνεκόπη: ubi docte *Dukerus*, sicuti *Ti. Hemsterhusius* in *Luciani* Dial. Mort. X. 10. WESS. — Latinum nomen *scala* graeco adposuit *Pollux* I. 93. ἀποβάθρα καὶ διαβάθρα ἦν σκάλαν καλοῦσι: ubi commode *Iungermanus*: „Videtur autem, inquit, sic nominandus et ponticulus ille qui a nautis in litus vel ripam eiicitur, inserviens tam

conscondendae navi quam exscendendae.“ Potuerat adiacere, usos etiam esse similibus pontibus ad transscendendum suis e navibus in naves hostiles; quod quidem ex hoc Herodoti loco satis intelligitur. S.

12. πρώτον μὲν ἐν τῇ νηὶ etc.) Duas literas male repetitas legendumque suspicor, πρώτον μὲν τῇ νηὶ παραπλέων, ἐγχερίμψας τῷ αἰγιαλῷ τὰ μάλιστα Λευτυχ. VALCK.

Ibid. ἐγχερίμψας) Nihil quidem interest, ἐγχερίμψας scribatur an ἐγχερίψας, prius tamen tanquam suavius posuisse videtur, ut II. 60. ἐγχερίμψαντες τὴν βάριν τῇ γῇ: ubi non variant Codices. VALCK. — Contra se, tanquam in acie, Codices consistunt scripti: partis prioris ἐγχερίψας vinceret, si vetustatis ratio duceretur, quod antea lib. II. 60. animadversum. Praeconis μεγαλοφωνοτάτου ἐν τῷ στρατοπέδῳ voce ad Ionas usum Leutyichiden, auctor Diodorus est lib. XI. 34., nonnulla eius ex ore memorans a vero alieniora. WESS.

13. Percultum ὑπὸ κήρυκος προηγέρεε, voce praeconis. Tale Theophrasti in Stobaei Serm. XLII. p. 280. οἱ μὲν ὑπὸ κήρυκος κελεύουσι πωλεῖν. Xenophontis Laced. Republ. pag. 286. c. ὥσπερ ὑπὸ κήρυκος. In Aeschyli Choëph. vs. 838. audax videtur ὑπάγγελος, vice ὑπ' ἀγγέλου. WESS.

21 seqq. Per praeconem Ionibus ista Leutyichides eadem dicitur mente significasse, qua ad Artemisium Themistocles similia lapidibus incidi curaverat: ἢ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβάρους ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἢ ἔπειτα ἀνενευχθέντα ἐς τοὺς βαρβάρους ποιήσειν ἀπίστους τοῖσι Ἕλλησι: in quibus scribi mallet Koenius ἐπεὶ τε ἀνενευχθῆν, prout supra legitur lib. VIII. c. 22. VALCK. — At, cur mutata h. l. malimus vulgata verba, ἔπειτα ἀνενευχθέντα, nullam prorsus caussam exputare equidem possum. S.

CAP. XCIX. 17 seq. τοῖσι καὶ κατεδόκεον νεοχμὸν ἂν τι ποιέειν, δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι) Cuncta Persas cum spectent, de sermonis adsuetudine expectasses, τοὺς καὶ κατεδόκεον - - ἐπιλαβομένους: quam etiam in sententiam Diodorus XI. 33. ac Polyaeus VII. 35. abierunt. Valla ad Ionas, res novas animo agitantes, adplicuit, quasi τοῖσι καὶ κατεδόκεε, quibus videbatur; sequacemque Cl. Pavium inpetravit. Equidem Valckenario calculum adposuerim, mancam arbitrato structuram, ope quidem ingenii, sed ob Msstorum taciturnitatem dubia, sanandam. Nol-

lem vero νεόχμιον ἄν τι hīc eo colore et cap. 103. fingi, quod νεοχμός semper in substantivis nominibus ponatur. [Nempe ea Reiskii erat sententia.] Adesse mutaturo debuerat βασιλεὺς χώρης Κρέων ὁ Μεναικῆος νεοχμός, h. e. νέος, νεωστὶ κατασταθείς, ut Critici in Sophoclis Antig. vs. 164. WESS.

Ibid. τοῖσι καὶ κατεδόκειον etc.) Aliud quid requiri videtur, a quo pendeant isti dativi: forsā excidit vox ob praecedentis similem terminationem. Dici, ni fallor, potuit, τοῖσι καὶ κατεδόκειον ἐνεὸν νεοχμὸν ἄν τι ποιεῖν δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι: quibus et inesse putabant, ut facultatem adepti nova molirentur. De Samiis et Milesiis, quos sibi suspectos iusserint Persae τὰ τῆς Μικᾶλης ἄκτα φυλάττειν, Polyæn. VII. c. 45. VALCK. — In Attico scriptore utique non ferendum id esset, quod hīc communi consensu libri omnes exhibent: sed hanc veniam sibi Herodotus postulat. Verbum καταδοκεῖν alibi apud Nostrum, vel absolute positum, vel cum accusativo et infinitivo, aut cum nudo accusativo constructum, non aliam fere vim, atque simplex δοκεῖν, habet, existimare. Hoc loco κατὰ praepositio propriam quamdam vim verbo addit, ut significet contra aliquem existimare, i. e. vel condemnare vel saltem suspectum habere. Atque hac notione videri quidem poterat cum genitivo casu iungendum id verbum: sed, quemadmodum pro eo, quod καταγελᾷ τινός, et κατακρίνειν τινός vulgo dicitur, καταγελᾷ τινὶ usurpat Noster III. 37, 5. 38, 2. saepiusque alibi, et κατακρίνειν τινὶ VII. 146, 7. (conf. Adn. ad VII. 9, 5. et Var. Lect. VII. 10, 71.) sic et καταδοκεῖν τινὶ usurpavit. S.

[19 seq. συνεβόησαν τὰ γέγραφα] Conf. supra, c. 61, 13. 62, 7. et infra c. 102, 7 seqq. S.]

CAP. C. 4. ἐπὶ τῆς κυματώγῃς) Verissime Eustathius, ἐν ἀκτῇ, ἐνθα τὰ κύματα ἄγονται, sive littoris crepidine, quam verberat unda maris. Ex qua vocis notione egregie Luciano in Hermotim. c. 84. Celeb. Graevius subvenit, iniuria taxatus ab Elsnero, Schediasm. Critic. c. 1., fluctus, uti hīc Vaila, seu maris fluctuationes intelligente. Quid tum de Homero, quem Vitae Auctor c. 19. κινήμενον ἐπὶ τῆς κυματώγῃς, et c. 54. ἐκοιμᾶτο ἐπὶ τῆς κυματώγῃς ἀδυνάτως ἔχων describit, censebimus? Nonne mortalium in stupidissimis, sedente. et, corpore ex valetudine adfecto, decumbente in fluctuatione aestus marini? cum citra maris ad-

asperginem in sicco liceret. Vera atque elegans Democritea est observatio apud *Sextum Empir.* lib. VII. contra *Mathem.* p. 395. non aves duntaxat, quales columbae et graculi, aggregari, sed et res inanimatas, καθάπερ ὄρεᾶν πάρεστι ἐπὶ τῶν κοσκινευμένων σπερμάτων καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ ταῖς κυματωγαῖς ψηφίδων: ubi fluctuationes maris si volueris, risum debebis, neque emendabere, nisi iucundissimo placidi maris et elegantissimo congestarum concharum et calculorum in littoris crepidine adspectu. Quid multa? Redi ad lib. IV. 196., nec dubitabis. WESS. — Quid sit κυματωγή, docuit *Wess.* in *Diss. Herod.* p. 207. VALCK. — De accentu vocabuli vide in *Var. Lect.* notata. S.

4. ἡ δὲ Φήμη διηλθέ σφι.) *Famam de victoria ad Plataeas a Graecis reportata, quam divinitus ortam censuit Herodotus, a Leutychide rei ignaro prudenter confictam verius alii statuerunt. Diodorus Sic. XI. c. 35. οἱ περὶ τὸν Λεωτυχίδην, οὕπω μὲν πεπυσμένοι περὶ τῆς νίκης, ἃὲ ἐαυτῶν δὲ πλάττοντες τὴν εὐημερίαν, ἐφάνησαν στρατηγήματος ἕνεκεν τοῦτο πεποιημένοι.* vid. *Casaubon.* ad *Polyaenum*, *Spartiatæ strategema commemorantem* lib. I. cap. 33. VALCK.

7 seq. τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμπίπτουσιν τοῦ τε ἐν Πλαταιῇσι etc.) *Inconcinna et impedita videntur. Quid quaeso ἡμέρης συμπίπτουσιν, et τῆς αὐτῆς inprimis? Non equidem obliviscor libri VIII. 15. συνέπιπτε δὲ ὥστε ταῖς αὐταῖς ἡμέραις τὰς ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας: sed disconvenit, uti adparet, sicuti quod sequetur mox c. 100. [c. 101, 1.] Portus, has verborum difficultates animadvertens, ex arbitratu accessiones adiunxit, quae fastidium movent. Iustior eiusdem admonitio, Vallam συμπύπτοντες aut συμπεσόντες legisse videri: vertisse quippe, etsi tunc eodem die contigit utraque clades, ea, quae ad Plataeas etc. Idem ego ambabus amplecterer. Belle distincta τῆς αὐτῆς ἡμέρης, συμπύπτοντος τοῦ τε -- καὶ τοῦ ἐν Μυκ. μέλλοντος ἔσεσθαι τρώματος, Φήμη τεῖσι etc. decurrent, atque ad Plataeas acceptam et ad Mycalen futuram Persarum cladem, utramque eodem die, iungent. Qua loci in medela, sive malis coniectura, suffragatores viros doctissimos Pavium et Reiskium produco. Res autem ipsa suadet, neque *Diodorus* lib. XI. 35., aut *Polyaenus* lib. I. 33. infitiantur, *Leotyichidae* in sparso de parta ad Plataeas victoria rumore imperatoriam eminuisse fraudem. WESS.*

— Ferendam videri consentientem librorum omnium scripturam monui in *Var. Lect.* Quod si αὐτῆς abesset, neminem turbatura erat haec locutio, *coincidente die utriusque cladis*. Ferenda vero etiam videtur vocis αὐτῆς abundantia: est enim, quasi dixisset *in eundem diem utraque clades coincidit*. S.

CAP. CI. 3 seq. In istis, παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον, οὗ ἐγένετο - - - ἡ μάχη, mihi quoque vocula οὗ ex syllaba videtur praecedente nata, et delenda cum Reiskio et Koenio. VALCK.

10. μηνός τε τοῦ αὐτοῦ) Mensis Attici Boëdromionis die tertio, teste *Plutarcho* in *Camillo* pag. 138. A. et de *Glor. Ath.* p. 548. F., nec sibi tamen constante in *Aristid.* pag. 330. F. *Aeliani* in sexto *Thargelionis* die error *Var. lib. II.* 25. dudum castigatus est. WESS.

14. ἡ κληδὼν αὐτῇ σφι ἐσέπτματο) In praecedentibus ἰοῦσι δὲ σφι Φήμη τε ἐσέπτματο. Eadem ergo Φήμη ac κληδὼν, sive omen, sicuti lib. III. 155. et V. 72. Pertinent huc, admotaque sunt a doctissimo *Berglero*, ex *Procopii Sophistae* *Epist. III.* οὐ γὰρ δὴ μόνον Ἡτίοδος θεὸν αὐτὴν ἀνυμνεῖ, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναῖοι, τὴν ἐν Μυκάλη μάχην αὐθημερόν ἐγνωκότες, οὐκ ἀνεκτὸν ἔφασκαν, εἰ μὴ θεὸν ἠγούνητο τὴν Φήμην: valde tamen miraculum augent, cum Athenis victoriam, eadem die, qua ad Mycalen reportata fuit, cognitam produnt. Deam Attica superstitione habitam, Φήμη δημοσίᾳ θύομεν ὡς θεῶ, testis *Aeschines* περὶ Πάραπρ. p. 47. WESS.

CAP. CII. 1. καὶ τοῖσι προσεχέσι etc.) Vir doctus: aut προσεχέως legendum, aut delendum est τετραγμέναισι. Nimis pro imperio. Amo lenia in adfectis remedia, si qua opus. Tale hic nihil: omnia enim *Herodotei* moris et obvia. Mox μέχρι κου ex schedis bene *Gronovius*. μάλιστα κου lib. VII. 21. et consimilia non latent. WESS.

[6. ἔτι καὶ δὴ) Vide *Var. Lect.* Quaecnam vis particulae ἔτι insit necdum potui exputare. Commode superioribus intertexta fuisset, ἐν ᾧ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔτι περιήϊσαν, οὗτοι etc. S.]

17. συνεισέπιπτον) Quod praebuit *Med. Codex*, aliis etiam usitato more scribendi posuerat *Herod.* sive συνεισέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος: ut III. cap. 78. οἱ συνεισπίπτουσι, nempe ἐς τὸν ἀνδρῶνα. Plura dedit Cl. *Abresch.* in *Dilucid. Thu-*

cyd. p. 656. Hic ante vulgatum [scil. ante Gron. vulgatum συνέπιπτον] ter in eundem sensum reperitur apud Polyaeum: II. cap. 35., οἱ δὲ κατόπιν ἐπόμενοι συμπεσόντες τῆς πόλεως ἰκράτησαν. III. c. 9, 45. συνηκολούθησεν αὐτοῖς καὶ συνέπεσεν εἰς τὴν πόλιν. VI. c. 1, 2. εἰσέδραμε πρὸς τὴν μητέρα, et duo tresve αὐτῷ συνέπεσον: hic συνεισέπεσαν, Casaubonus; primo loco συνεισπεσόντες, corrigebat Koenius. VALCK. — Sic Polyb. IV. 71, 12. συνέπεσον (sc. εἰς τὴν πόλιν) διὰ τῆς πύλης. Idem verbum frequentavit Appianus, cuius loca huc spectantia in Indice Graecitatis olim indicavi. S.

[20. κατ' ὀλίγους γενόμενοι, i. q. ὀλίγοι γενόμενοι. Vide Wess. ad VIII. 113, 14. S.]

20 seq. Ubi Persae ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος ἐσπίπτονται Ἑλλήνων, eleganter adhibetur αἰεὶ, ut saepius apud veteres. Vid. not. in pag. 353. [Adnot. ad IV. 162, 14.] VALCK.

CAP. CIII. 5. Περίλεος) Galeo probatum dabunt forte Codices Περίλεως: id ipsum Valla reperit, cui Sicyonius hic dicitur Perilaus. VALCK. — Vide Var. Lect. S.

8. ἐτεραλκία τὴν μάχην) Nequidquam Codices quidam innovant. Vertitur pertinacior. Praeferrem, Stephano monitore, in alteram partem inclinantem, qualis Ἄρης ἐτεραλκῆς, sive νικοφόρος, uti scholia Aeschyli Pers. vs. 956. Sed relege observata eruditissimi viri [Valckenarii] ad lib. VIII. 11. WESS.

CAP. CIV. 1 seq. προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων) Superius c. 98. [cap. 99, 14.] Persae τὰς διόδους - - - προσταύσουσι τοῖσι Μιλησίοις φυλάσσειν. Ergo πρὸς τῶν Περσέων, nisi ex composito verbo pendere iubeas, praestiterit. Namque διόδους Περσέων quis iunxerit? WESS. — In istis, Μιλησίοις δὲ προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων τὰς διόδους τηρεῖν, a praepositione verbi προσετέτακτο genitivus pendere videtur τῶν Περσέων: nisi scripserit, quo modo saepe solet, προσετέτακτο μὲν ἐκ τῶν Περσέων. Milesiis iniunctum fuerat a Persis. Supra cap. 98. τὰς διόδους τὰς ἐς κορυφὰς τῆς Μυκάλης Φερύσας προσταύσουσι τοῖσι Μιλησίοις φυλάσσειν. VALCK. — Genitivus τῶν Περσέων a verbo προσετέτακτο pendere, mea quidem sententia, nullo pacto potest. Nec vero opus videtur, ut προσετερ. ἐκ (aut πρὸς) Περσέων corrigendum suspicemur. Proprie Herodot. T. VI. P. II.

dicturus erat Scriptor, τοῖς Πέρσῃσι τὰς διόδους τηρεῖν: sed, quoniam alius adest dativus Μιλησίοισι, variandi causa nunc genitivum posuit, et τῶν Περσέων τὰς διόδους, exitus Persarum, dixit exitus viarum quibus se Persae recipere possent. S.

CAP. CV. 2. Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθύνοῦ) Licuit semper in ambiguis, a sorte fortuna oblatum arripere. Εὐθύνου, sed obscuri hominis, meminit *Aristoteles*, Rhetor. II. 19. p. 92. Δεινὸν εἶναι, inquit Isocrates, εἰ ὁ μὲν Εὐθύνοσ ἔμαθεν, αὐτὸς δὲ μὴ δυνήσεται εὔρεῖν. Neque ignotus Εὐθύνοσ ex vetere responso, Εὐθύνοσ κεῖται μοιριδίῳ θανάτῳ i. e. *Cicerone* interpretante, *Euthynous* potitur, *fatorum numine, letho*, Disp. Tuscul. I. 49. *Hermolycum παγκρατιαστὴν* non *Pausanias* lib. I. 23. ignorat. WESS.

CAP. CVI. 8 seq. ὅπη χρεῶν εἴη) Dederunt plures manu exarati ὅπη lib. V. 87., pessum absque caussa a viro Celeberrimo datum. Iustum et ego κατοικίσαι iudico, iustissimum ἀπειῖναι. Quid autem προκατῆσθαι, [lin. 11.] apertum ex lib. VIII. 36. WESS.

15. τοῖσι ἐν τέλει ἰοῦσι) Nemo de scripturae veritate dubitabit in posterum. Οἱ ἐν τέλει, qui in magistratu sunt. Sic lib. III. 18. τιθέναι τὰ κρέα τοὺς ἐν τέλει ἑκάστους ἰόντας, singulos civium magistratus. *Ismene* in *Sophoclis Antig.* vs. 66. τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι: et *Philoct.* vs. 384. Οὐκ αἰτιῶμαι κείνον ὥς τοὺς ἐν τέλει. Sed abstineo. Vide tamen Schol. ad *Gregorii Nazianz.* Stelit. I. p. 13. WESS. — Scripsisse videtur, ut est in *Med. Cod.*, Πελοποννησίων μὲν τοῖσι ἐν τέλει ἰοῦσι, Principibus civitatum Peloponnesii. In Editione *Gronovii* memorati magistratus *Peloponnesii* nulli fuerunt: [nempe sic perperam scriptum in *Gronovii* Latinis, *Peloponnesii*, et mox iterum *Peloponnesenses*, pro eo quod oportebat *Peloponnesiorum* et *Peloponnesii*. In eiusdem *Gronovii* Graecis temere servatum erat τέλει, et omissum verbum ἰοῦσι: de quibus corrigendis erratis in *Notis* monuit Editor.] magistratus *Lacedaemoniorum* *Vallae* nitebantur verbis Schol. *Thucyd.* p. 40, 97. [ad lib. I. c. 58.] quibus etiam plus semel abusus est *Meursius*: vere monuit *Clar. Duker.*, non *Lacedaemoniorum* tantum, sed et aliorum, magistratus τέλη fuisse dictos. Magistratus autem et viri principes, οἱ ἐν ἀξιώματι, saepius etiam dicuntur οἱ ἐν

τέλει ὄντες. Meminit *Thucyd.* V. 27. τῶν ἐν τέλει ὄντων Ἀργείων. *Syracusanorum* magistratus, οἱ ἐν τέλει ὄντες apud eundem VII. 73. ubi paulo post vocantur ἄρχοντες. Hinc *Philoni Iudæo* inter Aegyptios et Persas viri principes sunt Αἰγυπτίων οἱ ἐν τέλει, et οἱ ἐν τέλει Περσῶν, pag. 363. v. et pag. 778. v. Ut *Herodoto* Πελοποννησίων τοῖσι ἐν τέλει, sic *Aeschylus* apud *Stobaeum* p. 63, 31., κλύειν τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα χρεὶ τῶν ἐν τέλει. *Sophocl.* *Phil.* vs. 922, τῶν ἐν τέλει κλύειν. VALCK.

[18. οὐδὲ Πελοποννησίου περὶ τῶν σφετέρων ἀποικισίων βουλευεῖν) Miratus sum, ad vulgatam ante nos scripturam Πελοποννησίοισι neminem interpretum adhaesisse, nihil certe ad hunc locum ab interpretibus adnotatum. Nam, quod vulgo interpretantur omnes, neque Peloponnesiis de ipsorum (nempe Atheniensium) coloniis consultandum, ea sententia, ut in *Var. Lect.* monui, Graecis verbis non inest, nisi aut ad dativum Πελοποννησίοισι intercidissem verbum κατῆκειν, ἐξείναι, aliud-ve simile, statueremus, aut Πελοποννησίου corrigere, ubi quidem ad infinitivum βουλευεῖν, ex pervulgato Graecorum usu, verbum δεῖν subintelligendum. Unam rationem video, qua vulgatum Πελοποννησίοισι defendi possit; si statuamus hos Peloponnesios, hic nominatos, opponi illis Peloponnesiis τοῖς ἐν τέλει ἑοῦσι; unde haec prodiret sententia: neque Peloponnesiis (nempe reliquis Peloponnesiis) placuit de coloniis Atheniensium consultare. At huic interpretationi duo obstare momenta videntur: primum, quod in hanc sententiam dicturus haud dubie *Herodotus* fuisset τοῖσι ἄλλοις Πελοποννησίοισι: alterum, quod deliberantium concilio non privati homines, sed soli οἱ ἐν τέλει ὄντες, interfuisse videantur. S.]

23. πίστι τε καταλαβόντες) Sive adsit, seu deficiat enclitica, parum intererit. Adest lib. III. 74., ubi vide. Statim ἐμμενεῖν aut ἐμμενέειν ob adiunctum μὴ ἀπιστήσεσθαι aequius melius, quod *Portum* haud praeteriit. WESS. — Amat vero etiam *Noster*, ut formas, sic et tempora variare verborum. Caeterum vide *Var. Lect.* S.

CAP. CVII. 9. δέννος μέγιστός ἐστι) Explicatur ab *Eustathio* [ad *Iliad.* p. 537 extr. ed. Bas. p. 668. ed. Rom.] et Criticis ad *Sophoclis Aiac.* vs. 243., *Lycophronisque Alex.* vs. 774. Persarum illud convicium innuebatur cap. 20. huius Musae, et recentiorum eorundem abs *Theophylacto*

Hist. Mauric. lib. III. 8. Non requiretur, credo, simile aliarum nationum opprobrii virus. Quis Virgiliani obliviscitur, *O vere Phrygiae, neque enim Phryges*, Aeneid. IX. 617. ubi de Persis I. Lud. la Cerda egregie. WESS.

12. καὶ μιν ἐπιθέοντα φρασθεῖς etc.) Pristinum φθᾶς sententiae congruere, largior atque agnosco ultro. Sed enim tanta Codicum adparet consensio, iussus adeo urgens, ut obedientiam relinquere abnuam. φρασθεῖς, advertens: φράζεσθαι et ἐπιφράζεσθαι cap. 19. et in Porti penu copiosissima sunt. Vicino ἀρπάζειν μέσον [lin. 13 seq.] Livii respondet arripit medium Servium, lib. I. 48. et Dionysii in eadem historia, μετέωρον ἑξαεπτάτας, sublimem rapiens. WESS.

12. ἐπιθέοντα φθᾶς) Irruentem cernens, Valla: non ille φθᾶς, sed legit in suo Cod. φρασθεῖς, quod in Arch. et Eton. inventum exhibet etiam margo Ed. Steph. φρασθεῖς, ἐπιφρασθεῖς, et καταφρασθεῖς Herodoto in istum sensum adhibentur; sed neque alterum φθᾶς hinc alienum est, hac etiam usurpatum structura: vid. ad Phoen. Eurip. vs. 982. φθᾶς si qui dant Codices, videri forte poterit utrumque posuisse Herodotus: καὶ μιν, ἐπιθέοντα φρασθεῖς, φθᾶς Ξεναγόρας - - - ἀρπάζει μέσον, καὶ ἑξάρας παῖει ἐς τὴν γῆν: quem, cum accurrentem cerneret, praevertens Xenagoras - - - medium arripit, et sublatum in terram statuit: ut apud Terentium, sublimem medium arriperem, et capite pronum in terram statuerem. συναρπάζας ἑξῆρε est in Xenoph. Κυρ. Παιδ. p. 35, 340. ἄρας μετέωρον εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ, Aristoph. Eq. 1359. VALCK.

19 seq. πορευομένων, οὐδὲν ἔτι etc.) Dedi schedis Gronovioque, et βαρβαρῶν vocem in exilium egi; necessariam minime esse, praecedentia conmonstrant. In sequentibus minuendis modum excedit Mediceus. Vide superius lib. VI. 42. Verissimum [lin. 22.] ἐξ Ἀθηνέων. WESS.

CAP. CVIII. 2 seq. ὡς δὲ οἱ προσπέμποντι) Quo sit sensu capiendum hoc verbum, erudite docuit vir Clar. in Miscell. Obs. Nov. T. III. p. 7. Ut λόγους προσπέμπειν, sic προσεنعγκεῖν λόγους περὶ συνουσίας dixit Xenophon Κυρ. Παιδ. VI. p. 91, 1. et Lucian. T. I. [Dial. Deor. VI. 2.] p. 217., ubi τὸ πειρᾶν, in eundem sensum magis frequentatum, tractavit Vir summus. Amorem Xerxis, fratris uxorem frustra sollicitantis, hinc attigit Tzetzes Chiliad. II. vs. 6. Errat, ut saepius in historia, Maximus Tyrius XXVI. 7. ubi Xerxes

ἐπὶ Ἀμηστριν ἦξεν τὴν τοῦ παιδὸς γαμετὴν: errorem correxerunt D. Heins. et Io. Davis., quo vocat *Amestrin*, quae *Artaynte* fuerat ex Herodoto dicenda. VALCK.

4. εἶν προσεφέρετο) Praestabilius videtur προσέφερε, uti in duobus Msstis; sic sane ἀναγκαίην προσφέρειν lib. VII. 172. Tzetzes haec ad Lycophron. excerpens p. 142. Xerxes, αἶτ, εἰς ἔρωτα τῆς Μασίστιδος ἐμπέπτωκε γυναικὸς, confundens inperite Masistium et Masisten, regis fratrem, qui idem error Chiliad. II. 6. WESS. — Ferendum fortasse προσεφέρετο erat: quod quum, utpote ex rariore verbi usu, suspectum fuisset docto cuidam librario, facile credas in προσέφερε ab eodem fuisse mutatum. S.

7. πρήσσει τὸν γάμον τοῦτον etc.) Haec salebrosa doctis viris. Reiskius addit distinguitque πρήσσει τὸν γάμον τούτων τῷ παιδί - - Δαρείῳ μνέεται θυγατέρα. Abreschius vero, πρήσσει τοῦτο, τὸν γάμον λαμβάνει τῷ παιδί - - θυγατέρος τῆς γυναικὸς ταύτης. Quorum auxilium manu descripti libri aversantur. Sentio, θυγατέρα τῆς γυναικὸς per adpositionem, quam vocant, aptanda ad τὸν γάμον, neque adeo sollicitanda esse. Maximi Tyrii (Orat. XXVI. pag. 317.) memoriae in his lapsus D. Heinsius et Davisius fecerunt manifestum. WESS.

CAP. CIX. 7 seq. τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔδεε etc.) Ex vetere Aldi scriptura formabatur, τὴν δὲ, κακῶς - - εἶπαί. Receipta probior; neque ulla necessitudo, ut ἡ δὲ, κακῶς γὰρ ἔδεε - - εἶπε, fingatur. In formulae enim frequentissimo usu multiplex variatio, notata ad lib. I. 8. WESS. — Sic loqui amat Herodotus, cuius in sermone τῇ δὲ κακῶς γὰρ - - πρὸς ταῦτα εἶπε, idem valet ac si dixisset, ἡ δὲ (τῇ γὰρ πάννοικίῃ ἔδεε κακῶς γενέσθαι) πρὸς ταῦτα εἶπε. S.

CAP. CX. 6 seqq. βασιλῆϊον δεῖπνον etc.) Hinc attigit Athenaeus IV. pag. 146. B. describens Herodotea quae sequuntur; ubi similiter οὔνομα τῷ δείπνῳ Περσιστὶ fuisse dicitur τυκτὰ, Ἑλληνιστὶ δὲ τέλειον. VALCK.

8. ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο βασιλεὺς) Intererit parum, sive praepositio [ἐν] accedat, seu tacita relinquatur. Vallae Latina, die quo rex creatus est, me arbitro, perperam. Et hinc manavit tamen docta Cl. Relandi (Dissert. de Vet. Ling. Pers. p. 257.) originationis vocis ΤΥΚΤΑ, quasi coenae ἐνθρονοῦ, inque memoriam regiae inaugurationis celebratae.

Nisi errore, quod nolim, in devium exeo, *regis natalis* est *die* s. Viam monstrat Noster lib. I. 135. quando de Persis, Ἡμέρην δὲ ἀπασιῶν μάλιστα ἐκείνην τιμᾶν νομίζουσι, τῇ ἑκάστος ἐγένετο, qua eorum quisque natus fuit: tum Plato, Alcibiad. I. p. 121., exposito natali die, eoque festo, regii principis, εἶτα, adiungens, εἰς τὸν ἄλλον χρόνον ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ βασιλεύς γενέθλια πάσῃ θύει καὶ ἐορτάζει ἡ Ἀσίη: quibus adprime adconmodis nihil adstruo. ΤΥΚΤΑ explicent, qui poterunt. WESS.

10. τὴν κεφαλὴν σμᾶται) Habet et σμᾶται Athenaeus: noster forte scripserat σμείται. Si in nullo Codice legitur κοσμέται, neque legisse videbitur illud Valla; cuius ornatur eam mihi moverat superius [Adnot. ad III. 148, 5.] memoratam coniecturam. Casaubonum σμᾶται hic explanantem sequitur Gronovius. VALCK. — Omnes ita; [nempe σμᾶται:] nec Vallam suspicor, etsi laxius expreserit, aliud ob oculos habuisse. Magnum Athenaei Animadversorem laudo vehementer, de smegmate, nisi fragrantius oleum praetuleris, quo regium caput fuerit delibutum et deinde defricum, coniectantem. Omnium aptissima sunt, a Cl. Gronovio itidem signata, haec de lib. IV. 73., ubi Scythae, a funere recentes, σμῆσάμενοι τὰς κεφαλὰς καὶ ἐκπλυνόμενοι, utique capita, sive foedati antea, seu quomodocunque liti, defricantes atque abluentes. Huc referre mihi posse videor Strabonis verba, ὅταν δὲ βασιλεὺς, Indorum rex, λούῃ τὸν τρίχα, μεγάλην ἐορτὴν ἄγουσι, καὶ μεγάλα δῶρα πέμπουσι, lib. XV. p. 1046. A. [p. 718 med. ed. Cas.] habent certe quidem adfine aliquid. Porro [lin. 12.] δέεται τοῦ Ξέξω Codicis Arch. minime futile: plures idem si praeberent, in maiore versaretur honore. WESS. — Nunc, quum unus hic codex δέεται pro χρήζει habet, videtur istud ex scholio natum. S.

CAP. CXI. 14. κελεύων με γυναικὶ εἶς.) Proxime consequens ταύτην με κελεύεις hoc ad sanitatem revocat. Absentia vocis τρεῖς [lin. 15.] in tot bonae notae membranis considerationem meretur, siquidem sine ea filum sermonis cohaeret, et filiarum quoque nullus finitur numerus. Superat eius tamen praesentia scribarum captum, videturque adeo adprobanda. Reliit [lin. 18.] μετέντα, cui dialectus favet, et Calliope c. 61. WESS. — Probatorum

complurium codicum reprobata consensu (quibuscum haud dubie alii etiam, si diligentius excutiantur, facere reperientur) vox τρεῖς a lectore quodam olim margini adiecta fuisse videtur, et dein temere a nonneminē in contextum adscita. Equidem prope absūm ut abiiciendam censeam. S.

19. μέγα μὲν ποιεῖν) Ne hac in dictione Scriptor a se secederet, primas *Arch.* et *Vind.* concessi, qua super re ad lib. III. 42. WESS.

Ibid. μέγα μὲν ποιεῖν) Hic certe placet lectio *Arch.* μέγα μὲν ποιεῖν. In istiusmodi formulis μέγα ferme tantum reperitur; eadem qua hīc structurā positum in *Xenophonis* Κυρ. Παιδ. V. p. 76., ἐγὼ μέγα ποιοῦμαι φίλον τοῦτο τὸ χωρίον τοῖς ἐνθάδε συμμάχοις καταλιπὼν, ut est in Cod. MS., pro καταλιπεῖν. Ut μέγα ποιοῦμαι, frequentatur et μέγα ἡγεύμαι, et μέγα τίθεμαι. Merito tamen dubitat vir Celeberr. probandum-ne sit apud *Herod.* III. c. 42., quod vulgatur μέγα ποιεύμενος ταῦτα, an, quod offerunt duo Codices, μέγα ποιεύμενος ταῦτα. VALCK. — Alia Nostri loca a *Wess.* ad III. 42, 12. citata, perquam probabile mihi faciunt, μέγα hic revera ab ipsius Scriptoris manu esse. Haud immerito vero mireris, duo illos codices *Arch.* et *Vind.* qui hīc a cunctis aliis discedentes, μέγα pro illorum μέγα dant, eosdem lib. III. 42. μέγα dare, ubi reliqui omnes in μέγα consentiunt. Ac fieri quidem potest ut fallar, sed etiam atque etiam ego suspicor, eundem eruditum illum sive lectorem sive librarium, cui multae debentur lectiones, quae commodiores videri poterant, quam hae in quas reliqui omnes consentiunt codices, et hoc loco μέγα, quod ei insolentius visum esset, suo arbitratu in μέγα mutasse, et III. 42. quum μέγα ποιεύμενος scripsisset *Herodotus*, μέγα posuisse, quod sequenti ταῦτα aptius respondere videretur. S.

CAP. CXII. 5. τοὺς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα) Dirum inpotentis matronae facinus! Geminum aliud, ex inopia eius religione susceptum, lib. VII. 114. Et illam tamen, adeo effraenata rabie inmanem, execrabilem, animo factisque consceleratam, doctorum haud pauci reginam *Estheram* esse, regis *Ahasueri* consortem tori (nominis quadam adfinitate, sicuti mihi videtur, delusi) censent.

Istud illi viderint; eam enim in caussam nunc non descendendo: tu τοὺς τε μαστοὺς ubi volueris, aderit e scriptis facultas, modo ne adscripta lib. IV. 202. flocci feceris. WESS.

CAP. CXIII. 8 seq. ὡς ἐμοὶ δοκεῖν) Formulae veterem cultum membranae reddunt. Eadem lib. IV. 168., aliisque locis. Ἐμοὶ δοκεῖν Sophocles, Thucydides, Philostratus etc. Adi Abreschium Dilucid. Thucydid. p. 5. WESS.

14. τὴν στρατιὴν τὴν ἐκείνου) Suspisor vocem στρατιήν, ex proximis inhaerentem memoriae scribentis, alterius vice male fuisse repetitam. Qui Susis abierat cum liberis, καὶ δῆκου τισὶ καὶ ἄλλοισι, quique necdum pervenerat ad suam praefecturam, is minus commode dici poterat iam nunc secum habuisse exercitum. Multo mihi videretur accommodatius, si a Xerxe missi in via dicerentur interfecisse αὐτὸν τε ἐκείνον, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τὴν Θερραπυήην τὴν ἐκείνου, si hoc alicunde firmamentum acciperet. VALCK.

CAP. CXIV. 2. περὶ Λεκτόν) Idae 'promontorium, contra insulam Lesbon, in Scholiis ad Nicandri Alexiph. vs. 40. et elegantissima correctione Casauboni apud Athen. lib. XIII. p. 598. c. Saepe illic navigaturos adversi morabantur venti. Eumenes rex - - - adversis deinde ventis quum aliquot diebus superare Lecton promontorium non potuisset etc. apud Livium lib. XXXVII. 37. In proximis, de habitu Spartanorum, et Atheniensium pertinace ad Persas insequendos perseverantiā, nihil fere Thucydides lib. I. 89. discordat. WESS. — Lectus promontorium saepe Straboni memoratum: et ibi quidem aliquoties acute scribitur Λεκτός, quemadmodum Λεκτόν acute pingitur in Herodoti libris scriptis editisque: rectius vero, quo proprium nomen ab adiectivo verbali λεκτός distinguatur, penacutē scribitur apud eundem Strabonem lib. XIII. pag. 604. a. 606. c. etc. ed. Casaub. et sic etiam apud Athenaeum l. c. correxit Casaubonus, ῥίον εἶσιδε Λέκτον, ubi mendose λέκτρον olim. S.

10. ἐκ τῆς Ἀβύδου διαβάντες) Διαβαλόντες, quod ex Arch. memorat Galeus, probarem ut aliquoties adhibitum Herodoto VI. 44. V. 33. et 34. In eundem sensum διαβάλλειν posuit Thucydid. II. 83. VI. cap. 30. Aristides T.

III. p. 577., εἰς Φίλας διέβαλον. Eupapius in Proaeres. p. 129., διέβαλεν ἐξ Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην. VALCK. — Quod in *Var. Lect.* dixi, verbum διαβαλόντες h. l. cum *Arch.* nostrum etiam codicem F. tueri, id indictum velim: denuo inspicieus optimas hasce membranas, quarum usuram ad hunc usque diem illustris possessor liberaliter mihi concessit, video in illis διαβάντες scriptum, uti in aliis: atque id tenere debueram. Conf. *Wess.* Adn. ad IX. 89, 24. Quum verbum διαβάλλειν traiciendi notione aliàs frequentet Herodotus, scriptura *Arch.* διαβαλόντας h. l. eiusdem docti olim hominis industriae deberi videtur, cui multa alia, quae ille codex (et qui eum presse sequitur *Vind.*) propria habet, accepta ferenda esse et saepius aliàs monui et proxime etiam ante observavi. S.

CAP. CXVI. 5. ἐξ Ἐλαιοῦντος ὑφελόμενος) Quum Xerxen circumvenit Artayctes, nondum dici poterat Protesilai τὰ χρήματα ὑφελόμενος: hoc itaque e sequentibus huc ab alia manu videtur illatum; ab Herodoto autem scriptum αἰτῆσας, *Vallae* lectum, dat *Arch.* Nomen urbis Chersonesi Thraciae diverse scribitur Ἐλεῦς et Ἐλαιούς, docente *Clar. Wesseling.* ad *Diodori* XIII. c. 39. Mihi quoque legitima scriptio videtur Ἐλαιοῦντος. Prope Elaeunta, atque huius templi Protesilai reliquias, scenam constituit suorum Heroicorum *Philostratus*, de *Artaycte* nostro narrata respiciens p. 672., ubi templum memorat, ἐν ᾧ κατὰ τοὺς πατέρας ὁ Μῆδης ὕβριζε: iuxta *Herod.* spoliato templo quum Elaeunta veniret Artayctes, ἐν τῷ αὐτῷ γυναιξὶ ἐμίσγετο. conf. VII. c. 33. VALCK. — De Aoristorum usu praecipiens *Hermannus*, quem in *Var. Lect.* etiam laudavi, recte monuit defendi h. l. ὑφελόμενος posse. Quare, quum in hanc scripturam veteres libri omnes, excepto *Arch.* eiusque sequacibus *Vind.* et *Vallae* exemplari, consentiant, horum αἰτῆσας ex correctione parum necessaria eiusdem docti olim hominis, quem modo dixi, fuerit prognatum. S.

19. καὶ τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος) Indicatum superius ad lib. I. 4. Hinc audax fluxit et inportunum Artaxerxis, Persarum, victis Parthis, vindicis et regni instauratoris, cedere Imp. Alexandrum Romanosque omni Asia debere, εἶσσαι δὲ ἄρχειν Πέρσας μέχρις Ἰωνίας τε καὶ Καρίας - - - εἶναι γὰρ

αὐτὰ Περσῶν προγονικὰ κτήματα: esse enim Persarum hereditarias atque a maioribus acceptas possessiones, in Herodiani lib. VI. 3. Proximum καὶ τὸ τέμενος ἔσπειρε, [lin. 20 seq.] fanumque sevit, obscurius versum; nisi fanum, locum effatum templo et sacratum Laurentius Livii more et hic intellexerit. τέμενος, ager exemtus et consecratus iuxta Proteisilai sepulchrum, sicuti Noster in praecedentibus. Inpendit et his operam Cl. Olearius ad Philostrati Heroic. c. 2. p. 672.; verum istiusmodi, ut noceat magis, quam prosit. WESS.

24. ἀφύκτως δέ κως αὐτῷ ἐπέπεσον) Litem primae voci schedae movent. Age, intueamur. "Αφυκτον omne, quod evitari quitum non est. "Αφυκτος θάνατος Simonidi, in Consol. ad Apollon. Plutarchi p. 107. B., ἄφυκτος ἀνάγκη Philosopho de Pythagorae schola apud Stobaeum Eclog. Phys. p. 8., τὸ πεπρωμένον ἄφυκτον Alciphroni lib. I. Epist. 25. Sed Artayctes, modo provide et consulto egisset, aut vitare obsidionem, aut adparatu ad eam tolerandam sese potuerat instruere. Neutrum observavit; unde ex improviso, uti Val-la, ἀφυλάκτω (non ἀφυλάκτως) membranae Arch. et Vind., supervenerunt. Simile Polyaei VIII. 36. ἐπιθέσθαι τοῖς πολέμοις -- καθύδουσι καὶ ἀφυλάκτοις. Plutarchi T. II. p. 262. c. καὶ τὸν Ἀριστόδημον ἄσπλον καὶ ἀφύλακτον παρεισπεσόντες διαφθείρουσι. Herodiani VI. 5. οὕτω γὰρ ᾤετο -- ἀφυλάκτως καὶ ἀπροόπτως αὐτοῖς ἐπελεύσεσθαι. Quae cuncta ut vetustis libris paria faciam, a me inpetrant: alia opinatis praescribitur nihil. WESS. — Habet etiam ἀφυλάκτως διακεῖσθαι Polybius IV. 36, 4. Denique perapta utique huic loco scriptura ἀφυλάκτω videri poterat. Quod si tamen vulgatum olim ἀφύκτως posset defendi, in alteram scripturam eadem rursus suspicio caderet, qua alias codicum Arch. et Vind. quamlibet speciosas lectiones premi modo observavimus. Et quidni tueri locum suum ἀφύκτως possit? Non equidem ad Hesychii auctoritatem provocabo, ipsum hoc vocabulum in Lexico suo illustrantis: nam, quae ibi adiecta est interpretatio ἀνεξλείπτως, satis ostendit non ibi Herodoti hunc locum respexisse Lexicographum. Sed, quamvis alibi, si ab hoc Nostri loco discedas, vix usquam hodie adverbium ἀφύκτως reperiatur, tamen, ut ἄφυκτον dicitur quod effugere nemo potest, sic nihil impedit, quo minus

ἀφύκτως αὐτῷ ἐπέπεσον dixisse Herodotum credamus, ita de improvisa eum adorti sunt Athenienses, ut effugi non potuerint; id est, ut ille et qui cum eo erant effugere non potuerint: nempe, quod ex insequentibus intelligitur, et navibus urbem obsederunt, et exscensione facta eamdem a continente ita circumsederunt, ut effugere nemo posset. Atque haec lectio etiam significantior est: nam, ἀφύλακτον fuisse eum ab hostibus invasum satis iam superioribus verbis, οὔτε παρεσκευασμένος ἐς τὸν πόλεμον, οὔτε προσδεκόμενος τοὺς Ἕλληνας, declaratum est. Quare, uti nunc quidem stat sententia, vulgatam olim scripturam ἀφύκτως restituendam auctori censeo. S.

CAP. CXVII. 7. Istud ἔσπερον τὰ παρόντα H. Stephanum in iucundissimo Isocratis ad Demoniac. p. 8. Στέργε μὲν τὰ παρόντα, ζήτει δὲ τὰ βελτίω, offendere non debuerat. Cautior in omni hoc genere Th. Gatakerus ad Antonin. VI. 44. WESS. — Quid sit quod H. Stephanum offendisse dicat Vir doctissimus haud satis video, nisi hoc spectavit quod ille in Thesaur. Graec. Ling. T. III. p. 1014. E. postquam Isocratis dictum adposuit στέργε τὰ παρόντα, praesentibus acquiesce, statim adiicit, verbum στέργειν hac notione usurpatum frequentius cum dativo casu construi; quum quidem haud minus frequenter accusativo casui iungatur, ut ostendunt exempla a Gatakero l. c. cumalata. S.

CAP. CXVIII. 1. Οἱ δ' ἐν τῷ τείχεϊ ἐς πᾶν ἥδη etc.) Interposita ἀμφὶ τὸν Ἀγχιτύκτια, adprobata priscorum Codicum et Gronovii sententia, ablegavi unde venerant, quippe scribarum insiticiū glossema. Porro τόντοι τῶν κλινέων nervi, lectulis et sellis intendendis habiles, quibus elixis et igne mollitis famem domare nitebantur miseri. Vide Pollucem X. 37. WESS.

7. οἱ Χερσονησίται etc.) Vicem Stephano Byz., qui toties auxilio nobis venit, reddemus. Excitaverat haec in Χερρόνησος, sed latuerunt eruditos eius explanatores. Vulgatur, καὶ τὸν πολίτην (Hecataeus) Χερρόνητιόν φησιν. Ἀψινθίοισι πρὸς μεσημβρίαν ὁμορέουσι Χερρόνητιται, ἀπὸ τῶν πύργων ἐτημήναντο ταῖσιν Ἀθηναίοισι τὸ γεγενῆς: quae minime apta, sed luxata L. Holstenius cognovit. Ubi scripseris, Ἀψινθίοισι -- ὁμορέουσι Χερρόνησιοι. Χερρόνησιται ἀπὸ τῶν πύργων etc.; redibit nexus et legitima verbis sententia. Deerit mentio Herodoti, quae

liberque eius IX. adiicietur conmode. Ille quaedam aliter exarata hinc animadvertit, *Χερσονησῖται* tamen *Nostro* VI. 39., et cap. 119. *Calliopes*: [IX. 120, 2.] nam *Χερσονησιωτέων* vox exerrat. WESS.

CAP. CXIX. 3. ἔθυσαν Πλειστῶρι ἐπιχωρίῳ θεῷ) *Barbarum* et crudele numen aliis relinquo, mihi manet ignotum: ignotum quoque, unde ὀλίγοι ἔόντες, quave auctoritate, in postremam venerint editionem. An de *Vallae* Latinis? nam de *Arch.* scriptura viro *Celeb.* notitia nulla. Pristinum ὀλίγον ἔόντες ad viciniam *Aegos fluminis*, paullumque ultra id progressos ducit. Paucos autem admodum fuisse, qui fugerunt, liquido haud paret. Satius erit, illibatum illud servare. Omnium praeclarissime ὑπὲρ Αἰγὸς ποταμῶν, quo de egregie prorsus *Oudendorpius* ad *Frontin.* II. 1, 18. WESS.

CAP. CXX. 4. καὶ ἔσπαιρον) *Pati* possem *Athenaei* et *Eustathii* ἥσπαιρον, si quae gravis urgeret causa. Simile *Apollodori*, *Bibl.* III. 13, 6. καὶ ἀσπαίροντα τὸν παῖδα ἰδὼν ἐπὶ τοῦ πυρὸς, ἐβόησε. *Aeschyli Pers.* vs. 983., *Euripidis Iph. Aul.* 1587. Sed *Apollon.* *Rhod.* IV. 874. εἰσενόητε Παῖδα φίλον σπαίροντα διὰ φλογός. Iunge *Valckenario* observata lib. VIII. 5. Ἰχθύες νεοάλωτοι reiecti ob vocabuli raritatem videntur. *Opportunum* adest *Dionis Cassii* lib. XLIX. p. 473. ε. τῶν τε νεοαλώτων τινὲς καὶ δαλμάται σὺν αὐτοῖς ἐπανέστησαν, de recens captis. WESS.

3 seq. ἐπάλλοντό τε καὶ ἔσπαιρον) *Quam* verbo formam induit VIII. c. 3., ἥσπαιρον hinc excitat *Eustath.* in *Odyss.* μ'. pag. 497, 50. Errorem in vicinis *Vallae Io. Hartungus* iam correxit, *Locor. Memorab.* III. cap. 7, 18. VALCK. — *Quemnam Vallae* in vicinis errorem correxerit *Hartungus*, cuius liber ad manus non est, nescio. Illud video, verba οἱ τάριχοι ἐπάλλοντο interpretatum *Valiam* esse offa illa *salsurae* resiliit, scilicet ex *Ionum* idiomate ἐπάλλοντο pro ἐφήλλοντο accipientem: cuius rationem sequens *Schulzius* in *Indicem Graecitatis Herodoteae* ex hoc ipso loco verbum Ἐπάλλεσθαι, resilire, retulit. At ἐφάλλομαι aut ἐπάλλομαι non tam resilire, quam insilire et irruere in aliquem significat. Iam olim autem *Sylburgius* in ora *Herodoti* latine *Francof.* 1595. editi monuerat, esse a verbo πάλλεσθαι, vibrare et concuti significante: recte vero. Sic sane VII. 140, 14. δείματι παλλόμενοι sunt metu tremen-

tes sive concussi. Sic apud Poëtam στήθεσι πάλλεται ἦτορ, in *pectore saliens vibrat cor*, Iliad. χ'. 452. Sic Plutarch. in Vita Cicer. iungit παλλόμενος καὶ τρέμων. Denique quid multa? ἰχθῦς παλλόμενος perspicue memorat idem Noster I. 141, 10. S.

8 - 10. Portento, quo censebatur τὸ τάραχος ἀναβιῶναι, ut loquitur Philostr. in Heroic. p. 672., sibi significasse Protesilaum Herodoti narrat Artayctes, ὅτι καὶ τεθνεῶς καὶ τάραχος ἐὼν δύναμιν πρὸς θεῶν ἔχει τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι. Pro τίνεσθαι Arch. praebebat τίνεσθαι: quod lectum Eustathio huius monstrat interpretatio, ὅτι Πρωτεσίλαος - - δύναται βλάψαι τὸν ἀδικεῶντα. Suum hic τίννυσθαι, id est τιμωρεῖσθαι, probabiliter posuerat historicus. Huc spectans Pausan. III. [c. 4.] p. 213. Πρωτεσίλαος, αἶτ, ἐν Ἐλαιῶντι, οὐδὲν ἤρως Ἀργεὺς φανερώτερος, ἄνδρα Πέρσῃν ἐτιμωρήσατο Ἀρταύκην. VALCK. — Haereo, servem-ne τίνεσθαι, an σίνεσθαι praeoptem: hoc Eustathium vidisse, ipsius βλάψαι testificatur. Enimvero conspectius inter variantes; quas dicunt, exstet. WESS. — Hoc rursus loco vereor ne genuinam auctoris scripturam cum curiosi correctoris invento permutarim. Quemadmodum non modo τίννυσθαι, sed multo etiam frequentius τίσασθαι τινα, ulcisci, poenam de aliquo sumere, dixit Scriptor noster: sic constanti probatorum codicum testimonio credi poterat, etiam τίνεσθαι, praesentis temporis formā, nunc eundem scripsisse: quin et percommoda videri debebat formula τὸν ἀδικέοντα τίνεσθαι. Sed, quoniam nusquam alibi hoc verbum in praesenti tempore occurrit, suspectum fortasse idcirco fuit olim non nemini, et in σίνεσθαι aut σινέεσθαι temere mutatum. S.

11. ἄποινά οἱ τὰδε ἐθέλω ἐπιθεῖναι) Vir eruditus Corn. de Pauw ἄποινά μοι τὰδε etc. quoniam τίμημα ἐπιθεῖναι in multa irroganda teritur; qui mihi quidem oblitus inter coniectandum videtur, ἄποινα Nostro praemia esse, quae pro capite penduntur, lib. VI. 79. De Artayctae scelere et condigna poena Philostratus Heroic. cap. 2. p. 672. WESS. — Sunt utique ἄποινα praemium vel pretium pro capite pensum; sed pendere aut solvere pretium Graece non ἐπιτίθεναι, puto, sonat, verum δίδοναι, aut ἐκτίγειν, ut est apud Nostrium VI. 79, 6. His adde quae in Var. Lect. observavimus. S.

20 seq. σάνιδα προσπασσαλεύοντες) Cl. Reiskius σα-

vidi. Frustra. Noster lib. VII. 33. ζῶντα πρὸς σανίδα προσδιε-
πατοάλευσαν, quod geminum: considerandum enim, ἀνεκρέ-
μασαν πρὸς σανίδα πατοαλείσαντες. Vide ibi. WESS. — Conf.
Var. Lect. S.

CAP. CXXII. 6. καὶ ταύτην τρηχέην) Paria de inge-
nio et habitu Persicae regionis Plato de Legib. III. p. 695. A.
et Herodoti assectator Arrianus Exped. Alex. lib. V. 4. καὶ
γὰρ καὶ Πέρσαι τότε πένητές τε ἦσαν καὶ χώρας τραχείας εἰκλή-
τορες, nempe principio regni Cyri. In vicinis [lin. 10.]
εἰκός, toties laudatum, ex Arch. remigravit. WESS.

16. μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι) Addita vox robur Cyri
dicto conciliat. Observatio ipsa plerumque vera est, atque
excellentissime ab Hippocrate illuminata, de Aër. Aq. et
Loc. pag. 289.; in universum tamen fallax. Fere imperia
penes eos fuere populos, qui mitiore coelo uluntur: in frigora
septentrionemque vergentibus inmansueta ingenia sunt, ut ait
ποῖτα, suoque simillima coelo, dicto Senecae lib. II. de Ira c.
16. Quid olim quaeso suavius cultiusque Graecia? Quid
Caesaris et Taciti aetate asperius et situ magis foedum
Germania? At nunc utriusque faciem intueri. Nemo adeo
ferus est, ut non mitescere possit, Si modo culturae patientem
conmodet aurem, more oraculi Horatius. WESS.

17. οὐ γὰρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι) Eamdem Cyri senten-
tiam verbis diversis Plutarchus tradidit in Apophthegm.
pag. 172. E. ubi Persas Cyrus cupientes ἀντὶ τῆς ἐαυτῶν, οὐσης
ἐρεινῆς καὶ τραχείας, πεδιάδα καὶ μαλακὴν χώραν λαβεῖν, οὐκ εἴα-
σεν, εἰπὼν ὅτι καὶ τῶν φυτῶν τὰ σπέρματα καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ
βίοι ταῖς χώραις συνεξομοιοῦνται. Temporis itaque Cyri Persas
velut τραχείας χώρας ἐκγόνους laudat Plato de Legib. p. 695. A.
cui hac in parte convenit cum Xenophonte Κυρ. Παιδ. VII.
p. 117, 5. Dantur Cyri dicto plurima veterum simillima,
partim collecta Th. Gatakerō ad M. Antonin. IV. 39., quo-
rum nonnulla dederat et Andr. Dounaeus in Demosth. pag.
131. Unius ponam verba Livii ex lib. XXIX. c. 25. Ferti-
lissimus ager, eoque abundans omnium copia rerum est regio;
et imbelles (quod plerumque in ubere agro evenit) barbari sunt.
Herodoti Cyrus, Φιλέειν inquiebat, ἐκ τῶν μαλακῶν χώρων μα-
λακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι. Herodotea non pauca Livius expressit
imitando. VALCK.

AD LIBELLUM

DE VITA HOMERI

ADNOTATIONES WESSELINGII

QUIBUS NOSTRAE NONNULLAE ADSPERSAE.

(*Quae vel huiusmodi uncis [] intercepta sunt, vel literâ S. in fine distincta, ea nos adiecimus: reliqua omnia WESSELIUM habent auctorem.*)

CAP. I. 1. ἩΡΟΔΟΤΟΣ ὁ Ἀλικαρνασσεύς) *Herodoto*, cuius *Musas* hactenus iucundissime versavimus, Ἐξηγησὴν hanc eruditissimi Viri *Io. Ger. Vossius*, *Tan. Faber*, *Th. Rykius*, *Io. Ionsius*, *Ez. Spanhemius*, *Steph. Berglerus*, aliique abiudicant; contra illi maximopere asserentes nituntur *Io. Alb. Fabricius*, *Ios. Barnesius*, *Bouherius*, quique eam ante hos decem annos Londini eleganter descriptam publicavit, *Io. Reinoldius*. Me, in partem cum sit eundem, priores trahunt. Dictionis sane tenor et filum vocabulaque conplura Herodotea non sunt. Abest Ionismi perpetua suavitas, nec de sola scribarum culpa; quod *Berglerus* in Praefatione ad *Homeri Odysseam* bene docuit, atque *Herodoti* studiosos fugere non potest. Adsunt opiniones praeterea, Herodoteis valide pugnantes. Et quis veterum, qualium de *Homeri* origine, patria, fatis, carminibusque commemorantium magna utique corona, *Herodoto* contribuit unquam? Non nescio, sollertissimum *Fabricium* in medium collocasse *Tatianum*, *Orat.* ad Graec. c. 48. tradentem, περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ Ὀμήρου, γένους τε αὐτοῦ, καὶ χρόνου, καθ' ὃν ἤκμασε sedulo *Theagenem Rheginum*, *Stesimbrotum Thasium*, *Antimachum Colophonium*, *Herodotumque Halicarnassensem* investigasse. At quid *Tatianus* contra tam pertinax priscorum et aequalium scriptorum silentium? Immo verba eius, ubi penitius inspexeris, tantummodo requirunt, ut *Herodotus* de *Homeri* aetate et tempore, quo vixerit, commentatus fuerit; quod

eum in Euterpe c. 53. sedulo factitasse novimus. Primus, nisi valde fallor, *Vitam Homeri* obiter *Herodoto* attribuit *Stephanus Byzantinus*, tum *Suidas*, *Eustathius*, *Tzetzes*, omnes nimis seri. Laudant, fateor, suavem exordii huius simplicitatem et cum Clionis principio contendunt *Celeb. Fabricius* asseclaeque: sed aemulatio mera est, neque perfecta tamen. *Herodotus*, bene viri morem si teneo, [lin. 2.] τὰδε ἀπκηήσατο, ἰστορήσας ἐπεξελάσῃν, quem et Vitae Auctor alibi amplectitur, maluisset. Ubi vero in Musis οὐ πολὺ-Φερτος, [quod hic, lin. 7.] homo fortunae non amplae? Memini πολὺΦερτον multa sarcina gravem, qualis Moschi πολὺ-Φερτος ἀπήνη: item ὀλκάδα μυριόΦερτον *Libanii* T. II. p. 154. D. Si οὐ πολὺΦερτα - - ἔχων optaveris ex manu scripto et naves intellexeris, nexus sermonis oberit. Ut ut est, libello addidi varietates scripturae ex *Codice Barocciano* a Cl. *Reinoldio* diligentissime excerptas, praeterea ex *Palatino Iungermanni* et *Amstelodamensi*. — Haec WESS.

Nos Varietatem Lectionis adiecimus ex *Cod. Reg. Paris. mmmxx.* ab eodem *Georgiade*, cui Musarum collationem debemus, nobiscum communicatam; quem codicem brevi nota Pg. insignivimus. Praeterea et alias huius libelli Editiones, et Editionem principem *Florentinam*, anno MCCCCLXXXVIII. cum Iliade et Odyssea typis excusam, passim consului, earumque Lectiones, ubi operae pretium videbatur, enotavi. *Borheckii* quidem novationes, omnia ad Ionicae dialecti normam praeter librorum auctoritatem refingentis, negligendas duxi. De *Barnesii* editione, qui hunc libellum Homero suo praefixit, monendus est Lector, quas ille discrepantes lectiones *Henr. Stephano* tribuit, non *Stephani* esse, sed *Iungermanni*; qui eas, e *codice Palatino* excerptas, in ora sui *Herodoti* exhibuit, unde deinde in editione *Londinensi*, quae *Galei* nomen praefert, repetitae sunt, Caeterum, quamquam et in Graeco huius libelli exemplo, praeuntibus codicibus msstis, nonnihil passim aut mutandum aut adiiciendum censeam, et in Latina versione multa commodius efferri potuerint; tamen et Graeca et Latina, qualia a *Wesselingio* edita sunt, nihil mutans, repraesentavi. Graecorum versuum, qui frequentes inserti sunt, versionem Latinam paullo commodiorem, soluta oratione comprehensam, dedit *Ernesti* in ed. *Homer.* Vol. V. p. 113.

seqq. cum Adnotationibus haud spernendis, cum quibus conferenda Addenda, in fine eiusdem voluminis pag. 48. Quod ad quaestionem de *Auctore libelli* adtinet, perspecto *Wesselingii* iudicio adiiciam duorum non minus magnorum Virorum auctoritatem. *Hemsterhusius*, ad *Thomam Mag.* voc. Ἐπίτεξ. p. 357. in mentionem auctoris huius libelli incidens, ait: *Herodotus, quicumque demum (non certe, ut quidem arbitror, Halicarnassensis) de Vita Homeri.* Apertius etiam *Valckenarius*, de eodem commentariolo loquens, (ad *Theocriti Adoniaz.* p. 247.) *Nugax libellus*, ait, *de Vita Homeri, sub Herodoti nomine vulgatus; sed, meâ quidem sententiâ, a Sophista quodam pauperculo scriptus ingenii exercendi caussâ.* Quorum illustrium Virorum in partes paucos hodie viros doctos esse puto qui non ultro concedant. S.

CAP. II. 11. ὁ δὲ Θητεύς ἦν) *Io. Meursium* vide, *Thes.* cap. 1. ac iunge ista *Isidori*, *Orig.* lib. XV. 1. *Theseus vero Smyrnam construxit, quae Homero poëtae patria exstitit, et Smyrna vocata est, quod eius campos Ermus fluvius secat; quae ridicula nominis inpositi ratio.*

CAP. III. 3. ἥδη ἐπίτοκος οὔσα) *Ionum est ἥδη ἐπίτεξ εὔσα, Musae primae c. 108. et 111.*

CAP. IV. 3. ὦν μονότροπος) ἑὼν μονότροπος, in quo multisque aliis dialecti forma spernitur. Bene *solitarius* interpreti. *Euripides Androm.* vs. 281. βοτῆρ' αὐτὸν μόνον νεανίαν. Alibi *asper et inmitis; σκληρὸς καὶ δυσπειθής* in *Casauboni Animadv.* in *Athen.* lib. VI. 12. WESS. — *Animadv.* T. III. p. 466. nostrae editionis. Conf. *Ruhnck.* ad *Hymn.* in *Cer.* p. 35. Interpretationem istam, quum esset *solitarius*, ex margine *H. Steph.* recepit *Gronov.* ubi ille posuerat quum vitam solitariam degeret. Olim ex *Heresbachii* versione erat, quum citra uxorem viveret; ne id quidem male. S.

6. πολλῶ κοσμίῳ) πολλῶ κόσμῳ *Clar. de Pauw.* Praeferrem πολλῶ τῷ κοσμίῳ. *Sophocles Electr.* 873. τὸ κόσμιον μεθέσθαι σὺν τάχει μολεῖν.

CAP. V. 11. ἐμπόριον γὰρ ἦν) *Prodigiousum urbis intra octodecim annos, nisi colonos in eam, habitatam prius, Eumaei deduxerint, incrementum! In proximis αὐτόθι*
Herodot. T. VI. P. II. X

Pavius maluit; [quod praefert noster cod. Pg.] alioqu岸 αὐτόθι et ἐς αὐτήν aptanda per redundantiam erunt.

CAP. VI. 9 seq. καταλύσας δὲ τὴν διδασκαλίαν) *Varius* in dictionis huius usu *Scriptor* videtur. Ludum literarium et sponte quidem desertum innuit; institutum vero, διδασκαλίην κατεσκευάσατο c. 16. At c. 24. διδασκαλεῖον κατασκευασάμενος. Aliis, qui *artem desinit*, simpliciter καταλύει: uti meretricula καταλύσαι θέλω in *Poëtae* fragmento apud *Stobaeum* Serm. VI. p. 80. et *Athenaeo* XIII. p. 581. c. *Lucillius*: πύκτης ὧν κατέλυσε Κλέμβροτος, *Anthol.* lib. II. pag. 183. et p. 190. etc.

CAP. VII. 5. καταλιπεῖν ὁ Μέντης) *Fluctuat* structura. Aut καταλείπει oportuerat, aut certe κατέλιπεν, neque doctiores latuit. Licebit credo de maritimo hoc itinere ex *Hispaniae*, *Italiae*, *Epirique* vicinia in *Ioniam* addubitare. *Herodoto* alia stabat sententia lib. I. 163. et VIII. 132.

12. ἐξιστορήσαι καὶ πυθέσθαι) *Copulam* *Codices* adstruunt: ceteroqui de *Pavii* voluntate ἐξιστορήσαντι πυθέσθαι. Supra *Scriptor*, καὶ ἱστορέων ἐπυνθάνετο. *Herodotus* autem VII. 195. τούτους οἱ Ἕλληνες ἐξιστορήσαντες τὰ ἐβούλοντο πυθέσθαι ἀπὸ τῆς Ξέρξεω στρατιῆς etc.

CAP. IX. 1. ἄπορος ἐὼν τοῦ βίου) *Summopere Ios. Barnesium*, recusantem [in *Append.* ad *Odyss.* p. 88.] diditam latissime de *Homeri* paupertate famam, stupco, et hunc tamen libellum, tanquam *Herodoti* foetum, amplexantem. [in *Prolegom.* ad *Homer.* pag. 1.] Insequens epigramma, cui talia adposuit, istiusmodi professionem redarguit, tum, ut plura silentio premam, ἐνδεής γὰρ ἦν τῶν ἀναγκαίων cap. 16. Quanto satius fuerat auctoritatem huic commentario deminuere, quam *Herodotum* mendacis fabellae auctorem ferre!

8. Κύμην Ἐριώπιδα κούρην) *Idem Barnesius* Ἐρατώπιδα κούρην, contra tabulas. Haec autem ad *Neoteichenses* poëta accinens, quomodo recentem eorum urbem Κύμην Ἐριώπιδα κούρην adpellare potuit? Namque in Νέον τεῖχος omnia quadrare, eiusdem positio ad montem *Sardenen* et amnem *Hermum* manifesto declarat. Cultissime doctissimus de *Ραμῶν*, Κύμης ἐριώπιδα κούρην, *Cumae formosam filiam*; quippe matris eius coloniam, quemadmodum *Massilia*, *Græium*

filia apud *Paullinum Nolanum*, et *Tyrus* יִתְיָ סִדּוֹן, *filia* *Sidonis*, in summi divinique vatis *Esaiæ* c. xxiii, 12.

15. αἰτέοντα τυφλὸν) Sic melius. Cetera quae Codices liberali manu adspargunt, nec prava sunt, neque admodum necessaria, excepto *Barocc.* μετέξεν, quod *Ionum*. *WESS.* — Sed quum peropportuna huic loco sint verba, a tribus codd. msstis oblata, non video cur ea damnemus. *S.*

CAP. X. 3. ci *Νεοτειχεῖς*) *Stephanus Byz.* τὸ ἔθνικόν *Νεοτειχίτης*, ὡς *Χωλοτειχίτης* ὡς *Ἡρόδοτος* ἐν *Ὀμήρου βίῳ*. Ergone eius hic tempore *Νεοτειχίται*? Non puto. Optime *L. Holstenius* mutila *Stephani* farsit, ὡς *Χωλοτειχίτης* καὶ *Νεοτειχεύς*, ὡς *Ἡρόδοτος* etc.

CAP. XI. 11. δεηθέντων πενθερῶν αὐτοῦ) In ficto *Homeri* et *Hesiodi* Certamine τοῦ βασιλέως παῖδες, *Ξάνθος* καὶ *Γέργος*, παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἐπίγραμμα ποιῆσαι: adeo sibi non constant fabulatores. Epigramma qui laudant, (laudant autem *Plato*, *Dio Chrysostomus*, *Longinus*, *Sextus Philosophus*,) auctorem eius *Homerum* non nominant. *Diogenes Laërt.* locuplete *Simonidis* testimonio vindicat *Cleobulo Lindio*: cui *Barnesius* frigida rescripsit, meliora *Bouherius* *Diss. Herodot.* c. 8. pag. 84., praecipue tamen libelli huius fide et auctoritate.

18. καὶ ποταμοὶ γε ῥέωσιν) Haec manu exarati libri et priscorum plures non norunt. Addita a *Iungermanno*, sed versus modulum post habente, videntur, [*Primus* adiecit *H. Steph.* ut in *Var. Lect.* monui.] In *Diogene*, καὶ ποταμοὶ γε ῥέωσιν. Apud alios καὶ ποταμοὶ πλήθωσιν, *Barnesio* probante. [in *Append. ad Odysseam*, p. 89.] Sequor *Diogenem*.

CAP. XII. 10. καὶ αὐτοὶ παρήνεον) Ad aures ingrata accidunt ob vicina καὶ αὐτοὶ ἔφασαν: quam insuavitatem *Pavius* scribendo καὶ αὐτῷ παρήνεον inminutum ivit. Quo vero modo ἐλθὼν ἐπὶ τὸ βουλευῖον excusabitur? *Βουλείαν* de senatoria dignitate dextre *H. Valesius* ad *Harpocrat.* p. 105. illustravit. Ubi quaeso βουλευῖον pro curia et senatorum concessu in *Herodoto*?

CAP. XIII. [5. τῇ χρημῇ) Hoc vocab. quod alibi nusquam occurrit, nisi mox iterum cap. 14. atque inde apud *Suidam*, *Archilocho* vindicatum ivit *Abresck.* *Diluc. Thucyd.* p. 778. laudante *Iacobs* ad *Anthol.* Vol. I. p. 160.

Sed videndum, ne apud *Stobaeum*, qui illam *Archilochi* eclogam *Serm. CIII.* servavit, veram scripturam *χεῖρων*, quam ex coniectura *Gesnerus* commendaverat, firmet optimus codex *Parisiensis*, quem olim *Brunckius* cum *Grotii Florilegio* diligenter contulit. Certe in *Brunckii* collatione, quam ab illo mihi dono datam ob oculos habeo, ad verbum *χεῖρων*, quod *Grotius* in hac ecloga posuit pag. 437. nihil adnotatum video, licet alioquin multae manifeste etiam vitiosae lectiones ex illo codice ab eodem *Brunckio* adnotatae sint. S.]

CAP. XIV. 3. ὁ ἐπιστάτης) Ex officio admissionis, ὁ ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ καθεστώς, ut in senatum admitti cupidos duceret c. 12. Nota iterum mihi egregium vocabulorum novatorem, qui τὴν *χεῖρην* et *συμφοραίνειν* ne recentissimae quidem Graeciae adprobare valuit.

9. ἦν ποτ' ἐπύργωσαν) Vexat ista *Leo Allatius*, de Patria *Homeri* c. 12. Quae enim erant illa γούνατα μητρὸς αἰδοίης, genua matris reverendae; in quibus *Iuppiter* ἄταλλε, nutriebat; quibus postea inconcinna sententia addit, ἦν ποτ' ἐπύργωσαν λαοὶ Φερίωνος, quam populi *Phriconis* aedificaverunt. Sane, quid sibi velit Auctor, non capio: quid debuisset dicere, iam percipio. Hactenus ille. Vexatio cessabit fortasse leni medicina, ἦν ποτ' ἐπύργωσαν, ubi olim condiderunt, formando. Λαοὶ Φερίωνος *Cumani*, ex *Locrensi* monte *Phricio*, Φρικίῳ, (*Poëta* Φερίωνα vocat,) prope *Thermopylas*; olim in *Asiam* progressi apud *Strabonem* XIII. p. 922. A. [pag. 621. A. ed. *Casaub.*] Consule *L. Holstenium* ad *Stephani Byz.* in Φερίκιον.

[18. ὅς σφιν etc.) „Hunc versum, ait *Ernestius*, (*Homer. Vol. V. p. 115.*) nec ipse intelligo, nec quisquam intelligat. Nec sine libris medela speranda.“ S.]

20. τλήσομαι ἀκράντα φέρων) Optime. ἀκράαντον versus modum iugulabat, quod *Pavium Barnesiumque* fugere non potuit. Praestat etiam prae vulgato δῆμον ἐς ἀλλοδαπῶν. *Barnesiana* inspicere ad *Iliad.* Ω'. 481.

CAP. XVI. 4. Ἰλιάδα τὴν ἐλάσω) *Iliadem*, quae nostris in manibus, τὴν μεγάλην vocat c. 28. Huius frequentior adpellatio Ἰλιάδος τῆς μικρᾶς. Fuerit-ne vero *Homeri*, atque eadem ac τὰ Κύπρια, magnum olim certamen. *Herodotus* Κύπρια ista *Poëtae* abiudicat lib. II. 117., itidem

alii. Egregiae hanc in rem observationes sunt *Th. Ryckii* in *Dissertatione* [adiecta *Holstenii* *Notis* ad *Steph. Byz.*] de *Prim. Ital. Colon.* c. 10. p. 446. et *Ti. Hemsterhusii* ad *Polluc.* X. 85.

8. τὴν τε Φωκαίδα) Si *Cl. Io. Alb. Fabricius* *Bibl. Gr. lib.* II. 2. scripserit, Φωκαῖς *Herodoto* c. 16., sive legendum Φωκαῖς ex *Ovidio* IV. ex *Ponto*, (quam illi coniecturam *Eminentiss. Cardinalis Quirini* criminatio *Primord. Corcyr.* c. 3. inputat) coniectando aberravit. Ego coniectionem istam adhuc quaero. De *Phaeacide Tuticani* praeclare *N. Heinsius* in *lib. IV. Ep. ex Ponto* XVI, 27.

CAP. XVII. 1. ἄνδρες Χῖοι ἔμποροι) Erunt fortasse, quibus ἔμπειροι arridebunt. Sed enim *Iungermannum* adi ad *Polluc.* VII. 7. commentantem. Sequens *Barocciani* ὠφέλημα κάρτα πολλόν, *Barnesius* ὠφέλημα καὶ κάρτα etc. *Reinoldius* ὠφέλημα κάρτα πολλόν καὶ ἔπαινον ordinant atque augment. Equidem posteriori, modo accessione locus indigeret, calculum adponerem.

10. ἐπὶ ξύλῳ) Melius ἐπὶ ξύλῳ, uti c. 6. καταπεπλεκώς ἐπὶ σῖτον. Vise *Cl. Valckenarii* scripta ad *Polymn.* c. 193.

CAP. XVIII. 2. τὴν αὖλιν ἐπὶ τῷ πλοῖῳ ἐποίησατο) *Herodoti* *Musae* dictionem aversantur. Praestabilior tamen est prae olim recepta. *Maximus Philosophus* περὶ *Καταρχῶν* vs. 343. Ἡ καὶ ἐν τεμένει κρυφίην ποιεύμενος αὖλιν.

CAP. XIX. 2. Οὐδὲν ἦν ἀπόστολον) Aliis πλοῖον adiungere mos est. Confer *Clar. Ruhnkenium* ad *Timaei Lexic.* p. 31. [p. 43. ed. sec.]

8. πτωκάσιν αἰθύησι) *Pavidi* mergi sunt, πτωκάδες, non utique πτωχάδες sive mendici. Consimilis in scriptione, sicuti *Küsterus* animadvertit, variatio in *Sophoclis Philoct.* vs. 1121. *WESS.* — Vide *Scholia Graeca* ad l. c. qui est vs. 1093. ed. *Brunck.* Fortasse vero utraq̃ue notione perinde et πτωχάς et πτωκᾶς dicebatur: ab eodem fonte certe utrumque ducitur vocabulum. At πλωάσιν, natabilibus, apud *Nostrum* corrigendum censuit *Ernesti*, probante *Brunckio*, qui simillimam medelam *Sophocli* adhibere non dubitavit. S.

10. μέτ' ἔπις) Ineptum nullique rei μέτοπις. Belle *Pavivius*, *Barnesius*, *Reinoldius*que disiunxerunt, μέτ' ὅπις, μέτ' ἅ vicem verbi μέτεστι fungente. *Küsteri* institutus ad *Sui-*

dam labor nimius est et exorbitat. WESS. — Equidem, μέτ' ὅπις utique probans, voculam μέτ' ex μετά decurtatam, et pro μετά ταῦτα vel μετόπισθεν (quod ex glossa Suidas habet) accipiendam censeam. S.

15. Ὑμᾶς, ὧ ξείνοι) Pedestri sermone ne *Homerus* loqueretur, fingere *Barnesio* libuit:

Ὑμέας, ὧ ξειῖνοι, ἀνεμος λάβεν ἀντίος ἐλθῶν·

ἀλλ' ἐμὲ νῦν δέξασθε, καὶ ὁ πλὸς ἔσσεται ὕμιν.

Quos ego versus illi redono. Vitae Auctori non illa fuit sapientia.

CAP. XX. 5 seq. ὃν δὴ μετεξέτεροι στρόβιλον) Prodit recentiorem aetatem Scriptor Ionica aemulatus. Prisci Graecorum pini fructum sive nucem constanter κῶιον, seriores στρόβιλον nuncuparunt. Testis isto in genere gravis Galenus Comment. IV. in Hippocrat. de Ration. Vict. Sect. 53. Ὁ μὲν γὰρ κόκκαλος ὑπ' αὐτοῦ λελεγμένος, οὐχ οὕτως, ἀλλὰ κῶιος καὶ ἄλλων ὑπὸ τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων ὀνομάζεται, καθάπερ ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἱατρῶν σχεδὸν ἀπάντων στρόβιλος. Et lib. II. de Aliment. Facult. c. 17. καλοῦσιν οἱ νῦν Ἕλληνες οὐ κῶιους, ἀλλὰ στρόβιλους αὐτούς. Quae quidem Galeni illustris Ez. Spanhemiuss Diss. VI. de Us. et Praest. Numism. pag. 309. significans, verissime adiunxit, ut vel inde, etsi non alia id arguerent, longe recentiorem, quam vulgo etiam creditur, existisse liqueat Vitae illius (Homeri) Scriptorem etc. WESS. — Conf. Athenaeum lib. II. cap. 49. S.

12. τὰ δὲ Κεβρήνια) Legenda *Holstenii* observatio in *Steph. Byz. Κεβρήνια*. Quid fiet autem *Idaeis Dactylis*, ferri repertoribus, si conditis demum *Cebreniis* ferrum ex *Ida monte* erui coeptum fuerit? Puto ex *Ephoro*, quem de hac *Cumanorum* colonia scripsisse *Harpocratio* testatur, haec propagata.

CAP. XXI. 4. ἐπιδραμεν ὀτραλέως) Pavius, quo nitidior sermo procederet, ἐπιδραμὼν ὀτραλέως. Quem in modum si plura huius ἐξηγήσεως, male apta, concinnanda forent, quis finis? Ὀτραλέως Homeri sibi Scriptor habeat, Herodotus usurpare noluit.

*CAP. XXII. 4. Γλαῦκε πέτων, ἐπιὼν τὸ ἔπος) Maluit ob Codicem Lipsiensem Cl. Berglerus ἐπιὼν τοι ἔπος τὶ ἐνὶ Φρεσὶ θήσω. Aliis alia placuerunt. Praeferrem ex *Suida*, praeclare a *Küster*o adiuto, Γλαῦκε, βοτῶν ἐπίοπτα, ἔπος τὸδ'*

ἐνὶ Φρεσὶ θήτω. [Recepit hoc Ern.] Erat enim Glaucus caprarum custos. Barnesius non dissentit.

CAP. XXIII. 6. πλησίον τοῦ χωρίου τούτου) Pavius πλησίον τοῦ Χίου τοῦτο, quod Bolissus haud procul Chio; me invito et minime laudante. Χωρίον praedium est; ubi Glaucus pecudum custodiae invigilabat.

11. καὶ τοὺς ἀναπήρους δεχομένου) Coecos, qualis Homerus. Atqui veteribus ἀνάπηρος plerumque ὁ πᾶν τὸ σῶμα πεπηρωμένος in Pollucis II. 61. Multa Io. Iac. Wetstenius de voce ad S. Lucae Euang. c. XIV, 13.

CAP. XXIV. 7 seq. παῖδες ἐν ἡλικίᾳ) Pueri admodum et plane impuberes; quos prisca Graecia τοὺς τῆς ἡλικίας ἐντὸς γεγόνотας dictitabat: namque οἱ ἐν ἡλικίᾳ adulti sunt atque in aetate στρατευσίμῳ, de iusta Taylorii doctrina ad Lysiae ἐπιτάφ. p. 55.

[10. καὶ Ἐπικυλίδας) Duorum poëmatum titulos, καὶ Φαρμαχίην, καὶ Ἑπταπακτικὴν, quos h. l. ante καὶ Ἐπικυλ. insertos habet noster optimus Codex Parisiensis, eosdem in suo exemplo huius libelli repererat Suidas, quem vide in voc. Ὅμηρος, T. II. pag. 686. ed. Küst. ubi quidem alterius titulum Ἑπταπακτίων dant hodie Suidae libri: quo de poëmatio consulendi Fabric. et Harles. in Bibl. Graec. lib. II. c. 2. §. XXIV. n°. 10. et 11. S.]

11. ἐνταῦθα ἐποίησε παρὰ τῷ Χίῳ) Paria his Ephorus apud Ethnicographum in Βολισσός. Non nunc attingo τὰ Παίγνια, quae dicuntur, Homeri. Abunde sollers Cl. Io. Alb. Fabricii (Bibl. Gr. II. 2.) diligentia cupidis satisfaciet. At enim socors Scriptoris negligentia ac taciturnitas est tangenda. Dubitabat Herodotus, essent-ne Ἐπίγονοι Homeri poëtae? Ἔστι δὲ καὶ Ὅμηρος ἐν Ἐπιγόνοις, εἰ δὴ τῷ ἔόντι γε Ὅμηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε: lib. IV. 32. Homo noster, si vir et bonae fuisset fidei, dubitationem istam amputare litemque dirimere in Ἐξηγήσει rerum et poëmatum Homeri, occasione praesertim oblata ultro, debuerat.

CAP. XXVI. 14. Φημὶ, ὃς δὴ πολλόν) Prae vulgato hoc arrisit. Unde verum autem Vitae auctor mutatus fuerit, non dixero. Magis Ios. Barnesium demiror, Homero Odys. A'. 154. inculcantem, tanquam genuinum, sed reapse nexum conturbantem. Cur porro καὶ πάλιν, cum versus iste praescriptis artissime adhaereat?

CAP. XXVII. 3. καὶ οἰκέων δὲ ἐν τῇ Χίῳ) Videntur absolute posita. Quis vero proxima [CAP. XXVIII. lin. 3. et 14.] laudibus feret, ἐμποιεῖ ἐς τὴν πείκτιν, ἐς μὲν Ἰλιάδα τὴν μεγάλην, tum ἐν Νεῶν καταλόγῳ? Censuit-ne lectores ignoraturos, Νεῶν κατάλογον partem Iliados absolvere? Prudentius et simplicius post pauca, Σαλαμινίους ἐν Νεῶν καταλόγῳ ἔταξεν. Herodotus semel duntaxat, neque absque disputatione ad eum modum, ἐπιμέμνηται δὲ αὐτοῦ ἐν Διομήδεος ἀρσείῃ: lib. II. 116., ubi Cl. Valckenarius.

CAP. XXVIII. 11. τῶν αὐτῶν ἡγεμόνευ' υἱὸς) Reinoldius ἡγεμόνευεν Barocciani et priscorum editorum excellentius decernit. Receptum servo, quod et in Poëta.

17. στήσε δ' ἁγῶν) Solonis commento, ut Salaminem civibus suis in nobili lite cum Megarensibus super insulae possessione vindicaret, versum παρεμβεβλημένον haud pauci prodiderunt, neque adeo Homereum esse. Rem declarant Clarkii notae ad Iliad. β'. 557. et L. Küsteri Histor. Crit. Homeri p. 104.

21. καὶ εὐρυχόρους ἐς Ἀθήνας) Haud reminiscor, qua ex ἐκδόσει ista fluxerint. Nostra aliter, nihil varietatis Eustathio adferente, Odyss. η'. 81. In vicinis, Creophyli Samii, quem Homeri amicum et hospitem Callimachi epigramma celebrat, expectasses mentionem. Videndus Strabo est lib. XIV. p. 946. A. [p. 658. D. ed. Cas.] WESS. — Quod in Var. Lect. ait Wesselingius, ἐς deesse Heresbachio; usus ille erat (ut ex eiusdem Praefat. ad Herodot. intellexi) editione Latina Herodoti, quae anno 1537. prodiit. Est vero mihi ad manus editio Paris. 1528, in qua legitur hoc loco ἐς, ut in ed. Flor. et in aliis omnibus edd. et msstis. Nempe in utraque istarum editionum, latine conversis versibus adiecti sunt graeci.

[CAP. XXX. 1. Κουροτρόφῳ) Κουροτρόφον Apollinem interpretatus est Ernesti. Rectius, puto, Deae, non Dei cognomen h. l. intelligetur. Nota est Κουροτρόφος Γῆ, Alma Tellus: estque et Cereris et Dianae cognomen. Spanhemius (in Notis ad Callim. H. in Delum vs. 2.) Venerem hoc nomine in versiculis, qui mox adponuntur, invocari censuit: cui Clarkius suffragatus est. Larcherus cum Alex. Politio eandem deam intelligit, quam Lucinam Romani adpellarunt. S.]

4. ἐς θυμὸν τε ἔβαλε τὸ ἥϊον) Non inprobo. *Herodotus* ἐς θυμὸν ἔβαλετο mavult lib. VII. 51. VIII. 68. etc.

11. ὧν ὥρη μὲν ἀπάμβλυνται) Ita verius, nisi ἀπήμβλυνται praeponatur. Pristinum syllabae penultimaе modulus recusat. *Suidae* vero et *Eustathii* ὧν οὐραὶ, quorum caudae salaces, διττογραφίαν sistunt; sicuti ὧν ἰσχύς, uti *Athenaei* Codices, glossam. Fuisse olim, qui *Sophoclis*, admodum senis, epigramma perhiberent, esse tamen ἐκ τῶν εἰς Ὅμηρον ἀναφερόμενων, ex eodem *Athenaeo* discimus.

CAP. XXXI. 6. Ἴπποι δ' ἐν πεδίῳ) Minime absurdum in *Certam. Homeri* et *Hesiodi*, Ἴπποι δ' αὖ πεδίου κόσμος. Statim οἶκον ἀέξει ex schedis adscivi. Par *Barnesii* institutum.

[9. Post illum versum,

Αἰθόμενον δὲ πρὸς γεραῖωτος οἶκος ιδέσθαι :

Barnesius ex *Certam. Hom. et Hesiod.* hunc adiiciendum putavit,

ἤματι χειμερίῳ, ὅπότεν νίψῃσι Κρονίων.

At apud fabulatorem nostrum nunc non de hyeme agitur, sed de epulo; nec frigebat *Homerus*, sed esuriebat. Itaque domum laudat in qua est mensa bene instructa, lautasque celebrat epulas; et hunc dixit ignem in domo accensum. Est enim τὸ πῦρ, εὐωχίας σημεῖον: unde tenues parcaeque epulae, ἀκαπνοὶ dicebantur θυσαί: et parasitus *Diphili* comici (apud *Athenaeum* VI. p. 236. c.) epularum, quas captat, lautitiem ex fumo metitur quem e camino copiose surgentem conspicit. Conf. quae et a *Casaubono* et a nobis ad eundem *Athenaei* lib. I. p. 8. e. adnotata sunt. S.]

CAP. XXXII. 3. κεράμεν λεπτοῦ) Tantum-ne in camino minutae fictiles ollae? Non arbitror, neque ut putem, sequens carmen patitur. An ergo ex Poëtae illa inprecatione, Πάντ' ἔντροσθ' αὐτῆς κεραμήϊα λεπτὰ ποιοῦσα? Fieri potuit. Carminis titulus infra Κράμιος est; in *Polluce*, qui incerti auctoris sed *Hesiodo* contributum monuit, Κεραμίσς. Docte isthic *Hemsterhusius*.

10. εὖ δὲ μελανθεῖεν) Interpres *Suidae* μαρνανθεῖεν sequitur, non bene. Μαρναίνεσθαι vasis fictilibus, in fornace excoquendis, vix convenit. Μελανθεῖεν, nigrescant, ferri poterit; quanquam commodius ex *Polluce* περανθεῖεν, absolvantur probe. [πεπανθεῖεν coniecit *Ruhnck.* suffragante *Ern.*] In sequentibus variae doctorum fluctuationes. *Portus* μαλ

ὕγρα ad *Suidam*, quorsum Latina vergunt: *Barnesius*, *levi* sed audace mutatione, *καλ' εὖρω*. In vulgato acquiescunt, in versione discordes, omnia *sacra* admodum vasa, *Reinoldius*; omnia *eximia* vasa, *Pavius*. Equidem πάντα κἀνάστρα *Pollucis* unice laudo. Κἀνάστρα, quae docta *Hemsterhusii* ad *Pollucem* observatio, et ex vimine plectebantur, et vasa erant fictilia, forte ad canistrorum formam. Nihil certe his aptius. *WESS.* — κἀνάστρα recepit *Ern. S.*

13. ἡμῖν δὲ δὴ ὥς σφι νοῆται) *Suidae* ὥς σφιν αἰεῖσαι *Barnesio*, tanquam modestum summi Poëtae votum, arrisit. In edito intelligi cum *Reinoldio* εἶη, vel ἔστω, vel δός, aut istiusmodi aliud, poterit.

16. Σύντριβ' ὁμῶς etc.) Fornacis turbatores turbas etiamnum cient. Posset *Suidae* συντρίψαι Σμάραγον, sine caussa in συντρίβειν a *Barnesio* [in *Append. ad Odys.* p. 94.] conversum, placere; ni ὁμῶς, cui constans in schedis sedes, officeret. *Pavii* acumen Σύντριβ' ὁμῶς, ficto, uti Σμαράγην et Ἀσβέτον, titulo, ex Σύντριψ procudit, obtritutum videlicet vasa fictilia; adprime, me quidem arbitro, eleganter. [Eodem modo interpretatus est *Ern.*] Idem, sicuti his paene absolutis animadverto, in mente *Peregrini Allii* fuit, primi omnium Ἐξηγήσεως huius interpretis; neque dissentit *Clar. Alexander Politus*, cuius nitida *Libelli* versio *Eustathii* in *Homer. Commentario* T. II. praefixa cernitur. Ἀσβετον *Barnesius* (quandoquidem inter Centauros, ab Hercule caesos, *Asbolus*) Ἀσβολον audacter, ut lenissime dicam, fingit. Ex σβέω, σβέσω, non inconmode Ἀσβετος gignitur. *Suidae* Σαβάκτην repudiant scripti Codices, ἡδέ γ' Ἀβακτον repraesentantes: id vero cognomentum ex βάζω, ad figulorum ex fornacis incendio stuporem, cum verbum proloqui nullum possent, indicandum, *Reinoldius* derivavit. In re valde obscura detestabilem infelicitate malle. *Hesychius*, Ἀβακτον καὶ Ἀβυκτον, τὸ μὴ μακαριστόν. *Cyrilli Glossae* mss. Ἀδακτον, τὸ μὴ μακαριστόν. Iunge *Annotationes* *Hesychianas* *Clarissimi* et amicissimi *Io. Alberti*; cuius, dum haec scribo, mortem tristis accipio, ac vehementer, uti par est, doleo, lugebuntque boni omnes, iacturae ingentis memores, quam litterae et solidior et sine fuco *Theologia* faciunt.

19. Πέρβε πύρ' αἰέουσιν) Perplacet *Barnesii* emendatio.

Portus [in *Lex. Ion. voc. Πείθε.*] aequè eleganter, *πρῆθε πύρ' αἰθουσαν*, ure igne atrium, laudante *Alex. Polito*. Fuit et in correctione docti viri Πείκε πύρ' αἰθουσαν, facili ex πείθε metamorphosi. At ubi πείκειν de igne? *WESS.*— Quod, pro olim vulgato Πείκε, ex *Suida* Σείλαι citatur, id operarum errore accidit, ex edit. *Aemil. Porti* in *Küsterianam* propagato. Στείλαι habet *Suidae* editio princeps *Mediolanensis*, neque aliter ed. *Frobeniana* quae ex *Aldina* expressa est. *S.*

28. τύπτοιεν τάδε ἔργα) Ad *Suidam* πίπτοιεν *L. Küsterus*, mala caussa. Advocantur ad vasorum perniciem *Centauri*; neque incongruens τύπτοι δὲ κάμινον, nempe *Chiron* ipse. Habet tamen πίπτοι δὲ κάμινος suos sibi patronos, neque malos. [Hanc lectionem cum *H. Steph.* exhibens *Iungermanus*, nihil quidem varietatis e ms. *Palat.* adnotavit: sed nimirum ad totum hoc poemation lectiones illius codicis adnotare ille neglexit.] Consequentia, περὶ τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον φλεχθείη, Poëtae diris respondent. Voluit τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον περιφλεχθείη. *Barnesius* imprudenter περὶ τούτου πᾶν.

CAP. XXXIII. 7. ὃς μέγα μὲν δύναται) Accusantur ταυτολογίας propter vicina ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο a *Küstero* ad *Suidam*. Absolvunt alii; et facile queunt excusari. *Suidae* αὐτεῖ alia venit aut ex ἐκδόσει aut correctione; neque, in αὐχεῖ uti abiret, opus erat.

11. κυρβαίη δ' αἰεὶ) *Suidas* Κυρκαίη. Neutrum obvium aut in aperto. Succurrebat *Barnesii* explicatio, ὅτι Κύρβαϊον δῖον ἦν τετραγώνος; maza ista, sed arcessita et arbitraria. Placuit *Cl. Polito* aut Κυρβαίη, a *Cyrba*, urbe Pamphyliæ apud *Stephanum*, ob mazarum istius loci praestantiam, qua de nemo: aut ἐκταίη, ut grandis sit maza, sex choenicum, opinione fallace admodum. Ingeniosior *Clar. de Pauw* ex *Suidae* vestigiis, Πῦρ καίη δ' αἰεὶ, κατὰ δόξαν ἔρπη μάζα, Semper luculentus sit focus, atque ad coenam maza veniat. Quae quidem, si non vera, vulgatum longissime exsuperat elegantiam. Poterit et ἔρποι, scriptis volentibus, manere, ut σπονδειζων sit versus. *WESS.* — Consuluisse iuvabit quae ad istum versum *Ernestius* (p. 123.) adnotavit. Apud *Suidam* post eundem legitur versus huiusmodi:

ῥῖν μὲν κρηβαίην εὐώπιδά σσηαμέσσαν. *S.*

12. κατὰ διφράδα) κατὰ δίφρακα auctoritate *Hesychii*

(Δίφραξ, θρόνος γυναικείος) Barnesius; favente quodammodo, ubi corrigatur, Suida. Nimum sane δίφρων ἐπιβήσεται Küsteri abit, etsi belle idem de Graecorum prisca consuetudine ex Grammatici Ζεῦχος ἡμιονικόν.

14. ἐπ' ἡλέκτρῳ βεβρυῖα) Interpretis, Haec premat electrum pedibus, velut inconcinna, vir egregius Io. Matth. Gesnerus Comment. Societ. Reg. Gotting. T. III. p. 85. repudiavit: *sedentem enim in sella matronam et telam detexentem*, describi, idque βυβρύνει saepiuscule dici; verissime, adfirmantque proxime iuncta.

18. Εἰ μὲν τι δώσεις) Sudores Pavii, Barnesii, aliorumque, ut Heroico pede versus progredierentur, quid memorem? Iambi puri sunt, atque a praecedentibus, uti factum cernis, Valckenario primo omnium monstratore ad Herodoti VIII. 62. p. 646., seiungendi. [Apud Athen. VIII. p. 360. c. in cantilena hirundinaria habes, Εἰ μὲν τι δώσεις· εἰ δὲ μὴ, οὐκ ἔασομες.] Quae mox ὅτε ἀγείροιν ἐν τῇ ἑορτῇ, ex bonis Graecis mala Latina Heresbachius fecerat; emendavit [Gronov.] novissimus editor. Lege Ampl. Gisb. Cuperi Observ. III. 4.

CAP. XXXIV. 5. ἀρξασθαι μαλακῶς ἔχειν) Plura Herodoteo sermoni pugnancia, ac male concinnata, ne nimium Criticus Grammaticusque censeret, illibata transmissi. Enimvero ubi μαλακῶς ἔχειν de graviter aegrotante? et μαλακία morbus lethalis? In mollibus, effeminatis, et animi mollitiae talia apud seculum prius: recentiores aliter, etiam in gravi aegrotatione, sed parce. Nusquam Herodotus. Confer Eustath. in Homer. p. 1592, 22. WESS. — Eustathii locus, quem respexit Vir doctus, est pag. 1594. ed. Rom. ad Od. θ'. p. 305, 29 seq. ed. Bas. S.

CAP. XXXVI. 4. ἐπ' ἀκτῆς ἐτάφην) Gemina his Strabo, quamquam ex rumore, lib. X. p. 741. b. [p. 484. c. ed. Cas.] Denuo manum iniicit ac moratur ἐν διαλογῇ ἐγγένηντο, [lin. 5 seq.] pro quo Barnesius, non molliens, sed sermonem asperans, ἐν διαλλαγῇ, de colloquii usu; et ἥτε ποίησις ἐξεπεπτώκει, poësis publicata fuit. Magno mercabor, ubi ea Herodoto asserentur.

CAP. XXXVII. 4. τῶν νομίμων, τῶν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις) Prave labuntur et turbide fluunt. Ne balbutiret Scriptor, τὰ νόμιμα, τὰ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις etc. Pavius; qualia iure expectasses. Reinoldius autem: ellipsis est vel prae-

positionis ἐκ, vel nominis τινός. Iam quoniam suspicio libera est. cuius, suspicor iterum, ex Ephoro, qui Homerum Aeolensibus suis magno conatu vindicavit, testificante praeter alios *Plutarcho*, haec adscita videri.

13. Ἐν τούτοις ὑπὲρ ὁσφύος) Veritati conveniunt. Valida-
ne vero sint, ad Poëtam Smyrnaeis et Aeolensibus asse-
rendum; res est diversior. *Leo Allatius*, Chii suae studio-
sissimus, callide infitiatur, rationibus in speciem non
insulsis depugnans, *Dissert. de Patr. Homeri* c. 7.

CAP. XXXVIII. 8. καὶ Φρικῶτις) *Herodoto*, sicuti
oportebat, Φρικωνίς lib. I. 149. Eadem et vicina Laris-
sa *Straboni* Φρικωνίς, lib. XIII. pag. 922. B. [pag. 621 extr.
et seq. ed. Casaub.] Ex *Tzetze* quidem in *Hesiodum* pag.
143. ed. Heins. *L. Holstenius* ad *Steph. Byz.* advocavit Κύ-
μην, τὴν νῦν Φρικῶτιδα καλουμένην, verissimeque Φρικωνίδα re-
scripsit. *Tzetzes* ipse *Commentarii* principio, καλεῖται δὲ νῦν
Φρικωνίς. Idem et hic redire debet, aut Φρικωνίτης,
quod in *Ethnicographi* Κύμη.

11. ἔτεά ἐστιν ἑξακόσια) Sententiam *Herodoti* de tempo-
re, quod fuerit *Homerus* lib. II. 53., haec arietant vali-
dissime. Pugnam sedare illustr. *Scaliger* ad *Eusebii Chron.*
Ann. MDXLVIII. pag. 102. scribendo ἔτεά ἐστι τετρακόσια
εἴκοσι δύο, anni quadringenti viginti duo sunt, adnixus est.
Quadrat ita numerorum ratio. Considera vero, quid con-
sequi necesse sit. *Homerus* primam lucem anno ab *Ilii*
clade clxviii. adspexit: inde ad *Xerxis* in Graecos expedi-
tionem anni, si stabilis correctio manserit, ccccxxii. Ita-
que rex Persa anno ab eversa Troia dxc. in Graecos movit:
movit autem sub initium Olympiadis lxxv. Ergo prima
Olympias *Ilii* ἀλώσει annis ccxcvi. posterior est. Atqui
urbis eius excidium de *Apollodori*, *Eratosthenis* et alio-
rum calculis in *D. Petavii Doct. Temp.* IX. 29. annis fer-
me ccccviii. primam Olympiadem antevertit: neque istud
Vir maximus, ad inconmoda emendationis parum atten-
tus, negavit. Durent proinde illi annorum numeri; nec
termini, a Scriptore constituti, moveantur. Quam quo-
que in partem, aliis motus caussis, *Ampl. Bouherius Diss.*
Herodot. c. xi. concessit; verum talia machinatus, unde
Herodoto, quod monitum aliàs, illata vis fuit. Quid ve-
ro, inquires, Vitae Auctore, si annis sexcentis et viginti

duobus auctoritas adsit, fiet? Quid aliud? Quam temporum rationes ab Illo everso ad Xerxis transitum in Graeciam aliter, ac prisci solebant Chronologi, iniisse eum, et ab *Herodoto* in Homeri signanda aetate vehementer discrepare, neque adeo, quod et aliunde adparuit, eundem videri ac Musarum iucundissimarum parentem. Atque haec hactenus. Plura hunc in Scriptorem minatur doctissimus iuuenis *A. Kluitius*.

FINIS ADNOTATIONUM
AD LIBELLUM DE VITA HOMERI.

GLOSSAE HERODOTAE
SIVE
ΛΕΞΙΚΟΝ
ΤΩΝ ΗΡΟΔΟΤΕΙΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

Ex Codice Bibliothecae S. Germani

cum PETRI WESSELINGII Adnotationibus.

Cum Herodoti Musae [sic praefatus est WESSELINGIUS] alio sermone ac reliqui Graecorum fabulentur, non illi soliers Grammaticorum cura ad explanandum defuit. Suidas meminit Ἰπποκρινέων εἰς Ἡρόδοτον Sallustii Sophistae et Heronis Attici Rhetoris, argumenti, uti suspicor, critici et historiei. Philemonem Grammaticum in Συμμίκτης non dissimilem instituisse operam, Porphyrio Quaest. Homer. VIII. haud temere credimus. Apollonii, itidem Grammatici, Ἐξηγήσεις γλωσσῶν Ἡρόδοτου indicavit et exscripsit Etymologus in Κωφός et Σοφιστής. Quae quidem ad nostram si devenissent aetatem, flocci non facerem Ἡρόδοτου Λέξεις, ob oculos hic positas; quippe ieiunas, saepissime alienas, et non nunquam insulas et absurdas. Memorantur in indice legati Antonii Eparchi T. I. Var. Sacr. pag. 528. Steph. Monachii Λέξεις Ἡρόδοτου ἱστορικαί, quas a nostris diversas dicere non audeo. Primus hoc Lexicon ex codice Goldasti vulgavit G. Iungermannus, digestum κατὰ στοιχεῖον sive litterarum ordinem, cuiusmodi exempla ex locupletissima Francorum regis bibliotheca et monasterii S. Remigii inter manus sunt. At aliud vir egregius Montefalconius ostentavit Biblioth. Coislin. p. 484., descriptum nulla litterarum primorum serie, sed secundum Librorum, in quorum olim marginibus istae glossae, numerum. Ex oris enim Codicum res clamat excerptas esse, et Schedae ostendunt Eminent. Cardinalis Passionei. Nactus illud

ipsum sum Cl. Capperonerii humanissima opera ex Biblioth. S. Germani, in quam Coislinianam migrasse notum est; dignumque censui hoc loco, tum quod in priore, ex codice Goldasti, voces ab aliis inperite avulsae cernantur, tum quoniam locupletius adparuerit, et Suidae Hesychioque plerumque conveniat: nam uterque, ille praecipue, simile Λεξικὸν usurparunt; neque eius usum recusavit Timaens in suo Platonico, nedum praeter ceteros omnes G. Corinthus, sed saepe turpis socordiae reus. Non libet, nisi ubi quatuorviri in alia eunt, eos operose ad partes vocare. Sectiones librorum, ad quas scholia pertinere videntur, ut quaerendi labor amputaretur, adscripsi.

Haec WESSELIŒIUS. Nobis, quoniam et in *Var. Lect.* et in *Adnotationibus* subinde ad *Glossas* hasce *Herodoteas* (quas ille *Adpendici* ad suum *Herodotum* p. 178. et seqq. inseruit) provocatur, easdem hoc loco *Adnotationibus* ad *Scriptorem* Nostrum continuo subiicere visum est. Quod autem ait idem Vir doctissimus, primum *Iungermanum* hoc *Lexicon*, κατὰ στοιχεῖον digestum, ex codice Goldasti vulgasse; id quidem, re paulo curatius investigata, sic se habere cognovi. Prolegomenis ad *Herodotum* suum anno MDCVIII. editum *Iungermannus* (sive, ut ipse nomen suum latine scribere consueverat, *Iungermanus*) *Glossas* istas pag. 55. et seq. hoc titulo inscriptas inseruit, ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΩΝ ἩΡΟΔΟΤΕΙΩΝ ΛΕΞΕΩΝ. Ex ms. Codice Melchioris Haiminsfeldii Goldasti. Quas glossas postquam Th. Galeus in Londinensi Herodoti editione multis aliis ex Galeno, Hesychio et Gregorio Corinthio congestis auxit et locupletavit; rursus solas easdem prorsus, quas olim *Iungermanus*, eodemque titulo inscriptas *Gronovius* in suo *Herodoto* pag. 745 seq. repetendas curavit. De eisdem *Glossis* idem *Iungermanus* in Praefatione ad *Herodotum* haec scripsit: „Nos adiecimus *Lexicon*, uti quidem titulus praescribitur, vel potius, ut mihi videtur, *Glossas notabiliorum in Herodoto vocabulorum*. Misit id ad nos, ita transcriptum, quo exemplo edimus, vir nob. et „cl. Melch. Haiminsfeldius Goldastus. Quod coniecturae de „quibusdam incidit obiter, ad oram posui.“ Ex quo adparet, persuasum quidem fuisse *Iungermanum*, se primum omnium has glossas publici iuris fecisse. At, verum si

quaeris, sunt eadem ipsae, quas iam anno MDLXIV. *Henr. Stephanus* in *Dictionario Medico* post *Erotiani* et *Galenii* Expositiones dictionum Hippocratis, p. 165 - 169. eodem titulo inscriptas, Λεξικὸν τῶν Ἡεροδοτέων λέξεων, ediderat; quas porro easdem *Barth. Eustachius* *Erotiani* et *Galenii* Glossariis, anno MDLXVI. a se editis, adiecerat latina versione illustratas. Nec vero potest ovum ovo esse similis, quam sunt Glossae a *Iungermano* editae illis, quas primus *Stephanus* in lucem emiserat: ita quidem, ut eadem prorsus fortuitae halucinationes in utroque pariter exemplo reperiantur; veluti, ἀντίξον pro ἀντίξον, ἀφιδίας pro ἀμφιδίας, (qui quidem error iam olim quoque in *Gregorii* libellum de *Dial. ion.* §. 123. est propagatus;) ἀποφορὴν pro ἀποφορὴν, ἀρχαιρεσίη pro ἀρχαιρεσίη, similiaque alia; quae quo pacto corrigenda viderentur, perspecte *Iungermanus* in margine suae editionis docuit; cuius notulas *Gronovius* etiam in inferiore sui exempli ora adposuit. Paulo post operam ab *Henr. Stephano* libello huic praestitam, *Barth. Eustachius* easdem glossas, quasi ad *Hippocratem* spectantes et ab *Herodoto* quodam congestas, *Erotiani* et *Galenii* glossariis Hippocrateis, Venet. MDLXVI. editis, ita adiunxit, ut Graecis vocabulis, ommissa interpretatione graeca, latinam adiceret interpretationem: unde dein easdem *Hier. Mercurialis* in *Appendice* sui *Hippocratis* repetiit, hoc titulo insignitas: *Herodoti Dictionarium vocum Hippocratis.*

Haec ante *Iungermanum* gesta sicut notitiam huius viri effugerunt, sic posteriores *Hippocratis* Editores latuisse videtur opera huic libello ab eodem *Iungermano* praestita, iudiciumque prudentissimum quod ille de hoc Lexico, ut vulgo inscribatur, tulerat. Nam et in insigni editione *Hippocratis* Genevensi, quae anno M. DC. LVII. prodit, libellus hic in *Prolegomenis* post *Erotiani* et *Galenii* glossaria, quasi et ipse ad *Medicae* artis patrem spectaret, exhibetur, ex *Henr. Stephani* exemplo repetitus: et in splendida *Charteriana* *Hippocratis* et *Galenii* editione, Parisiis anno M. DC. LXXIX. in lucem emissa, T. II. p. 140 - 144. graeca *Henr. Stephani* cum *Eustachii* latinis ita repetita sunt, ut non erubuerit Editor titulum praefigere huiusmodi: Ἡεροδότου Λεξικὸν τῶν παρ' Ἰπποκράτει λέξεων τινῶν. *Herodoti*
Herodot. T. VI. P. II. Y

Dictionarium quarundam dictionum Hippocratis. Atque in hac Parisiensi editione, paululum quidem mutata est vocabulorum series, ut non modo (quemadmodum in Stephani exemplo) secundum literarum initialium ordinem collocata sint, sed etiam secundum legitimam illarum literarum seriem quae in quoque vocabulo primam literam sequuntur; hoc modo: Ἄβιος, ἄβριος, ἀγνηλατέειν, αἰγίς, etc. Caeterum et in hac et in Genevensi, quam dixi, editione eadem vitiosae voces, quas Stephani exhibebat exemplum, ἀφιδέας, ἀπεφρήν, ἀχαιρεσίη etc. fideliter repetuntur, nulla mentione facta verae scripturae ab Iungermano commendatae. Denique, recentiori etiam memoria, Lipsiae anno M. DCC. LXXX. Franzius Erotiani et Galeni Glossariis rursus easdem hasce Glossas, quasi *Herodoti cuiusdam Dictionarium vocum Hippocratis*, ita adiunxit, ut non modo Iungermani, sed et Wesselingii operam illis praestitam perinde ignorasse videatur: nam eis quidem vocabulis, de quibus vel H. Stephanus vel Camerarius in Prolegomenis ad Herodotum aliquid commentati erant, horum Virorum adnotationes subiecit; reliqua vero, et in his eadem ipsa quae foede corrupta legebantur, prorsus intacta reliquit, ne ullā quidem notulā adiectā.

Ita quum ex uno eodemque exemplo, eoque passim corrupto admodum, ductae sint omnes, quas adhuc commemoravi, *Editiones harum Glossarum secundum literarum seriem digestarum*; operae pretium facturus videtur si quis illas cum alio vetere exemplo, quod emendatius scriptum sit, voluerit conferre. Et fuerat olim tale exemplum optimo nostro Codici F. adiectum, eadem antiqua manu, qua ipsi novem Herodoti libri, descriptum: sed de illo, quod vehementer doleo, nonnisi minuta pars superest, folio verso, quo finis nonae Musae continetur, inscripta; et haec ipsa pars nonnihil etiam defecta, quum eiusdem folii pars vel lacera sit vel vetustate detrita. Quae supersunt, haec cum H. Stephani exemplo et cum Glossis secundum Musarum seriem a Wesselingio editis contuli: et, quid intersit, hoc loco adponendum duxi. Titulus nec adest, nec adfuerat olim ullus. Prima glossa, Ἀνέλη· χρήση: quia ibi lacerum folium, non comparet. Proxima est Ἀνδρώων· μέγας οἶκος ἀνδρῶων: quae abest H. Stephano, habet

autem eandem *Wess.* ex lib. I. 34. omissâ tamen voce ἀνδρῶν. In gl. Ἀναξυρίδας ex I. 71. desunt (ut apud *Stephanum*) verba ἢ τὰ νῦν βραχίᾳ λεγόμενα, quae habet *Wess.* Succedit Αὐλός· εἶδος ἀκολάπτου σχήματος: quae glossâ ex vetere aliquo scholio tumultuarie et imperite excerpta, spectare mihi videbatur ad lascivam Hippoclidæ salutationem, *Herod.* VI. 129. ubi etiam pro vulgato σχημάτια lin. 14. codex *Arch.* ex simili scholio ἐρχήματα σχημάτια legit. Merito vero ignorat absurdam glossam Codex *Sangerman.* recteque pro ea ex lib. VI. hanc habet, Ἐμμέλιαν χορικὴν ὄρχησιν. Sed vide deinde *Wesselingii* notata ad voc. Πικρίς, ex lib. I. cap. 17. In gl. Ἀνέγνωσεν ex I. 86. habet cod. F. ἀνέτεινεν, pro ἀνέπεισεν: utrum vero ἐδίδαξεν habuerit cum *Steph.* an ἀνεδίδαξεν cum *Wess.* in lacera folii parte haud adparet. Ἀντίξοον recte scribit F. non Ἀντίξον, ut *Steph.* Ἀρδὶς Φαρέτρας scribit F. ut *Wess.* ex I. 215. non Φαρέτρα, ut *Steph.* Ignorat autem verba καὶ τὸ βέλαι, quae adiecit *Steph.* Post Ἀρδὶς habet codex noster Αἰμασά· τὸ ἐκ χαλίκων ὑποδομημένον ἀνευ πηλοῦ τεῖχλον, ut *Wess.* ex I. 180. quam glossam ignorat *Steph.* Ἀμφιδέας utrum recte scriptum fuerit, an mendose Ἀφιδέας, in lacero folio non adparet. Sed recte Ἀποφορὴν habet F. sicut *Wess.* ex II. 109. non Ἀποφρὴν, ut *Steph.* Ἀπηλικέστερα scribit F. pro Ἀπηλικέστερον, ex III. 14. Ἀνδρόσφιγγας scribit F. non Ἀνδρόσφιγγα, ut *Steph.* et *Wess.* deinde vero habet σύνθετον σῶμα - - - γεγονός, ut *Wess.* ex II. 175. non σύνθετον ἄνθρωπος καὶ σφιγξ δημιούργημα, ut *Steph.* Sequitur Ἀτιμωρητί· οἶον (ubi ἡγούον habet *Steph.*) καταφρονήσας: quae quo pertineat glossa, aut unde ducta sit, exputare equidem non potui; sed indicavit *Wesselingius* in Adnot. ad glossam Οὐ περὶξέσθαι ex libro tertio. Adnotavit adverbium Ἀτιμωρητὶ *H. Stephanus*, *Thes. T. III. p. 1577. e.* monens certam auctoritatem non habere. Proxima in F. glossa, Αἰγυπτιῶν γυπῶν: deest *Steph.* sed habet eam *Wess.* ex III. 76. et evanuit quidem in nostro codice prius vocabulum Αἰγυπτιῶν, sed posterius γυπῶν perspicue adhuc comparet. Tum Ἀνδρόγυνος· ἄν' ἀνδρός καὶ ἑρμαφρόδιτος habet F. ut *Wess.* ex IV. 67. Duo verba ἄνανδρος καὶ desunt *Steph.* Hanc excipit illa, cuius evanidum quidem primum vocab. (Ἀρδιν) ἀκίνα (sic F. pro ἀκίδα) βέλαις ἢ τὰ ἐκ χειρὸς ὄπλα, quam ignorat *Steph.* habet autem

Wess. ex IV. 81. In Αἰγίς ex IV. 189. scribitur φορέουσι in F. ubi φοροῦσι Steph. et *Wess.* In Ἀγλατέειν desunt codici nostro verba φυγαδεύειν et ἐπιτάττειν, quae habent Steph. et *Wess.* ex V. 72. Ἀρθμία Φιλία: F. ut Steph. non Ἀρθμία Φιλία: ut *Wess.* ex VI. 83. Post Ἀναίρεσθαι. est gl. Ἀνακωχέουσιντες ἀναχωρήσαντες: quae deest Steph. sed agnoscit *Wess.* ex VI. 116. Hanc excipit Ἀκυνθόπληξ ὁ πληττόμενος: quam eandem Steph. habet, sed ignorat cod. *Sangerm.* Vide *Wess.* in fine Glossarum ex nona Musa. Proxime sequitur (Ἄβιος evanuit quidem hoc nomen, sed adsunt reliqua haec:) ἀντὶ τοῦ πολὺν βίον κεκτημένος, ὥσπερ ἄξυλον τὸ πολύξυλον: ubi Steph. sic habet: Ἄβιος ὁ πολύβιος ὡς ἄξυλος, τὸ πολύξυλος. Eam glossam ignorat cod. *Sangerm.* sed mentionem eius fecit *Wess.* in fine glossarum ex libro IX. Tum Βαλανάγρας κλεῖς: cod. F. sicut *Wess.* ex III. 115. non Βαλανάγρας κλεῖς: ut Steph. Glossae ex lit. Γ. in cod. F. incipiunt a verbo Γκωσιμαχεῖν, ubi τὴν ἑαυτοῦ, non τὴν αὐτοῦ, ut apud Steph. et *Wess.* ex III. 25. Sequitur Γαυλοί (sic male pro Γαυλός) πλοῖον φοινίκιον, ut Steph. pro quo rectius Φοινικικόν *Wess.* ex III. 136. Et desunt F. verba καὶ Φρέατος ἀντλητήριον, καὶ γαλακτοδόχον ἀγγεῖον, quae sunt in ed. Steph. quorum loco apud *Wess.* ex VI. 119. est Γαῦλος Φρέατος ἀντλητήρ. Proxime succedit Γοργύρη, ubi δεσμωτ. ὑπόγκιον F. ut *Wess.* ex III. 145. non ὑπόγειον, ut Steph. Mox in gl. Γυμνοπαίδις perperam abest vox χοροῦς, quam recte exhibet Steph. et *Wess.* ex VI. 67. Mox recte Δημοσεργοί scribit F. ut *Wess.* ex VII. 31. ubi perperam Δημοσεργοί ed. Steph. et sequaces. Postrema glossa, in qua desinit noster Codex, ista est: Διφοφορευμένους Φορείους Φερεμένους.

His praemissis ipsas subiicimus ἩΡΟΔΟΤΕΙΟΤΣ ΛΕΞΕΙΣ, sive *GLOSSAS HERODOTEAS*, secundum *Literarum seriem digestas*, ex *Codice Manuscripto Bibliothecae S. Germani a WESSELINGIO editas*, cum eiusdem *Wesselingii Adnotationibus*.

Ἱστορίας Α'.

Ἀνέλη, χρήση. *a* Lib. I. cap. 13.

Ἐξ ἡθέων. ἐκ τόπων, ἐν οἷς ἀναστρέφονται. 15.

Πηκτίς. ὄργανον, ψαλτήριον, *b* αὐλός. εἶδος ἀκολά-
στου σχήματος. 17.

Διθύραμβος. ὕμνος εἰς Διόνυσον. 23.

Σκευή. ὅπλισις καὶ στολή. 24.

Ἐδώλοισιν. ὑποστρώμασι νηὸς, ζυγαῖς, *c* καθέδραις.
24.

Ὅρθιον νόμον Θαμύρα. *d* ὁ κιθαρωδικὸς τρόπος τῆς
μελωδίας, ἀρμονίαν ἔχων τακτὴν καὶ ρυθμὸν ὠρισ-
μένον. ἦσαν δὲ ζ'. ὧν εἷς ὁ ὀρθίος. 24.

a χρήση) χρήτει apud Sui-
dam aberrat. — [χρήση re-
cte H. Steph. dedit, quod et
alii tenuere. Nihilominus,
quasi χρήσει esset, Usui inter-
pretatus est Eustachius, id-
que et Mercurialis repetiit et
Franzius nullā adiectā ob-
servatione. S.]

b ψαλτήριον, αὐλός etc.) Se-
paratum sibi locum αὐλός et
πηκτίς in priore Lexico occu-
pabant. In Cod. S. German.
ferme cohaerent. Itaque om-
nia artissime aptavi, motus
auctoritate Scholiastae Ari-
stophanis Thesmophor. vs.
1321., ubi Πηκτίδας, εἶδος ὀρ-
γάνου κιθαρωδικοῦ, ἢ ἀκολάστου
σχήματος. Gemina Suidas in
Πηκτίς. — [Conf. quae de

ista glossa, Αὐλός. εἶδος etc.
paulo ante notavimus. S.]

c ζυγαῖς) Haec disiuncta
quoque in eodem collocan-
tur. Explicant, quod Suidas
et Etymologus indicant, τὰ
ἐδώλια, quo illi modo et prae-
stantiores Herodoti MSS. vo-
cem pingunt. Alibi Suidas,
Ζυγοί· παρ' Ἡροδότῳ αἱ καθέδραι.

d Ὅρθιον νόμον Θαμύρα) Sui-
das in Voc. Νόμος et Ὅρθιος
descripsit, verum de Thamy-
ra nihil. Amplius scholion,
unde hae reliquiae in sche-
dis S. German., Thamyryn si-
ve Thamyram, celebrem olim
in Thracibus Musicum apud
Diodor. lib. III. 66., nomi
Ὅρθιου inventorem, non Ter-
pandrum, ut ceteri solent,

Ἀνακῶς. ἐπιμελῶς, Φυλακτικῶς. 24.

Ξενίην συνεθήκατο. ἀντὶ τοῦ ὥς ξένιον *e* ἐδωρήσατο.
27.

Ἐπιστρεφέως. ἀπατητικῶς ἢ ἐπιμελῶς. 30.

Ἠκούσης. ἐχούσης. 30.

Σπερχθεῖς. ταραχθεῖς, θυμωθεῖς. 32.

Χρήματος. πράγματος. 33.

Ἀνδρεῶν. μέγας οἶκος. 34. *ee*

Ἐπίστιος. ἔποικος. 35. *et* 44.

Ἐξηγυμένοι. κατεσκευασμένοι, ἡτοιμασμένοι. 43.

Ἡμεκτέων. *f* δυσφωρῶν. 44.

Ἐταιρεῖος. ὁ Ζεὺς παρὰ Κρησίν. 44.

Συνηλίζοντο. συνηθροίζοντο. 62.

Μετεξέτεροι. ἐνιοι, τινές. 63.

Ἐνωμοτία. *g* τάξις τις παρὰ Ἀττικοῖς. 65.

perhibuisse videtur. Legendus Plutarch. de Music. pag. 1132. B. D. et Pollux IV. 65. ubi septem illi modi.

e ὥς ξένιον) Sic et Suidas. Olim ξενίην, aut ξένον, ut MS. S. Remigii. Valde exorbitat Corinthus, cum ἀντὶ τοῦ ξενίην ἐδωρήσατο, ξενίην συνεθήκατο Ionum perhibet esse in sermone.

[*ee* Paulo plenius ms. F. μέγας οἶκος ἀνδρῶν. S.]

f Ἡμεκτέων) Compositum περιημεκτέων ibi in Musa. Nec iusta tamen ex scholio suspicio, aliter olim obtinuisse.

Est in glossatorum more simplex deponere, ubi compositum in ipsa oratione. Tale χορδεύων lib. VI. 75. et αἰωρηθέντες ibid. 116., pluraque alia.

g Ἐνωμοτία) In schedis S. Germ. Συνωμοτία, unde Suidas Συνωμοσία, τάξις παρὰ Ἀττικοῖς, ubi postrema Herodotum si explanant, sicuti debent, absurda. Et ita tamen tres Lexici codices. Verius Etymologus Ἐνωμοτις, immo Ἐνωμοτία, τάξις τις στρατιωτικὴ παρὰ Λακεδαιμονίοις. Priores ergo, nisi si παρὰ τοῖς Τακτικοῖς

Τριηιάδας. δειπνα κατὰ δῆμους καὶ ἀριθμὸς λ' ἀνδρῶν. *ibidem*.

Ἐλινύειν. ἡσυχάζειν. 67.

Ἐννώσας. διανοηθεῖς. 68.

Ἀναξυρίδας. τὰ βαθέα καὶ βασιλικά ἢ τῶν ὑποδημάτων, ἢ τὰ νῦν βρακία λεγόμενα. 71.

Ἀβρόν. ἢ καλὸν, αὐθάδες, σεμνὸν, τρυφερόν. *ibidem*.

Ἀναισιμοῦν. δαπανᾶν, ἀναλίσκειν. 72.

Ἴλη. συστροφή, τάξις ὄχλου ἱππικῆ. i 73.

Εὐεστῶ. εὐημερία, εὐετηρία. ἡ καλλίστη τῶν ἐτῶν διαγωγή. Διογενιανὸς ἀνευ τοῦ Σ' γράφει. 85.

cum Clar. Ruhnkenio ad *Timaeum* p. 77. malueris, in errore versantur. Mendosus etiam *Suidas* in proximo *Τριηιάδας* παρ' Ἡροδότῳ, δειπνα, ἢ δῆμους, ἢ ἀριθμὸν τριάκοντα ἡμερῶν: nihil enim, ut alia praeteream, isthic apud *Herodotum* de triginta diebus. Mendosior multo, ne quid asperius excidat, G. *Corinthus*, λέγουσι δὲ *Iones* καὶ τοὺς κατὰ δῆμους καὶ ἀριθμὸν τῶν τριάκοντα ἀνδρῶν *Δειπνα*. I nunc et fide istiusmodi λογοθήραιοις. — [Commode *Steph.* καὶ ἀριθμοὺς ἀνδρῶν λ'. S.]

ἢ καὶ βασιλικά) Eodem *Herodoti* explicatio tendit in *Ἀναξυρίδες*. *Suidas* autem et *Etymologus* καὶ ἄλλα ὑποδήματα: quae hinc propagata facile instaurabuntur. Ἀβα-

τα ὑποδήματα equidem non recordor. Confer *Salmasium* ad *Lampridii Alex. Sever.* c. 40.

[ἢ Ἀβρόν) Recte Ἀβρόν membr. F. Spiritum non adposuit *Stephan.* Mox αὐθάδες scribit etiam F. sed αὐθαδεις *Steph.* S.]

i ὄχλου ἱππικῆ) In *Suida* ὄχλου ἱππικοῦ: cui accedo. [H. *Steph.* τάξις ἱππικῆ, συστροφή. S.] Vicina *Εὐεστῶ*, *εὐετηρία* etc. in MS. S. Germ. non leguntur. Quod nunc prostat, ex codice S. Remig. venit: antea *εὐεστή* [sic *Steph.* et al.] *εὐημερία* εὐετηρία. *Diogenianus* [Grammaticus aetate *Hadriani Imp.*] vocabulo operam occasione *Antiphontis* Ἀειστῶ inpendisse videtur. *Harporationem* adi illa in voce et

Ἀνέγνωσεν. ἀνέπεισεν, ἀνεδίδαξεν. ii. 86.

Ἐπίδοξα. ἀντὶ τοῦ προσδόκιμα. 89.

Κνάθος. ἀκάνθα ἔλκουσα ἱμάτια. 92.

Οὔροι. ὀροθεσία. 93.

Πεσσί. Ψῆσοι, ἐν αἷς ἔπαιζον. 94.

Φαρμάκοισι. βαφαῖς. 98.

Ἐλόχισεν. ^k εἰς λόχους κατέταξεν. 103.

Κατὰ τέλεα. τὰ ἀναλώματα καὶ τὰ συνέδρια τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ συντελεῖν εἰς τάγμα. *ibidem*.

Εὐτυχτα, ἔτοιμα, ῥάδια, εἰργασμένα. *kk* 119.

Ἐπιφορήματα. τραγήματα. 133.

Λευκή. [Λεύκη.] πάθος τι περὶ ὅλον τὸ σῶμα. 138.

Πρυτανεῖον. Θεσμοθέσιον, ^l θόλος, καὶ ἡ τοῦ σίτου θήκη. 146.

Ἐπιπλα. ἡ μὴ ἐγγαία κτῆσις, ^m ἀλλ' ἐπιπόλαιος. ἐπιπλα καὶ τὰ ἐπάνω τῶν στρωμάτων. 150. 164.

Favorini Εὐεστά. Proximum Ἐπίδοξα liber S. Germ. non novit.

ii ἀνεδίδαξεν) ἐδίδαξεν F. et Steph. S.].

^k Ἐλόχισεν) Pauci Herodoti Codd. et Suidas ἐλοχήτε. Idem κατὰ τέλεα iunctim recenset et scholiastae nostri verbis interpretatur. Agnoscit et Hesychius in Τέλεα, cuius καὶ τὸ συντέμνειν τάγμα ad nostri praescriptum reformandum. Explicatur λείπειν κατὰ τέλεα, cetera ab Herodoti mente et sententia longissime deflectunt.

[*kk* ῥάδια εἰργασμένα) ῥαδίως εἰργασμένα Steph. S.]

^l Θεσμοθέσιον) Eum in modum schedae: in Suida [et apud Steph.] Θεσμοθέτιον, ubi L. Küsterus pronuntiat, hoc nihil ad rem; cui consentio. Scholiastes docere voluit, nonnunquam in Prytaneo legum et plebiscitorum tabulas asservari solitas. Multa ill. Spanhemius in Diatriba de Vesta et Prytan. p. 697. ed. Graev. Nihil tamen accommodatius verbis Plutarchi Sympos. vii. pag. 714. c. ὥσπερ, οἶμαι, καὶ τὸ ἐνθάδε πρυτανεῖον καὶ Θεσμοθέσιον.

^m ἐγγαία κτῆσις) Vulgo erat ἡ μὴ βεβαία κτῆσις. Sui-

Ἠθεα. τόποι, ἐν οἷς ἀναστρέφονται. 156.

Πρόχυσις. τὸ ἀποσπείσαι. 160.

Μύδρον. σίδηρον ἀργόν. 165.

Ἐμβολος. χάλκωμα περιτιθέμενον κατὰ πρῶραν ταῖς ναυσίν. 166.

Ἐναγίζειν. τὰς χοὰς ἐπιφέρειν, ἢ θύειν τοῖς κατοικομένοις, ἢ τὸ διὰ πυρὸς δαπανᾶν. mm 167.

Ἡβηδόν. μετὰ ἰσχύος, ⁿ μετὰ ἀκολασίας. 172.

Ἀντίξοον. τὸ ἐναντιούμενον. 174.

Ταρσοὶ καλάμων. τρασιά ^o ἐν ἧ ἐξήραινον τὴν πλίνθον. 179.

Φάρσος. τρύφος, κλάσμα, ἀκρωτήριον. 180.

Αἰμασιά. τὸ ἐκ χαλίκων ὠκοδομημένον ἄνευ πηλοῦ τειχίον, ὃ νῦν ἐρμακίας καλοῦσιν. p ibidem.

dae ἔγγειος, quod Küsterus rectissime explicuit, Msto accedit. Bona sunt mobilia. Conmode Isaeus de Agn. Heredit. pag. 88. Κατέλιπεν ἐπιπλά, πρόβατα, κριθάς, αἶνον, ὀπώρας. Ultima Scholii ex Goldasti aliisque sunt libris.

[mm Postrema ἢ τὸ διὰ etc. non novit Steph. S.]

ⁿ μετὰ ἰσχύος) Suidae in Ἡβηδόν, ἀντὶ τοῦ μετ' αἰσχύνης, hinc vitiose traductum. Utrumque nihil ad Herodotum. Meliora dabit Cl. L. Bos Observ. cap. 6. Quod [apud Steph. et sequaces] adhaerebat ὀρχηδόν, in Cod. S. Germ. recte desideratur; alienum

enim. Ὀρχηδόν Ἡβηδόν alibi sese offeret.

^o τρασιά) Optime sic Ms. S. Remig. Ceteri, Suidas, Corinthus, τρασιά. Mendam et Scholiastae errorem Cl. Salmasius detexit ad Solin. pag. 869. Τρασιά craticium textum erat, super quo ficus et casei siccabantur, ut apud Hesychium in Voc.

^p ὃ νῦν ἐρμακίας καλοῦσι) Voluit ἔρμακας. Hesychius, Ἐρμακας, αἱ ὄφιοι πέττει, ἢ αἱ μακταί: quibus gemina, ut docti viri monuerunt, Critici in Nicandri Ther. vs. 150. — [Totam glossam ignorat Steph. Postrema verba ὃ νῦν etc. desunt F.]

- Λαῦραι. ῥύμαι, ἄμφοδοι. 180.
 Ἐλυτρον. σκέπη, q θήκη, δέρμα. 185.
 Συμψήσας. συντρίψας. 189.
 Καταγωγῇ. πανδοκεῖον. 181.
 Σχοινοτενές. μακρὸν, ὀρθόν. 189. 199.
 Ψῆνες. κωνωπεῖα τὰ ἐν τοῖς ὀλύνθοις r γινόμενα. 193.
 Ἀλεξομένους. ἀμυνομένους. 211.
 Σαγάρεις. πελέκεις, τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. 215.
 Ἄρδις. Φαρέτρας, βέλη. ibidem.
 Φάλαρα. τὰ περὶ τὰς γνάθους σκεπάσματα. 215.
 Ἱστορ. Β'.

- Κνυζημάτων. τῶν γοερῶν ἀποφθεγμάτων. II. 2.
 Γεωπεῖναι. οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἀπορούμενοι. 6.
 Ἀπίσας. ἱκανώσας. s 7.
 Μυχοί. αἱ καταδύσεις, τὰ ἔνδον, λιμένες, t κοιλότητες, τὰ ἔσχατα, ἔσω. 11.

q Ἐλυτρον, σκέπη) Absurde Suidas : Σκέπη παρ' Ἡροδότῳ θήκη, δέρμα. Praetervidit τὸ Ἐλυτρον, cui explicando ista erant admota. Probior Hesychius in Ἐλυτρον. Confer Th. Gatakerum ad Antonin. lib. IX. 3. p. 266. — [Vocem θήκη non habet Steph. S.]

r ἐν τοῖς ὀλύνθοις) Addunt Λέξεις [ab H. Steph. et aliis] editae τοῖς ἄρσεσι, quae duo Cod. S. Germ., Suidas et Hesychius non adiungunt.

s Ἀπίσας, ἱκανώσας) Mira in prioris scriptura adparet

discordia. Ἀπίσας Cod. S. Remig., ἀπώσας habet Montfaucon., ἀπώσας in excerptis S. Germ. et Corintho. Propositum venit ex Goldasti Lexico. [Sic vero et Steph. et membr. F.] Videtur ad lib. II. 7., sicuti ibi monitum, referendum.

t τὰ ἔνδον, λιμένες) In schedis haec disiungebantur ita, ac si et Μυχοί et Λιμένες exponerentur. Iunxi artius, ut Hesychius et Grammaticorum alii nectunt. Iuvandus Suidas est, cum Μυχαί παρὰ Ἡροδότῳ, καταδύσεις τὰ ἔνδον.

Ἐπικεστάτη. μετρία, εὐγνώμων, καλῶς ἔχουσα.

22.

Βυσσός. βυβός. 28.

Χοιράδες. πέτραι λεῖαι ἐν θαλάσῃ. 29.

Εὐμαρέη. ἀπόπατος. 35.

Πεσσομένα. ὀπτάμενα. 37.

Βάρις. ναῦς. ἡ ἢ λέξις σημαίνει καὶ τείχη καὶ πύργον, καὶ μεγίστας οἰκίας, καὶ σφαίρας καὶ αὐλὰς, καὶ στοὰς μεγάλας. 41.

Ὀσιρις. ὁ Διόνυσος λέγεται. 42.

Ἐγχεῖν. ἐμπεσεῖν, ἢ προσπελάσαι. 60.

Κορύνη. ξύλον ἐπικαμπές. 63.

Πρόπολος. νεώκορος. μετὰ τοῦ Σ' x ὁ δοῦλος. 64.

Μελεδωνοί. φροντισταί. 65.

Ἀμφιδέας. αἰλύσεις. οἱ δὲ ψέλλια. 69.

Κρέξ. ἔρνεον δυσσιωνιστὸν τοῖς γαμοῦσιν. 76.

Συρμαΐζειν. καθαίρειν πόματι ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος.

77.

Λίνον. ὠδῆς ὄνομα ἢ λύρας χορδή. 79.

Θύσανοι. κόρυμβοι, κροσσοί. 81.

Ἐσηθήσαντες. ὑλίσαντες. 87.

— [Steph. nil aliud habet, nisi Μύχοι καταδύσεις. S.]

u ἡ λέξις σημαίνει etc.) Haec ex Cod. Passion., in quo καὶ σφαίρας. Etymologus in Βάρις edita adprobat.

u προσπελάσαι) Liber S. Germ. παραπελάσαι, unde inquinatum Suidae παραπολαῦσαι in Ἐγχεῖν. Idem ἐγ-

χεῖν: [ut Steph.] Codex S. Germ. ἐγχεῖν, quae et in Herodoto varietas.

x μετὰ τοῦ Σ etc.) Absurdum a Suida et codice scripto, [habet autem Steph.] neque vera perpetuo sunt. Eustathius ad Homer. p. 642, 36. [pag. 502. ed. Bas.] consulendus est.

Κάπτοντες. γ ἀποδεχόμενοι. 93.

Ῥιπὶς. z πλέγμα. 96.

Καινοῦν. χρῆσασθαι καινῷ λόγῳ. 100.

Ἀποφορῆν. τὴν τελουμένην τιμὴν ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις. 109.

Ἦλυσιν. ἔφοδον, πορείαν. 123.

Συρμαίνην. a λάχανον σελίνῳ εἰκός, ἢ βρώμα διὰ στέατος καὶ μέλιτος. 125.

Ἐνηβητήρια. ἐνευωχητήρια. 133.

Ποινή. ἀντέκτισις, τίσις. 134.

Βουπόρους. ὀβελοὺς μεγάλους. aa 135.

Ἀμυρταίου. εἰμαρτοῦ. b 140.

Ὀχανα. ἀσπίδων πόρπακες καὶ οἱ δεσμοί. 141.

ΤριΦάσιοι. τριπλάσιοι καὶ τρίΦωνοι. 156.

Ἀπεματαΐσεν. ἐματαιολόγησεν, ἐμώρανεν. 162.

γ Κάπτοντες) *Corinthus Al-
dinus κάμπτοντες et liber S.
Remig. Uberior Hesychii glos-
sa: Κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι,
ἐσθίωντες: cuius praecedens
Κάπτει, καταπέση, fuisse olim
καταπίνει videtur. Hemsterhu-
sii Nostri eadem divinatio ad
Comici Plut. p. 515. Hic au-
tem iterum simplex verbum
vice ἀνακάπτουσι, quomodo
Euterpe.*

z Ῥιπὶς) *Haud Suidas ali-
ter in Ῥιπῆς. Lexicon Golda-
sti, [H. Steph.] Reg. Paris.
et S. Remig. Ῥιπὶς. Omnes
prave. Confer G. Arnaldi
Animadv. c. 50.*

a Συρμαίνην) *Perperam Co-*

*rinthus συνένην, Hesychius Σύρ-
μιον, λάχανόν τι σελίνῳ εἰκός,
antea in Συρμαίαν verum am-
plexus.*

[aa Rectius sic scribetur:
Βουπόρους ὀβελοὺς. μεγάλους. S.]
b εἰμαρτοῦ) *Quid conmu-
ne huic cum proprio Ἀμυρ-
ταίου regis nomine? Est-ne
eius veriloquium? An re-
conditum aliquid vetere fuit
in scholio, quale Ἀμυρτόν,
ἰμάτιον· Κεῖτες Hesychii? —
[Forsan nil aliud est Εἰμαρ-
τοῦ, nisi depravatam ipsius
Ἀμυρταίου nomen, in ora ve-
teris alicuius codicis olim
reperitum. S.]*

Ἀποτιμωτέρους. ἀτίμους. 167.

Ἀνδρόσφιγγας. *c* σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ σφιγγὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός. 175.

Ἱστορ. Γ'.

Ἀπηλικέστερον. πρεσβύτερον. III. 14.

Ἐπαῖστος. Φανερός. 15

Εὐλέων. σκωλήκων. 16.

Φρενήρης. σάφρων. *d* 25. 30.

Γνωσιμαχεῖν. τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν, τὴν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν. 25.

Οὐ καταπρόϊζεσθαι. προῖκα ποιῆσαι, ἀτιμωρητὶ, *c* οἶον καταφρονήσας. 36.

Παταίκοισι. Θεοὶ οἱ Παταῖκοι Φοινικικοὶ ἐν ταῖς πρύμναις ἰδρύμενοι. 37.

Ἐπίλαμπτος. *f* καταφανής. 69.

c Ἀνδρόσφιγγας) Sedabunt fortasse haec fluctus, quos Hesychiana, Ἀνδροφῆτες σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός, ciebunt: manarunt enim hoc fonte. In MS. S. Germ. γεγόνος: legebatur. — [De hac glossa paullo ante nonnihil praefatus sum. S.]

d σάφρων) Adstruit his Corinthus, λαμβάνουσι δὲ τοῦτο Ἰωνες ἐπὶ τοῦ ἐναντίου, ut videlicet παρὰφρων sit, sicuti praeter Suidam voluit Etymologus. Si οὐ φρενήρης, uti in Herodoto, ponatur, probe: alioquin fallent isti Grammatici.

c ἀτιμωρητὶ) Suam sibi et

distinctam sedem in Goldasti Lexico et aliis possidebat vocab. Ἀτιμωρητὶ: continuatur a S. Germ. schedis, quas duces optavi. Consentiant Hesychius et Suidas. — [Uterque in voc. Καταπρόϊζεται. Stephanus nonnisi haec pauca habet: Οὐ καταπρόϊζεσθαι (rectius καταπρόϊζεσθαι Iungerm.) προῖκα ποιῆσαι. S.]

f Ἐπίλαμπτος) Ex discordie ἐπίλαμπτος et ἐπίλαπτος in membranis scriptura hoc effinxi. Herodotus atque ad eum adposita excusabunt audaciam. — [Ἐπίλαμπτος habet Steph. S.]

Αἰγυπίων. γυπῶν. 76.

Ἀμύσσειν. ταράσσειν. g ἔλκοῦν, ξέειν. *ibidem*.

Φριμάξασθαι. Φρυάξασθαι, Φυσῆσαι. 87.

Φορμός. πλέγμα ὡς κόφινος. 98.

Διασφάγες. αἱ διεστῶσαι πέτραι. 117.

Γαυλός. πλοῖον Φοινικικόν. 136.

Σκυτάλοις. ῥάβδοις. *ibidem*.

Γοργύρη. ἡ δεσμωτήριον ὑπόγειον. 145.

Διφοφορευμένους. Φορείοις Φερομένους. 146.

Βαλανάγρας. κλεῖς. 155.

Οὐ καταπρόϊζεται. προίκτης ἢ πρό, ἀντὶ τῆς παρὰ.
παρὰ τὸ προῖκνεῖσθαι. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ἵξεσθαι,
ὃ ἔστι ἰ δωρεάν τι λαβεῖν. Ἀρχίλοχος· Ἐμεῦ δ'
ἐκεῖνος οὐ καταπρόϊζεται. ὃ δὲ Ἡρωδιανὸς ἐν Ἐπι-
μερισμοῖς παρὰ τὸ ἴσω φησὶ, ὡς καὶ Ἀρχίλο-
χος· Προτείνω χεῖρα καὶ προῖσσομαι. 156.

g ταράσσειν) Verum est
Iungermannni σπαράσσειν. [Sic
nempe pro ταράσσειν, quod et
Steph. et cod. F. tenet, legen-
dum videri monuerat *Iun-*
germ. in ora suae editionis.]
Hesychius Ἀμύσσειν, ξέειν, σπα-
ράσσειν. *Suidas* tamen, cor-
ruptum secutus exemplar,
Ἀμύσσειν, ταράσσειν. Loco pro-
ximi Φυσῆσαι ille πεΦυσῆσθαι
in voc. Φριμάξασθαι.

h Γοργύρη) Cod. S. Germ.
Γοργύνη. Hinc *Suidae* Γοργύνη·
δεσμωτήριον ὑπόγειον. Mox ta-

men veriore scripturam
amans. — [Recte *Γοργύρη*
membr. F. cum *Steph. S.*]

i ὃ ἔστι δωρεάν τι λαβεῖν) In
scripto ὡς ἔστι δωρεάν τι tan-
tum: defectum ex *Suida* et
Criticis ad Comici Equit. vs.
433., qui ambo eadem, ex-
plevi. Rectius hic in *Archilo-*
chi fragmento Ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος.
Adi eruditam *Valckenarii* ad-
notationem in lib. III. *Hero-*
doti, c. 36. — [Totam hanc
glossam sive scholion ignorat
Steph. S.]

Ἱστορ. Δ'.

Λάξιν. λῆξιν, κ μερισμὸν, κλῆρον. IV. 21.

Πλαάθας. λέγεται καὶ ἐκ τρυγὸς^l πλάσματα.

κυρίως δὲ ἡ τῶν συκῶν ἐπάλληλος θείσις. 23.

Ὀργίσας. ^m μαλάξας. 64.

Ἀνδρόγυμος. ἀνανδρος, ἐρμαφρόδιτος. 67.

Ἐνάριες. ⁿ οἱ ὀπλῖται. ibidem.

Τόρμον. ^o τὸ τρῆμα καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. 72.

Σῶστρα. σωτήρια, μῆνυτρα, λύτρα. P 9.

Σώχουσι. τρίβουσι. 75.

Ἄρδιν. ἀκίδα βέλους, καὶ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. 81.

κ Λάξιν, λῆξιν) Suidas, Λάξιν, μῆξιν, μερισμὸν, Ἡρόδοτος, ex scripto glossarum vitioso exemplo, quale S. Germ. et Reg. Paris. Vulgatum [λῆξιν, quod dedit Steph.] bonum esse Clar. Ruhnkenius Epist. Crit. II. p. 14. commonefecit. Ceterum in Msto S. Germ. haec et proxima ad Musam tertiam referebantur, non sine lapsu.

^l καὶ ἐκ τρυγὸς πλάσματα) L. Küsterus ad Suidae Παλάθας coniicit τὰ ἐκ τρυγῶν: cui valde obstant haec scholia, a Suida descripta. [τρυγὸς agnoscit etiam Steph.] Confer Turnebum ad Theophrastum de Odoribus p. 27. et L. Bos Animadvers. c. 44.

^m Ὀργίσας) Sic omnes. At ὀργάσας, μαλάξας, Hesychius,

Timaeus et Suidas. Editum ex Ὀργήσας nasci potuit.

ⁿ Ἐνάριες) Corinthus exscripsit, quod ad Herodotum confert nihil. Scythicam vocem Grammatici ex Graecorum ἐνάροις et ἐναρίζειν frustra accessiverunt.

^o Τόρμον) Plerique τόρμιον. In S. Germ. schedis τόρνον, ad quarum similitudinem Suidas Τόρνος - - τὸ τρῆμα, καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. Praescriptum habet Herodotus, et τόρνον diversiore notione alibi cap. 36. — [Mendosum Τόρμιον habet Iungerm. cum Steph. ubi ille in ora notavit: ἵσως Τόρμιον. IV. 72. S.]

^p λύτρα) Membranae S. Germ. μέτρα, absurde: verius aliae [et Steph.] cum Suida. Sequens σῶχουσι frustra

Σισύρα. βαρβαρικὸς χιτῶν. 109.

Εὐμάρεια. ἡσυχία καὶ ἀπόπατος. pp 113.

Υβρίζοντες. σκιρτῶντες. 129.

Κομιδή. ἡ ἀνάσσωσις, ἐπιμέλεια. 134.

Ἀμβολάδην. καθ' ὑπερβολήν. 181.

Οἴσπη. q ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια. 187.

Αἰγίς. ἣν Λίβυες φοροῦσι δοράν. 189.

Ἀνθερίκων. νῦν τοὺς καυλοὺς φησι τῶν ἀσφοδέλων.
εἰσὶ δὲ εὐθραυστοι. 190.

Σχοίνου συμβολεῖς. r οἱ ψιαθοπλόκοι, καὶ σχοῖνος
ἢ ψίαβος.

Περιφορητά. ἀκτά. 190.

Στρόφος. s τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον, ὃ ἐστὶν
ἐρεοῦν. 60.

Κυματώγη. ὑπαγωγή, αἰγιαλός. 196.

quaeretur: Κατατάχουσι Scrip-
tor.

[pp Pro καὶ ἀπόπατος, quae
commode dedere Wesselingii
codices, est εὐκολία in ed.
Steph. S.]

q Οἴσπη) Ita cum Suida
codex S. Germ.; in aliis Οἰσύ-
πη, οἰσίπη, οἰστίπη. Corinthus
de suo adiunxit, καὶ τὸ δια-
χώρημα τοῦ προβάτου. Adi et
Hesychii Οἴσυπος et Suidam in
Οἰσυνηρός. — [Οἰσύπη habet
Steph. Dein idem ῥυπαρὰ,
melius quam ῥυπαρῶν. S.]

r Σχοίνου συμβολεῖς) Eadem
omnia Suidas et Corinthus. At
frustrantur nos et circum-
scribunt; nihil enim istius-
modi apud Historiae patrem.

Eremitis et Aegypti monachis
congruit, quibus tegetes sive
ψίαβοις per otium texere sol-
lemne erat. Vide Du Can-
gium in Lexic. Med. ad Ψιά-
θιον et Σχοινοπλόκιον. Hoc cre-
do in uberiore scholio, oc-
casione σχοίνου c. 190. fuerat
notatum: manserunt reli-
quiae, Herodoto nihil lucis
adferentes, ut saepissime
aliae parum prosunt. — [In
ed. Steph. nil aliud est, nisi
σχοίνου συμβολεῖς: οἱ ψιαθοπλό-
κοι: ubi ψιαθοπλόκοι corrigen-
dum monuit Eustachius, et
sic edidit Iungerm. S.]

s Στρόφος) Et hoc alienum.
[nempe ex uberiore quodam
scholio, quod ad IV. 60, 5.

Ἱστορ. Ε'.

Φυλάξαντες. ἐπιτηρήσαντες. V. 12.

Νεοχμῶσαι. νεωστὶ κινῆσαι. t 19.

Σπαδίξας. ἐκδείρας. u σπάδιξ γὰρ, Φλοιὸς ῥίζης
πρινίνης· οἱ δὲ, Φοίνικος ῥάβδον. σπάδακες δὲ, καὶ
οἱ κύνες. καὶ σπάδιξ, ὄργανόν τι κιθαριστικόν. 25.

Φερέγγυος. βεβαιωτής. 30.

Παχέων. τῶν πλουσίων. ibidem et 77.

Ἐφεδρον. ἐπὶ κληρον. v 41.

Σταθμός. στρατιωτικὴ κατάλυσις. ὁδοῦ μέτρον. x
κατάλυμα. 52.

spectabat, imperite excerptum. S.] In schedis S. Germ. huic praescribatur vocabulo et sequentibus Ἱστορίας Δ'. [conf. supra, not. k.] quod re postulante inmutavi.

t νεωστὶ κινῆσαι) Voluisse primum glössae auctorem νέον τι opinor. Suidas vulgatum descripsit: Corinthus νεωστὶ κινῆσαι τι.

u Σπαδίξας. ἐκδείρας. etc.) Nihil horum in S. Germ. [Habet vero Steph.] Egregium scholium Cl. Salmasius illuminavit, Hesychiumque in mendoso Σπᾶ eadem voluisse bene docuit ad Solin. p. 291. Σπάδιξ Musicum instrumentum a Polluce IV. 59. non praeteritur.

v ἐπὶ κληρον) Quid voluerit, intenderitque Scholiastes, ex Herodot. T. VI. P. II.

Hesychio adparet: Ἐφεδρος, ταβλιτής, τρίτος ἐνεδρεύων, καὶ ὁ ὑφ' ἡμῶν ἐπὶ κληρος. Nimirum aleae lusorem, victis succedaneum, aut gladiatorem, secutoremque, qui sorte victis sufficiebatur et cum victoribus comparabatur. Hoc vero quid ad Herodotum? — [Nempe V. 41, 3. Ἐφεδρος βοτσίλειος dicitur designatus regni successor. S.]

x ὁδοῦ μέτρον etc.) Venerunt ex Goldasti, [Steph.] et Codd. aliis. [Sed his absunt praecedentia verba, στρατιωτικὴ κατάλυσις.] Suidas et S. Germ. non adiungunt. Auctius etiam vicinum Ἀγλαττεῖν, διώκειν est: siquidem accessoria Corinthus et S. Germ. reticent. — [Glossam Λῆμα ignorat Steph. et sequaces. S.]

Ἐπίστιον. ἔποικον κατάλυμα. 72.

Ἀγηλατέειν. διώκειν, Φυγαδεύειν, ἐπιτάττειν, ὑβρί-
ζειν. 72.

Λῆμα. ἀξία καὶ ἀνδρεία. 72.

Κληρούχους. γεωργούς. 77.

Σινάμωρον. κακόσχολον. 92, 7.

Κρησφύγετον. καταφυγή, ὀχύρωμα. 124.

Ἱστορ. στ'.

Ἰθαγενεῖς. οἱ γνήσιοι παῖδες. VI. 53.

Πρόξενοι. οἱ προστάται πόλεων καὶ Φροντισταὶ καὶ
ξένους ὑποδεχόμενοι. 57.

Ἀρχαιρεσίη. γ τὸ πρὸς χάριν πολλοῖς ζῆν, καὶ τὸ
ἐπιδόσεις χρημάτων ποιεῖσθαι. 58.

Ψῶσαν. θάλπουσαν. 61.

Ἐκνιζεν. ἔδακεν, ἀπὸ τῆς πώας. 62.

Οὐχ ἰκνευμένως. οὐ προσηκόντως, οὐ καθηκόντως. 65.

Γυμνοπαιδία. ἐορτὴ ἐν Σπάρτῃ, ἐν ἣ γυμνοὶ χειρὺς
ιστᾶσιν. 67.

Λάσθη. αἰσχύνῃ. 67.

Χορδεύων. z τέμνων. 75.

γ Ἀρχαιρεσίη) Quae subdun-
tur, ἀρχαιρεσιάζειν ad Hesychii
modum in Ἀρχαιρεσιάζειν ex-
planant. [quem usum illius
verbi Harpocratio ex Dinar-
cho oratore adnotavit: conf.
Polyb. XXVI. 10, 6. in Fragm.
apud Athen. lib. V. p. 193. E.
S.] Ambitiosorum artes, ut
egregie ibi L. Küsterus, in-
nuuntur, qui non vera via,

sed donis et fallaciis ad ho-
nores contendunt. Suidas,
quasi Herodotea haec forent,
digna suo Lexico censuit. [Ex
quo sicut ex aliis multis,
perspicue adparet, sua talia
Suidam non aliunde nisi ex
ipsis hisce Glossis Herodoteis
accepisse.] Sequens Ψῶσαν
Herodotus καταψῶσαν scripsit.
z Χορδεύων) Καταχερδεύων

Καταγνέων. καταλύων. 75.

Ἀρθμία. Φίλια. 83.

Πολέμαρχος. ἄρχων, πρὸς ὃν κατηγγυῶντο τοὺς
ξένους. *a* 109.

Ἀφλαστον. τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης. 114.

Αἰωρηθέντες. μετεωρισθέντες. 116.

Ἀναιρεόμενον. τὸ ἐν γαστρὶ συλλαμβανόμενον. 69.

Ἀνακωχεύσαντες. *b* ἀναχωρήσαντες. 116.

Γαῦλος. Φρέατος ἀντλητῆρ. 119.

Ἐμμέλειαν. χορικὴν ὄρχησιν. 129.

Ζάκορος. νεωκόρος, ἱερεὺς. 134.

Πρόκα. εὐθύς καὶ παραχρῆμα. *ibidem*.

Ἱστορ. *z*'.

Ἐπικάρσιον. πλάγιον, οὐκ εὐθύ. VII. 36.

Ἐλῶν. ἐλάσας. 33.

Δημοεργοί. οἱ εἰς τὸ δημόσιον κάμνοντες. 31

Ὅνος. *c* τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπτυν
καὶ συστρεφόμενον. 36.

Χυτόν. χῶμα, καὶ ὁ ξηστός λίθος. 37.

Erato. Proximum Καταγνέων,
καταλύων, Suidae haud est
ignotum. Ambo verius κα-
τάγων explicuissent. Confer
Hesychii κατὰγειν.

a Πρὸς ὃν κατηγγυῶντο etc.)
Suidas eadem. At illa mune-
ris Polemarchi exilis pars.
Meliora in Lysiae Or. adv.
Pancleonem, et Harpocratio-
nis Πολέμαρχος cum Valesii
adnotatis.

b Ἀνακωχεύσαντες) Hesy-
chius ἀναχωρήσαντες, nullo
nisi levi in scriptura discri-
mine: hinc tamen illa ad id
Lexicon accessio.

c Ὅνος: τὸ περὶ etc.) Illis
ipsis verbis Suidas et Hesy-
chius, quanquam hic καὶ συ-
στρεφόμενον ὡς κύαμος, sine
ullo ad Herodotum emolu-
mento.

Ῥηχίης. *d* Φραγμός, ἡ δεσμοὶ τῶν Φραγμάτων.
ibidem.

Σαυρωτήρ. ξυστόν, *e* δόρυ, ἡ στύραξ, ὃν ἔνιοι κα-
λοῦσιν οὐρίαχον. 41.

Κυρβασίας. τιάρας. 64.

Ζειρά. *f* μίτρα, ταινία, διάδημα, ἱμάτιον, ζώνη,
πορφυροῦν ἔνδυμα. 69. 75.

Κέρκουρος. νεὼς εἶδος. 97.

Ἰστία. *g* δεῖπνα. 135.

Ῥῆχος. Φραγμός. 142.

Ὀρχηδόν. ἡβηδόν. 144.

Καλλιερεῖσθαι. ἐπὶ τοῦ θύειν ἔντομα λέγεται. 134.
167.

Τέμπεα. τὰ στενὰ τῶν ὁρῶν, καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι.
173.

d Ῥηχίης.) Apud Suidam
Ῥαχίας, Φραγμός ἡ δέσμαι τῶν
Φραγμάτων. Codices Goldast.
[Steph.] S. Remig. et Reg.
Φραγμοῦ ἡ δέσμη τῶν Φρ. Am-
plexus sum quod in S. Germ.
Interpretamentum insulsum
est, Ῥῆχος, cui suus mox lo-
cus, illustrans. Ineptit et
Scholiastes Passion., cui lib.
II. 11. Ῥηχίη, αὐχμός, ξηρότης.
e ξυστόν, δόρυ) Membranae
S. Germ. ξεστόν δόρυ. Ceteri
cum Suida ad editum belle
conspirant.

f Ζειρά.) Olim ex Gold. Εἰ-
ρα. Verissime libri alii; in
eo plerique pravi, quod haec
tres in portiones divulserint,
ac si Ζειρά, Ζώνη et Ταινία ex-

ponendae forent. Recte S.
Germ. connectit vocabula,
τὴν Ζειράν duntaxat explican-
tia. Liquida res est ex Ety-
mologo in Ζειρά et Hesychio,
ubi erudite Cl. Io. Alberti.
Suidas tamen Ζώνη. πορφυροῦν
ἱμάτιον. Ἡρόδοτος, sed dece-
ptus. — [Iungerm. cum Steph.
Εἰρά (non Εἰρα) μίτρα, ζώνη:
nil amplius: ubi perspecte
Iungerm. monuit, Ζειρά scri-
ptum oportuisse ex Herodot.
VII. 69. et 75. S.]

g Ἰστία. δεῖπνα) Omnes ma-
gno consensu. Herodoti Mssti
ὅς σφας, ξείνια προσέειπεν, ἰστία
h. e. ἐδείπνιζε. Boni viri ex
verbo nomen substantivum
procuderunt.

Ναυλόχιον. ^h λιμένα ἢ εὐδίαν. 189.

Ἱστορ. Η'.

Ταρσοὺς. ταρσὸς κυρίως τῶν ὀρνίθων ἢ πτέρωσις, ἀφ' οὗ καὶ ὁ τῶν κωπῶν ὅμοιος σχηματισμός.

VIII. 12.

Ἐπαμησάμενος. ἀνακινήσας. 24.

Ἰακχάζουσιν. λέγουσι, φλυαροῦσι. i 65.

Ἱστορ. Θ'.

Εἰρήν. ^k παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ ὁ παῖς ῥωβίδας καλεῖται, τῷ δευτέρῳ προκομιζόμενος, τῷ τρίτῳ μικιζόμενος, τῷ τετάρτῳ πρόπαις, τῷ πέμπτῳ παῖς, τῷ ἑκτῷ μελείρην. Ἐφηβεύει δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ παῖς ἀπὸ ἐτῶν ἰδὲ μέχρι καὶ κ'. Βαρυτόνως δὲ [τὸ Steph. et Iung.]

^h Ναυλόχιον) Hoc adscripserunt ad Herodoti ναυλοχοῦντες. Suidas invenit ναύλοχος, in quo παρὰ δὲ Ἡροδότῳ λιμὴν ἢ εὐδία fuit et esse debet.

i Ἰακχάζουσιν) Quod additur φλυαροῦσι, est in Gold. [Steph.] Reg. Paris. et S. Remig. Suidas φυλάττουσι. Membrana S. Germ. φυλλολογοῦσι. Hinc Hesychianum Ἰακχάζει· φυλλολογεῖ, καταβοᾷ. Quae omnia, ut Ἰακχάζειν cognoscatur, incertissimum dimittunt, sicuti suo loco admonitum, lectorem.

^k Εἰρήν) Ex libro IX. nihil in S. Germ., ne ipsum quidem notabile hoc, quod in aliis [et in ed. Steph.] ob-

vium negligere non debui, scholium. Praeposui Ἱστορίας Θ', arbitratus ad lib. IX. 85. adplicandum videri. Infan-tem autem subrumum ῥωβίδαν Spartanorum fuisse dialecto, et secundi anni προκομιζόμενον, an alibi reperia-tur, dubito. Si liceret, [et quidni liceat, immo cum plausu accipiatur?] προμικ-κιζόμενος et μικκιζόμενος ex Do-rico μικκός, h. e. μικρός, mal-lem; quomodo πρόπαις et παῖς, quarti quintique anni puel-li. Μελείρην, verius μελλείρην erit. Plutarchus Lycurg. pag. 50. d. Εἰρένας δὲ καλοῦσι, τοὺς ἕτος ἥδη δεύτερον ἐκ παίδων γεγο-νότας. Μελλείρηνας δὲ, τῶν

μελείρην, ὥσπερ· πυθμὴν, ἀπύθμην· αὐχὴν, ὑψαύ-
χην.

Ἀκανθοπλήξ. ὁ πληττόμενος. ^l

Ἀβιος. ^m ὁ πολύβιος. ὡς ἄξυλος, ὁ πολύζυλος.

Ἑρμῖς. ὁ κλινόπους.

παίδων τοὺς πρεσβυτάτους. Quae
his longe meliora sentio. Kü-
steri ad Suidam eadem sen-
tentia.

^l Ἀκανθοπλήξ. πληττόμενος)
His quoque et sequentibus
S. German. codex caret; nec
divino, ubi sedem habue-
rint. Γνάφος lib. I. 92. de
Scholiastae sententia ἀκανθῶ,
ἐλκουσα ἰμάτια. An in ube-
riore supplicii eius descri-
ptione insertum ἀκανθοπλήξ
olim? an ad Ulysem spectat,
fabulā Sophoclis Ἀκανθοπλήγα
celebratum? Ex Eustathii
Msto., citato a I. Iac. Welste-
nio ad S. Lucae Evang. cap.
xiii, 9., Σοφοκλῆς ἐν Ἀγαθο-
πλήγῃ prave: dederat Ἀκανθο-
πλήγῃ: plenius Σοφοκλῆς Ὀδυσ-
σεὶ Ἀκανθοπλήγῃ semel iterum-
que apud Hesychium. Hoc cer-
tum, cetera in coniecturis.
— [Ἀκανθοπλήξ penacutē in
membr. F. scribitur. S.]

^m Ἀβιος) Haud scio, ad-
scriptum-ne fuerit libro IV.
46., ubi de Scytharum na-
tione et moribus. Ad Scythas
enim Homeri Iliad. N. 6.
Ἀβίους adplicabant et varie
interpretabantur, uti Nico-
laus Damascenus in Stobaei

Serm. V. p. 70., cui Harpo-
cratē in Ἀβίας iunge, —
[Conf. Villosioni Adnot. ad
Apollonii Lexicon Homeric.
Quae vero Harpocratē ha-
bet: ἈΒΙΟΣ. τὸν ἄβιον Ἀντι-
φῶν ἀντὶ τοῦ πολὺν βίον κεκτη-
μένου ἔταξεν. ὥσπερ Ὀμηρος ἄξυ-
λον ὕλην λέγει τὴν πολύζυλον: ea-
dem (ut supra vidimus) in
membr. nostra F. verbote-
nus descripta leguntur, nisi
quod ibi omīssa est Aucto-
rum mentio. Caeterum quod
apud Hesychium scribitur,
Ἀβιος· πλούσιος, ὡς Ἀντιφῶν ἐν
Ἀληθείᾳ, immerito videtur
Henr. Valesius suspectam vo-
cem πλούσιος habuisse, πολύ-
βιος legendum censens. Per-
apte sane vox πλούσιος expri-
mit notionem quam isti ἄβιος
Antiphon subiecerat: nisi for-
tasse utrumque vocabulum
adposuerat Lexicographus,
πολύβιος, πλούσιος: ut poste-
rius explicaret quō sensu πο-
λύβιος diceretur. Denique vi-
dendum, ne Glossa ista,
quae inter Herodoteas legi-
tur, ducta sit ex uberiore
quodam scholiō, quod ad
verba τοῦ βίου εὐ ἤκοντι I. 30,
22. olim spectarit.

APPENDIX ADNOTATIONUM

ad Herodoti Musas.

ADNOTATIONES nostrae ad Herodoti Musas iam ad finem erant perductae, typisque descriptae, quum Vir clarissimus FRID. HENR. BOTHE (idem cuius Emendationes nonnullas ad Scriptorem nostrum spectantes, ex Eiusdem ad Terentium Notis, iam in Adnotationum nostrarum cursu commemoravi) misit ad me *Animadversiones ad Herodotum*, Manhemii nuperrime impressas, quae in Ipsius *Opusculis Criticis et Poëticis*, hoc ipso anno M.DCCC.XVI. Berolini in publicum emittendis, primum occupant locum. Quo in scripto quum alia multa et erudite et ingeniose observata aut coniectata insunt, tum haud pauca, in quibus mecum sentientem videre gravisus sum doctissimum Virum. Quare, praetermisso quidem hoc posteriore genere, si ex caeterarum numero Animadversionum notabiliores quasdam, in brevius quidem contractas, hic adposuero, et gratiam mihi visus sum initurus a lectoribus nostri Herodoti, neque ingratum facturum erudito Animadversori.

Igitur Herodoti libro I. cap. 38, 7. in loco controverso, ubi equidem veterem lectionem ὡς δὴ ὦν revocavi, Bothius πρὸς δὴ τῶν legit, et dein ἐμοί γε, hanc in sententiam, *His vero (aliis populis barbaris) non magnopere aucti ne ipsi quidem mihi videntur Pelasgi, quamvis gens barbara.*

I. 68, 19. Inapte legi videtur Bothio τὸν τε τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον, deletis conjunctionibus oportuisse τὸν τύπον τὸν ἀντίτυπον; adiectivum enim nomen esse ἀντίτυπον, sicut in oraculo c. 67, 17. ubi τύπος ἀντίτυπος.

III. 109, 16. καὶ οὐδαμῇ ἄλλη ἢ κατὰ τοῦτο legendum censet, nusquam alibi quam illic.

Male adfectum locum V. 27. ita sanandum existimat, ut lin. 6. legatur Αἰτίους δὲ τούτου ἤδη πάντας etc. istaque omnia, usque στρατηγῆσας, proxime subiiciantur illis lin. 2. ἀνὰ χρόνον ἐκακώθησαν.

V. 45, 5. pro ἐκ τῶν Λαίρου χρησμῶν malit ἐκ παλαιῶν χρησμῶν.

V. 44, 14 seq. pro ὧν οὗτοι, ut iam olim in Notis ad Terent., sic etiam nunc οἰκότα corrigit, monetque scripturam codicum Brit. οὐκ οὕτως, ex οἰκότας esse natam, glossemate illo quidem τοῦ οἰκότα.

VI. 35, 2. pro eo quod olim aliis ex codd. edebatur ἀτὰρ ἐδυνάστευέ τε καὶ Μιλτιάδης, commode ἐδυνάστευέ τι corrigit.

Eiusdem libri VI. caput 40. inculcandum censet post duo sequentia, et verbum ἐληλύθει non venerat intelligendum, sed redierat.

Ad VI. 60, 5. ait: Nisi gravius subest ulcus, reponendum certe οὐδὲ κατὰ etc.

VI. 86, 25. pro καὶ διότι --- τοὺς αὐτοὺς, legit καὶ δὴ ὅτι --- σοὺς ἀστούς.

VII. 32, 5. pro ἐπὶ γῆς αἴτησιν corrigit ἐπὶ τὴν αἴτησιν, scil. γῆς τε καὶ ὕδατος, quae paulo ante memorantur.

VII. 89 extr. pro ἐσταλάδατο legit ἐττάλατο, ΔΑ natum censens ex syllaba ΔΑ male repetita.

VII. 140, 15. sic legit et distinguit: — κέχυται. Προϊδὼν κακότητος ἀνάγκης. Praevidi (atque adeo praedixi vobis) miseries fatales.

VII. 141, 15. Eiusdem Emendationem πεδήσας, pro πελάσας, iam ipse in Var. Lect. commendavi. Lin. 22. corrigit εἰ τοί κατε ἀντίος ἔστη, si tibi forte aliquando adversus stetit, i. e. si tibi obvius factus fuerit.

VII. 145, 6. malit καὶ ἄλλοισι ἐγκεχημένοι, ut utraeque partes belligerantes indicentur.

Eod. cap. extr. levatam difficultatem censet commate post Ἑλληνικῶν interposito, et intelligendo οὐδαμῶν ὄντων Ἑλληνικῶν.

VIII. 73, 12. pro δοκέουσι μῶνοι εἶναι Ἴωνες coniicit oportuisse δοκέουσι μὲν ὧν ἐξ αἰῶνος. Μοῦνοι, inquit, si quis retinere cupiat, is interpretabitur, si qui alii, vel prae caeteris.

VIII. 77, 5. pro περήματα, (inquit) quod alienum, lege προῤῥήματα.

Cap. 77, 8. coniicit ἅμα πάντα πατεῖσθαι.

VIII. 108, 15. Frigida Bothio videtur locutio illa, πειρώτο ἂν ἡσυχίην μὴ ἄγειν: nec mihi ea satis placuit. Sed, quid lucremur si deletis cum Viro docto tribus verbis ἡσυχίην μὴ

ἀγειν, sic distinguamus orationem, εἰ γὰρ --- ὁ Πέρσης, μένειν ἐν τῇ Εὐρώπῃ πειρῶτο ἄν: exputare equidem non potui.

VIII. 129, 12. verba καὶ τῆς πλημμυρίδος non dubitat a glossatoris manu esse, qui primitus ἢ τῆς πλημμ. adscripsisset.

VIII. 144, 3 seq. Legendum censet τὸ μὲν δεῖσαι κάρτα ἀνθρώπειον ἦν, deletis mediis; ut a pronunciato generali ad singulare descendat oratio; esse enim absurdum, idem nunc dici ἀνθρώπειον, nunc αἰσχρόν.

IX. 2, 8. corrigit ὥσπερ καὶ πάρος ταῦτα ἐγίνωσκον, sicut et antea hoc intellexerissent Persae.

IX. 6, 5. praefert Aldinum ἐς τὴν Βοιωτίνην ἐλέγετο εἶναι.

Caput 16. libri IX. ab Herodoto conscriptum esse, non adducitur Bothius, ut credat; quippe nihil nisi ampullas continens, et Graeculi, eloquentiam ostentantis, affectionem minime Herodoteam.

IX. 41, 18. μηδὲ ἀνακινδυνεύειν συμβ. mecum ad Graecos refert Bothius, itaque ἀνακινδυνεύσειν corrigit, quod et ego requisiveram, sed per vim obtrudere Herodoto nolui.

IV. 58, 10-13. διέδεξαν --- ὅτι --- ἐναπεδεικνύατο. Quis ita balbutientem, inquit, quemquam, nedum Herodotum, ferat? ostenderunt, se ostendi. Quod si vim verbi ἐναπεδεικνύατο curatius expenderit Vir doctissimus, (prae caeteris ostentatos, celebratos fuisse,) in vulgata constantique librorum omnium scriptura nihil porro desideraturus videtur.

IX. 71, 4. ὡς ὑπερεβόλοντο legendum censet, et post Λακεδαιμόνιοι levius distinguendam orationem. Speciosa foret emendatio, nisi satis constaret, ἀσύνδετον subinde orationem amare Herodotum.

IX. 106, 18 seq. ad Πελοποννήσιοις, ait, intelligi quidem utcunque σύν posse, praestare tamen Πελοποννησίους: nempe id ipsum quod nos, nostra de coniectura, in contextu posuimus.

IX. 111 extr. legit οὐ δὴ κού με ἀπολέσεις: non me perdes: effugiam enim, aut te ulciscar.

CORRIGENDA NONNULA ET ADDENDA.

Quamvis multa in corrigendis speciminibus typographicis cura et a me ipso et a meo in hac parte laboris socio fuerit posita, caveri tamen non potuit, quin passim aut typothetae aliquod sphalma, aut mea in scribendo oscitantia, nostram praeteriret observationem. Ex his ea, quae interim animadverti, hic adnotare, et, qua ratione corrigenda sint, commodum duxi admonere. Reliqua aequus eruditusque Lector ultro corriget. Paucae easque breves interseram Notulas, in superioribus Adnotationibus praetermissas.

In Graeco Contextu.

LIBRO I. CAP. 1, 15. λέγουσι oportebat, non λέγουσιν. 17, 3. scribe τρώψ. 24, 26. τῇ. 39, 8. nescio quo pacto εἶχε irrepsit; corrige εἶπε. 82, 8. scr. χώρη. 91, 20. scr. Κύρου. 150, 10. pingē ἔνδεκα. 175, 18. scr. μητέρων.

LIB. II. CAP. 8, 13. corr. τεταμένον. 28, 20 seq. dele διὰ ante δίνας, et repone dein οἷα δὲ ἐμβαλλ. Vide Adnott. 30, 11. scr. Ἀραβίων τε καὶ Συρ. In brevi notula cap. 32, 24. subiecta, pro Εἶπεν ὦν, corr. Εἶπον ὦν. 33, 15. in ora est 10, ubi 15. oportebat. 56, 13. corr. Φοινίκων. 63, 8. sic interpunge, ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι, ἐπὶ etc. 75, 3. corr. χορίον, ubi male χωρίων. 78, 4. sic distingue, καὶ ἔργω μέγεθος etc. 100, 11. dele comma post περιμήκης. 116, 19. comma intersere post μεμιγμένα. 117, 1. Κατὰ scr. et lin. 2. repone δημοῖ pro δῆλον, et conf. Adnot. ad h. l. 124, 19. pro ταύτης restitue ταύτη. conf. Adnot. p. 354 med. 139, 3. corr. ἰδόντα. 144, 7. post τοῦτον comma intersere. 148, 3. scribe maiusculā initio literā Κροκεδείλων.

LIB. III. CAP. 14, 24. corr. παρελθόντων. 19, 14. corr. Αἴγυπτον. 38, 3. corr. ἀνθρώποισι. 50, 16. pro περί scr. πέρι. 58, 1. Τοῦτον oportebat, maiusculā literā. 63, 13. corr. ἐπιθέμενον. 65, 27. corr. οἰκνιώτατων. 72, 29. pro δεικνύσθω scr. διαδεικνύσθω. 74, 13. corr. ποιήσιν: et lin. 17. πῦργον ἀγορεύσαι. 84, 9. ἐξήριστα scr. loco pravi ἐξαίρεται. 105, 12 seq. scr. Πέρσαι Φασί. et dele comma post χώρα. 113, 12. πλάτος. 116, 2. πολλὰ τι, non τὶ. 148, 5. εἰ μὲν θέραι.

LIB. IV. CAP. 35, 2. pone comma post παρθένους, et dele post Ὑπερβορ. 41, 6. εἰσα. 43, 33. corr. κατέσχε. 45, 1. scr. Ἡ δὲ δὴ Εὐρώπη. 50, 17. dele comma post Ἰστρω. 55, 2. corr. ἐρμαῖται. 61, 4. scr. ἔχοντες λήβητας, et dele ἐς. 65, 2. ἀποπρίτας. 76, 6. lege πλέον δι' Ἑλλησπ. absque δὲ, et conf. Adnot. 79, 16. dele comma post καί. 165, 8. ἔδωκε.

LIB. V. CAP. 17, 7. ἐξ αὐ. 28, 6. scr. καὶ τῆς Ἰωνίης. 33, 11. dele comma post δῆσαι. 49, 23. sic distingue: τὰ, θυμῷ βουλομ. 66 extr. comma intersere post σύμμοχον: et cap. 67, 5. post ἀγωνίζεσθαι. 87, 16. ἄλλω scribe, pro ἄλλο. 123, 3. dele comma post Ἰωνίην.

LIB. VI. CAP. 13, 3. dele comma post Συλοσῶντος. 15, 10. corr. ἀπέβαλον τῶν. 31, 5. οἱ βάεβαροι, ἱταγ. 40, 5. scr. Σκύδας ἔφευγε, non ἐκφεύγει. 126, 15. corr. παλαίστην.

LIB. VII. CAP. 30, 10. corr. Κροίσου. 50, 12. in brevi nota sub contextu scr. Libri omnes κῶς χρεῖ τὸ βεβ. 60, 1. et 2. pone comma post πληθες, et dele post ἀριθμὸν. 75, 4. corr. πίδαλα. 100, 10. dele ὡς post ὁμοίως: et lin. 12. corr. αἰγιαλοῦ. 112, 2. ἐτέρω. 136, 11. τίσοντας. "Λέγουσι etc. Sic refinge τίσοντας" λέγουσι etc. 139, 3. post ἀνθρώπων paullo maior ponenda distinctio: ἀνθρώπων ὁμως δὲ etc. 140, 2. corr. ἐσθῆμοι. 140, 13. scr. οἱ πευ νῦν ἰδρῶτι etc. 170, 4. pro σφι rectius σφε reponetur: conf. Adnotationem ad h. l. ubi addici poterat: „Inde et Hesych. Σφεῖ αὐτοὺς, αὐτάς, αὐτά.“ 184, 6. pro ὁμιλον, ἔντα τεσσ. rescribe ἔντα ὁμίλον τεσσ. 219, 3. pro ἔπειτεν scr. ἐπὶ δὲ. 225, 6. corr. σὺν Ἐπιδάτῃ.

LIB. VIII. CAP. 11, 5. post στόμα dele punctum, et scr. κατὰ στόμα ἐνταῦθα etc. 15, 6. pro τὰς ναυμ. scribe τὰς τε ναυμαχίας. 26, 9. scr. οἱ δ' εἶπον τῆς ἑλαίης - - στέφανον deletis illis notis „et“ 68, 25. sub contextu adponenda brevis Nota: „EXVIII. 25. οὔτε αὐτοὺς. Verum fuerit οὔτε αὐτοῦ.“ 112, 4. delendum aut cancellis certe circumdandum vocab. λόγοισι.

LIB. IX. CAP. 10, 6. scr. εἰλώτων. 14, 5. repone ἐβουλεύετο, θέλων, εἰ κας etc. 29, 4. corr. ἐκκτοντάδες. 74, 6 seq. verba sic distinguenda: ἵνα δὴ μιν οἱ πολέμιοι, ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξις, μετακινήσῃ etc. 111, 25. corr. ἐμέ τε.

In Versione Latina.

LIB. I. Pag. 18. lin. 7. corr. Cypseli. p. 25. l. 3 fin. corr.

insidentem. p. 61, 10. *Pelasgicus.* p. 62. l. 4 *fin.* scr. *quae sunt alia Pelasgica oppida.* p. 117, 8. pro *populi* pone *plebis.* p. 137, 11. pro *istis, quum per totum diem parturiisset*, haec pone, cuius partus in dies singulos exspectabatur. p. 152, 7. *Te vero manente Rege*, corr. *Ex quo tu vero auspicatus es regnum.* 169, 4-6. *nam similiter - - commissam exercet: versionem* corrige ad Adnot. ad h. l. p. 179, l. 6 *fin.* *Cratis* corr. *Crathis.* p. 196. post l. 3. omitta adice verba: *Navigabant autem non rotundis navibus, sed (longis) penteconteris.* p. 246. 6 seq. pro *quorum plerique* corr. *qui ut plurimum*, vel, *qui longe plurima ex parte.*

LIB. II. pag. 275, 7. corr. *utrimque*, ubi prave *utrique.* 352, 4. pro *in templis* scr. *ex victimis.* 364, 2. pro *calice* scr. *calyce.* p. 377, 10. post *Colchorum.* omitta adice haec verba: *Putare autem se aiebant Aegyptii, esse Colchos de exercitu Sesostris.* p. 393, 2. corr. *Menelaus.* p. 458 extr. pro *e vestigio* pone *palam.*

LIB. III. pag. 138, 6. *frontibus*, corr. *frondibus.* p. 173 penult. pro *exercitumque contraxit* pone *traicereque exercitum paravit.* p. 182, 7. pro *uxoribus* scr. *mulieribus.*

LIB. IV. p. 208, 2. post *persecuti*, adde, *donec Mediam sunt ingressi.* pag. 221. l. 5 *fin.* pro *quo* scr. *quod.* p. 227, 8. sic verba distingue: *atque Opin virgines, ex Hyperboreis itinere etc.* p. 230, 5. corr. *Myriandrico.* p. 260, 1. corr. *temone.* p. 337, l. 4 *fin.* corr. *Tisameni.* p. 339, 2. *habitaturus.* p. 348, 4 *fin.* ante *incubuit* adde *denuo.* p. 375, 8. post *exurat* adice atque *perdat.* p. 393 extr. pro *Batti filia*, scribe *Batti uxor.*

LIB. V. pag. 415, 9 seq. pro *multi sunt remiges*, scribe *multum est ligni conficiendis remis idonei.* pag. 462, 7 seq. scribe: *quem, quamvis peregrinum, tamen ut vicinum et socium, adiecit.* p. 501 penult. pro *profecto* scr. *reiecto.* p. 502, 7. corr. *decertaverant.*

LIB. VII. pag. 169, 8. scr. *ut et ego.* p. 194 extr. corr. *naves.* p. 210, 4 seq. scribe: *Magnae enim res - - - confici possunt.* p. 265, 6. *absumto*, corr. *adsumto.* p. 341, 10. pro *naves obliquas nactus*, scr. *naves in alto nactus.* p. 356, 4 seq. pro *cum delectis - - - viris*, scribe *cum delecto a se legitimo trecentorum virorum numero, et quidem quibus domi etc.* p. 389. l. 5 *fin.* post *memoravi.* adice: *Resciverant autem mirabili quadam ratione.*

LIB. VIII. pag. 20, 7. *magnum discrimen*, scr. *maximum discr.* p. 66, 2. *illius sententiâ*, scr. *illius iudicio*. p. 112. l. 3. *fin.* pro *At Carystii etc.* scribe: *At non idcirco dilata est Carystiorum calamitas*. p. 226. l. 6. *fin.* dele verba et *loricâ*. p. 228 *ult.* scribe: *omnes quocumque ipsum et quo cito gradu vidissent etc.* p. 242, 2. scribe *ultro suscipiat*.

In Varietate Lectionis.

LIB. I. Cap. 2, 13. paullo post mediam pag. 10. tria foeda vitia tres deinceps lineas deformant. *Vuldo* ubi *Vulgo* oportuisse quisque videt: τὸν Κόλχον βασ. Pa. F. ubi Κόλχων legendum: denique *verbum*, ubi *verum*. cap. 73, 13. κείνησι. Corr. κεινῇσι nostri omnes. Paulo post, pro *conf.* III. 87. corr. III. 84, 7. et 10. cap. 104, 5. post *conf.* c. 110. adde: et IV. 37, 4. et 40, 2. cap. 114, 14. ubi *περίσπαισε* Arch. scr. Ask. pro Arch. pag. 96 *ult.* pro *Pass.* scr. Arch. pag. 101. l. 6. *fin.* post Pb. Pd. adde: *conf.* VIII. 67, 11. pag. 128. l. 9. corr. ἦα, ἦας, ἦε. pag. 131. l. 6. *fin.* et *seqq.* dele verba, mihi vero --- reperitur: et vide *Adnot.* ad I. 186, 22. pag. 133 *med.* pro ἐβέλησε corr. ἐλαύνησι.

LIB. II. pag. 158. l. 5. *fin.* corrige: In F. διετῆς a pr. m. dein adiectus etiam accentus super ε. In Pf. est ὥς δὲ pro ὥς γάρ. pag. 164. l. 15. ubi τεταμμένως ex Arch. corrige τεταμμένον. pag. 167 *penult.* pro οἶμοι scr. οἶμαι. pag. 173. cap. 19, 10. ubi est Med. Ask. Arch. pone Med. Ask. Pass. pag. 181 *med.* pro qui casu an --- caussam. scribe: qui *Wesselingii* monitum secuti sunt. pag. 189. versus *med.* pro II. 41, 6. oportebat III. 41, 6. pag. 197 *med.* scribe: *Vulgo* οὐ μέντοι γε οἱ τε. pag. 198. lin. 10. corrige ἀναγκαίη. pag. 200. post medium, ubi ἐώθεε Arch. corrige ἐώθεε Arch. pag. 208, 4. corrige ἐπεζωσμένοι et ἐπεζωομένοι. pag. 227. CAP. LXVII. corrige CAP. CXVII.

LIB. III. pag. 30 *sub fin.* pro δεδεσμένοι Pb. oportebat δεδεσμημένοι Pb. pag. 34 *med.* post *Vind.* Arch. Rem. adde *marg.* Steph. Et paullo post, pro istis Et ἀλφειῶν deleuit Schaeff. scribe: θύλακον, a Gronov. receptum, abiicit rursus Schaeff. pag. 46. l. 13. *fin.* In Edd. μὴ μὲν. corrige: In Edd. μὴ μὲν. pag. 58, 2. συγκρίψ. Arch. corr. συγκρίψ. Arch. pag. 71, 7. τοῦτοισι. corr. τούτοισι. pag. 72, 9. corr. Aristoph. pag. 84. l. 12. *fin.* dele importuna verba: *Vulgo* c. 14.

LIB. IV. pag. 106. l. 14. *fin.* Corrige ἀντικαθιζέμενοι Ald.

pag. 107. versus med. scribe: lin. 12. ἐς τὴν Σκῆ.) ἐς γῆν τὴν Σκῆ. Arch. Vind. Ibid. καὶ τῶν) Sic Arch. pag. 108, 12. scribe: *Perperam κατοικημένου Pb. Pd.* pag. 123, 11. corrige: *est Λαοδόκης.* pag. 150. cap. 48, 4 seq. πῶλλων. Corr. πολλῶν utique etc. pag. 139, 2. dele punctum post λέγεται. pag. 143 med. dele verba: *Puto et Paris.* Et paulo post corrige: *dein Σύλης ed. Wess.* pag. 158 extr. pro l. 11. scribe l. 10. pag. 168, 4 seq. post *desunt.* Arch. adde: *et Vind.* pag. 188 med. scribe: *Recte vero ὁ πλὸν mss. F. etc.* pag. 196. post med. ubi κέρχ Med., corrige: *κέρξα Med.* pag. 157. l. 4 fin. ubi *Mirab. c. 159.* scribe c. 169.

LIB. V. pag. 228 med. corrige: *simplicissima.*

LIB. VI. pag. 59. l. 8 fin. ubi *Athen. lib. V.,* corrige: *Athen. lib. X.* pag. 58, 5. post *Ask.* adde *Pass.*

LIB. VII. pag. 77 med. corrige: *F. puto et Paris.* pag. 80, 15. pro *utique male,* scribe: *utique non male.* pag. 84, 5. *μᾶλλον.* Corrige *μαῶλλον.* Ead. pag. l. 9. et 8 fin. dele ista: *quod vitiosum - - intellexerat.* pag. 102, 7. ubi *πῶς χερῶν,* corrige *κῶς.* pag. 114 ult. ubi coll. c. 122. corrige coll. c. 121 extr. pag. 115, 1. pro *Ald. scr. Arch.* pag. 157. l. 14 fin. dele ista: *contra quam - - Editor.* pag. 158. post med. dele verba: (*nescio quid spectans*). pag. 175. l. 10 fin. post *Ἦως F.* adde: *quod et ex Med. citat Gronov. in Notis.* pag. 178. ad cap. 109, 25. scribe: *Sic margo Steph. Pass. Ask. etc.* pag. 181. l. 9 fin. ad cap. 219, 3. post *Valla,* adde: *Ibid. ἐπεῖτεν)* Sic *Schaeff. ex coniect. ἐπεὶ δὲ edd. ante Schaeff. cum Mssstis:* pro quo *ἐπὶ δὲ* corrigendum recte monuerat *Valck. Vide Adnot. ad h. l.* pag. 184. l. 8 fin. scribe: [*immo Paris. omnes, et F.*] pag. 185. cap. 225, 4. ubi *ὑπεξέφυσαν Med. etc.* Corrige *ὑπεξεξέφυσαν Med. et post Paris. A.* adde: *et sic ed. Wess. cum Gron.* Dein, pro *ὑπεξεξέφυσαν F.* scribe *ὑπεξεξέφυσαν F.* pag. 185. l. 6 fin. ubi est p. 499, 24. scribe p. 497, 24.

LIB. VIII. pag. 9. cap. 15, 6. post *Vindob.* adde: *Ibid. τὰς ναυμυχίας)* Commodissime *τὰς τε ναυμ.* Arch. pag. 46, 3. *Strabo IV.* Corrige: *Strabo IX.* pag. 55. l. 8 fin. dele ista: *Puto autem ἀναξίον hos debuisse.* pag. 70, 4. corrige: „l. 11. ἀνρίον) Sic ed. *Schaeff. ex emend. Valck. Antea αἰρίον edd. cum mssstis.*“ pag. 71, 9. ubi est p. 62 seq. corrige p. 261. et 263. pag. 95. post med. ubi *tuetur Paris. omnes.* Corrige *tuentur.* pag. 99, 11. Ante l. 15. adde: l. 9. *ἐθέλωμι)*

ἔλοιμι Arch. pag. 123. l. 15 fin. ubi Et ἐγένετο, corrige: *Ἐτ ἐγένετο.* pag. 135, 13. dele ista verba: *quod etiam noster codex F. tuetur.* Ibid. l. 11 fin. ubi ἐξαπάτησε, corrige *ἐξηπάτησε.*

In Adnotationibus.

ΑΠΟΤ. ad LIB. I. cap. 58, 7. p. 67. l. 3 fin. pro per *Wesselingium* corrige ad *Wess.*

Ad I. 74, 24. p. 89, 9. post *relinquamus.* adde: *Caeterum conf. Valckenar. ad IV. 70, 1.*

I. 86, 17. p. 101, 2. pro II. 27. corrige II. 28.

Ad I. 179, 11. post *continuatas.* adde: *Sed, ut apud Platch. de Pueror. Educ. cap. 9 extr. (aliis II. 7.) μονόκωλές λόγος idem est ac μονῶδός et οὐ ποικίλος, sic h. l. μονέκωλα οἰκήματα dici videntur domunculae uniformes, simillimam cunctae frontem praeferentes.*

I. 191, 33. p. 191 med. pro *nona c. 101.* corr. *nona c. 102.*

ΑΠΟΤ. ad LIB. II. cap. 19. p. 234. l. 13 fin. post *πληρώσας.* adde: *conf. IV. 181, 21.*

II. 46. p. 263. l. 4 fin. ante *Est praeterea etc.* adde: *In bovino genere τὸ κῶλον γένος memoravit Noster IV. 29, 1. ubi vide Wess.*

II. 86. p. 308. l. 7 fin. post *consentaneum est.* adde: *conf. omnino IV. 72, 7 seq.*

ΑΠΟΤ. ad LIB. IV. cap. 128, 6 seqq. p. 287. post *νωμᾶ.* WESS. haec adde: — *Vallae latina, paucis mutatis, tenens Gronovius locum istum sic converterat: At ipsorum illis, qui relinquebantur, visum fuit non amplius errare Persas, sed assidue compeatu erepto insidias tendere. Distributis igitur illis, qui copiis Darii frumenta auferrent, quae decreta erant exequiebantur. Equidem, Wesselingii interpretationem sequutus, tamen in dictionis illius significato, σῖτα ἀναιρεῖσθαι, haeseram aliquantisper. Nuperrime mihi Vir celeberr. IOH. HENR. VOSS, is cui Homerum Germania debet germanico ore carmina canentem, per literas significavit, tractari a se in Notis ad Homericum hymnum in Cererem hunc Herodoti locum; in eoque quum σῖτα ἀναιρεομένους (fere ut Valla et Gronov.) cibaria auferentes, et νωμᾶν (cum eisdem) distribuere intelligat, leviter corrupta censere verba ista, νωμῶντες — τοῦς Δαρείου, nempe in hunc modum refingenda, νωμῶντος ὧν σῖτα ἀναιρεομένους τοῦ Δαρείου, hac sententia: quum Darius distribueret (passim dimitteret)*

homines, qui cibaria auferrent. Iamque ego, perpensis denuo Scriptoris nostri verbis, qualia ex constanti codicum consensu leguntur, reperio, rectissime sententiae summam, quae illis continetur, a doctissimo Viro perceptam esse expositamque. Nempe, non *cibum capientes Persas, sed frumentantes, cibaria avehentes, asportantes*, de improvise adgredi Scythae statuerant. Quae interpretatio, ut alioqui multo commodior probabiliorque debuit videri, sic verbis, quae hic leguntur, unice consentanea est. Nam *cibum sumere, cibum capere*, graece dicitur σῖτον αἰρεῖσθαι, non ἀναγεῖσθαι: compositum hoc verbum ista notione ignorat graeci sermonis usus: nec opportunus hic locus esse videtur particulae ἀν, si diviso verbo cum *Abreschio* ἀν αἰρεομ. legere velles, ea voculae ἀν notione, quam et alibi apud Nostrum et III. 119, 12. locum habere vidimus; quae ipsa notio h. l. voce ἐκείνῳ disertius expressa est. Denique, etiam si simplex verbum hic positum esset, tamen αἰρεῖσθαι σῖτα graece non minus incongrue dictum foret, quam si latine *cibaria* (aut *frumentum*) *capere*, pro *cibum capere* diceres: sunt enim σῖτα, *frumentum*, et *cibaria quaelibet*, *annona*, *commeatus*, quum apud alios scriptores, tum apud Nostrum V. 34, 5. 65, 4. Sed, quod ad verbum νωμῶντες spectat, nec sollicitari illius terminatio, nec distribuendi notio eidem tribui debet. Peraptus huic loco significatus est *observandi*, et abunde firmatus citatis a *Wesselingio* testimoniis; quibus, si opus esset, adiici poterat illud *Euripidis*, quod *Schneiderus* in *Lexico crit.* adposuit ex *Phoeniss.* vs. 1262. ed. *Barn.* (1271. ed. *Pors.*) ubi ἐνώμων veteres Grammatici παρετήρουν et ἐσκόπουν interpretantur.

Ad VII. 61, 6. adde Adnotationem: ὑπὸ δὲ, *Φαρετρῶνες ἐκρέμαντο*) In latinis posui: *A tergo suspensas habebant pharetras*: quae graecis non satis respondent; id enim graece foret ὀπισθεν δὲ etc. Artius haec cohaerent cum praecedentibus: ἀντὶ δὲ ἀσπίδων γέβρα· ὑπὸ δὲ, scil. ὑπὸ ταῖς γέβραις. Quare recte *Valla* dederat: *pro clypeis gerra, pharetris subter pendentibus*. Nempe in itinere, de quo hic agitur, gerra a tergo gerebant suspensa, adeoque pharetrae sub gerris erant.